Η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά στις Πραγματικές Ιστορικές Διαστάσεις της

Монастырь Святой Екатерины на Синае в его истинном историческом аспекте

The Monastery of Saint Catherine in Sinai in its True Historical Dimensions

*** Монашество**
*** Точное местоположение Синая и ложный Синайский полуостров**
*** Пророк Мухаммед и разделённые христиане его времени**
*** Восточные христианства и расколотые патриархаты в Египте, Сирии и Палестине**
*** Поддельный «Ашти Наме»**

* Краткие очерки из истории исламских халифатов и султанатов
* Отношения Синайского монастыря с мусульманскими правителями
* Современные государства и современные исследователи в деле открытия сокровищ Синайского монастыря
* Настоящие и будущие вызовы

----

* Monasticism
* The exact location of the Sinai and the Fake Sinai Peninsula
* Prophet Muhammad and the Divided Christians of his time
* Oriental Christianisms and Split Patriarchates in Egypt, Syria and Palestine
* The Forged "Ashti Nameh"
* Snapshots from the History of the Islamic Caliphates and Sultanates
* The Relations of the Sinai Monastery with Muslim Rulers
* Modern States and Contemporary Explorers in the Discovery of the Sinai Monastery Treasures
* Present and Future Challenges

----

* ο Μοναχισμός
* Η Πραγματική Τοποθεσία του Σινά και η Ψευδεπίγραφη Χερσόνησος του Σινά
* ο Μωάμεθ και οι Διχασμένοι Χριστιανοί των Χρόνων του
* Ανατολικοί Χριστιανισμοί και Διασπασμένα Πατριαρχεία σε Αίγυπτο, Συρία και Παλαιστίνη
* το Πλαστό «Αστί Ναμέ»,
* Ματιές στην Ιστορία των Ισλαμικών Χαλιφάτων και Σουλτανάτων
* οι Σχέσεις της Μονής με τις Μουσουλμανικές Εξουσίες
* Νέωτερα Κράτη και Σύγχρονοι Ερευνητές στην Ανακάλυψη των Θησαυρών της Μονής
* Σημερινές και Μελλοντικές Προκλήσεις

======================

CODEX SINAITICUS

The Discovery of the World's Oldest Bible

Also Includes ***The Mount Sinai Manuscript of the Bible*** **by the Trustees of the British Museum**

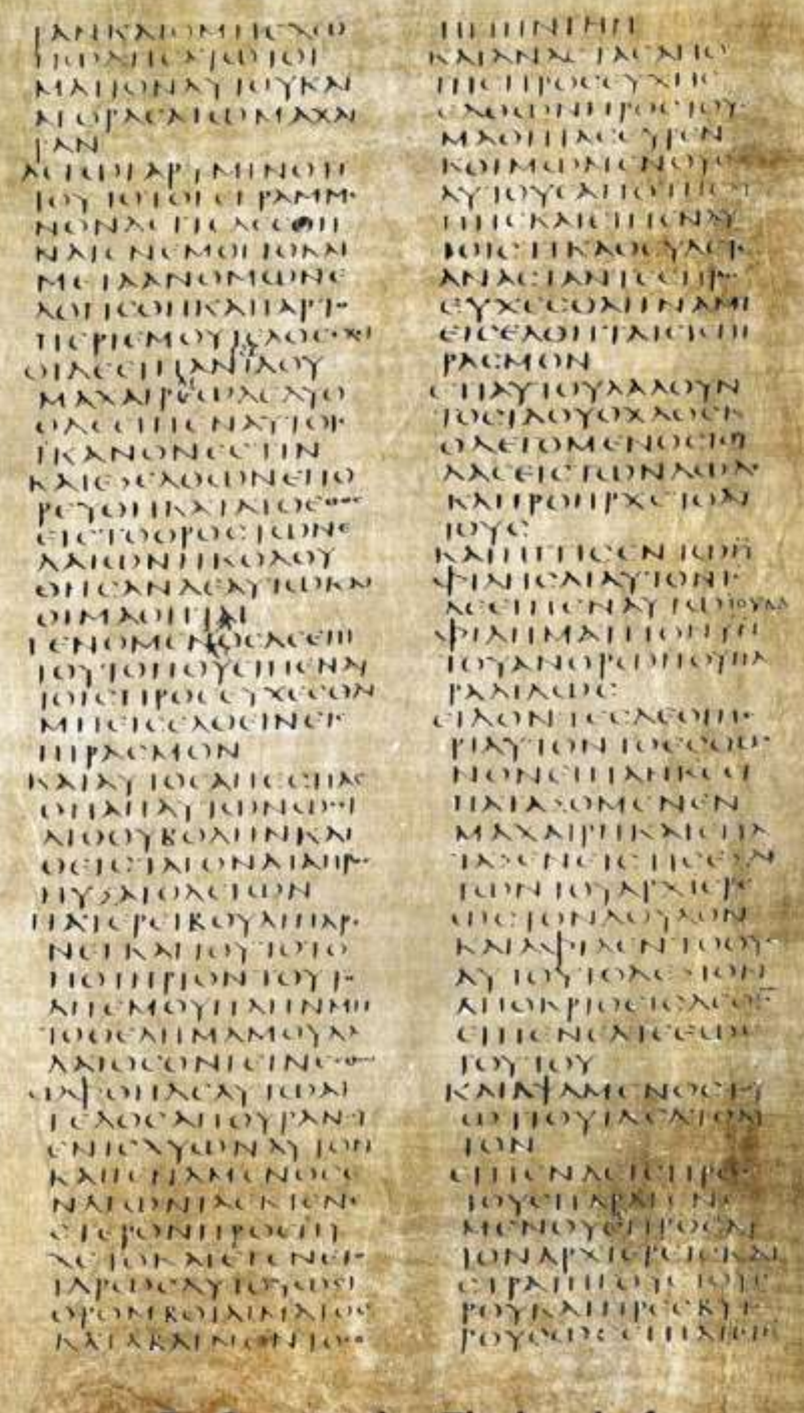

Dr. Constantine Tischendorf

Содержание

I. Введение

II. Манихейское происхождение христианского монашества и возникновение аскетизма в пустыне ещё в Птолемеевскую (дохристианскую) эпоху

А. Распространение манихейского монашества среди христиан
Б. Амон-фиванский революционный анахоретизм времен Птолемея
В. Пустыня как обитель сатаны для древних египтян

III. Точное местоположение Синая

IV. Так называемый «Ашти-наме» определенно является подделкой

V. Исторический контекст – i: во времена Мухаммеда

А. Знакомство Пророка Мухаммеда с христианами и иудеями
Б. Договор Пророка Мухаммеда с христианами Наджрана
В. Другие договоры и Мединский документ
Г. Письма Пророка Мухаммеда Хосрову II, Ираклию и другим правителям

VI. Исторический контекст – ii: Омейяды, Аббасиды и иранское интермеццо

А. Ранний ислам: непрекращающиеся гражданские войны и восстания
Б. Кратковременный расцвет и медленный упадок-разложение Аббасидов
В. Ирано-туранское интермеццо и уничтожение халифата
Г. Персиане и иранизация ислама

VII. Исторический контекст – iii: Фатимидский халифат и христианские королевства Восточной Африки, к югу от Египта

А. Фатимиды (909–1171) и религиозно-социальный контекст Фатимидского халифата
Б. Возвышение Фатимидов
В. Мусульмане и христиане в Халифате и христианские королевства Восточной Африки на южных границах халифатов

VIII. Исторический контекст – iv: Фатимидский халиф аль-Хаким и «потребность» в поддельном «Ашти Наме»

А. Фатимиды от интеллекта к безумию
Б. Странный монарх-мистик-историк религий аль-Хаким
В. Аль-Хаким против христиан, иудеев и формалистов-мусульман
Г. Антихристианские меры Аль-Хакима как причина составления поддельного документа «Ашти Наме»

IX. От поддельного «Ашти-наме» до его сохранившейся копии

X. Монофизиты сиро-арамейцы, копты и армяне считают себя православными, рассматривая константинопольское православие как ересь
А. Евтихий, Несторий и раскол Александрийского, Антиохийского и Иерусалимского Патриархатов
Б. Александрийский Коптский Православный Патриархат: единственный реальный патриархат в Египте
В. Незначительный греко-православный Александрийский Патриархат
Г. Бедствия так называемого миссионерского движения
Д. Для Коптского Александрийского Патриархата и для всех египтян исламская оккупация Египта была настоящим освобождением
Е. Раздробленный Антиохийский Патриархат
Ё. Многочисленные претенденты на Иерусалимский Патриархат; местные экзархаты и архиепископства

XI. Монастырь Святой Екатерины на Синае и государства, которым он последовательно принадлежал – i: до Салах ад-Дина (1171)

XII. Монастырь Святой Екатерины на Синае и государства, которым он последовательно принадлежал – ii: От Айюбидов до мамлюков Бурджи (1171–1382)

XIII. Монастырь Святой Екатерины на Синае и государства, которым он последовательно принадлежал – iii: От мамлюков-бурджитов до османов (1382–1517)

XIV. Монастырь Святой Екатерины на Синае и государства, которым он последовательно принадлежал – iv: От османов до современного Египта (1517–2025)

XV. Проблемы и привилегии монахов монастыря Святой Екатерины на Синае на протяжении истории

XVI. К какой церковной юрисдикции относится монастырь Святой Екатерины на Синае?

XVII. Каково историческое значение монастыря Святой Екатерины на Синае?

XVIII. Насколько важен монастырь Святой Екатерины на Синае в наше время?

А. Синайский кодекс
Б. Кодекс Климачи Рескриптус
В. Синайский сирийский кодекс
Г. Рукопись с сирийской апологией Аристида
Д. Кодекс Синайкус Рескриптус
Е. Дополнение

XIX. Страны, которые доказанно связаны с монастырем Святой Екатерины на Синае на историческом, государственном, религиозном и научно-академическом уровнях

А. Египет: колония западных держав
Б. Наум Шукайр: ливанец-христианин на службе у англичан, аннексия Синая Египтом и первая «История Синая» на современном арабском языке
В. Западные колониальные страны, направление академического изучения и исследования сокровищ Синайского монастыря Святой Екатерины и Фонд Святой Екатерины
Г. Международная синергия: проект «Кодекс Синайский»
Д. Проект «Синайские палимпсесты» (также известный как проект оцифровки Синайской библиотеки)
Е. Недавние усилия Египта в контексте всеобъемлющего развития Синайского региона и присущие ему препятствия
Ё. Проект «Великое преображение» в Египте

XX. Выводы - i: Фундаментальная, но, очевидно, скрываемая проблема монастыря Святой Екатерины и многочисленные проблемы монахов, которые они не в состоянии распознать.

А. Административная инертность, отсутствие дальновидности, резкое сокращение числа монахов и односторонний отбор монахов только из числа граждан Греции
Б. Образовательно-интеллектуальный уровень монахов не соответствует требованиям времени

XXI. Выводы - ii: Как монастырь Святой Екатерины на Синае может быть сохранен исторически - и в долгосрочной перспективе

XXII. Выводы - iii: Какую пользу может принести человечеству исторические сокровища монастыря Святой Екатерины на Синае

Table of Contents

I. Introduction

II. The Manichaean Origin of Christian Monasticism, and the Origin of Asceticism in the Desert as early as the Ptolemaic (Pre-Christian) Era

A. Manichaean Monasticism spread among Christians
B. Amun Theban revolutionary Anachoretism of the Ptolemaic times
C. The desert as space of Satan for the Ancient Egyptians

III. The Exact Location of Sinai

IV. The so-called «Ashti Nameh» is definitely a forgery

V. Historical context – i: at the time of Muhammad

A. Prophet Muhammad's acquaintance with Christians and Jews
B. Prophet Muhammad's treaty with the Christians of Najran
C. Other treaties and the Medina Document
D. Prophet Muhammad's Letters to Chosroes II, Heraclius, and other rulers

VI. Historical context – ii: Umayyads, Abbasids, and the Iranian Intermezzo

A. Early Islam: incessant civil wars and revolts
B. The transient ascendancy and the slow decadence-decomposition of the Abbasids
C. The Iranian-Turanian Intermezzo and the annihilation of the Caliphate
D. The Persianates and the Iranization of Islam

VII. Historical context – iii: the Fatimid Caliphate and the Christian kingdoms of East Africa, south of Egypt

A. The Fatimids (909–1171) and the religious-social background of the Fatimid Caliphate
B. The rise of the Fatimids
C. Muslims and Christians in the Caliphate, and East Africa's Christian kingdoms on the southern borders of the caliphates

VIII. Historical context – iv: the Fatimid Caliph al-Hakim and the 'need' for the forged «Ashti Nameh»

A. The Fatimids from intelligence to madness
B. The bizarre monarch-mystic-historian of religions al-Hakim
C. Al-Hakim against Christians, Jews, and formalist Muslims
D. Al-Hakim's anti-Christian measures as the reason for the composition of the forged document «Ashti Nameh»

IX. From the forged «Ashti Nameh» to its surviving copy

X. Monophysite Syro-Aramaeans, Copts, and Armenians consider themselves Orthodox, viewing Constantinopolitan Orthodoxy as a heresy

A. Eutyches, Nestorius, and the split of the Patriarchates of Alexandria, Antioch, and Jerusalem
B. The Coptic Orthodox Patriarchate of Alexandria: the only real patriarchate in Egypt
C. The insignificant Greek Orthodox Patriarchate of Alexandria
D. The misery of the so-called missionary movement
E. For the Coptic Patriarchate of Alexandria and for all Egyptians, the Islamic occupation of Egypt was a real liberation
F. The fragmented Patriarchate of Antioch
G. The numerous claimants to the Patriarchate of Jerusalem; the local Exarchates and Archbishoprics

XI. The Monastery of Saint Catherine in Sinai and the states to which it successively belonged – i: Up to Salah ad-Din (1171)

XII. The Monastery of Saint Catherine in Sinai and the states to which it successively belonged – ii: From the Ayyubids to the Burji Mamluks (1171-1382)

XIII. The Monastery of Saint Catherine in Sinai and the states to which it successively belonged – iii: From the Burji Mamluks to the Ottomans (1382-1517)

XIV. The Monastery of Saint Catherine in Sinai and the states to which it successively belonged – iv: From the Ottomans to present-day Egypt (1517-2025)

XV. The problems and the privileges of the monks of the Monastery of St. Catherine in Sinai throughout History

XVI. To which ecclesiastical jurisdiction does the Monastery of Saint Catherine of Sinai belong?

XVII. What is the historical significance of the Monastery of Saint Catherine in Sinai?

XVIII. How important has the Monastery of Saint Catherine in Sinai been in modern times?

A. Codex Sinaiticus
B. Codex Climaci Rescriptus
C. Codex Sinaiticus Syriacus
D. The manuscript with the Syriac Apology of Aristides
E. Codex Sinaiticus Rescriptus
F. Supplement

XIX. Countries which are provenly associated with the Monastery of Saint Catherine in Sinai at the historical, governmental, religious, and scientific-academic levels

A. Egypt: a colony of the Western powers
B. Nahum Shuqair: a Christian Lebanese in the service of the English, the annexation of Sinai by Egypt, and the first 'History of Sinai' in modern Arabic
C. The Western colonial countries, the direction of the academic study and research of the Sinai St Catherine's Monastery treasures, and the Ssint Catherine Foundation
D. An international synergy: the Codex Sinaiticus Project
E. The Sinai Palimpsests Project (also known as The Sinai Library Digitization Project)
F. Recent Egyptian efforts in view of an all-encompassing development of the Sinai region, and inherent obstacles
G. Egypt's Great Transfiguration Project

XX. Conclusions – i: The fundamental but evidently concealed problem of the St Catherine Monastery and the many problems of the monks that they fail to identify

A. Administrative inertia, lack of vision, dramatic reduction in the number of monks, and unilateral selection of monks only among Greek citizens
B. The educational-intellectual level of the monks does not meet the requirements of the times.

XXI. Conclusions – ii: How the St Catherine Monastery in Sinai can be saved historically and in the long perspective

XXII. Conclusions – iii: How humanity can benefit from the historical treasures of the St Catherine Monastery

----

Πίνακας Περιεχομένων

I. Εισαγωγικά

II. Η μανιχεϊστική καταγωγή του χριστιανικού Μοναχισμού και η καταγωγή του Ασκητισμού στην έρημο ήδη από τα πτολεμαϊκά (προχριστιανικά) χρόνια

Α. Ο Μανιχεϊστικός μοναχισμός διαδόθηκε στην Χριστιανωσύνη

Β. Ο επαναστατικός αμμωνικός αναχωρητισμός των πτολεμαϊκών χρόνων

Γ. Η Έρημος ως Χώρος του Σατανά για τους Αρχαίους Αιγύπτιους

III. Η ακριβής τοποθεσία του Σινά

IV. Το λεγόμενο "Αστί Ναμέ" είναι σίγουρα κάλπικο

V. Ιστορικό πλαίσιο – Α': στα χρόνια του Μωάμεθ

Α. Η εξοικείωση του Μωάμεθ με Χριστιανούς και Ιουδαίους

Β. Η Συνθήκη του Μωάμεθ με τους Χριστιανούς του Νατζράν

Γ. Άλλες Συνθήκες και το Τεκμήριο της Μεδίνας

Δ. Επιστολές του Μωάμεθ προς Χοσρόη Β', Ηράκλειο, και άλλους ηγεμόνες

VI. Ιστορικό πλαίσιο – Β': Ομεϋάδες, Αβασίδες και το Ιρανικό Ιντερμέτζο

Α. Πρώιμο Ισλάμ: αδιάκοποι εμφύλιοι πόλεμοι και εξεγέρσεις

Β. Η σύντομη ακμή και αργόσυρτη κατάρρευση και διάλυση των Αβασιδών

Γ. Το Ιρανικό-Τουρανικό Ιντερμέτζο και η εκμηδένιση του χαλιφάτου

Δ. Τα Περσιανάτα και ο εξιρανισμός του Ισλάμ

VII. Ιστορικό πλαίσιο – Γ': το Φατεμιδικό Χαλιφάτο και τα χριστιανικά βασίλεια της Ανατολικής Αφρικής νότια της Αιγύπτου

Α. Οι Φατεμίδες (909–1171) και το θρησκευτικό-κοινωνικό υπόβαθρο του Φατεμιδικού Χαλιφάτου

Β. Η άνοδος των Φατεμιδών

Γ. Μουσουλμάνοι και Χριστιανοί στο Χαλιφάτο, και χριστιανικά βασίλεια της Ανατολικής Αφρικής στα νότια σύνορα των χαλιφάτων

VIII. Ιστορικό πλαίσιο – Δ': ο Φατεμίδης χαλίφης αλ Χάκιμ και η 'ανάγκη' για το κάλπικο "Αστί Ναμέ"

Α. Οι Φατεμίδες από την ευφυΐα στην παραφορά

Β. Ο παράξενος μονάρχης-μύστης-ιστορικός θρησκειών αλ-Χάκιμ

Γ. Ο αλ-Χάκιμ απέναντι σε χριστιανούς, ιουδαίους, και τυπολάτρες μουσουλμάνους

Δ. Τα αντιχριστιανικά μέτρα του αλ-Χάκιμ ως αιτία της σύνταξης του πλαστού εγγράφου Αστί Ναμέ

IX. Από το κάλπικο "Αστί Ναμέ" στο σωζόμενο αντίγραφό του

X. Μονοφυσίτες Συρο-Αραμαίοι, Κόπτες και Αρμένιοι θεωρούν εαυτούς Ορθόδοξους, και την Κωνσταντινουπολίτικη Ορθοδοξία μία αίρεση
Α. Ευτυχής, Νεστόριος, και η διάσπαση των Πατριαρχείων Αλεξανδρείας, Αντιοχείας και Ιεροσολύμων
Β. Το Κοπτικό Ορθόδοξο Πατριαρχείο της Αλεξάνδρειας: το μόνο πραγματικό πατριαρχείο στην Αίγυπτο
Γ. Το ασήμαντο Ελληνο-ορθόδοξο πατριαρχείο της Αλεξάνδρειας
Δ. Η αθλιότητα του λεγόμενου ιεραποστολισμού
Ε. Για το Κοπτικό Πατριαρχείο της Αλεξάνδρειας και για όλους τους Αιγύπτιους, η ισλαμική κατάληψη της Αιγύπτου ήταν μία απελευθέρωση
ΣΤ. Το πολυδιασπασμένο Πατριαρχείο Αντιοχείας
Ζ. Οι πολυάριθμοι διεκδικητές του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων και τα εκεί Εξαρχάτα και Αρχιεπισκοπές

XI. Η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά και τα κράτη στα οποία αυτή διαδοχικά ανήκε – Α': Έως τον Σαλάχ αντ-Ντιν (1171)

XII. Η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά και τα κράτη στα οποία αυτή διαδοχικά ανήκε – Β': Από τους Αγιουμπίδες έως τους Μπούρτζι Μαμελούκους (1171-1382)

XIII. Η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά και τα κράτη στα οποία αυτή διαδοχικά ανήκε – Γ': Από τους Μπούρτζι Μαμελούκους έως τους Οθωμανούς (1382-1517)

XIV. Η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά και τα κράτη στα οποία αυτή διαδοχικά ανήκε – Δ': Από τους Οθωμανούς έως την σημερινή Αίγυπτο (1517-2025)

XV. Τα ιστορικά προβλήματα και τα προνόμια των μοναχών της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά

XVI. Που ανήκει εκκλησιαστικώς η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά

XVII. Ποια είναι η ιστορική σημασία της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά

XVIII. Πόσο σημαντική υπήρξε η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά στα νεώτερα χρόνια
Α. Ο Σιναϊτικός Κώδιξ

Β. Ο Codex Climaci Rescriptus (ο επαναγραμμένος Κώδιξ του Ιωάννου της Κλίμακος)
Γ. Ο Codex Sinaiticus Syriacus (ο Συριακός Σιναϊτικός Κώδιξ)
Δ. Το Χειρόγραφο με το Συριακό-Αραμαϊκό κείμενο της Απολογίας του Αγίου Αριστείδου
Ε. Ο Codex Sinaiticus Rescriptus (Επαναγραμμένος Σιναϊτικός Κώδιξ)
ΣΤ. Συμπληρωματικά

XIX. Χώρες που εμφανώς σχετίζονται με την Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά σε ιστορικό, κρατικό, θρησκευτικό και επιστημονικό-ακαδημαϊκό επίπεδο

Α. Αίγυπτος: μία δυτική αποικία
Β. Ο Λιβανέζος Χριστιανός Ναούμ Σουκέιρ στην υπηρεσία των Άγγλων, η προσάρτηση του Σινά, και η πρώτη 'Ιστορία του Σινά' στα σύγχρονα αραβικά
Γ. Οι δυτικές αποικιοκρατικές χώρες, η κατεύθυνση της επιστημονικής έρευνας και μελέτης των θησαυρών της Μονής του Σινά, και το ίδρυμα Saint Catherine Foundation
Δ. Η διεθνής συνέργεια The Codex Sinaiticus Project
Ε. Το Πρόγραμμα Ψηφιοποίησης των Σιναϊτικών Παλιμψήστων
ΣΤ. Πρόσφατες αιγυπτιακές προσπάθειες για γενικώτερη ανάπτυξη του Σινά, και εγγενή εμπόδια
Ζ. Το Αιγυπτιακό Great Transfiguration Project

XX. Συμπεράσματα – Α': Το κύριο αλλά αποσιωπημένο πρόβλημα της Μονής και τα πολλά, ως επί το πλείστον ασυνειδητοποίητα, προβλήματα των μοναχών

Α. Αδράνεια της διοίκησης, έλλειψη οράματος, δραματική μείωση του αριθμού των μοναχών, και μονομερής επιλογή μοναχών μόνο μεταξύ των Ελλήνων πολιτών
Β. Το μορφωτικό-πνευματικό επίπεδο των μοναχών δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των καιρών.

XXI. Συμπεράσματα – Β': Πως μπορεί να διασωθεί ιστορικά και σε μεγάλη προοπτική η Μονή της Αγίας Αικατερίνης του Σινά

XXII. Συμπεράσματα – Γ': Πως μπορεί να ωφεληθεί η ανθρωπότητα από τους θησαυρούς της Μονής

==================================

I. Εισαγωγικά

Ό,τι ακολουθεί είναι μία σχοινοτενής απάντηση την οποία έστειλα σε φίλο από το Μοσχάτο, ο οποίος μου ζήτησε να διαλευκάνω το τι ιστορικώς ισχύει και το τι δεν ισχύει αναφορικά με το θέμα της Μονής της Αγίας Αικατερίνης του Σινά, το οποίο είναι -στην οπισθοδρομική, ψευτο-δυτική και τριτοκοσμική Ελλάδα σήμερα- οικτρώς παραποιημένο από παράφρονες 'γεωπολιτικούς αναλυτές', αισχρώς διαστρεβλωμένο από ρατσιστές της κακιάς ώρας, εθνικιστικώς-πατριωτικώς εκμεταλλευμένο από τα αμόρφωτα, ανίδεα και γελοία υποκείμενα των ελληνικών ψευτο-πανεπιστημίων, και αθλίως εκμεταλλευμένο από 'παντογνώστες' δημοσιογραφίσκους της διαφθοράς, καθώς και πολλούς σχιζοφρενείς των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Ο τρόπος με τον οποίο γίνεται αυτές τις ημέρες η Ελλάδα διεθνώς γνωστή δείχνει πολύ απλά ότι αυτό το διαλυμένο ψευτοκράτος ούτε και μπορεί, ούτε και επιτρέπεται να υπάρχει. Και η εν λόγω υπόθεση της Μονής του Σινά έχει συμβάλει καθοριστικά στο να καταλάβει πολύς κόσμος σε ποικίλα μήκη και πλάτη ότι σε μεγάλο βαθμό το καθεστώς Αθηνών έχει υποστεί παράκρουση, όντας έτσι θύμα ανηκέστου βλάβης.

Επιστημονικώς, αυτό όλο το θέμα δεν είναι τμήμα της Αιγυπτιολογίας (στην οποία έχω ειδικευθεί), και ούτε καν της Κοπτολογίας, όπως ορίζεται η επιστήμη που ερευνά τα των Αιγυπτίων Χριστιανών (των Κοπτών). Ούτε και μπορεί ακαδημαϊκά να υπάρξει μία καθαυτό «Ιστορία της Μονής της Αγίας Αικατερίνης», διότι το θέμα ανήκει σε πολλούς και διαφορετικούς τομείς. Άλλωστε, απειροελάχιστοι επιστήμονες διεθνώς θα μπορούσαν ίσως να επικαλεστούν τις γνώσεις τους λέγοντας ότι αυτές ενδεχομένως τους καθιστούν ειδικούς σε ένα τόσο διεπιστημονικό- interdisciplinary θέμα.

Οπότε, εκείνο το οποίο επιχειρώ με την τόσο μακροσκελή απάντησή μου αυτή, είναι να δώσω μία κατά το δυνατόν πλήρη παρουσίαση του ιστορικού πλαισίου μέσα στο οποίο αυτή η μονή συνέχισε να υπάρχει επί σχεδόν 16 αιώνες. Εξ άλλου, η ιστορία ενός τόπου, ενός κτηρίου, ενός θεσμού ή ενός θρησκευτικού κέντρου αποκτάει την πραγματική σημασία της μόνον εάν τεθεί εντός του γενικώτερου ιστορικού πλαισίου μέσα στο οποίο υπήρξε, ενώ εκτός αυτού του πλαισίου η υποτιθέμενη ιστορία του εν λόγω τόπου δεν μπορεί παρά να είναι από ασήμαντη έως διαστρεβλωμένη.

Το μοναστήρι ήταν αυτόνομο, επειδή άλλωστε ήταν το πρώτο στην περιοχή αλλά η περιοχή, αντίθετα από σήμερα, **<u>δεν ανήκε στην Αίγυπτο</u>**. Ούτε Αίγυπτος υπήρχε τότε, ούτε Ελλάδα, ούτε Έλληνες. Αν έλεγες κάποιον "Έλληνα", μάλλον θα σε σκότωνε, επειδή αυτό ήταν μία αισχρή βρισιά. Και οι Αιγύπτιοι, ως Κόπτες δηλ. χριστιανοί, μισούσαν θανάσιμα τα ιερογλυφικά και την αρχαία τους παράδοση και πολιτισμό, έχοντας προσχωρήσει στους πολλούς πρώιμους χριστιανισμούς, γνωστικισμούς, μανιχεϊσμό, και έπειτα στον επίσημο ρωμαϊκό χριστιανισμό, τον οποίο καθόριζαν οι Κόπτες περισσότερο από τους Καππαδόκες πατέρες αν κρίνουμε από την σύγκρουση του Κυρίλλου Αλεξανδρείας με τον Ιωάννη Χρυσόστομο, ο οποίος κατέληξε στην φυλακή επειδή η Αλεξάνδρεια επηρέαζε τους αυτοκράτορες της Κωνστατινούπολης περισσότερο από την Καππαδοκία ή Αντιόχεια.

Το μοναστήρι της Αγίας Αικατερίνης δεν ήταν ούτε το πρώτο, ούτε το δεύτερο, ούτε το τρίτο. Μοναχισμός στην Αίγυπτο (για Αιγύπτιους-Κόπτες, για Συρο-Αραμαίους και για Ρωμαίους που μιλούσαν την αλεξανδρινή κοινή) αρχίζει ουσιαστικά στο

Ουάντι Νατρούν (Γη Νατρίας), στα δυτικά άκρα του Δέλτα και στην δυτική έρημο πιο πέρα ήδη από τον 4ο αιώνα. Δηλαδή πολύ μακριά από το Σινά. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Wadi_El_Natrun
https://en.wikipedia.org/wiki/Nitria_(monastic_site)
https://en.wikipedia.org/wiki/Kellia
https://en.wikipedia.org/wiki/Macarius_of_Egypt
https://en.wikipedia.org/wiki/Monastery_of_Saint_Macarius_the_Great
https://en.wikipedia.org/wiki/Monastery_of_Saint_Pishoy
(το ρωμαϊκό μοναστήρι της Νατρίας)
https://en.wikipedia.org/wiki/Paromeos_Monastery
(το συρο-αραμαϊκό μοναστήρι της Νατρίας)
https://en.wikipedia.org/wiki/Monastery_of_Saint_Mary_Deipara
Όταν υπήρχαν όλα αυτά, δεν υπήρχε καμμιά Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά! Ούτε και κειμενικές-επιγραφικές αναφορές σε ένα τέτοιο κτήριο.

Το συριακό (αραμαϊκό) μοναστήρι στο Ουάντι αλ Νατρούν

Γενικά περί μοναχισμού:
https://en.wikipedia.org/wiki/Desert_Fathers
https://en.wikipedia.org/wiki/Cenobitic_monasticism

Η Μονή της Αγίας Αικατερίνης υπάρχει αποδεδειγμένα από τα μισά του 6ου αιώνα. Αλλά, επαναλαμβάνω, όχι στην Αίγυπτο! Πρόσεξε εδώ γίνεται μεγάλο μπέρδεμα! Ούτε καν στην ρωμαϊκή επαρχία της Αιγύπτου δεν ανήκε η περιοχή του λεγόμενου Σινά. Αυτό οφείλεται στο γεγονός των συνεχών αλλαγών στην διοικητική διαίρεση και διοίκηση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Πρέπει πρώτα να καταλάβεις τον θεσμό της Praetorian prefecture όπως αυτός τροποποιήθηκε με την Τετραρχία στις αρχές του 4ου αιώνα.

https://en.wikipedia.org/wiki/Praetorian_prefecture
Πρώτα υπήρχαν τρία και τελικά **τέσσερα πραιτώρια.**
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/50/The_Roman_Empire%2C_AD_395.png
Ήταν αυτά των Γαλατών, της Ιταλίας, του Ιλλυρικού και της Ανατολής.
Πρόσεξε τον χάρτη!

Εδώ βλέπεις το Πραιτώριο του Ιλλυρικού στο οποίο ούτε καν υποδιαίρεση δεν είναι η "Ελλάδα".
https://en.wikipedia.org/wiki/Praetorian_prefecture_of_Illyricum
https://en.wikipedia.org/wiki/Praetorian_prefecture_of_Illyricum#/media/File:Prefecture_of_Illyricum_map.png

Εδώ βλέπεις την δομή του **Πραιτωρίου της Ανατολής:**
https://en.wikipedia.org/wiki/Praetorian_prefecture_of_the_East#Structure

Η **Διοίκηση (Diocese) της Ανατολής** ήταν μία **υποδιαίρεση** του Πραιτωρίου της Ανατολής:
https://en.wikipedia.org/wiki/Diocese_of_the_East

Η **Διοίκηση (Diocese) της Αιγύπτου** ήταν μία άλλη **υποδιαίρεση** του Πραιτωρίου της Ανατολής:
https://en.wikipedia.org/wiki/Diocese_of_Egypt

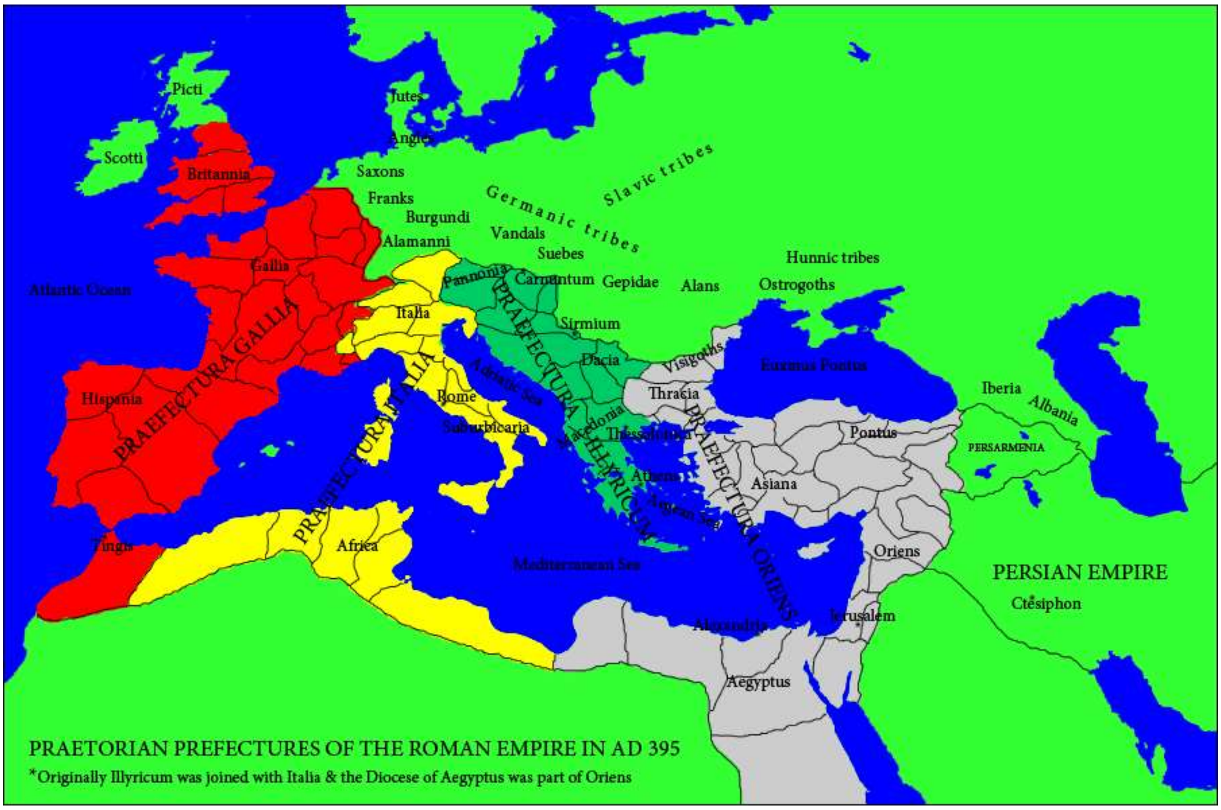

Αλλά κύτταξε τον χάρτη! **Αυτό που λέμε σήμερα Σινά δεν ανήκε στην Διοίκηση της Αιγύπτου:**
https://en.wikipedia.org/wiki/Diocese_of_Egypt#/media/File:Dioecesis_Aegypti_400_AD.png

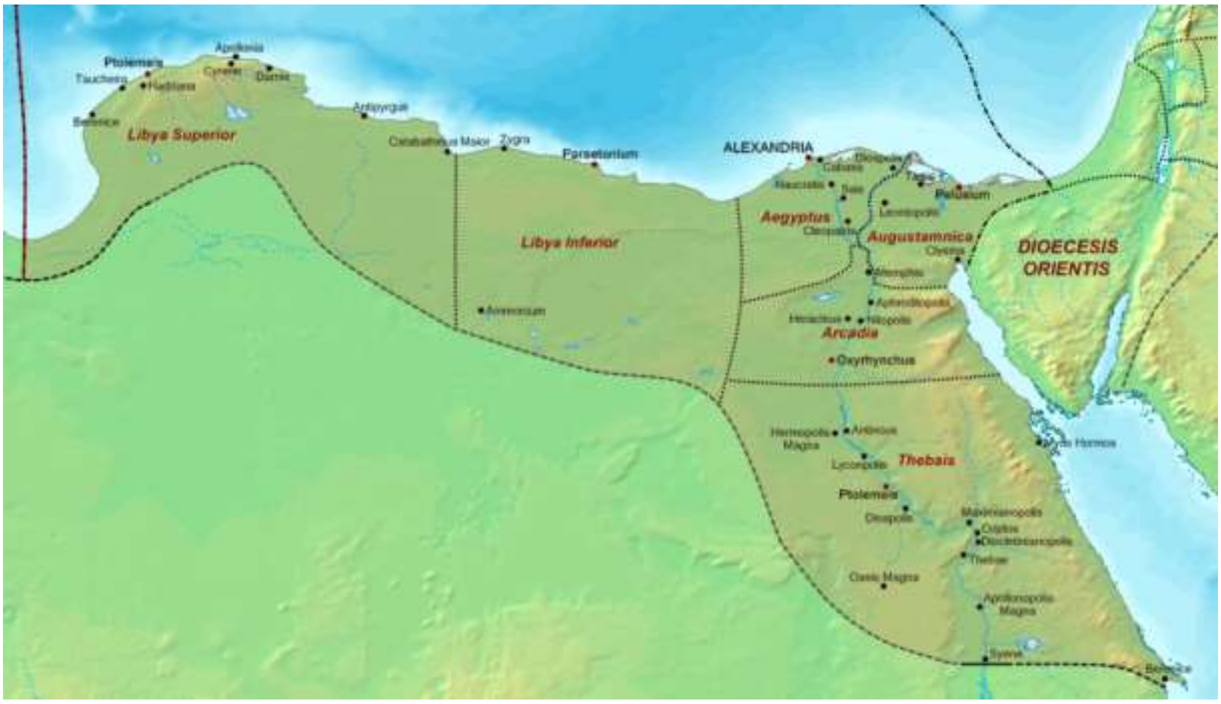

Dioecesis Aegypti 400 CE

<u>Αυτό που λέμε σήμερα Σινά ανήκε στην Διοίκηση της Ανατολής</u>. Κύτταξε τον χάρτη:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e6/Dioecesis_Orientis_400_AD.png

Dioecesis Orientis 400 CE

Πρόσεξε την σειρά των διοικητικών υποδιαιρέσεων:
Πραιτώριο της Ανατολής (πρωτεύουσα: **Κωνσταντινούπολη**)
Διοίκηση της Ανατολής (πρωτεύουσα: **Αντιόχεια**)
Πετραία Αραβία, ως ***επαρχία της Διοίκησης της Ανατολής*** (πρωτεύουσα: **Πέτρα**)
https://en.wikipedia.org/wiki/Arabia_Petraea
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/dd/Roman_Empire_125_political_map.svg

Arabia Petraea

και αργότερα (αλλαγή ονόματος από Πετραία Αραβία σε)
Επαρχία Τρίτης Παλαιστίνης με την Πέτρα ως πρωτεύουσα
https://en.wikipedia.org/wiki/Palaestina_Salutaris
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e6/Dioecesis_Orientis_400_AD.png

Οπότε, ***διοικητικά, η Μονή της Αγίας Αικατερίνης του Σινά είναι εγγύτερα στην Αντιόχεια παρά στην Αλεξάνδρεια.***

Όλα όσα σου προαναέφερα είναι καθοριστικά για να καταλάβει κάποιος μέσα σε ποιο περιβάλλον προέκυψε η εν λόγω Μονή. Ιστορικά δεν ανήκε στην Αίγυπτο και αυτό φαίνεται αλλά οι αμόρφωτοι και οι ηλίθιοι ψευτο-επιστήμονες της Ελλάδας και της Αιγύπτου δεν θέλουν να δουν την πραγματικότητα, σεκταριστικά και τρισάθλια υποστηρίζοντας ό,τι νομίζουν ότι αποτελεί τμήμα της δικής τους χώρας.

Πριν προχωρήσω παρακάτω πρέπει να σου αναφέρω ότι με τα όσα ήδη σου είπα σχετίζονται τρεις-τέσσερις πολύ καθοριστικοί κύκλοι θεμάτων που αν και δεν είναι στο επίκεντρο του προβλήματος δίνουν ένα πολύ διαφορετικό πλαίσιο. Αυτές τις θεματολογίες αναφέρω παρακάτω στα κεφάλαια II και III.

Palaestina III Salutaris

II. Η μανιχεϊστική καταγωγή του χριστιανικού Μοναχισμού και η καταγωγή του Ασκητισμού στην έρημο ήδη από τα πτολεμαϊκά (προχριστιανικά) χρόνια

A. O Μανιχεϊστικός μοναχισμός διαδόθηκε στην Χριστιανωσύνη

Αυτό το αναφέρω επιπρόσθετα, επειδή επικρατεί διεθνώς η αντίληψη ότι ο μοναχισμός είναι ένα χριστιανικό φαινόμενο. Αυτό είναι ολότελα λάθος. Και όχι επειδή υπάρχει έντονος μοναχισμός στον Βουδισμό. Μοναχισμός επιβάλλεται στον Μανιχεϊσμό και από τον Μανιχεϊσμό ο μοναχισμός διαδόθηκε σε μεγάλη έκταση στον Βουδισμό.

Κατά τον Μανιχεϊσμό, η ιδανική κατάσταση της ανθρωπότητας είναι ο μοναχισμός διότι έτσι η ανθρωπότητα θα οδηγηθεί με μαθηματική ακρίβεια στην εξαφάνιση που της ταιριάζει, δεδομένου ότι ο Αδάμ και η Εύα κατά τον Μάνεντα (ή Μάνη), τον

Ιρανό θεμελιωτή του Μανιχεϊσμού, ήταν άθλια, θεοκατάρατα,και σατανικά κακέκτυπα του Αρχικού Αδάμ και της Αρχικής Εύας οι οποίοι ήταν δημιουργήματα του Θεού.

Ο Μάνης εκήρυξε τον Μανιχεϊσμό το 240 με αφιέρωση βιβλίου του στον Σασανίδη Σάχη Σαπούρ Α', και δεν θα βρεις σε Μεσοποταμία, Ιράν, Κεντρική Ασία, Ανατολία, Χαναάν, Αραβία και Υεμένη Χριστιανούς μοναχούς πριν το 240. Δεν θα βρεις ούτε στην Αίγυπτο. Αλλά, παρά το γεγονός των πολλαπλών ιρανο-ρωμαϊκών συρράξεων του 3ου χριστιανικού αιώνα, οι πυκνές εμπορικές επαφές συνέβαλαν στην διάδοση του Μανιχεϊσμού σε Αίγυπτο και Βόρεια Αφρική ήδη τότε. Ο Διοκλητιανός κήρυξε την Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία σε κίνδυνο εξαιτίας του γεγονότος ότι η συντριπτική πλειοψηφία του πληθυσμού της Αλεξάνδρειας ήταν Μανιχαίοι γύρω στο 290. Τότε έγιναν και διωγμοί εναντίον των Μανιχαίων.

Μανιχαίοι Εκλεκτοί (Ιερείς-Μοναχοί) από αναπαράσταση στο Γκάο-τσεν (Gaochang ή Κότσο/Qocho-高昌回鶻) του Ανατολικού Τουρκεστάν (Σινκιάν, ΒΔ Κίνα)

Αλλά, παρά το γεγονός ότι ο Μοναχισμός διαδόθηκε στην Χριστιανωσύνη από τον Μανιχεϊσμό, στην Αίγυπτο προϋπήρχε ένα άλλο, επίσης θρησκευτικού χαρακτήρα, είδος μοναχισμού. Ήταν η έντονη αντίδραση του αμμωνικού ιερατείου των Θηβών (συνεπώς της Άνω/Νοτίας Αιγύπτου) στην έντονη συμμαχία των Πτολεμαίων με το ισιδικό μονοθεϊστικό ιερατείο της Ιουνού (Ηλιούπολης), κάτι που αποτελούσε απλά φυσική συνεπαγωγή της προσήλωσης και της μύησης του Αλεξάνδρου στο ιερατείο

αυτό, το οποίο ήταν το κυρίαρχο και στο Δέλτα και στην Κάτω/Βόρεια Αίγυπτο και στην Σίουα.
Σχετικά: https://en.wikipedia.org/wiki/Mani_(prophet)
https://en.wikipedia.org/wiki/Shabuhragan
https://en.wikipedia.org/wiki/Manichaeism
https://en.wikipedia.org/wiki/Manichaeism#The_first_creation
https://en.wikipedia.org/wiki/Manichaeism#The_second_creation
https://en.wikipedia.org/wiki/Manichaeism#The_third_creation
https://czasopisma.kul.pl/index.php/vp/article/view/3720
https://earlychristiantexts.com/manichaean-adam-eve/
https://www.academia.edu/10631926/Manichaeism_The_Merchants_Religion
https://www.biblicalarchaeology.org/daily/biblical-topics/post-biblical-period/early-christian-monks/
https://manichaean.org/en/welcome/leadership/
https://en.wikipedia.org/wiki/Chinese_Manichaeism

Β. Ο επαναστατικός αμμωνικός αναχωρητισμός των πτολεμαϊκών χρόνων
Ο τρόπος λοιπόν με τον οποίο το πολυθεϊστικό ιερατείο του Άμμωνα θέλησε να αντιδράσει στους Αιγύπτιους Φαραώ Πτολεμαίους και στην ευμένεια με την οποία αυτοί συμπεριφέρονταν στους αντιπάλους τους (το ισιδικό ιερατείο της Ηλιούπολης) ήταν να στέλνει πιστούς μαχητές του Άμμωνα στην έρημο για ψυχική και σωματική εξάσκηση, απομόνωση, πολεμική προετοιμασία και εκείθεν επίθεση στην Κοιλάδα του Νείλου και κατάλυση της πτολεμαϊκής εξουσίας κατά κανόνα στην Άνω/Νότια Αίγυπτο. Ο ασκητισμός στην έρημο και οι συνεπακόλουθες επαναστάσεις στην Κοιλάδα του Νείλου κατά των Φαραώ πτολεμαϊκής εξουσίας και έπειτα κατά των Ρωμαίων είναι το τι κάπως εξοικείωσε τους πολυθεϊστές Αιγύπτιους με την έρημο.

Οπότε, και <u>με δεδομένη την έντονη αιγυπτιακή παρουσία στην Παλαιστίνη των πτολεμαϊκών χρόνων</u> (κάτι που δεν συνεχίστηκε στα ρωμαϊκά χρόνια, όπως ήδη είδαμε, επειδή οι Ρωμαίοι πάντοτε ευνοούσαν την Αντιόχεια απέναντι στην Αλεξάνδρεια, άλλωστε και η Αντιόχεια ήταν η τελευταία μεγάλη πόλη της αυτοκρατορίας πριν από τα ιρανικά σύνορα), <u>εύκολα καταλαβαίνει κανείς ότι το απίστευτο είδος Ιουδαίων που ήταν οι αναχωρητές Εσσαίοι</u> (που τα τεκμήρια της μοναχικής κοινοτητάς τους ανευρέθηκαν στο Κουμράν και είναι γνωστά ως 'τα Χειρόγραφα της Νεκράς Θαλάσσης') <u>οφειλόταν σε καλή γνώση των προτέρων αμμωνικών πρακτικών αναχωρητισμού στην Αίγυπτο</u>.

Και αυτή είναι η αλήθεια: την θρησκευτική σου διαφοροποίηση που επιβάλλει άλλες κρατικές-κυβερνητικές πρακτικές και στρατηγικες, την αναπτύσσεις καλλίτερα μόνος σου στην έρημο, όταν προετοιμάζεσαι στρατιωτικά να καταλάβεις τον χώρο όπου παλαιότερα ήσουν ανίσχυρος και συνεπώς οι θρησκευτικές σου πεποιθήσεις εδιώκοντο. Κάτι ήξεραν οι δυτικοί χριστιανοί της Ρώμης που έλεγξαν εξυπαρχής και οργάνωσαν τα δικά τους μοναχικά τάγματα! Και κάτι ήξεραν οι μουσουλμάνοι που δεν 'πρόβλεψαν' τον μοναχισμό ως πρακτική – κάτι που ωστόσο δεν απέφυγαν καθώς πάμπολλοι πιστοί που εδιώκοντο για τις θρησκευτικές τους πεποιθήσεις έφευγαν στα βουνά για να ανσυνταχθούν. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Ptolemaic_Kingdom#Great_Theban_Revolt
https://en.wikipedia.org/wiki/Horwennefer
https://en.wikipedia.org/wiki/Ankhwennefer_(pharaoh)

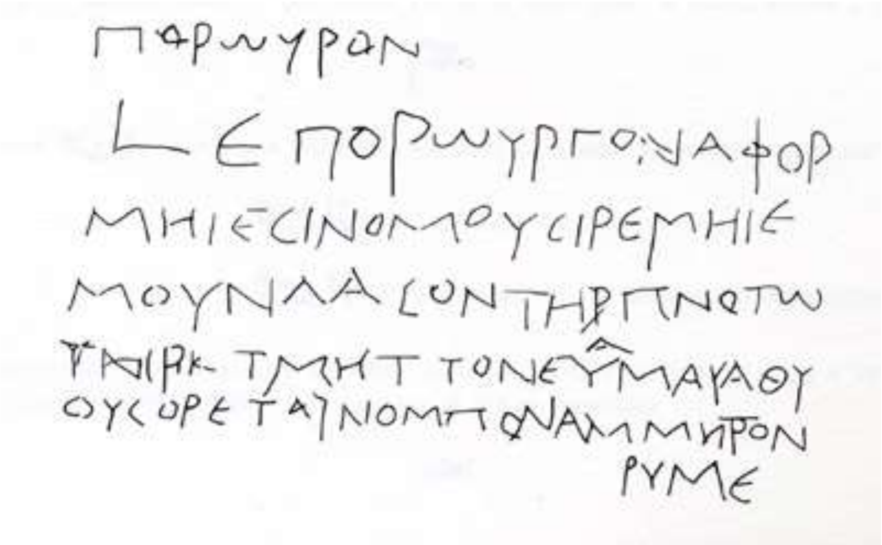

Ο Χορ-ουέν-νεφέρ (ελλ. Ὑργοναφορ/Haronnophris) ήταν ένα όργανο του θηβαϊκού αμμωνικού πολυθεϊστικού ιερατείου που μετά από μία προετοιμασία στην έρημο ηγήθηκε μιας επιτυχημένης εξέγερσης εναντίον του Πτολεμαίου Δ' Φιλοπάτωρα και ύστερα ανακηρύχθηκε φαραώ στην Άνω Αίγυπτο, όπου κυριάρχησε για μερικά χρόνια (205-197) πριν τον διαδεχθεί ο Ανκχ-ουέν-νεφέρ (197-186). Περνώντας από τον ταφικό ναό του Σέτι Α' (ενός υποδειγματικού πολυθεϊστή φαραώ) στην Άβυδο κατά την πέμπτη χρονιά της σχισματικής αρχής του Ὑργοναφορ, ένας αξιωματούχος ή στρατιωτικός του άφησε την παραπάνω πρόχειρη επιγραφή (graffito) στον τοίχο της εισόδου ενός ιερού αφιερωμένου στον Όσιρη. Πρόκειται για την πρώτη αιγυπτιακή επιγραφή γραμμένη σε ελληνικούς χαρακτήρες, κάτι που ως πρακτική προλογίζει την σύσταση της κοπτικής γραφής λίγο αργότερα. Δημοσίευση: P.W. Pestman, J. Quaegebeur, R. L. Vos, Recueil de textes démotiques et bilingues (Leiden: 1977):
https://web.archive.org/web/20070311020608/http://ist-socrates.berkeley.edu/~tebtunis/lecture/revolt.html
https://en.wikipedia.org/wiki/Horwennefer
https://en.wikipedia.org/wiki/Ankhwennefer_(pharaoh)
----

https://en.wikipedia.org/wiki/Rosetta_Stone_decree#Context
https://brill.com/display/book/edcoll/9789004284739/B9789004284739_008.xml
https://en.wikipedia.org/wiki/Ptolemy_V_Epiphanes#The_Egyptian_Revolt_(204%E2%80%93196_BC)
https://en.wikipedia.org/wiki/Ptolemy_V_Epiphanes#End_of_the_Egyptian_Revolt_(196%E2%80%93185_BC)
https://hellenisticagepodcast.wordpress.com/2023/06/20/087-ptolemaic-egypt-the-great-revolt/
https://www.theartnewspaper.com/2023/01/27/where-the-swords-met-bone-archaeological-evidence-found-of-ancient-egyptian-rebellion-mentioned-on-the-rosetta-stone
https://archaeology.org/issues/online/collection/egypt-thmuis-rosetta-stone/
και (γραμμένο από εντελώς λάθος σκοπιά):
https://www.thecollector.com/rebellions-hellenistic-kings/

Γ. Η Έρημος ως Χώρος του Σατανά για τους Αρχαίους Αιγύπτιους

Και το τονίζω αυτό, επειδή πρέπει να ξέρεις ότι σε όλη την διάρκεια του αρχαίου αιγυπτιακού πολιτισμού, η έρημος εθεωρείτο βέβηλη, μολυσματική, ανίερη και σατανική. Μην έχεις την σημερινή, ηλίθια, άποψη που επικρατεί διεθνώς ότι η

Αίγυπτος είναι η χώρα που εκτείνεται από τα σύνορα του Σουδάν έως εκείνα της Λιβύης! Λάθος! Κατά τις αρχαίες αιγυπτιακές κοσμοαντιλήψεις και πεποιθήσεις, 'Κεμέτ' (δηλαδή 'Αίγυπτος' – αυτό είναι το αρχαίο αιγυπτιακό όνομα της χώρας και σημαίνει 'η Μαύρη') υπάρχει έως εκεί που φθάνει η καλλιεργήσιμη -μαύρη- γη (που φέρνει ο Νείλος με τις πλημμύρες του) δεξιά και αριστερά του Νείλου και φυσικά όλο το Δέλτα.

Αναπαράσταση του Σηθ, αιγυπτιακού Σατανά, κυρίαρχου της ερήμου, όπου τον είχε υπερχρονικά εξορίσει ο Ώρος, αιγυπτιακή πρόσληψη του Μεσσία, μετά την τελική του νίκη στην αέναη μάχη μεταξύ Καλού και Κακού.

Τα παράλια της Ερυθράς Θαλάσσης και της Μεσογείου κατοικούντο από ελάχιστους πληθυσμούς – απλά όσους ήταν εκεί απαραίτητοι για τις εμπορικές, ναυπηγικές, θαλάσσιες απασχολήσεις που πάντοτε αποφασίζονταν μακριά από το βρωμερό, μυσαρό, βέβηλο και πρόστυχο στοιχείο που είναι η θάλασσα.

Συνεπώς το να πάει ένας Αιγύπτιος να κτίσει το σπίτι του σε απόσταση 100 μ από την εύφορη γη που φέρνει ο Νείλος, μέσα στην έρημο, ήταν και τρέλλα και ανίερη πράξη. Σκέψου λοιπόν πόσο οι ασκητές-αναχωρητές πιστοί του αμμωνικού ιερατείου μισούσαν τον ίδιο τους τον πολιτισμό για να πάνε να εγκατασταθούν έστω προσωρινά στην έρημο! Και ταυτόχρονα αναλογίσου πόσο πιο απόλυτη και ριζοσπαστική ήταν η απόρριψη του αρχαίου αιγυπτιακού πολιτισμού από τους Αιγύπτιους (χριστιανούς Κόπτες) από την απόρριψη του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού από τους Ίωνες, τους Δωριείς, τους Αιολείς, κλπ!
Σχετικά:
https://jmr.journals.ekb.eg/article_135650_0781a319b35710695b5d960148285e57.pdf
https://desertofset.com/intro/set.html
https://en.wikipedia.org/wiki/Set_(deity)#The_demonization_of_Set
https://www.youtube.com/watch?v=oaivDK4fBNo
https://carnegiemnh.org/egypt-and-the-nile/
https://macmillan.yale.edu/africa/publications/egypt-and-desert
https://academic.oup.com/cairo-scholarship-online/book/20703/chapter-abstract/180040176?redirectedFrom=fulltext

https://books.openedition.org/momeditions/16431?lang=en
https://vocal.media/fyi/unveiling-the-mysteries-of-egypt-s-desert-djinns

III. Η ακριβής τοποθεσία του Σινά

Εδώ, μάλλον, θα σε ξαφνιάσω άσχημα, αλλά δυστυχώς η αλήθεια είναι πολύ άσχημη για την ίδια την ιστορική Μονή της Αγίας Αικατερίνης, ασχέτως του που ανήκει και ποιο είναι το κράτος το οποίο έχει ή μπορεί να έχει δικαιώματα 'ιδιοκτησίας' του μοναστηριού.

Η ιστορική Μονή κτίσθηκε "πολύ αργά", και μάλιστα από τους πιστούς μιας άλλης, νεώτερης, θρησκείας η οποία δεν 'παρέλαβε' την ιστορική κληρονομιά του εβραϊκού βιβλικού μονοθεϊσμού αλλά μόνον την ερμήνευσε κατά βούλησιν και ερμηνευμένη (ουσιαστικά: ολότελα παρερμηνευμένη) την συσσωμάτωσε. Βεβαίως στα χρόνια των δύο εβραϊκών κρατών (Ισραήλ με τις Δέκα Φυλές ως Βόρειο Κράτος και με την Σαμάρεια ως πρωτεύουσα και Ιούδα με τις Δύο Φυλές ως Νότιο Κράτος και με την Ιερουσαλήμ ως πρωτεύουσα/930-722) όλοι ενθυμούντο τον πραγματικό ιστορικό χώρο του Σινά.

Ο προφήτης Ηλίας είχε περπατήσει με τα πόδια από το Αρχαίο Ισραήλ μέχρι το σπήλαιο όπου είχε ταφεί ο Μωϋσής. Αλλά όταν οι δέκα φυλές εσύρθησαν σε αιχμαλωσία από τους Ασσύριους (722) και μετέπειτα μαζί με τους Ασσύριους χάθηκαν φεύγοντας προς τα βόρεια και τα δυτικά, εκτός του χώρου της Μέσης Ανατολής, όταν οι Ιουδαίοι εσύρθησαν στην βαβυλώνια αιχμαλωσία (587), και όταν κάποιοι μόνον από τους απογόνους των εξορίστων επέστρεψαν (σε χρόνια μετά το 539, όταν ο Κύρος κατέλαβε την Βαβυλώνα), όλη αυτή η παράδοση είχε πλέον χαθεί.

Στα χρόνια του Δεύτερου Ναού και του Ηρώδη, πολλά αρχαία εβραϊκά μέρη και τόποι στην ίδια την Γαλιλαία και την Σαμάρεια (χώρους του Αρχαίου Βόρειου Κράτους) δεν μπορούσαν πλέον να ταυτιστούν σωστά. Πόσο μάλλον το Σινά! Οι Σαμαρείτες των χρόνων του Ιησού δεν ήταν άλλωστε Εβραίοι αλλά Αραμαίοι τους οποίους ο Σαργών της Ασσυρίας (722-705) μετέφερε από την Νότια Μεσοποταμία και με αυτούς εποίκισε την περιοχή εκείνη το 722 (συνήθης ασσυριακή πρακτική η μεταφορά πληθυσμών από κάποιες σε άλλες περιοχές). Αυτοί με την πάροδο του χρόνου αποδέχθηκαν ως θρησκεία τον Ιουδαϊσμό (που διαφέρει από την αρχαία εβραϊκή θρησκεία), αλλά είχαν πολλές διαφορές από τους Ιουδαίους (κάτι που φαίνεται στα Ευαγγέλια) και φυσικά ήταν ανίκανοι να ταυτίσουν το Σινά.

Προ δεκαετιών ορισμένοι μη συμβατικοί ερευνητές προτεσταντικής, αμερικανικής ως επί το πλείστον, προέλευσης άρχισαν με βάση αναφορές των βιβλικών κειμένων και με επιτόπια έρευνα να θέτουν το θέμα ότι το λεγόμενο Σινά (που είναι σήμερα όντως αιγυπτιακή επικράτεια) δεν είναι το ιστορικό, βιβλικό, Σινά. Φυσικά υπάρχουν και πολλοί συμβατικοί βιβλιστές φιλόλογοι και θεολόγοι που τους απαντούν αρνούμενοι ότι το ιστορικό Σινά δεν είναι αυτό που νομίζουν από λάθος σήμερα όλοι. Με άλλα λόγια υποστηρίζουν το λάθος ως σωστό. Αλλά αν δεν το κάνουν αυτό, θα πρέπει να ομολογήσουν οι ίδιοι την αποτυχία τους να ανακαλύψουν την ιστορική αλήθεια αυτοί πρώτοι. Και να ποια είναι η αλήθεια:

Το πραγματικό Σινά δεν είναι η χερσόνησος που σήμερα ονομάζεται έτσι και ανήκει στην Αίγυπτο αλλά **η απέναντι (στα ανατολικά) χερσόνησος, η οποία ευρίσκεται στο βορειοανατολικό άκρο της Σαουδικής Αραβίας, στην επαρχία Ταμπούκ**. Το όρος το οποίο ονομάζεται στα αραβικά **Τζέμπελ αλ Λόζ είναι το πραγματικό Όρος Σινά.** Βασικά: https://en.wikipedia.org/wiki/Jabal_al-Lawz
https://en.wikipedia.org/wiki/Tabuk_Province

Το θέμα είχα υπόψει μου για πολλά χρόνια και μάλιστα τα πρώτα ερωτήματα και οι αρχικές αμφιβολίες μου πάνε πολύ πίσω, όταν μάθαινα ιερογλυφικά και σπούδαζα αιγυπτιολογία αρχικά στο Παρίσι (1978-1981). Αλλά μόνο πρόσφατα (το 2023) είχα το χρόνο να απομονωθώ για καμμιά βδομάδα, να αντιπαραβάλλω τα στοιχεία που είχα, και να συμπεράνω γιατί τελικά η ταύτιση του Σινά με το Τζάμπαλ αλ Λόζ της επαρχίας Ταμπούκ δεν θα μπορούσε παρά να είναι η μόνη σωστή. Το κάνω μάλιστα με δύο ιστορικά επιχειρήματα που είναι
- γνωστά στους ειδικούς αιγυπτιολόγους οι οποίοι όμως υποκριτικά δεν ασχολούνται με το ζήτημα της ταύτισης του βιβλικού Σινά
και
- άγνωστα στους μη ειδικούς αντισυμβατικούς ερευνητές που τοποθετούν το Σινά στο Τζέμπελ αλ Λόζ της Σαουδικής Αραβίας (με αποτέλεσμα να φαίνονται οι θέσεις τους ισχνές ή και φανατικές).

Έτσι δημοσίευσα ένα μεγάλο άρθρο το οποίο μπορείς να διαβάσεις και επίσης να κατεβάσεις εδώ:

https://megalommatis.wordpress.com/2023/09/16/hatshepsut-thutmose-iii-akhenaten-ramesses-iii-moses-double-stratagem-against-the-sea-peoples/
και
https://www.academia.edu/106818658/Hatshepsut_Thutmose_III_Akhenaten_Ramesses_III_and_Moses_Double_Stratagem_against_the_Sea_Peoples_PLUS_107_PICTURES_and_LEGENDS

Βέβαια, το πολύ απλό επιχείρημα γιατί το πραγματικό Σινά δεν είναι το τι λέμε σήμερα εμείς (και όλος ο κόσμος) "Σινά" είναι κάτι που ήξερα από τα φοιτητικά μου χρόνια στο Παρίσι:

Το Σινά δεν μπορούσε να είναι τόπος όπου κατέφυγαν όσοι ακολούθησαν τον Μωϋσή επειδή πολύ απλά αυτός ο τόπος ήταν τότε .... αιγυπτιακή επικράτεια.

Αν η αναχώρηση όλων όσοι ακολούθησαν τον Μωϋσή είχε γίνει από τα ανατολικά άκρα της Κοιλάδας του Νείλου ή του Δέλτα προς το σημερινό, λεγόμενο Σινά, τότε αυτό θα είχε αποτελέσει κάτι το πολύ ηλίθιο ως ενέργεια, επειδή **θα είχαν φύγει από την Αίγυπτο για να .... ξαναβρεθούν στην Αίγυπτο**, διότι αυτό που κακώς λέμε σήμερα Σινά ήταν κατοικημένη γη της Αιγύπτου με πόλεις, λιμάνια και πολλούς σημαντικούς ναούς και σχολές-ερευνητικά κέντρα. Κανένας δεν φεύγει από μία χώρα, για να πάει στην ίδια!

Ουσιαστικά, **η φυγή όσων ακολούθησαν τον Μωϋσή έγινε από τα νότια άκρα του σημερινού λεγόμενου Σινά, δηλαδή την ευρύτερη περιοχή του θερέτρου Σαρμ αλ Σείχ, μέσω των Στενών του Τιράν προς τα άκρα της σημερινής επαρχίας Ταμπούκ** της Σαουδικής Αραβίας, η οποία περιοχή δεν ανήκε τότε (ούτε και σήμερα άλλωστε) στην Αίγυπτο. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Straits_of_Tiran
https://en.wikipedia.org/wiki/Straits_of_Tiran#/media/File:Strait_tiran_83.jpg

Το δεύτερο επιχείρημα είναι ότι, **αν όσοι ακολούθησαν τον Μωϋσή έπαιρναν ένα δρόμο από το Σουέζ και το βόρειο Σινά** (όπως το ονομάζουμε σήμερα), τότε θα κινδύνευαν να κτυπηθούν από τους Λαούς της Θάλασσας **οι οποίοι είχαν ξεσπάσει σε αντιπερισπασμό κατά των Χιττιτών, των Αχαιών, των Χαναανιτών, και τελικά και των Αιγυπτίων.** Σχετικά με τους Λαούς της Θάλασσας μπορεί να δεις το εξής παλαιό επιστημονικό άρθρο μου:
https://www.academia.edu/26287366/Η_Ευρύτερη_Περιοχή_της_Ανατολικής_Μεσογείου_κατά_τον_13ο_και_τον_12ο_Αιώνα_και_οι_Λαοί_της_Θάλασσας_κείμενο_και_σημειώσεις_

Και επειδή οι επιδρομές των Λαών της Θάλασσας ήταν μία τεράστια αντίδραση στην χιττιτική - αχαϊκή συμμαχία εναντίον τους (και εναντίον της Τροίας που ήταν τμήμα της όλης συμμαχίας των Λαών της Θάλασσας/Sea Peoples) και ενάντια στον Τρωϊκό Πόλεμο, τον οποίο οι Αχαιοί είχαν αναλάβει για να βοηθήσουν τους συμμάχους τους Χιττίτες, μπορείς να διαβάσεις και το πιο πρόσφατο άρθρο μου – βιβλιοκρισία ενός βιβλίου γραμμένου από Ρώσσο ερευνητή, βουλευτή της Ντούμα (ρωσσικής Βουλής), και φίλο μου:
https://www.academia.edu/102359622/Sea_Peoples_Invasions_Egypt_the_Hittite_Empire_its_Achaean_allies_Lukka_Peleset_the_Trojan_War_Homers_Intentional_Falsehood_and_the_Modern_European_Forgery_Ancient_Greece_with_pictures_and_legends_

Με άλλα λόγια, **<u>αν όσοι ακολούθησαν τον Μωϋσή εβάδιζαν προς την Νότια Χαναάν από το βόρειο Σινά, θα συντρίβονταν από τους Λαούς της Θάλασσας</u>** που διέθεταν καλλίτερους πολεμιστές και ανάμεσά τους ευρίσκονταν και οι Πελεσέτ (των αρχαίων αιγυπτιακών κειμένων) οι οποίοι δεν είναι άλλοι από τους γνωστούς προ-ελληνικούς Πελασγούς. Αυτοί μετά την συντριβή τους από τον Ραμσή Γ' διαλύθηκαν και τελικά εγκαταστάθηκαν στα νότια παράλια της Χαναάν για να γίνουν αργότερα γνωστοί ως Φιλισταίοι, δηλαδή οι πρόγονοι των σημερινών Παλαιστινίων.

Τα παρακάτω είναι σχετικά με κάποιους από τους μη ειδικούς ερευνητές που πρώτοι αποπειράθηκαν, αν και δεν ήταν ιστορικοί, να ταυτίσουν σωστά το βιβλικό Σινά με το Τζέμπελ αλ Λοζ των βορειοανατολικών άκρων της Σαουδικής Αραβίας.
https://www.khouse.org/personal_update/articles/1998/real-mt-sinai
https://tentmaker.org/articles/cornuke-mt-sinai.html
https://baseinstitute.org/pages/bob-cornuke-biography
https://en.wikipedia.org/wiki/Bob_Cornuke#Mount_Sinai
https://www.youtube.com/@baseinstitute/videos
https://library.biblicalarchaeology.org/sidebar/did-amateur-archaeologists-find-the-real-mt-sinai/

IV. Το λεγόμενο "Αστί Ναμέ" είναι σίγουρα κάλπικο

Εδώ ξεκινάει το κεντρικό τμήμα της απάντησής μου. Επειδή ήδη επεκτάθηκα πολύ, θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος. **<u>Ως "Αστί Ναμέ" περιγράφεται ένα ιστορικό τεκμήριο κατά το οποίο ο Προφήτης Μωάμεθ έδωσε προνόμια και διέταξε την ασφάλεια του μοναστηριού ως φροντίδα όλων των μουσουλμάνων</u>**. Αυτό σήμερα επικαλούνται πολλοί ηλίθιοι, άξεστοι και αμόρφωτοι που θέλουν να βρουν πάτημα για τις βλακείες που διατυμπανίζουν. Δεν αναφέρομαι στο τι γίνεται στην Ελλάδα, αλλά αυτό το κείμενο, το επικαλούνται πολλοί και για πολλούς και διαφορετικούς λόγους.

Η όλη ιστορία είναι απλή: σε μία από τις πολλές μετακινήσεις του, ο Μωάμεθ συνοδευόμενος από τον εξάδελφο και γαμβρό του Αλί ιμπν Αμπί Τάλεμπ πέρασε (υποτίθεται) από την Μονή (το 623, δηλαδή ένα χρόνο μετά την Εγείρα και εννιά χρόνια πριν πεθάνει) και τους απένειμε προνόμια .... που δεν μπορούσε να απονείμει επειδή ούτε μουσουλμανικό κράτος υπήρχε τότε, ούτε μουσουλμάνοι υπήρχαν στο Σινά, ή στην Νότια Παλαιστίνη, ή στην Υεμένη, ή στο Ομάν και στα παράλια του Περσικού Κόλπου, πόσο μάλλον σε Μεσοποταμία, Συρία και Φοινίκη.

Άλλωστε, τότε ακριβώς, ούτε καν στην Μέκκα δεν υπήρχαν μουσουλμάνοι, καθώς ένα χρόνο νωρίτερα ο Μωάμεθ και οι λίγοι πιστοί του είχαν αναγκαστεί να πάρουν των ομματιών τους και να φύγουν κακήν κακώς και χωρισμένοι αναμεταξύ τους σε διάφορα τμήματα να καταφύγουν στην Μεδίνα (αυτό που λέμε Εγείρα). Αυτό το γεγονός συνέβη, επειδή ο Αμπού Σουφυάν, πολυθεϊστής φύλαρχος της Μέκκας, δεν δεχόταν το κήρυγμα του Μωάμεθ, ενός τιποτένιου και παρακατιανού ορφανού και κακομοίρη, φτωχού και παντρεμένου με χήρα (δηλαδή διακορευμένη, μη παρθένα), του οποίου τα οράματα τα θεωρούσε εκρήξεις σεληνιασμού. Έτσι έβλεπαν τότε τον Μωάμεθ αφ' υψηλού όλοι οι φυλετικοί προύχοντες και όλοι όσοι είχαν οικονομικό συμφέρον στην μικρή κοινότητα της Μέκκας (η οποία ήταν ένα από τα πιο άθλια

σημεία της Αραβίας, δηλαδή της Χετζάζης) που δεν ξεπερνούσε τις 5000-6000 κατοίκων το πολύ-πολύ. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Abu_Sufyan_ibn_Harb#Opposition_to_Islam

Και ενώ οι κάτοικοι της Αιθρίβης (χρησιμοποιώ το αρχαίο ελληνικό όνομα, αλλά Γιαθρίμπου ήταν στα ασσυροβαβυλωνιακά το αρχικό όνομα της Μεδίνας όπου ήταν ο τόπος των θερινών ανακτόρων των Βαβυλωνίων βασιλέων της ναβονιδικής δυναστείας τον 6ο προχριστιανικό αιώνα/επειδή η Μεδίνα σε υψόμετρο είναι κατά το θέρος πιο δροσερή από την Κεντρική και Νότια Μεσοποταμία) υποδέχθηκαν τον Μωάμεθ και τους οπαδούς του καλά και εγκάρδια, συχνά αποδεχόμενοι το τότε μικρό και εν εξελίξει κήρυγμά του, ένα χρόνο μετά την Εγείρα (το 623) ελάχιστοι μουσουλμάνοι υπήρχαν εκτός της Μεδίνας, όπου υπήρχε μία σημαντική ιουδαϊκή κοινότητα που με χαρά άκουγε το κήρυγμα του Μωάμεθ, εφόσον αυτός εκήρυττε ουσιαστικά την δική τους πολιτισμική κληρονομιά σύροντας τους Άραβες μακριά από τις ειδωλολατρικές, πολυθεϊστικές και βαρβαρικές πίστεις τους.

Πρέπει να προσέξεις δύο σημεία: οι (φυλετικώς) Ιουδαίοι της Μεδίνας δεν ήταν όλοι Ιουδαίοι το θρήσκευμα. Ανάμεσά τους υπήρχαν και πολλοί Ιουδαίοι Ναζωραίοι ή Ναζαρηνοί ή Νασαρηνοί, οι οποίοι αποτελούσαν μία ομάδα πιστών στον Ιησού Ιουδαίων (με άλλα λόγια τον αποδέχονταν ως τον Μεσσία), οι οποίοι απέρρπταν το

κήρυγμα του Παύλου και τις αλλαγές που οι πρώτοι λεγόμενοι Χριστιανοί επέφεραν στο κήρυγμα του Ιησού. Οι Νασαρηνοί ήταν πολύ πιο κοντά στο κήρυγμα του Ιησού από τους λεγόμενους πρώτους χριστιανούς. Πολλές από τις περί τον Ιησού και την Μαρία δοξασίες των Ναζαρηνών ανευρίσκονται στο Κοράνι και στο Ισλάμ γενικώτερα. Συγγενικές ήταν και δοξασίες των επίσης Ιουδαίων Εβιωνιτών. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Nazarene_(sect)
https://en.wikipedia.org/wiki/Gospel_of_the_Nazarenes
http://www.rootsofislamtruehistory.com/subpages/Ahl-al-Kitab_people-of-the-book.htm
https://counteringislamism.wordpress.com/christian_influence_islam/
https://en.wikipedia.org/wiki/Ebionites

Αναπαράσταση της Μέκκας των χρόνων του Μωάμεθ

Όπως και αν έχει το θέμα, μόνον μετά την συνθήκη του Χουνταϋμπίγιε (δηλαδή το 628) οι πολυθεϊστές της Μέκκας υποχώρησαν και σταμάτησαν τους πολέμους κατά του Μωάμεθ και τις διώξεις των πιστών του, ενώ σιγά-σιγά άρχισαν να δέχονται και αυτοί το ολοένα και περισσότερο διαμορφωνόμενο Ισλάμ. Αλλά αυτό και πάλι δεν σημαίνει τίποτα για την Μονή της Αγίας Αικατερίνης. Όταν ο Μωάμεθ πέθανε (632), οι Άραβες της Χετζάζης (: αυτή είναι η οροσειρά και η παραθαλάσσια πεδιάδα από τον Κόλπο της Άκαμπα μέχρι το Νατζράν, 800 χμ νότια της Μέκκας) και της ερήμου, η Υεμένη, το Ομάν και τα παράλια της αραβικής χερσονήσου στον Περσικό Κόλπο (που κατοικούντο από μη αραβικούς, υεμενικούς πληθυσμούς / τα αρχαία υεμενικά ήταν εντελώς άσχετα από τα αραβικά και ως γλώσσα και ως γραφή) είχαν δεχθεί το Ισλάμ.
Σχετικά: https://en.wikipedia.org/wiki/Treaty_of_al-Hudaybiya

Οπότε ακόμη και τότε **θα ήταν γελοίο να παραχωρεί ο Μωάμεθ "προνόμια"** στην Μονή της Αγίας Αικατερίνης δεδομένου ότι και στην ανατολική ρωμαϊκή επικράτεια

το κτίσμα ευρισκόταν και **κανένας μουσουλμάνος εκεί γύρω δεν υπήρχε, πόσο μάλλον ισλαμική αρχή, εξουσία και κράτος** για το οποίο να ισχύει (υποθετικά) το Αστί ναμέ.

Αν τώρα εσύ πατήσεις ένα μαγικό κουμπί και βρεθείς ξαφνικά με τέλεια γνώση αραβικών μπροστά στον Προφήτη Μωάμεθ δύο χρόνια πριν πεθάνει (το 630), και τον ρωτήσεις για το "Αστί ναμέ" (Ashtiname/آشتی نامه), τότε σε διαβεβαιώ ότι εκείνος θα σε ερωτήσει αν αυτό είναι ένα εξωτικό φρούτο που βγάζει ένα παράξενο δένδρο στην Σιβηρία! Αστειεύομαι; Καθόλου!

Οι λέξεις αυτές δεν είναι αραβικές αλλά περσικές και ο Προφήτης Μωάμεθ δεν ήξερε περσικά!

Πριν σου εξηγήσω για ποιους λόγους το Αστί ναμέ είναι κάλπικο, θα πρέπει να σου πω μερικά καθοριστικά δεδομένα της Ιστορίας των ισλαμικών χρόνων, της τότε ιστοριογραφίας και της τότε αγιογραφίας. **Ελάχιστα αραβικά ή αραβικά ισλαμικά κείμενα ή πρόχειρες επιγραφές έχουν σωθεί όχι μόνον από τα χρόνια του Μωάμεθ αλλά και από ολόκληρο τον 7ο αιώνα και το πρώτο μισό του 8ου αιώνα**. Πολλοί επιστήμονες έχουν θέσει υπό αμφισβήτηση ολόκληρη την ιστορία του αρχικού Ισλάμ παρουσιάζοντάς την ως παρασκεύασμα μουσουλμάνων μεταγενεστέρων χρόνων (και κυρίως των Ομεϋαδών του τέλους του 7ου αιώνα και των αρχών του 8ου αιώνα, καθώς και των Αβασιδών του μέσου και του τέλους του 8ου αιώνα).

Ξέρω ότι δεν ξέρεις γαλλικά αλλά φίλοι σου μπορούν να σε βοηθήσουν. Υπάρχει λοιπόν κάτι που ο οποιοσδηποτε που θέλει να έχει μία απειροελάχιστη γνώση περί Ισλάμ πρέπει να διαβάσει ή να ακούσει σχετικά με αυτό (σε κάποιο βίντεο). Είναι το συλλογικό ακαδημαϊκο έργο (Le Coran des historiens/τρεις τόμοι, 3400 σελίδες).
Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/The_Quran_of_Historians
https://fr.wikipedia.org/wiki/Le_Coran_des_historiens
https://dn720006.ca.archive.org/0/items/le-coran-des-historiens-volume-i-mohammad-ali-amir-moezzi-guillaume-dye/Le%20Coran%20des%20historiens%2C%20Volume%20I%20%28Mohammad%20Ali%20Amir-Moezzi%2C%20Guillaume%20Dye%29%20%28z-lib.org%29.pdf
και
Le Coran des historiens – Episode 1
https://www.youtube.com/watch?v=i8XjXSMZV2w

Με λίγα λόγια, η σπάνις αραβικών και ισλαμικών κειμένων πριν από τα μέσα του 8ου αιώνα καθιστά αναξιόπιστη κάθε ιστορική αφήγηση περί των αρχών του Ισλάμ. Ό,τι

πιστεύουν οι μουσουλμάνοι (και μαζί τους πολλοί δυτικοί) ως πρώιμη ισλαμική ιστορία είναι ένα άθλιο ψέμμα παρασκευασμένο από μουσουλμάνους των χρόνων του Μωάμεθ και των τεσσάρων μεταγενεστέρων γενεών. Το Κοράνι, όπως σώζεται σήμερα, είναι ολότελα παραχαραγμένο, αλλοιωμένο, διαστρεβλωμένο και παράλογα συντεθειμένο.

Μόνο στις αρχές του 9ου αιώνα (δύο αιώνες μετά τον θάνατο του Μωάμεθ) αρχίζουν να υπάρχουν αγιογραφικά κείμενα (βιογραφίες του Μωάμεθ) και ιστοριογραφικά κείμενα, όπως αυτά του Ιμπν Χισάμ (στην πρώτη κατηγορία) και του Ταμπαρί (στην δεύτερη). Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/S%C4%ABrah
https://en.wikipedia.org/wiki/Ibn_Hisham
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Sirah_al-Nabawiyyah_(Ibn_Hisham)
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_biographies_of_Muhammad
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Tabari
https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_the_Prophets_and_Kings

Γιατί τα λέω όλα αυτά;
Πολύ απλά επειδή **<u>πουθενά σε όλη αυτή την τεράστια πηγή πληροφοριών σχετικά με το πρώιμο Ισλάμ δεν αναφέρονται ούτε η επίσκεψη του Μωάμεθ και του Αλί (που υποτίθεται ότι ο ίδιος έγραψε το κείμενο) στην Μονή της Αγίας Αικατερίνης, ούτε το Αστί ναμέ.</u>**

Είναι αδύνατο να είχε συμβεί κάτι τέτοιο και να μην το είχε γράψει στην Ιστορία του ο Ταμπαρί (του οποίου η Ιστορία είναι 40 τόμοι. Κατάλογος περιεχομένων των τόμων: https://archive.org/details/history-of-al-tabarri

V. Ιστορικό πλαίσιο – Α': στα χρόνια του Μωάμεθ

Α. Η εξοικείωση του Μωάμεθ με Χριστιανούς και Ιουδαίους

Τότε θα με ερωτήσεις πως προέκυψε αυτό το πλαστό κείμενο. Αυτό μπορούμε σε μέσες άκρες να υποθέσουμε. Ο Μωάμεθ έζησε σε ένα περιβάλλον ειδωλολατρών και πολυθεϊστών, ανάμεσα στους οποίους υπήρχαν και λίγοι Χριστιανοί. Προσοχή! Δεν εννοώ αυτούς που εσύ θα ονόμαζες 'Ορθόδοξους' αλλά κυρίως Μονοφυσίτες (οι ίδιοι αποκαλούν εαυτούς Ορθόδοξους) και Νεστοριανούς. Ο εξάδελφος της πρώτης γυναίκας του Μωάμεθ, ο Ουάρακα ιμπν Νόουφαλ ήταν Νεστοριανός και είχε και ένα συριακό αραμαϊκό χειρόγραφο της Καινής Διαθήκης σπίτι του. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Khadija_bint_Khuwaylid
https://en.wikipedia.org/wiki/Waraqah_ibn_Nawfal

Βεβαίως, χάρη στα επαγγελματικά ταξείδια του, ο Μωάμεθ γνωρίστηκε με πολλούς χριστιανούς της Συρίας, όπου είχε και πολλές συζητήσεις θεολογικού-θρησκευτικού περιεχομένου. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Bahira

Όταν το Ισλάμ άρχισε να διαδίδεται σε τριγύρω χώρες όπως ιδιαίτερα η Υεμένη, εκεί άρχισαν να αναφύονται σημαντικά προβλήματα. Αντίθετα από την βαρβαρική Αραβία των αμορφώτων και αξέστων ειδωλολατρών, η πολιτισμένη Υεμένη είχε γραφές (για τις διάφορες υεμενικές γλώσσες, τα καταμπανικά, τα χιμυαριτικά, τα

σαβαϊκά και τα χαντραμικά), μεγάλη θρησκευτική παράδοση, και έντονη παρουσία Χριστιανών (και Νεστοριανών και Μονοφυσιτών) και Ιουδαίων.
https://en.wikipedia.org/wiki/Sabaic
https://en.wikipedia.org/wiki/Qatabanian_language
https://en.wikipedia.org/wiki/Himyaritic_language
https://en.wikipedia.org/wiki/Hadramautic_language

Β. Η Συνθήκη του Μωάμεθ με τους Χριστιανούς του Νατζράν

Στην όαση του Νατζράν (στα βόρεια άκρα της Υεμένης), η οποία σήμερα κατέχεται από την Σαουδική Αραβία, υπήρχε μεγάλη χριστιανική κοινότητα. Κάποιοι είχαν προσχωρήσει στο Ισλάμ αλλά οι περισσότεροι ήθελαν να παραμείνουν χριστιανοί. Αντιπροσωπεία τους είχε πάει να συναντήσει τον Μωάμεθ και αυτός αποδέχθηκε την ύπαρξη της χριστιανικής κοινότητας των Υεμενιτών του Νατζράν και μάλιστα τους παραχώρησε ορισμένα προνόμια το 630-631, δηλαδή λίγο πριν πεθάνει. Υπήρχε τεράστια χριστιανική νεστοριανική μητρόπολη στο Νατζράν και ήταν μάλιστα ο Κααμπά του Νατζράν! Μη νομίζεις ότι Κααμπά είχε μόνον η Μέκκα! Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Najran#Christian_period
https://en.wikipedia.org/wiki/Christian_community_of_Najran
https://en.wikipedia.org/wiki/Kaaba_of_Najran
Αυτά όλα λοιπόν ορίζονται συμβατικά σήμερα ως η "συνθήκη του Νατζράν" ή "η συνθήκη του Προφήτη Μωάμεθ με τους Χριστιανούς του Νατζράν".

Αλ Ουχντούντ (الأخدود/Al-Okhdood): ο Κααμπά – Χριστιανική Μητρόπολη του Νατζράν της βόρειας Υεμένης (σήμερα υπό σαουδική κατοχή)

Χιμυαριτική υεμενική (δηλαδή μη αραβική) προϊσλαμική επιγραφή σε τοίχο του Κααμπά του Νατζράν

Νατζράν: γενική θέα του αρχαιολογικού χώρου / Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Kaaba_of_Najran
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Okhdood

Γ. Άλλες Συνθήκες και το Τεκμήριο της Μεδίνας

Τα τελευταία δύο χρόνια της ζωής του Μωάμεθ (630-632) προέκυψαν αρκετές παρόμοιες περιπτώσεις, όπως στο Χαϋμπάρ και στην Μέκνα της βορειοδυτικής Αραβίας, όπου ιουδαϊκές και χριστιανικές κοινότητες έγιναν αποδεκτές από τον Μωάμεθ και τους παραχωρήθηκε το δικαίωμα να τηρούν την θρησκεία τους χωρίς περιορισμό. Σχετικά:
https://johnandrewmorrow.com/2019/03/19/the-covenant-of-the-prophet-muhammad-with-the-jews-of-khaybar-and-maqna/
https://www.mdpi.com/2077-1444/12/6/450
https://www.cauxroundtable.org/wp-content/uploads/2021/01/Covenants-%E2%80%94-Final-V3pdf.pdf

Μαζί με όλα αυτά συγκαταλέγεται και η περίφημη Ουατικάτ (وثيقة) αλ Μαντίνα, δηλαδή το Τεκμήριο της Μεδίνας, το οποίο με πολύ ηλίθιο, διανοητικώς ανάπηρο, και εντελώς αποικιοκρατικό τρόπο οι σημερινοί βλαμμένοι και ολότελα άχρηστοι μουσουλμάνοι σήμερα αποκαλούν "το Σύνταγμα της Μεδίνας". Αυτό δεν ήταν σύνταγμα διότι η ισλαμική Αραβία που αποδέχθηκε με τον ένα ή τον άλλο τρόπο το Ισλάμ δεν ήταν ένα κράτος αλλά απλά και μόνον μία αυτοδιοικούμενη με τις οδηγίες του Μωάμεθ κοινωνία. Τό ίδιο και το Ομάν και τα υεμενικά βασίλεια που είχαν καταλυθεί και ενσωματωθεί στο Ιράν. Έπαυσαν να υπάχουν ως βασίλεια και μάλιστα και ο Μπαδάν, ο ιρανός διοικητής της Υεμένης, προσχώρησε στο Ισλάμ. Ζώντος του Μωάμεθ δεν υπήρχε κανένα κράτος.
https://en.wikipedia.org/wiki/Constitution_of_Medina#Relationship_with_Jewish_tribes
https://en.wikipedia.org/wiki/Badhan_(Persian_governor)

Δ. Επιστολές του Μωάμεθ προς Χοσρόη Β', Ηράκλειο, και άλλους ηγεμόνες

Υπάρχει και ένα ακόμη στοιχείο που σχετίζεται με όλα αυτά τα υπαρκτά, ιστορικά και αδιαμφισβήτητα, κείμενα και τεκμήρια. Είναι οι επιστολές, τις οποίες έστειλε ο Μωάμεθ μετά την συνθήκη της Χουνταϋμπίγιε στους τέσσερις ισχυρότερους βασιλείς ή κυβερνήτες χωρών, καλώντας τους στο Ισλάμ. Εννοώ τον Χοσρόη Β' του Ιράν, τον Ηράκλειο, κα. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Diplomatic_career_of_Muhammad
https://en.wikipedia.org/wiki/Diplomatic_career_of_Muhammad#Correspondence_with_other_leaders
https://en.wikipedia.org/wiki/Expedition_of_Zayd_ibn_Harithah_(Hisma)
https://alkhair.org/letters-from-the-prophet/

Όλη αυτή η τεκμηρίωση ανοχής του Μωάμεθ απέναντι σε Χριστιανούς και Ιουδαίους χρησίμευσε ως σημείο αναφοράς και ως βάση εκκίνησης για την εντελώς πλαστή και πολύ μεταγενέστερη συγγραφή του Αστί-ναμέ κατά το οποίο ο Μωάμεθ και ο Αλί θα είχαν τάχα κτυπήσει μια βίζιτα στην Μονή και επί τη ευκαιρία θα είχε ο προφήτης παραχωρήσει στους εκεί μοναχούς .... και του πουλιού το γάλα! Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Ashtiname_of_Muhammad
https://en.wikipedia.org/wiki/Ashtiname_of_Muhammad#Authenticity
https://en.wikipedia.org/wiki/Muhammad%27s_views_on_Christians
https://en.wikipedia.org/wiki/Muhammad%27s_views_on_Christians#Book_of_Peace
https://en.wikipedia.org/wiki/Muhammad%27s_views_on_Christians#Before_the_First_Revelations
https://mezquitadesevilla.com/en/the-covenant-of-prophet-muhammad-with-the-monks-of-mt-sinai/
ισλαμιστικές βλακείες της κακιάς ώρας στο παρακάτω:
https://themaydan.com/2019/10/the-covenants-of-the-prophet-muhammad-continue-to-cause-controversy/
Απορριπτικό κάθε αυθεντικότητας του Αστί ναμέ, αλλά υπερβολικό και 'στρατευμένο' το επόμενο σχόλιο:
https://x.com/ImtiazMadmood/status/1789150532470210790?lang=ar

Επιστολή του προφήτη Μωάμεθ προς τον Χεράκλ (Ηράκλειο) ηγεμόνα των Ρωμαίων (Ρουμ)

Πότε προέκυψε το πλαστό αυτό 'τεκμήριο' δεν είναι δύσκολο να υποθέσουμε.

Για να μιλήσουμε με πραγματικούς ιστορικούς όρους και όχι φαντασιώσεις περί προνομίων της Μονής της Αγίας Αικατερίνης, πρέπει να δούμε τι ακριβώς συνέβη με την διάδοση του Ισλάμ και το στήσιμο του χαλιφάτου των Ομεϋαδών πρώτα και των Αβασιδών έπειτα.

VI. Ιστορικό πλαίσιο – Β': Ομεϋάδες, Αβασίδες και το Ιρανικό Ιντερμέτζο

Α. Πρώιμο Ισλάμ: αδιάκοποι εμφύλιοι πόλεμοι και εξεγέρσεις

Το πρώιμο Ισλάμ είναι απλά και μόνον μία ιστορία ενός πολύπλευρου εμφυλίου, απίστευτων σκοτωμών, κυνικών δολοφονιών και πολέμων για δήθεν την διάδοση του Ισλάμ, τους οποίους πολέμους ορισμένοι πρώιμοι μουσουλμάνοι (Υεμενίτες, Ομανίτες και Άραβες) επιθυμούσαν, ενώ άλλοι απέρριπταν ως αντι-ισλαμικούς και σατανικούς. Ο προφήτης Μωάμεθ ζήτησε από τον διάδοχό του και ιμάμη (δηλαδή καθοδηγητή της ισλαμικής κοινότητας) Αλί να του υποσχεθεί (και εκείνος το έκανε) ότι δεν θα διέδιδε ποτέ το Ισλάμ με πόλεμο. Όταν ο Μωάμεθ ήταν ετοιμοθάνατος στο κρεββάτι, μία παρασυναγωγή ψευτο-πιστών όρισε ως τάχα "χαλίφη" ('εκπρόσωπο', εννοείται του Θεού, στην Γη) κάποιον άλλο, ο οποίος τους είχε υποσχεθεί να αναλάβει πολέμους κατά των αυτοκρατοριών.

Έτσι ξεκίνησε μία ατελείωτη σειρά και πολέμων και εμφυλίων συρράξεων και εξεγερσεν που ελάχιστα σχετίζονται με την Μονή της Αγίας Αικατερίνης. Πλην όμως επήραν μία τροπή η οποία σε ένα κάποιο σημείο προξένησε φόβο στους μοναχούς εκεί – και μάλιστα πολύ δικαιολογημένα. Ουσιαστικά και στο Κοράνι και στις Χαντίθ (προφορικές παραδόσεις και ομιλίες του Μωάμεθ, επίσης καταγεγραμμένες δύο ή και τρεις αιώνες μετά τον θάνατό του), υπάρχει μία έντονη διάκριση ανάμεσα στους Χριστιανούς. Αυτή δεν έχει να κάνει με τυχόν δογματικά θέματα ('Ορθόδοξοι', 'Μονοφυσίτες', 'Νεστοριανοί', κλπ) τα οποία δεν αναφέρονται ούτε στο Κοράνι ούτε στις Χαντίθ, αλλά με συμπεριφορικά. Με άλλα λόγια, διακρίνονται οι ταπεινόφρονες και απλοί χριστιανοί από τους υπερόπτες και αλαζόνες ή μεγαλοσχήμονες οι οποίοι είναι και υποκριτές.

Ούτε εγώ θα ήμουν μουσουλμάνος, ούτε και κανένας στον κόσμο θα εγνώριζε το Ισλάμ, αν δεν υπήρχαν οι Αραμαίοι της Δαμασκού και οι Αρχαμαίοι της Νότιας Μεσοποταμίας. Με εξαίρεση τους Ρωμιούς της Συρο-Παλαιστίνης και τους Ιρανούς της Μεσοποταμίας, σχεδόν το σύνολο των πληθυσμών όλου του σημερινού χώρου των ΝΑ Τουρκίας, Ιράκ, ΝΔ Ιράν, Συρίας, Λιβάνου, Ιορδανίας, Παλαιστίνης, Κουβέιτ και νοτίων παραλίων του Περσικού Κόλπου ήταν Αραμαίοι (σημιτικής καταγωγής πληθυσμοί) που στο μεγαλύτερο τμήμα τους ήταν μονοφυσίτες ή νεστοριανοί χριστιανοί. Λίγοι από αυτούς δέχθηκαν το Ισλάμ θρησκευτικά (κάπου 10-15% στην αρχή), αλλά όλοι τους δέχθηκαν τους μουσουλμάνους κατακτητές ως εξουσία για να απαλλαγούν από τις μισητές τους αυτοκρατορίες οι οποίες τους καταδυνάστευαν: στην μία περίπτωση την Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία και στην άλλη περίπτωση το Σασανιδικό Ιράν.

Οπότε, οι πρώιμες ισλαμικές κατακτήσεις δεν ήταν το τι συνήθως περιγράφεται είτε στον δυτικό κόσμο, είτε στον ισλαμικό κόσμο. Στην πραγματικότητα, ήταν μία πολύ πιο σύνθετη κατάσταση, κατά την οποία άλλες εκκλησίες και άλλα μοναστήρια καταστράφηκαν, ενώ άλλες εκκλησίες και άλλα μοναστήρια (μονοφυσιτικά και

νεστοριανικά) προστατεύθηκαν. Το ίδιο συνέβηκε και κατά την κατάκτηση του Ιράν (μετά από τις μάχες της Καντισίγια το 636, της Νιχαβέντ το 641, και του Μερβ το 651) όπου επικρατούσαν πολλές και διαφορετικές θρησκείες άλλες μονοθεϊστικού και άλλες πολυθεϊστικού χαρακτήρα. Το μεγάλο μονοθεϊστικό ιερό της Πράασπα, όπου διετηρείτο το αυθεντικό χειρόγραφο της Αβέστα (σήμερα Ταχτ-ε Σουλεϋμάν), έμεινε άθικτο.

Η Μονή της Αγίας Αικατερίνης, αν και ανήκε κατ'ευθείαν στην αυτοκρατορία (την Ρωμανία, ή Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία), δεν θεωρήθηκε εχθρικό επειδή εκεί αναμφίβολα υπήρχαν και Ρωμαίοι, και Σύρο-Αραμαίοι, και Παλαιστίνο-Αραμαίοι, και Κόπτες, και Αρμένιοι, και Γεωργιανοί, και Αξωμίτες-Αβυσσηνοί, και Άραβες χριστιανοί. Αυτό είναι βέβαιο δεδομένου ότι εκεί σώζονται χειρόγραφα σε όλες αυτές τις γλώσσες (και σε επιπλέον μάλιστα!), οπότε θα είχαν ασφαλώς εκεί καταφθάσει, μείνει, προσευχηθεί και εργασθεί πολλών διαφορετικών εθνικοτήτων χριστιανοί (πιθανώτα διαφορετικών μεταξύ τους πίστεων, κυρίως ορθόδοξοι και μονοφυσίτες).

Στα ομεϋαδικά (661-750) και στα αβασιδικά (750-1517) χρόνια, η Μονή της Αγίας Αικατερίνης δεν είχε κανένα πρόβλημα. Θα ήταν ένα ευχάριστο μέρος να μένει κανείς και να παρακολουθεί με ησυχία και από απόσταση τους μουσουλμάνους να αλληλοσφάζονται αλύπητα λόγω των ατελείωτων εμφυλίων πολέμων. Αυτοί στα αραβικά αποκαλούνται Φίτνα. Μη νομίσεις ότι είναι δυο ή τρεις. Είναι πολλοί:
https://en.wikipedia.org/wiki/Fitna_(word)

Πρώτη Φίτνα: 656-661
https://en.wikipedia.org/wiki/First_Fitna

Δεύτερη Φίτνα: 680-692
https://en.wikipedia.org/wiki/Second_Fitna

Τρίτη Φίτνα: 744-750 και ανατροπή της θεοκατάρατης και ψευτο-μουσουλμανικής ομεϋαδικής δυναστείας
https://en.wikipedia.org/wiki/Third_Fitna

Τέταρτη Φίτνα: 811-813 και 837
https://en.wikipedia.org/wiki/Fourth_Fitna

Πέμπτη Φίτνα ή Αβασιδικός Εμφύλιος ή Αναρχία της Σαμάρα (αυτή είναι μία πόλη στο Κεντρικό Ιράκ): 865-866
https://en.wikipedia.org/wiki/Abbasid_civil_war_(865%E2%80%93866)
https://medieval-islamic-history.com/6-decade-of-anarchy/

Έκτη Φίτνα είναι η Φίτνα της Ανδαλουσίας: 1009-1031
https://en.wikipedia.org/wiki/Fitna_of_al-Andalus

Έβδομη Φίτνα θεωρείται από νεώτερους επιστήμονες η ακυβερνησία των χρόνων των ψευτο-χαλίφηδων Αλ Μουτακί, Αλ Μουστακφί και Αλ Μούτι (944-949).
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Muttaqi
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Mustakfi
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Muti%27

Τώρα, αν νομίσεις ότι με τους εμφύλιους των ομεϋαδικών και αβασιδικών χρόνων 'ξεμπερδεύεις' με το τι μπορεί να ήταν αναταραχή και πόλεμος στα χαλιφάτα, τότε κάνεις μεγάλο λάθος. Εντελώς άσχετες με τους παραπάνω εμφυλίους και οφειλόμενες σε εντελώς άλλους λόγους είναι οι εξεγέρσεις που ελάμβαναν χώρα τότε. Δεν προλάβαινε να τελειώσει η μία και άρχιζε η άλλη. Σχετικά:
https://medieval-islamic-history.com/revolt/

Νατζάφ (النجف/ Najaf), Κεντρικό Ιράκ: το τζαμί που στεγάζει τον τάφο του Αλί ιμπν Αμπί Τάλεμπ

Αναμφίβολα, η πιο μεγάλη αμφισβήτηση των χαλιφατικών εξουσιών οφειλόταν στους απογόνους του πρώτον παραμερισμένου (από τους τρεις πρώτους ψευτο-χαλίφηδες) και έπειτα δολοφονημένου Αλί ιμπν Αμπί Τάλεμπ του οποίου οι απόγονοι ήταν οι μόνοι που είχαν ευλογία και δικαίωμα να γίνουν αποδεκτοί ως χαλίφηδες έτσι ώστε να αποφευχθούν οι ψευτο-ισλαμικές δυναστείες των Ομεϋαδών και των Αβασιδών. Σχετικά με τις εξεγέρσεις των Αλιδών (απογόνων του Αλί), οι οποίοι κακώς αποκαλούνται "Σιίτες" (Σιίτες ή Σία υπήρχαν μόνον στα χρόνια του Αλί: ήταν οι ακόλουθοι και οπαδοί του, το 'κόμμα' του Αλί), μπορεί κάποιος να γράψει εγκυκλοπαίδειες ολόκληρες. Ο όρος είναι σύγχρονος, ανιστόρητος, και επιβεβλημένος από δυτικούς αποικιοκρατικούς οριενταλιστές με σκοπό την διαίρεση των μουσουλμάνων. Σχετικά:
https://www.shiavault.com/books/history-of-shi-ism-from-the-advent-of-islam-up-to-the-end-of-minor-occultation/chapters/22-lesson-16-the-shi-ah-and-alawi-uprisings-during-the-period-of-abbasid-caliphate/

https://en.wikipedia.org/wiki/Alid_revolt_of_762%E2%80%93763
https://en.wikishia.net/view/Uprising_of_Fakhkh
https://www.ismaili.net/histoire/history03/history382.html

Άλλη μεγάλη και σημαντική εξέγερση (816-837) ήταν το ιρανο-ισλαμικό κίνημα των Χορραμιτών, οπαδών του Μπαμπάκ Χοραμντίν που μάλιστα συμμάχησε και με την Ρωμανία (Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία). Μάλιστα ο συμπολεμιστής, φίλος και στρατηγός του, ονόματι Νουσάυρ, έγινε χριστιανός ορθόδοξος, γνωστός με το όνομα Θεόφοβος, έγινε σύμμαχος και συγγενής εξ αγχιστείας του εικονομάχου Ρωμαίου βασιλέως Θεοφίλου και πολέμησε μαζί του.
https://en.wikipedia.org/wiki/Babak_Khorramdin_Revolt
https://en.wikipedia.org/wiki/Babak_Khorramdin
https://en.wikipedia.org/wiki/Khurramites
https://en.wikipedia.org/wiki/Theophobos
https://en.wikipedia.org/wiki/Theophilos_(emperor)

Ο Αφσίν, σογδιανικής καταγωγής στρατάρχης των Αβασιδών, παρελαύνει πάνω στην καμήλα του στην Σαμάρα με αιχμάλωτο τον Μπαμπάκ Χοραμντίν δεμένο πάνω σε ελέφαντα (από ιρανική σμικρογραφία σε αντίγραφο σαφεβιδικών χρόνων του Ταρίχ ναμέ, έργου του συγγραφέα Αμπού Αλί Μπαλααμί του 10ου αιώνα) / δεξιά: Καλέ-γιε Μπαμπάκ (το Κάστρο του Μπαμπάκ/Babak Fort/ قلعه بابک) στο βορειοδυτικό Ιράν.

Θα έπρεπε να προσθέσω και μία μικρή αναφορά στην εξέγερση των Αφρικανών δούλων, των λεγομένων Ζεντζ (869-883), για την οποία έχει χυθεί πολύ μελάνι από δυτικούς οριενταλιστές και ισλαμολόγους με σκοπό να σπείρουν έχθρα εναντίον του Ισλάμ σε Αφρικανούς του 19ου και του 20ου αιώνα. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Zanj_Rebellion
https://en.wikipedia.org/wiki/Zanj

Β. Η σύντομη ακμή και αργόσυρτη κατάρρευση και διάλυση των Αβασιδών

Έκανα λόγο πιο πριν για "αβασιδικά (750-1517) χρόνια" κατά τα οποία η Μονή της Αγίας Αικατερίνης δεν είχε κάποιο σοβαρό λόγο ανησυχίας για την ασφάλειά της. Αυτό είναι και σωστό και λάθος. Και αυτό είναι έτσι επειδή η χρονολογία, η οποία σήμερα δίνεται για τους Αβασιδείς είναι εντελώς εικονική. Και έχει έτσι επειδή όχι πολλές δεκαετίες μετά την άνοδο των Αβασιδών συνέβηκε κάτι το περίεργο και πρωτοφανές, αν όχι μοναδικό, στην Παγκόσμια Ιστορία. Γενικά:

https://en.wikipedia.org/wiki/Caliphate
https://en.wikipedia.org/wiki/Umayyad_Caliphate

Ωστόσο, ανατρέποντας την μισητή ομεϋαδική δυναστεία (το 750), οι Αβασιδείς (απόγονοι του, θείου του Μωάμεθ, Αμπάς ιμπν Αμπντ-ελ Μουτάλιμπ/Abbas ibn Abd al-Muttalib) είχαν αρχικά τον άνεμο ούριο. Σκέψου ότι στον δεύτερο χαλίφη της δυναστείας, τον Αλ Μανσούρ (714-775, ηγεμόνας μετά το 754), ο οποίος θεμελίωσε την Βαγδάτη το 757 και του οποίου η επικράτεια ξεκινούσε από την Μαυριτανία και το Μαρόκο και έφθανε μέχρι το Τάλας της Κεντρικής Ασίας (που σήμερα ευρίσκεται στο Κυργυζστάν), συνέβη κάτι το απίστευτο.

Ο Αβασίδης χαλίφης Αλ Μανσούρ σε σμικρογραφία του γενεαλογικού έργου (σιλσιλά ναμέ) Ζυμπντέτ ουτ-Τεβαρίχ (Zübdet-üt Tevarih, δηλαδή 'Επιλογές Ιστοριών') των οθωμανικών χρόνων (1598) – στα δεξιά: ο βασιλιάς Σουζόνγκ της δυναστείας των Τανγκ γίνεται υποδεκτός από ένα σοφό (望賢迎駕圖) στο Ουάνγκ-σιάν από απεικόνιση του 13ου αιώνα.

Ο βασιλιάς Σουζόνγκ καταφεύγει στην επαρχία Σιτσουάν κατά την επανάσταση του Αν Λουσάν

Ο Κινέζος βασιλιάς Σουζόνγκ της δυναστείας των Τανγκ, του οποίου ο πατέρας είχε ανατραπεί κατά την επανάσταση του στρατηγού Αν Λουσάν (γνωστή και ως Αν-σι /

An-shi εξέγερση), ζήτησε από τον Αλ Μανσούρ να του στείλει ένα εκστρατευτικό σώμα μισθοφόρων στρατιωτών για να τον βοηθήσει να επανακτήσει τον θρόνο του στην πρωτεύουσα Τσαν-γαν (Chang'an/που είναι το σημερινό Σιάν/Xi'an), δηλαδή περίπου 1100 χμ δυτικά του Πεκίνου. Αυτό είναι κάτι το ανεπανάληπτο: στρατιώτες μίας και μόνης χώρας βρίσκονταν άλλοι στην Κεντρική Κίνα, άλλοι στο Μαρόκο, και άλλοι στα ενδιάμεσα εδάφη. Δεν ξανασυνέβηκε τέτοια, τόσο μεγάλη, συνεχόμενη έκτασης γήινης επικράτειας. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Mansur#Foreign_policy
https://en.wikipedia.org/wiki/Battle_of_Talas
https://en.wikipedia.org/wiki/Battle_of_Talas#/media/File:Battle_of_Talas.png
https://en.wikipedia.org/wiki/An_Lushan_rebellion
https://en.wikipedia.org/wiki/Emperor_Suzong_of_Tang#Reign
https://bootcampmilitaryfitnessinstitute.com/2020/11/20/what-was-the-an-shi-rebellion-755-763/

Η Βαγδάτη έγινε σύντομα εφάμιλλη της Τσαν-γαν και η θρησκευτική ανοχή έφερε στην νέα πόλη μεγάλες κοινότητες χριστιανών, ιουδαίων και μαζδεϊστών (δηλαδή ζωροαστριστών). Αλλά η στρατιωτική-κυβερνητική ισχύς των Αβασιδών κράτησε λίγο καθώς τα πολεμικά μέτωπα ήταν ατελείωτα: μέχρι τα χρόνια του Χαρούν αλ Ρασίντ (763-809, χαλίφης από το 786). Έπειτα άρχισε το μοναδικό στην Παγκόσμια Ιστορία φαινόμενο που σου ανέφερα.
https://en.wikipedia.org/wiki/Harun_al-Rashid

Περί τίνος πρόκειται; Αυτό είθισται να λέγεται Ιρανικό Ιντερμέτσο, αλλά το πιο σωστό είναι να ονομασθεί 'Ιρανικό-Τουρανικό Ιντερμέτζο'.

Γ. Το Ιρανικό-Τουρανικό Ιντερμέτζο και η εκμηδένιση του χαλιφάτου

Ενώ στο κέντρο της αβασιδικής αυτοκρατορίας (όλος ο χώρος από το ανατολικό Ιράν μέχρι την Αίγυπτο), και προπάντων στο επίκεντρο (Ιράκ), υπήρχαν πολλοί Ιρανοί ανώτατοι διοικητικοί υπάλληλοι και σύμβουλοι (όπως η θρυλική οικογένεια των Μπαρμακιδών ή οι Μπουκτισού που το όνομά τους σημαίνει στα συριακά αραμαϊκά "οι Σωσμένοι του Ιησού") .....
https://en.wikipedia.org/wiki/Barmakids
https://en.wikipedia.org/wiki/Khalid_ibn_Barmak
https://en.wikipedia.org/wiki/Bukhtishu

.... και ενώ στο πανεπιστήμιο – ερευνητικό κέντρο – αρχείο πολιτισμών – μεταφραστικό κέντρο – σχολή σοφών – πολυτεχνείο Μπέιτ αλ Χέκμα ('Οίκος Σοφίας') της Βαγδάτης υπήρχαν ακόμη περισσότεροι Ιρανοί και Αραμαίοι επιστήμονες, γραμματικοί, μεταφραστές, σοφοί, λόγιοι, καλλιτέχνες, τεχνίτες και αρχιτέκτονες που ουσιαστικά μετέτρεψαν το αβασιδικό χαλιφάτο σε ένα αντίγραφο του προϊσλαμικού σασανιδικού Ιράν, εκεί μεταφέροντας χειρόγραφα και ερευνητικό υλικό από το μαζδεϊκό (και για μία περίοδο μανιχεϊστικό) σασανιδικό πανεπιστήμιο του Τζοντ-ε Σαπούρ, όπως επίσης και από τα αραμαϊκά μονοφυστικά και νεστοριανικά μοναστήρια-σχολές της Ουρχόη (Έδεσσας της Οσροηνής), της Νασιμπίν (Νίσιβης), του Τουρ Αμπντίν (σήμερα στην ΝΑ Τουρκία), του Μαρ Ματάι της Αδιαβηνής (σήμερα στο Βόρειο Ιράκ), και της Κτησιφώνος-Μαχοζέ (σήμερα Αλ Μαντα-ίν), ...
https://en.wikipedia.org/wiki/House_of_Wisdom
https://en.wikipedia.org/wiki/Academy_of_Gondishapur
https://en.wikipedia.org/wiki/Borzuya

https://en.wikipedia.org/wiki/Masawaiyh
https://en.wikipedia.org/wiki/School_of_Edessa
https://en.wikipedia.org/wiki/School_of_Nisibis
https://en.wikipedia.org/wiki/Tur_Abdin
https://en.wikipedia.org/wiki/Mor_Hananyo_Monastery
https://en.wikipedia.org/wiki/Mor_Mattai_Monastery
https://en.wikipedia.org/wiki/Adiabene
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Mada%27in
https://en.wikipedia.org/wiki/Church_of_the_East

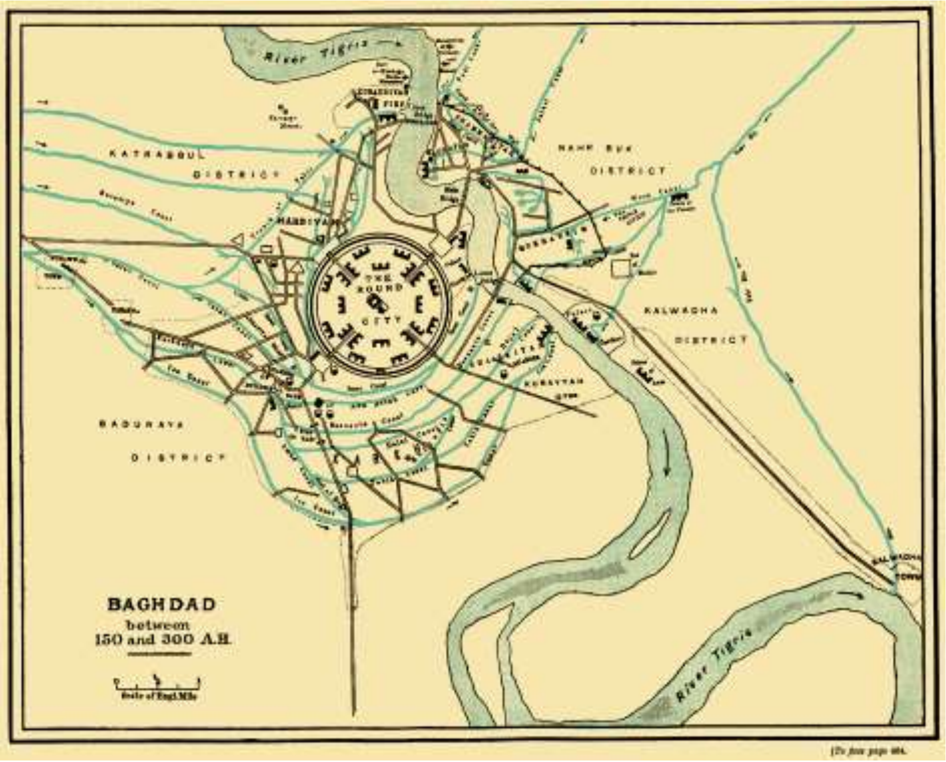

Επιμελημένος από συγχρόνους ειδικούς χάρτης (κατά προσέγγιση) της Βαγδάτης των χρόνων 767-912

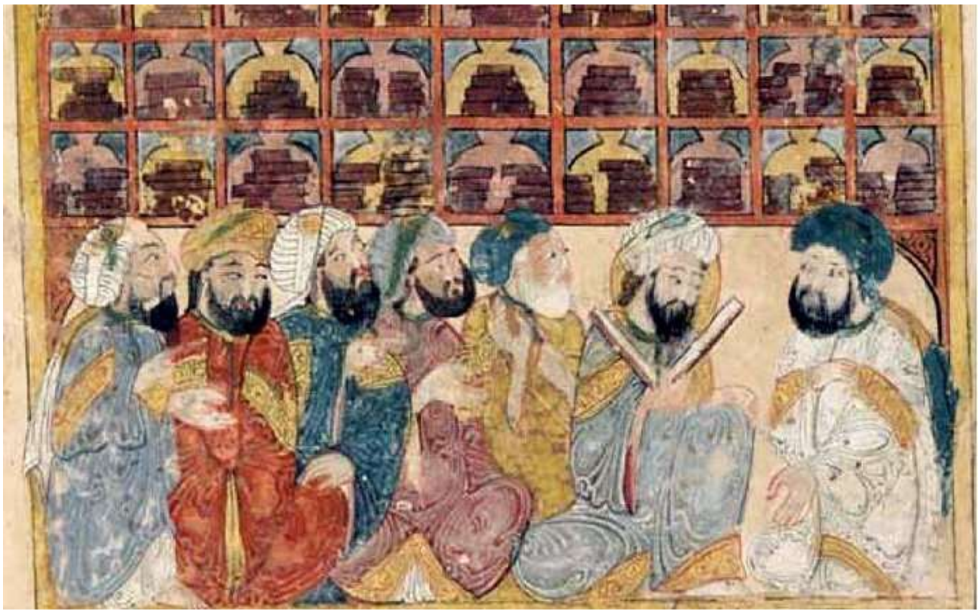

Οι σοφοί, οι ερευνητές, οι μεταφραστές και οι επιστήμονες του Μπέιτ αλ Χέκμα

Ιππότης με σαρμπούς (κάλυμμα κεφαλής: شربوش/serpuş/sharbush/σαρπούζιν) πεσμένος κάτω από το άλογό του / Από σμικρογραφία του Κιτάμπ νατ αλ χαϊουάν (βιβλίο των ζώων) συμπιλημένου κατά την παράδοση του Ιμπν Μπαχτισού: απόσπασμα από το έργο του Ιμπν αλ Αχνάφ, Κιτάμπ αλ Μπαϋτάρα (βιβλίο της πεταλοποιίας) του 12ου–13ου αιώνα. Σχετικά: https://en.wikipedia.org/wiki/Kit%C4%81b_al-bay%E1%B9%ADara https://en.wikipedia.org/wiki/Sharbush https://en.wikipedia.org/wiki/Bukhtishu

.... και ενώ σε όλα τα στρατόπεδα της χώρας προσέτρεχαν Τουρανοί (Turkic: κάθε είδους Τούρκοι) ως μισθοφόροι στρατιώτες (γουλάμ, και στον πληθυντικό γιλμέν) στην υπηρεσία του χαλίφη (στην χώρα του οποίου δεν είχαν γεννηθεί, δεδομένου ότι κατάγονταν από εκτάσεις της σημερινής Μογγολίας, Ρωσσίας (Σιβηρίας), και Κίνας (είτε του Ανατολικού Τουρκεστάν είτε της Εσωτερικής Μογγολίας), δηλαδή εκτός του χαλιφάτου, ...
https://en.wikipedia.org/wiki/Ghilman
https://en.wikipedia.org/wiki/Furusiyya

.... ξαφνικά παράξενες και πρωτοφανείς αποσχισματικές τάσεις άρχισαν να εκδηλώνονται με τρόπο που ελάχιστα είχε σημειωθεί παλαιότερα. Ήδη από το 820, δηλαδή μόλις εβδομήντα χρόνια μετά την άνοδο των Αβασιδών! Η μορφή που αυτές οι αποσχίσεις και δημιουργίες ουσιαστικά ανεξαρτήτων βασιλείων πήραν ήταν η εξής: ένας στρατηγός ή στρατιωτικός ηγέτης, αφού είχε πολεμήσει μαζί με τον χαλίφη ή για λογαριασμό του, έθετε υπό προσωπικό έλεγχο μία τεράστια έκταση (ας πούμε μεγαλύτερη από την σημερινή Τουρκία), η οποία όμως ντε φάκτο φαινόταν μικρή στο

απέραντο χαλιφάτο, και υποσχόταν πλούσιους φόρους και επιπλέον απόλυτη νομιμοφροσύνη στον χαλίφη.

Αυτό φαινόταν ιδιαίτερα τις Παρασκευές όπου στις ευχές που εκφέρονται στο τζαμί μετά την Χούτμπα (ομιλία) και πριν την καθαυτό προσευχή, το όνομα του χαλίφη αναφερόταν πρώτο και του διοικητή-βασιλιά δεύτερο. Δεν ήταν ο χαλίφης που ανέθετε αλλά ο ισχυρός και αξιόμαχος Τούρκος στρατιωτικός-δούλος (γουλάμ) που πρότεινε και ο χαλίφης σχεδόν σε όλες αυτές τις περιπτώσεις δεχόταν την σχισματική πρόταση-προσφορά, επειδή η αχανής χώρα δεν είχε συγκεντρωτική εξουσία και άλλωστε με τον τρόπο που λειτουργούσε δεν μπορούσε κυριολεκτικά να αποκτήσει ποτέ.

Το κράτος και των Ομεϋαδών και των Αβασιδών ήταν μικρό ως διοικητική μηχανή, πολύ μικρότερο από το ανατολικό ρωμαϊκό κράτος. Οι βασιλείς Ρωμαίων στην Κωνσταντινούπολη είχαν πολύ περισσότερο (όχι ανακτορικό αλλά) αυτοκρατορικό διοικητικό προσωπικό αν και ήταν πολύ πτωχότεροι του Αβασίδη χαλίφη. Η έννοια του κράτους ήταν πολύ διαφορετική και από την φύση τους οι Αβασιδείς δεν είχαν μία σημαντική διοικητική ικανότητα. Εξάλλου, σε καμμία απολύτως περίπτωση το χαλιφάτο δεν είχε 'θεσμούς', όπως ας πούμε τα Θέματα της Ρωμανίας. Η έλλειψη θεσμών έχει να κάνει με την ολοσχερή απουσία νομοθετικής εξουσίας.

Αντίθετα από την ρωμαϊκή νομοθετική παράδοση που ανανεώθηκε και πλήρως εκχριστιανίσθηκε από το έργο, κολοσσιαίο και ανεπανάληπτο, του Ιουστινιανού, το χαλιφάτο είχε ως νόμους τους θεϊκούς, κατά το Ισλάμ, νόμους. Πέραν του τι υπήρχε στο Κοράνι και στις Χαντίθ ως 'επιταγές' για τους πιστούς, υπήρχε μία συνεχώς διαμορφούμενη και τελικώς απίστευτα ογκώδης σαββούρα θεολογικών ερμηνειών (ιτζτιχάντ/ Ijtihad) και αποφάσεων (ολότελα καζουϊστικού τύπου/ Casuistry) που καταγράφεται ως 'Σαρία' ('Φικχ' είναι η θεωρία του Δικαίου) και που απετέλεσε την γάγγραινα που κατέστρεψε και σκότωσε τελικά το Ισλάμ. Όπως και να έχει το θέμα, το χαλιφάτο ως κράτος -όσα τεράστια πλούτη και αν είχε, όση στρατιωτική ισχύ και αν διέθετε, όση επιστήμη, σοφία και πολιτισμό και αν προήγαγε- ήταν ένα αδύναμο και ελλειματικό 'κράτος' που ούτε κατά τα πρότυπα του προφήτη Μωάμεθ μπορούσε να λειτουργήσει, ούτε και μία καθαυτό αυτοκρατορία (κατά τα ασσυριακά, ιρανικά αχαιμενιδικά και σασανιδικά, ρωμαϊκά - ανατολικο-ρωμαϊκά και Τανγκ κινεζικά πρότυπα) να γίνει. Ήταν έργο ημιτελές και υπό προθεσμία.
https://en.wikipedia.org/wiki/Theme_(Byzantine_district)
https://en.wikipedia.org/wiki/Ijtihad
https://en.wikipedia.org/wiki/Sharia
https://en.wikipedia.org/wiki/Casuistry

Το φαινόμενο των αποσχίσεων εντάθηκε, γενικεύθηκε, καθόρισε την τύχη του χαλιφάτου και των χαλίφηδων, αφήνοντας τους ως μία εικονική μορφή στο όνομα της οποίας άλλοι κυβερνούσαν την Αίγυπτο και την Χετζάζη, άλλοι το Ιράν, άλλοι την Συρία, άλλοι την Ινδία, άλλοι την ΒΔ Αφρική, άλλοι την Υεμένη, και άλλοι την Κεντρική Ασία. Συχνά πολλοί από όλους αυτούς τους σουλτάνους, εμίρηδες και χάνους είχαν ελάχιστα ισλαμικά κριτήρια, τεκμήρια, χαρακτηριστικά, τάσεις και πολιτιστικές-ψυχικές-θρησκευτικές αναζητήσεις. Στο σύνολό τους οι σχισματικοί ηγέτες που διοικούσαν στο όνομα του χαλίφη ήταν είτε Ιρανοί ευγενείς καταγόμενοι από επιφανείς οικογένειες γαιοκτημόνων των σασανιδικών χρόνων είτε Τουρανοί στρατιωτικοί ('μισθοφόροι' ή 'δούλοι'), δηλαδή γουλάμ ή μαμελούκοι (οι δύο λέξεις δηλώνουν την ίδια έννοια).

https://en.wikipedia.org/wiki/Mamluk

Δ. Τα Περσιανάτα και ο εξιρανισμός του Ισλάμ

Οι πιο σημαντικές σχισματικές δυναστείες ήταν (σε χρονολογική σειρά) οι εξής:
οι Ταχιρίδες - Tahirids (821–873) https://en.wikipedia.org/wiki/Tahirid_dynasty

οι Σαφαρίδες - Saffarids (861–1003)

οι Τουλουνίδες - Tulunids (868-905) στην Αίγυπτο
https://en.wikipedia.org/wiki/Tulunids
https://en.wikipedia.org/wiki/Islam_in_Egypt#Arab_caliphate
Ο Άχμεντ ιμπν Τουλούν ήταν Τουρανός γουλάμ/μαμελούκος επιτυχημένος στρατιωτικός στην υπηρεσία του Αβασίδη χαλίφη.
https://en.wikipedia.org/wiki/Ahmad_ibn_Tulun

Οι Ταχιρίδες στα ανατολικά και οι βορειοαφρικανικές δυναστείες στα δυτικά μείωσαν δραστικά την ισχύ και την έκταση του αβασιδικού χαλιφάτου στα μέσα ήδη του 9ου αιώνα.

Οι Τουλουνίδες στα τέλη του 9ου αιώνα

οι Σατζίδες - Sajids (889–929)

οι Σαμανίδες - Samanids (819/875–999) σε ανατολικά ιρανικά: Σομονίδες (σήμερα, το εθνικό νόμισμα του Τατζικιστάν λέγεται 'σομονί')
https://en.wikipedia.org/wiki/Samanid_Empire
https://en.wikipedia.org/wiki/Tajikistani_somoni

οι Ζιγιαρίδες - Ziyarids (930–1090)

οι Μπανού Ιλιγιάς - Banu Ilyas (932–968)

Οι Σαμανίδες και οι Μπουαΐχί άφησαν το αβασιδικό χαλιφάτο σαν ένα ξεχασμένο και άδειο κάδρο υπαρκτό ουσιαστικά μόνον ως ανάμνηση.

οι Γαζνεβίδες - Ghaznavids (977–1186) που κυριάρχησαν σε εκτάσεις του Ανατολικού Ιράν, Αφγανιστάν, Ουζμπεκιστάν, Πακιστάν και Βόρειας Ινδίας, στήνοντας έτσι μία μεγάλη αυτοκρατορία μέσα στο, ούτως ή άλλως εικονικό, χαλιφάτο
https://en.wikipedia.org/wiki/Ghaznavids
https://en.wikipedia.org/wiki/Mahmud_of_Ghazni

οι Μπουαΐχί (Βουγιδείς) - Buyids (934–1062) που τελικά για πάνω από ένα αιώνα είχαν την πρωτεύουσά τους στην ίδια την Βαγδάτη, όπου ο ολότελα αδύναμος και ουσιαστικά ανίδεος και εκτός τόπου και χρόνου χαλίφης δεν ήταν παρά μία οπτασία στο όνομα της οποίας όλοι οι άλλοι βασίλευαν. Και εννοείται ότι αυτή η ολότελα εξωπραγματική, φαντασμένη και αρρωστημένη κατάσταση παρέμεινε ως μόνιμο χαρακτηριστικό όλων των χαλίφηδων, μεταβιβαζόμενη από πατέρα σε γιο, μέχρι το απαιτητό τέλος τους το 1258, και την καταστροφή της Βαγδάτης από τον Χουλάγκου, τους Μογγόλους στρατιώτες του και τους αρκετούς μουσουλμάνους συμβούλους και συμμάχους του.

https://en.wikipedia.org/wiki/Buyid_dynasty
https://en.wikipedia.org/wiki/Imad_al-Dawla

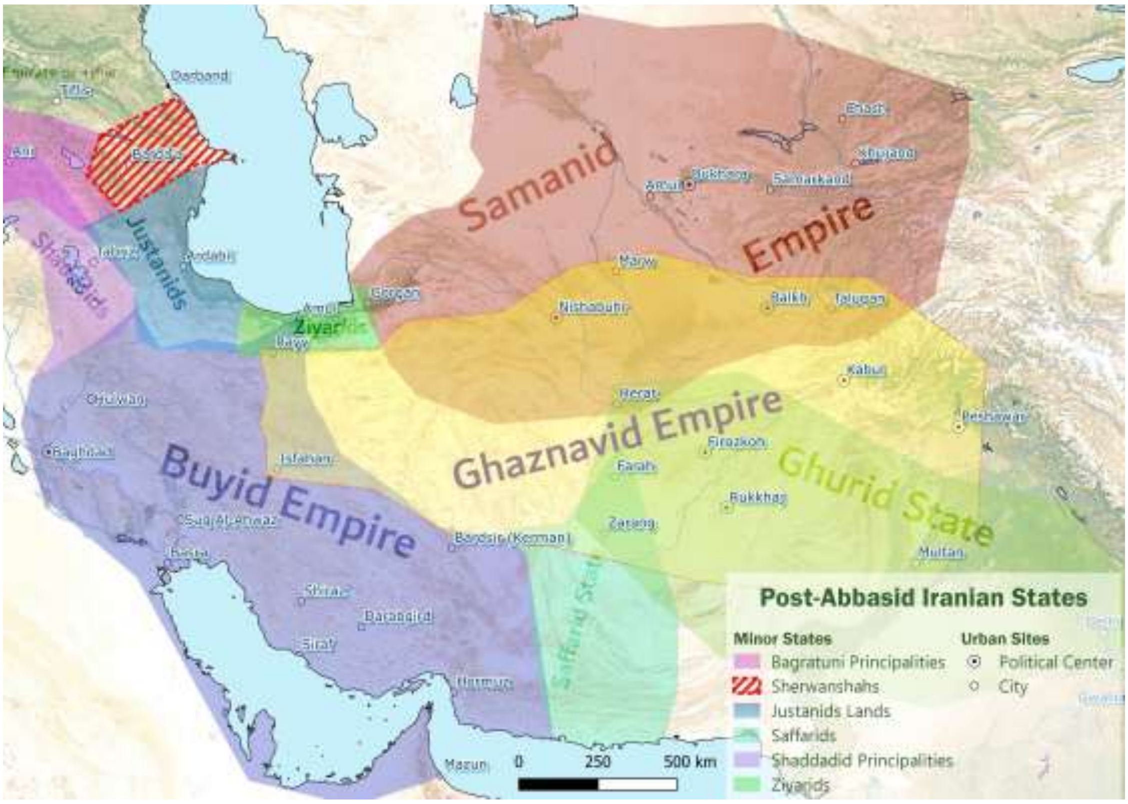

Σαμανίδες, Μπουαΐχί και Γαζνεβίδες στις μέγιστες διαστάσεις της επικράτειάς τους, όταν πλέον ο Αβασίδης χαλίφης ήταν μόνον ένα ξεχασμίνο εικόνισμα που όλοι επεκαλούντο αλλά κανένας δεν ησχολείτο μαζί του.

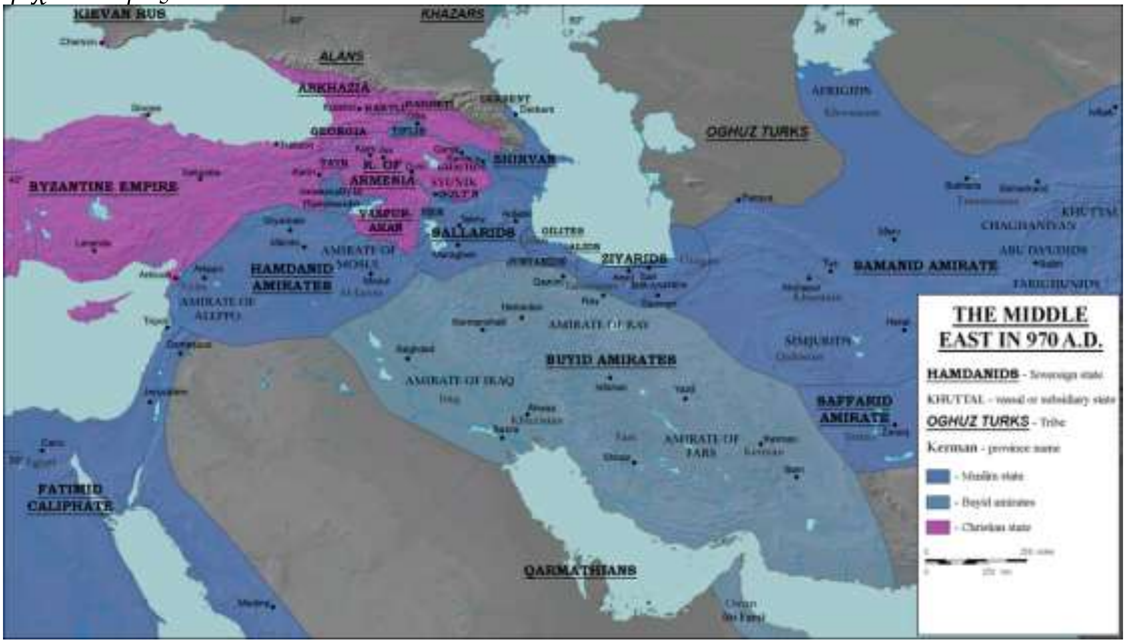

Σαμανίδες, Μπουαΐχί, Φατεμίδες και άλλες εξουσίες το 970

οι Ιχσιντίδες - <u>Ikhshidids (935-969) στην Αίγυπτο</u>
https://en.wikipedia.org/wiki/Ikhshidid_dynasty

'Ιχσίντ' είναι προϊσλαμικός ιρανικός τίτλος ευγενείας, τον οποίο έπαιρναν Ιρανοί από καταγωγής και Τουρανοί ύστερα από στρατιωτικά ανδραγαθήματα. Ο Μουχάμαντ ιμπν Τουγτζ αλ Ιχσίντ (Muhammad ibn Tughj al-Ikhshid) ήταν ένας τουρανικής καταγωγής στρατιωτικός γεννημένος στην Βαγδάτη και είχε επιτυχή προϋπηρεσία στους Αβασίδες και στους Τουλουνίδες πριν θεμελιώσει την δυναστεία του. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Ikhshid
https://en.wikipedia.org/wiki/Muhammad_ibn_Tughj_al-Ikhshid

οι Σαλαρίδες - Sallarids (942–979)

οι Σανταντίδες - Shaddadids (951–1199)

οι Ραουαντίδες - Rawadids (955–1070/1116)

οι Χασαν-ουαϊχί - Hasanwayhids (959–1015)

οι Μαρουανίδες - Marwanids (983/990–1084)

οι Αναζίδες - Annazids (990/991–1117)
και
οι Κακουγί - Kakuyids (1008–1141)

(Σημειώνω με έντονους χαρακτήρες τις πιο σημαντικές σχισματικές δυναστείες και υπογραμμίζω εκείνες που κυριάρχησαν στην Αίγυπτο.)

Πολλοί από αυτούς τους ηγεμόνες έπαιρναν θέσεις, ακολουθούσαν αντιλήψεις, και υιοθετούσαν πρακτικές ολότελα προϊσλαμικές ιρανικές που συχνά έρχονταν μάλιστα σε ευθεία αντιπαράθεση με τις ισλαμικές θεολογικές αντιλήψεις και ερμηνείες που επικρατούσαν στα θεολογικά κέντρα του χαλιφάτου. Αλλά ούτε οι χαλίφηδες είχαν πλέον ισχύ, ούτε οι τρισάθλιοι και υποκριτές ψευτο-μουσουλμάνοι θεολόγοι διέθεταν κάποια δύναμη για να τους παρεμποδίσουν.

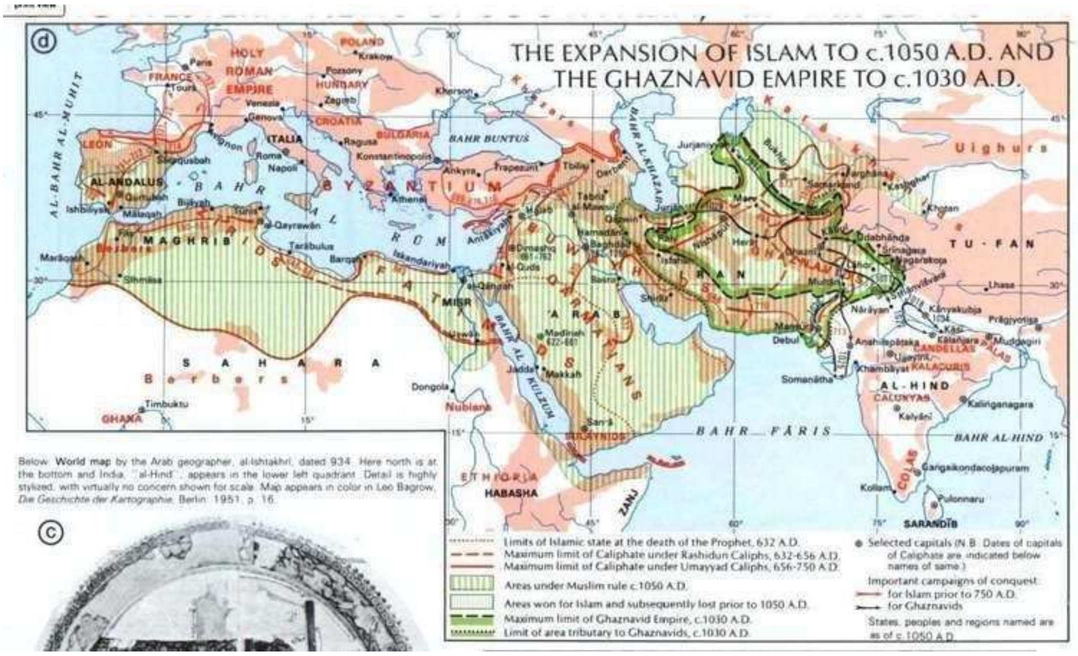

Γαζνεβίδες, Φατεμίδες και άλλες εξουσίες στις αρχές του 11ου αιώνα

Πολλοί Σαμανίδες, Γαζνεβίδες και Μπουαΐχί εκαυχώντο για την ιρανική καταγωγή και παιδεία τους και χρηματοδοτούσαν την συγγραφή εποποιών που θεοποιούσαν το ηρωϊκό αυτοκρατορικό ιρανικό παρελθόν, εκμηδενίζοντας στο έπακρο το ψεύτικο και ηλίθιο 'ισλάμ' των θεολόγων και των δήθεν νομομαθών που ήταν ανίκανοι να καταλάβουν το πνεύμα του Κορανίου και το νόημα των λόγων του Μωάμεθ. Έτσι, ουσιαστικά η κατακτημένη Περσία (Φαρς) κατέκτησε τους βάρβαρους κατακτητές και όλη η ψευτο-ισλαμική ανοησία των παρανόμων τριών πρώτων χαλίφηδων σβύστηκε ολότελα.

Αυτές οι ελεύθερες βασιλείες, όπου γράφονταν τα σημαντικώτερα έργα των ισλαμικών χρόνων όπως το Σαχναμέ (Shahnameh, Βιβλίο των Βασιλέων) του Φερντοουσί (Ferdowsi), έχουν πρόσφατα αποκληθεί από δυτικούς οριενταλιστές, ιρανολόγους και ισλαμολόγους "περσιανάτα". Ο όρος δεν είναι τέλειος, αλλά όντως αντανακλά την θριαμβευτική επικράτηση του Ιράν μέσα στον ισλαμικό κόσμο. Σκέψου ότι το Σαχναμέ επονομαζόταν και "Δεύτερο Κοράνι" ή "Ιρανικό Κοράνι". Αυτά τα "περσιανάτα" συναποτελούν το Ιρανικό Ιντερμέτζο. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Iranian_Intermezzo
https://en.wikipedia.org/wiki/Persianate_society
https://en.wikipedia.org/wiki/Persianization
https://en.wikipedia.org/wiki/Shahnameh
https://en.wikipedia.org/wiki/Ferdowsi
Δικά μου άρθρα για το θέμα:
https://www.academia.edu/105292787/Iran_Turan_and_the_Western_Orientalist_distortions_about_the_successful_early_expansion_of_Islam_during_the_7th_8th_c_CE
και
https://www.academia.edu/61193026/The_Fake_Persianization_of_the_Abbasid_Caliphate
(προτείνω τον όρο Iranization αντί του Persianization)

Γαζνεβίδες: ένα περσιανάτο που εύκολα διέδωσε το εξιρανισμένο Ισλάμ στην Ινδία

Όπως καταλαβαίνεις, το "Ιρανικό Ιντερμέτζο" δεν έχει τίποτα να κάνει με τον Αλί ιμπν Αμπί Τάλεμπ, τους Σιίτες οπαδούς τους, τους απογόνους του (Αλίδες), και το τι σήμερα κακώς αποκαλείται "σιιτικό Ισλάμ".

Και επίσης το "Ιρανικό Ιντερμέτζο" δεν έχει τίποτα να κάνει με τους Παρσιστές, την τελευταία δηλαδή φάση των Ζωροαστριστών μετά τους Μαζδεϊστές των σασανιδικών χρόνων. Όλοι οι Παρσιστές σήμερα, είτε ζουν στην Ινδία, είτε στο Πακιστάν, είτε στο Ιράν, αντιπαθούν τον Φερντοουσί, το Σαχναμέ και το Ιρανικό Ιντερμέτζο, έντονα επιθυμώντας την πλήρη απόρριψη του Ισλάμ από τους Ιρανούς και την αποδοχή της Αβέστα ως του μόνου ιερού βιβλίου.

Ουσιαστικά, το Ιρανικό Ιντερμέτζο χρησίμευσε στο να πεταχθούν οι Άραβες εκτός κάθε εξουσίας μέσα στο χαλιφάτο. Οι διοικητικοί υπάλληλοι, οι επιστήμονες, οι λόγιοι, οι σοφοί, οι αρχιτέκτονες και οι καλλιτέχνες ήταν Ιρανοί, Αραμαίοι, Κόπτες, Υεμενίτες, Ινδοί, Σογδιανοί, Βέρβεροι, Ρωμαίοι και Αρμένιοι προσήλυτοι ή μη, οι στρατιώτες ήταν Τουρανοί, Καυκάσιοι ή Αφρικανοί, οι μορφωμένοι θεολόγοι δεν ήταν αραβικής καταγωγής, και οι βασιλείς, σουλτάνοι και εμίρηδες ήταν Ιρανοί ή Τουρανοί. Δεν είναι τυχαίο που τότε αναπτύχθηκε και το κίνημα των Σουουμπίγιε (Shu'ubiyya), οι οποίοι αναφέρονταν περιφρονητικά στους Άραβες ως εγγενώς ανίκανους, ως δούλους βαρβαρικών ενστίκτων και υλιστικών παραδόσεων, και ως διανοητικά ανήμπορους να κατανοήσουν το Ισλάμ, το Κοράνι, τις Χαντίθ, και την ψυχική διάσταση του κηρύγματος του Μωάμεθ.
https://en.wikipedia.org/wiki/Shu%27ubiyya

VII. Ιστορικό πλαίσιο – Γ': το Φατεμιδικό Χαλιφάτο και τα χριστιανικά βασίλεια της Ανατολικής Αφρικής νότια της Αιγύπτου

Α. Οι Φατεμίδες (909–1171) και το θρησκευτικό-κοινωνικό υπόβαθρο του Φατεμιδικού Χαλιφάτου

Μετά τα πρώιμα χαλιφάτα (Ομεϋάδες και πρώιμη φάση των Αβασιδών), από το δεύτερο μισό του 8ου αιώνα, **η Μονή του Σινά ευρέθηκε για πρώτη φορά εντός της επικράτειας ενός μουσουλμανικού κράτους με πρωτεύουσα στην Αίγυπτο -επί Τουλουνιδών πρώτα και λίγο αργότερα επί Ιχσιντιδών.** Τότε ακόμη δεν υπήρχαν προβλήματα. Αλλά με την άνοδο των Φατεμιδών αρχικά στον χώρο της σημερινής Τυνησίας το 909 και την σταδιακή επέκτασή τους και κυριαρχία τους στην Αίγυπτο, όπου μετέφεραν την πρωτεύουσά του το 973 (στο Κάιρο), επικράτησε μία αρκετά παράδοξη κατάσταση.

Οι Φατεμίδες ήταν ένας κλάδος των Αλιδών (απογόνων του Αλί και συνεπώς και του Μωάμεθ). Αυτό σημαίνει ότι οι πρόγονοί τους είχαν κυνηγηθεί, φυλακισθεί, διωχθεί, σκοτωθεί σε μάχες, δολοφονηθεί και σπιλωθεί επί σχεδόν τρεις αιώνες (κυρίως στον ευρύτερο χώρο της Αραβίας, της Μεσοποταμίας και της Συρίας), έχοντας όμως το δίκαιο, την αυθεντική πίστη, και την πλειοψηφία των περισσοτέρων πιστών μαζί τους. Η κάθετη διαφοροποίηση ανάμεσα σε όσους υποστήριζαν τους Αλίδες -και προ πάντων το δικαίωμα του Αλί να είναι ο μόνος και αδιαμφισβήτητος διάδοχος του Μωάμεθ (στην ηγεσία της μικρής μουσουλμανικής κοινότητας των Αράβων, Υεμενιτών και Ομανιτών του 632-) και σε όσους τους απέρριπταν αναγόταν στην Ομιλία στο Γαντίρ Χουμ (16 Μαρτίου 632) κατά την οποία ο Μωάμεθ, λίγους μήνες πριν πεθάνει, είχε σαφώς ορίσει τον Αλί ως διάδοχό του. Ουσιαστικά, όσοι δεν δέχονται αυτό το γεγονός είναι (όχι απλά 'αιρετικοί' αλλά) εχθροί του Ισλάμ, του προφήτη Μωάμεθ και του κηρύγματός του. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Ghadir_Khumm

Όμως δεν ήταν μόνον διαφορά προσώπων αλλά φυλετικών προκαταλήψεων (που επικρατούσαν ανάμεσα στους αρνητές του Αλί), γενικωτέρων κοσμοαντιλήψεων, και επίσης οικονομικών συμφερόντων. Η φυλετική προκατάληψη σχετιζόταν άμεσα με το γεγονός ότι ο Αλί ήταν μία γενεά νεώτερος από αυτόν, ο οποίος προτιμήθηκε ως χαλίφης (δηλαδή τον Αμπού Μπακρ που είχε γεννηθεί το 573) στην όλως παράνομη παρασυναγωγή που έλαβε χώραν ενώ ο Μωάμεθ (που είχε γεννηθεί το 570) ήταν στο κρεββάτι του θανάτου του. Και το ίδιο ισχύει και για τις επίσης παράνομες 'εκλογές' των επομένων δύο ψευτο-χαλίφηδων, δηλαδή του Ούμαρ ιμπν αλ Χατάμπ (που είχε γεννηθεί το 584) και του Ουθμάν ιμπν Αφάν (που είχε γεννηθεί το 576). Σημειωτέον ότι ο Αλί είχε γεννηθεί το 600. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Muhammad
https://en.wikipedia.org/wiki/Abu_Bakr
https://en.wikipedia.org/wiki/Umar
https://en.wikipedia.org/wiki/Uthman
https://en.wikipedia.org/wiki/Ali

Ο Μωάμεθ χρίζει ως διάδοχό του τον Αλί ιμπν Αμπί Τάλεμπ κατά την σύναξη στο Γαντίρ Χουμ: από σμικρογραφία χειρογράφου των ιλχανιδικών χρόνων (14ου αι.) του έργου του Αλ Μπιρούνι, το οποίο σήμερα συμβατικά αποκαλείται 'Χρονολογία των Αρχαίων Εθνών' (كتاب الآثار الباقية عن القرون الخالية/'Κιτάμπ αλ αθάρ αλ μπακίγια αν αλ κουρούν αλ χαλίγια': το βιβλίο των εναπομενόντων σημείων των παρελθόντων χρόνων). Το χειρόγραφο, το οποίο φιλοτέχνησε ο Ιμπν αλ Κούτμπι πάνω από 300 χρόνια μετά την συγγραφή του έργου, ευρίσκεται στην Βιβλιοθήκη του πανεπιστημίου του Εδιμβούργου (Edinburgh University Library, MS Arab 161, fol. 162r). Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Biruni
https://en.wikipedia.org/wiki/The_Remaining_Signs_of_Past_Centuries

Το θέμα ήταν ήδη τεράστιο (ως αντιπαράθεση) το 632, διότι έδειχνε ότι η αποδοχή του Μωάμεθ ήταν ρηχή, επιφανειακή και σχεδόν αδύνατη από όσους Άραβες δεν απέρριπταν ολότελα τους εαυτούς τους, δεδομένου ότι το Ισλάμ ως πολιτισμικός εξαραμαϊσμός συνιστούσε ολοσχερή απόρριψη της αραβικής, νομαδικής ταυτότητας. Εδώ παραθέτω και συνδέσμους με δύο άρθρα μου σχετικά με αυτό το θέμα:
https://www.academia.edu/25552905/Islam_the_Cultural_Aramaization_of_the_Arabs_by_Prof_Muhammad_Shamsaddin_Megalommatis
και
https://www.academia.edu/25553198/Aramaeans_vs_Arabs_The_fight_between_Civilization_and_Barbarism_within_Islam_by_Prof_Muhammad_Shamsaddin_Megalommatis

Σιγά-σιγά όμως, μετά τον θάνατο του προφήτη, τις συγκρούσεις, τους εμφυλίους και το αίμα που χύθηκε, η διαφοροποίηση άρχισε να παίρνει και σοβαρές εσχατολογικές διαστάσεις. Αυτές με την σειρά τους διέσπασαν και τους ίδιους τους Αλίδες και τους οπαδούς τους σε διαφορετικές ομάδες πιστών, οι οποίοι ταύτιζαν με διαφορετικά άτομα (όλα απογόνους του προφήτη Μωάμεθ) τον αναμενόμενο ισλαμικό Μεσσία, ο οποίος περιγραφικά αποκαλείται αλ Μάχντι ('ο καθοδηγημένος', εννοείται: από τον Θεό). Ο συνήθης όρος με τον οποίο ονομάζονται οι απόγονοι του Αλί είναι 'ιμάμης' (imam /أمام), δηλαδή 'ηγεμών' (ή πρότυπο ή παράδειγμα ή καθοδηγητή). Αυτό δεν έχει καμμία σχέση με την σημερινή έννοια που δίνεται σε όσους προσεύχονται πρώτοι στο τζαμί, μπροστά από τους άλλους. Αυτή η έννοια είναι μία υστερογενής παραφθορά. Η λέξη προέρχεται από την τρισυμφωνική ρίζα ρήματος ء م م που δηλώνει 'προηγούμαι', 'ήγούμαι' ή 'κατευθύνομαι'. Και αυτή η λέξη κατάγεται από την λέξη ουμ (أم/umm), δηλαδή 'μητέρα'.
https://en.wikipedia.org/wiki/Imam
https://en.wiktionary.org/wiki/imam
https://en.wiktionary.org/wiki/إمام#Arabic
https://en.wiktionary.org/wiki/Appendix:Arabic_roots/ء_م_م

Μέχρι τον ιμάμη Τζάφαρ ασ-Σαντίκ (Ja'far al-Sadiq), ο οποίος ήταν ο 6ος ιμάμης, γιος του Μουχάμαντ αλ Μπάκιρ (5ου ιμάμη) και εγγονός του Αλί ιμπν αλ-Χουσεΰν (γνωστού και ως Ζέιν αλ Αμπεντίν, 4ου ιμάμη), συνεπώς τρισέγγονος του Αλί και τετρασέγγονος του Μωάμεθ, δεν υπήρχε καμμία εσχατολογική διαφοροποίηση ανάμεσα στους οπαδούς των Αλιδών.
https://en.wikipedia.org/wiki/Ja%27far_al-Sadiq
https://en.wikipedia.org/wiki/Muhammad_al-Baqir
https://en.wikipedia.org/wiki/Ali_al-Sajjad

Αλλά τότε έγινε μία διάσπαση καθώς ορισμένοι δέχθηκαν ως διάδοχο του Τζάφαρ αλ Σαντίκ (702-765) τον γιο του Ισμαήλ ιμπν Τζάφαρ (719-775) και ύστερα επίστευσαν ότι ο πρωτότοκος γιος του τελευταίου Μουχάμαντ ιμπν Ισμαήλ (775-813) ήταν ο αναμενόμενος Σωτήρας και Μεσσίας (αλ Μάχντι). Άλλοι ωστόσο δέχθηκαν τον Ισμαήλ ιμπν Τζάφαρ ως τον Μάχντι, ενώ αργότερα ακολούθησαν πολλές άλλες περαιτέρω διαιρέσεις – όλες οφειλόμενες σε διαφορετικές ταυτίσεις του Ερχόμενου Μεσσία και Σωτήρα αλ Μάχντι. Όλες αυτές ομάδες, πολλές των οποίων επιβιώνουν μέχρι σήμερα με εκατομμύρια οπαδούς, ονομάζονται από τον Ισμαήλ ιμπν Τζάφαρ 'Ισμαηλίτες' ή Εβδομοϊμαμιστές (Sevener). Από αυτούς προέρχονται οι Φατεμίδες.

Ωστόσο, οι περισσότεροι δέχθηκαν τον άλλο γιο του Τζάφαρ αλ Σαντίκ, τον Μούσα αλ Κάδεμ (Musa al-Kazim), ως τον έβδομο ιμάμη, χωρίς να τον θεωρήσουν ως τον

Μάχντι. Στην συνέχεια, δέχθηκαν διαδοχικά τους απογόνους του ως ιμάμηδες μέχρι τον Χάσαν αλ Ασκάρι (Hasan_al-Askari; 844-874), 11ο ιμάμη, και τελικά τον γιο του, τον Μουχάμαντ ιμπν αλ Ασκάρι (874-941), 12ο ιμάμη, ως τον Μάχντι-Μεσσία. Αυτός κατά την πίστη, τις πεποιθήσεις και τις περιγραφές των οπαδών του, το 941, μετέστη στην Μείζονα Μυστική Παρουσία (Major Occultation / ٱلْغَيْبَة ٱلْكُبْرَىٰ / αλ γάυμπα αλ κούμπρα) από την οποία θα εξέλθει για να επανεμφανιστεί σε όλη την ανθρωπότητα μαζί με τον επίσης αποκρυβέντα προφήτη (κατά το Ισλάμ) Ισά (Ιησού) για να συγκρουστούν και να συντρίψουν τον Αντίχριστο (Μασίχ αλ Ντατζάλ) και την κοινωνία του Κακού. Αυτοί είναι οι Δωδεκαϊμαμιστές. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Isma%27il_ibn_Ja%27far
https://en.wikipedia.org/wiki/Muhammad_ibn_Isma%27il
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Isma%27ili_imams
https://en.wikipedia.org/wiki/Musa_al-Kazim
https://en.wikipedia.org/wiki/Hasan_al-Askari
https://en.wikipedia.org/wiki/Fatimid_Caliphate#Early_Shi'ism_and_the_roots_of_Isma'ilism
https://en.wikipedia.org/wiki/Twelver_Shi%27ism
https://en.wikipedia.org/wiki/Sevener
https://en.wikipedia.org/wiki/Muhammad_al-Mahdi
https://en.wikipedia.org/wiki/Muhammad_al-Mahdi#Major_Occultation_(941%E2%80%93present)
https://en.wikipedia.org/wiki/Major_Occultation
Για το θέμα του Δωδεκάτου Ιμάμη ως Μάχντι είχα γράψει πολύ παλιά (το 1985) ένα άρθρο στο περιοδικό Τέταρτο (που τότε διηύθυνε ο Μάνος Χατζιδάκις). Κάποιοι το αγόρασαν πρόσφατα, το σκάναραν, και υπάρχει και online εδώ:
https://www.academia.edu/125768991/Αλλάχ_ου_Άκμπαρ_ο_Θεός_είναι_Μεγάλος_Η_ιδεολογία_των_Σιιτών_Μουσουλμάνων_οπαδών_του_Χομεϊνί_Η_θεωρία_του_Δωδεκάτου_Ιμάμη_Τέταρτο_8_Δεκέμβρης_1985_
και
https://megalommatiscomments.wordpress.com/αλλάχ-ου-άκμπαρ-ο-θεός-είναι-μεγάλος-η/

Το Μεγάλο Τζαμί της Σαμάρα στο κεντρικό Ιράκ ανεγέρθηκε το 848-851, στα χρόνια του Αβασίδη χαλίφη Αλ Μουταουακίλ. Είναι περισσότερο γνωστό για τον ιδιότυπο μιναρέ του (مئذنة الملوية/Μανάρα αλ Μαλουίγιε) που θυμίζει τις μεσοποταμιακές ζικουράτ και για την κρύπτη (σερντάμπ αλ Γάυμπα) από όπου απεκρύβη ο Δωδέκατος Ιμάμης. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Great_Mosque_of_Samarra
https://ar.wikipedia.org/wiki/سرداب_الغيبة
https://www.ahl-ul-bayt.org/en/news/item/photos-the-holy-cellar-the-place-of-occultation-of-imam-mahdi-a-s-in-samarra

Β. Η άνοδος των Φατεμιδών
Αυτά όλα στα λέω επειδή, όταν το 909 ο Ισμαηλίτης κήρυκας Αμπού Αμπντάλλαχ (Abu Abdallah al-Shi'i/850-911) μετά από μακροχρόνιο κήρυγμα (αρχής γενομένης από το 893) έθετε τα θεμέλια μιας ισμαηλιτικής κοινότητας στην Τυνησία, και όταν ο Αμπού Μουχάμαντ Αμπντάλλαχ ιμπν Χουσεΰν (874-934) ανακηρυσσόταν χαλίφης το 910 στην Ρακάντα, παληά πρωτεύουσα των Αγλαμπιδών (800-909) της βόρειας-βορειοδυτικής Αφρικής, νότια από την Τύνιδα, με το εσχατολογικό χαλιφατικό όνομα Αλ Μάχντι μπι'λλάχ ('ο καθοδηγημένος του Θεού'), η πράξη ήταν μία ευθεία απόρριψη του αβασιδικού χαλιφάτου και των ανημπόρων και ηλιθίων χαλίφηδων της Βαγδάτης (που ευρίσκονταν συνέχεια υπό την ασφυκτική πίεση των Σαμανιδών εμίρηδων), αλλά οι περισσότεροι μουσουλμάνοι εσχατολογικών αναζητήσεων και ανησυχιών δέχονταν τον Δωδέκατο Ιμάμη, τον γιο του Χασάν αλ Ασκάρι, ως τον αληθινό Μάχντι, ο οποίος ήδη τότε ευρισκόταν στην Ελάσσονα Μυστική Παρουσία (ٱلْغَيْبَة ٱلصُّغْرَىٰ/αλ γάυμπα αλ σούγρα / Minor Occultation). Σχετικά: https://en.wikipedia.org/wiki/Minor_Occultation

Και επίσης, όταν ο Φατεμίδης στρατηγός Τζόουχαρ αλ Σικίλι (δηλαδή 'ο Σικελός') καταλάμβανε το 969 το Φουστάτ και το μετονόμαζε σε Κάιρο, θεμελιώνοντας μία νέα πόλη, πριν ο τέταρτος φατεμιδικός χαλίφης αλ Μουίζ λι-Ντιν Αλλάχ (al-Mu'izz li-Din Allah; 932-975, με εξουσία από το 953) αφιχθεί εκεί στις 10 Ιουνίου 973 μετά από περίπλου των βόρειων αφρικανικών ακτών, το φατεμιδικό χαλιφάτο εξέφραζε την ελπίδα μιας ισλαμικής αναγέννησης για τους περισσότερους μουσουλμάνους, αν και οι εσχατολογικές πίστεις και πεποιθήσεις της αυλής τους μαγνήτιζαν λίγους από τους εσχατολογικούς πιστούς, οι οποίοι εδέχονταν ότι ο Μάχντι ήταν ο Δωδέκατος Ιμάμης (ο οποίος είχε ήδη αποκρυβεί) - και όχι ο έβδομος.

Ωστόσο, ο αλ-Μουίζ λι-Ντιν Αλλάχ είχε στείλει στρατηγούς να καταλάβουν την Χετζάζη και την Συρο-Παλαιστίνη και εκεί τα πολυεθνικά στρατεύματά του είχαν συγκρουστεί με τον στρατό του Ιωάννη Τζιμισκή, ο οποίος είχε ανακαταλάβει το μείζον τμήμα της Συρο-Παλαιστίνης, και με τους άτακτους Τουρανούς του Αφλακίν (Αλπτεκίν), στρατηγού των Μπουαΐχι (Βουγιδών) ο οποίος αρχικά κράτησε την Δαμασκό, αλλά αργότερα έχασε στην μάχη της Ράμλα (στην κεντρική Παλαιστίνη) και οδηγήθηκε στο Κάιρο όπου αρχικά του αποδόθηκαν μεγάλες τιμές Τουρανού πολέμαρχου αλλά αργότερα δολοφονήθηκε με δηλητήριο από τον αλ-Αζίζ Μπιλάχ (955-996, στον θρόνο μετά το 975), γιο του αλ Μουίζ λι-Ντιν Αλλάχ και πέμπτο Φατεμίδη χαλίφη. Αυτά τα αναφέρω για να σου δείξω ότι πόλεμοι άρχιζαν να λαμβάνουν χώραν όχι μακριά από το Σινά του οποίου η περιφέρεια είχε μείνει μία ήσυχη περιφέρεια μετά τις πρώτες και επιτυχημένες ισλαμικές κατακτήσεις.

Με τα παραπάνω γίνεται σαφές ότι το φατεμιδικό χαλιφάτο είχε προβάλει ως πιθανός αντικαταστάτης του ουσιαστικά ανύπαρκτου αβασιδικού θεσμού. Ακόμη πιο σημαντικό επίτευγμα του αλ Μουίζ λι-Ντιν Αλλάχ ήταν οι εξαιρετικές σχέσεις τις οποίες είχε διαμορφώσει με τους Κόπτες της Αιγύπτου, και τις οποίες διατήρησε ο γιος και διάδοχός του αλ-Αζίζ Μπιλάχ ως κόρην οφθαλμού, έχοντας τον Κόπτη σοφό Ισά ιμπν Ναστούρους ιμπν Σούρους (Χρήστο Νεστορίου Σύρου) σε θέση βεζύρη ('ουαζίρ', δηλαδή πρωθυπουργό).
https://en.wikipedia.org/wiki/Jawhar_(general)
https://en.wikipedia.org/wiki/Fatimid_Caliphate
https://en.wikipedia.org/wiki/Fatimid_Caliphate#Apogee
https://en.wikipedia.org/wiki/Fatimid_Caliphate#Campaigns_in_Syria

https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Mu%27izz_li-Din_Allah#Relationship_with_Coptic_Christians
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Aziz_Billah
https://en.wikipedia.org/wiki/Isa_ibn_Nasturus_ibn_Surus

Γ. Μουσουλμάνοι και Χριστιανοί στο Χαλιφάτο, και χριστιανικά βασίλεια της Ανατολικής Αφρικής στα νότια σύνορα των χαλιφάτων

Οι περιοχές που κατακτήθηκαν από μουσουλμάνους δεν αντιμετωπίσθηκαν με τον ίδιο τρόπο και, όποια και αν ήταν η τοπική θρησκεία, η αντιμετώπιση των τοπικών πληθυσμών εποίκιλε. Και αντίστοιχα, ο βαθμός προσχώρησης στο Ισλάμ ήταν διαφορετικός από τόπο σε τόπο.

Στις αρχές του 10ου αιώνα, στον ευρύτερο χώρο της Συρίας-Παλαιστίνης, της ανατολικής Ανατολίας και της Μεσοποταμίας, οι μουσουλμανικοί πληθυσμοί μόλις και αποτελούσαν την πλειοψηφία (50-60%). Υπήρχαν πολλοί Αραμαίοι που παρέμεναν χριστιανοί, είτε μονοφυσίτες, είτε νεστοριανοί, και υπήρχαν επίσης αρκετοί Ρωμιοί (σε Αντιόχεια, Μελιτηνή/Μαλάτυα και Θεοδοσιόπολη/Ερζερούμ (που το αραβικής ετυμολογίας όνομα σημαίνει "Γη των Ελλήνων").
https://en.wikipedia.org/wiki/Erzurum#Name_and_etymology

Η ίδια κατάσταση επικρατούσε και στην Αίγυπτο η οποία μόνον κατά το ήμισυ (μέχρι το Ασιούτ/Λυκόπολη και το Σοχάγκ, δηλαδή 350-450 χμ νότια από το Κάιρο) ανήκε στο χαλιφάτο. Η Νότια/Άνω Αίγυπτος (Θήβες/Λούξορ, Ασουάν, κλπ) ήταν τμήμα του χριστιανικού κράτους της Νοβατίας, στου οποίου την πρωτεύουσα Φάρας (σχεδόν πάνω στην σημερινή γραμμή συνόρων Αιγύπτου και Σουδάν) ανέσκαψαν την μητρόπολη Πολωνοί αιγυπτιολόγοι και κοπτολόγοι σε σωστικές ανασκαφές υπό την αιγίδα της ΟΥΝΕΣΚΟ (κατά την περίοδο ανέγερσης του Μεγάλου Φράγματος του Ασουάν από τα μέσα της δεκαετίας του 1950 μέχρι τα μέσα του 1970) και γι'αυτό οι εντυπωσιακές τοιχογραφίες της μητρόπολης του Φάρας ευρίσκονται σε ειδικό μουσείο στην Πολωνία και μερικές στο Μουσείο του Χαρτούμ.

Τα τρία χριστιανικά βασίλεια του Σουδάν: Νοβατία, Μακουρία και Αλοδία με τις αντίστοιχες πρωτεύουσές τους Φάρας, Ντόνγκολα Αγκούζα (Παλαιά Ντόνγκολα), και Σόμπα. Δεξιά: μακέτα της Μητρόπολης του Φάρας στην Professor Kazimierz Michałowski Faras Gallery στο Εθνικό Μουσείο της Βαρσοβίας. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Nobatia

https://en.wikipedia.org/wiki/Faras_Cathedral
https://en.wikipedia.org/wiki/Faras_Gallery_at_the_National_Museum_in_Warsaw
https://en.wikipedia.org/wiki/Bishop_Petros_with_Saint_Peter_the_Apostle
https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Faras_Cathedral
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Maris

Ο επίσκοπος της Νοβατίας Πέτρος και ο Άγιος Πέτρος σε τοιχογραφία fresco-secco από το Φάρας (σήμερα στο Εθνικό Μουσείο της Βαρσοβίας)/Δεξιά: η Γέννηση σε τοιχογραφία από το Φάρας (σήμερα στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο του Χαρτούμ).

Ολόκληροι αρχαίοι αιγυπτιακοί ναοί τότε κατατεμαχίστηκαν, μεταφέρθηκαν ως αριθμημένα κομμάτια, και ανασυναρμολογήθηκαν συχνά σε μεγάλη απόσταση από την αρχική τους θέση, ούτως ώστε να σωθούν από την ανερχόμενη στάθμη των υδάτων της λίμνης που δημιουργήθηκε πίσω από το Σαντ αλ Άλι (όπως λέγεται στα αραβικά το εν λόγω φράγμα). Σχετικά:
https://whc.unesco.org/en/activities/172/
https://en.wikipedia.org/wiki/International_Campaign_to_Save_the_Monuments_of_Nubia
https://podcast.ausha.co/the-unesco-courier/the-nubia-campaign-when-unesco-moves-mountains
https://whc.unesco.org/en/news/497
https://en.wikipedia.org/wiki/Aswan_Dam

Η Νοβατία ακολουθούσε το Κοπτικό (μονοφυσιτικό) Πατριαρχείο της Αλεξάνδρειας, το οποίο μάλιστα ήταν έντονα φιλο-χαλιφατικό/φιλο-ισλαμικό αν κρίνουμε από το περίφημο Κοπτικό Χρονικό, το οποίο ρητώς απορρίπτει την Κωνσταντινούπολη και την Ρώμη ως αιρετικές χώρες και απαριθμεί τα προνόμια των Κοπτών από την θέση τους εκτός της Ανατολικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας και εντός του χαλιφάτου. Πιο νότια από την Νοβατία, εκτείνονταν δύο άλλα χριστιανικά κράτη, η Μακουρία (φιλο-ρωμαϊκό και συνεργαζόμενο με το Ορθόδοξο Ρωμαϊκό Πατριαρχείο της Αλεξάνδρειας) και η Αλούα ή Αλοδία (φιλο-κοπτικό, όπως και η Νοβατία) που έφθαναν μέχρι πιο νότια από το Χαρτούμ. Σχετικά με τα Κοπτικά Χρονικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Coptic_history#Coptic_historians
https://en.wikipedia.org/wiki/Severus_ibn_al-Muqaffa
Αυτό το κοπτικό χρονικό αφορά τους Κόπτες (όχι Ρωμαίους Ορθόδοξους) πατριάρχες της Αλεξάνδρειας:
https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_the_Patriarchs_of_Alexandria

Όλο το κείμενο σε αγγλική μετάφραση:
https://www.tertullian.org/fathers/severus_hermopolis_hist_alex_patr_01_part1.htm
Το Κοπτικό Χρονικό του Ιωάννου του Νικίου:
https://en.wikipedia.org/wiki/John_of_Niki%C3%BB
Αγγλική μετάφραση: https://www.tertullian.org/fathers/nikiu2_chronicle.htm

Σχετικά με την Νοβατία: https://pcma.uw.edu.pl/en/2019/03/20/faras-2/
https://en.wikipedia.org/wiki/Nobatia
https://en.wikipedia.org/wiki/Faras_Cathedral
https://en.wikipedia.org/wiki/Faras_Gallery_at_the_National_Museum_in_Warsaw#Excavations_at_Faras
https://en.wikipedia.org/wiki/Faras_Gallery_at_the_National_Museum_in_Warsaw
https://artsandculture.google.com/story/qAWRFOp2_BDeIg
https://www.leidenmedievalistsblog.nl/articles/the-cathedral-of-faras-rediscovering-the-submerged-nubian-site-of-remembrance
https://artofthemiddleages.com/s/main/item/3494
https://aleteia.org/2023/05/19/an-ancient-nubian-cathedral-is-preserved-in-warsaw/
The Central Church of Abdallah Nirqi:
https://books.google.co.ug/books?id=mtAUAAAAIAAJ&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Η Αίθουσα του Θρόνου στην Ντόνγκολα Αγκούζα (9ος αιών-1317/έπειτα μετατράπηκε σε τζαμί)

Εκκλησία με γρανιτένιες κολώνες στην Ντόνγκολα Αγκούζα

Βασιλεύς Δαυίδ της Μακουρίας (13ος αιών). Σχετικά:
The biggest puzzle, however, is the complex of rooms in which the paintings were found. The spaces themselves, covered with vaults and domes and made of dried brick, are quite small. The room with the painted scene showing king David resembles a crypt, but it is 7 meters above the medieval ground level. The building is adjacent to a sacral building identified as the Great Church of Jesus, which was probably the cathedral of Dongola and the most important church of the kingdom of Makuria. Arab sources recounting King David's attack on Egypt and the capture of the port of Aidhab and Aswan, maintain that this act was instigated by the Great Church of Jesus. Did the Archbishop of Dongola, much like Pope Urban II, incite King David to launch a crusade?
https://pcma.uw.edu.pl/en/2023/04/05/new-discoveries-in-old-dongola-protection-for-tungul-new-unique-wall-paintings-discovered-in-old-dongola-sudan/
https://de.wikipedia.org/wiki/David_(Makuria)

Απεικόνιση της Μαρίας, του Ιησού δίπλα σε φοινικόδενδρο, από την Αίθουσα του Θρόνου στην Ντόνγκολα Αγκούζα

Σχετικά με την Μακουρία:
https://en.wikipedia.org/wiki/Throne_Hall_of_Dongola

https://en.wikipedia.org/wiki/Makuria
https://en.wikipedia.org/wiki/Old_Dongola
https://dlab.epfl.ch/wikispeedia/wpcd/wp/m/Makuria.htm
https://en.wikipedia.org/wiki/Merkurios_of_Makuria
https://en.wikipedia.org/wiki/Moses_Georgios_of_Makuria
https://www.reddit.com/r/AlternateHistory/comments/u6nvro/what_if_the_kingdom_of_makuria_survived/

Αναπαράσταση της Βάπτισης του Ιησού στο Μοναστήρι της περιοχής Κοm H στην Ντόνγκολα Αγκούζα – σχετικά: https://pcma.uw.edu.pl/wp-content/uploads/pam/PAM_1997_IX/343.pdf

Χριστιανική κεραμεική από την Αλοδία (ή Αλόη) ανεσκαμμένη στην Σόμπα το 2021-2022/Δεξιά: επιτύμβια επιγραφή σε ελληνικά στον τάφο του βασιλιά Δαυίδ της Νοβατίας (9ος-10ος αιών).

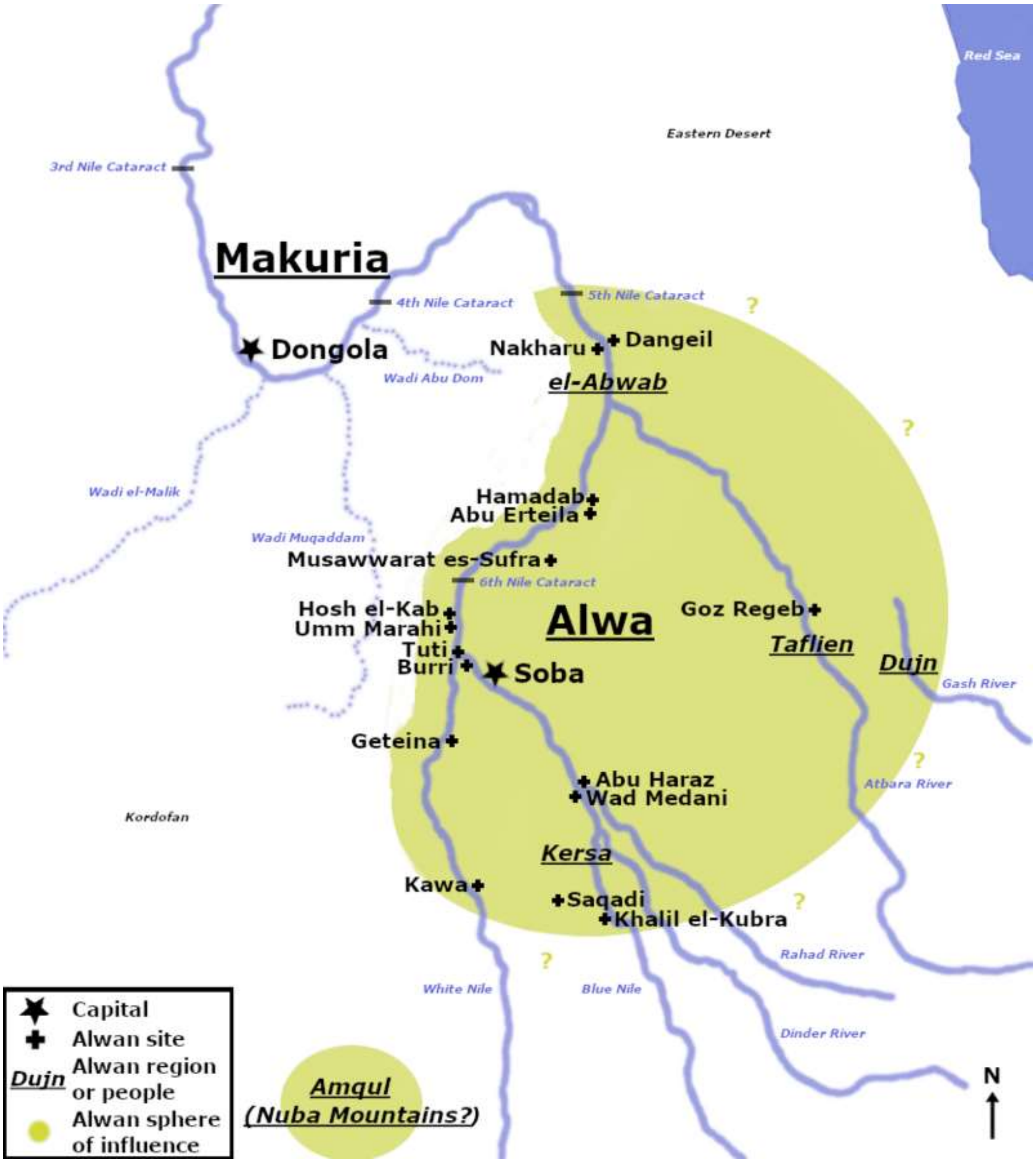

Σχετικά με την Αλοδία:
https://en.wikipedia.org/wiki/Alodia
https://en.wikipedia.org/wiki/Soba_(city)

VIII. Ιστορικό πλαίσιο – Δ': ο Φατεμίδης χαλίφης αλ Χάκιμ και η 'ανάγκη' για το κάλπικο "Αστί Ναμέ"

Α. Οι Φατεμίδες από την ευφυΐα στην παραφορά

Η βόρεια και βορειοδυτική Αφρική (ο χώρος των σημερινών χωρών Λιβύη, Τυνησία, Αλγερία, Μαρόκο και Μαυριτανία) είχε εξισλαμισθεί περισσότερο στην περίπτωση των καρχηδονιακών και ρωμαϊκών χριστιανικών πληθυσμών αλλά ελάχιστα όσον αφορά τους πολύ πολυαριθμώτερους εντόπιους Βέρβερους, οι οποίοι τηρούσαν και ακολουθούσαν την παραδοσιακή βερβερική θρησκεία τους. Ο ταχύς εξισλαμισμός των χριστιανικών πληθυσμών της όλης περιοχής, όπως και εκείνων της Ιβηρικής

χερσονήσου, οφείλεται στην εκεί ύπαρξη και επιβίωση αρκετών χριστιανικών αιρέσεων.

Ακριβώς γι' αυτό, όταν εκεί κατέφυγαν κάποιοι από τους εντονώτατα κυνηγημένους σε Συρο-Παλαιστίνη και Μεσοποταμία Αλίδες, αυτοί ευρήκαν από την μία πλευρά, ενδιαφέρον και κατανόηση από τους Βερβέρους, οι οποίοι άκουγαν μία διαφορετική περιγραφή του Ισλάμ από εκείνη που είχαν ήδη ακούσει, και από την άλλη πλευρά, υποστήριξη και βοήθεια από τους ντόπιους πλέον μουσουλμάνους της βόρειας-βορειοδυτικής Αφρικής.

Δεν ήταν μία τυχαία κίνηση. Γνώριζαν οι πρώτοι Φατεμίδες (από το όνομα της, δολοφονημένης λίγο μετά τον θάνατο του Μωάμεθ, κόρης του προφήτη Φάτμα) ότι το αβασιδικό χαλιφάτο είχε πλέον καταρρεύσει και ότι ήταν ουσιαστικά ανύπαρκτο, όπως ήδη προανέφερα. Έτσι, θέλησαν να στήσουν μία ισχυρή εξουσία στα δυτικά, όπου κανένας δεν θα τους κυνηγούσε εξ ονόματος του ασήμαντου πλέον χαλίφη, και στην συνέχεια να επιστρέψουν, κτυπήσουν και να τσακίσουν μιας και διά παντός το άχρηστο, ανήθικο, διεφθαρμένο και αντι-ισλαμικό χαλιφάτο της Βαγδάτης για το οποίο τόσοι πρόγονοί τους, δηλαδή απόγονοι του προφήτη, είχαν καταδιωχθεί και δολοφονηθεί.

Πολύ περισσότερον εφόσον ήταν ήδη ευρέως γνωστό ότι τόσον οι Ιρανοί όσον και οι Τουρανοί γουλάμ (ή μαμελούκοι) ήταν στην συντριπτική πλειοψηφία τους ευνοϊκά διακείμενοι προς την οικογένεια των Αλιδών. Ο πρώτος κήρυκας (ντα-ί / η ίδια η ελληνική λέξη νταής αλλά με άλλο νόημα) είχε την αίσθηση ότι η μετακίνησή του από την Μεσοποταμία στην ΒΔ Αφρική ήταν κάτι το ανάλογο με την Εγείρα του Μωάμεθ στην Μεδίνα. Και ο στρατός των Φατεμιδών ήταν στην συντριπτική πλειοψηφία του Τουρανοί γουλάμ (ή μαμελούκοι). Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Abu_Abdallah_al-Shi%27i#Mission_among_the_Kutama
https://en.wikipedia.org/wiki/Abd_Allah_al-Mahdi_Billah
https://en.wikipedia.org/wiki/Fatimid_Caliphate#Military_system
https://en.wikipedia.org/wiki/Fatimid_army
https://en.wikipedia.org/wiki/Fatimid_navy
https://en.wikipedia.org/wiki/Fatimid_navy#/media/File:Byzantine-Arab_naval_struggle.svg
https://en.wikipedia.org/wiki/Slavery_in_Egypt#Fatimid_Caliphate:_909%E2%80%931171

Έχοντας για αρκετές δεκαετίες διαμορφώσει μία εξουσία στον χώρο της Τυνησίας και εκεί αλλάξει τρεις πρωτεύουσες, οι Φατεμίδες κατέκτησαν την Αίγυπτο το 973, πάνω από 300 χρόνια μετά την δολοφονία του Αλί στην Μεσοποταμία. Ήταν εμφανώς μία επανάκαμψη. Λίγα χρόνια μετά την φατεμιδική κατάκτηση της Αιγύπτου, η καλή συνεργασία τους με τους γουλάμ ή μαμελούκους που ευρήκαν εκεί έφερε καρπούς. Οι Φατεμίδες κατέκτησαν ήδη πριν από το 1000 την Χετζάζη (με την Μέκκα και την Μεδίνα), την Παλαιστίνη και την Δυτική Συρία - Φοινίκη. Πρόσεξε τον χάρτη:
https://en.wikipedia.org/wiki/Fatimid_Caliphate#/media/File:Fatimid_Caliphate.PNG

Όμως άρκεσε μία πολύ αρνητική προσωπικότητα για να καταστραφούν όλα. Αυτός ήταν ο Φατεμίδης χαλίφης αλ-Χάκιμ (πιο σωστά προφερμένο 'αλ-Χάκεμ'). Το όνομά του κατά την γέννησή του ήταν Αμπού Αλί αλ-Μανσούρ (985-1021, στον θρόνο από

το 996 – δηλαδή βασίλευε σε ηλικία 11 ετών), αλλά ο ίδιος έλαβε το βασιλικό όνομα αλ-Χάκιμ μπι Αμρ-Αλλάχ ('ηγεμόνας κατά διαταγή του Θεού') από τον πατέρα του αλ-Αζίζ Μπιλλάχ.

Β. Ο παράξενος μονάρχης-μύστης-ιστορικός θρησκειών αλ-Χάκιμ

Αν τον αναφέρεις σήμερα σε κάποιον Αιγύπτιο, το πρώτο πράγμα που θα κάνει θα είναι να γελάσει και να σου πει ότι έμεινε γνωστός στην Ιστορία επειδή απαγόρευσε στους τσαγκάρηδες να φτειάχνουν παπούτσια για γυναίκες, ώστε αυτές να είναι έτσι υποχρεωμένες να μην βγαίνουν από τα σπίτια τους και να μην βάζουν τους άνδρες σε πειρασμό. Μια φορά, ένα Δεκέμβρη, στο Ασουάν (τότε που η θερμοκρασία δεν ξεπερνάει τους 23-24 βαθμούς και ο ήλιος δεν κτυπάει κατακέφαλα), ένας ντόπιος φίλος μου και εγώ διασχίζαμε το τεράστιο φατεμιδικό νεκροταφείο του Ασουάν (αυτό είναι αμέσως μετά το νότιο άκρο της πόλης, μόλις 100 μ από το πολύ γνωστό ξενοδοχείο Cataract) και διαβάζαμε τις ατελείωτες επιγραφές. Μια στιγμή, ο Αλί γύρισε και μου είπε:
- Πες μου ένα σημαντικό επίτευγμα ή έργο που οι Φατεμίδες προσέφεραν στην Αίγυπτο!

Φυσικά γέλασα, επειδή η φατεμιδική δυναστεία στην Αίγυπτο διήρκεσε για δύο αιώνες και πολλά καθοριστικά ιστορικά χαρακτηριστικά της χώρας ανάγονται στα χρόνια εκείνα. Οπότε, του είπα ότι δεν είναι σωστό να γελάμε σε ένα νεκροταφείο, ότι μόνο το τζαμί και πανεπιστήμιο Αλ Άζχαρ ('η εκλαμπρότατη': από το αζ-ζαχρά, δηλαδή 'η έκλαμπρη', επίθετο που δίνεται στην Φάτμα, κόρη του Μωάμεθ, σύζυγο του Αλί, και πρόγονο των Φατεμιδών) θα ήταν αρκετό (ως επίτευγμα), και ότι "δεν ήταν όλοι τους σαν τον αλ-Χάκιμ"!

Τζαμί και πανεπιστήμιο Αλ Άζχαρ

Η αλήθεια είναι ότι όντως ο οικτρός σεκταρισμός και ο άθλιος φανατισμός των σημερινών, αμορφώτων ή ημιμαθών και τυφλωμένων από σεκταριστικό μίσος ψευτο-σουνιτών Αιγυπτίων τους κάνουν να βλέπουν στραβά ακόμη και την ίδια την ιστορία, την πολιτισμική κληρονομιά τους, και την σημασία της χώρας τους. Αλλά με τον αλ-Χάκιμ, ειλικρινά κάτι δεν πήγαινε καλά. Είναι το λιγώτερο που μπορεί κανείς να πει.

Ωστόσο, υπάρχει και η άλλη πλευρά: περίπου 20 εκατομμύρια Εβδομοϊμαμιστών 'Ισμαηλιτών' (είτε Νιζαρί, είτε Μουσταϊλί) και περίπου 2 εκατομμύρια Δρούζων στον κόσμο τον θεωρούν, όπως και όλους τους άλλους ιμάμηδες και ντα-ί τους, καθώς και τους Φατεμίδες χαλίφηδες στο σύνολό τους, ως ιερό πρόσωπο και θεοφώτιστο άτομο, δική τους θρησκευτική κληρονομιά, πρότυπο και σημείο αναφοράς. Ιδιαίτερα για τους Δρούζους, ο αλ-Χάκιμ ήταν μία εμφάνιση του Θεού αυτού καθεαυτού. Σχετικά με τους κλάδους Εβδομοϊμαμιστών:
https://en.wikipedia.org/wiki/Nizari_Isma%27ilism
https://en.wikipedia.org/wiki/Musta%27li_Ismailism
https://en.wikipedia.org/wiki/Ismailism
https://en.wikipedia.org/wiki/File:Branch_of_Shi%27a_Islam.png
Για τους Δρούζους: https://en.wikipedia.org/wiki/Druze#God

Κλάδοι πιστών διαφορετικών ιμάμηδων

Νεώτεροι, δυτικοί και δυτικοθρεμμένοι οριενταλιστές, ιστορικοί και ισλαμολόγοι έχουν βρει ευκαιρία με τον αλ-Χάκιμ για να κάνουν λαθεμένους παραλληλισμούς και να παρασκευάσουν αστείες μεταφορές και εξωφρενικές εκφράσεις, όπως "ο Νέρων της Αιγύπτου" ή "ο τρελλός χαλίφης". Όλα αυτά είναι ανυπόστατα και μεροληπτικά, αν όχι επίσης υστερόβουλα και κακεντρεχή. Δεν υπάρχει ως επιστήμη η "ιστορική

ψυχιατρική" για να κάνουμε ψυχολογικές-ψυχιατρικές αναλύσεις ιστορικών προσώπων που έζησαν πριν από 1000, 2000, 3000 ή 4000 χρόνια. Τα σημερινά μέτρα, σταθμά και κριτήρια δεν υπάρχουν. Δεν υφίστανται.

Είτε αρέσει, είτε όχι, τα ιστορικά πρόσωπα, στον βαθμό που μας είναι ικανοποιητικά γνωστά χάρη στις ιστορικές πηγές, κρίνονται το καθένα με τα μέτρα της εποχής του και του πολιτισμού του. Ποτέ δεν υπήρξαν πραγματικά οι λεγόμενες 'πανανθρώπινες αξίες'. Τέτοιοι όροι είναι σύγχρονες αθλιότητες και διαστροφές, και όσοι πιστεύουν τέτοιες μπούρδες πέφτουν θύματά τους και δημιουργούν αυταπάτες στους ίδιους τους εαυτούς των. 'Κοινές αξίες', ναι! Υπάρχουν! Αλλά αυτό συμβαίνει όχι επειδή κάποιος έτσι το σκέφθηκε ή το όρισε, αλλά επειδή εμείς το παρατηρούμε σήμερα συγκρίνοντας ιστορικά κείμενα, περιγραφές και αναφορές από πολλά, διαφορετικά πολιτισμικά υπόβαθρα.

Βεβαίως, κρινόμενος και με τα τότε ισλαμικά, ή ακόμη φατεμιδικά μέτρα, σταθμά και κριτήρια, ο αλ-Χάκιμ απετέλεσε μία εντελώς ξεχωριστή περίπτωση, μία ιδιαιτερότητα που δεν απαντάται εύκολα. Αν η αναμφίβολα παράξενη προσωπικότητά του, οι ιδιοτροπίες του, η εκκεντρική ιδιοσυγκρασία του, και η μη επιδεχόμενη ερμηνείες συμπεριφορά του ήταν ενδεχομένως προϊόν ψυχοπάθειας, σεληνιασμού, μαύρης μαγείας, εκδικητικής μανίας, ή απλά παραφοράς ενός ηγεμόνα πολύ συχνά παρασυρμένου σε φαντασιώσεις απομένει να αποδειχθεί στο μέλλον.

Για να είμαστε ειλικρινείς και συνεπείς, πρέπει και να αναφέρουμε πάντοτε τις ιστορικές πηγές και να εξιχνιάζουμε τις μύχιες προθέσεις των συγγραφέων τους. Πιθανόν να είναι κάποια από τα αναφερόμενα καθέκαστα αληθινά και άλλα όχι. Πολλά είναι ωστόσο αδιαμφισβήτητα. Και οι πράξεις και τα έργα ενός μονάρχη μένουν. Αυτά είναι όντως αδιάψευστα αλλά δεν είναι από μόνα τους ικανά να εξηγήσουν τους λόγους για τους οποίους τα επιτέλεσε. Για την νεώτερη επιστήμη της Ιστορίας οι επιπτώσεις μετράνε.

Ο αλ-Χάκιμ ήταν ένας ιδιαίτερα μορφωμένος ηγεμόνας, ένας κορυφαίος μύστης ο οποίος προΐστατο -σε εφηβική ακόμη ηλικία (!)- ιερουργιών και θεουργιών (ματζάλις αλ χίκμα, κυρ. 'συνελεύσεις σοφίας') στην εσωτεριστική (μυστικιστική) οργάνωση (ή τάγμα) του, και (χρησιμοποιώντας ένα σύγχρονο όρο) ένας όντως πολυμαθέστατος ιστορικός θρησκειών, ίσως ο πρώτος στην Παγκόσμια Ιστορία. Αυτό ακριβώς τον έκανε 'κακό', ή 'αναποτελεσματικό', ή 'επικίνδυνο', ή 'παράξενο' ως μονάρχη.

Γ. Ο αλ-Χάκιμ απέναντι σε χριστιανούς, ιουδαίους, και τυπολάτρες μουσουλμάνους

Για παράδειγμα, το 1005 (σε ηλικία 20 ετών), διέταξε υποχρεωτικές για όλους τους μουσουλμάνους δημόσιες κατάρες κατά των Ομεϋαδών και ιδιαίτερα εναντίον του Μουαουίγιε, θεμελιωτή της ψευτο-ισλαμικής δυνστείας που είχε για πρωτεύουσα του χαλιφάτου την Δαμασκό. Το ίδιο διέταξε και για τους τρεις πρώτους παράνομους χαλίφηδες, καθώς και για την κόρη του Αμπού Μπακρ, την Αϊσά που ήταν μία διεστραμμένη προπαγανδίστρια μίσους εναντίον της οικογένειας του Μωάμεθ, της Φάτμα και του Αλί. Όμως, με δεδομένη την τότε εξάπλωση του Ισλάμ από τις δυτικές ακτές της Αφρικής μέχρι την Κίνα και από την Σιβηρία μέχρι την Μοζαμβίκη, ένας 'δίκαιος' και 'λογικός' μονάρχης θα είχε την ικανότητα να σκεφθεί ότι μία τέτοια, τόσο ριζοσπαστική, ενέργεια θα μπορούσε να συνενώσει αντιπάλους του, οι οποίοι από κάποιο άλλο μέρος θα κήρυτταν και θα προπαγάνδιζαν εναντίον του Αλί και της

Φάτμα με σκοπό όχι πλέον να αποκαταστήσουν το σωστό (όπως όντως επεδίωκε ο αλ-Χάκιμ) αλλά να διαστρεβλώσουν περαιτέρω το Ισλάμ. Και ακριβώς αυτό επέτυχε τελικά ο αλ-Χάκιμ!

Αν υπάρχουν σήμερα οι λεγόμενοι 'σουνίτες' (ένας πολύ εσφαλμένος όρος για τους τυπολάτρες μουσουλμάνους που είναι εσχατολογικώς αδιάφοροι ή διαστρεβλωτές), αυτό σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στις υπερβολές του αλ-Χάκιμ, ο οποίος συνένωσε πολλούς 'καθεστωτικούς' (αβασιδικούς και συνεπώς αντι-φατεμιδικούς) θεολόγους της Βαγδάτης και της Δαμασκού. Αυτοί χρησιμοποίησαν κάθε ψέμμα εναντίον των Φατεμιδών και συνεκδοχικά όλων των Αλιδών, έτσι μετατρεπόμενοι σε μία κακή σέχτα που πολύ σωστά ο Τιμούρ (Ταμερλάνος) 400 χρόνια αργότερα προσπάθησε να εξοντώσει και η οποία δυστυχώς επιβίωσε κολακεύοντας (και έτσι τελικά σύροντας στο ψεύδος και καταστρέφοντας) τους Οθωμανούς. Όλη η Ιστορία του Ισλάμ κατά την δεύτερη χιλιετία θα ήταν εντελώς διαφορετική, αν αυτός ο παράξενος Φατεμίδης χαλίφης δεν είχε προξενήσει τέτοια λύσσα και τόση υστερία στους εχθρούς της οικογένειας του Μωάμεθ που εμφανίζονται με δήθεν ισλαμικό, τυπολατρικό ωστόσο, προσωπείο.

Το παραπάνω ήταν μόνον ένα παράδειγμα – για την δράση του αλ-Χάκιμ αναφορικά με το Ισλάμ και τους τυπολάτρες ψευτο-μοσυουλμάνους. Υπάρχουν πολλά άλλα.

Και πολλά αντίστοιχα υπάρχουν και αναφορικά με την Χριστιανωσύνη και τους χριστιανούς. Είναι ακριβώς το τι προανέφερα. Ένας ιστορικός θρησκειών ντε φάκτο έχει άποψη. Και αν έχει την ισχύ ενός μονάρχη, την εφαρμόζει. Έτσι λοιπόν ο αλ-Χάκιμ, λίγα χρόνια μετά την άνοδό του στην εξουσία, έκρινε ότι οι Χριστιανοί δεν έπρεπε πλέον να τελούν τις λειτουργίες των Θεοφανείων και την περιφορά των Βαίων από την Βηθανία στα Ιεροσόλυμα. Σαν να μην έφθανε αυτό, ο μυστήριος μονάρχης απαγόρευσε την παραγωγή οίνου κάθε τύπου (είτε χριστιανικού, είτε ιουδαϊκού / κοσέρ- kosher). Αυτό αποτελούσε εμπόδιο στηνχριστιανική Θεία Λειτουργία και σε ορισμένες ιουδαϊκές εορτές. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Kosher_wine
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Hakim_bi-Amr_Allah#Religious_minorities

Προφανώς, ο αλ-Χάκιμ ήταν ιδιαίτερα εκδικητικός απέναντι σε όσους αντιδρούσαν στις διαταγές του. Και έτσι άρχισε μία διελκυστίνδα μεταξύ μίας ισλαμικής εξουσίας και των χριστιανικών και ιουδαϊκών πληθυσμών οι οποίοι περιλαμβάνονταν στις εκτάσεις εκείνης της ισλαμικής επικράτειας. Αυτή η ένταση ήταν πρωτοφανής στα 400 χρόνια ισλαμικού κηρύγματος και συνύπαρξης μουσουλμάνων και χριστιανών. Το κακό επιδεινώθηκε επειδή ο αλ-Χάκιμ σκέφθηκε κάτι το ιδιαίτερα διαβολικό, δηλαδή να επιβάλει διακριτικά ενδυματολογικά χαρακτηριστικά ενδεικτικά της θρησκείας ενός εκάστου – μουσουλμάνου, χριστιανού ή ιουδαίου. Το πιο πρόσφατο σχετικό αντίστοιχο ήταν, όπως ξέρεις, ο Χίτλερ με το υποχρεωτικό για τους Ιουδαίους 'άστρο του Δαυίδ'.

Το ένα μέτρο φέρνει το άλλο και στην συνέχεια όλοι οι άνδρες που προσέρχονταν στα δημόσια λουτρά (που ήταν ένας ιστορικός θεσμός) θα έπρεπε εκεί να λούζονται και να ξεκουράζονται πάντοτε καλυμμένοι από κάποια εσώρουχα. Και φυσικά τα πολυάριθμα στις μεγάλες πόλεις της εποχής κέντρα διασκέδασης, τα οποία είχαν χαρακτηρίσει την αβασιδική Βαγδάτη, απαγορεύθηκαν αυστηρώς. Ολόκληρη η κοινωνία έπρεπε να προσαρμοστεί στον τρόπο ζωής ενός μύστη-μονάρχη, ο οποίος στρεφόταν ολοένα και πιο έντονα στον ασκητισμό.

Η καταπίεση των χριστιανικών πληθυσμών και η πίεση για εξισλαμισμό ως μέσον επιβίωσης ήταν κάτι το πρωτοφανές διότι, ασχέτως της όποιας σύγχρονης δυτικής προπαγάνδας, κάτι τέτοιο δεν είχε συμβεί πιο πριν στην ισλαμική επικράτεια. Η αποκορύφωση ήταν η καταστροφή και εκθεμελίωση της εκκλησίας της Αναστάσεως, δηλαδή του Παναγίου Τάφου (Σεπτέμβριος 1009). Η περιγραφή την οποία δίνει ο Αραμαίος Μελκίτης χριστιανός, ιατρός και ιστορικός, Γιαχγιά ιμπν Σαίντ αλ Αντάκι (περισσότερο γνωστός ως ο Γιαχγιά της Αντιοχείας) είναι εξαιρετικά εκτενής και λεπτομερειακή. Σχετικά: https://en.wikipedia.org/wiki/Yahya_of_Antioch
https://archive.org/details/patrologiaorient18pariuoft/patrologiaorient18pariuoft/page/698/mode/2up?view=theater
https://en.wikipedia.org/wiki/Destruction_of_the_Church_of_the_Holy_Sepulchre
https://en.wikipedia.org/wiki/Church_of_the_Holy_Sepulchre#Reconstruction_(11th_century)

Εκκλησία του Παναγίου Τάφου, Ιεροσόλυμα

Βεβαίως πρέπει εδώ να τονίσω ότι δεν ήταν η εκκλησία που κτίσθηκε από τον Μέγα Κωνσταντίνο το 326 το κτίσμα που γκρεμίστηκε από τους στρατιώτες του αλ-Χάκιμ. Αυτό είχε καταστραφεί κατά την σασανιδική ιρανική κατάκτηση των Ιεροσολύμων το 614 από τον Σάχη Χοσρόη Β'. Η εκκλησία ανεγέρθηκε εκνέου από τον Ηράκλειο το 630, λίγα χρόνια πριν από την άφιξη των μουσουλμανικών στρατιών - το 637. Οι μουσουλμάνοι σεβάσθηκαν το ιερό, το οποίο υπέστη αργότερα καταστροφές κατά τον σεισμό του 746. Μάλιστα υπήρχε διαταγή του χαλίφη Ούμαρ να μην κατοικούν μουσουλμάνοι στην περιοχή αυτή της πόλης ώστε να διατηρηθεί ο χριστιανικός της χαρακτήρας. Αυτή η εκκλησία γκρεμίστηκε από τον αλλοπρόσαλλο Φατεμίδη το 1009.

Ως αιτία μιας τόσο σοβαρής υπόθεσης πολλά συμβάντα μπορούν να θεωρηθούν. Πολλοί θεωρούν βασικό λόγο μιας τέτοιας συμπεριφοράς την χριστιανική πεποίθηση περί της θαυματουργού καθόδου του Αγίου Φωτός στην συγκεκριμένη εκκλησία το

βράδι του Μεγάλου Σαββάτου. Η αρχική αναφορά σε αυτό το συγκεκριμένο θαύμα ανάγεται σε εποχές πριν από την πρώτη ανέγερση της εκκλησίας αυτής. Ωστόσο, ο αλ-Χάκιμ δεν πίστευσε στο ενδεχόμενο της κατ' έτος επανάληψης του θαύματος και, με σκοπό να εξαλείψει τυχόν δεισιδαιμονίες, προχώρησε σε αυτή την τόσο τολμηρή πράξη που αποτελούσε κατάφωρη παραβίαση της ανεξιθρησκείας που και ο Μωάμεθ και ο Αλί είχαν κηρύξει για τους χριστιανούς (όπως και για τους ιουδαίους) και που τόσοι μουσουλμάνοι ηγεμόνες είχαν μέχρι τότς τηρήσει. Σχετικά: https://en.wikipedia.org/wiki/Holy_Fire#Criticism_and_opposition

Ρωσσική αγία εικόνα του 1600 με αναπαράσταση της ανακαίνισης του Πανάγιου Τάφου και ύμνου προς την Παναγία (Обновление храма Воскресения Христова и Похвала Богородице)

Η στάση του αλ-Χάκεμ απέναντι στους χριστιανούς και στους ιουδαίους φαίνεται ότι μεταβλήθηκε σταδιακά και, από το 1012 μέχρι το 1021, η ένταση των θέσεών του φαίνεται ότι μειώθηκε αισθητά. Η όλη κατάσταση διορθώθηκε στα χρόνια του γιου και διαδόχου του αλ-Χάκεμ, του Αλί αλ-Ζάχερ λι λεζάζ Ντιν Αλλάχ (Ali al-Zahir li-I'zaz Din Allah; 1005-1036, στον θρόνο μετά το 1021), ο οποίος διαπραγματεύθηκε για μία τεράστια γκάμα θεμάτων με τους βασιλείς της Ρωμανίας Κωνσταντίνο Η', Ρωμανό Αργυρό, και Μιχαήλ Δ' Παφλαγόνα. Τελικά, η εκκλησία της Αναστάσεως ανεγέρθη εκνέου και νεόδμητη λειτούργησε και πάλι το 1048 επί Κωνσταντίνου Θ' Μονομάχου. Εις αντιστάθμισμα, οι βασιλείς Ρωμαίων δέχθηκαν να ανοίξει εκνέου το τζαμί της Κωνσταντινούπολης και μάλιστα οι χουτάμπ (πληθυντικός του χούτμπα, δηλαδή 'ομιλία πριν την προσευχή της Παρασκευής') να δίνονται στο όνομα του Αλί αλ-Ζάχερ. Ουσιαστικά, οι Ρωμαίοι βασιλείς αναγνώριζαν ως κεφαλή του Ισλάμ τον Φατεμίδη χαλίφη και όχι τον ουτιδανό και ανύπαρκτο Αβασίδη της Βαγδάτης. Σχετικά: https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Zahir_li-I%27zaz_Din_Allah

Χρυσό δηνάριο του Αλ Χάκεμ από το έτος 1000

Από τέτοιες εξτρεμιστικές συμπεριφορές πολλά μπορούν να διορθωθούν και, όπως μόλις προανέφερα, και στην συγκεκριμένη περίπτωση όλα επανορθώθηκαν. Όμως εκείνο το οποίο δεν αποφεύγεται ποτέ είναι ο υστερογενής κακός αντίκτυπος. Πολλοί σύγχρονοι ιστορικοί αιτιολογούν την ανάληψη των Σταυροφοριών ως οφειλόμενη στην απαγόρευση των χριστιανικών λατρειών και στην κατεδάφιση της εκκλησίας της Αναστάσεως κατ' εντολήν του αλ-Χάκιμ. Ακόμη περισσότερο, πολλές δυτικές ιστορικές πηγές, σύγχρονες ή ελαφρώς μεταγενέστερες των συμβάντων, περιγράφουν με πρωτοφανή οργή τα συγκεκριμένα γεγονότα, τα οποία -όταν ακούστηκαν στα καθολικά βασίλεια της Δυτικής Ευρώπης- άφησαν αλγεινές εντυπώσεις.

Δ. Τα αντιχριστιανικά μέτρα του αλ-Χάκιμ ως αιτία της σύνταξης του πλαστού εγγράφου Αστί Ναμέ

Όπως και αν έχει το θέμα, σε εκείνα τα χρόνια πρέπει να τοποθετηθεί η επινόηση και η παρασκευή του πλαστού Αστί Ναμέ κατά το οποίο ο Μωάμεθ θα είχε προσφέρει προνόμια στην Μονή της Αγίας Αικατερίνης και ο Αλί θα είχε γράψει το κείμενο. Φυσικά, δεν υφίστατο ο ιρανικός αυτός όρος (οι δύο λέξεις είναι περσικές/φαρσί) και πιθανώτατα το έγγραφο ονομαζόταν στα αραβικά 'μπακτ'. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Baqt
https://core.ac.uk/download/pdf/153776012.pdf

Οι πολυμαθείς, πολύγλωσσοι και πολυεθνείς μοναχοί της Μονής, όπου ευρέθηκαν τόσων πολλών διαφορετικών γλωσσών χειρόγραφα, θα πρέπει να ανησύχησαν πολύ από τα μέτρα που άκουσαν ότι ο αλ-Χάκιμ ήθελε να εφαρμόσει και τις εντολές που

είχε δώσει. Προφανώς θα όφειλαν και αυτοί να μην παράγουν οίνο και συνεπώς να διακόψουν την φυσική διεξαγωγή της Θείας Λειτουργίας. Για αρκετό χρονικό διάστημα, θα πρέπει να συνέρχονταν και να αλληλο-συμβουλεύονταν περί του πρακτέου. Θα είχαν προφανώς συζητήσει διάφορα ενδεχόμενα και δυνατότητες κατευνασμού ενός τόσο παράξενου, τόσο απρόβλεπτου, αλλά και τόσο πολυμαθούς χαλίφη, τον οποίο δεν θα ήταν και πολύ εύκολο να εξαπατήσει κάποιος. Η γνώση περί των αρχών του Ισλάμ και των τότε συνθηκών διετηρείτο τότε σε πολύ υψηλά επίπεδα και σε εντυπωσιακό βαθμό ακρίβειας.

Προφανώς ό,τι ισχυρότερο εχέγγυο θα μπορούσαν να έχουν θα οφειλόταν στον ίδιο τον προφήτη Μωάμεθ. Συνεπώς, θα σκέφθηκαν να αναπαραγάγουν κάτι ανάλογο με τις διάφορες συνθήκες κατά τις οποίες ο Μωάμεθ είχε παραχωρήσει δικαιώματα και προνόμια, ιδιαίτερα εκείνης του Νατζράν (δες παραπάνω, κεφάλαιο V ενότητα Β). Θα ήταν άλλωστε πολύ πιθανόν να διατηρούσαν ακόμη τότε και ένα αντίγραφο της Συνθήκης του Νατζράν στην Μονή της Αγίας Αικατερίνης. Σημειώνω εδώ ότι σήμερα αυτή η συνθήκη δεν μας είναι γνωστή επειδή σώζεται κάποιο τυχόν αντίγραφο αλλά επειδή ο μουσουλμάνος Πέρσης ιστορικός αλ-Μπαλαδούρι (820-892; Al-Baladhuri/ البلاذري) την διέσωσε συμπεριλαμβάνοντας το πλήρες κείμενό της στην Ιστορία του. Σχετικά:
https://journals.org.ge/index.php/asianstudies/article/download/113/48/493
https://www.academia.edu/8949376/Prophet_Muhammeds_Covenant_to_the_Christians_of_Najran
https://yasniger.wordpress.com/2020/08/16/forgotten-covenant-between-muslims-christians/
https://www.walkwithmuhammad.com/en/the-covenants
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Baladhuri
https://en.wikipedia.org/wiki/Futuh_al-Buldan

Όταν θα έφθασαν λοιπόν τα νέα για την κατεδάφιση της εκκλησίας της Αναστάσεως (1009), οι μοναχοί στο Σινά θα πρέπει να καταλήφθηκαν από πανικό, ιδιαίτερα λόγω της σχετικής εγγύτητας της τοποθεσίας. Τότε πιστεύω ότι προέβησαν στην σκευωρία και απάτη αυτή, η οποία θα τους έδινε την δυνατότητα να συνεχίσουν να ζουν και να διακονούν την Μονή, παράλληλα συνεχίζοντας όλες τις ποικίλες πνευματικές και ψυχικές τους δραστηριότητες. Οπότε, με βάση τις θρησκευτικές-εκκλησιαστικές ανάγκες τους και με πρότυπο/σημείο αναφοράς την Συνθήκη του Νατζράν (είτε αναφορικά με τον τύπο της γραφής είτε σχετικά με το ίδιο το περιεχόμενο), θα συνέταξαν ένα αρχικό κείμενο, το οποίο θα εξέτασαν και έλεγξαν ποικιλοτρόπως πριν παρασκευάσουν το τελικό. Και αυτό ισχύει και για την υπογραφή (αποτύπωμα παλάμης) του Μωάμεθ.

Αυτό θα ήταν πιθανώς ένα παλίμψηστο πάνω στο οποίο θα είχε παλαιότερα καταγραφεί κάποιο χριστιανικό κείμενο, πιθανόν σε συριακά αραμαϊκά, κοπτικά, ελληνικά, ή άλλη γλώσσα και γραφή που επικαλύφθηκε με την Συνθήκη που θα είχε παραχωρήσει ο Μωάμεθ και θα είχε καταγράψει στα αραβικά των αρχών του 7ου αιώνα ο Αλί. Είναι σαφές ότι, λίγους μήνες μετά την Εγείρα, ο μόνος λόγος, για τον οποίο ο προφήτης και ο εξάδελφος και γαμβρός του μαζί με κάποιους ακολούθους θα είχαν περάσει από την Μονή του Σινά, θα σχετιζόταν με ένα πιθανό εμπορικό ταξείδι στα νότια άκρα της Παλαιστίνης η οποία τότε ακόμη θα ήταν υπό ιρανικό σασανιδικό έλεγχο, όπως άλλωστε και η Αίγυπτος (μέχρι το 629). Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Palimpsest
https://en.wikipedia.org/wiki/Timeline_of_Jerusalem#Byzantine_period

https://en.wikipedia.org/wiki/Sasanian_conquest_of_Egypt
https://en.wikipedia.org/wiki/Sasanian_Egypt

Φυσικά, το πλαστό αυτό παλίμψηστο δεν γράφηκε για να κρατηθεί ως κειμήλιο στην Μονή αλλά για να χρησιμοποιηθεί προληπτικά και προπαγανδιστικά. Πιστεύω ότι, μετά την εκθεμελίωση της εκκλησίας της Αναστάσεως και την ετοιμασία του πλαστού εγγράφου, μία αντιπροσωπεία της Μονής θα επισκέφθηκε στο Κάιρο τον αλ-Χάκιμ και, μετά από μία σχοινοτενή διαδικασία απόδωσης τιμών, κολακειών, υμνητικών σχολίων, και επιπλέον ευχαριστιών (επειδή δεν είχε ακόμη 'ασχοληθεί' μαζί τους ο χαλίφης), θα εξέφρασαν τις ευχές τους για το μέλλον του ιδίου και της δυναστείας του, παρουσιάζοντας το κειμήλιο το οποίο τάχα κρατούσαν στην Μονή τους για περίπου 400 χρόνια! Μέσα στην όλη απόπειρα, οι τολμηροί και απατεώνες μοναχοί θα είχαν επίσης επιχειρήσει να 'λειτουργήσουν' ως ιστορικοί αποτιμητές και ως μακρινοί επικυρωτές του δικαιώματος των Φατεμιδών στο θεσμό του χαλιφάτου, ολότελα απαξιώνοντας τους Ομεϋάδες και τους Αβασιδείς με όσα στοιχεία που εκείνοι εγνώριζαν και που ενδεχομένως η φατεμιδική παράδοση δεν είχε μπορέσει να συγκρατήσει.

Αυτό είναι το ιστορικό πλαίσιο της σύνταξης αυτού του πλαστού εγγράφου, το οποίο άλλωστε δεν είναι και το μόνο των τότε χρονων, εφόσον η απομίμηση των αληθινών συνθηκών που είχαν παραχωρηθεί από τον προφήτη Μωάμεθ μπορούσε να φέρει οφέλη και να εγγυηθεί την επιβίωση ανθρώπων και θεσμών. Είναι προφανές ότι εκείνη η συγκυρία, ανάμεσα στο 1009 και στο 1021, είναι η πιθανώτερη ημερομηνία για την παρασκευή και κοινοποίηση του πλαστού εγγράφου στην αρχική του μορφή. Όταν ο αλ-Χάκιμ εξαφανίστηκε (διότι δεν είναι γνωστό αν ή πως επέθανε), όπως ήδη προανέφερα, η αντιμετώπιση των χριστιανών και των ιουδαίων και γενικώτερα όλων των υπηκόων του χαλιφάτου από τον νέο Φατεμίδη βελτιώθηκε πολύ. Αυτό ίσως και να ήταν αναμενόμενο δεδομένου ότι ήταν κατά το μάλλον ή ήττον ήρεμα τα τελευταία χρόνια της γνωστής παρουσίας του παράξενου χαλίφη, ο οποίος περνούσε την νύκτα περιπλανώμενος μόνος του στους λόφους Μουκάταμ ανατολικά από το Κάιρο, ζώντας ως ασκητής. Ένα όμως βράδι έφυγε και δεν εγύρισε. Οι ερμηνείες για το τέλος του (?) είναι τόσο πολλές όσα και τα άστρα του ουρανού.

Το πλαστό έγγραφο αποδεδειγμένα πέτυχε στον ρόλο του, εφόσον η Μονή του Σινά έμεινε άθικτη, και παρέμεινε ως υποθήκη για μεταγενέστερες εποχές και ύστερους κινδύνους. Δεν θα έχανε την 'αξία' του!

IX. Από το κάλπικο "Αστί Ναμέ" στο σωζόμενο αντίγραφό του

Σήμερα ωστόσο εκείνο το πλαστό και κάλπικο κείμενο δεν σώζεται στο πρωτότυπό του. Υποτίθεται (και αυτό είναι το πιθανώτερο) ότι το επήραν στρατιώτες του Οθωμανού σουλτάνου Σελίμ Α' και του το παρουσίασαν πριν το πάρουν και αυτό στην Σταμπούλ όπου συσσώρευαν πολλά ισλαμικά κειμήλια από κάθε σημείο της αυτοκρατορίας εν είδει τεκμηρίων κληρονομιάς του χαλιφάτου. Άφησαν στην Μονή ένα αντίγραφο το οποίο είναι το τι υπάρχει εκεί σήμερα. Πλην όμως το μεταφερμένο στην Πόλη 'πρωτότυπο' δεν έχει ανευρεθεί. Εδώ πρέπει να σημειώσω ότι η κατάσταση των οθωμανικών αρχείων υπήρξε αρκετά χαοτική καθώς στις τελευταίες χρονιές της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, όταν σιγά-σιγά διαμορφωνόταν η Τουρκία ως νέο κράτος και άσχετος θεσμός με το σουλτανάτο - χαλιφάτο, πλείστα όσα κειμήλια και

τεκμήρια υφαρπάσθηκαν ή έμειναν σε περιοχές που πλέον ανήκουν σε άλλα κράτη. Για να πάρεις μία μικρή ιδέα: https://en.wikipedia.org/wiki/Ottoman_archives

Το κάλπικο Αστί-Ναμέ

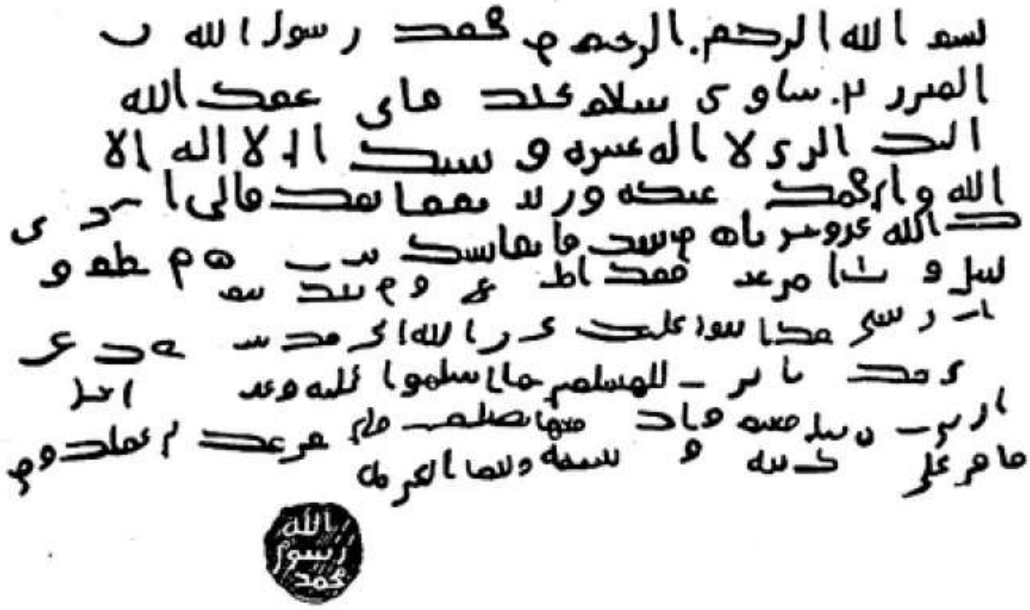

Και πως έγραφαν τα αραβικά στα χρόνια του Μωάμεθ: γράμμα απεσταλμένο από τον Μωάμεθ στον Αλ Μουνδίρ ιμπν Σάουα, ηγεμόνα του Μπαχρέιν!

Εδώ εγείρονται πολλά θέματα. Ο τύπος γραφής, με τον οποίο είναι γραμμένο το αφημένο από Οθωμανούς αντίγραφο του υποτιθέμενου πρωτοτύπου, δεν υφίστατο στα χρόνια του Μωάμεθ. Τότε η αραβική γραφή ήταν πολύ διαφορετική. Για να σου δώσω να καταλάβεις τι εννοώ ως τύπους αραβικής γραφής, παραθέτω τον επόμενο σύνδεσμο: https://en.wikipedia.org/wiki/Arabic_script#Table_of_writing_styles

Αν τώρα θέλεις να συγκρίνεις με την πρόχειρη γραφή οθωμανικών χρόνων (στην οποία είναι γραμμένο το Αστί ναμέ) ένα κείμενο γραμμένο στα χρόνια του Μωάμεθ, κύτταξε προσεκτικά αυτά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Diplomatic_career_of_Muhammad#/media/File:Muhammad-Letter-To-Heraclius.jpg
και
https://english.alarabiya.net/features/2017/05/14/In-Pictures-Prophet-Mohammed-s-letters-to-heads-of-states
και (βελτιωμένη σε Photoshop παρουσίαση του πρότερου – το κείμενο είναι το ίδιο)
https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_the_Arabic_alphabet#/media/File:Muhammad_Bahrain_letter_facsimile.png

Με άλλα λόγια, όχι μόνον δεν γράφονταν τα διακριτικά σημεία για τα φωνήεντα στα χρόνια του Μωάμεθ αλλά και τα όποια διακριτικά σημεία για τα ίδια τα σύμφωνα-γράμματα του αραβικού αλφαβήτου παραλείπονταν. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Arabic_script#Origins
https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_the_Arabic_alphabet#Early_Islamic_changes
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Khalil_ibn_Ahmad_al-Farahidi#Diacritic_system
Σχετικά με την σταντραρντοποίηση του αραμαϊκού ναβατηνού αλφαβήτου στα αραβικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_the_Arabic_alphabet#Letters_Standardization

Στα χρόνια του Σελίμ Α' (1470-1520; σουλτάνος από το 1512) τα λεγόμενα οθωμανικά τουρκικά είχαν ως γραφή ένα παρελθόν άνω των τριών αιώνων, δεδομένου ότι ως γραφή συντέθηκαν στα τελευταία σελτζουκικά χρόνια. Η άφιξη οθωμανικού στρατού στο Σινά είναι συνάρτηση του πολέμου Οθωμανών και Μαμελούκων (1516-1517). Ήδη πριν από την Μάχη της Ρεντανίγια, Οθωμανοί στρατιώτες βρίσκονταν στο Σινά.
Σχετικά: https://en.wikipedia.org/wiki/Ottoman_Turkish_alphabet#Origins
https://en.wikipedia.org/wiki/Selim_I#Battle_of_Ridaniya
https://en.wikipedia.org/wiki/Capture_of_Cairo_(1517)

Τώρα, για να σου πω την μαύρη αλήθεια, το να επιχειρήσει να αντιγράψει ένας Οθωμανός στρατιώτης ένα αραβικό κείμενο γραμμένο στα αραβικά σχεδόν 900 χρόνια πριν την εποχή του (ή έστω ένα υστερογενώς γραμμένο κείμενο που εμιμείτο την γραφή των χρόνων του προφήτη) θα πρέπει να ήταν ένα απίστευτο κατόρθωμα όσο και μορφωμένος και αν ήταν. Και οι Οθωμανοί σουλτάνοι και οι στρατιώτες τους ήταν πολύ πιο εξοικειωμένοι με τα φαρσί (περσικά) και ως γλώσσα και ως γραφή παρά με τα αραβικά.

Όταν ο Μωάμεθ Β' ο Πορθητής μπήκε στα ρωμαϊκά ανάκτορα του Κωνσταντίνου ΙΑ' Παλαιολόγου τις πρωϊνές ώρες της 29ης Μαίου 1453, δεν μίλησε ούτε στα τουρκικά, ούτε στα ρωμέικα (που τα γνώριζε από την Ρωμιά μητέρα του), ούτε έκανε καμμιά προσευχή στα αραβικά, αλλά απήγγειλε στίχους του Ιρανού ποιητή Σααντί Σιραζί:
« پرده داری می کند در قصر قیصر عنکبوت/ بوم، نوبت می زند بر تارم افراسیاب »
Είθισται να αποδίδονται στα αγγλικά ως εξής:
The spider weaves the curtains in the palace of the Caesars;
the owl calls the watches in the towers of Afrasiab.
Πρόκειται για περιγραφική ερμηνεία των στίχων περισσότερο παρά για μετάφραση.
Σχετικά: https://en.wikipedia.org/wiki/Great_Palace_of_Constantinople#History
https://en.wikipedia.org/wiki/Saadi_Shirazi
Το ίδιο και ο Σελίμ Α', ο οποίος ήταν και ποιητής σε περσικά που ήταν μέχρι τον 20ο αιώνα η γλώσσα της οθωμανικής αυλής. Έτσι, προκύπτει και η περσική ονομασία του πλαστού εγγράφου ως "Αστί ναμέ".

Οπότε, ο Οθωμανός στρατιώτης, ο οποίος θα επήρε το 'πρωτότυπο' και άφησε στην Μονή της Αγίας Αικατερίνης το σωζόμενο 'αντιγραφο', είναι πολύ πιθανόν να το ετοίμασε με την βοήθεια ενός μοναχού και γραφέως της Μονής, ο οποίος θα ήταν τέλειος γνώστης των αραβικών.

Ωστόσο, αρκετά πιο δύσκολο εγχείρημμα θα ήταν η σύνταξη του υποτιθέμενου πρωτοτύπου, το οποίο -όπως ήδη προανέφερα- δεν επινοήθηκε και υλοποιήθηκε απλώς για να αρχειοθετηθεί αλλά για να χρησιμοποιηθεί και να παρουσιασθεί στις αρχές του φατεμιδικού χαλιφάτου και ενδεχομένως και στον ίδιο τον χαλίφη αλ-Χάκιμ προσωπικά.

X. Μονοφυσίτες Συρο-Αραμαίοι, Κόπτες και Αρμένιοι θεωρούν εαυτούς Ορθόδοξους, και την Κωνσταντινουπολίτικη Ορθοδοξία μία αίρεση

Α. Ευτυχής, Νεστόριος, και η διάσπαση των Πατριαρχείων Αλεξανδρείας, Αντιοχείας και Ιεροσολύμων

Στο σημείο αυτό θέλω να επαναλάβω κάτι το κρίσιμο για την κατανόηση των όρων που χρησιμοποιούμε αναφορικά με τις υποδιαιρέσεις και τα δόγματα των πολλών και ποικίλων χριστιανών και χριστιανικών πατριαρχείων. Στην Ελλάδα, όταν λένε "το Ορθόδοξο Πατριαρχείο της Αλεξάνδρειας" εννοούν κάτι που είναι ολότελα διαφορετικό από το τι δηλώνει με την χρήση αυτού του όρου ένας Αιγύπτιος στα αραβικά ή στα κοπτικά. Αυτή η διαφοροποίηση καταλήγει να διαστρεβλώνει την αντίληψη του μέσου Έλληνα, οπότε τον καταδικάζει στο να μην καταλαβαίνει πως οι άλλοι (και στην περίπτωση της Αιγύπτου οι Αιγύπτιοι) βλέπουν τα γεγονότα, τις καταστάσεις και την Ιστορία.

Δεν επιχειρώ να κάνω ένα μάθημα Ιστορίας χριστιανικών αιρέσεων, συνόδων και σχισμάτων, αλλά με ενδιαφέρει να καταλάβεις καλά τα μεγέθη για τα οποία μιλάμε. Στην Ελλάδα, στην δυτική Ευρώπη, και στην Αμερική, επί αιώνες εχρησιμοποιείτο ο όρος "Μονοφυσίτες" (Monophysites/Monophysitism), ο οποίος ήταν υβριστικός και παραχαρακτικός, ενώ πιο πρόσφατα υιοθετήθηκε ο όρος "Μιαφυσίτες" (Miaphysites/ Miaphysitism) για όσους ακολούθησαν το χριστιανικό δόγμα του Ευτυχούς κατά τον οποίο η φύσις του Ιησού είναι ενωμένη (θεϊκή και ανθρώπινη) εις μίαν. **Οι ίδιοι όμως οι οπαδοί του Ευτυχούς εθεώρησαν, ήδη τότε και συνέχεια μέχρι σήμερα, εαυτούς Ορθοδόξους** και τους αντιπάλους τους (όσους δηλαδή διατείνονται ότι είναι 'ορθόδοξοι') αιρετικούς.

Να τι συνέβη τότε: η συντριπτική πλειοψηφία των χριστιανών της Αιγύπτου, δηλαδή οι Κόπτες, και η συντριπτική πλειοψηφία των Αραμαίων χριστιανών της Συρίας, της Βόρειας Μεσοποταμίας, και της Παλαιστίνης αποδέχθηκαν το δόγμα του Ευτυχούς (375-454). Αυτός είχε τότε αντιδράσει εναντίον του (Αραμαίου από την Γερμανίκεια της βόρειας Συρίας, σήμ. Καχραμάν Μαράς της ΝΑ Τουρκίας/Kahraman Marash) Νεστορίου, Πατριάρχου Κωνσταντινοπόλεως, ο οποίος εκήρυττε ότι ο Ιησούς είναι άνθρωπος και ονόμαζε την 'Θεοτόκο' ως 'Χριστοτόκο', Όμως τον Νεστόριο (386-451) ακολούθησαν οι Αραμαίοι της Μεσοποταμίας στο Ιράν (νεστοριανισμός). Τότε, η σύγχυση υπήρξε μεγάλη και, μετά την καταδίκη του Νεστορίου στην Σύνοδο της Εφέσου (431), ο Ευτυχής καταδικάστηκε επίσης στη Σύνοδο της Χαλκηδόνας (451).
Σχετικά: https://en.wikipedia.org/wiki/Kahramanmara%C5%9F#Early_history
https://en.wikipedia.org/wiki/Council_of_Ephesus
https://en.wikipedia.org/wiki/Council_of_Chalcedon

Συριακή Αραμαϊκή Χριστιανωσύνη και η διάδοση της στην Ινδία, Κεντρική Ασία, Σιβηρία, Μογγολία και Κίνα (600-1400)

Μεγάλη Εκκλησία της Ανατολής με έδρα αρχικά την Σελεύκεια-Κτησιφώνα, έπειτα την Βαγδάτη, αργότερα την Μοσούλη (Μονή Ραμπάν Χορμούζντ) και τέλος το Κοντσάνις (Χακάρι, ΝΑ Τουρκία): μητροπόλεις, επισκοπές και επαρχίες τον 10ο αιώνα

Η ειρηνική διάδοση του Νεστοριανισμού και της Μεγάλης Εκκλησίας της Ανατολής στην Ασία (10ος-14ος αιών)

Μονή Ραμπάν Χορμούζντ

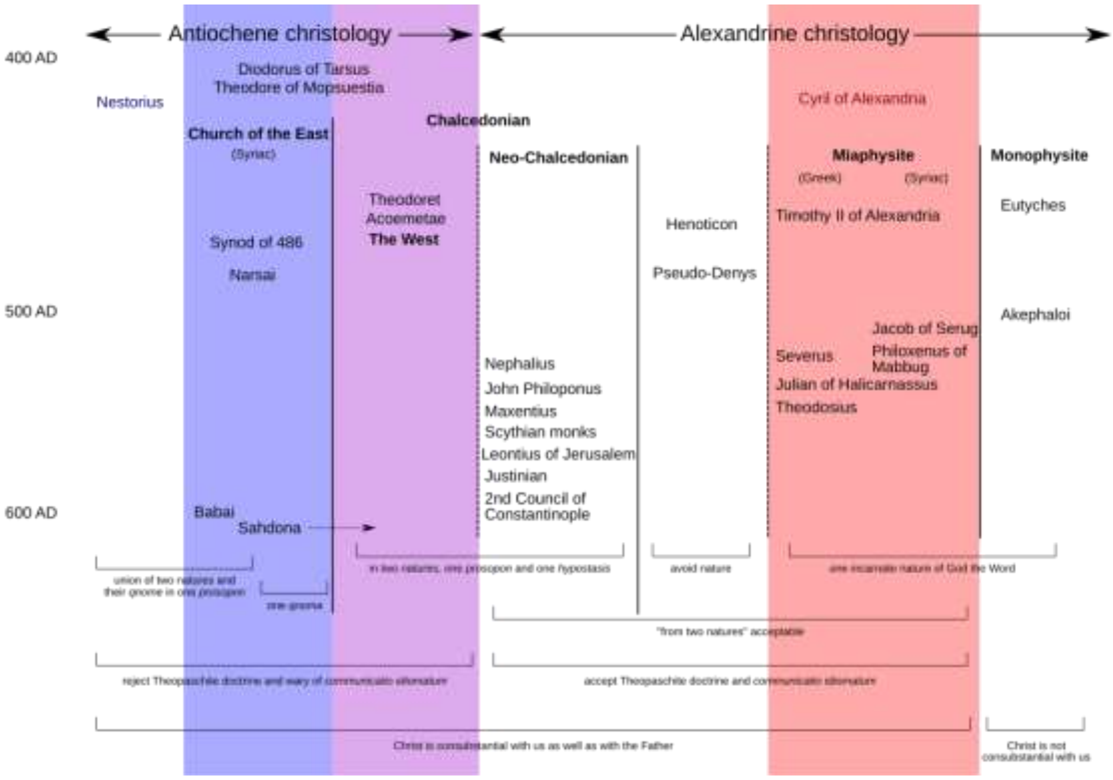

Θεωρητική κατάταξη των χριστολογικών διαιρέσεων κατά Σχολή της Αλεξάνδρειας και την Σχολή της Αντιόχειας: η σύγκρουση Κυρίλλου Α' Αλεξανδρείας και Νεστόριου, και οι Σύνοδοι της Εφέσου και της Χαλκηδόνας (Μονοφυσίτες-Μιαφυσίτες, Χαλκηδόνιοι-'Ορθόδοξοι', και Νεστοριανοί)

Η καθαίρεση του Νεστορίου σε αναπαράσταση 15ου αιώνα από την Μονή Φεραπόντωφ (Ферапонтов монастырь)

Σχετικά:

https://en.wikipedia.org/wiki/Church_of_the_East

https://en.wikipedia.org/wiki/Rabban_Hormizd_Monastery
https://en.wikipedia.org/wiki/Christianity_in_Asia#Expansion_of_Nestorian_Christianity_(431%E2%80%931360_AD)
https://en.wikipedia.org/wiki/Nestorian_schism
https://en.wikipedia.org/wiki/Church_of_the_East_in_China
https://en.wikipedia.org/wiki/Cross_Temple,_Fangshan
https://en.wikipedia.org/wiki/Nestorian_cross

Σε όλο το Ιράν, στην Ινδία, και στην Κεντρική Ασία, όλοι οι χριστιανοί ακολούθησαν μαζικά τον Νεστόριο. Στην Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, όλοι σε Συρία, Παλαιστίνη, Ανατολική Ανατολία, Καύκασο (Αρμενία και Γεωργία) και Αίγυπτο ακολούθησαν τον Ευτυχή και το δόγμα του. Οι μόνοι που το απέρριψαν ήταν οι ελληνόφωνοι Ρωμαίοι της Αλεξάνδρειας, της Αντιόχειας και των Ιεροσολύμων. Αυτοί όμως ήταν λίγοι. **<u>Οπότε, τότε, όλα τα τρία αυτά πατριαρχεία διασπάστηκαν.</u>**
Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Eutyches
https://en.wikipedia.org/wiki/Nestorius
https://en.wikipedia.org/wiki/Eutychianism
https://en.wikipedia.org/wiki/Monophysitism#Groups_called_monophysite
https://en.wikipedia.org/wiki/Monophysitism
https://en.wikipedia.org/wiki/Miaphysitism
https://en.wikipedia.org/wiki/Nestorianism

Πρόσεξε εδώ πόσοι διατείνονται ότι είναι 'Πατριάρχες Αλεξανδρείας':
https://en.wikipedia.org/wiki/Patriarch_of_Alexandria#Claimants_to_the_title

Κύτταξε εδώ τι γίνεται στο ακόμη πιο πολυδιασπασμένο 'Πατριαρχείο Αντιόχειας':
https://en.wikipedia.org/wiki/Patriarch_of_Antioch#Current_patriarchs

Όσο δε για το 'Πατριαρχείο Ιεροσολύμων', εκεί, ακόμη και εσύ αν πας με λίγη υποστήριξη και περισσότερο χρήμα, θα βρεις τα λόγια για να πείσεις ότι είσαι ο 'πατριάρχης' κάποιου χριστιανικού δόγματος. Αν μάλιστα αυτό συμφέρει την σχετική με χριστιανικούς πληθυσμούς πολιτική του σιωνιστικού κράτους, μπορεί να σε στηρίξουν και να σε προπαγανδίσουν. Πως θα σου φαινόταν λοιπόν ένας τίτλος κάπως σαν 'Πατριάρχης Ναζαρηνών και Εβιωνιτών'; Αν ακούγεται κάπως βαρύ, περιορίσου σε 'εξαρχείο'! Δες εδώ πόσα πατριαρχεία και εξαρχεία υπάρχουν! Να φάνε και οι κότες! https://en.wikipedia.org/wiki/Patriarchate_of_Jerusalem

Για να χρησιμοποιήσω ένα παλαιότερο πολιτικό όρο, όλος αυτός ο σωρός 'ιστορικών θεσμών' και υπερ-προπαγανδισμένων 'πατριαρχείων' δεν είναι παρά εντελώς κενές 'εκκλησίες-σφραγίδες' που η κάθε μία τους είναι αυτό που λένε 'τρεις κι ο κούκος'. **Λίγα ωστόσο κάνουν την εξαίρεση, έχουν πολλούς οπαδούς, και είναι όντως πραγματικά πατριαρχεία.**

Β. Το Κοπτικό Ορθόδοξο Πατριαρχείο της Αλεξάνδρειας: το μόνο πραγματικό πατριαρχείο στην Αίγυπτο

<u>Στην Αλεξάνδρεια, το μόνο πραγματικό πατριαρχείο είναι το Κοπτικό Ορθόδοξο Πατριαρχείο, το οποίο έχει στην Αίγυπτο μόνο περίπου 14-15 εκατομμύρια πιστούς.</u> Αυτό ακολουθεί το μονοφυσιτικό (μιαφυσιτικό) δόγμα, αλλά κατά το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, αυτοί ήταν αιρετικοί.
https://en.wikipedia.org/wiki/Coptic_Orthodox_Church

Πλην όμως αυτοί τώρα δεν είναι πλέον αιρετικοί, και αυτό είναι μία πολύ αρνητική εξέλιξη που οφείλεται στις προσπάθειες ενοποίησης των εκκλησιών που έχουν επί δεκαετίες καταβάλει η Καθολική Εκκλησία, το Βατικανό ως κράτος, και οι Ιησουίτες. Αυτή η επιδιωκόμενη ενοποίηση, ως παράμετρος της παγκοσμιοποίησης, είναι η διάλυση και το τέλος της Χριστιανωσύνης, επειδή αποτελεί κατ'ουσίαν διαφθορά, προδοσία, απιστία και καταστροφή της εθνικής, πολιτιστικής και πνευματικής ταυτότητας πολλών χριστιανικών εθνών. Πως γίνεται αυτό; Μα, είναι πολύ εύκολο.

Πρώτα επιλέγεται (από μία ξένη πρεσβεία αποικιοκρατικής χώρας) ένας τοπικός επιχειρηματίας (ο οποίος ανήκει στην χριστιανική μειονότητα) και αμέσως αυτός συστηματικά και επί δεκαετίες υποστηρίζεται από δυτικές εταιρείες έτσι ώστε να μεγαλώσει ο κύκλος εργασιών του. Έπειτα, αυτός ο τεχνηέντως μεγενθυμένος 'οικονομικός παράγων' συστήνεται από δυτικούς πρέσβεις και διπλωμάτες στις πολιτικές αρχές της χώρας του ως τάχα αξιόπιστος εταίρος στον εκμοντερνισμό της. Συνεπώς, αποκτάει τοπική ισχύ χάρη σε ξένη προώθηση.

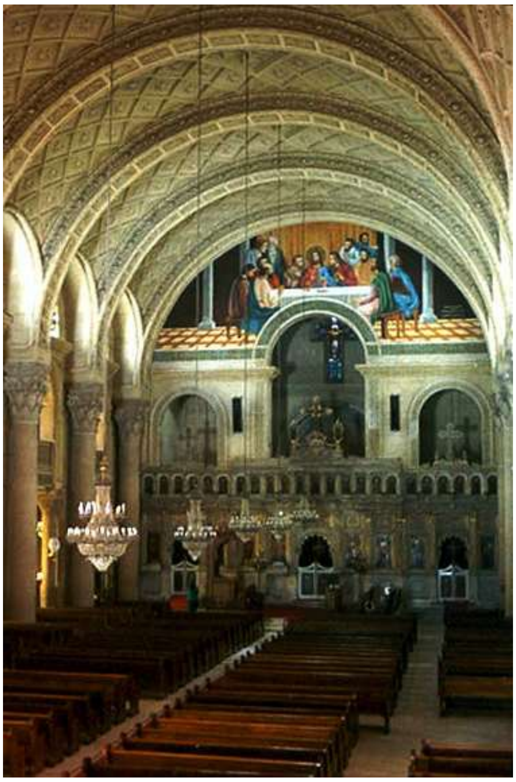

Ο Ναός του Αγίου Μάρκου στην Αλεξάνδρεια είναι η έδρα του Κοπτικού Ορθόδοξου Πατριαρχείου. Έχει κτισθεί στον τόπο όπου ο Ευαγγελιστής Μάρκος ανήγειρε το έτος 42 μία εκκλησία, και η πρώτη ιστορική αναφορά σε υπαρκτό ναό τοποθετείται στο 311. Η εκκλησία καταστράφηκε το 641, κτίσθηκε εκνέου το 680, καταστράφηκε το 1219 από τους Σταυροφόρους, ανεγέρθηκε λίγο αργότερα, γκρεμίστηκε από τους Γάλλους το 1798, ανοικοδομήθηκε το 1819, και ανακαινίσθηκε το 1870. Το 1950-1952, ο ναός εκ θεμελίων ξανακτίστηκε, ενώ το 1985-1990 έγινε μεγάλη επέκταση. Σχετικά: https://en.wikipedia.org/wiki/Saint_Mark%27s_Coptic_Orthodox_Cathedral_(Alexandria)

Κατόπιν, χάρη στην καθοδήγηση ενός καλοπληρωμένου δυτικού συμβούλου, ο οποίος κυριολεκτικά 'μανατζάρει' τον επιλεγμένο επιχειρηματία, αυτός ο άλλοτε θρησκευτικά αδιάφορος μπίζνεσμαν κάνει μία σημαντική δωρεά στην εκκλησία του, δηλαδή, για παράδειγμα, πληρώνει για να αναστηλωθούν τα επί πολλούς αιώνες παραμελημένα

μοναστήρια της χώρας του. Ταυτόχρονα όμως μπορεί οι υπάλληλοί του να στρατολογήσουν και μερικούς λαϊκούς τύπους, γνωστούς ως επιβήτορες, για να γίνουν και αυτοί μοναχοί και να βοηθούν στα κελλιά εκείνους τους μοναχούς που ενδεχομένως έχουν το κουσούρι. Είναι που λένε "αντί να είσαι άνεργος και άστεγος, καλλίτερα να γαμάς, να σε ταΐζουν και να σε σπιτώνουν". Έτσι, ξεσπούν αργότερα τα σκάνδαλα.

Ύστερα, αυτός ο επιχειρηματίας-καρκίνωμα, αφού πλέον πεθάνει ο υπερήλικας πατριάρχης, λαδώνει τους εκλέκτορες και, αντί να εκλεγεί ένας ηθικός και πιστός θρησκευτικός ηγέτης, εκλέγεται ένα αργυρώνητο σκουλήκι που λερώνει τον θεσμό του πατριαρχείου, όντας ικανό να αποδεχθεί τα πάντα, εφόσον πλέον αυτός ο νέος ψευτο-πατριάρχης εξαρτάται οικονομικώς ολότελα από τον βρωμερό, άπιστο και εγκληματικό ψευτο-επιχειρηματία-μαριονέτα των δυτικών αποικιοκρατών.

Το τελικό αποτέλεσμα είναι ότι, ενώ **πριν από 80 χρόνια όλοι οι ντόπιοι χριστιανοί επιχειρηματίες ήταν** απλά μέλη της τοπικής κοινότητας και συνεπώς **ασήμαντοι μπροστά στον πατριάρχη τους**, ***σήμερα πλέον ο πατριάρχης*** αυτής της θρησκευτικής κοινότητας ***είναι ασήμαντος και τιποτένιος μπροστά στον απόγονο*** (γιο ή εγγονό) ***του προ 80 ετών ασημάντου επιχειρηματία***.

Μη νομίζεις ότι σου γράφω το σχεδιάγραμμα ενός μυθιστορήματος! Αυτή είναι η πραγματική ιστορία του τι όντως συνέβη πρόσφατα (προ 10-15 ετών) στους Κόπτες της Αιγύπτου των οποίων η εκκλησία δυστυχώς αλώθηκε με τον παραπάνω τρόπο στο διάστημα των τελευταίων δεκαετιών με αποτέλεσμα να μην μπορείς εσύ να δεις μία κάποια αντίδραση στα σατανικά σχέδια όλων των διεστραμμένων δυνάμεων της παγκοσμιοποίησης, δηλαδή όλους εκείνους οι οποίοι διακαώς επιθυμούν την ενοποίηση, εκμηδένιση και εξόντωση όλων των θρησκειών.

Σενουτέ Γ': ο μόνος που είχε το θάρρος να εναντιωθεί στην πρόστυχη και καταστροφική Συμφωνία του Καμπ Ντέηβιντ (Camp David Accords), η οποία αποτελούσε μαζί με την διάδοση του ισλαμισμού, του ψευτο-ισλαμικού εξτρεμισμού και του διεστραμμένου φανατισμού των ψευτο-μουσουλμάνων οι δύο όψεις του ιδίου νομίσματος. Σχετικά: https://en.wikipedia.org/wiki/Pope_Shenouda_III_of_Alexandria#Israel https://en.wikipedia.org/wiki/Pope_Shenouda_III_of_Alexandria#Falling_out_with_President_Sadat

<u>Ο ηλικιωμένος πατριάρχης στον οποίο αναφέρθηκα ήταν ο Σενουτέ Γ'</u> (στα αραβικά: Σενούντα/1923-2012 και πατριάρχης-πάπας από το 1971), ο οποίος συγκρούστηκε με το βρωμερό κάθαρμα Ανουάρ ελ Σαντάτ, διάδοχο του Νάσερ και προκάτοχο του Μουμπάρακ, ο οποίος προώθησε και υλοποίησε την αναγνώριση του σιωνιστικού κράτους, την συνεργασία με το Ισραήλ (μετά τον εικονικό πόλεμο του 1973), και την διάδοση του σατανικού ισλαμισμού στην Αίγυπτο. **Σιωνισμός και πολιτικό ισλάμ / ισλαμική τρομοκρατία είναι οι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος.** Γι'αυτό και ο Σενουτέ Γ' εξορίσθηκε για πολλά χρόνια σε ένα μοναστήρι στο Ουάντι Νατρούν (που προανέφερα), επειδή κατέδειξε τα πρόστυχα 'λάθη' και τις τρισάθλιες αλλοιώσεις που είχε η άκυρη απογραφή πληθυσμού του 1977, η οποία ήθελε να 'δείξει' πολύ μικρότερα ποσοστά για τους Κόπτες, ούτως ώστε να υποβοηθήσει την απαιτητή για τους σιωνιστές καταστροφή και εξόντωση των Κοπτών της Αιγύπτου.
https://en.wikipedia.org/wiki/Pope_Shenouda_III_of_Alexandria#Falling_out_with_President_Sadat

<u>Ο βρωμερός επιχειρηματίας-μαριονέτα της Γαλλίας είναι ο Νεγκίμπ Όνσι Σευήρος (στα αραβικά Ναγκίμπ Όνσι Σαουίρις που γεννήθηκε το 1954) γιος του Όνσι Σευήρου (1930-2021),</u> ο οποίος εκμαύλισε τους Κόπτες εκλέκτορες έως τέτοιου αισχρού βαθμού που, αφού επιλέχθηκαν τρεις υποψήφιοι πατριάρχες ανάμεσα στους υποψήφιους ιερωμένους, **αντί να επιλεγεί ο πατριάρχης με ψηφοφορία** ως είθιστο και όπως είχε ήδη γίνει στον πρώτο γύρο, **<u>αποφασίσθηκε να ριχθεί κλήρος</u>** – κάτι το πρωτόφαντο. Κανονικά θα εκλεγόταν ο μοναχός Ραφαήλ (ένας από τους τρεις που είχαν επιλεχθεί), ο οποίος πραγματικά εκπροσωπούσε τις ευχές και επιθυμίες όλων των Κοπτών και ήταν γνωστός για την στάση του απέναντι στην Ρώμη και στην Κωνσταντινούπολη, καθώς και για την εναντίωσή του στην παγκοσμιοποίηση, αλλά επειδή **ο Σαουίρις δωροδόκησε τον Μητροπολίτη Παχώμιο** της Μπεχέιρα και της Ματρούχ (1935-2025), **ο οποίος εκτελούσε καθήκοντα προσωρινού αντικαταστάτη** (locum tenens), εκλέχθηκε το γελοίο ανδρείκελό του, ο Θεώδορος Β' (γεννημένος το 1952). Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Naguib_Sawiris
https://en.wikipedia.org/wiki/Onsi_Sawiris
https://en.wikipedia.org/wiki/Pope_Tawadros_II_of_Alexandria#Papal_selection
https://en.wikipedia.org/wiki/Metropolitan_Pachomius_of_Beheira
https://www.christianitytoday.com/2012/11/egypt-copts-cast-lots-for-new-pope-shenouda/

Γ. Το ασήμαντο Ελληνο-ορθόδοξο πατριαρχείο της Αλεξάνδρειας

Αν τώρα αυτά συμβαίνουν σε μία μεγάλη κοινότητα πιστών, όπως οι Κόπτες της Αιγύπτου (που -επαναλαμβάνω- όλοι τους θεωρούν εαυτούς Ορθοδόξους), μπορείς και συ να αντιληφθείς τι απίστευτες γελοιότητες και παρεμβάσεις εκμαυλιστικού χαρακτήρα γίνονται σε πατριαρχεία-σφραγίδα που δεν εκπροσωπούν τον αριθμό των πιστών ούτε καν μιας ενορίας.

Οπότε έχει σημασία να ξέρεις ότι **<u>το λεγόμενο Ελληνο-ορθόδοξο πατριαρχείο της Αλεξάνδρειας είναι μία κωμικο-τραγική γελοιότητα</u>** που πληρώνεται για να χορεύει στον αντι-χριστιανικό ρυθμό που του επιβάλλουν οι διάφορες ελληνικές κυβερνήσεις, άπιστοι Έλληνες εφοπλιστές με βάση κυρίως το ομοφυλοφιλικό Λονδίνο, και παλαβοί ομογενείς εξ Αμερικής. Το γαϊτανάκι της Απόκρηας έχει περισσότερη σοβαρότητα από αυτό το πατριαρχείο – φούσκα που δεν είναι κάτι περισσότερο από αυτό που λένε "**<u>ένα τίποτα με μπόλικο καθόλου</u>**". Έτσι ήταν αυτό πάντοτε μετά την διάσπαση του πρότερον ενιαίου πατριαρχείου στα μέσα του 5ου χριστιανικού αιώνα, αλλά μέχρι τις

αρχές του 19ου αιώνα διατηρούσε την πίστη και την σοβαρότητά του. Βεβαίως, δεν λεγόταν τότε "ελληνο-ορθοδοξο", επειδή η λέξη εθεωρείτο πρόστυχη και σιχαμερή για όλους τους χριστιανούς. Αυτά τα κόλπα όμως προέκυψαν μετά την ίδρυση του νεο-ελληνικού κρατιδίου.

Για τους Αιγύπτιους Κόπτες, όσοι ακολουθούσαν το δόγμα της Κωνσταντινούπολης και της Ρώμης ήσαν 'Ρωμαίοι' και 'Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία' ονομαζόταν το κράτος. Όμως, ακριβώς επειδή το επίσημο κράτος (ονομασμένο και 'Ρωμανία' μετά το 600) δεν δεχόταν και κατεδίωκε το ορθόδοξο δόγμα (τον 'μονοφυσιτισμό') των Κοπτών της Αιγύπτου και των Αραμαίων της Συρο-Παλαιστίνης, το κράτος αυτό ήταν πολύ μισητό, οι φρουρές του εχθρικές, οι φοροσυλλέκτες απεχθέστατοι, και βεβαίως, όλοι οι εκάστοτε διοικητές του μισητοί αντίπαλοι. Ο Ηράκλειος φάνηκε πιο έξυπνος από τους προκατόχους του και διόρισε στην Αίγυπτο ένα Καυκάσιο διοικητή (προφανώς Αρμένιο, δηλαδή επίσης μονοφυσίτη), αλλά ήταν πλέον αργά. Σ'αυτόν λοιπόν τον Καυκάσιο (ονομασμένο στα αραβικά ως 'αλ Μουκώκις') έστειλε ο προφήτης Μωάμεθ ένα γράμμα, ακριβώς όπως στον Χοσρόη Β', τον Ηράκλειο, και τον νέγκους (βασιλιά) της Αβησσυνίας (δηλαδή της Αξώμης). Σχετικά: https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Muqawqis

Γράμμα του προφήτη Μωάμεθ στον Πι-Κάουκος, όπως απεκαλείτο στα κοπτικά 'ο Καυκάσιος' διοικητής της Αιγύπτου γνωστός ως 'αλ Μουκώκις' στα αραβικά. Αυτός είναι πιθανώτατα ο μετέπειτα Χαλκηδόνιος πατριάρχης Αλεξανδρείας Κύρος, ο οποίος ήταν πολύ μισητός από τους Κόπτες. Είχε ιδιαίτερα εμπλακεί σε χριστολογικές ερμηνείες και μεθοδεύσεις, ενώ διαπραγματεύθηκε με τον Άαμρ ιμπν αλ Άας την παράδοση της Αιγύπτου στις ισλαμικές στρατιές. Εγγυήθηκε μάλιστα ότι δεν θα επέστρεφαν (ανατολικά) ρωμαϊκά στρατεύματα εκεί! Σχετικά: https://en.wikipedia.org/wiki/Cyrus_of_Alexandria

Αυτό το συμβάν, από μόνο του, δείχνει πόσο απόλυτα, καθοριστικά και αμετάκλητα ξεκομμένη και απομακρυσμένη από την Κωνσταντινούπολη, και την Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία εν γένει, ήταν τότε ολόκληρη η Αίγυπτος. Ταυτόχρονα όμως δείχνει και πόσο ασήμαντη ήταν η εκεί απήχηση του σχισματικού πατριαρχείου το οποίο ακολουθούσε το επίσημο χριστιανικό δόγμα της αυτοκρατορίας, και όντας συνδεδεμένο με το πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως κατέληξε να είναι σήμερα το λεγόμενο ελληνο-ορθόδοξο πατριαρχείο της Αλεξάνδρειας.

Ακριβώς μάλιστα αυτή η αποξένωση από το ρωμαϊκό κράτος και η σύγκρουση των Κοπτών με το πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως και το εν Αλεξανδρεία φερέφωνό του προξένησαν, όπως και στην Συρία-Παλαιστίνη, την άμεση αποδοχή και θερμή υποδοχή των ισλαμικών στρατιών κατά την περίοδο 634-642. Οι μονοφυσίτες όντως προτιμούσαν να ζουν στο ισλαμικό χαλιφάτο και να απολαμβάνουν τα προνόμια που προσφέρονταν στους μη μουσουλμάνους υποτελείς παρά να είναι οι 'αιρετικοί' κυνηγημένοι μιας δήθεν χριστιανικής γι'αυτούς αυτοκρατορίας που αποτελούσε ξένο σώμα για τους ίδιους.

Σήμερα, το Ελληνο-Ορθόδοξο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας καυχάται ότι έχει περίπου 300000 πιστούς αλλά αυτό είναι ένα πανάθλιο ψέμμα. Δεν είναι ψεύτικα τα νούμερα αλλά εικονικά. Στην πραγματικότητα, κακώς μιμούμενο την Καθολική Εκκλησία και τους Προτεστάντες, το εν λόγω 'πατριαρχείο' έχει οργανώσει αποστολές σε χώρες της Αφρικής και με αυτόν τον τρόπο έχει αυξήσει τους αριθμούς των δήθεν πιστών του, κάνοντας τάχα έτσι 'ορθοδόξους χριστιανούς' διάφορους πληθυσμούς στην Κένυα, στην Ουγκάντα, στην Τανζανία, κοκ.

Αλλά στην Αίγυπτο σήμερα δεν υπάρχουν ούτε 2000 χριστιανοί ορθόδοξοι. Αυτό δεν λέγεται πατριαρχείο. Είναι μία μικρή ενορία και όσο όλοι όσοι σχετίζονται με το θέμα προξενούν αυταπάτες στους εαυτούς τους, πέφτουν και οι ίδιοι και όσοι τους ακούνε θύματα. Κανονικά, μέσα σε όλο τον ορθόδοξο κόσμο, αυτό το εικονικό πατριαρχείο Αλεξανδρείας θα όφειλε να απορροφηθεί τελείως από το Πατριαρχείο Κωνσταντινοπόλεως και το αντίστοιχο θα έπρεπε να γίνει και στις εξίσου θλιβερές περιπτώσεις Αντιοχείας και Ιεροσολύμων. Οι ψευτο-θεσμοί αυτοί πρέπει λοιπόν να καταργηθούν επειδή γίνονται κωμικοί. Είναι, όπως σε πολιτικό επίπεδο το ΚΚΕ(μ-λ) και το Μ-Λ ΚΚΕ!! Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Greek_Orthodox_Patriarchate_of_Alexandria#Late_20th-early_21st_century

Δ. Η αθλιότητα του λεγόμενου ιεραποστολισμού

Αυτό το δήθεν ιεραποστολικό έργο δεν είναι μόνον μία τρισάθλια απάτη και μία αισχρή εκμετάλλευση των δυσκόλων περιστάσεων ζωής που οφείλονται στην δυτική αποικιοκρατία, αλλά και μία αντι-χριστιανική τακτική την οποία απέρριψε πάντα διαρρήδην το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως στα αυτοκρατορικά χρόνια.

Είναι μία τρισάθλια απάτη, επειδή οι Αφρικανοί δεν εκχριστιανίζονται αλλά στην κυριολεξία εκ-πουτανίζονται. Να τι συμβαίνει με το σατανικό 'ιεραποστολικό' των δυτικών: ενώ μία γυναίκα στο αφρικανικό χωριό της, είτε στην Κένυα, είτε στην Νότια Νιγηρία, θα παρέμενε στα εκεί κοινωνικά πλαίσια, θα παντρευόταν, θα γινόταν μητέρα των παιδιών της και θα τα ανέτρεφε μαζί με τον σύζυγό της στις αξιοσέβαστες παραδοσιακές δομές και με τις μικρές οικονομικές δυνατότητες που δίνει ο τόπος τους θα ζούσαν τίμια την ζωή τους, με το να αποδεχθεί το κήρυγμα ενός καθολικού ή προτεστάντη δήθεν ιεραποστόλου (αλλά κατ'ουσίαν εκμαυλιστή και εκδορέα), αυτή η γυναίκα εκδυτικίζεται βαθμιαία σε μία από τις μεγάλες πόλεις της χώρας της, απεμπολεί τις παραδόσεις της, χάνει την ταυτότητά της, αναπτύσσει βρωμερά όνειρα για την ζωή της, μαθαίνει άσκοπα την γλώσσα των κατακτητών και καταστροφέων της χώρας της, και τελικά καταλήγει στην Νότια Αφρική, τις ΗΠΑ, την Αυστραλία ή τον Καναδά, όπου ζει την πρόστυχη ζωή των δυτικών ανθρώπων γενόμενη ένα άχρηστο σκουπίδι σαν και αυτά που την περιτριγυρίζουν.

Είναι μία αισχρή εκμετάλλευση των δυσκόλων περιστάσεων ζωής των εντοπίων πληθυσμών (από τους δυτικούς ιεραποστόλους), επειδή όσοι αποδέχονται το ψευτο-κήρυγμά τους δεν το κάνουν από πραγματικό πνευματικό-ψυχικό-θρησκευτικό ενδιαφέρον αλλά με σκοπό την οικονομική-κοινωνική βελτίωσή τους και με όραμα τις άχρηστες και θεοκατάρατες δυτικές κοινωνίες του υλισμού, του καταναλωτισμού, του πανσεξισμού, της αποβλάκωσης, της ανηθικότητας, και της απιστίας. Καλούν στον Σατανά όλοι αυτοί οι κακούργοι ιεραπόστολοι. Βρίσκουν νέα θύματα για τον αναθεματισμένο δυτικό τρόπο ζωής.

Τέλος, είναι μία αντι-χριστιανική τακτική, αντίθετη του τι ετήρησε το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως στα αυτοκρατορικά χρόνια, επειδή πρόκειται για ένα ψευδή εκχριστιανισμό. Κύτταξε την διαφορά: ένας πιστός Βούλγαρος, Σέρβος, Αλβανός, Σλαβομακεδόνας, Ρώσσος ή Ρουμάνος χριστιανός ορθόδοξος ξέρει καλά τον Μέγα Βασίλειο, τον Ιωάννη Χρυσόστομο, τον Ιωάννη Δαμασκηνό και άλλους Πατέρες της Εκκλησίας. Τα έργα τους μεταφράστηκαν στις γλώσσες των Ορθοδόξων Χριστιανών στους οποίους η Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία διέδωσε την Χριστιανωσύνη. Στην Ρωσσία, υπάρχει ολόκληρη πόλη στο όνομα του Ιωάννου Χρυσοστόμου. Λέγεται ακριβώς έτσι: Ζλάτο-ουστ (Χρυσόστομος). Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Zlatoust#Etymology

Αλλά αυτό δεν γίνεται κατά τον ψευδεπίγραφο εκχριστιανισμό των αφρικανικών θυμάτων των δυτικών αποικιοκρατικών ψευδο-ιεραποστόλων. Δεν μεταδίδεται (ή κηρύσσεται) η χριστιανική πίστη μαζί με την σχετική παιδεία, θεωρία, θεολογία, κοσμοαντίληψη και αίσθηση ιστορικής συνέχειας. Αυτό που τάχα κηρύσσουν αυτά τα καθάρματα είναι μία, βασισμένη σε ένα βιαστικά αφηγημένο 'story', πολιτική ιδεολογία, έτσι όπως άλλωστε έχει καταλήξει να είναι η Χριστιανωσύνη για τους ίδιους τους ψευδόχριστους Προτεστάντες και Ευαγγελικούς, ένα κακο-διπλωμένο και πρόχειρα ετοιμασμένο διαβατήριο για την Κόλαση, και ένα πνευματικό 'σουβλάκι' της κακιάς ώρας και της εσχάτης υποστάθμης.

Το να μιμηθεί το μηδαμινό Ελληνο-Ορθόδοξο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας τους δυτικούς στο κακόφημο αυτό 'ιεραποστολικό' έργο είναι απεμπόληση πνευματικής κληρονομιάς, απόρριψη παράδοσης, εκκλησιαστική προδοσία, και πολιτικός τυχοδιωκτισμός. Το μόνο αποτέλεσμα είναι ότι παρουσιάζει ως ποίμνιο 300000 πιστούς σε όλη την Αφρική, αντί να αναφέρει μόνον τους περίπου 2000 Έλληνες της Αλεξάνδρειας, οι οποίοι είναι απόγονοι όσων χριστιανών Οθωμανών υπηκόων προσέφυγαν στην Αίγυπτο μετά την εκεί άφιξη του Ναπολέοντα (1798) και την απόσχιση της οθωμανικής αυτής επαρχίας υπό τον Μουχάμαντ Άλι (1805).
https://en.wikipedia.org/wiki/Muhammad_Ali_of_Egypt#Early_life

Ε. Για το Κοπτικό Πατριαρχείο της Αλεξάνδρειας και για όλους τους Αιγύπτιους, η ισλαμική κατάληψη της Αιγύπτου ήταν μία απελευθέρωση

Πριν από την άφιξη του Ναπολέοντα στην Αλεξάνδρεια, ούτε διακόσιοι (200) πιστοί του ρωμαϊκού ορθόδοξου πατριαρχείου δεν ζούσαν στην Αλεξανδρεια, και εν γένει στην οθωμανική επαρχία της Αιγύπτου. Έτσι, μπορεί βεβαίως να διαβάζει κάποιος στο προηγούμενο λήμμα της Wikipedia το παρακάτω απόσπασμα, αλλά δυστυχώς μόνον ντροπή κρύβεται πίσω από αυτό: "Today, some 300,000 Eastern Orthodox Christians constitute the Patriarchate of Alexandria in Egypt, the highest number since the Roman Empire".

Τέλος, αναφορικά με το πατριαρχείο-κουνούπι, το οποίο πολλοί ψεύτες ή ηλίθιοι στην Ελλάδα προπαγανδίζουν ως τάχα σημαντικό θεσμό, σημειώνω ότι η ιστορική του συνέχεια -αντίθετα με το Κοπτικό Πατριαρχείο της Αλεξάνδρειας (το οποίο είναι το μόνο πραγματικό)- διακόπηκε κάμποσες φορές. Κύτταξε αυτούς τους δύο καταλόγους πατριαρχών:
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_patriarchs_of_Alexandria
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Greek_Orthodox_patriarchs_of_Alexandria

Ουσιαστικά, μόνον μετά το 536 (στα χρόνια του Ιουστινιανού Α'), υπάρχει αυτόνομο ρωμαϊκό ορθόδοξο ('Χαλκηδόνιο') πατριαρχείο στην Αλεξάνδρεια, το οποίο έχει μόνο λίγους πιστούς (τους ελληνόφωνους) και είναι κατ'ουσίαν (και χωρίς αυτό να ομολογείται καθαρά) εξάρτημα του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως. Όμως λίγα χρόνια μετά την ισλαμική κατάκτηση της Αλεξάνδρειας (642), το 651, καταργήθηκε το Ελληνο-Ορθόδοξο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας ('Χαλκηδόνιο').
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Greek_Orthodox_patriarchs_of_Alexandria#Chalcedonian_patriarchs_of_Alexandria_after_536

Μόνον μετά από συμφωνία του Λέοντα Γ' του Ίσαυρου με την τότε καταρρέουσα ομεϋαδική εξουσία, το 727, άρχισαν πάλι να αποστέλλονται στην Αλεξάνδρεια 'Χαλκηδόνιοι' πατριάρχες από την Κωνσταντινούπολη και να υπάρχει συνέχεια. Μεταγενέστερες διακοπές ήταν προσωρινές. Βεβαίως, κάποιοι από τους πατριάρχες αυτούς δεν ήταν Ρωμιοί της Αλεξάνδρειας, αλλά Αιγύπτιοι που ακολουθούσαν τις αποφάσεις της Συνόδου της Χαλκηδόνας, ή ακόμη Συρο-Αραμαίοι Μελκίτες.

Σευήρος ιμπν αλ-Μουκάφα, επίσκοπος του Ασμουνεΐν (10ος αι.), από σμικρογραφία του μη χρονολογημένου χειρογράφου "Ritual 104" folio 2z της Μονής του Αγίου Αντωνίου στην ανατολική έρημο της Αιγύπτου. Πολυγραφώτατος, ο Σευήρος του Ασμουνεΐν συνέγραψε το κοπτικό χρονικό Ιστορία των Πατριαρχών της Αλεξάνδρειας όπου εκφράζει την προτίμησή του για το χαλιφάτο και την αντίθεσή του στην Κωνσταντινούπολη και την Ρώμη.

Αντίθετα, το Κοπτικό Ορθόδοξο ('μονοφυστικό' ή 'μιαφυσιτικό') Πατριαρχείο της Αλεξάνδρειας δεν αντιμετώπισε καμμία ιστορική διακοπή, πόσο μάλλον εφόσον η άφιξη των ισλαμικών στρατευμάτων ήταν μία απελευθέρωση από την ρωμαϊκή κατοχή και καταπίεση. Ο Κόπτης πατριάρχης εκείνων των χρόνων Βενιαμίν Α' (623-662) είναι Άγιος για τους Κόπτες σήμερα. Το τι σημειώνει εν προκειμένω η Wikipedia είναι πολύ σωστό:
"During his Patriarchy in 639, an army of 4,000 Arabs led by Amr Ibn Al-Aas sent by the Caliph Umar, successor to Muhammad, invaded Egypt and defeated Byzantine Emperor Heraclius. Thus, ended 200 years of Byzantine persecution of Coptic Orthodox Christians since the Council of Chalcedon".
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_popes_of_the_Coptic_Orthodox_Church

ΣΤ. Το πολυδιασπασμένο Πατριαρχείο Αντιοχείας

Αν τώρα αφήσουμε την Αίγυπτο, τους Κόπτες, και το Κοπτικό Πατριαρχείο της Αλεξάνδρειας κατά μέρος, και προσέξουμε τι ακριβώς συμβαίνει στις περιπτώσεις των πατριαρχείων Αντιοχείας και Ιεροσολύμων, θα εκπλαγούμε από την πολύ πιο περίπλοκη πολυδιάσπαση.

Τι κάνει την διαφορά εν προκειμένω είναι απλό να προσδιορίσουμε. Η Συρία και η Παλαιστίνη ήταν χώρος που αποτελούσε -πολύ περισσότερο από την Αίγυπτο- τον στόχο του Πάπα της Ρώμης πριν και μετά από το Σχίσμα. Ακόμη χειρότερα, ο χώρος αυτός καταλήφθηκε από τους Σταυροφόρους, οι οποίοι δεν κατεδίωξαν, λεηλάτησαν και σκότωσαν μόνον μουσουλμάνους, αλλά επίσης ιουδαίους και χριστιανούς, 'μονοφυσίτες' (ή 'μιαφυσίτες') και 'ορθόδοξους'. Ακόμη χειρότερα, οι Σταυροφόροι είχαν ως στόχο να παραμείνουν συνέχεια στις περιοχές που κατέλαβαν, έτσι υπαγάγοντάς τις στην μισητή για όλους δικαιοδοσία του Πάπα, οπότε και αμέσως δημιούργησαν ψευτο-βασίλεια και άλλους κρατικούς θεσμούς στην ευρύτερη περιοχή.

Τα σταυροφορικά βασίλεια εκτείνονταν σε εκτάσεις των εξής σημερινών κρατών: Τουρκία, Συρία, Λίβανος, Ισραήλ-Παλαιστίνη και Ιορδανία. Ωστόσο, δεν κατέλαβαν (στην αναφορά μου αυτή παρουσιάζω πόλεις σε σειρά από τα νότια προς τα βόρεια) την Δαμασκό (αν και την πολιόρκησαν), την Έμεσσα (Χομς), την Χαμά-Απάμεια (αν και έγιναν μάχες στα περίχωρα) και το Χαλέπι (Βέρροια/Aleppo), αν και την πολιόρκησαν. Ωστόσο, κατέλαβαν και την Αντιόχεια και τα Ιεροσόλυμα. Τα σταυροφορικά κράτη είναι (από τα νότια προς τα βόρεια) τα εξής:
- Το βασίλειο των Ιεροσολύμων
- Η κομητεία της Τρίπολης
- Το πριγκιπάτο της Αντιόχειας
- Η κομητεία της Έδεσσας

Σχετικά: https://en.wikipedia.org/wiki/Crusader_states

Σε καμμία περίπτωση δεν ανήκε το Σινά στο βασίλειο των Ιεροσολύμων ούτε για μία ημέρα, παραμένοντας πάντοτε μέσα στην επικράτεια του φατεμιδικού χαλιφάτου. Αλλά πρώτον, η παρουσία ενός σταυροφορικού κράτους τόσο κοντά στην περιοχή, εφόσον τα νότια όριά του έφθαναν μέχρι την σημερινή Άκαμπα, στον μυχό του ομώνυμου κόλπου, και δεύτερον, οι καλές σχέσεις του φατεμιδικού χαλιφάτου με τους Σταυροφόρους, επέτρεψαν να αυξηθεί ιδιαίτερα ο αριθμός των προσκυνητών ιδίως των προερχομένων από την Δυτική Ευρώπη.

Αναφορικά με το Πατριαρχείο της Αντιόχειας πρέπει να έχεις υπόψει σου ότι σήμερα έχει διασπασθεί σε πέντε πατριαρχεία:

1- το Πατριαρχείο της 'Συριακής' ('Syriac', όχι 'Syrian' – δηλαδή 'Αραμαϊκής') 'Ορθοδόξου' Εκκλησίας (: οι Μονοφυσίτες ή Μιαφυσίτες Συρο-Αραμαίοι) με περίπου 3-4 εκατομμύρια πιστούς διεθνώς. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Patriarch_of_Antioch#Current_patriarchs
https://en.wikipedia.org/wiki/Syriac_Orthodox_Church
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_patriarchs_of_Antioch
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Syriac_Orthodox_patriarchs_of_Antioch

2- το Πατριαρχείο της 'Συριακής' Καθολικής Εκκλησίας, δηλαδή Συρο-Αραμαίοι Μονοφυσίτες (ή Μιαφυσίτες) που αναγνωρίζουν ως κεφαλή της Χριστιανωσύνης τον Πάπα της Ρώμης (είναι δηλαδή Ουνίτες). Αυτοί υπάρχουν, αρχής γενομένης από το 1662, και εξαιτίας της διαβρωτικής δουλειάς που έκαναν συστηματικά οι Ιησουίτες στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, χωρίς να τους αντιληφθούν οι ηλίθιες αρχές μιας αυτοκρατορίας η οποία κατέρρεε ήδη. Σήμερα, δεν ξεπερνούν τις 200000 πιστούς συνολικά. Σχετικά: https://en.wikipedia.org/wiki/Syriac_Catholic_Church
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Syriac_Catholic_patriarchs_of_Antioch

3- η 'Συριακή' Μαρωνιτική Εκκλησία, η οποία ουσιαστικά απέκτησε ένα πατριάρχη ως κεφαλή μόνο στα τέλη του 7ου αιώνα. Αυτή η συριακή εκκλησία αναπτύχθηκε σιγά-σιγά χάρη στο Μοναστήρι του Αγίου Μάρωνα (γνωστό επίσης και ως Σπήλαιο των Μοναχών), στον βόρειο Λίβανο, το οποίο υποτίθεται ότι ήταν αρχικά η κατοικία του Αγίου Μάρωνα (που πέθανε γύρω στο 410), ενός φίλου και πιθανόν συμφοιτητή του Ιωάννου Χρυσοστόμου στην Αντιόχεια. Οι Μαρωνίτες ακολούθησαν εξυπαρχής τον Πάπα της Ρώμης και γι'αυτό ήταν 'Χαλκηδόνιοι', δηλαδή δεινοί αντίπαλοι των Σύρων Μονοφυσιτών/Μιαφυσιτών. Πρέπει στο σημείο αυτό να τονιστεί ότι στην Αίγυπτο η αντιπαράθεση Κοπτών και Ρωμαίων ('Χαλκηδονίων') ήταν μία πολύ ευπρεπής περίπτωση.

Αναπαράσταση (19ος αι.) του Αγίου Μάρωνα από την μαρωνιτική εκκλησία του Τζεζίν (Jezzine/ جزين) στον Λίβανο

Στην Συρία, όπου τα πράγματα, οι νοοτροπίες και οι συμπεριφορές ήταν πάντοτε πιο 'σκληρές' από όσο στην Αίγυπτο, οι τότε νεόφυτοι Μαρωνίτες αντιμετώπισαν τρομερό διωγμό από τους Συρο-Αραμαίους (Μονοφυσίτες ή Μιαφυσίτες) κατά το δεύτερο μισό

του 5ου αιώνα και όντως πολλοί από αυτούς σφαγιάσθηκαν από την συντριπτική πλειοψηφία των ομοεθνών τους που είχαν απορρίψει την Σύνοδο της Χαλκηδόνας. Εκεί είχε τότε διαμορφωθεί το εξής σχήμα: η συντριπτική πλειοψηφία των κατοίκων των ανατολικών επαρχιών της χώρας ήλθε σε οξύτατη σύγκρουση με τα αυτοκρατορικά στρατεύματα κατοχής και ευρισκόταν συνεχώς υπό διωγμόν για θρησκευτικούς λόγους. Οπότε και ξέσπασε με μανία εναντίον μιας μικρής σέκτας που ακολουθούσε τον αυτοκράτορα, τον πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως και τον πάπα της Ρώμης, διαχωρίζοντας την θέση της από τους λοιπούς εντόπιους. Αυτή η στάση είχε θεωρηθεί σχεδόν προδοσία και απιστία. Μονον πολλές δεκαετίες αργότερα ο Ιουστινιανός Α' ανασυνέταξε και στήριξε την οργάνωσή τους.

Το Μοναστήρι του Αγίου Μάρωνα στο Χέρμελ (Hermel/الهرمل) του Βόρειου Λιβάνου

Όμως ο πρώτος Μαρωνίτης πατριάρχης ήταν ο Γιουχανάν Μαρούν (Ιωάννης Μάρων; 628-707) του οποίου η εκλογή τοποθετείται στο 685 (με επικύρωση του πάπα Σεργίου Α'). Οι Μαρωνπίτες αποτελούν ένα σύνολο περίπου 3.5 εκατομμυρίων πιστών, αλλά από αυτούς λιγώτερο από το ένα τρίτο κατοικεί στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής (κυρίως σε Λίβανο και Συρία). Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Maronite_Church
https://en.wikipedia.org/wiki/Maron
https://en.wikipedia.org/wiki/Monastery_of_Saint_Maron
https://en.wikipedia.org/wiki/John_Maron

4- το λεγόμενο 'Ελληνικό' Ορθόδοξο Πατριαρχείο της Αντιόχειας ('Χαλκηδόνιοι' Συρο-Αραμαίοι) με περίπου 1.5 πιστούς σε όλο τον κόσμο. Ο όρος 'ελληνικό' είναι σύγχρονος και ανιστόρητος. Ο σωστός όρος είναι Ρωμαϊκό (Ρουμ); και

5- η Μελκιτική (δηλαδή 'βασιλική') 'Ελληνική' (κυριολεκτικά Ρωμαϊκή/Ρουμ) Καθολική Εκκλησία, η οποία αναγνωρίζει την Σύνοδο της Χαλκηδόνας και δέχεται τον πάπα της Ρώμης ως κεφαλή της Χριστιανωσύνης (Ουνίτες). Αυτοί προέκυψαν το 1724 εξαιτίας της σύγκρουσης του Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Ιερεμία Γ' με τον Πάπα Βενέδικτο ΙΓ' αναφορικά με την εκλογή του Κυρίλλου ΣΤ' Τάνας ως πατριάρχη Αντιοχείας στο λεγόμενο 'Ελληνικό' (κυριολεκτικά: Ρωμαϊκό) Ορθόδοξο πατριαρχείο. Συνολικά υπάρχουν περίπου 2 εκ. Σύροι Μελκίτες σε όλο τον κόσμο. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Melkite_Greek_Catholic_Church
https://en.wikipedia.org/wiki/Melkite_Catholic_Patriarchate_of_Antioch

Ζ. Οι πολυάριθμοι διεκδικητές του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων και τα εκεί Εξαρχάτα και Αρχιεπισκοπές

Η πολυδιάσπαση του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων οφείλεται στους ίδιους λόγους, οι οποίοι ισχύουν και στην περίπτωση του Πατριαρχείου της Αντιόχειας και, επιπλέον, στην ιδιαίτερη σημασία που η πόλη αυτή έχει για την Χριστιανωσύνη. Ανεξαρτήτως

αυτής της κατάστασης, είναι αλήθεια ότι κρίνοντας από κάθε άποψη, ανάμεσα στα τρία πατριαρχεία της Ανατολής, το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων ήταν αδιαμφισβήτητα το μικρότερο, και μάλιστα χρονολογικώς μεταγενέστερο. Αυτό είναι συνάρτηση του γεγονότος ότι οι δύο μεγάλες πρωτεύουσες, των Σελευκιδών και των Πτολεμαίων, είχαν ήδη πίσω τους μία προχριστιανική παράδοση τριών αιώνων αντιπαλότητας ως πρωτεύουσες αυτοκρατοριών, δηλαδή της Συρίας (Αντιόχεια) και της Αιγύπτου (Αλεξένδρεια).

Αυτή η παράδοση, και με δεδομένο τον ρόλο που οι δύο μεγάλες πολιτείες έπαιξαν στην διαμόρφωση της Χριστιανωσύνης, οι κοινότητες των Ιουδαίων και των πρωτο-Χριστιανών που υπήρχαν, καθώς και οι θεωρητικές-θεολογικές αντιπαραθέσεις που επισυνέβησαν οδήγησαν στην βαθμιαία διαμόρφωση των δύο μεγάλων θεολογικών σχολών της εκχριστιανισμένης ρωμαϊκής αυτοκρατορίας: της Σχολής της Αντιόχειας και της Σχολής της Αλεξάνδρειας. Αυτές οι σχολές ήταν ο πλήρης αντικατοπτρισμός των αντιστοίχων αρχαίων μεγάλων πολιτισμών, δηλαδή των πολιτισμικώς ολότελα εκ-βαβυλωνισμένων Αραμαίων και των Αιγυπτίων. Στα Ιεροσόλυμα, αντίθετα υπήρχαν όλες οι αναφορές στην ζωή και στα πάθη του Ιησού, καθώς και στην βιβλική παράδοση που συσσωματώθηκε στην Χριστιανωσύνη, αλλά δεν υπήρχε καμμία θεολογική σχολή. Σχετικά: https://en.wikipedia.org/wiki/School_of_Antioch https://en.wikipedia.org/wiki/School_of_Alexandria

Όχι τα Ιεροσόλυμα, αλλά η Ρώμη και η Κωνσταντινούπολη δεν έφθασαν ποτέ την θεολογική αίγλη της Αντιόχειας και της Αλεξάνδρειας, ενώ ο μόνος άλλος πόλος χριστιανικής θεολογίας που αναπτύχθηκε ήταν η Καισάρεια της Καππαδοκίας. Σχετικά: https://en.wikipedia.org/wiki/Cappadocian_Fathers

Επιπλέον, τα Ιεροσόλυμα δεν ήταν ποτέ μία μεγάλη πόλη κατά τους τελευταίους 27 αιώνες, από τα σαργωνιδικά ασσυριακά χρόνια μέχρι σήμερα. Όλο το παραπάνω αναφερμένο παρελθόν φαίνεται και στην Ιστορία του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων. Μέχρι την Σύνοδο της Νικαίας (325) ήταν μια επισκοπή υπαγόμενη στην μητρόπολη της Καισαρείας της Παλαιστίνης. Μόνον μετά από την Σύνοδο της Χαλκηδόνας (451) ο επίσκοπος Ιεροσολύμων 'προήχθη' σε πατριάρχη και έτσι, μαζί με τις θεολογικές πρωτεύουσες, Αντιόχεια και Αλεξάνδρεια, και τις αυτοκρατορικές πρωτεύουσες, Ρώμη και Κωνσταντινούπολη, απετέλεσε μέλος της Πενταρχίας που θεσμοθέτησε ο Ιουστινιανός Α' και που τόσο πολύ μίσησε και καταπολέμησε η Ρώμη. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Early_bishops_of_Jerusalem
https://en.wikipedia.org/wiki/Pentarchy
https://en.wikipedia.org/wiki/Patriarchate_of_Jerusalem

Το λεγόμενο 'Ελληνικό' (κυριολεκτικά Ρωμαϊκό/Ρουμ) 'Ορθόδοξο' (: Χαλκηδόνιο) Πατριαρχείο Ιεροσολύμων έχει σήμερα περίπου 500000 πιστούς, κυρίως στο Ισραήλ-Παλαιστίνη, στην Ιορδανία και στην Ελλάδα. Με την ιρανική σασανιδική κατάληψη των Ιεροσολύμων (614), όλοι οι χριστιανικοί πληθυσμοί υπέστησαν τρομερούς διωγμούς, εκκλησίες και μοναστήρια έκλεισαν ή καταστράφηκαν, ο Σταυρός του Ιησού Χριστού απήχθη και μεταφέρθηκε στο Ιράν, ενώ πολλοί πιστοί σκοτώθηκαν ή αιχμαλωτίσθηκαν, όπως και πατριάρχης Ζαχαρίας (609-632). Όλα αυτά ακυρώθηκαν και διορθώθηκαν με την νίκη του Ηρακλείου επί του Ιράν (628). Λίγο αργότερα, ο πατριάρχης Σωφρόνιος (634-638) παρέδωσε την πόλη στον Ούμαρ (637), ο οποίος σεβάστηκε όλα τα χριστιανικά μνημεία και παραχώρησε το Σύμφωνο του Ούμαρ (العهدة العمرية). Όμως, μετά τον θάνατο του Σωφρονίου (638) και εξαιτίας των πολέμων

ανάμεσα στην Ρωμανία και τις ισλαμικές στρατιές, δεν εκλέχθηκε διάδοχος στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων.

Τότε, η Αρμενική Αποστολική Εκκλησία (που έχει έδρα στο Ετζμιατζίν/Βαγάρ-σαπάτ, σήμερα στην Αρμενία) όρισε δικό της επίσκοπο στα Ιεροσόλυμα–θεσμός που αργότερα εξελίχθηκε σε Αρμενικό Πατριαρχείο (δες παρακάτω). Μόνον μετά από τέσσερις δεκαετίες (πιθανόν το 681), ορίστηκε ο διάδοχος του Σωφρονίου από την Κωνσταντινούπολη και έτσι συνεχίστηκε ο θεσμός. Ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων Αναστάσιος Β' συμμετείχε μάλιστα στην Πενθέκτη Σύνοδο (που είναι γνωστή και ως η 'ἐν Τρούλλῳ'; 692), την οποία συγκάλεσε ο Ιουστινιανός Β'. Αργότερα, εξαιτίας των Σταυροφοριών, όλοι οι ανατολικοί χριστιανοί εκδιώχθηκαν από τα Ιεροσόλυμα και στήθηκε το λεγόμενο Λατινικό Πατριαρχείο Ιεροσολύμων. Έτσι, από το 1099 έως το 1187 οι 'Ορθόδοξοι' (Χαλκηδόνιοι) πατριάρχες Ιεροσολύμων έδρευαν στην Κωνσταντινούπολη.

Πρέπει να προσθέσω ότι το 1534 ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων Γερμανός (1537-1579) ίδρυσε την Αγιοταφιτική Αδελφότητα με σκοπό να σταθεροποιήσει την ρωμέικη ορθόδοξη παρουσία στα Ιεροσόλυμα. Μέσα στην προσπάθειά του, αυτό το τάγμα παρουσίασε μία υποθετικά πρότερη, ουσιωδώς ανύπαρκτη, ιστορία του ιδίου. Εν πάση περιπτώσει, το 'Ορθόδοξο' (: Χαλκηδόνιο) Πατριαρχείο Ιεροσολύμων έχει μία τεράστια περιουσία, δεδομένου του μεγάλου αριθμού εκκλησιών και μοναστηριών που διαθέτει σε ολόκληρη την Παλαιστίνη.
Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Greek_Orthodox_Patriarchate_of_Jerusalem
https://en.wikipedia.org/wiki/Greek_Orthodox_Patriarch_of_Jerusalem#List_of_patriarchs
https://en.wikipedia.org/wiki/Zacharias_of_Jerusalem
https://en.wikipedia.org/wiki/True_Cross
https://en.wikipedia.org/wiki/Sophronius_of_Jerusalem
https://en.wikipedia.org/wiki/Pact_of_Umar
https://en.wikipedia.org/wiki/Armenian_Apostolic_Church
https://en.wikipedia.org/wiki/Etchmiadzin_Cathedral
https://en.wikipedia.org/wiki/Vagharshapat
https://en.wikipedia.org/wiki/Anastasius_II_of_Jerusalem
https://en.wikipedia.org/wiki/Quinisext_Council
https://en.wikipedia.org/wiki/Brotherhood_of_the_Holy_Sepulchre
'Ορθόδοξο' (: Χαλκηδόνιο) Πατριαρχείο Ιεροσολύμων

Η Συριακή (Syriac) Ορθόδοξη (Μονοφυσιτική ή Μιαφυσιτική) Αρχιεπισκοπή των Ιεροσολύμων ανάγεται, από τους Συρο-Αραμαίους μονοφυσίτες (ή μιαφυσίτες), στον Αδελφόθεο Ιάκωβο. Κατά τον Πατριάρχη της Συριακής 'Ορθόδοξης' (Μονοφυστικής ή Μιαφυσιτικής) Εκκλησίας της Αντιόχειας και ιστοριογράφο Μιχαήλ τον Σύρο (ή και Μιχαήλ τον Μέγα; 1126-1199, θειότατος από το 1166), η διαφοροποίηση από το 'Ορθόδοξο' (: Χαλκηδόνιο) Πατριαρχείο Ιεροσολύμων αρχίζει με τον Θεοδόσιο των Ιεροσολύμων, ο οποίος εκλέχθηκε ως επίσκοπος Ιεροσολύμων το 451 ερχόμενος σε ευθεία διάσταση από τον Ιουβενάλιο Ιεροσολύμων. Η πρώτη συριακή εκκλησία στα Ιεροσόλυμα φαίνεται ωστόσο ότι ανεγέρθηκε στα χρόνια της ιρανικής σασανιδικής κατάκτησης των Ιεροσολύμων (614). Μαρτυρείται όμως ότι γκρεμίστηκε στα χρόνια του Χαρούν αλ Ρασίντ (806-807).

Η εκκλησία θα ξανακτίσθηκε για να καταστραφεί εκνέου το 1009 από τον Φατεμίδη αλ Χάκιμ και να ανοικοδομηθεί από ένα Αιγύπτιο Κόπτη (μονοφυσίτη ή μιαφυσίτη) το 1092. Οι επεκτάσεις που έκαναν οι αρχιεπίσκοποι Ιγνάτιος Β' Χεσνούν γύρω στο 1120 και Ιγνάτιος Γ' ιμπν Μπουσάιρ της Γκαντίνα γύρω στο 1135 δείχνουν αύξηση του αριθμού των πιστών, αλλά κατά την αγιουμπιδική κατάκτηση (1187), η συριακή εκκλησία μετατράπηκε σε τζαμί. Στην συνέχεια, η ίδια εκκλησία λειτούργησε από τα χρόνια της Έκτης Σταυροφορίας (1229) μέχρι το 1244, οπότε και έλαβε χώρα η ισλαμική χωρεσμιακή (Χαουαρίζμ) κατάκτηση των Ιεροσολύμων, όταν οι απτόητοι Τουρανοί μισθοφόροι της Χωρεσμιακής Αυτοκρατορίας (خوارزمشاهیان/Khwarazmian Empire/1077-1231) αποδείχθηκαν για μία ακόμη φορά ακαταμάχητοι. Αυτό ήταν ένα σπάνιο και εντελώς ιδιαίτερο γεγονός, δεδομένου ότι το κράτος τους είχε ήδη διαλυθεί και καταστραφεί από τους Μογγόλους, αλλά ο στρατός συνέχισε να υπάρχει και να λειτουργεί ως τέτοιος ανάμεσα σε Ινδία, Κεντρική Ασία, και Παλαιστίνη! Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Khwarazmian_Empire#Territorial_expansion
https://en.wikipedia.org/wiki/Khwarazmian_Empire#Mercenaries
https://en.wikipedia.org/wiki/Khwarazmian_army_between_1231_and_1246
https://en.wikipedia.org/wiki/Siege_of_Jerusalem_(1244)

Η Αυτοκρατορία του Χαουαρίζμ το 1215 και η πρωτεύουσα Ουργκέντς, νότια της Αράλης

Στην συνέχεια, οι εκεί Σύρο-Αραμαίοι 'Ορθόδοξοι' (μονοφυσίτες ή μιαφυσίτες) λειτούργησαν σε μία άλλη εκκλησία έως το 1452, όταν ο τελευταίος Σύρος μοναχός στα Ιεροσόλυμα αποδέχθηκε το Ισλάμ. Όμως λίγες δεκαετίες αργότερα, το 1472, ο Πατριάρχης της Συριακής 'Ορθόδοξης' (Μονοφυσιτικής ή Μιαφυσιτικής) Εκκλησίας της Αντιόχειας αγόρασε την εκεί Μονή του Ευαγγελιστού Μάρκου από την Κοπτική Ορθόδοξη (Μονοφυσιτική ή Μιαφυσιτική) Εκκλησία και αυτός ο ναός έγινε έκτοτε η εκκλησία όλων των Συρο-Αραμαίων αρχιεπισκόπων των Ιεροσολύμων, οι οποίοι από τον 18ο αιώνα διέμεναν στην Μονή του Μαρ Χανανύο στο Τουρ Αμπντίν, της ΝΑ Τουρκίας. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Syriac_Orthodox_Archbishop_of_Jerusalem

https://en.wikipedia.org/wiki/Syriac_Orthodox_Archbishop_of_Jerusalem#List_of_bishops
https://en.wikipedia.org/wiki/James,_brother_of_Jesus
https://en.wikipedia.org/wiki/Michael_the_Syrian
https://en.wikipedia.org/wiki/Theodosius_of_Jerusalem_(died_457)
https://en.wikipedia.org/wiki/Juvenal_of_Jerusalem
https://en.wikipedia.org/wiki/Siege_of_Jerusalem_(1244)
https://en.wikipedia.org/wiki/Khwarazmian_Empire#Mercenaries
https://en.wikipedia.org/wiki/Mor_Hananyo_Monastery
https://en.wikipedia.org/wiki/Tur_Abdin

Όπως προανέφερα, το Αρμενικό Πατριαρχείο Ιεροσολύμων ανάγει την αρχή του στον διορισμό ενός πατριάρχη ως διαδόχου του Σωφρονίου το 638. Έτσι, έκτοτε διατηρήθηκε μία συνέχεια του θεσμού και μάλιστα δημιουργήθηκε και μία παροικία Αρμενίων στα Ιεροσόλυμα η οποία είναι διεθνώς γνωστή ως the Armenian Quarter. Στα Ιεροσόλυμα, οι Αρμένιοι ήλθαν πολλές φορές σε σύγκρουση με το λεγόμενο 'Ελληνικό' (κυριολεκτικά Ρωμαϊκό/Ρουμ) 'Ορθόδοξο' (: Χαλκηδόνιο) Πατριαρχείο Ιεροσολύμων προσπαθώντας να επεκταθεί. Βεβαίως, δεν πρέπει κανείς να ξεχνάει ότι, όπως οι Συρο-Αραμαίοι και οι Κόπτες, οι Αρμένιοι ήταν ιστορικά ένα χριστιανικό έθνος που απέρριψε την Σύνοδο της Χαλκηδόνας και, αν και αποκαλούν εαυτούς 'Ορθοδόξους', είναι Μονοφυσίτες (ή Μιαφυσίτες). Το 1439, η σύγκρουση Ρωμιών Ορθοδόξων και Αρμενίων έφθασε σε ένα παροξυσμό, και τότε, όταν οι πρώτοι πέταξαν τους δεύτερους έξω από την εκκλησία της Αναστάσεως, ο Αρμένιος πατριάρχης Μαρντίρος Α' (1412-1450) αγόρασε μία κοντινή περιοχή και εκεί έστησε τον επονομαζόμενο 'Δεύτερο Γολγοθά'!! Πρέπει ωστόσο να προστεθεί ότι ο Αρμένιος Πατριάρχης Ιεροσολύμων αναγνωρίζει την πρωτοκαθεδρία του 'Αγίου' Ετζμιατζίν (στην Αρμενία).

Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι η Αρμενική Αποστολική Εκκλησία έχει:
- δύο Άγιες Έδρες, ήτοι τον 'Καθολικό' (ο όρος αυτός είναι ολότελα άσχετος από την Καθολική Εκκλησία και χρονολογικά προηγείται του Σχίσματος κατά πολύ) όλων των Αρμενίων στο Ετζμιατζίν και το 'Καθολικάτο' του Μεγάλου Οίκου της Κιλικίας, το οποίο από το 1930 εδρεύει στον Λίβανο;
και
- δύο πατριαρχεία, δηλαδή το Αρμενικό Πατριαρχείο των Ιεροσολύμων και το Αρμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως (το οποίο συστάθηκε το 1461).

Δεν αναφέρομαι εδώ καθόλου στην Αρμενική Καθολική Εκκλησία που αναγνωρίζει τα πρωτεία της Ρώμης και έχει ουνίτες πιστούς (ιδρύθηκε το 1742). Αυτή εδρεύει σήμερα στην Βηρυττό. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Armenian_Patriarchate_of_Jerusalem
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Armenian_patriarchs_of_Jerusalem
https://en.wikipedia.org/wiki/Armenian_Quarter
https://www.amazon.com/Solovkii-Golgotha-Russian-John-Blessed/dp/5982900982
https://allisraelnews.com/why-are-there-two-golgotha-sites
https://en.wikipedia.org/wiki/Mother_See_of_Holy_Etchmiadzin
https://en.wikipedia.org/wiki/Armenian_Apostolic_Church#Structure_and_leadership
https://en.wikipedia.org/wiki/Catholicos_of_All_Armenians
https://en.wikipedia.org/wiki/Holy_See_of_Cilicia
https://en.wikipedia.org/wiki/Armenian_Patriarchate_of_Constantinople

https://en.wikipedia.org/wiki/Armenian_Catholic_Church

Όμως, η Αρμενική Καθολική Εκκλησία διαθέτει και το Πατριαρχικό Εξαρχάτο των Ιεροσολύμων και του Αμμάν, το οποίο ιδρύθηκε μόλις το 1991.
https://en.wikipedia.org/wiki/Armenian_Catholic_Patriarchal_Exarchate_of_Jerusalem_and_Amman

Επίσης στα Ιεροσόλυμα υπάρχει και η Μελκιτική 'Ελληνική' Καθολική Archieparchia Hierosolymitana Melchitarum (των Ουνιτών) με επίκεντρο τον Καθεδρικό Ναό του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, του οποίου ο πατριάρχης είναι ο αποστολικός βικάριος του μελκίτη πατριάρχη της Αντιοχείας και, όπως και εκείνος άλλωστε, αναγνωρίζει τα πρωτεία του Πάπα της Ρώμης. Αποτελεί με άλλα λόγια τμήμα της Μελκιτικής ('βασιλικής') 'Ελληνικής' Καθολικής Εκκλησίας της Αντιοχείας η οποία σχηματίσθηκε το 1724. Μισό αιώνα αργότερα (το 1772), προέκυψε και ο μελκιτικός πατριάρχης Ιεροσολύμων. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Melkite_Greek_Catholic_Patriarchal_Dependent_Territory_of_Jerusalem
https://en.wikipedia.org/wiki/Cathedral_of_Our_Lady_of_the_Annunciation,_Jerusalem
https://en.wikipedia.org/wiki/Apostolic_vicariate

Εξάλλου, το Μαρωνιτικό Καθολικό Πατριαρχικό Εξαρχάτο των Ιεροσολύμων και της Παλαιστίνης διακονεί τους καμμιά 500αριά πιστούς, οι οποίοι ευρίσκονται στην επικράτειά του. Αυτό ιδρύθηκε αρχικά ως πατριαρχικό βικαριάτο (του Μαρωνίτη πατριάρχη Αντιοχείας) το 1895, δηλαδή δύο μόλις χρόνια ύστερα το 8ο Διεθνές Ευχαριστικό Συνέδριο, το οποίο είχε λάβει χώρα στα Ιεροσόλυμα τον Μάιο του 1893. Σημειώνω ότι το πρώτο Ευχαριστικό Συνέδριο ήταν αποτέλεσμα της έμπνευσης του Γάλλου επισκόπου Gaston de Ségur και οργανώθηκε από τον ίδιο προσωπικά στην Λίλλη τον Ιούνιο του 1881. Το βικαριάτο υποκαταστήθηκε από το εξαρχάτο το 1996 και η διοίκησή του ανατέθηκε στην Μαρωνιτική Καθολική Αρχιεπισκοπή της Χάϊφα και των Αγίων Τόπων που επίσης ιδρύθηκε το 1996. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Maronite_Catholic_Patriarchal_Exarchate_of_Jerusalem_and_Palestine
https://en.wikipedia.org/wiki/Eucharistic_congress
https://en.wikipedia.org/wiki/Louis_Gaston_Adrien_de_S%C3%A9gur
https://en.wikipedia.org/wiki/Maronite_Catholic_Archeparchy_of_Haifa_and_the_Holy_Land
https://en.wikipedia.org/wiki/Maronite_Catholic_Patriarchal_Exarchate_of_Jerusalem_and_Palestine#Patriarchal_Vicars

Η Κοπτική 'Ορθόδοξη' (Μονοφυσιτική ή Μιαφυσιτική) Μητροπολιτική Αρχιεπισκοπή των Ιεροσολύμων (ο πλήρης τίτλος είναι 'Η Αγία και Αρχαία Αρχιεπισκοπή των Ιεροσολύμων, Όλης της Παλαιστίνης, και Όλης της Εγγύς Ανατολής' ή επίσης 'Κοπτικό Ορθόδοξο Πατριαρχείο Ιεροσλύμων') είναι ένας ιστορικός θεσμός στα Ιεροσόλυμα. Το αρχαιότερο κοπτικό εκκλησιαστικό κτήριο στα Ιεροσόλυμα είναι το Μοναστήρι Ντέιρ ασ-Σουλτάν το οποίο ανεγέρθηκε δίπλα στην εκκλησία της Αναστάσεως κατά τον 13ο αιώνα. Βεβαίως κάθε κτήριο, όπως άλλωστε και οι πιστοί, της Κοπτικής 'Ορθόδοξης' (Μονοφυσιτικής ή Μιαφυσιτικής) Εκκλησίας στην Ασία θεωρούνται ως δικαιωματικά περιερχόμενοι στην δικαιοδοσία της Αγίας Έδρας της Αντιόχειας και γι'αυτό εδιοικούντο από την Συριακή 'Ορθόδοξη' (Μονοφυσιτική ή Μιαφυσιτική) Εκκλησία.

Με δεδομένο τον απηνή διωγμό των Συρο-Αραμαίων, των Κοπτών και των Ρωμαίων ιεραρχών, ιερέων και πιστών των Αγίων Τόπων κατά τα σταυροφορικά χρόνια (για τα Ιεροσόλυμα: 1099-1187/για την Άκρα: έως το 1291) και με φυσική την διάθεση για παλινόστηση την οποία είχαν όλες αυτές οι εκκλησίες και οι πιστοί τους, η παρουσία κοπτικής κοινότητας στους Ιερούς Τόπους κατά τον 13ο αιώνα έντονα υποστηρίχθηκε από τον Κόπτη επίσκοπο της Ντουμιάτ (αρχ. Αιγ. Νταμί, κοπτ. Ταμιάτι, αρχ. ελλην. Ταμίαθις, αγγλ. Damietta), στα μεσογειακά παράλι του Ανατολικού Δέλτα, και αυτός άρχισε τότε να οργανώνει κατ'έτος προσκυνήματα και να εορτάζει την Ανάσταση στα Ιεροσόλυμα μαζί με τους εκεί Κόπτες.

Το γεγονός ότι, μετά τον θάνατο του Ιγνατίου Ε' Σάχντο (Ignatius V Sahdo/θητεία: 1167-1200 ή λίγο αργότερα), ο αρχιεπισκοπικός θρόνος της Συριακής 'Ορθόδοξης' (Μονοφυστικής ή Μιαφυσιτικής) Εκκλησίας στα Ιεροσόλυμα εχήρευσε για ένα μεγάλο διάστημα (σχεδόν ολόκληρο τον 13ο αιώνα και έπειτα για όλο τον 14ο αιώνα και μέχρι το 1421), καθώς ούτε εκλέχθηκε, ούτε αποστάλθηκε από την Αντιόχεια κάποιος διάδοχος, ήταν η αφορμή για να προσπαθήσει ο Κόπτης Πατριάρχης και Πάπας Κύριλλος Γ' (Κρούλος ιμπν Λάκλακ του Φαγιούμ/θητεία: 1235-1243) να επεκτείνει τα όρια της δικαιοδοσίας του στους Αγίους Τόπους.

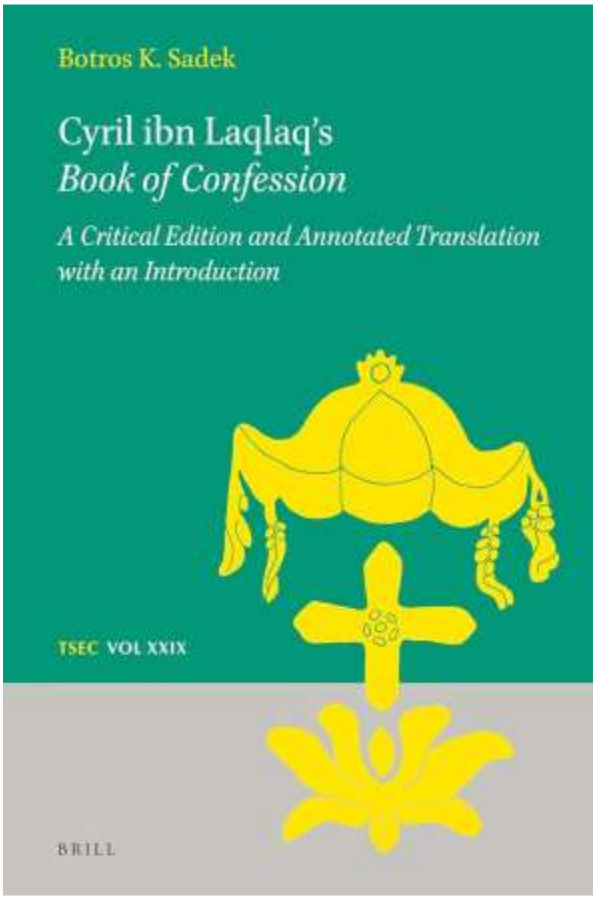

Σχετικά: https://brill.com/display/title/64452 and https://www.academia.edu/48883953/CORPUS_OF_CYRIL_III_IBN_LAQLAQ_by_Botros_Sadek

Έτσι, το 1236, ο Κύριλλος Γ' χειροτόνησε τον μητροπολιτικό αρχιεπίσκοπο Βασίλειο Α' ως Μητροπολίτη Ιεροσολύμων και Αρχιεπίσκοπο της Εγγύς Ανατολής. Αυτό όμως το

γεγονός όχι μόνον εξώργισε έντονα τον Σύρο-Αραμαίο 'Ορθόδοξο' (Μονοφυσίτη ή Μιαφυσίτη) Πατριάρχη Αντιοχείας Ιγνάτιο Γ' Δαυίδ (θητεία: 1222-1252) και προξένησε την ιστορικώς πιο σημαντική κρίση στις σχέσεις των δύο αδελφών Εκκλησιών, αλλά και ξεσήκωσε ένα μεγάλο αριθμό Κοπτών και Κοπτών ιεραρχών εναντίον του, επειδή αυτή η ενέργεια ήταν άδικη και άτυπη. Η αλήθεια είναι ότι ο Κύριλλος Γ' Αλεξανδρείας είχε εκμεταλλευθεί την ακόμη ισχυρή θέση των Αγιουμπιδών στην Συρο-Παλαιστίνη για το εγχείρημά του αυτό.

Έτσι, από το 1236 και με μόνο μια μεγάλη διακοπή (δύο αιώνων: 1362-1575) καθώς και με μερικές άλλες ολιγοετείς διακοπές, η Κοπτική εκκλησιαστική παρουσία στα Ιεροσόλυμα και γενικώτερα στην Παλαιστίνη είναι αδιάκοπη. Επιπλέον, τονίζω ότι η περιουσία σε μονές και εκκλησίες της Κοπτικής 'Ορθόδοξης' (Μονοφυσιτικής ή Μιαφυσιτικής) Μητροπολιτικής Αρχιεπισκοπής των Ιεροσολύμων είναι τεράστια, δεύτερη μόνον ως προς αυτήν του 'Ορθόδοξου' (: Χαλκηδόνιου) Πατριαρχείου Ιεροσολύμων. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Coptic_Orthodox_Archdiocese_of_Jerusalem
https://en.wikipedia.org/wiki/Deir_es-Sultan
https://en.wikipedia.org/wiki/Syriac_Orthodox_Archbishop_of_Jerusalem#List_of_bishops
https://en.wikipedia.org/wiki/Pope_Cyril_III_of_Alexandria
https://en.wikipedia.org/wiki/Ignatius_III_David
https://en.wikipedia.org/wiki/Ayyubid_dynasty#Syro-Egyptian_divide

Από το 1099 και μέχρι σήμερα, αποκλειστικά και μόνο χάρη στις Σταυροφορίες, υπάρχει και το Λατινικό (: Καθολικό) Πατριαρχείο των Ιεροσολύμων. Εδώ πρέπει να τονίσω ότι εντός των πλαισίων της Καθολική Εκκλησίας, τον τίτλο του 'πατριάρχη' φέρουν σήμερα μόνον πέντε αρχιεπίσκοποι, ήτοι αυτοί της Ρώμης (: ο πάπας), των Ιεροσολύμων, της Βενετίας (από το 1451), της Λισαβώνας (από το 1716) και των Ανατολικών Ινδιών (Γκόα, από το 1886). Σημειώνω ότι, μετά το οριστικό Σχίσμα του 1054, όλοι οι χριστιανοί της περιφέρειας Ιεροσολύμων και Παλαιστίνης (εκτός από τους Μαρωνίτες) είχαν κατ'ουσίαν περιέλθει στην δικαιοδοσία του 'Ελληνικού' 'Ορθόδοξου' (: Χαλκηδόνιου) Πατριαρχείου Ιεροσολύμων. Οπότε, η άφιξη των Σταυροφόρων στην ευρύτερη περιοχή σήμαινε κυριολεκτικά ένα πρωτοφανή διωγμό όλων των χριστιανών, όπως άλλωστε και των ιουδαίων και των μουσουλμάνων.

Αναγνωρίζοντας τον πάπα της Ρώμης ως κεφαλή, το λεγόμενο Patriarchatus Latinus Hierosolymitanus συστάθηκε γύρω από τέσσερις αρχιεπισκοπές, ήτοι αυτές της Τύρου, της Καισάρειας (της Παλαιστίνης), της Ναζαρέτ, και της Πέτρας (της Ιορδανίας). Στα χρόνια της λατινικής (σταυροφορικής) κυριαρχίας, η παράδοση και η διαδοχή των 'Ορθόδοξων' (: Χαλκηδόνιων) πατριαρχών Ιεροσολύμων συνεχίστηκε, πλην όμως οι πατριάρχες διέμεναν στην Κωνσταντινούπολη. Όταν, το 1187, ο Σαλαντίν (Σαλάχ αντ-Ντιν ιμπν Αγιούμπ/ 1137-1193: βεζύρης του φατεμιδικού χαλιφάτου μεταξύ 1169 και 1171 και σουλτάνος του Αγιουμπιδικού σουλτανάτου από το 1174 έως τον θάνατό του) κατέκτησε τα Ιεροσόλυμα και εκδιώχθηκαν οι σταυροφόροι από εκεί, ο Λατίνος πατριάρχης των Ιεροσολύμων κατέφυγε στην Άκρα, όπου παρέμεινε μέχρι το 1291, όταν οι Μαμελούκοι της Δυναστείας Μπάχρι, οι οποίοι κυριαρχούσαν σε Αίγύπτο, Σινά και Χετζάζη, ετερμάτισαν κάθε σταυροφορική παρουσία στις ακτές της Ανατολικής Μεσογείου.

Από το 1291 μέχρι το 1374, ο Λατίνος πατριάρχης των Ιεροσολύμων έδρευε στην Κύπρο, όπου ακόμη υφίστατο το σταυροφορικό βασίλειο της Κύπρου (1192-1489). Το

1342, ο πάπας Κλήμης ΣΤ' εμπιστεύθηκε την εκκλησιαστική φροντίδα των Αγίων Τόπων στους Φραγκισκανούς (Custodia Terræ Sanctæ). Έκτοτε, αυτό το καθολικό τάγμα έχει μία ιδιαίτερη παρουσία ανάμεσα στην εκεί κοινότητα καθολικών. Αυτό, πρέπει να σημειωθεί, είναι άσχετο από το καθολικό ιπποτικό Τάγμα του Παναγίου Τάφου (Ordo Equestris Sancti Sepulcri Hierosolymitani). Μετά το 1374, όταν οι Γενουάτες κατέλαβαν το νησί, Λατίνοι πατριάρχες Ιεροσολύμων συνέχισαν να διορίζονται από την Καθολική Εκκλησία, αλλά έμεναν στην Ρώμη και είχαν ως έδρα την Παπική Βασιλική του Αγίου Λαυρεντίου εκτός των τειχών (Basilica Papale di San Lorenzo fuori le mura). Λατίνοι πατριάρχες επέστρεψαν στα Ιεροσόλυμα μόνον το 1847, όταν ο Οθωμανός σουλτάνος Αμπντούλ Μετζίντ Α' (Abdülmecid I) συναίνεσε. Το 1987, ο Μιχαήλ Σαμπάχ ήταν ο πρώτος Παλαιστίνιος, ο οποίος διορίστηκε ως Λατίνος πατριάρχης Ιεροσολύμων και παρέμεινε στην θέση αυτή μέχρι το 2008. Οι πιστοί του Λατινικού Πατριαρχείου Ιεροσολύμων είναι περίπου 300000, ενώ στα Ιεροσόλυμα αποτελούν την μεγαλύτερη (11000) χριστιανική κοινότητα. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Latin_Patriarchate_of_Jerusalem
https://en.wikipedia.org/wiki/Saladin#Capture_of_Jerusalem
https://en.wikipedia.org/wiki/Custody_of_the_Holy_Land
https://holysepulchre.ie/franciscan-custody/
https://en.wikipedia.org/wiki/Order_of_the_Holy_Sepulchre_(Catholic)

Εκτός των προαναφερμένων, στα Ιεροσόλυμα ακόμη εδρεύει το Συριακό Καθολικό Πατριαρχικό Εξαρχάτο (: Συρο-Αραμαίοι 'Ορθόδοξοι', δηλαδή Μονοφυσίτες ή Μιαφυσίτες Ουνίτες), το οποίο ανήκει στην δικαιοδοσία του Πατριαρχείου της 'Συριακής' Καθολικής Εκκλησίας στην Αντιόχεια που τώρα εδρεύει στην Βηρυττό. Φυσικά, αυτοί αναγνωρίζουν ως κεφαλή της Χριστιανωσύνης τον Πάπα της Ρώμης. Αυτό συστάθηκε μόλις το 1991. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Syriac_Catholic_Patriarchal_Exarchate_of_Jerusalem

Αξιοσημείωτη είναι επίσης η παρουσία του Χαλδαϊκού Καθολικού Εξαρχάτου των Ιεροσολύμων, το οποίο συστάθηκε το 1997 και υπόκειται ευθέως στην δικαιοδοσία του Χαλδαίου Καθολικού πατριάρχη της Βαβυλώνας που τώρα εδρεύει στην Βαγδάτη. Αυτοί είναι Συρο-Αραμαίοι Νεστοριανοί Ουνίτες που κατοικούν ως επί το πλείστον στο Ιράκ και στο Ιράν και προέκυψαν από το σχίσμα (1552) που προκάλεσαν στην Μεγάλη Εκκλησία της Ανατολής οι καθολικοί ιεραπόστολοι οι οποίοι δρούσαν ανεξέλεγκτοι στην Οθωμανική Αυτοκρατορία και στο Σαφεβιδικό Ιράν στα μέσα του 16ου αιώνα. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Chaldean_Catholic_Territory_of_Jerusalem
https://en.wikipedia.org/wiki/Chaldean_Catholic_Church
https://en.wikipedia.org/wiki/Chaldean_Catholic_Patriarchate_of_Baghdad
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Chaldean_Catholic_patriarchs_of_Baghdad
https://en.wikipedia.org/wiki/Schism_of_1552
https://en.wikipedia.org/wiki/Church_of_the_East
https://en.wikipedia.org/wiki/Church_of_the_East#Description_as_Nestorian
(ό,τι διαβάσεις στον τελευταίο σύνδεσμό είναι αισχρή καθολική προπαγάνδα!)

Ο κύκλος συμπληρώνεται με την Αγγλικανική Επισκοπή Ιεροσολύμων, ένα φυλάκιο των βρεταννικών μυστικών υπηρεσιών, το οποίο ξεφύτρωσε εκεί μετά από πολλές καλοστημένες αγγλικές, αντι-οθωμανικές και αντι-ισλαμικές, συνωμοσίες των μέσων του 19ου αιώνα. Τα λεγόμενα 'Επεισόδια της Δαμασκού' (ένα άθλια στημένο συμβάν το οποίο έλαβε χώρα) το 1840 προξένησαν αγγλική παρέμβαση και πίεση προς τον σουλτάνο με αποτέλεσμα να υποκύψει ο τελευταίος και να κάνει τις υποχωρήσεις τις

οποίες του ζητούσαν και των οποίων αποτέλεσμα ήταν η ανέγερση το 1849 της πρώτης αγγλικανικής εκκλησίας στα Ιεροσόλυμα. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Anglican_Diocese_of_Jerusalem
https://en.wikipedia.org/wiki/Damascus_affair
https://en.wikipedia.org/wiki/Church%27s_Ministry_Among_Jewish_People
Γενικώτερα:
https://en.wikipedia.org/wiki/Exarch#Patriarchal_Exarchates
https://en.wikipedia.org/wiki/Palestinian_Christians

XI. Η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά και τα κράτη στα οποία αυτή διαδοχικά ανήκε – Α': Έως τον Σαλάχ αντ-Ντιν (1171)

Πρέπει λοιπόν τώρα να ανακεφαλαιώσουμε. Η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά ανήκε σε πολλά και διαδοχικά κράτη, τα οποία -ασχέτως της επίσημης θρησκείας τους- δεν αποτελούσαν παρά μόνον σε λίγες φορές ιστορική συνέχεια το ένα του άλλου. Το αυτοκέφαλο της ιστορικής μονής δεν άλλαζε σε τίποτα το γεγονός ότι πάντοτε η ευρύτερη περιφέρειά της ανήκε σε ένα συγκεκριμένο κράτος, και όχι σε κάποιο άλλο.

Ουδέποτε έγινε κάτι ως μεταβίβαση περιουσίας ανάμεσα σε δύο κράτη αναφορικά με την ιστορική μονή αυτή. Αλλά και κανένα άλλο κράτος δεν διεκδίκησε ποτέ την ευρύτερη περιοχή της μονής αυτής συγκεκριμένα ως επικράτειά του. Ο χώρος του λεγομένου 'Σινά' ανήκε άλλοτε σε κράτη των οποίων η πρωτεύουσα βρισκόταν στην Αίγυπτο και άλλοτε σε αυτοκρατορίες που είχαν την πρωτεύουσά τους στην Ασία (Ιστάχρ, Δαμασκός, Βαγδάτη) ή στην Ευρώπη (Κωνσταντινούπολη, Ιστάνμπουλ).

Χάρη στην εκτενή ιστορική παρουσίαση, την οποία έκανα παραπάνω φθάνοντας στα φατεμιδικά χρόνια, έχει ήδη αποσαφηνισθεί ότι η ανεγερμένη επί Ιουστινιανού (και πιο συγκεκριμένα, μεταξύ 548 και 565) μονή ανήκε διαδοχικά στα εξής κράτη:
- Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία (548/565-614)
- Σασανιδική Αυτοκρατορία του Ιράν (617-629)
- Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία (629-642)
- Ισλαμικό Χαλιφάτο της Μεδίνας (642-661)

- Ομεϋαδικό Χαλιφάτο της Δαμασκού (661-750)
- Αβασιδικό Χαλιφάτο της Βαγδάτης (750-868)
- Τουλουνιδικό Εμιράτο του Φουστάτ (Αλ Κατάι/القطائع /Al-Qaṭāʾi) στην περιοχή του σημερινού Καΐρου (868-905)
- Αβασιδικό Χαλιφάτο της Βαγδάτης (905-935)
- Ιχσιντιδικό Εμιράτο του Φουστάτ (935-969)
- Φατεμιδικό Χαλιφάτο του Καΐρου (969-1171)

Επιπλέον των συνδέσμων που έχουν καταχωρηθεί σε πρότερες ενότητες του κειμένου, πρόσεξε και τους εξής συνδέσμους σχετικά με προϊσλαμικά και ισλαμικά χρόνια έως το τέλος του φατεμιδικού αλιφάτου:
https://en.wikipedia.org/wiki/Sasanian_conquest_of_Jerusalem
https://en.wikipedia.org/wiki/Sasanian_conquest_of_Egypt
https://en.wikipedia.org/wiki/Fatimid_Caliphate
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Adid
https://en.wikipedia.org/wiki/Saladin_in_Egypt
https://en.wikipedia.org/wiki/Saladin
https://en.wikipedia.org/wiki/Zengid_dynasty
https://en.wikipedia.org/wiki/Ayyubid_dynasty

Μετά τον αλ-Χάκιμ, το Φατεμιδικό Χαλιφάτο περιήλθε σε μία αργόσυρτη παρακμή. Ωστόσο, υπήρξε μία σημαντική και συχνά καθοριστική δύναμη της βορειοανατολικής Αφρικής και της Ανατολικής Μεσογείου. Βεβαίως, ο στρατός της χώρας ήταν ως επί το πλείστον οι μαμελούκοι (γιλμάν) πολεμιστές που είχαν σιγά-σιγά εγκατασταθεί στην ευρύτερη περιοχή ήδη από τα τέλη του 7ου και τις αρχές του 8ου αιώνα. Συνεπώς, εε καμμία περίπτωση δεν απετέλεσαν οι Φατεμίδες της Αιγύπτου ένα όντως 'αιγυπτιακό' κράτος, όπως άλλωστε και οι πρότεροι Τουλουνίδες και Ιχσιντίδες ή οι μεταγενέστεροι Αγιουμπίδες.

Η φατεμιδική παρουσία στην Συρία ήταν η προέκταση της κυριαρχίας τους στην Αίγυπτο και στην Χετζάζη. Εκεί όμως δεν μπορούσαν παρά να συγκρουστούν με την Ρωμανία (Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία) και -κυρίως- με τα περσιανάτα τα οποία είχαν ενισχυθεί από την εκμηδένιση της κεντρικής διοίκησης και της κρατικής ισχύος του αβασιδικού χαλιφάτου που είχε ήδη μπει στην τελική φάση ύπαρξής του. Χωρίς τα συγκεκριμένα περσιανάτα, τους Χαμντανίδες και τους Μπουαΐχί (Βουγιδείς / Buyids), και χωρίς την άφιξη του Τουρκμένου Τογρούλ (Αμπού Τάλιμπ Μουχάμαντ Τογρούλ ιμπν Μικάιλ/Tughril I), προπάτορα των Σελτζούκων, ο οποίος κατά μία εσφαλμένη και μεροληπτική ερμηνεία της ιστορίας "απελευθέρωσε" την αβασιδική Βαγδάτη από τους Μπουαΐχί, οι Φατεμίδες αναμφίβολα θα είχαν ολοσχερώς εξαλείψει το αβασιδικό χαλιφάτο. Η μακρά ηγεμονία του αλ-Μουστάνσιρ (al-Mustansir Billah; 1029-1094, χαλίφης από το 1036) έμεινε ως επί το πλείστον γνωστή ως "μουστανσιρικός λιμός", έτσι αφήνοντας αλγεινές εντυπώσεις από μία περίοδο αστάθειας σε όλη την τεράστια έκταση από Μαγρέμπ (ΒΔ Αφρική) μέχρι Κεντρική Ασία και Ινδία.

Έτσι γίνεται συνήθως, όταν δεν υπάρχει αποφασιστική έκβαση ενός ανταγωνισμού. Με τους Βέρβερους Ζιρίδες να κυριαρχούν στην Βόρεια Αφρική, να αποσύρουν την εμπιστοσύνη τους από τους Φατεμίδες, και να αναγνωρίζουν τον Αβασίδη χαλίφη, με τους Νορμανδούς να καταλύουν το Εμιράτο της Σικελίας, με τις αραβικές φυλές Μπανού Χιλάλ να μεταναστεύουν σε περιοχές της Βόρειας Αφρικής, με τον Φατεμίδη Νταΐ Αλί αλ Σουλάιχι να στήνει μία μοναρχία στην Υεμένη και την Νότια Αραβία

(συμπεριλαμβανόμενης και της Μέκκας), με τον Χαμντανίδη έκγονο Νάσερ αλ Ντάουλα ίμπν Χαμντάν να καταλαμβάνει μέρος του Καΐρου το 1067-1068 και να γίνεται ντε φάκτο κυβερνήτης της Αιγύπτου το 1071-1073 (όταν από τον τρομερό λιμό παρατηρήθηκαν και φαινόμενα καννιβαλισμού στην Αίγυπτο), και κυρίως με τους Σελτζούκους να κυριαρχούν ως νεοσύστατο περσιανάτο σε Μεσοποταμία, Ιράν, Συρο-Παλαιστίνη, Ανατολία και Χετζάζη, ένας νέος κόσμος είχε διαμορφωθεί. Έτσι, η παλιά αντιπαράθεση μεταξύ των Φατεμιδών και των Αβασιδών δεν θα μπορούσε παρά να οδηγήσει τους πρώτους σε σύγκρουση με τους Σελτζούκους που αποπειράθηκαν αλλά απέτυχαν να καταλάβουν την Αίγυπτο. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Hamdanid_dynasty
https://en.wikipedia.org/wiki/Zirid_dynasty
https://en.wikipedia.org/wiki/Banu_Hilal
https://en.wikipedia.org/wiki/Arab_migrations_to_the_Maghreb
https://en.wikipedia.org/wiki/Buyid_dynasty#Decline_and_fall_(983%E2%80%931062)
https://en.wikipedia.org/wiki/Tughril_I
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Mustansir_Billah#Famine
https://en.wikipedia.org/wiki/Mustansirite_Hardship
https://en.wikipedia.org/wiki/Ali_al-Sulayhi
https://en.wikipedia.org/wiki/Nasir_al-Dawla_Ibn_Hamdan

Με τις φατεμιδικές δυναστικές διαιρέσεις να προξενούν περαιτέρω διαιρέσεις και αποσχίσεις, όπως στην περίπτωση των Νιζαριτών, υποστηρικτών του Νιζάρ (γιού του αλ Μουσταάΐλι και εγγονού του αλ Μουστάνσιρ), οι οποίοι διαμορφώθηκαν ως το γνωστό Τάγμα των Ασασίνων Ισμαηλιτών, και με την άφιξη των Σταυροφόρων στην Συρο-Παλαιστίνη, η ευρύτερη περιοχή βρέθηκε σε μία δίνη η οποία δεν θα αργούσε να φέρει το οριστικό τέλος των Φατεμιδών. Αν είχε υπάρξει ενότητα ανάμεσα στα τότε μουσουλμανικά κράτη, οι Σταυροφόροι δεν θα είχαν μείνει ούτε ώρες στις εκτάσεις που κατέλαβαν. Αλλά αυτό δεν είχε συμβεί ποτέ στην Ιστορία των ισλαμικών κρατών!

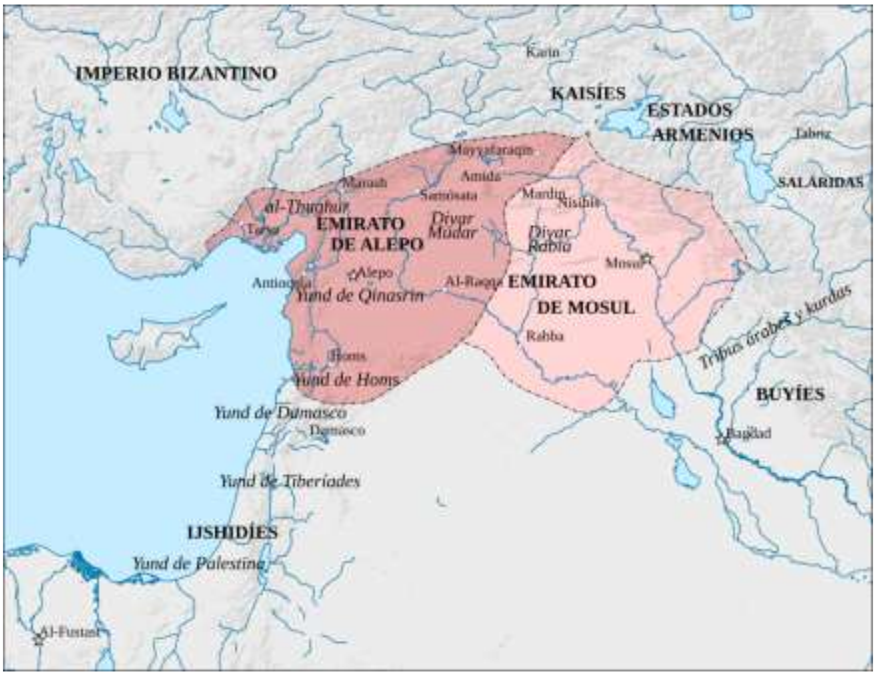

Τα δύο εμιράτα των Χαμντανιδών: το κράτος του Χαλεπίου και εκείνο της Μοσούλης

Οι Φατεμίδες άγονταν και φέρονταν από το αντι-σελτζουκικό μένος τους, το οποίο οφειλόταν στο γεγονός ότι οι Σελτζούκοι είχαν ενεργώς στηρίξει τον αβασιδικό θεσμό γενόμενοι θεματοφύλακές του, κατά την καθοδήγηση του Νιζάμ αλ Μουλκ, ενός κορυφαίου Ιρανού θεσμικού, εκπαιδευτικού και κοινωνικού αναμορφωτή, διανοητή και επιστήμονα των μέσων ισλαμικών χρόνων. Έτσι, οι Φστεμίδες, συμπεριφερόμενοι ανοήτως, είχαν αρχικά χαρεί με την σταυροφορική νίκη - κατάληψη (1097-1098) της Αντιόχειας (την οποία οι Σελτζούκοι είχαν μόλις αποσπάσει από την Ρωμανία το 1085) και κατέλαβαν τα Ιεροσόλυμα (1098). Από εκεί όμως τους εξεδίωξαν ένα χρόνο αργότερα οι Σταυροφόροι.

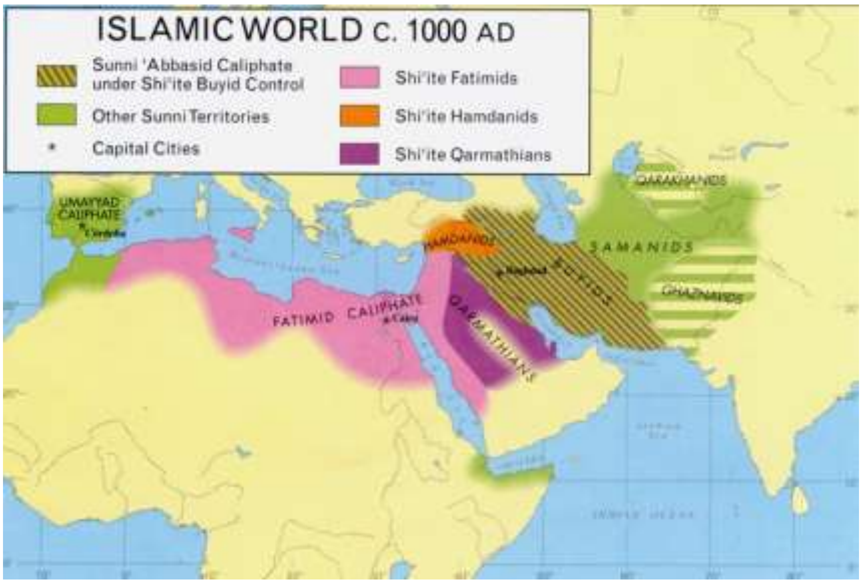

Φατεμίδες και Ζενγκίδες το έτος 1000

Συνέπεια αυτών των εξελίξεων ήταν μία σειρά πολέμων ανάμεσα στους Φατεμίδες και τους Σταυροφόρους στα παράλια της Παλαιστίνης και της Φοινίκης. Αυτές οι μάχες χρησίμευαν ως ανασχετικός μοχλός και ουσιαστικά εκράτησαν τους Σταυροφόρους εκτός Αιγύπτου. Ανακτορικές ίντριγκες, δυναστικές διαιρέσεις, θρησκευτικά σχίσματα και περιστασιακές εξουσίες ισχυρών στρατιωτικών και διοικητικών παραγόντων με συχνές δολοφονίες και συχνότερες μεσσιανικές επικλήσεις είναι τα χαρακτηριστικά τέτοιων περιόδων και στα χρόνια εκείνα ανάγεται και η νέα ισμαηλιτική διαίρεση ανάμεσα στους Χαφέζι και στους Ταγίμπι που φθάνει μέχρι τις ημέρες μας. Όμως η περίοδος αυτή σημειώνει την άνοδο του Καΐρου ως σημαντικού πολιτισμικού κέντρου σε όλο τον ισλαμικό κόσμο, πολύ περισσότερο εφόσον τότε ανεγέρθηκε το πρώτο αστεροσκοπείο της μουσουλμανικής Αιγύπτου (το 1119, από τον αλ Μααμούν αλ Μπατάιχι / al-Ma'mun al-Bata'ihi).

Η ήττα των Φατεμιδών στην Ασκαλώνα (1153), τελευταίο προμαχώνα στα παράλια της Παλαιστίνης, από τον Βαλδουίνο Γ' των Ιεροσολύμων ήταν η αναγγελία του τέλους υων Φατεμιδών. Οι τρομερές έριδες και οι εμφύλιες συγκρούσεις που ξέσπασαν, η διάλυση της δυναστείας (επί αλ-Ζάφιρ 1149-1154, αλ-Φάαϊζ 1154-1160, και αλ-Αντίντ 1160-1171), και οι αναμείξεις ξένων ηγεμόνων στον τελικό εκφυλισμό της φατεμιδικής δυναστείας, ιδιαίτερα του Νουρεντίν Ζένγκι, αταμπέκ της Μοσούλης και του Χαλεπίου (της τουρμενικής δυναστείας των Ζενγκιδών που αναγνώριζε τα σελτζουκικά πρωτεία), και του Αμαλρίχου των Ιεροσολύμων, οδήγησαν στο τέλος. Οι τρεις τελευταίοι χαλίφηδες ήταν μικρά παιδιά ανίκανα να εξουσιάσουν την κοινωνία και να σώσουν το κράτος τους. Διάφοροι στρατιωτικοί ηγήτορες εμάχονταν κυρίως

για να αποκτήσουν επιρροή και έτσι οι Σταυροφόροι επέδραμαν τετράκις εναντίον της Αιγύπτου (1163, 1164, 1164-1167 και 1168-1169), έχοντας και την υποστήριξη των Κομνηνών μερικές φορές, αν και Ρωμιοί και Λατίνοι αλληλοϋποβλέπονταν και δεν εμπιστεύονταν οι μεν τους δε και αντίστροφα. Οι Φατεμίδες δεν μπορούσαν παρά να ζητήσουν την βοήθεια των Ζενγκιδών και επί δύο δεκαετίες ο τουρκικός στρατός του Νουρεντίν Ζένγκι βοήθησε στην υπεράσπιση ενός κράτους που δεν υφίστατο πλέον και μιάς δυναστείας τόσο ανήμπορης όσο και το αβασιδικό χαλιφάτο.

Οι αταμπέκ των Ζενγκιδών

Καθοριστικό ρόλο έπαιξε τότε ο πολέμαρχος των Ζενγκιδών Άσαντ αντ-Ντιν Σιρκούχ μπιν Σάντι (Asad ad-Dīn Shirkuh bin Shadhi), ενώ ο αλλοπρόσαλλος βεζύρης των Φατεμιδών παιδιών-χαλίφηδων Σάουαρ (Shawar ibn Mujir al-Sa'di) υπήρξε ένα τόσο μισητό και παράλογο άτομο που, με σκοπό να αποτρέψει μία πιθανή σταυροφορική κατάκτηση του Καΐρου, έκαψε το Φουστάτ, την πρώτη μουσουλμανική πόλη στην περιοχή και κέντρο πλέον τότε του Καΐρου. Όταν επιτέλους ο Σάουαρ δολοφονήθηκε και λίγο αργότερα ο Σιρκούχ που τον είχε αντικαταστήσει ως βεζύρης πέθανε από μία αρρώστεια (1169), ο ανηψιός και υπασπιστής του Σαλάχ αντ-Ντιν Γιούσουφ ιμπν Αγιούμπ έθεσε τέλος στην δυναστεία των Φατεμιδών ανακηρύσσοντας το εαυτό του σουλτάνο και έτσι ιδρύοντας την αγιουμπιδική δυναστεία η οποία κυριάρχησε στην Αίγυπτο, Κυρηναϊκή, Χετζάζη, Υεμένη, Συρο-Παλαιστίνη και Βόρεια Μεσοποταμία από το 1171 μέχρι το 1250. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Fatimid_Caliphate#Final_decline
https://en.wikipedia.org/wiki/Siege_of_Antioch
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Musta%27li
https://en.wikipedia.org/wiki/Nizar_ibn_al-Mustansir
https://en.wikipedia.org/wiki/Hafizi_Isma%27ilism
https://en.wikipedia.org/wiki/Tayyibi_Isma%27ilism
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Ma%27mun_al-Bata%27ihi#New_Nile_canal_and_observatory
https://en.wikipedia.org/wiki/Zengid_dynasty
https://en.wikipedia.org/wiki/Nur_al-Din_Zengi
https://en.wikipedia.org/wiki/Imad_al-Din_Zengi
https://en.wikipedia.org/wiki/Ayyubid_dynasty
https://en.wikipedia.org/wiki/Crusader_invasions_of_Egypt
https://en.wikipedia.org/wiki/Amalric,_King_of_Jerusalem
https://en.wikipedia.org/wiki/Shawar
https://en.wikipedia.org/wiki/Shirkuh

Εκτός της σχετικά σύντομης περιόδου αντιχριστιανικού μένους του αλ-Χάκιμ, οι Φατεμίδες διατηρούσαν καλές σχέσεις με τους χριστιανικούς πληθυσμούς και τις θρησκευτικές ηγεσίες τους. Εννοώ κυρίως τους Μονοφυσίτες (ή Μιαφυσίτες) Κόπτες, Συρο-Αραμαίους και Αρμένιους, οι οποίοι αποτελούσαν την συντριπτική πλειοψηφία των χριστιανών που κατοικούσαν στον πυρήνα του φατεμιδικού κράτους και στους χώρους όπου εκδηλωνόταν η επεκτατική τάση των Φατεμιδών. Συχνά μάλιστα Κόπτες και Αρμένιοι βρέθηκαν σε υψηλά αξιώματα στην φατεμιδική διοίκηση. Αυτοί συχνά πυκνά έδειχναν ενδιαφέρον για την συντήρηση και την προστασία των εκκλησιών και των μοναστηριών του χαλιφάτου.

Έχει σημασία στο σημείο αυτό να τονιστεί ότι είναι στα φατεμιδικά χρόνια που αρχίζουμε να έχουμε ιστορικά τεκμήρια και επίσημες κρατικές αναφορές στην Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά, δηλαδή διατάγματα και συστάσεις προς τοπικούς κυβερνήτες σχετικά με την προστασία και την απρόσκοπτη λειτουργία της μονής. Αλλά όλα τοποθετούνται χρονολογικά στα χρόνια της εξουσίας του αλ-Χάκιμ (996-1021) και μεταγενέστερα. Υπάρχει ένα πλήθος εγγράφων χρονολογουμένων στο 1109, 1110, 1134, 1135, 1154 και 1156 και στα περισσότερα από αυτή γίνεται μνεία του τι τότε απεκαλείτο γενικώς σιτζιλάτ αλ ναμπαουίγιε (السجلات النبوية /sijilat al-nabawiyyah), δηλαδή 'διατάγματα του προφήτη'. Επαναλαμβάνω ότι ο όρος 'Αστί ναμέ' είναι όλως άκυρος ως ύστερος: δεν χρησιμοποιήθηκε πριν την οθωμανική κατάληψη του Σινά. https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Fatimid_caliphs

Πριν κλείσω αυτό το κεφάλαιο, πρέπει να τονίσω δύο σημεία καθοριστικά του χαρακτήρα της Μονής του Σινά. Πρώτον, αν και ιδρύθηκε από Ρωμαίο αυτοκράτορα δεν θεωρήθηκε ποτέ ως περιλαμβανόμενη στην δικαιοδοσία του Πατριαρχείου της Κωνσταντινούπολης αλλά αυτόνομη και αυτοκέφαλη, ανήκουσα στην Εκκλησία του Σινά της οποίας τον αρχιεπίσκοπο ορίζει ο 'Ορθόδοξος' (: Χαλκηδόνιος) Πατριάρχης Ιεροσολύμων – και όχι ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως (περισσότερα παρακάτω). Ούτε και ήταν ποτέ η Μονή του Σινά ένας χώρος αποκλειστικά Ρωμαίων 'Ορθοδόξων' (Χαλκηδόνιων) μοναχών. Το αντίθετο μάλιστα! Όπως προκύπτει και από το ιστορικό έργο της μονής, δηλαδή τον όγκο των σωζομένων χειρογράφων, αντιλαμβανόμαστε ότι ήταν ένα είδος διεθνικού ή υπερεθνικού μοναστηριού με έντονη παρουσία όλων των ανατολικών χριστιανικών δογμάτων. Συνεπώς, ζούσαν, ιερουργούσαν και εργάζονταν Χαλκηδόνιοι και μη μοναχοί Ρωμηοί Ορθόδοξοι, Συρο-Αραμαίοι, Κόπτες, Αρμένιοι, Γεωργιανοί και Σλαύοι πολλοί από τους οποίους θα είχαν τεράστιες γλωσσικές και φιλολογικές ικανότητες σε γλώσσες νεκρές και ζωντανές κατά την περίοδο της ζωής τους. Αυτή η δι-ομολογιακή συνύπαρξη καθιστούσε την Μονή του Σινά μοναδικό τόπο συνύπαρξης μοναχών από διάφορα κράτη, περιοχές και ηπείρους.

Δεύτερον, είναι προφανές ότι οι αιρετικοί και σχισματικοί 'Καθολικοί' δεν γίνονταν ποτέ δεκτοί. Γνωρίζουμε μάλιστα ότι, όταν ο Βαλδουίνος Α' του σταυροφορικού 'βασιλείου' των Ιεροσολύμων εξερευνούσε το 1116 (510 από Εγείρας) τις ανατολικές εκτάσεις του Σινά όχι μακριά από το επίνειο του κράτους του στον μυχό του κόλπου της Άκαμπα, οι μοναχοί της μονής αρνήθηκαν να του επιτρέψουν να εισέλθει και να διανυκτερεύσει στον ιερό για όλους τους χώρο, τον οποίο είναι σαφές ότι εκτιμούσαν ότι ο άπιστος Φράγκος θα μίαινε και θα βεβήλωνε (Susan B. Edgington, Baldwin I of Jerusalem 1100-1118, Routledge, 2019, p. 174 and 188 note 7, με αναφορά στο έργο του Albert of Aachen 'Historia Ierosolimitana', το οποίο έχει εκδώσει-μεταφράσει η ίδια συγγραφέας το 2007).

Αυτό το ιστορικώς καθοριστικό θέμα είναι τεκμηριωμένο από πολλές άλλες ιστορικές πηγές, οι οποίες αναφέρονται σε διάφορα παρεμφερή γεγονότα επισυμβάντα μετά την προαναφερμένη απόπειρα επίσκεψης, και αποτελεί κοινό τόπο για την σύγχρονη βιβλιογραφία, η οποία το αναφέρει εκτενώς και επανειλημμένως: "Devotion to St Catherine eclipsed the biblical significance of the site in the medieval West, but by the end of the Middle Ages the Latin authorities were frustrated by the reluctance of the monks of Mount Sinai to recognize papal authority, and worship by Latins at the monastery became subject to restrictions" (Bernard Hamilton & Andrew Jotischky The Mount Sinai Monastery: A Successful Example of Shared Holy Space; March 2022Al-Masaq: Islam and the Medieval Mediterranean 34 (2):1-13). https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09503110.2021.2007715

XII. Η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά και τα κράτη στα οποία αυτή διαδοχικά ανήκε – Β': Από τους Αγιουμπίδες έως τους Μπούρτζι Μαμελούκους (1171-1382)

Η δυναστεία, την οποία θεμελίωσε ο Σαλάχ αντ-Ντιν Γιούσουφ ιμπν Αγιούμπ, υπήρξε σύντομη και σε καμμία περίπτωση δεν συγκρίνεται με την αίγλη, την ισχύ, και την δημιουργικότητα των Φατεμιδών. Σε επίπεδο πνευματικότητας, οι Αγιουμπίδες ήταν ένα μηδενικό. Από την άλλη πάλι, δεν είχαν ούτε τις διαιρέσεις, ούτε τις ανακτορικές ίντριγκες που έκαναν φημισμένους τους Φατεμίδες και τόσο πολυδιασπασμένους μέχρι σήμερα τους απογόνους τους.

Ωστόσο, χάρη στην αποικιοκρατία, τον δυτικό οριενταλισμό, την διαστρέβλωση της ιστορίας που οι δυτικοί πανεπιστημιακοί και διπλωμάτες επέβαλαν στα κατά τόπους πιόνια τους (και μέσω αυτών στην κατά τόπους κατώτερη και μέση εκπαίδευση – δημόσια, ιδιωτική ή θρησκευτική), και την παρασκευή και διάδοση ποικίλων πολιτικών ψευτο-ιδεολογιών ανάμεσα στους μουσουλμάνους σε όλο τον κόσμο, ο

σημερινός μέσος μουσουλμάνος έχει μία υπέρμετρα, αν όχι παράλογα, μεγενθυμένη και συνεπώς εσφαλμένη ιδέα για τον Σαλάχ αντ-Ντιν Γιούσουφ ιμπν Αγιούμπ.

Ακόμη χειρότερα, σ'αυτόν εξολοκλήρου αποδίδεται ο εκδιωγμός των Σταυροφόρων από την ευρύτερη περιοχή της Συρίας, Παλαιστίνης και Ανατολικής Μεσογείου, ενώ η αποδυνάμωση των σταυροφορικών κρατών είχε σε σημαντικό βαθμό επιτελεσθεί πριν αυτός κυριαρχήσει στην Αίγυπτο και δεν ολοκληρώθηκε παρά μόνον 100 χρόνια μετά τον θάνατό του. Καταλαβαίνεις λοιπόν ότι η συμβολή κάποιου σε ένα έργο, στο οποίο συμμετείχαν πολλοί, δεν επιτρέπει την απόδοση του όλου έργου σ'αυτόν.

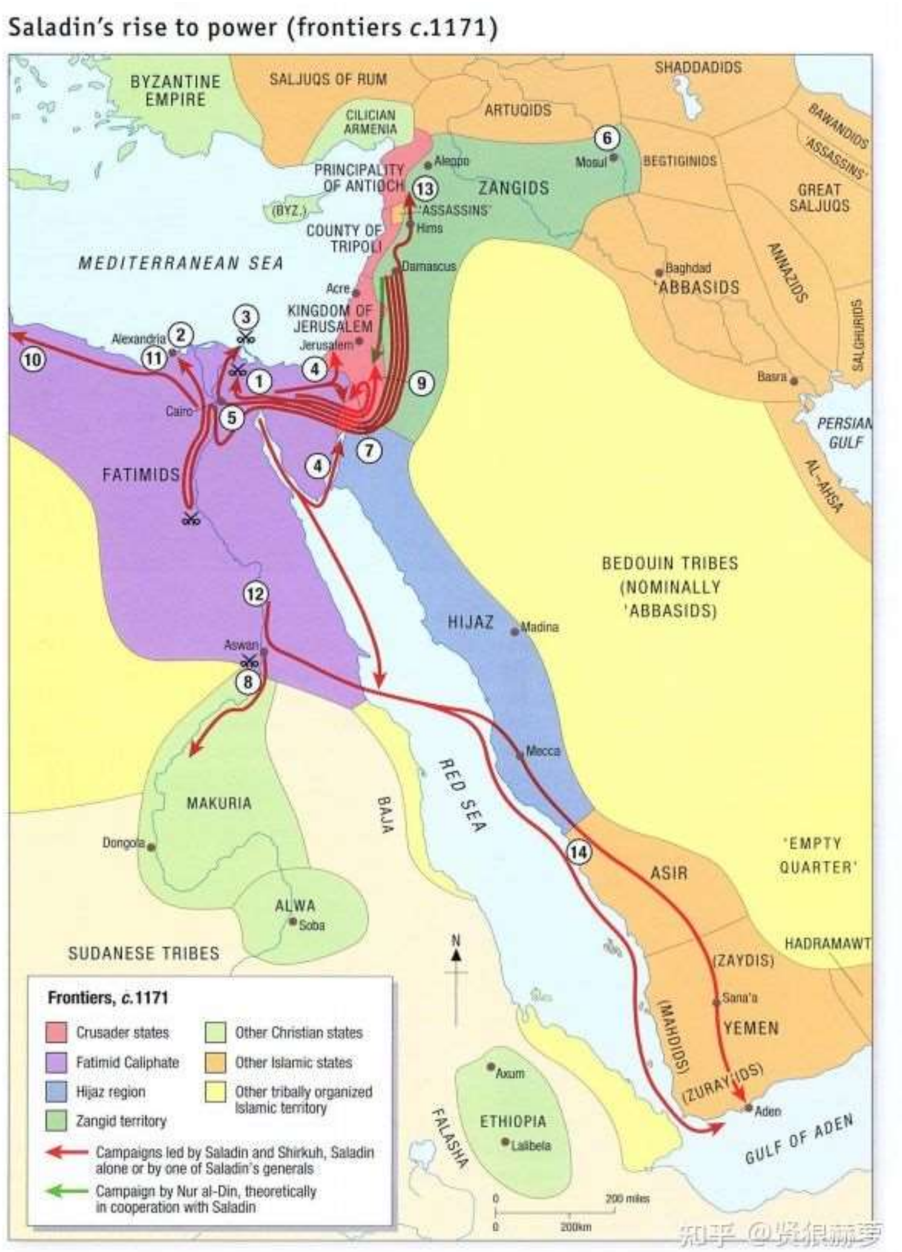

Πιο συγκεκριμένα, η διεστραμμένη πρόσληψη του ιδρυτή των Αγιουμπιδών κσι η στρεβλή αντίληψη που γι' αυτόν έχουν οι περισσότεροι μουσουλμάνοι σήμερα τον καθιστούν κάτι σαν μιμητή των πρώτων μουσουλμάνων κατακτητών {του τύπου του Χάλεντ μπιν αλ-Ουαλίντ (Khalid ibn al-Walid) και του Άαμρ ιμπν αλ Άας (Amr ibn al-As)} και, ακόμη πιο καταστροφικά, κάτι σαν πρότυπο για τον αναμενόμενο

ισλαμικό Μεσσία, τον Μάχντι αλ Μοντάζαρ, ο οποίος κατά τις Χαντίθ θα εμφανισθεί κατά το Πλήρωμα του Χρόνου μαζί με τον ισλαμικό προφήτη Ιησού (Ίσα) για να αντιπαρατεθεί στον Αντίχριστο (Μασίχ αντ Ντετζάλ). Οπότε, αν τύχει και ακούσεις από τυχόν μουσουλμάνους εκθειαστικά λόγια για τον Σαλάχ αντ-Ντιν Γιούσουφ ιμπν Αγιούμπ (τον οποίο οι Ρωμηοί ιστορικοί αποκαλούσαν 'Σαλαδίνο'), πέταξέ τα στα σκουπίδια επειδή ούτε το 1% από όλα αυτά δεν είναι ιστορικά σωστό και αληθινό.

Ένας επιπλέον μύθος είναι η λεγόμενη 'κουρδική' καταγωγή ή 'ταυτότητα' του Σαλάχ αντ-Ντιν Γιούσουφ ιμπν Αγιούμπ. Αυτό αποτελεί μία συστηματικά διαδεδομένη απάτη - έργο Σιωνιστών πανεπιστημιακών και ψευτοϊστορικών, προπαγανδιστών εργαζομένων για την συστηματική διαστρέβλωση της Ιστορίας και την προσαρμογή της σε κρατικά ή διεθνή συμφέροντα, πολιτικές και στόχους. Και έτσι, ενώ σήμερα σε εκτάσεις της Τουρκίας, Συρίας, Ιράκ και Ιράν δεν υπάρχουν 'Κούρδοι' αλλά Σοράνι, Κουρμάντζι, Ζαζά, Γιαζίντι, Σαμπάκ, Γκοράνι, Μούκρι, Φαΐλι, Γιαρσάνι, Πεχλεβάνι, Λάκι, κλπ (ως εθνοφυλετικά-γλωσσικά και εθνο-θρησκευτικά σύνολα τα οποία, εάν ένας κακούργος τα βάλει υποχρεωτικά ή εξ απάτης μέσα στα όρια ενός κράτους, θα αλληλοσκοτωθούν μέχρι του τελευταίου για το ποιό σύνολο θα κυριαρχήσει εκεί μέσα), σε καμμία περίπτωση δεν ξέρουμε ποιο από όλα αυτά τα διαφορετικά έθνη θα μπορούσε να έχει ενδεχομένως μία σχέση με τους 'Ακράντ' των ιστορικών κειμένων των μέσων ισλαμικών χρόνων. Σε όλο λοιπόν αυτό τον εσμό των αλληλομισουμένων εθνών με διαφορετικές γλώσσες και γραφές, ποικίλες θρησκείες, άσχετες ιστορικές παραδόσεις, και αντίθετους κοινωνικούς-πολιτικούς προσανατολισμούς προσπαθούν διεστραμμένοι δυτικοί παραχαράκτες να παρασκευάσουν και να 'δώσουν' μία ψευδή ιστορία που φυσικά και δεν είναι δική τους.

Ο Σαλαδίνος ούτε εθνική κουρδική ταυτότητα είχε, ούτε και νοιαζόταν για τους υποτιθέμενους ομοεθνείς του και την τύχη τους. Ούτε και είχε κάποια εξουσία στον τόπο του, αλλά κυριάρχησε και πολέμησε μακριά από αυτόν. Πολύ πιο σημαντικό είναι το γεγονός ότι οι όροι 'Τούρκοι' (Ατράκ) και 'Κούρδοι' (Ακράντ/πληθυντικός του 'Κουρντ') στα αραβικά του 12ου ή 13ου αιώνα δεν δήλωναν ένα συγκεκριμένο 'έθνος' αλλά πολλά και διαφορετικά έθνη συγκεφαλαιωτικά. Αυτούς τους όρους δεν μπορούμε να αποδώσουμε σε σύγχρονες γλώσσες παρά μόνον ως "Τουρανοί" (ουραλο-αλταϊκά και τουρκο-μογγολικά φύλα) στην πρώτη περίπτωση και ως "εθνότητες της ευρύτερης περιοχής της οροσειράς του Ζάγρου" στην δεύτερη περίπτωση.

Όταν ο Βέρβερος ιστορικός Μουχάμαντ ιμπν Ιμπραήμ αλ Χαζράτζι (al-Khazraji; 12ος – 13ος αιών) γράφει την περίφημη "Ιστορία των κουρδικών και τουρκικών κρατών" (تاريخ الدولة الأكراد والأتراك / Tarkh al-dawlat al-Akrad wa 'l-Atrak), η οποία δεν έχει ακόμη μεταφραστεί σε καμμία μεγάλη δυτική γλώσσα (για ευνόητους λόγους), εννοεί απλά και μόνον τους Αγιουμπίδες και τους Μαμελούκους. Ούτε εθνική διάσταση είχαν αυτοί οι όροι, ούτε και μπορεί να χαραχθεί μία γραμμή ιστορικής συνέχειας από τους 'Ακράντ' του αλ-Χαζράτζι μέχρι κάποιο από τα πολλά και μεταξύ τους πολλαπλώς διαφορετικά φύλα που οι δυτικές μυστικές υπηρεσίες παραχαρακτικά αποκαλούν σήμερα 'Κούρδους'. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Muhammad_ibn_Ibrahim_al-Khazraji

Τέλος, στην κάθε περίπτωση, όλοι αυτοί οι ηγεμόνες και πολέμαρχοι ήταν συνειδητοί παράγοντες περσιανάτων, φορείς τουρανικής στρατιωτικής παράδοσης και ιρανικής επικής παιδείας και πολιτισμού, και πιστοί μουσουλμάνοι σε τόσο απόλυτο βαθμό που κανένα ίχνος άλλου, τυχόν φυλετικού ή εθνικού, προσδιορισμού δεν μπορούσε

να ανευρεθεί σ'αυτούς. Όπου και αν είχαν γεννηθεί, ο Σαλάχ αντ-Ντιν, ο αδελφός του, και ο πατέρας τους ευρίσκονταν στην υπηρεσία του Ιμάντ αντ-Ντιν Ζένγκι, ενός Τουρκμένου αταμπέκ που με έδρα την Μοσούλη και το Χαλέπι ανεγνώριζε τα πρωτεία των Σελτζούκων. Ο Νατζμ αντ-Ντιν Αγιούμπ, πατέρας του Σαλάχ αντ-Ντιν, είχε γεννηθεί στο Ντβιν, μία σημαντική αρμενική πόλη που στις αρχές του 12ου αιώνα ανήκε στην αυτοκρατορία των Σελτζούκων, το ισχυρότερο περσιανάτο της εποχής. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Najm_al-Din_Ayyub
https://en.wikipedia.org/wiki/Imad_al-Din_Zengi
https://en.wikipedia.org/wiki/Zengid_dynasty

- Και πως λεγόταν ο μεγάλος αδελφός του Σαλάχ αντ-Ντιν;
- Σαμσαντίν Τουράν-σαχ ιμπν Αγιούμπ!
Είχε δηλαδή προσλάβει την επωνυμία "σάχης του Τουράν", δηλαδή κάτι το εμφανώς υπερβολικό (αλλά τότε συνηθισμένο ανάμεσα σε πολέμαρχους) που σήμαινε αποδοχή του ιρανικού έπους και της αυτοκρατορικής παράδοσης, καθώς και διάθεση για να κυριαρχήσει σε όλη την Κεντρική Ασία και μέχρι την Κίνα. Που υπάρχει κάποιο ίχνος κουρδικής ταυτότητας σε όλα αυτά; Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Turan-Shah

- Και πως λεγόταν ο γιος του Ασ-Σάλεχ Αγιούμπ, έκτου διαδόχου του Σαλάχ αντ-Ντιν;
- αλ-Μάλεκ αλ-Μουάζαμ Γαϋάθ αντ-Ντιν Τουράν-σαχ!
Είναι σαφές ότι ο κάθε γουλάμ, ο κάθε μαμελούκος, είχε ως κύριες αξίες του κόσμου του την ισλαμική του πίστη, την ιρανική του παιδεία, την τουρανική του στρατιωτική εκπαίδευση και εμπειρία, και την ελευθερία των όποιων φιλοδοξιών που μπορούσε να υποστηρίξει το σπαθί του. Υπερασπίζονταν πίστεις, αξίες, ανώτερους, ζωές, εξουσίες, πλούτη, αλλά όχι γαίες. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/As-Salih_Ayyub
https://en.wikipedia.org/wiki/Saladin#Sultan_of_Egypt
https://en.wikipedia.org/wiki/Ayyubid_dynasty#History
https://en.wikipedia.org/wiki/Ayyubid_dynasty
https://en.wikipedia.org/wiki/Sultan_of_Egypt

Οπότε είναι φυσιολογικό ότι η αγιουμπιδική περίοδος υπήρξε για την Αίγυπτο, την Παλαιστίνη, την Συρία, την βόρεια Μεσοποταμία, την Χετζάζη και το Σουδάν μία περίοδος πολλών, αλλεπάλληλων πολέμων και συγκρούσεων όλων εναντίον όλων, κατά την διάρκεια των οποίων τα σύνορα ανάμεσα στις επικράτειες των Αλμοάδων, της Ρωμανίας, των Ζενγκιδών, των Αβασιδών, των Αγιουμπιδών, των Σταυροφόρων, των Σελτζούκων, των Αρτουκιδών, των Τουρανών Ντανισμέντ, της Χωρασμίας (Χαουαρίζμ - σε Ιράν και Κεντρική Ασία), της Υεμένης, των Μαμελούκων του Δελχίου (ανεξάρτητου σουλτανάτου), και του χριστιανικού βασιλείου της Μακουρίας στο βόρειο Σουδάν ήταν κυριολεκτικά μία κινούμενη άμμος. Όπως η αποσύνθεση των Φατεμιδών έτσι και η κατάρρευση των Αγιουμπιδών στην Αίγυπτο συνοδεύθηκε από μία ακόμη σταυροφορική επίθεση και προσωρινή κατοχή της Ντουμιάτ στο Ανατολικό Δέλτα. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Seventh_Crusade#The_expedition_to_Egypt
https://en.wikipedia.org/wiki/Siege_of_Damietta_(1249)
https://en.wikipedia.org/wiki/Battle_of_Mansurah_(1250)

Και όπως συνέβηκε στην περίπτωση των Φατεμιδών, ο θεμελιωτής της επόμενης δυναστείας (των λεγομένων Μπάχρι Μαμελούκων) ήταν ένας στρατιωτικός στην υπηρεσία των προκατόχων του (εν προκειμένω των Αγιουμπιδών). Αυτό ακριβώς καθιστά την χρήση του όρου "δυναστεία Μαμελούκων" εντελώς λαθεμένη και διαστρεβλωτική, όχι υπό την έννοια ότι δεν ήταν Μαμελούκοι αλλά επειδή ήδη και οι πρότερες δυναστείες (Τουλουνίδες και Ιχσιντίδες) είχαν και αυτές θεμελιωθεί, σταθεροποιηθεί και στελεχωθεί από Μαμελούκους. Ακόμη και οι Φατεμίδες, η μόνη ισλαμική δυναστεία που καταγόταν από την οικογένεια του προφήτη Μωάμεθ, είχαν κυβερνήσει την επικράτειά τους χάρη στα στρατεύματα Μαμελούκων που είχαν σιγά-σιγά συγκεντρωθεί σε πολλά σημεία του αβασιδικού χαλιφάτου (σε Ασία και Αφρική), έτσι καταργώντας την κεντρική εξουσία του, ενόσω υπερασπίζονταν την πίστη, την παιδεία, την πνευματικότητα, τις παραδόσεις και τον πολιτισμό του.

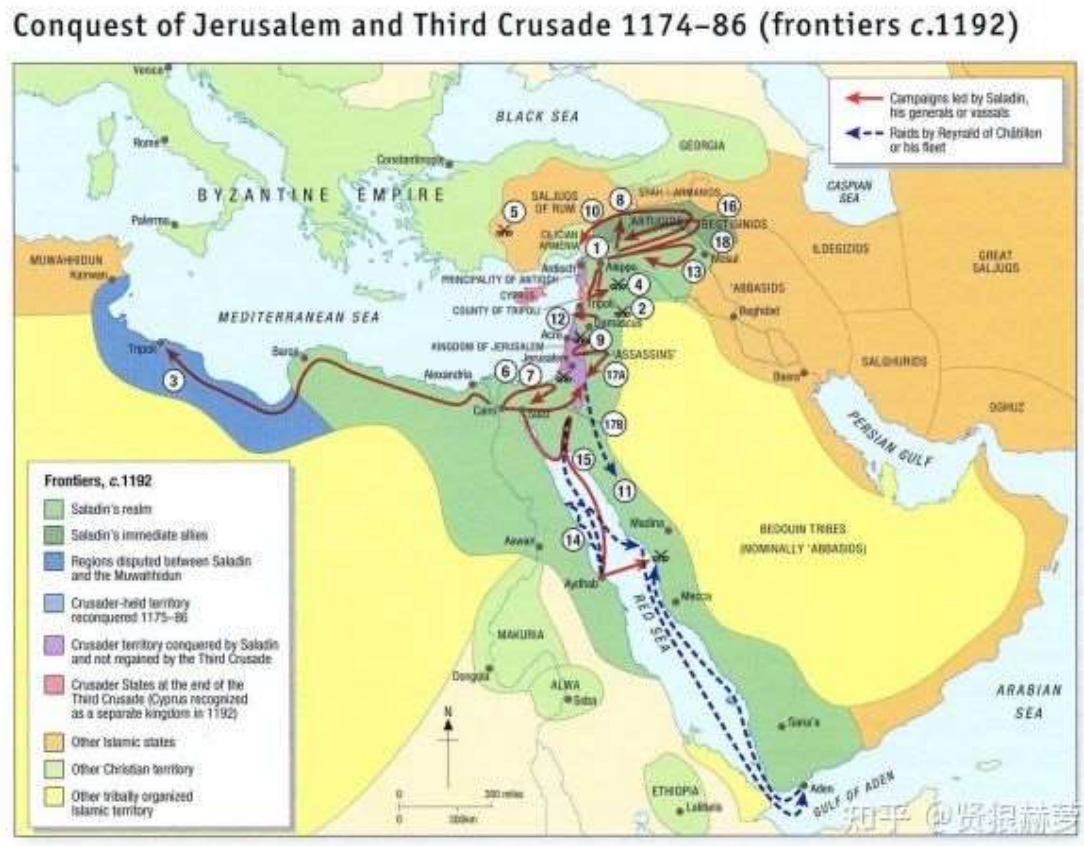

Συνεπώς, όπως δεν μπορούμε να αναφερθούμε σε Ισλαμική Ιστορία χωρίς το Ιράν, όσον αφορά την παιδεία, τα γράμματα, τις τέχνες, την αρχιτεκτονική, τις επιστήμες, την σοφία, την πνευματικότητα και τον πολιτισμό, έτσι και δεν μπορεί να γράψουμε τίποτα το σχετικό με την Ιστορία των ισλαμικών κρατικών θεσμών (χαλιφάτων, εμιράτων, σουλτανάτων, χανάτων, ιμαμάτων, κλπ) χωρίς το Τουράν, δηλαδή τον τεράστιο χώρο, τον οποίο σήμερα αποκαλούμε Κεντρική Ασία, βορειοδυτική Κίνα, Μογγολία, και κεντρική-ανατολική Σιβηρία. Χωρίς το Ιράν και το Τουράν, η Ιστορία του Ισλάμ θα είχε τελειώσει στα μέσα του 8ου αιώνα με την διάλυση των Ομεϋαδών, η οποία θα οφειλόταν στις εσωτερικές έριδες και διχόνοιες, καθώς και στην απόρριψή τους από την συντριπτική πλειοψηφία των μουσουλμάνων οι οποίοι ακολουθούσαν τους κατατρεγμένους απογόνους του Μωάμεθ.

Ο Φάρις αλ-Ντιν Ακτάυ ήταν ο αρχηγός των λεγομένων Μπάχρι (δηλαδή των Παρανείλιων/η λέξη 'μπαχρ', αν και σημαίνει 'θάλασσα', στην Αίγυπτο αποδίδεται και στον Νείλο) Μαμελούκων που έυρίσκονταν στην υπηρεσία του Αγιουμπίδη Ασ-Σάλεχ Αγιούμπ. Όταν αυτός πέθανε (1249), η άκρως δραστήρια σύζυγός του Σάτζαρ αντ-ντορ (δηλαδή 'Δένδρο των Μαργαριταριών'/ شجر الدر) κράτησε τον θάνατό του μυστικό έως ότου επιστρέψει ο γιος του, αλ-Μουάζαμ Τουράν-σαχ, δηλαδή για μία περίοδο περίπου τριών εβδομάδων! Αυτός κατήγαγε μία αποφασιστική, τελική νίκη επί των Σταυροφόρων στο Φαρισκούρ (στο ανατολικό Δέλτα ανάμεσα στην Ντουμιάτ και την Μανσούρα) χρησιμοποιώντας μάλιστα το υγρόν πυρ και συλλαμβάνοντας τον Λουδοβίκο Θ'. Πλην όμως, λίγο καιρό αργότερα, κατά την διάρκεια ενός δείπνου, δολοφονήθηκε με αποτρόπαιο τρόπο από τους επιτελείς του, δηλαδή τους κορυφαίους Μαμελούκους πολέμαρχους, επειδή συστηματικά τους συμπεριφερόταν υποτιμητικά και περιφρονητικά. Στο τέλος, ο Φάρις αλ-Ντιν Ακτάυ του έκοψε το κεφάλι.

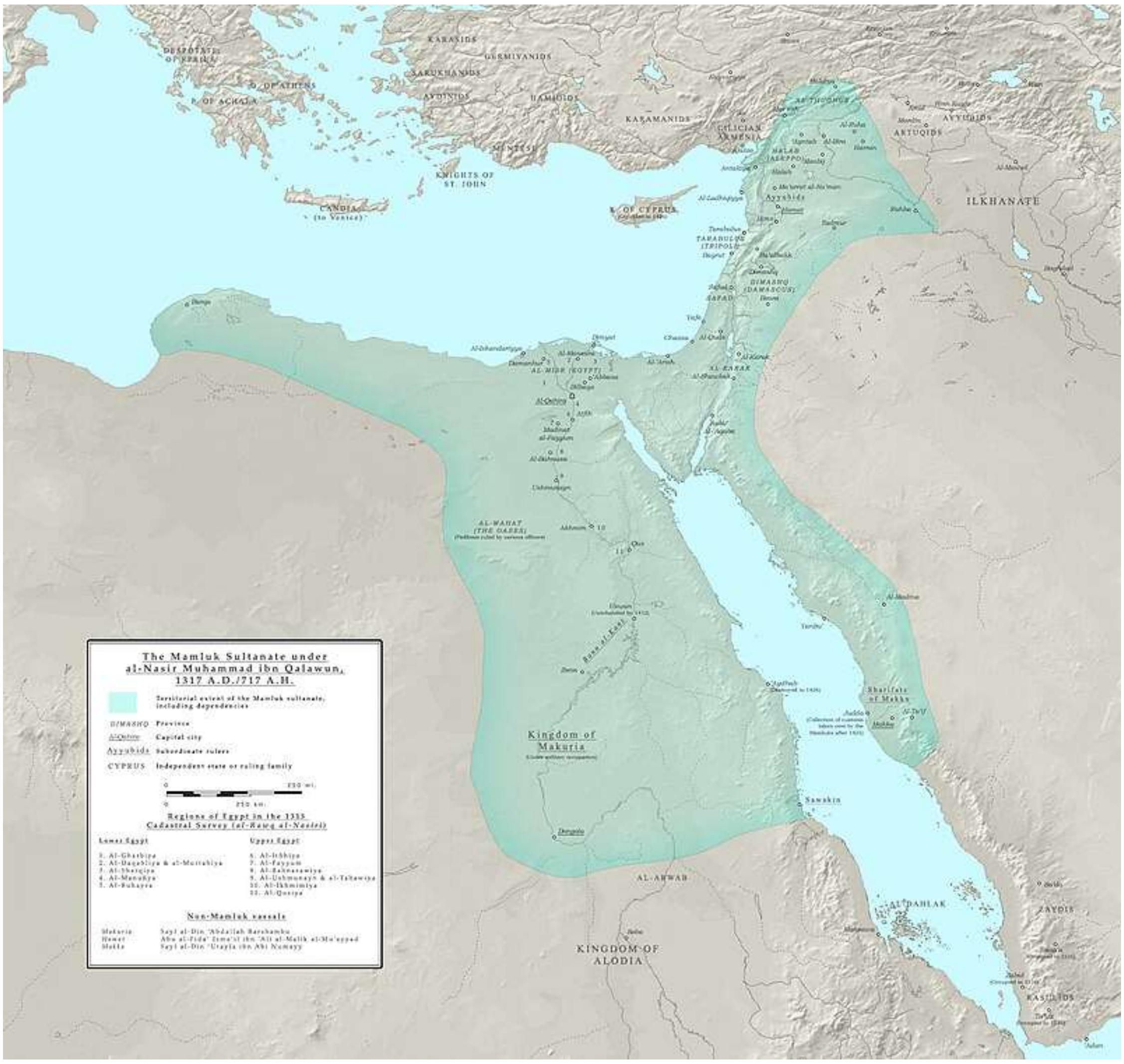

Το Σουλτανάτο των Μπάχρι Μαμελούκων γύρω στο 1317

Τότε, η μητέρα του, Σάτζαρ αντ-ντορ, έχοντας την υποστήριξη των Μαμελούκων επειδή ήταν η ψυχή της κατά των Σταυροφόρων αντίστασης, κατέλαβε τον θρόνο (2 Μαΐου 1250) και ανακηρύχθηκε Σουλτάνα (κατά τις ιστορικές πηγές "Σουλτάνος", στο αρσενικό γένος) της Αιγύπτου – κάτι που ωστόσο δεν αναγνώρισαν ούτε ο Αβασίδης χαλίφης, ούτε οι Αγιουμπίδες της Συρίας. Εκείνη τότε σύντομα παντρεύθηκε τον Μαμελούκο πολέμαρχο Ιζ αντ-Ντιν Αϋμπάκ, ο οποίος είχε συμμετάσχει σε πολλές

μάχες, προαχθεί σε 'εμίρη' (διοικητή στρατιάς) και οινοχόο του Ασ-Σάλεχ Αγιούμπ, και στην συνέχεια διορισθεί ως αταμπέκ (αρχιστράτηγος) από την Σάτζαρ αντ-ντορ.

Ακολούθως, αυτή παραιτήθηκε μεταβιβάζοντας την εξουσία στον νέο σύζυγό της. Η εξουσία του Ιζ αντ-Ντιν Αϋμπάκ διήρκεσε τότε μία εβδομάδα και στην συνέχεια αυτός όρισε τον εξάχρονο Αγιουμπίδη Αλ Άσραφ Μούσα ως σουλτάνο ούτως ώστε να αποτρέψει τυχόν επέμβαση του Αγιουμπίδη ηγεμόνα της Συρίας Αν-Νάσερ Γιούσουφ, πατέρα του Αλ Άσραφ Μούσα. Ο Φάρις αλ-Ντιν Ακτάυ απέκρουσε τις επιθέσεις των Αγιουμπιδών της Συρίας και ενίκησε τον Αν-Νάσερ Γιούσουφ στην Γάζα τον Οκτώβριο του 1250. Κατά τα αμέσως επόμενα χρόνια, κατέστειλε μία εξέγερση στην Άνω Αίγυπτο.

Καθώς έβλεπε με κακό μάτι την άνοδο της επιρροής του Ιζ αντ-Ντιν Αϋμπάκ και θεωρούσε ότι ο πρώην υφιστάμενός του είχε δημιουργήσει ένα κράτος μέσα στο (στρατιωτικό, μη θεσμοθετημένο) κράτος του, δηλαδή το σώμα των Μαμελούκων που ο ίδιος έλεγχε, ο Φάρις αλ-Ντιν Ακτάυ αποπειράθηκε να στήσει μία συνωμοσία, αλλά απέτυχε και δολοφονήθηκε, ενώ οι περισσότεροι συμπολεμιστές του αυτομόλησαν στην Συρία (1254). Ο θάνατός του πρέπει να έγινε δεκτός με ανακούφιση από όλους τους χριστιανούς της επικράτειας επειδή ήταν καλά γνωστός για την κακεντρέχειά του εναντίον τους. Τότε, ο Ιζ αντ-Ντιν Αϋμπάκ έπρεπε να θέσει υπό έλεγχο τους Μαμελούκους, κάτι που του πήρε κάποιο χρόνο (1254-1255).

Τότε πλέον ο Αλ Άσραφ Μούσα, το αγόρι-σουλτάνος, του ήταν άχρηστο και ο Ιζ αντ-Ντιν Αϋμπάκ το καθαίρεσε, αναλαμβάνοντας μόνος του την εξουσία. Αν και ο ίδιος ουσιαστικά είναι ο πρώτος Μαμελούκος σουλτάνος της Μπάχρι δυναστείας, ως αρχή του μαμελουκικού σουλτανάτου θεωρητικά ορίζεται η ανακήρυξη της Σάτζαρ αντ-ντορ ως σουλτάνας. Ωστόσο, η βασιλεία του Ιζ αντ-Ντιν Αϋμπάκ και πάλι διήρκεσε λίγο, διότι όταν ο ίδιος αποφάσισε να παντρευθεί την κόρη του εμίρη της Μοσούλης (που είχε διαδεχθεί τους Ζενγκίδες), η ατρόμητη και στυγερή Σάτζαρ αντ-ντορ, η οποία νόμισε ότι θα παραμεριζόταν, έβαλε και τον έσφαξαν (1257). Οπότε, αμέσως μετά, τον διαδέχθηκε ο γιος του, αλ-Μανσούρ Άλι. Λίγο καιρό αργότερα, αντίπαλες φράξιες Μαμελούκων συγκρούστηκαν άγρια είτε για να βγάλουν από την μέση την Σάτζαρ αντ-ντορ, είτε για να την προστατέψουν.

Και εκεί που νόμισαν ότι την είχαν σίγουρη, κλεισμένη και προστατευμένη στον Κόκκινο Πύργο του Κάστρου του Καΐρου, μια ευλογημένη μέρα όλες οι δούλες του 15χρονου γιου της και ήδη σουλτάνου αλ-Μανσούρ Άλι, κατάλληλα ορμηνεμένες και αποφασισμένες, την επήραν με τα τσόκαρα -σκληρά, ξύλινα και φονικά- και την έκαναν του αλατιού, πριν πετάξουν το γυμνό άψυχο κορμί της σε ένα χαντάκι έξω από το Κάστρο. Μάλιστα, κατά την παράδοση, το πολύ γνωστό αιγυπτιακό γλυκό Ουμ Άλι ('η μητέρα του Άλι') είναι ακριβώς η συνταγή ενός ιδιαίτερα γευστικού εδέσματος που ετοίμασαν τότε για πρώτη φορά στα ανάκτορα του αλ-Μανσούρ Άλι για να εορτάσουν με όσο το δυνατόν πιο πλουσιοπάροχο τρόπο τον οικτρό σκοτωμό της μητέρας του. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Faris_al-Din_Aktay
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Muazzam_Turanshah
https://en.wikipedia.org/wiki/Battle_of_Fariskur_(1250)
https://en.wikipedia.org/wiki/Shajar_al-Durr
https://en.wikipedia.org/wiki/Om_Ali
https://en.wikipedia.org/wiki/Aybak
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Ashraf_Musa,_Sultan_of_Egypt

https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Mansur_Ali
https://en.wikipedia.org/wiki/Bahri_Mamluks
https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_the_Mamluk_Sultanate
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Mamluk_sultans

Οι Μπάχρι Μαμελούκοι (1250-1382) κυβέρνησαν με σιδηρά πυγμή την επικράτειά τους, δηλαδή κυρίως την Αίγυπτο, την Χετζάζη, και την Συρο-Παλαιστίνη, ενώ κατά περιόδους επέκτειναν την εξουσία τους στην Κυρηναϊκή και στο βόρειο Σουδάν, όπου το χριστιανικό βασίλειο της Μακουρίας έδειχνε πλέον σημεία αποδυνάμωσης και παρακμής. Για την Αίγυπτο και την Χετζάζη, η περίοδος της δυναστείας τους σήμαινε κοινωνική σταθερότητα, κρατική αναδιοργάνωση, στρατοκρατικό συγκεντρωτισμό, και αξιόλογο ανοικοδομικό έργο, ενώ για την Συρία και την Παλαιστίνη, τα χρόνια αυτά χαρακτηρίστηκαν από πολέμους ενάντια στους Σταυροφόρους και τους Μογγόλους.

Απεικόνιση ενθρόνου ηγεμόνα, πιθανώτατα Μπάχρι Μαμελούκου, σε σμικρογραφία χειρογράφου (χρονολογημένου στο 1334) των Μακαμάτ του αλ Χαρίρι από την Αίγυπτο

Η πιο καθοριστική μάχη και νίκη των Μπάχρι Μαμελούκων ήταν η σύγκρουση με τους Ιλχανίδες (δηλαδή την αυτοκρατορία του Χουλάγκου Χαν, του οποίου ο τίτλος ήταν Ιλ-χαν) στο Άυν Τζαλούτ ('Πηγή του Γολιάθ') στην Παλαιστίνη το 1260. Δύο μόλις χρόνια μετά την κατάκτηση και καταστροφή της Βαγδάτης από τον Χουλάγκου Χαν, ο κάθε ηγέτης θα δίσταζε να εκθέσει το στράτευμά του απέναντι σε εκείνο του εγγονού του Τσενγκίζ Χαν. Ωστόσο, ο Χουλάγκου Χαν έπρεπε να επιστρέψει με το μεγαλύτερο τμήμα του στρατεύματός του επειγόντως στην Μογγολία ώστε εκεί να συμμετάσχει σε ένα καθοριστικό κουρουλτάι (αυτοκρατορικό συμβούλιο με τους άλλους συγγενείς του που κυριαρχούσαν σε σχεδόν όλη την Ασία και την Ανατολική Ευρώπη έχοντας μοιράσει τις τεράστιες αυτές εκτάσεις σε τέσσερα τμήματα), οπότε άφησε αντικαταστάτη του τον Κιτμπούκα Νογιάν, ένα νεστοριανό χριστιανό Μογγόλο πολέμαρχο, με 10000 άνδρες.

Και τότε συνέβηκε το απρόσμενο: ο Σάυφ αντ-Ντιν Κουτούζ (το τουρκικό όνομά του σημαίνει 'λυσσασμένος σκύλος'), Μαμελούκος σουλτάνος, κατάφερε με περίπου ίσο αριθμό στρατιωτών με εκείνους του Κιτμπούκα να τον νικήσει και να σταματήσει και αποτρέψει μια για πάντα την προέλαση των Μογγόλων στην Αφρική. Η μάχη του Άιν Τζαλούτ είναι αναμφίβολα μία από τις πιο καθοριστικές, κοσμοϊστορικές μάχες στην Παγκόσμια Ιστορία και μία από τις πιο απρόσμενες στρατιωτικές νίκες. Βεβαίως δεν ήταν μία σύγκρουση Αιγυπτίων και Μογγόλων, αλλά μία 'εμφύλια' τουρανο-μογγολική σύρραξη, δεδομένου ότι οι Μαμελούκοι ήταν Τουρανοί. Αυτό δεν πρέπει να το ξεχνάμε ποτέ. Και όμως, ενδεικτικό του τι ακριβώς ήταν η στρατοκρατία των Μαμελούκων, ο -νικητής του Άυν Τζαλούτ- Κουτούζ δολοφονήθηκε λίγο καιρό αργότερα από μία ομάδα επιτελών του. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Qutuz
https://en.wikipedia.org/wiki/Battle_of_Ain_Jalut
https://en.wikipedia.org/wiki/Kitbuqa
https://en.wikipedia.org/wiki/Hulegu_Khan
https://en.wikipedia.org/wiki/Ilkhanate

Οι πιο σημαντικοί Μπάχρι Μαμελούκοι σουλτάνοι ήταν ο Μπαϋμπάρς και ο Καλαουούν. Ο πρώτος, επονομασμένος και ως Αμπού 'λ Φουτούχ ('πατέρας των κατακτήσεων'), εβασίλευσε ως 'Σουλτάνος της Αιγύπτου και του Σαμ' (شام/Sham σημαίνει την ευρύτερη περιοχή των σημερινών κρατών Ιράκ, Συρίας, Λιβάνου, Ιορδανίας, Παλαιστίνης και Ισραήλ) από το 1260 μέχρι το 1277. Κατά τις ιστορικές πηγές είχε γεννηθεί το 1223 (σύμφωνα με άλλες αναφορές το 1228), είχε πολεμήσει στο Άυν Τζαλούτ μαζί με τον Κουτούζ, και σύμφωνα με ορισμένες ιστορικές περιγραφές είχε συμμετάσχει κατά κάποιο τρόπο στην συνωμοσία εναντίον του προκατόχου του. Το όνομά του σε τουρανικές γλώσσες σημαίνει τον μεγάλο πάνθηρα.

Ως προς την καταγωγή του ήταν Κιπτσάκ, δηλαδή ανήκε σε ένα τουρανικό φύλο το οποίο είχε εγκατασταθεί ήδη από τον ένατο αιώνα στον χώρο της νότιας Ουκρανίας, νότιας Ρωσσίας και νοτιοδυτικής Σιβηρίας, στήνοντας μία χαλαρή συνομοσπονδία. Όπως πολλά άλλα τουρανικά φύλα που είχαν εγκατασταθεί στα δυτικά, η φυλή του έσπευσε να φύγει προς τα νότια για να αποφύγει την μήνιν που έφερνε μαζί της η τρομερή μογγολική λαίλαπα. Ο Μπαϋμπάρς, αφού είδε τους γονείς του να σφάζονται, διέφυγε προς τα νότια μέσω είτε της Μαύρης Θάλασσας, είτε του Καυκάσου και, αφού πωλήθηκε και πολέμησε για αρκετά χρόνια ως 'μαμελούκος' (ή 'γουλάμ'), δηλαδή σκλάβος πολεμιστής των Σελτζούκων του Ρουμ, πωλήθηκε εκνέου στην Χαμά της Συρίας, και έτσι έφθασε στην Αίγυπτο λίγο αργότερα.

Ανέβηκε λοιπόν στην εξουσία ο Μπαϋμπάρς σε μία πολύ κρίσιμη περίοδο και αφού είχε κάνει μαθητής του κορυφαίου μουσουλμάνου μύστη, σοφού και πανεπιστήμονα Μουχιεντίν Ιμπν Άραμπι, όπως διασώζει ο Αμπντέλ Ουαχάμπ αλ-Σααράνι (Abd al-Wahhab al-Sha'rani / عبد الوهاب الشعرانى), ένας Αιγύπτιος ιστορικός του 16ου αιώνα. Αυτό και μόνον εξηγεί την επιτυχία των έργων του, την σοφία την οποία επέδειξε κατά την περίοδο της βασιλείας του, όπως επίσης και την επίμονη προσπάθειά του να μετατρέψει την επικράτειά του σε ένα κράτος πανεπιστημίων, ερευνητικών κέντρων, μυστών, καλλιτεχνών, και σοφών.

Αυτή η μαθητεία φάνηκε στην προσπάθειά του να συστήσει μία συμμαχία με την Χρυσή Ορδή (Golden Horde / Ulug Ulus / اولوغ اولوس) που ήταν η μία από τις τέσσερις τεράστιες αυτοκρατορίες στις οποίες διαιρέθηκε η κοσμοκρατορία του Τεμουτζίν (που είναι ευρέως γνωστός ως Τζενγκίζ Χαν, δηλ. 'κυβερνήτης του κόσμου'). Το νόημα αυτής της συμμαχίας ήταν η δημιουργία ενός σοβαρού αντιβάρου στο Ιλχανάτο και στον Χουλάγκου Χαν με του οποίου τις δυνάμεις είχε ήδη συγκρουστεί ο Μπαϋμπάρς στο Άυν Τζαλούτ. Σημειώνω εδώ ότι οι άλλες δύο, επίσης τεράστιες, αυτοκρατορίες των απογόνων του Μογγόλου στρατηλάτη ήταν οι Γιουάν της Κίνας και οι Τσαγατάυ της Κεντρικής Ασίας-Σιβηρίας, από τους οποίους ύστερα από ένα αιώνα προήλθε ο Ταμερλάνος.

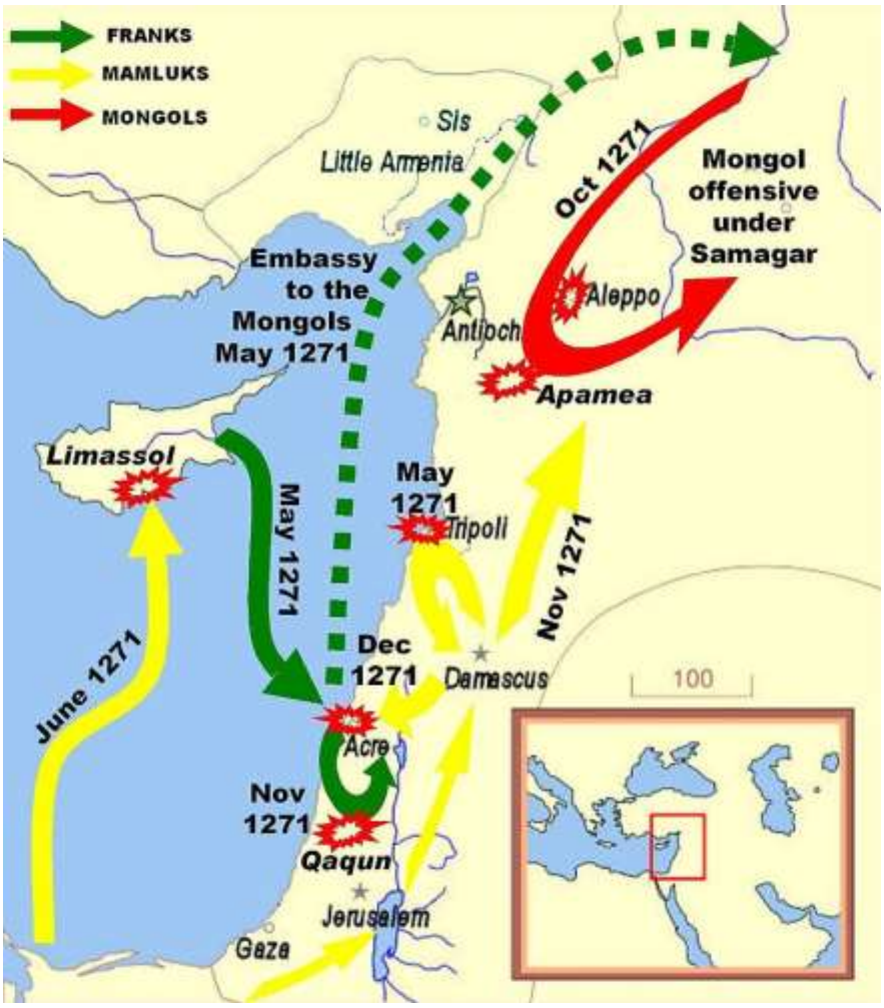

Οι πόλεμοι του Μπαϋμπάρς ενάντια στους Μογγόλους και τους Σταυροφόρους της 9ης Σταυροφορίας

Ο Μπαϋμπάρς συγκρούστηκε έντονα με τους Σταυροφόρους, περαιτέρω αφανίζοντάς τους, με το χριστιανικό σουδανικό βασίλειο της Μακουρίας καθιστώντας το φόρου υποτελές, καθώς και με τον Άμπακα Χαν (διάδοχο του Χουλάγκου) και το Ιλχανάτο, έτσι απελευθερώνοντας τους Σελτζούκους από την ιλχανική-μογγολική κατάκτηση της Ανατολίας. Ωστόσο, ίσως το ιστορικώς-θεσμικώς πιο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της βασιλείας του ήταν το γεγονός ότι προσεκάλεσε ο ίδιος στο Κάιρο ορισμένους από τους Αβασιδείς συγγενείς του τελευταίου χαλίφη της Βαγδάτης το 1260-1261, δίνοντας έτσι στον ιστορικό θεσμό μία παράταση ζωής, αν και οι Αβασιδείς χαλίφηδες του Καΐρου δεν είχαν καμμία πραγματική, αλλά μόνον συμβολική, αξία.

Ο αλ-Μουστάνσιρ Β' (αλ-Μουστάνσιρ μπι 'Λλάχ) είχε φυλακισθεί στην Βαγδάτη από τον ανηψιό του Αλ Μουστάασιμ, ο οποίος ήταν ο τελευταίος χαλίφης που βασίλευσε στην ιστορική αβασιδική πρωτεύουσα για 15 χρόνια. Κατά την πολιορκία, κατάκτηση και καταστροφή της Βαγδάτης, ο αλ-Μουστάνσιρ Β' απέδρασε μαζί με Άραβες και κατέφυγε στην έρημο όπου παρέμεινε ένα-δύο χρόνια, μέχρις ότου οι Μαμελούκοι κατάφεραν να νικήσουν στο Άυν Τζαλούτ. Από εκεί έφθασε τελικά στο Κάιρο, όπου και του επιφυλάχθηκε μία άκρως τιμητική υποδοχή και στέψη, μετά την οποία ο ίδιος μεταβίβασε την πλήρη εκτελεστική ισχύ του στον Μπαϋμπάρς. Μάλιστα, ο τελευταίος τον εβοήθησε στην απέλπιδα απόπειρά του να ανακτήσει την ερειπωμένη Βαγδάτη, δίνοντάς του ένα σημαντικό σώμα στρατού, πλην όμως έπεσε ο ίδιος σε μία ενέδρα των στρατευμάτων του Ιλχανάτου στο κεντρικό Ιράκ (στην Φαλούτζα) και σκοτώθηκε. Τότε τον διαδέχθηκε ένας μακρινός Αβασίδης συγγενής του, ο αλ-Χάκιμ μπι 'Λλάχ (αλ-Χάκιμ Α'). Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Baybars
https://en.wikipedia.org/wiki/Cumania
https://en.wikipedia.org/wiki/Division_of_the_Mongol_Empire
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Mustansir_II
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Hakim_I
https://en.wikipedia.org/wiki/Abbasid_Caliphate#Abbasid_caliphs_in_Cairo_(1261%E2%80%931517)

Το θέμα των Αβασιδών του Καΐρου έχει απασχολήσει την σύγχρονη βιβλιογραφία επειδή, ενώ είναι σαφές ότι αυτοί οι χαλίφηδες δεν είχαν καμμία πραγματική εξουσία, ωστόσο αποτελούσαν σημείο αναφοράς και 'άντλησης νομιμοποίησης' όχι μόνο για τους Μπάχρι Μαμελούκους, αλλά επίσης για τους Μουζαφαρίδες του δυτικού Ιράν (1314–1393), τους Τζαλαϋρίδες του βόρειου Ιράκ και δυτικού Ιράν (1335–1432), τους Σουλτάνους του Δελχίου (1206–1526), και ακόμη τους Οθωμανούς (όπως στην περίπτωση του θλιβερού Βαγιαζίτ Α'). Σχετικά:
Mamluk Corner: Baybars and his adherence to the Caliphate
https://qawwam.online/mamluk-corner-baybars-and-his-adherence-to-the-caliphate/
Mustafa Banister, The Abbasid Caliphate of Cairo (1261-1517): History and Tradition in the Mamluk Court (PhD thesis, Toronto, 2015)
https://utoronto.scholaris.ca/server/api/core/bitstreams/fa889302-0b10-4961-be17-23e09225132a/content
Bookreview: https://journals.openedition.org/bcai/2625?lang=en
Mustafa Banister University of Toronto “Naught Remains to the Caliph but his Title”: Revisiting Abbasid Authority in Mamluk Cairo
https://www.academia.edu/37323792/_Naught_Remains_to_the_Caliph_but_his_Title_Revisiting_Abbasid_Authority_in_Mamluk_Cairo

David Ayalon, Studies on the Transfer of The ʿAbbāsid Caliphate from Baġdād to Cairo; Arabica T. 7, Fasc. 1 (Jan., 1960), pp. 41-59 (19 pages)
https://www.jstor.org/stable/4054926
Zukhra Aripova, The Activities of the Abbasid Caliphs in Egypt
https://socialscienceresearch.org/index.php/GJHSS/article/view/3672/2-The-Activities-of-the-Abbasid_JATS_NLM_xml
https://socialscienceresearch.org/index.php/GJHSS/article/view/3672/2-The-Activities-of-the-Abbasid_LaTeX_pdf

Ο Καλαουούν βασίλευσε από το 1279 μέχρι το 1290. Επονομασμένος αλ-Μανσούρ Καλαουούν ('ο νικηφόρος Καλαουούν') και καταγόμενος και αυτός από τους Κιπτσάκ Τουρανούς, είχε μία παράλληλη σταδιοδρομία με εκείνην του, συνομιλήκου του, Μπαϋμπάρς. Μετά τον θάνατο του τελευταίου, ο γιος του, αλ-Σαΐντ Μπάρακα (1260-1280), τον διαδέχθηκε. Καθώς ήταν παντρεμένος με την κόρη του Καλαουούν, πολλοί θα πίστευαν ότι το μέλλον θα ήταν γι' αυτόν ρόδινο. Τέτοιες απίθανες υποθέσεις όμως απαγορεύονταν στα τότε χρόνια.

Όταν ο αλ-Σαΐντ Μπάρακα (Al-Sa'id Baraka) ευρισκόταν στην Κιλικία προσπαθώντας να θέσει τέλος στο αρμενικό βασίλειο της Κιλικίας (1080-1375), μία εξέγερση στην Αίγυπτο τον υποχρέωσε να παραιτηθεί υπέρ του αδελφού του, Μπαντρ αντ-Ντιν Σολαμίς (Badr al-Din Solamish; 1272-1291), ο οποίος ήταν τότε μόλις επτά ετών, κάτι που άνετα επέτρεψε στον Καλαουούν να τον στείλει αρκετά σύντομα στην εξορία (στην Κωνσταντινούπολη) και να ασκήσει ο ίδιος απόλυτη εξουσία. Έτσι, όλα αυτά δείχνουν ότι στην περίοδο εκείνη ήταν προτιμώτερο και ασφαλέστερο να ανέλθει κάποιος στην εξουσία σε σχετικώς μεγάλη ηλικία. Αυτός και ο γιος και διάδοχός του, αλ-Άσραφ Χαλίλ, έδωσαν το τελυταίο κτύπημα στην σταυροφορική παρουσία στην Ανατολική Μεσόγειο.

Το τζαμί, μαυσωλείο και νοσοκομείο (μπιμαριστάν) του Καλαουούν στο Κάιρο

Ο Καλαουούν συνέχισε τις βασικές κατευθύνσεις της διπλωματίας του Μπαϋμπάρς, συνάπτοντας γάμο με την κόρη ενός σημαντικού στρατηλάτη της Χρυσής Ορδής, διατηρώντας καλές σχέσεις με τον Μιχαήλ Η' Παλαιολόγο, και καταπολεμώντας όλους τους Λατίνους στην Μεσόγειο. Ακόμη πιο σημαντική αποδείχθηκε ωστόσο η

διάθεσή του να συνεχίσει την τακτική του Μπαϋμπάρς να προσκαλεί Τσερκέζους και Καυκάσιους, αντί Τουρανούς, Μαμελούκους. Αυτό ήταν μία απόπειρα εξισορρόπησης των φατριών οι οποίες εδημιουργούντο ανάμεσα στους Μαμελούκους πολέμαρχους. Αυτή η έξυπνη μέθοδος ωστόσο έγινε σύντομα αντιληπτή από τους αφορώμενους, και λίγα χρόνια αργότερα, το 1293, προξένησε την δολοφονία του γιου του, αλ-Άσραφ Χαλίλ, ο οποίος είχε επίσης υλοποιήσει αυτό το μέτρο, σε νεαρή ηλικία (33 ετών) και μόνον μετά από τρία έτη στον θρόνο του σουλτανάτου.

Ωστόσο, αυτή η πλέον εμφανώς αναγκαία διαδικασία ανανέωσης-αναδιοργάνωσης των στρατευμάτων με σκοπό μία κατά το δυνατόν επιτυχή εξισορρόπηση των πολλών και διαφορετικών φατριών ακολουθήθηκε και από τον μικρό αδελφό και διάδοχο του αλ-Άσραφ Χαλίλ, αν-Νάσερ Μουχάμαντ (που είχε γεννηθεί μόλις το 1285). Και τότε πάλι προκλήθηκαν σοβαρά προβλήματα, σκοτωμοί, εκτραχηλισμοί και ανατροπές. Ο μικρός γιος του Καλαουούν βασίλευσε από το 1293 μέχρι το 1294, από το 1299 έως το 1309, και από το 1310 ως τον θάνατό του, το 1341. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Qalawun
https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_the_Mamluk_Sultanate#Early_Qalawuni_period
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Sa%27id_Baraka
https://en.wikipedia.org/wiki/Solamish
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Ashraf_Khalil
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Nasir_Muhammad

Όταν πέθανε ο αν-Νάσερ Μουχάμαντ, στην Αίγυπτο ευρισκόταν η πρωτεύουσα μιας χώρας, η οποία κατείχε μία επικράτεια μεγαλύτερη από οποιοδήποτε άλλο κράτος που είχε ποτέ την πρωτεύουσά του στην Κοιλάδα του Νείλου οποτεδήποτε άλλοτε στην διάρκεια της Ιστορίας: από τον Τίγρη ποταμό και την Βαγδάτη στο κεντρικό Ιράκ μέχρι την ΒΔ Μεσοποταμία και την Συρία και εκείθεν νότια μέχρι την Νότια Χετζάζη και τα σύνορα της Υεμένης. Και από το βόρειο Σουδάν (όπου το χριστιανικό βασίλειο της Μακουρίας είχε τελείως καταρρεύσει, αν και ο τοπικός πληθυσμός δεν είχε ακόμη εξισλαμισθεί σε μεγάλο βαθμό) μέχρι το Δέλτα της Αιγύπτου και έως την Τυνησία! Αλλά προσθέτω ότι όσο εντυπωσιακό και να φαντάζει αυτό το τεράστιο κράτος, και ο πληθυσμός και η ηγετική τάξη δεν είχαν καμμία 'εθνική' αιγυπτιακή συνείδηση, ενώ ο μόνος συνδετικός κρίκος όλων των ετερόκλιτων πληθυσμών του ήταν η θρησκεία της στρατοκρατικής ελίτ του και της πλειοψηφίας του πληθυσμού.

Η επιδημία βουβωνικής πανώλους που ξέσπασε στην Ευρώπη το 1346 διαδόθηκε στην Βόρεια Αφρική, την Αίγυπτο, το βόρειο Σουδάν, όπως επίσης σε Συρία-Παλαιστίνη, Ανατολία και Ιράν. Η τεράστια οικονομική καταστροφή που προκλήθηκε συνέβαλε στην αποσταθεροποίηση ενός ήδη μη λειτουργικού στρατοκρατικού συστήματος διακυβέρνησης όπου ανάμεσα στις διαφορετικές φατρίες υπήρχαν συνεχώς πολλοί εκκολαπτόμενοι σουλτάνοι, εφόσον όλοι τους πλέον θεωρούσαν την ανατροπή ενός ηγεμόνα μία πολύ εύκολη, ανώδυνη και επικερδή υπόθεση. Έτσι, η εξουσία ακόμη και ενός αποδεκτού σουλτάνου ήταν συχνά ονομαστική, δηλαδή αυτή αμφισβητείτο από πολλούς πολέμαρχους Μαμελούκους, οι οποίοι απλά και μόνον προσωρινά τον ανέχονταν. Από αυτόν τον 'κανόνα' για το μαμελουκικό κράτος του 14ου αιώνα οι δύο περιπτώσεις σουλτάνων που εξαιρούνται και είχαν μία κάποια ισχύ ήταν ο αν-Νάσερ Χάσαν (1347-1351 και 1355-1361) και ο αλ-Άσραφ Σααμπάν (1363-1377). Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Black_Death_migration
https://en.wikipedia.org/wiki/Black_Death

https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Nasir_Hasan
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Ashraf_Sha%27ban

Αναφορικά με την απρόσκοπτη λειτουργία της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά καθ' όλη την διάρκεια των αγιουμπιδικών και μαμελουκικών χρόνων υπάρχουν και πάλι πολλά ιστορικά τεκμήρια και επίσημες κρατικές αναφορές, διατάγματα και συστάσεις προς τοπικούς κυβερνήτες αναφορικά με την προστασία και την αδιάκοπτη λειτουργία της. Ο Σαλάχ αντ-Ντιν ιμπν Αγιούμπ ανανέωσε την υποστήριξη και την προστασία που το χαλιφάτο και το κράτος του προσέφεραν στην μονή, και το ίδιο έκαναν όσοι τον διαδέχθηκαν:
- το 1195, ο δεύτερος γιος του και πρώτος διάδοχός του, Αλ-Αζίζ Ουθμάν (βασιλεία: 1193-1198),
- το 1199, ο εγγονός και δεύτερος διάδοχός του, Αλ-Μανσούρ Νάσερ αντ-Ντιν Μουχάμαντ (βασιλεία: 1198-1200), και
- το 1201/2 και το 1210/1, ο αδελφός του και τρίτος διάδοχός του Αλ-Άντιλ Σέιφ αντ-Ντιν Αμπού Μπακρ (Αλ-Άντιλ Α'; 1145-1218, Αγιουμπίδης σουλτάνος από το 1200).

Οι Μαμελούκοι συνέχισαν την ίδια παράδοση, εκδίδοντας διατάγματα και συστάσεις σχετικά με την Μονή του Σινά το 1259, το 1260, το 1268/9, το 1272, το 1280, καθώς και σε άλλες μεταγενέστερες χρονολογίες.

XIII. Η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά και τα κράτη στα οποία αυτή διαδοχικά ανήκε – Γ': Από τους Μπούρτζι Μαμελούκους έως τους Οθωμανούς (1382-1517)

Όπως και στις πρότερες περιπτώσεις αλλαγής ισλαμικών δυναστειών της Αιγύπτου, έτσι και στο τι αφορά τους Μπούρτζι Μαμελούκους και την άνοδό τους στην εξουσία το 1382: ο ιδρυτής της επόμενης είχε ήδη προϋπάρξει ως καίριο, ανώτατο στρατιωτικό στέλεχος της προηγούμενης. Οι αναφερόμενοι στην δυτική βιβλιογραφία Μπούρτζι Μαμελούκοι ήταν η τελευταία προ-οθωμανική δυναστεία και ήσκησαν την εξουσία στο όνομα του Αβασίδη χαλίφη του Καΐρου. Αυτοί ήταν Τσερκέζοι ή άλλοι Καυκάσιοι Μαμελούκοι με στρατιωτική σταδιοδρομία. Έτσι, όταν ο Σελίμ Α' αποφάσισε να κατακτήσει την Συρο-Παλαιστίνη, την Χετζάζη και την Αίγυπτο, η Κοιλάδα του Νείλου ευρισκόταν ήδη υπό τουρκικό στρατιωτικό έλεγχο για 650 χρόνια (από το 869 και την άνοδο των Τουλουνιδών). Κανένας ντόπιος δεν θα καταλάβαινε την διαφορά και πραγματικά κανένας δεν είδε στο συμβάν κάτι το διαφορετικό: ξένοι, Τούρκοι, στρατιωτικοί θα ασκούσαν και πάλι τον έλεγχο.

Όταν ο αλ-Άσραφ Σααμπάν πέθανε, τον διαδέχτηκε ο εννιάχρονος γιος του, αλ-Μανσούρ Άλι. Ανάμεσα στους πολέμαρχους με την μεγαλύτερη επιρροή ήταν ο Μπαρκούκ, ο οποίος μάλιστα το 1378 προήχθη σε αρχιστράτηγο (αταμπέκ αλ ασακίρ), κάτι που ο ίδιος σύντομα εκμεταλλεύθηκε για να βγάλει από την μέση πιθανούς ανταγωνιστές. Λίγο αργότερα, έφερε στην Αίγυπτο τον πατέρα του και πολλούς συγγενείς του, προφανώς με την διάθεση να δημιουργήσει ένα κύκλο εμπίστων εκτός των πολλών φατριών των Μαμελούκων.

Όταν ο αλ-Μανσούρ Άλι πέθανε (1381), τον διαδέχτηκε ο οκτάχρονος αδελφός του, αλ-Σάλεχ Χάτζι Β'. Τον επόμενο χρόνο, ο Μπαρκούκ τον ανέτρεψε και ανακηρύχθηκε ο ίδιος σουλτάνος, γενόμενος έτσι ο πρώτος Τσερκέζος Μαμελούκος που βασίλευσε στην Αίγυπτο, την Συρο-Παλαιστίνη και την Χετζάζη. Όπως θα ήταν αναμενόμενο, αυτό το γεγονός προξένησε φθόνο και διάθεση ανατροπής του, κάτι που εκδηλώθηκε το 1389 (όταν αντίθετες φατρίες Μαμελούκων επανέφεραν τον αλ-Σάλεχ Χάτζι Β'). Ο Μπαρκούκ ωστόσο διέθετε αρκετή ισχύ και περισσότερο πείσμα, οπότε κατάφερε να επανέλθει στην εξουσία τον επόμενο χρόνο, και τότε τακτοποίησε τους λογαριασμούς του με τους ανατροπείς του, αφήνοντας τον αλ-Σάλεχ Χάτζι να ζήσει στην αφάνεια μέχρι το 1412. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Mansur_Ali_II,_Sultan_of_Egypt
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Salih_Hajji
https://en.wikipedia.org/wiki/Bahri_Mamluks#Tatars_and_Mongols
https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_the_Mamluk_Sultanate#End_of_the_Bahri_regime
https://en.wikipedia.org/wiki/Burji_Mamluks
https://en.wikipedia.org/wiki/Barquq
https://en.wikipedia.org/wiki/Circassians
https://en.wikipedia.org/wiki/Circassia

Το κράτος των Μπούρτζι Σουλτάνοι αποκαλείται στα αραβικά 'Ντάουλα αλ Τζαράκισα' (دولة الجراكسة), λέξη η οποία προέρχεται από τον όρο 'Τζαχάρκας' που χρησιμοποίησαν ιστορικοί όπως ο Αλί ιμπν αλ-Αθίρ και ο Ιμπν Χαλντούν. Περσικής ετυμολογίας ('τσαχάρ κας'), ο όρος αυτός σημαίνει κυριολεκτικά "τέσσερις λαοί" και αναφέρεται στα τέσσερα έθνη, δηλ. τους Καμπαρντίνους (Kabardians), τους Τσερκές (Cherkess), τους Αντύγκι (Adyghe) και τους Σαπσούγκ (Shapsug) που ακόμη και στα σοβιετικά χρόνια διακρίνονταν από τις τοπικές αρχές. Αντίθετα, στα τσαρικά χρόνια, ο όρος 'Τσερκές' (Τσερκέζοι ή Κιρκάσιοι/Circassians) εχρησιμοποιείτο για όλα αυτά τα τέσσερα έθνη συγκεφαλαιωτικά.

Σε νεώτερα χρόνια χρησιμοποιείται στα αραβικά ο όρος 'αλ Μαμάλικ αλ Σαρκάς' (المماليك الشركس/ al-Mamalik al-Sharkas), δηλαδή Κιρκάσιοι Μαμελούκοι. Στην δυτική βιβλιογραφία, προτιμάται ως επί το πλείστον ο όρος 'Μπούρτζι Μαμελούκοι'. Αυτός είναι επίσης αραβικής ετυμολογίας (المماليك البرجية/al-Mamalik al-Burjiya) και σημαίνει κυριολεκτικά τους 'Μαμελούκους του Κάστρου (Μπουρτζ)'. Εννοούσαν βέβαια το πολύ γνωστό τουριστικό αξιοθέατο, το Κάστρο του Καΐρου (Citadel of Cairo). Όπως και αν έχει το θέμα, οι περισσότεροι Μπούρτζι Μαμελούκοι σουλτάνοι είχαν γεννηθεί χριστιανοί και σταδιοδρομήσει ως μουσουλμάνοι πολεμιστές-σκλάβοι στην υπηρεσία των κυρίων οι οποίοι τους είχαν αγοράσει.

Δεν υπήρχε κανένας βίαιος εξισλαμισμός στην περίπτωση των Κιρκάσιων/Τσερκέζων μαμελούκων – και εδώ δεν αναφέρομαι σε όσους ελάχιστους έγιναν σουλτάνοι του μαμελουκικού κράτους αλλά στις πολλές χιλιάδες νεαρών αγοριών που κατά τον 14ο

αιώνα έφευγαν από τον βόρειο Καύκασο και εκέρδιζαν την ζωή τους κάνοντας μία σημαντική στρατιωτική σταδιοδρομία σε ένα άλλο τόπο. Όπως ήδη από τα πρώιμα ισλαμικά χρόνια και επί πολλούς αιώνες, οι Τουρανοί της Κεντρικής Ασίας, της Μογγολίας και της Σιβηρίας γεννιούνταν τενγκριστές (η παραδοσιακή θρησκεία των Τουρανών) και γίνονταν μουσουλμάνοι για να έχουν μία στρατιωτική σταδιοδρομία, έτσι και οι Κιρκάσιοι, ένα έθνος με λαμπρή στρατοκρατική πειθαρχία και παράδοση, γεννημένοι είτε χριστιανοί είτε πιστοί της παραδοσιακής τους θρησκείας, συχνά προτιμούσαν την στρατιωτική σταδιοδρομία – όχι μόνον στο μαμελουκικό κράτος αλλά όπου ζητούσαν πολεμιστές. Η χώρα τους ανήκε στην Χρυσή Ορδή, οπότε και πολλοί Κιρκάσιοι πολέμησαν για το ταταρο-μογγολικό κράτος ή επίσης για την αυτοκρατορία του Ταμερλάνου.

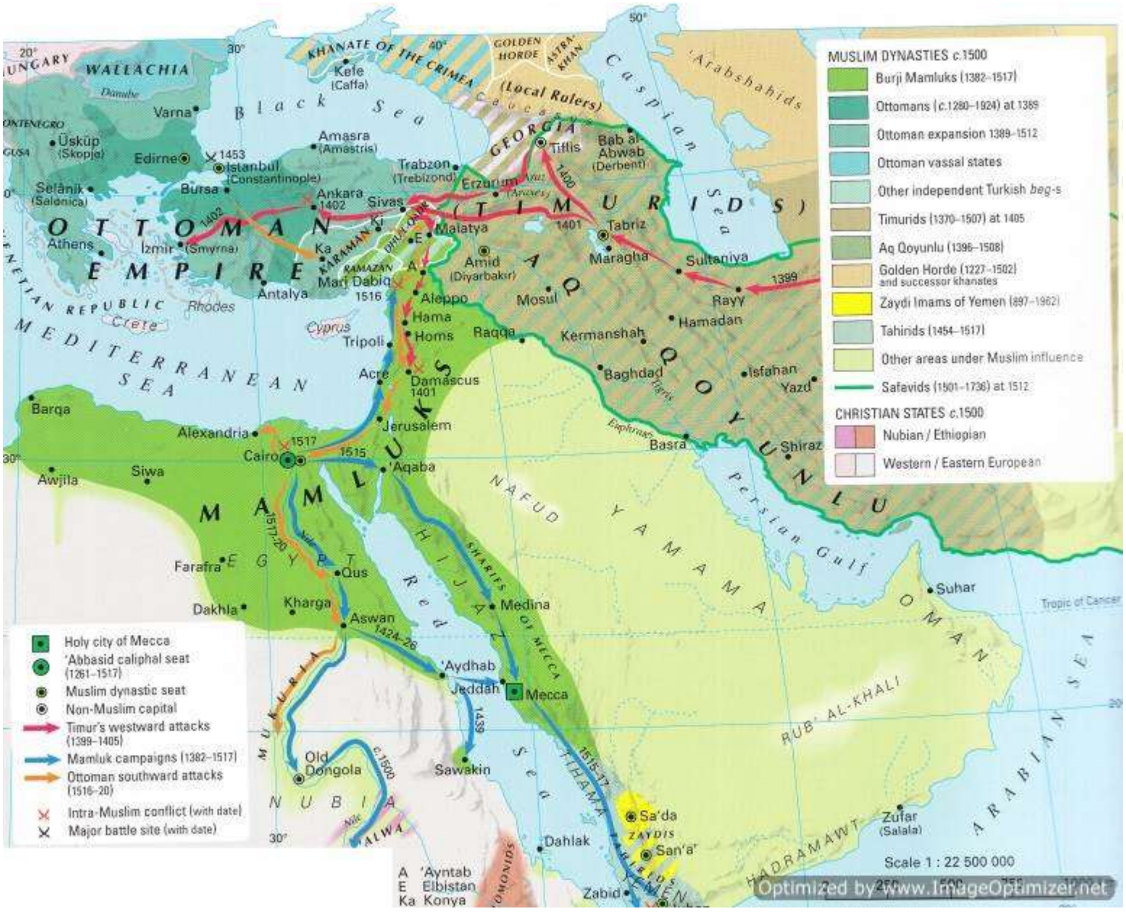

Μαμελούκοι, Οθωμανοί και Ακ-κουγιουνλού γύρω στο 1500

Οι Κιρκάσιοι μαμελούκοι, ως πρότυπο ζωής και σταδιοδρομίας, ευρίσκονται στην απαρχή ενός θεσμού, ο οποίος εχαρακτήρισε την Οθωμανική Αυτοκρατορία επί μακρόν. Η πρακτική τους απλώς έγινε αντικείμενο σοβαρής προσοχής και μελέτης από τον σουλτάνο Μουράτ Α' (βασίλευσε 1362-1389), ο οποίος συνέστησε για το κράτος του ένα σώμα 'γουλάμ' (ή 'μαμελούκων'), ονομάζοντάς το 'Γιενί τσερί' (يكيچرى/yeniçeri), δηλαδή 'νέοι στρατιώτες'. Αυτοί έγιναν γνωστοί ως Γενίτσαροι (Janissaries) και, ως οργανωμένο σώμα κρατικού στρατού, συστηματοποιήθηκαν με την κρατική οθωμανική πρακτική του Ντεβσιρμέ (دوشيرمه/devşirme) που σημαίνει 'συλλογή' ή 'συγκέντρωση' (εννοείται, νέων στρατιωτών) και έμεινε στα ελληνικά περισσότερο γνωστή ως 'παιδομάζωμα'. Με άλλα λόγια, ό,τι γινόταν στον Καύκασο από τους χριστιανούς ή μη Κιρκάσιους ως προσωπική επιλογή ενός εκάστου νέου,

μετατράπηκε σε κρατική μέθοδο ενίσχυσης του στρατού και δημιουργίας των πρώτων μονίμων στρατιωτών στην υπηρεσία ενός νεώτερου κράτους. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Janissary#Origins_and_history
https://en.wikipedia.org/wiki/Devshirme

Η περίοδος των Μπούρτζι Μαμελούκων (1382-1517) αρχικά χαρακτηρίστηκε από την συμμαχία που αυτοί συνέπηξαν με την Χρυσή Ορδή (υπό τον Τοχταμύς/Toktamish) και με τους Οθωμανούς (υπό τον Βαγιαζίτ Α'/ Bayezid I) ενάντια στον Ταμερλάνο, κάτι που απέβη καταστροφικό για όλους τους, εφόσον ο Τιμούρ (στα περσικά: Τιμούρ Λενγκ) διαδοχικά τους διέλυσε όλους. Οι Μαμελούκοι έχασαν σχεδόν κάθε κτήση τους στην Ασία, εκτός από την Νότια Παλαιστίνη, το Σινά και την Χετζάζη. Μόνον μετά τον θάνατο του Τιμούρ, κατάφερε ο γιος του Μπαρκούκ, Αν-Νάσερ Φάρατζ, να ανακαταλάβει την Δαμασκό, όπου όμως λίγα χρόνια αργότερα κατέφυγε ο ίδιος για να σωθεί, αφού ηττήθηκε στο Μπαάλμπεκ (του σημερινού Λιβάνου) από εξεγερμένους εναντίον του πολέμαρχους. Η απόπειρα αυτή ήταν ωστόσο μάταιη, εφόσον τελικά ο ίδιος παραδόθηκε, και στην φυλακή δολοφονήθηκε (1412). Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/An-Nasir_Faraj

Ως περίοδος ακμής των Μπούρτζι Μαμελούκων θεωρείται η βασιλεία του Μπάρσμπεη (αλ Άσραφ Σάυφ αντ-Ντιν Μπάρσμπεη / الأشرف سيف الدين برسباي / Al-Ashraf Sayf ad-Din Barsbay; 1369-1438, βασίλευσε από το 1422). Αυτός ανέβηκε στην εξουσία με τον εντελώς τυπικό τρόπο των Μαμελούκων: αφού είχε μακρά προϋπηρεσία ως 'γουλάμ' (σκλάβος στρατιώτης) επί Μπαρκούκ, διορίσθηκε τοπικός κυβερνήτης στην Τρίπολη (Ταραμπλούς) του Λιβάνου το 1418 επί σουλτάνου Αλ-Μουαγιάντ Σεΐχ (1412-1421). Όταν αυτός πέθανε, τον διαδέχθηκε ο τότε σχεδόν δίχρονος γιος του, Αλ-Μουζάφαρ Άχμαντ. Όμως ανατράπηκε μετά από λίγους μήνες από τον Σέιφ αντ-Ντιν Τατάρ, φυλακίστηκε μαζί με τον αδελφό του, και πέθαναν εκεί το 1430 από την επιδημία βουβωνικής πανώλους.

Για να αποκτήσει 'νομιμότητα', ο 40χρονος ανατροπέας παντρεύτηκε την μητέρα του ανατραπέντος βρέφους και αμέσως μετά την χώρισε, επειδή δεν την χρειαζόταν άλλο. Όμως μετά από λίγους μήνες και ύστερα από μία επιτυχημένη καταστολή εξέγερσης στην Δαμασκό, αρρώστησε και πέθανε (1421), αφήνοντας διάδοχό του τον δεκάχρονο γιο του Αλ-Νάσερ αντ-Ντιν Μουχάμαντ. Τότε, λίγους μήνες αργότερα, ο 53χρονος Μπάρσμπεη τον ανέτρεψε και τον φυλάκισε σε ένα ανάκτορο (όπου έζησε μέχρις ότου να πεθάνει και αυτός το 1430 από την πανώλη). Έτσι, αποδείχθηκε περίτρανα για μία ακόμη φορά ότι στην περίοδο εκείνη μόνον μεσήλικα άτομα μπορούσαν επιτυχώς να αναλάβουν και να διατηρήσουν την εξουσία για ένα κάποιο διάστημα. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Mu%27ayyad_Shaykh
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Muzaffar_Ahmad
https://en.wikipedia.org/wiki/Sayf_al-Din_Tatar
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Nasir_al-Din_Muhammad

Ο Μπάρσμπεη εξασφάλισε σταθερότητα, ασφάλεια και ευημερία στην χώρα του και προσέφερε αξιόλογο ανοικοδομικό και φιλανθρωπικό έργο. Εισήγαγε σημαντικές μεταρρυθμίσεις στο εμπόριο των μπαχαρικών με τον Ινδικό Ωκεανό, επέβαλε την Τζέντα (μικρό επίνειο της Μέκκας έως τότε) ως διαμετακομιστικό κέντρο, και το 1426 κατέστρεψε στην αφρικανική ακτή το Αϋντάμπ (عَيذاب/ Aydhab), το οποίο ήταν παλαιότερα το σημαντικότερο εμπορικό κέντρο στην Ερυθρά Θάλασσα, ευρισκόμενο στον ευρύτερο χώρο του λεγομένου σήμερα Τριγώνου του Χαλάυμπ, δηλαδή πάνω στα σύνορα της Αιγύπτου με το Σουδάν. Εμείωσε τους δασμούς και προσπάθησε να

κάνει την χώρα του το κέντρο του εμπορίου μεταξύ Ανατολής και Δύσης. Ωστόσο, το γεγονός ότι επέβαλε κρατικό μονοπώλιο στο πιπέρι και την ζάχαρη πιστεύεται ότι μακροπρόθεσμα ζημίωσε το κράτος του.

Τέλος, ο Μπάρσμπεη επέδειξε σημαντικό διπλωματικό και στρατιωτικό έργο, συνδέοντας την χώρα του με το Σουλτανάτο της Βεγγάλης, ενισχύοντας τις δυνάμεις του στην αραβική χερσόνησο, οργανώνοντας συχνές επιδρομές στην Κιλικία, και εκστρατεύοντας τρις στην Κύπρο, όπου έθεσε τέλος στην παρουσία Σταυροφόρων. Ωστόσο, η βασιλεία του αμαυρώθηκε από την επιδημία πανώλους και τον λιμό του 1430 που άφησε την χώρα του με πάνω κάτω μόνον το ένα τρίτο του πληθυσμού της.

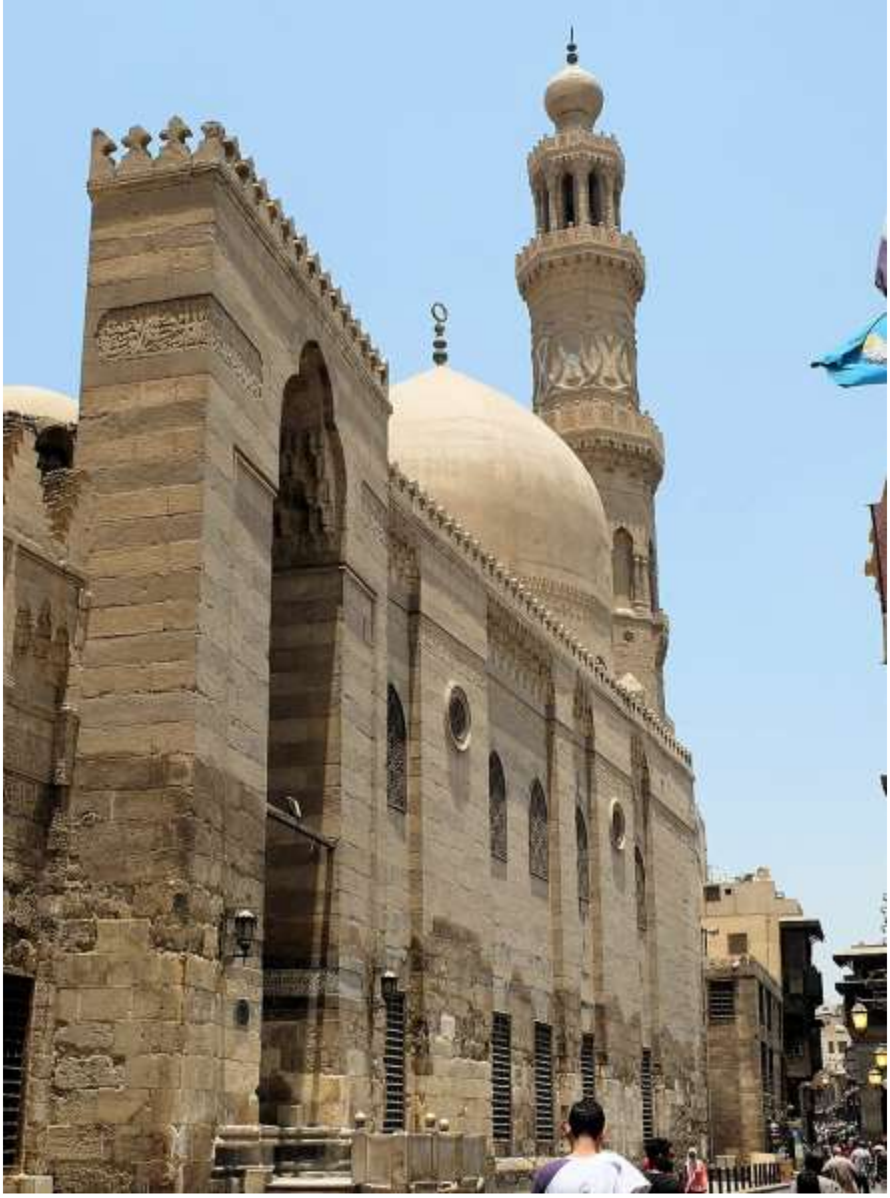

Τζαμί, μαυσωλείο και μεντρέσα του Σουλτάνου Μπαρκούκ στο Κάιρο

Όπως οι Οθωμανοί και οι Χαφσίδες (الحفصيون/al-Hafsiyun/αλ-Χαφσιγιούν/Hafsids; 1229–1574) της Βόρειας Αφρικής (με πρωτεύουσα την Τύνιδα) είχαν χαρεί από την μαμελουκική κατάκτηση της Κύπρου και τον εκδιωγμό των Σταυροφόρων, έτσι και ο Κιρκάσιος Μαμελούκος σουλτάνος Σέιφ αντ-Ντιν Ινάλ (1381-1461, βασίλευσε από την 12η Μαρτίου 1453) εόρτασε την νίκη του Μωάμεθ Β' του Πορθητή και την κατάκτηση

της Κωνσταντινούπολης. Μάλιστα συνέθεσε ο ίδιος ένα ποίημα σχετικά και του το έστειλε μαζί με τα συγχαρητήριά του. Οθωμανοί και Μαμελούκοι είχαν όντως για ένα κάποιο διάστημα βρεθεί κοντά οι μεν στους δε. Αυτό οφειλόταν στην έντονα αντι-μογγολική στάση των Μαμελούκων. Όμως μετά τον εκφυλισμό και την διάλυση της αυτοκρατορίας του Τιμούρ, οι δύο δυνάμεις άρχισαν να βρίσκονται σε αντιπαλότητα.

Αυτή εντάθηκε στα χρόνια του Μαμελούκου σουλτάνου Σέιφ αντ-Ντιν Χουσκαντάμ (Sayf al-Din Khushqadam /سيف الدين خشقدم; 1404-1467, βασίλευσε μετά το 1461), ο οποίος καταγόταν από το σελτζουκικό σουλτανάτο του Ρουμ. Αν και το σουλτανάτο είχε διαλυθεί ένα αιώνα πριν γεννηθεί ο εν λόγω Μαμελούκος ηγεμόνας, οι Σελτζούκοι ως φυλή υπήρχαν ακόμη στην Ανατολία. Μερικοί σύγχρονοι ιστορικοί ερμηνεύουν την έντονα αντι-οθωμανική στάση του ως ένδειξη ενδεχόμενης χριστιανικής ρωμέικης καταγωγής του. Ωστόσο, είναι περισσότερο εύλογο να αποδοθεί αυτή η πρακτική σε τουρκμενική σελτζουκική προέλευση, δεδομένου ότι η αντιπαλότητα (ανάμεσα σε Σελτζούκους και Οθωμανούς) ήταν ακόμη μεγαλύτερη. Όπως και αν έχει το θέμα, η εμπλοκή αμφορτέρων των κρατών στο μικρό πριγκηπάτο (μπεϋλίκι) του Καραμάν και σε εκείνο των Ντουλκαντίρ στην Ανατολία τις έφερε σε κατ'ευθείαν αντιπαράθεση.
Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Barsbay
https://en.wikipedia.org/wiki/%CA%BFAydhab
https://en.wikipedia.org/wiki/Mamluk_campaigns_against_Cyprus_(1424%E2%80%931426)
https://en.wikipedia.org/wiki/Hafsid_dynasty
https://en.wikipedia.org/wiki/Sayf_al-Din_Inal
https://en.wikipedia.org/wiki/Sayf_al-Din_Khushqadam
https://en.wikipedia.org/wiki/Karamanids
https://en.wikipedia.org/wiki/Beylik_of_Dulkadir

Μετά το 1467, φαινόταν πλέον ότι η σύγκρουση Οθωμανών-Μαμελούκων ήταν θέμα χρόνου. Οι σχέσεις επιδεινώθηκαν το 1481, όταν ο Μαμελούκος Σουλτάνος Καΐτμπεη, γνωστός στον περισσότερο κόσμο από το ομώνυμο κάστρο το οποίο ο ίδιος ανήγειρε στο ανατολικό λιμάνι της Αλεξάνδρειας, προσέφερε ασφαλές καταφύγιο και βάση εξόρμησης στον Τζεμ σουλτάν (جم سلطان/Cem Sultan ή Σεχ-ζαντέ Τζεμ/Şehzade Cem; 1459-1495), δηλαδή τον τρίτο γιο του Μωάμεθ Β' Πορθητή. Αυτός ειχε υποστηριχθεί ως διάδοχος από τον Μεγάλο Βεζύρη Καραμανλί Μεχμέτ Πασά, ο οποίος αντετίθετο στον Βαγιαζίτ Β' (1481-1512) και προσπάθησε να ευνοήσει τον Τζεμ σουλτάν, διοικητή τότε του Καραμάν και του Ικονίου, ειδοποιώντας τον έγκαιρα και κρατώντας τον θάνατο του Μωάμεθ Β' μυστικό. Ωστόσο, οι Γενίτσαροι αντιλήφθηκαν την συνωμοσία, κατακομμάτιασαν τον διεστραμμένο ψευτο-μουσουλμάνο Καραμανλί Μεχμέτ Πασά, και ειδοποίησαν τον μεγαλύτερο γιο του Πορθητή, Βαγιαζίτ Β', ο οποίος ως διοικητής της Σεβαστείας, της Αμασείας και της Τοκάτης, ήταν συνεπώς πιο απομακρυσμένος από την Πόλη σε σχέση με τον μικρότερο αδελφό του.

Εδώ σημειώνω ότι σε περίπτωση (όπως εν προκειμένω) έλλειψης πατρικής προτίμησης (ο Μωάμεθ Β' προτιμούσε τον δεύτερο γιο του ο οποίος πέθανε πρόωρα το 1474), η άφιξη στην πρωτεύουσα πριν από άλλους διεκδικητές ήταν πάντοτε ένα σημαντικό προνόμιο στην απόπειρα διεκδίκησης του οθωμανικού θρόνου. Ο Βαγιαζίτ Β' έφθασε πρώτος και αμέσως ανακηρύχθηκε σουλτάνος. Αλλά ο Τζεμ σουλτάν έφθανε με μεγάλες δυνάμεις και, σε μία μάχη έξω πό την Προύσα, νίκησε τις δυνάμεις που είχε στείλει εναντίον του ο αδελφός του, έτσι ανακηρύσσοντας εαυτόν 'Σουλτάνο της Ανατολίας', κάνοντας την Προύσα πρωτεύουσά του, και προτείνοντας στον Βαγιαζίτ

Β' την διαίρεση της χώρας σε Ανατολία και Ρούμελη (: όλες οι βαλκανικές κτήσεις των Οθωμανών). Έτσι, ο Τζεμ σουλτάν βασίλευσε για περίπου ένα μήνα έως ότου οι πολύ μεγαλύτερες δυνάμεις που συγκέντρωσε ο αδελφός του τον ενίκησαν στα περίχωρα της Προύσας στις 19 Ιουνίου 1481, υποχρεώνοντάς τον να καταφύγει μαζί με την οικογένειά του στο Κάιρο.

Το Κάστρο του Καΐτμπεη στην Αλεξάνδρεια ολοκληρώθηκε το 1479.

Ο Σουλτάνος Καΐτμπεη, με ιδιαίτερα αφελή, ανόητο και αυτοκαταστροφικό τρόπο και εντελώς προσβλητικά για τον Βαγιαζίτ Β', υποδέχθηκε τον Τζεμ σουλτάν και την οικογένειά του με ιδιαίτερες τιμές, τους επέτρεψε να επιτελέσουν με μεγαλοπρέπεια ένα προσκύνημα (χατζ) στην Μέκκα, την Μεδίνα και τα Ιεροσόλυμα, και μάλιστα τον εξόπλισε πλήρως ώστε να αντεπιτεθεί στις δυνάμεις των Οθωμανών στην Ανατολία την επόμενη χρονιά (1482). Εκεί όμως ο Τζεμ σουλτάν ηττήθηκε και, επειδή όλοι οι δρόμοι προς τις μαμελουκικές κτήσεις στην Συρία είχαν κλείσει, κατέφυγε ο ίδιος στην Ρόδο που βρισκόταν ακόμη υπό τον έλεγχο των Οσπιταλίων (Ιωαννιτών) Ιπποτών. Αυτοί όμως τον πούλησαν και έτσι αυτός κατέληξε στην Φραγκιά αιχμάλωτος, όπου και παρέμεινε μέχρις ότου απεστάλη στην Ρώμη (1489).

Εκεί αυτός μετατράπηκε σε επίκεντρο ενός πολλαπλού και τρισάθλιου δούναι και λαβείν ανάμεσα στους Μαμελούκους, στον Πάπα Ιννοκέντιο Η', στον Βαγιαζίτ Β', και σε πολλούς Ευρωπαίους ηγεμόνες. Αυτό εκράτησε για ένα μακρό χρονικό διάστημα, εφόσον ο οποιοσδήποτε ηγεμόνας μπορούσε να σκεφθεί το ο,τιδήποτε για το πως να χρησιμοποιήσει τεχνηέντως τον Τζεμ σουλτάν ώστε να απειλήσει, αποσπάσει αμοιβή, εκβιάσει, κοκ. Μάλιστα, τα περισσότερα έξοδα για την διακόσμηση της φημισμένης

Καπέλλα Σιστίνα (λατ. Sacellum Sixtinum) πληρώθηκαν από την αρχική αμοιβή και τα ογκώδη ετήσια ποσά που έστελνε ο Βαγιαζίτ Β' ώστε να κρατάει συνέχεια ο Πάπας αιχμάλωτο στην Ρώμη τον μικρό του αδελφό.

Αυτή η κατάσταση συνεχίστηκε μέχρι το 1495, οπότε και παραδόθηκε αναγκαστικά ο Τζεμ σουλτάν από τον Πάπα στον Κάρολο Η' στην Νεάπολη όπου και τελικά πέθανε πιθανώτατα φαρμακωμένος από απεσταλμένους του Πάπα Αλεξένδρου ΣΤ'. Όμως αυτή η υπόθεση είχε δηλητηριάσει μια για πάντα τις σχέσεις των Οθωμανών με τους Μαμελούκους, και δεν απέμεναν πλέον παρά λίγα χρόνια μέχρις ότου ο γιος του Βαγιαζίτ Β', Σελίμ Α' (1512-1520), μετά την νίκη του επί των Ιρανών και του Ισμαήλ Α' Σαφεβί (ιδρυτή της δυναστείας των Σαφεβιδών) στο Τσαλντυράν το 1514, επιτεθεί στις μαμελουκικές κτήσεις στην Συρία και την Παλαιστίνη, τις κατακτήσει μετά την μάχη στο Μαρτζ Νταμπίκ κοντά στο Χαλέπι (1516), και βαδίσει ενάντια στο Κάιρο, το οποίο κατέλαβε (1517) μετά την μάχη στην Ρεντανίγιε, καταλύοντας την εξουσία των Μαμελούκων σε δυναστικό επίπεδο, προσαρτώντας την Χετζάζη και την Αραβία, και στέλνοντας αιχμάλωτο στην Κωνσταντινούπολη τον τελευταίο Αβασίδη χαλίφη του Καΐρου Αλ-Μουταουακίλ Γ' (1508-1543).

Ο Σελίμ Α' μετέφερε στην πρωτεύουσά του ένα πλήθος αντικειμένων, μνημείων, ιερών ενθυμίων, και προσωπικών αντικειμένων του προφήτη Μωάμεθ τα οποία διαδοχικά εφυλάσσοντο στην Δαμασκό και την Βαγδάτη και είχαν εκείθεν μεταφερθεί στο Κάιρο μετά το 1258. Ήταν πλέον σαφές ότι η αβασιδική κληρονομιά και το χαλιφάτο είχαν μεταβιβασθεί στους Οθωμανούς. Αλλά αυτό δεν το αναφέρουν ιστορικές πηγές, ούτε και το επεκαλούντο οι ίδιοι οι Οθωμανοί πριν από τα τέλη του 18ου αιώνα. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Qaitbay
https://en.wikipedia.org/wiki/Cem_Sultan
https://en.wikipedia.org/wiki/Bayezid_II
https://en.wikipedia.org/wiki/Burji_Mamluks#Apogee_and_decline
https://en.wikipedia.org/wiki/Selim_I
https://en.wikipedia.org/wiki/Battle_of_Marj_Dabiq
https://en.wikipedia.org/wiki/Battle_of_Ridaniya
https://en.wikipedia.org/wiki/Capture_of_Cairo_(1517)
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Abbasid_caliphs#Caliphs_of_Cairo_(1261%E2%80%931517)
https://en.wikipedia.org/wiki/Al-Mutawakkil_III
https://en.wikipedia.org/wiki/Relics_of_Muhammad

Οι Μπούρτζι Μαμελούκοι συνέχισαν πιστά την παράδοση των προκατόχων τους εξασφαλίζοντας την ομαλή και ανενόχλητη λειτουργία της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά, και εκδίδοντας συστάσεις και διατάγματα σχετικά, ακόμη και το 1516, δηλαδή λίγο πριν από το τέλος της δυναστείας τους. Σημειωτέον ότι αναφορά στην Μονή της Αγίας Αικατερίνης υπάρχει και στην συμφωνία που υπέγραψαν (27 Οκτωβρίου 1403) οι Οσπιτάλιοι (Ιωαννίτες) Ιππότες της Ρόδου με αντιπροσώπους του Μαμελούκου Σουλτάνου Νάσερ αλ-Ντιν Φάρατζ με βάση την οποία ο τελευταίος ("Σουλτάνος της Βαβυλώνας", όπως έλεγαν τότε το Κάιρο οι δυτικοί) τους έδωσε το δικαίωμα να στέλνουν προσκυνητές στην Συρία και να διατηρούν προξένους σε ορισμένα λιμάνια της μαμελουκικής επικράτειας. Σχετικά:
Anthony Luttrell and Elizabeth A. Zachariadou, Sources for Turkish History in the Hospitallers' Rhodian Archive (1389-1422), 2008, νο 16, σελ. 102/179
https://history-bookstore.eie.gr/en/section-byzantine-research/sources/b050140/

XIV. Η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά και τα κράτη στα οποία αυτή διαδοχικά ανήκε – Δ': Από τους Οθωμανούς έως την σημερινή Αίγυπτο (1517-2025)

Με την οθωμανική κατάκτηση της Αιγύπτου, επήρε τέλος και η συμβολική κατά το μάλλον ή ήττον παρουσία στην Κοιλάδα του Νείλου της έδρας του αβασιδικού χαλιφάτου. Αυτή θα ευρισκόταν και πάλι πολύ μακριά. Ωστόσο, το γεγονός αυτό καθ'εαυτό, ότι δηλαδή η πρωτεύουσα της χώρας θα ευρισκόταν εκτός Αιγύπτου, στην Κωνσταντινούπολη-Κουσταντινίγιε-Ιστάνμπουλ (ο τελευταίος όρος υφίσταται ήδη από τα σελτζουκικά χρόνια), δεν ήταν κάτι το παράξενο ή πρωτόφαντο. Ήδη από το 642 και την ισλαμική κατάκτηση, η πρωτεύουσα της χώρας όπου ανήκε η Αίγυπτος ευρισκόταν μακριά (Μεδίνα, Δαμασκός, Βαγδάτη). Μόνη πραγματική εξαίρεση ήταν τα φατεμιδικά χρόνια (969-1171), όταν στην Αίγυπτο ευρισκόταν μία ισχυρή και σημαντική έδρα χαλιφάτου και μάλιστα αντίθετου σε εκείνο της Βαγδάτης.

Άλλωστε, και στα προϊσλαμικά χρόνια, ήδη για σχεδόν επτά αιώνες, η πρωτεύουσα ήταν μακριά, πρώτα στην Ρώμη και έπειτα στην Κωνσταντινούπολη-Νέα Ρώμη. Και η εμπειρία των Αιγυπτίων να ανήκουν σε μία αυτοκρατορία της οποίας ο θρόνος να ευρίσκεται χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά από την Κοιλάδα του Νείλου ανάγεται στα αχαιμενιδικά ιρανικά (539-330) και, ακόμη πιο πριν, στα σαργωνιδικά ασσυριακά (722-609) χρόνια. Περσομαθής, πολιτισμικά εξιρανισμένος και ολότελα συνεπαρμένος από το ιρανικό έπος, ο Σελίμ Α' έφθασε στην Αίγυπτο μόλις 2042 χρόνια μετά τον Δαρείο Α'. Κανένα άλλο έθνος στην Ιστορία εκτός από το Ιράν δεν διαθέτει μία τέτοια ιστορική παρουσία, συνέχεια, και επιρροή πάνω στην Αίγυπτο.

Συνεπώς, μετά την πτώση του φατεμιδικού χαλιφάτου της Αιγύπτου, η Μονή της Αγίας Αικατερίνης ανήκε διαδοχικά στα εξής κράτη:
- Αγιουμπιδικό Σουλτανάτο (1171-1260)
- (λεγόμενη Μαμελουκική) Δυναστεία των Μπάχρι (1250-1382)
- (λεγόμενη Μαμελουκική) Δυναστεία των Μπούρτζι (1382-1517)
- Οθωμανικό Σουλτανάτο και Χαλιφάτο, συνεπεία της κατάργησης του Αβασιδικού Χαλιφάτου (1517-1798) – Εϋαλέτιο (εγιαλέτι/Eyalet) της Αιγύπτου
- Πρώτη Γαλλική Δημοκρατία (1798-1801/από το 1799: Υπατεία)
- Οθωμανικό Σουλτανάτο και Χαλιφάτο (1801-1805) – Εϋαλέτιο (εγιαλέτι/Eyalet) της Αιγύπτου
- Βιλαέτιον (Vilayet) της Αιγύπτου και του Σουδάν: μη αναγνωρισμένη (από τον σουλτάνο) Αντιβασιλεία / Χεντιβάτο (1805-1867), επίσης γνωστό και ως πασαλίκι (پاشالق/pašalik) της Αιγύπτου
- (αναγνωρισμένη από τον σουλτάνο) Αντιβασιλεία (Χεντιβάτο/ Khedivate) της Αιγύπτου (1867-1914)

Σημειώνω ότι για ένα σημαντικό χρονικό διάστημα, ο προηγούμενος κρατικός θεσμός (η Αντιβασιλεία ή το Χεντιβάτο), καθώς και οι περισσότεροι από τους επόμενους αναφερόμενους κρατικούς θεσμούς (κύτταξε παρακάτω) ευρίσκονταν υπό αγγλική στρατιωτική κατοχή (καλυμμένο προτεκτοράτο / veiled protectorate) από το 1882 έως το 1956.

Σελίμ Α', πορτραίτο φιλοτεχνημένο από άγνωστο καλλιτέχνη

Πρέπει να τονισθεί ότι τα ανατολικά σύνορα με το οθωμανικό κράτος παρέμειναν ασαφή κατά τον 19ο αιώνα. Το που ακριβώς ανήκε το Σινά ήταν θέμα θεωρητικών συζητήσεων και εκατέρωθεν διεκδικήσεων που ωστόσο δεν έφθασαν ποτέ σε σημείο πραγματικής σύγκρουσης, επειδή ακριβώς το Χεντιβάτο, παρά τις ρήξεις και τους πολέμους του με τους σουλτάνους της Κωνσταντινούπολης και παρά την έντονα αντι-οθωμανική επιρροή που ασκούσαν πάνω στον εκάστοτε χεδίβη Γάλλοι και Άγγλοι διπλωμάτες, αποτελούσε το ίδιο μία οθωμανική επαρχία. Σχετικά:

https://en.wikipedia.org/wiki/Mamluk
https://en.wikipedia.org/wiki/Ottoman%E2%80%93Mamluk_War_(1516%E2%80%931517)
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Ottoman_governors_of_Egypt
https://en.wikipedia.org/wiki/Ottoman_Empire
https://en.wikipedia.org/wiki/Ottoman_Egypt
https://en.wikipedia.org/wiki/Classical_Age_of_the_Ottoman_Empire
https://en.wikipedia.org/wiki/Eyalet
https://en.wikipedia.org/wiki/French_invasion_of_Egypt_and_Syria
https://en.wikipedia.org/wiki/French_First_Republic
https://en.wikipedia.org/wiki/French_Consulate
https://en.wikipedia.org/wiki/Muhammad_Ali_of_Egypt
https://en.wikipedia.org/wiki/Muhammad_Ali%27s_rise_to_power
https://en.wikipedia.org/wiki/Vilayet
https://en.wikipedia.org/wiki/Wali_(administrative_title)
https://en.wikipedia.org/wiki/Khedive
https://en.wikipedia.org/wiki/Muhammad_Ali_dynasty
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_monarchs_of_the_Muhammad_Ali_dynasty
https://en.wikipedia.org/wiki/Khedivate_of_Egypt
https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_Egypt_under_the_British

Ο Ναπολέων στην Αίγυπτο με φόντο τις Πυραμίδες, πίνακας του Antoine-Jean Gros (1798)

Τελικά, τα ανατολικά σύνορα με το οθωμανικό κράτος αποσαφηνίσθηκαν και η χερσόνησος του Σινά περιήλθε ντε φάκτο στην χεντιβική επικράτεια μόνον μετά το 1906 και το 'Επεισόδιο της Άκαμπα', το οποίο είναι επίσης γνωστό και ως 'Κρίση της Τάμπα'. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Sinai_Peninsula#Mamluk_and_Ottoman_Periods
https://en.wikipedia.org/wiki/Taba_Crisis

https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_the_Negev_during_the_Mamluk_and_Ottoman_periods#Territorial_history
https://en.wikipedia.org/wiki/Ottoman_Egypt#List_of_Ottoman_governors_of_Egypt_(1517%E2%80%931805)

Μουχάμαντ Άλι, πίνακας του Auguste Couder (1840)

Μετά την (θεωρητική, εικονική και αντι-ιστορική) επαναφορά του Σουλτανάτου της Αιγύπτου, η Μονή της Αγίας Αικατερίνης ανήκε διαδοχικά στα εξής κράτη:
- Σουλτανάτο της Αιγύπτου (1914-1922)
- Βασίλειον της Αιγύπτου (1922-1953)
- Δημοκρατία της Αιγύπτου (1953-1958)
- Ηνωμένη Αραβική Δημοκρατία (1958-1971)
- Αραβική Δημοκρατία της Αιγύπτου (1971-σήμερα)

(Σημείωση: από τον Οκτώβριο του 1956 μέχρι τον Μάρτιο του 1957 και από τον Ιούνιο του 1967 μέχρι τον Απρίλιο του 1982, το Σινά είχε κατακτηθεί από το Ισραήλ)
Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Sultanate_of_Egypt
https://en.wikipedia.org/wiki/Kingdom_of_Egypt
https://en.wikipedia.org/wiki/Republic_of_Egypt_(1953%E2%80%931958)
https://en.wikipedia.org/wiki/United_Arab_Republic
https://en.wikipedia.org/wiki/Egyptian_Constitution_of_1971
https://en.wikipedia.org/wiki/Israeli_occupation_of_the_Sinai_Peninsula

Είναι σαφές από τα παραπάνω ότι, κατά το μείζον τμήμα της ιστορίας της, η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά ευρισκόταν εκτός των ορίων του κράτους του οποίου ο ηγεμόνας (Ιουστινιανός Α') εξέδωσε το διάταγμα με το οποίο θεσπίσθηκε η μονή αυτή ως αυτοκέφαλη. Από τα μέσα του 6ου αιώνα μέχρι το 637-8, όταν οι στρατιές του Ούμαρ κατέλαβαν τα Ιεροσόλυμα, την Νότια Παλαιστίνη, και το Σινά, ούτε εννιά (9) δεκαετίες δεν είχαν παρέλθει, και μάλιστα κατά την διάρκειά τους, ο ευρύτερος χώρος του Σινά ευρέθηκε και εντός της επικράτειας της Σασανιδικής Αυτοκρατορίας του Ιράν (617-629).

Η χριστιανική Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία συνέχισε να υπάρχει και μάλιστα, κατά τον 10ο αιώνα, ευρέθηκε πολύ κοντά στην ανακατάληψη των περισσοτέρων εδαφών της στην Συρία και την Παλαιστίνη, πλην όμως ούτε και τότε η μονή αυτή δεν ευρέθηκε εκνέου εντός του ανατολικού ρωμαϊκού ('εώου') κράτους. Αυτό συνέχισε να υφίσταται μέχρι το 1204, υποκαταστήθηκε από άλλα βασίλεια για μερικές δεκαετίες, και στην συνέχεια ανασυστάθηκε το 1261 για να καταληφθεί από τους Οθωμανούς το 1453, αλλά ποτέ του δεν κατάφερε να επαναφέρει την ευρύτερη περιοχή του Σινά υπό τον έλεγχό του.

Μόνον υπό την έποψη ότι ο Οθωμανός σουλτάνος ανακηρύχθηκε και Καίσαρ των Ρωμαίων (Qaysar-i Rum) το 1453 και τότε το Οθωμανικό σουλτανάτο μετατράπηκε σε συνέχεια της Ανατολικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, εφόσον μετά την κατάκτηση της Κωνσταντινούπολης ο Σουλτάνος-Καίσαρ μετέφερε εκεί την πρωτεύουσά του, θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε ότι, όταν οι στρατιώτες του Σελίμ Α' κατέλαβαν την Συρο-Παλαιστίνη, το Σινά, την Αίγυπτο, και την Χετζάζη το 1516-1517, καταλύοντας έτσι το Μπούρτζι μαμελουκικό σουλτανάτο, η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά ευρέθηκε εκνέου στην δικαιοδοσία του Ρωμαίου αυτοκράτορα (Καϋσάρ-ι Ρουμ) και εντός της επικράτειας της Ανατολικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, ή μάλλον, για να είμαι πιο επακριβής, εντός ενός θεσμού ο οποίος είχε τα τεκμήρια για να εμφανισθεί ως συνεχιστής και διάδοχο σχήμα. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Qaisar
https://en.wikipedia.org/wiki/Caesar_(title)#Ottoman_Empire
https://en.wikipedia.org/wiki/Ottoman_claim_to_Roman_succession
https://en.wikipedia.org/wiki/Ottoman_claim_to_Roman_succession#Ottoman%E2%80%93Roman_identity

Αυτό που αναφέρω για την 'επαναφορά' ή 'επιστροφή' της Μονής του Σινά εντός της επικράτειας του κρατικού θεσμού, ο οποίος είχε εκδώσει το διάταγμα της ίδρυσής της, είναι μία πραγματικότητα τύπων και όχι βιωμάτων. Τυπικά ισχύει, αλλά δεν είχε βιωθεί ως τέτοια, δεδομένου ότι το 1517, οι στρατιώτες του Σελίμ Α', εξισλαμισμένοι Ρωμηοί ή απόγονοι εξισλαμισμένων Ρωμηών, εθεωρούσαν εαυτούς συνεχιστές του έργου και των κατακτήσεων των στρατιωτών του Ούμαρ, ενώ αντίθετα το 1453, ο Μωάμεθ Β' ο Πορθητής, όπως ήδη προανέφερα, εισερχόμενος στα ανάκτορα της Κωνσταντινούπολης και απαγγέλλων στίχους του Σαααντί Σιραζί στα φαρσί (και όχι του Κορανίου στα αραβικά), εμφανώς είχε θεωρήσει εαυτόν συνεχιστή του Χοσρόη Β' και των Σασανιδών σαχινσάχηδων (βασιλέων βασιλέων) στους πολέμους τους κατά των Ρωμαίων (των προχριστιανικών και των χριστιανικών χρόνων).

Κατά τα οθωμανικά χρόνια εκδόθηκαν πολλά διατάγματα, επικυρώσεις προτέρων διαταγμάτων, και άλλα κρατικά τεκμήρια αναφορικά με την Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά, την προστασία της εκ μέρους των τοπικών αρχών, καθώς και την αδιάκοπτη και ανεμπόδιστη λειτουργία της. Ειδικοί ερευνητές, μελετητές και

εκδότες αυτών των εγγράφων παρατηρούν ότι τα συγκεκριμένα κείμενα καθιστούν σαφές ότι η κεντρική διοίκηση στην Πόλη έπαιζε σχετικά μικρό ρόλο στην όλη υπόθεση δεδομένου ότι απεδίδετο στην τοπική διοίκηση ένας μεγάλος βαθμός αυτονομίας σχετικά με τις αιγυπτιακές υποθέσεις.

Ήδη ο Σελίμ Α' εξέδωσε ένα σχετικό διάταγμα, όταν μία αντιπροσωπεία από την κοντινή στην μονή φυλή Τζαμπαλίγια (δηλαδή 'Ορεινή') τον επισκέφθηκε για να εκφράσει την επιθυμία της να προσχωρήσει στο Ισλάμ και να παύσει να υπηρετεί την μονή. Ο πρώτος Οθωμανός χαλίφης συμφώνησε με το πρώτο αίτημα αλλά διεφώνησε με το δεύτερο. Ρητώς διατυπώνεται στο έγγραφο εκείνο ότι τα μέλη της συγκεκριμένης φυλής θα πρέπει να συνεχίσουν να υπηρετούν και να φυλάσσουν την Μονή του Σινά. Το εν λόγω διάταγμα, δεδομένου ότι ήταν το πρώτο οθωμανικό αναφορικά με το θέμα, στην συνέχεια χρησίμευσε ως σημείο αναφοράς για τις πολλαπλές σωζόμενες περιπτώσεις παρεμφερών διαταγμάτων.

The Ottomans' Attitude towards St. Catherine's Monastery in the 16th Century: A Study Based on the Decree (Ferman) of Sultan Selim II (1566–1574) and an Analysis of Its Historical Impacts **17**

A copy of the Decree (ferman)of Sultan Selim II (1566–1574)

Translation of the Decree of Ottoman Sultan Selim II from Arabic to English

Source of the Document: Egyptian National Archives: Records of the Rashid Shari'a Court, Record No. 6, Page No. 28, Document No. 131.

Date of the Document: 18 Muharram 981 AH / 29 May 1573 CE.

Text of the Document:

Από: Ayman A. Mahamoud, The Ottomans' Attitude towards St. Catherine's Monastery in the 16th Century: A Study Based on the Decree (Firman) of Sultan Selim II (1566-1574) and an Analysis of its Historical Impacts

Πολλά από αυτά τα διατάγματα έχουν εκδοθεί, μεταφρασθεί, και δεόντως μελετηθεί. Μερικές περιπτώσεις όμως είναι πιο σύνθετες. Για παράδειγμα, ένα διάταγμα του Σελίμ Β', το οποίο εκδόθηκε αρχικά την 1η Σάφαρ 975 από Εγείρας (23 Αυγούστου 1567), στην συνέχεια επικυρώθηκε εκνέου την 28η Μουχάραμ 981 (8 Ιουνίου 1573), δηλαδή έξι χρόνια αργότερα. Αυτή η κάπως ασυνήθιστη περίπτωση ερμηνεύεται ως οφειλόμενη σε μία ενδεχόμενη αδράνεια ή καθυστέρηση των τοπικών αρχών να υλοποιήσουν τις διατάξεις σχετικά με τα προνόμια και να προστατεύσουν επιτυχώς τα δικαιώματα των μοναχών και της Μονής του Σινά.

Ενώ η φυσική διαδικασία ήταν τα σχετικά με την μονή διατάγματα του σουλτάνου να αποστέλνονται στον υπεύθυνο για το Σινά δικαστή, καθώς και στον κυβερνήτη της ανατολικής επαρχίας (σαντζάκ) της οθωμανικής Αιγύπτου (εϋαλέτ), παρατηρείται συχνά το φαινόμενο να αναφέρεται ότι αποστέλλονται αυτά σε πολλούς παραλήπτες, δηλαδή δικαστές, τοπικούς διοικητές, τελώνες, λιμενικές αρχές, αρχές ασφαλείας, και ακόμη Βεδουίνους φυλάρχους. Με άλλα λόγια, έφθαναν τα διατάγματα από την Πόλη στο Κάιρο και εκείθεν διενέμοντο αναλόγως μέσω των τοπικών αρχών. Αυτό δείχνει ότι οι μοναχοί της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά συχνά συνέβαινε να εκβιάζονται, να διώκονται, να ενοχλούνται ή ακόμη και να βλάπτονται.

Document Title: **Decree on the Prohibition of Tax Collection from Monks and Christian (**

Source of Document: **Alexandria Shari'a Court, Register No. 28, Document No. 66/**
Date of Document: **Early Rajab 1001 AH / 12 April 1593 CE.**

Document Title: **Decree from the High Court Abolishing the Injustices of Tax Collectors**

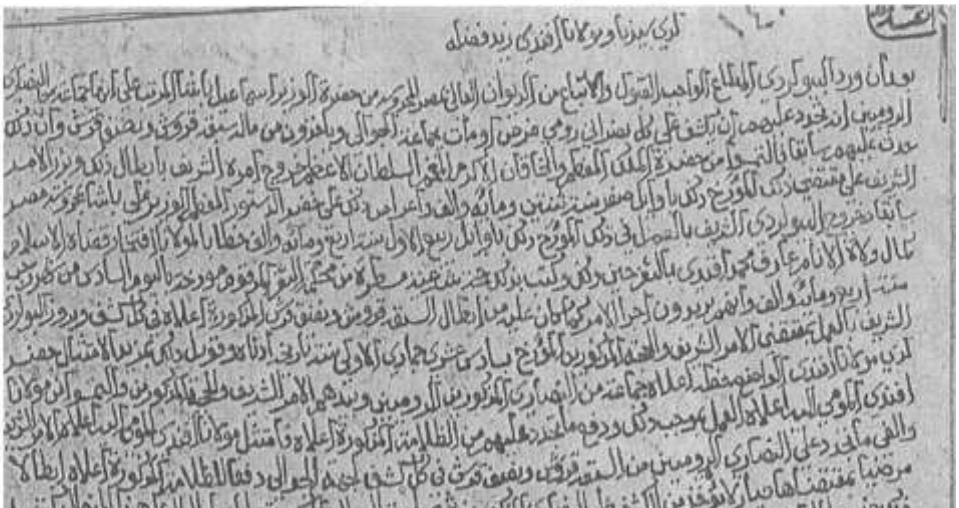

Source of Document: **Rashid Shari'a Court, Register No. 93, Document No. 140**
Date of Document: **10 Jumada al-Awwal 1107 AH / 16 December 1695 CE.**

The Ottomans' Attitude towards St. Catherine's Monastery in the 16th Century: A Study Based on the Decree (Ferman) of Sultan Selim II (1566-1574) and an Analysis of Its Historical Impacts 19

Appendix No. 3

Document Title: Order Issued by Ibrahim Bey Regarding the Exemption of the Monks of the Coptic Monastery from the Jizya

Source of Document: Alexandria Shari'a Court, Register No. 13, Document No. 899.
Date of Document: 28 Safar 1195 AH / 22 February 1781 CE.

Από: Ayman A. Mahamoud, The Ottomans' Attitude towards St. Catherine's Monastery in the 16th Century: A Study Based on the Decree (Firman) of Sultan Selim II (1566-1574) and an Analysis of its Historical Impacts

Ενδεικτικά το προαναφερμένο διάταγμα του Σελίμ Β' αρχίζει με την πρόταση "είναι πατροπαράδοτο έθιμο για τους Βεδουίνους να μην φιλονεικούν με τους μοναχούς ή ιερείς και να μην τους παρενοχλούν στους δρόμους". Εκ πρώτης άποψης μπορεί να φαίνεται παράξενο να εγείρονται τέτοια θέματα, αλλά στην πραγματικότητα αυτό ήταν ολότελα φυσιολογικό. Για να αντιληφθεί κάποιος αυτό, αρκεί να αναλογισθεί την ανέγερση ήδη επί Ιουστινιανού ενός μεγάλου προστατευτικού τείχους γύρω από την μονή και τα κελλιά που θα πρέπει ήδη τότε να είχαν ένα παρελθόν περίπου δύο αιώνων.

XV. Τα ιστορικά προβλήματα και τα προνόμια των μοναχών της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά

Για να περιγράψει κάποιος αντικειμενικά το θέμα, θα πρέπει να κάνει ένα αρκετά μαξιμαλιστικό αφορισμό. Το πρώτο πρόβλημα που υπάρχει για τους μοναχούς, οι οποίοι ζουν σε μία μουσουλμανική χώρα και σε ένα νομαδικό περιβάλλον, είναι ο ίδιος τους ο εαυτός! Κυριολεκτικά! Η έννοια του μοναχισμού είναι ανύπαρκτη και στο Ισλάμ και στον νομαδικό τρόπο ζωής. Σε όλες τις αρχαίες μεγάλες αυτοκρατορίες και θρησκείες, η έννοια και η πρακτική αυτή ήταν ανύπαρκτες διότι διαμορφώνονταν τότε κοινωνίες, μαζικές και συμπαγείς, ολοσχερούς συμμετοχής και απόλυτης συνοχής όπου απαγορεύονταν τυχόν διαιρέσεις εξαιτίας προσωπικών διαφορών.

Δεν υπήρχαν μοναχοί ούτε στο Αρχαίο Ιράν, ούτε στο Αρχαίο Ισραήλ. Εκεί εμφανίζεται αρχικά μία απολύτως περιθωριακή περίπτωση ελαχίστων ατόμων,

δηλαδή οι προφήτες. Το ίδιο βασικό χαρακτηριστικό παρατηρούμε και στην Κίνα και στην Ινδία. Ο Βουδισμός άλλωστε ήταν αρχικά και εκείνος μια πίστη με λίγους πιστούς και λιγώτερους μοναχούς. Ο μοναχισμός ήταν, όπως ανέφερα στην αρχή, ένας βασικός στυλοβάτης του Μανιχεϊσμού. Στο Ισλάμ, υπήρξαν ορισμένες περιπτώσεις σοφών και μυστών οι οποίοι παρέμειναν ανύπαντροι σε όλη τους την ζωή. Ωστόσο, ακόμη και αυτοί ζούσαν πάντοτε μέσα στην κοινωνία και συμμετείχαν στην καθημερινότητα των τριγύρω συνανθρώπων τους.

Αλλά αν η έννοια του μοναχισμού είναι κάτι το άγνωστο στο Ισλάμ, το οποίο ωστόσο πουθενά δεν καταδικάζει τον χριστιανικό μοναχισμό, η ύπαρξη μοναχών είναι κάτι το ασύλληπτο και μάλιστα θανάσιμο για μία φυλή που ζει νομαδικά σε ξερά βουνά, στην χέρσα γη, ή στην έρημο. Η κάθε νομαδική φυλή δίνει μεγάλη σημασία στα μέλη της επειδή αυτά θα αναπαραχθούν για να εξασφαλίσουν την επιβίωση, την συνέχεια, την δύναμη, και την φήμη της φυλής. Για τα μέτρα νομαδικών φυλών, ένας μοναχός είναι ένας νεκρός. Ασφαλώς και καμμία νομαδική φυλή, ακόμη και χριστιανική, δεν θέλει ένα μέλος της να καρεί μοναχός, επειδή κάτι τέτοιο αποδυναμώνει το σύνολο. Το πνευματικό-μορφωτικό έργο των μοναχών δεν έχει καμμία αξία διότι σε τίποτα δεν βελτιώνει την ψυχική ισχύ ενός ανθρώπου και σε καμμία περίπτωση δεν αποτελεί θρησκευτικό-λατρευτικό καθήκον. Πόσο μάλλον αν μία φυλή δεν διαθέτει γραφή για την γλώσσα της ή αποτελεί σχεδόν στην ολότητά της ένα πληθυσμιακό σύνολο αναλφαβήτων.

Και εάν ακόμη, κατά τα κριτήρια ορισμένων θρησκειών, το πνευματικό-μορφωτικό έργο των μοναχών μπορεί να θεωρηθεί ως καλοπροαίρετη 'προσφορά', για τα μέτρα και τα σταθμά μιας νομαδικής φυλής, το να θελήσει κάποιος να γίνει μοναχός, και μάλιστα τόσο μακριά από τον τόπο του, και να αφοσιωθεί σε όσα εμφανώς ήταν τα λατρευτικά-θρησκευτικά-μορφωτικά έργα και οι απασχολήσεις των μοναχών της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά προσεγγίζει τα όρια της τρέλλας.

Ακόμη πιο πολύ, για να καταλάβει κάποιος τα προβλήματα των μοναχών του Σινά στις σωστές διαστάσεις τους, θα πρέπει να εξοικειωθεί με θέματα εθνογραφικά και να κατανοήσει σε όλο το εύρος και το βάθος της την καθημερινότητα μιας νομαδικής φυλής, την κοσμοαντιληψη, την οργάνωση και την ιδιορρυθμία της, την παντελή απουσία κάθε έννοιας 'κράτους' μέσα στα πλαίσια της ζωής μιας φυλής, την -συνεπώς- άκρως φυσική περιφρόνηση κάθε κοντινού κράτους (ή ακόμη και εκείνου εντός του εδάφους του οποίου μία φυλή ευρίσκεται) από τα μέλη κάθε φυλής, την ολότελα διαφορετική έννοια των λέξεων 'νόμος' (ή 'νόμοι'), 'δίκαιο', 'δικαιοσύνη', κλπ από την μία φυλή στην άλλη (όπως και από τους νομάδες στους μόνιμα εγκατεστημένους κατοίκους), και τις συνεπακόλουθες δράσεις ή αντιδράσεις των μελών μιας φυλής στο εξωτερικό γι' αυτούς περιβάλλον.

Νομαδικές φυλές από νομαδικές φυλές διαφέρουν έντονα από την Ανατολική Σιβηρία, στην Αραβία, και στον Άτλαντα της Αφρικής, αλλά χωρίς βάσεις σε εθνογραφία, κανένας δεν θα μπορέσει να καταλάβει το πλαίσιο μέσα στο οποίο έζησαν οι διαδοχικές γενεές μοναχών οι οποίοι εμόνασαν εκεί. Είναι δηλαδή πολύ διαφορετικό να ευρίσκεται ένα μοναστήρι στα δυτικά άκρα μιας πόλης (όπως στο Λούξορ), λίγα χιλιόμετρα πέρα από την δυτική ακτή του Νείλου στο Ασουάν, ή μερικά χιλιόμετρα πέρα από τα τελευταία χωριά στο δυτικό Δέλτα (όπως τα μοναστήρια του Ουάντι Νατρούν).

Όμως η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά σήμερα απέχει περίπου 160 χμ από την πόλη Ατ-Τορ στα δυτικά παράλια της χερσονήσου (ο δρόμος είναι ένα τεράστιο ζικ-ζακ), 120 χμ από το σύγχρονο τουριστικό θέρετρο Αν-Νουέιμπα στα ανατολικά ακρογιάλια του Σινά (από όπου σήμερα φεύγει το φέρρυ μπωτ για την Άκαμπα της Ιορδανίας), ή 95 χμ από το ανεπτυγμένο μετά το 1990 τουριστικό θέρετρο Δάχαμπ, λίγο πιο νότια, στην ανατολική ακτή του Σινά. Επίσης πρέπει να τονιστεί ότι η μονή ευρίσκεται σε υψόμετρο 1500 μ. Η συνήθης επικοινωνία με την Αίγυπτο γινόταν μέσω των δυτικών παραλίων του Σινά, οπότε για να φθάσει ένα μικρό καραβάνι από εκεί στη μονή ή ανάστροφα απαιτείτο μία μετακίνηση που διαρκούσε 3-4 ημέρες μέσα στα έρημα λαγκάδια του Σινά. Δεν ήταν μία εύκολη υπόθεση. Και, επιπλέον, αυτά τα καραβάνια ήταν ολιγάριθμα.

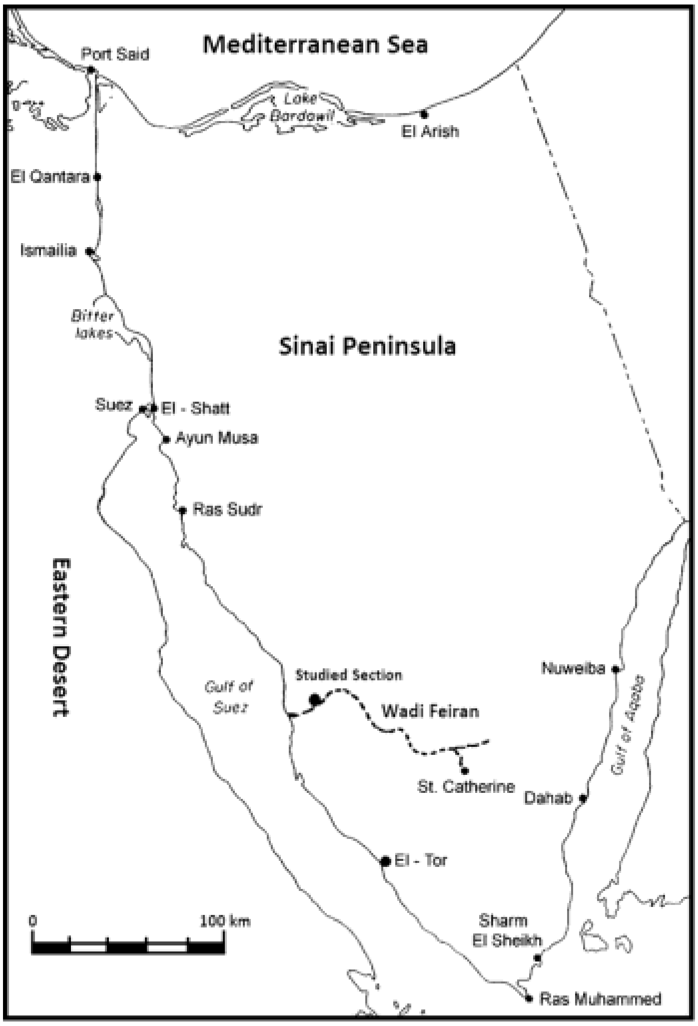

Μία σημαντική διάσταση του όλου θέματος των σχέσεων των νομαδικών φυλών (Βεδουίνων) του Σινά με την μονή έχει να κάνει με το γεγονός ότι, με την πάροδο του χρόνου και χάρη στις δωρεές (από χριστιανούς σε πολλά μήκη και πλάτης της Γης) και στις απαλλαγές από φόρους και δασμούς, η μονή απέκτησε πολλά περιουσιακά στοιχεία εκτός του περιβόλου της. Πιο συγκεκριμένα στο Σινά, η περιουσία της μονής περιλαμβάνει επίσης κάποιες εύφορες εκτάσεις στο Ουάντι αλ Αρμπαΐν ('Λαγκάδι των Σαράντα'; Wadi Al-Arba'in), ονομασμένο από τους ισάριθμους Μάρτυρες του Σινά) και στο Ουάντι Φαϊράν (Wadi Feiran / وادي فاران) που είναι η πλέον επιμήκης λαγκαδιά στο Σινά.

Επιπλέον, ιδιοκτησία της μονής είναι ένας μεγάλος κήπος με καρποφόρα δέντρα στο Ουάντι Τάλεχ (Wadi Talkh), ένας ακόμη μεγαλύτερος κήπος με φοινικόδενδρα στο Τζεμπάλ αλ-Φίραα (Jebal al-Fir'a/Wadi al Fir'a), όπως επίσης και ένας ακόμη κήπος με ένα οικοδόμημα στο Χαμάμ Μούσα (Moses' Bath / Λουτρά του Μωυσή). Μάλιστα, χρησιμοποιώντας εντελώς παραδοσιακά εκφραστικά μέσα, οι μοναχοί έχουν συχνά αναφερθεί από ταξειδιώτες, συγγραφείς, επιστήμονες και ερευνητές να περιγράφουν την γαιοκτησία της μονής στο Σινά ως 'μήκους τριών ημρών' για να την διασχίσει κάποιος. Τέλος, τμήμα της ιδιοκτησίας της μονής αποτελούν αρκετά οικοδομήματα στην συνοικία Γκαμαλίγια του Καΐρου, όπως επίσης και κήποι και χωράφια στην Αλεξάνδρεια (χωρίς να επιχειρώ εδώ να παραθέσω πλήρη κατάλογο).

Αυτό λοιπόν το γεγονός συχνά-πυκνά προξενούσε διαφωνίες και διαπληκτισμούς με τους Βεδουίνους, οι οποίοι επιθυμούσαν να νέμονται την περιοχή στην οποία ζούσαν (όπως είναι σύνηθες για όλους τους νομαδικούς πληθυσμούς) και όπου οι εύφορες ή καλλιεργήσιμες εκτάσεις είναι απειροελάχιστες - ιδιαίτερα μάλιστα σε περιόδους ανομβρίας ή λιμού. Ένας άλλος συνήθης λόγος διαφορών ήταν η επανερχόμενη αίτηση των νομάδων να τους δοθεί χώρος στην μονή να αποθηκεύουν το σιτάρι τους.
Σχετικά:
https://www.bedawi.com/Trailguide_1_en.html
https://en.wikipedia.org/wiki/Wadi_Feiran
Walter D. Ward, Mirage of the Saracen: Christians and Nomads in the Sinai Peninsula in Late Antiquity
https://dokumen.pub/qdownload/mirage-of-the-saracen-christians-and-nomads-in-the-sinai-peninsula-in-late-antiquity-978-0520283770.html
https://www.degruyterbrill.com/document/doi/10.1525/9780520959521-009/html?lang=de
Σχετικά με γεωγραφικές τοποθεσίες στο Σινά:
Impact of hiking trails on the diversity of flower-visiting insects in Wadi Telah, St. Katherine protectorate, Egypt
https://app.scinito.ai/article/W3048893150
https://pl.wikipedia.org/wiki/Hammam_Musa
https://ceb.wikipedia.org/wiki/Wādī_al_Fir'a
https://ceb.wikipedia.org/wiki/Wādī_Ţalkh
Και εδώ θα βρεις τον πλήρη κατάλογο όλων των τοπωνυμίων και γεωγραφικών τοποθεσιών στο Σινά:
https://ceb.wikipedia.org/wiki/South_Sinai_Governorate
{Η Σεμπουάνο Wikipedia είναι, μετά την αγγλόφωνη, εκείνη με την εκτενέστερη λημματογραφία και τα περισσότερα λήμματα από όλες τις άλλες. Σεμπουάνο (Cebuano) είναι η δεύτερη (μετά τα Ταγκαλόγκ) περισσότερο ομιλούμενη γλώσσα στις Φιλιππίνες. Η Σεμπουάνο Wikipedia, σχεδόν στο σύνολό της, είναι προϊόν αυτομάτων προγραμμάτων χάρη στο Lsjbot του Sverker Johansson.}

Εκτός από θέματα σχετιζόμενα με τις ελάχιστες στο Σινά καλλιεργήσιμες εκτάσεις, προβλήματα στις σχέσεις της μονής με τις νομαδικές φυλές της χερσονήσου συχνά-πυκνά δημιουργούντο εξαιτίας των μετακινήσεων των μοναχών και των επισκεπτών, όπως επίσης και λόγω των μεταφορών προμηθειών ή δωρεών προς το μοναστήρι. Και πάλι, αυτά όλα σχετίζονται με εθνογραφικά θέματα και με την καθημερινότητα μιας νομαδικής φυλής, της οποίας τα μέλη θεωρούν κατά κανόνα 'φυσικό', 'ηθικό', 'νόμιμο' και 'λογικό' να εκβιάζουν κατά κάποιον τρόπον τους όποιους περαστικούς από τον τόπο τους και να τους αποσπούν όλα όσα λεηλατήσουν. Η ιδιοκτησία είναι για τους νομάδες μία φυσική αίσθηση – όχι ένας γραπτός νόμος. Επειδή αυτή είναι η νομαδική

φύση, γι'αυτό και κάθε τόσο οι μοναχοί παραπονούντο και εχρειάζοντο ολοένα νέα διατάγματα και νέες φετφά (ή φάτουα: γνωμοδοτήσεις νομομαθών ή αποφάσεις ισλαμικών δικαστηρίων), οι οποίες βεβαίως και τους δικαίωναν, αλλά πάντοτε μετά από κάποιες παροδικές υλικές απώλειες και πριν από τις επόμενες.

Οι φυλές της ευρύτερης περιοχής, με τις οποίες οι μοναχοί της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά είχαν κατά καιρούς (ή συνεχώς) δούναι και λαβείν, ήταν:
1- αλ-Τίμπνα – εθεωρούντο ως μία από τις αρχαιότερες φυλές που εγκαταστάθηκαν στο Σινά μετά τις πρώιμες ισλαμικές κατακτήσεις.
2- αλ-Χουμάντα (ή αλ-Χαμάντα) – επίσης, μία από τις αρχαιότερες φυλές του Σινά
3- Μπανού Ουασίλ - αυτή η φυλή εθεωρείτο ως τμήμα των απογόνων των Μπανού Ούκμπα της Χετζάζης. Οι συχνές συρράξεις και αψιμαχίες, στις οποίες κατέληγαν λόγω των διαφορών τους με τους αλ-Χουμάντα, αποδυνάμωσαν αμφότερες τις φυλές.
4- Ουλαϋκάτ
5- Αουλάντ Άλι
6- Αουλάντ Σαΐντ ασ-Σαουάλχα
7- Αουλάντ Σαΐντ αλ-Αουάρμι
8- Μαουατέρα
9- Αλάυντ - αυτή η φυλή είχε επίσημα αναλάβει την προστασία του Μάχμαλ, δηλαδή του δρόμου από όπου διέρχονταν κατ' έτος τα καραβάνια των πιστών, οι οποίοι επήγαιναν για προσκύνημα (είτε χατζ, είτε ούμρα) στην Μέκκα και την Μεδίνα και διέρχονταν από το Σινά μέχρις ότου φθάσουν στην Άκαμπα, από όπου στην συνέχεια θα κατευθύνοντο προς τα νότια. Ήταν επιφορτισμένοι με τις ενοικιάσεις καμηλών και την ασφάλεια των δρόμων. (Για την ακρίβεια, το μάχμαλ ήταν ένα κουβούκλιο το οποίο είχε συμβολική αξία και μεταφερόταν πάνω σε μία καμήλα του επίσημου οθωμανικού καραβανιού για το προσκύνημα. Συνεκδοχικά, ονομαζόταν έτσι και ο δρόμος από τον οποίο αυτό περνούσε. / https://en.wikipedia.org/wiki/Mahmal)
10- Νουφεϊάτ
11- Μαζίνα
12- Τζαμπαλίγια - αυτή η φυλή εθεωρείτο άσχετη από όλες τις υπόλοιπες. Σύμφωνα με παραδόσεις, αυτοί προέκυψαν ως φυλή από τους 200 'Βόσνιους' (δηλαδή Δαλμάτες, ή Ιλλυριούς) στρατιώτες τους οποίους ο Ιουστινιανός Α' είχε αποστείλει εκεί, μετά την ολοκλήρωση της ανέγερσης του τείχους, για να φρουρούν την μονή. Πάντοτε κατά την παράδοση, αυτοί ήλθαν σε επιμειξίες με Αιγύπτιους και Άραβες, και παντρεμένοι με γυναίκες από την περιοχή άρχισαν να ζουν νομαδική ζωή, προστατεύοντας την μονή, ακόμη και αργότερα, μετά την προσχώρησή τους στο Ισλάμ. Συνηγορεί υπέρ της σχετικής παράδοσης για την καταγωγή τους το γεγονός ότι ορισμένες από τις αραβικές φυλές της περιοχής συνεχώς τους θεωρούσαν ξένους και απέφευγαν να συνάψουν μεικτούς γάμους με μέλη της φυλής αυτής.

Σχεδόν όλες αυτές οι φυλές αναφέρεται ότι ζούσαν στο Ουάντι Φαϊράν, οπότε είναι εύκολο κάποιος να υποθέσει πόσο συχνά θα ευρίσκονταν σε αψιμαχίες μεταξύ τους για θέματα που σε όσους είναι άσχετοι με τον χώρο και τις εκεί συνθήκες διαβίωσης μπορεί να φαίνονται ασήμαντα αλλά για τους ίδιους ήταν πάντοτε καίριας και ζωτικής σημασίας. Σχετικά:
Fu'ad Hamza, Arab tribes in the kingdom of Saudi Arabia, 1983
https://dn790005.ca.archive.org/0/items/DTIC_ADA346270/DTIC_ADA346270.pdf

Στα οθωμανικά χρόνια χρονολογούνται τα περισσότερα ιστορικά τεκμήρια τα οποία περιέχουν αποφάσεις που αφορούν την Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά. Πολλά από αυτά ευρίσκονται στον τεράστιο αρχειακό όγκο, ο οποίος συμβατικά

αποκαλείται "Εθνικά Αιγυπτιακά Αρχεία" (Egyptian National Archives) και, εκτός πολλών άλλων, περιλαμβάνει και τα πρακτικά των κατά τόπους (δηλαδή στις πρωτεύουσες των αιγυπτιακών επαρχιών) ισλαμικών δικαστηρίων (Shariʿa Courts). Ορίζω την ονομασία αυτή 'συμβατική', επειδή είναι σύγχρονη αιγυπτιακή (και συνεπώς 'εθνική'), ενώ εμπεριέχονται σ' αυτήν και έγγραφα από πρότερες περιόδους, όταν είτε η χώρα απλώς δεν υπήρχε (ήταν δηλαδή οθωμανική επαρχία), είτε δεν είχε καθόλου 'εθνικό' χαρακτήρα (σε προ-οθωμανικές περιόδους).

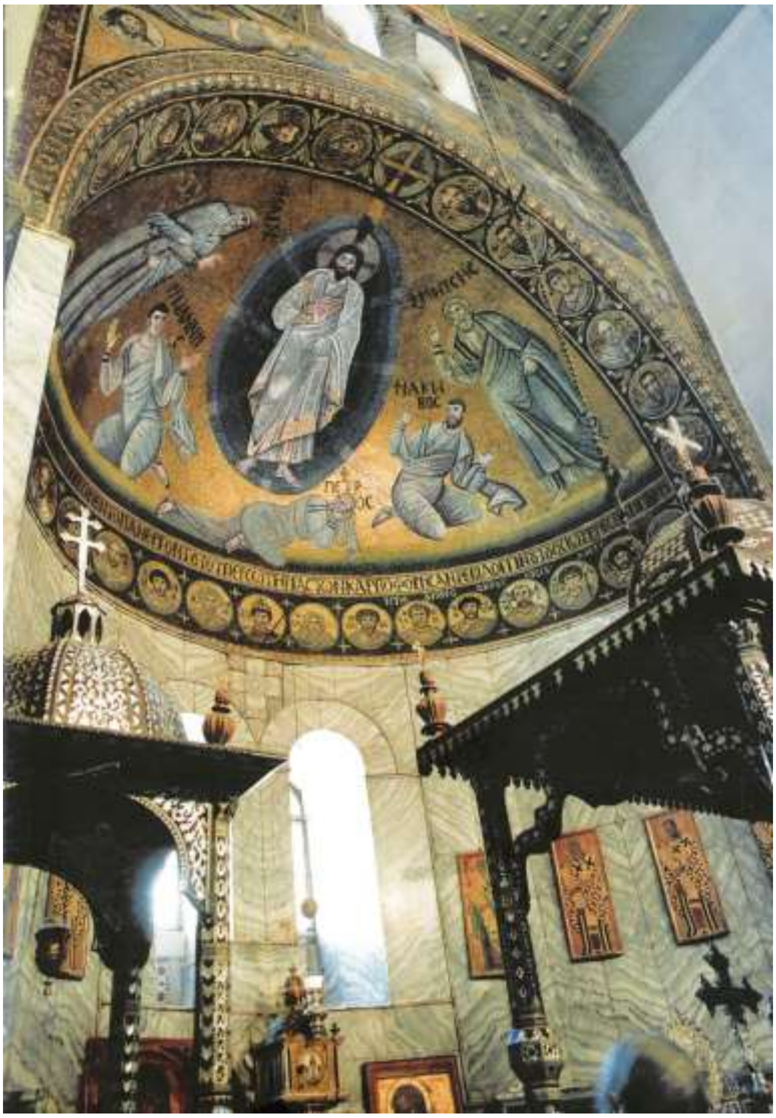

Ενδεικτικά αναφέρω ότι μόνον η ίδια η μονή έχει στην κατοχή της περίπου 2000 φετφά που αφορούν υποθέσεις σχετικές με την μονή και προέρχονται από ποικίλες μουσουλμανικές σχολές νομομαθών (Ισμαΐλι, Μάλικι, Σαφαΐ, Χάναφι, κα). Αυτό το απίστευτα πλούσιο υλικό χρονολογείται από το 975 (πρώιμα φατεμιδικά χρόνια) μέχρι το 1888 (δηλαδή τα τελευταία χρόνια της Αντιβασιλείας / Χεντιβάτου).

Ειδικοί μελετητές, οι οποίοι ερευνούν τέτοια ιστορικά τεκμήρια, συχνά καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι, κατά τα οθωμανικά χρόνια, η μονή του Σινά αντιμετώπισε κάπως πιο δύσκολες καταστάσεις συγκριτικά με τα μαμελουκικά χρόνια. Αυτό είναι αληθές. Πλην όμως δεν οφείλεται σε τυχόν εχθρική στάση των οθωμανικών αρχών σε οποιοδήποτε επίπεδο. Είναι άμεση συνέπεια του έντονα αποκεντρωτικού χαρακτήρα

του κράτους, της συχνότατης ανοχής και ατιμωρησίας κάθε αυθαιρεσίας κρατικών υπαλλήλων, της κοινωνικής διαφθοράς, και του τρομερά μειωμένου ρόλου τον οποίο έπαιζε ο κάθε σουλτάνος στην ίδια του την χώρα.

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονίσω ότι πολλοί μουσουλμάνοι ιστορικοί με πείσμα αντιστέκονται στην χρήση του όρου "empire" ή "αυτοκρατορία" για οποιοδήποτε ισλαμικό/μουσουλμανικό κράτος και μάλιστα το ίδιο επιχειρούν και σχετικά με τον όρο "βασίλειον" ("βασιλεία"/"kingdom"). Στην προσπάθεια αυτή δεν ωθούνται από αντι-δυτικά κίνητρα αλλά από την επισήμανση των ουσιαστικών διαφορών που υπάρχουν αλλά περνάνε εντελώς απαρατήρητες στον δυτικό κόσμο. Συγκρινόμενοι με τους προϊσλαμικούς Ιρανούς σάχηδες, τους φαραώ, τους Βαβυλώνιους και τους Ασσύριους μονάρχες, οι διάφοροι κατά τόπους και καιρούς χαλίφηδες, εμίρηδες, σουλτάνοι ή χάνοι δεν είχαν απολύτως καμμία νομοθετική και δικαστική εξουσία.

Το δικαστικό σώμα των νομομαθών είχε σημαντική αυτονομία στο έργο του, ενώ ο χαλίφης ή σουλτάνος αποτελούσε για τις περισσότερες περιπτώσεις μία συμβολική αρχή σε θέματα απονομής δικαιοσύνης. Όσον δε αφορά τον "Νόμο", αυτός πάντοτε ήταν ο Θείος Νόμος και δεν υπήρχε τίποτα απολύτως που θα μπορούσε να προστεθεί σ' αυτόν (πόσο μάλλον να αφαιρεθεί). Τα όποια τυχόν διατάγματα ήταν εκτελεστικού χαρακτήρα εντολές. Έτσι λοιπόν ο μειωμένος ρόλος του σουλτάνου (σε σύγκριση με εκείνον των αρχαίων αυτοκρατόρων) και ο ντε φάκτο αυξημένος ρόλος των κρατικών λειτουργών δημιουργούσαν συχνά πυκνά μία προβληματική κατάσταση, από την οποία για να προστατευθούν οι μοναχοί του Σινά ζητούσαν νέες αποφάσεις και νέα διατάγματα, προστρέχοντας συνεχώς σε δικαστήρια και άλλες αρχές. Συνεπώς, δεν αποτελούσαν οι νομαδικές φυλές του Σινά το μόνο πρόβλημα για τους μοναχούς της μονής του Σινά.

Καταλαβαίνεις (και σε συνδυασμό με όσα προανέφερα για την φύση του οθωμανικού κράτους) ότι υπήρχαν φοροσυλλέκτες των οθωμανικών χρόνων που εθεωρούσαν τους μοναχούς μιας τόσο απομακρυσμένης μονής πιθανά εύκολα θύματα μιας δικής τους πίεσης ή απόπειρας εκβιασμού. Ενδεικτικά εδώ αναφέρω ότι ο Οθωμανός κυβερνήτης της Αιγύπτου εξέδωσε ένα διάταγμα την 24η Ράμπι αλ Άουαλ 1127 (29η Μαρτίου 1715) για να ξεκινήσει επίσημη έρευνα για τις αδικίες και την παράνομη υπεξαίρεση και κατοχή περιουσιών και κληρονομιών μη μουσουλμάνων υπηκόων εκ μέρους φοροσυλλεκτών και αρχιταμιών (Ισλαμικό δικαστήριο της Ρασίντ/Ροζέτας, 1715; σελ. 409). Στην αντίδρασή του στις αδικίες αυτές, ο κυβερνήτης έκανε μάλιστα αναφορά στο προαναφερμένο διάταγμα του Σελίμ Β'. Σχετικά:
Ayman Ahmed Mahmoud, The Ottomans' Attitude towards St. Catherine's Monastery in the 16th Century: A Study Based on the Decree (Ferman) of Sultan Selim II (1566–1574) and an Analysis of Its Historical Impacts
https://www.researchgate.net/publication/385586565_The_Ottomans'_Attitude_towards_St_Catherine's_Monastery_in_the_16th_Century_A_Study_Based_on_the_Decree_Ferman_of_Sultan_Selim_II_1566-1574_and_an_Analysis_of_Its_Historical_Impacts

Τώρα θα αναφέρω τις βασικές θεματολογίες τις οποίες κατά κανόνα περιλαμβάνουν αυτά τα ιστορικά τεκμήρια τα οποία εκδόθηκαν σχετικά με την Μονή του Σινά.

Α- Η κυριότητα, νομή και κατοχή όλων των εδαφών και των κτηρίων που ανήκουν στην Μονή, είτε στο ίδιο το μοναστήρι, είτε σε διάφορα άλλα σημεία στο Σινά, είτε σε πολλές περιοχές στην Αίγυπτο (κατά κανόνα στο Δέλτα). Όλοι οι μοναχοί συνολικά εθεωρούντο ως οι ιδιοκτήτες της μονής και των περιουσιακών της

στοιχείων. Στην περίπτωση αυτή, τα διατάγματα, οι φετφά, και οι δικαστικές αποφάσεις απαγορεύουν κάθε ενδεχόμενη απόπειρα αρπαγής, υπεξαίρεσης, εκμετάλλευσης (από ξένους), και απαλλοτρίωσης μοναστικών περιουσιών. Μέσα στα πλαίσια του ισλαμικού νόμου, η Μονή του Σινά εθεωρείτο ένα «βακούφι», δηλαδή μία κτηματική δωρεά {η ελληνική λέξη αυτή ετυμολογείται από την τουρκική λέξη vakıf, η οποία με την σειρά της προέρχεται από την αραβική λέξη «ουάκφ» (πληθ. ουόκαφ)}, η οποία είναι πάντοτε αναπαλλοτρίωτη. Σχετικά: https://en.wikipedia.org/wiki/Waqf

Β- Η προστασία και ασφάλεια των μοναχών και των προσκυνητών/επισκεπτών εντός και εκτός της μονής. Στο σημείο αυτό πρέπει να προστεθεί ότι δινόταν άδεια στους μοναχούς να έχουν στην υπηρεσία τους μουσουλμάνους επιφορτισμένους με την προστασία και την ασφάλειά τους απέναντι σε πιθανούς επιτιθέμενους.

Γ- Η απαλλαγή της μονής και των μοναχών από κάθε είδος φόρων {έγγειο φόρο, δεκάτη, φόρο υποτέλειας (τζίζιγια/jizya/ جِزْيَة) πρόστιμα, κλπ}. Στο προαναφερμένο διάταγμα του Σελίμ Β' τονίζεται ρητώς ότι «και από όλα τα δικαιώματα, τις αμοιβές και την δεκάτη που οφείλουν από γαίες και (προϊόντα και δωρεές που φθάνουν σε) λιμάνια στις συριακές και αιγυπτιακές περιοχές και στην Αλεξάνδρεια, και από τους καρπούς (που προέρχονται) από τους κήπους, τα φοινικοδάση και τους ελαιώνες τους, απαλλάσσονται και σ'αυτό κανένας δεν πρέπει να αντιταχθεί με κανένα τρόπο» (Ισλαμικό Δικαστήριο της Ρασίντ/Ροζέττας, 1573; σελ. 131).

Δ- Η απαλλαγή της μονής και των μοναχών από κάθε είδος δασμών για ο,τιδήποτε, δωρεά ή προϊόντα, εισαγόταν από τα λιμάνια της χώρας και προοριζόταν γι' αυτούς. Μάλιστα, στο προαναφερμένο διάταγμα του Σελίμ Β', αναφέρονται ονομαστικά πολλά οθωμανικά λιμάνια είτε των αιγυπτιακών είτε των συρο-παλαιστινιακών ακτών από τα οποία θα ήταν δυνατόν να εισαχθούν προϊόντα, προσφορές, και δωρεές με προορισμό την Μονή του Σινά.

Πιο συγκεκριμένα, ορίζεται το εξής: "ο,τιδήποτε εισάγεται γι'αυτούς από θάλασσες γλυκών ή αλμυρών υδάτων (sic!), και από την Ισκεντερίγιε (Αλεξάνδρεια), την Ρασίντ (Ροζέτα), την Ντουμιάτ (Δαμιέτα), το Αλ Μπούρουλους, την Αλ Κάτια, και από άλλα μέρη, όπως η Τζάφα (Ιόππη), η Βηρυττός, η Σιδών, η Τρίπολη, η Λατακίγιε (Λαοδίκεια), καθώς και από άλλα αιγυπτιακά, ή συρο-παλαιστινιακά ή ισλαμικά λιμάνια, συμπεριλαμβανομένων των εξαγωγών (εννοείται: από άλλους τόπους προς την οθωμανική επικράτεια), ορεινού ελαίου, προσφορών και δωρεών, απαλλάσσονται όλα από κάθε δασμό ή οποιαδήποτε άλλη υποχρέωση

Ε- Η διευκόλυνση των ταξειδίων προς τα Ιεροσόλυμα και τους χριστιανικούς Αγίους Τόπους. Αυτό ήταν πολύ σημαντικό επειδή επαναλαμβανόταν κατ' έτος. Ήταν ιδιαίτερα συνηθισμένο πολλοί Κόπτες ('Μονοφυσίτες'/'Μιαφυσίτες') και Ρωμιοί Ορθόδοξοι από την Αίγυπτο να οργανώνουν ένα προσκύνημα στα Ιεροσολυμα και την Παλαιστίνη. Ανάμεσά τους, πολλοί πιστοί κατευθύνονταν πρώτα στο Σινά στην Μονή της Αγίας Αικατερίνης και από εκεί συνέχιζαν προς τα βόρεια μέχρις ότου από διάφορους δρόμους φθάσουν στον τελικό προορισμό τους και στην συνέχεια επιστρέψουν.

Αυτό σημαίνει ότι διέσχιζαν πολύ μεγαλύτερη απόσταση από εκείνην που απαιτείτο για να φθάσουν από το ατ-Τουρ στα δυτικά παράλια του Σινά μέχρι την μονή. Η απόσταση μέχρι το οικιστικό σύνολο Εϊλάτ(Ισραήλ)/Άκαμπα(Ιορδανία) είναι γύρω

στα 250-300 χμ (ανάλογα με την διαδρομή), ενώ από εκεί και μέχρι τα Ιεροσόλυμα υπολείπονται 300-350 χμ. Πρόκειται δηλαδή για ταξείδι 600 χμ περίπου που απαιτεί δύο βδομάδες δρόμο πάνω-κάτω. Δεν είναι μία εύκολη υπόθεση, διότι έτσι συχνά οι προσκυνητές-ταξειδιώτες εξετίθεντο σε πολλές άλλες φυλές εντελώς άσχετες από τις προαναφερμένες δώδεκα. Ήταν σύνηθες φαινόμενο μάλιστα πολλοί μοναχοί της μονής να προστίθενται στα καραβάνια πιστών από την Αίγυπτο που προχωρούσαν προς τα Ιεροσόλυμα. Και βέβαια συχνά πυκνά καραβάνια Συρο-Αραμαίων, Ρωμιών, Αρμενίων, Γεωργιανών, Σλαύων και πιο σπάνια δυτικών χριστιανών έκαναν την αντίθετη διαδρομή 'κατεβαίνοντας' στο Σινά μετά από ένα προσκύνημα στα Ιεροσόλυμα, το Ιορδάνη ποταμό, και τα μοναστήρια της Παλαιστίνης.

Η απρόσκοπτη διατήρηση των πατροπαράδοτων εθίμων και λατρειών που συνδέονταν με το χριστιανικό προσκύνημα στους Αγίους Τόπους ήταν ένα καθήκον των οθωμανικών αρχών κατά το προαναφερμένο διάταγμα του Σελίμ Β', το οποίο περιλαμβάνει την ιδιαίτερα σημαντική και πολύ ευνοϊκή έκφραση "κατά τα πατροπαράδοτα έθιμά τους". Σήμερα βέβαια η έννοια ενός χριστιανικού χατζ (προσκυνήματος) έχει σχεδόν σβύσει αλλά κάποτε αυτό αποτελούσε καθήκον πιστών, και βέβαια ένας μουσουλμάνος μπορούσε τότε ιδιαίτερα να εκτιμήσει κάτι τέτοιο, εφόσον ανάλογο καθήκον είχε και ο ίδιος. Πόσο μάλλον, αν ήταν ένας σουλτάνος που ήθελε όλοι οι υπήκοοί του να ασκούν απρόσκοπτα τα θρησκευτικά τους καθήκοντα.

ΣΤ- Η απρόσκοπτη ταφή των μοναχών και η ανεμπόδιστη αποδοχή κληρονομιάς των περιουσιακών στοιχείων του κάθε αποθανόντος μοναχού από τον οποιονδήποτε δικαιούχο. Ουσιαστικά, κατά το πνεύμα και το γράμμα των σχετικών διαταγμάτων, οι επιζώντες μοναχοί κληρονομούσαν την περιουσία των αποθανόντων. Απαγορευόταν η παρέμβαση οποιασδήποτε κρατικής αρχής, ιδιαίτερα των φοροσυλλεκτών, και στην κάθε περίπτωση αδικίας και παράβασης των όρων των διαταγμάτων επιβαλλόταν, κατά το κείμενο, η διόρθωση και η επιστροφή όσων χρημάτων είχαν αποσπασθεί ή υπεξαιρεθεί. Οπότε, κανένας κρατικός υπάλληλος δεν επιτρεπόταν να παρέμβει κατά κανένα τρόπο και για οποιοδήποτε λόγο. Αυτό το σημείο μπορεί σήμερα να φαίνεται παράξενο αλλά, κατά τα οθωμανικά χρόνια, ο θάνατος και η αποδοχή κληρονομιάς ενός μη μουσουλμάνου αποθανόντος δεν ήταν καθόλου εύκολες, ομαλές ή ανώδυνες υποθέσεις. Έπρεπε να εκδοθούν άδειες ταφής και στην κάθε περίπτωση έπρεπε να

καταγραφούν, αποτιμηθούν και φορολογηθούν όλες οι περιουσίες τις οποίες θα κληρονομούσαν οι συγγενείς. Ο ειδικός φόρος ονομαζόταν 'μουντάφ αντ-νταφν' (مضاف الدفن/Mudaf al dafn) και αυτό σήμαινε 'επιπρόσθετος φόρος ταφής'. Σε τέτοιες περιπτώσεις, πολλοί κρατικοί υπάλληλοι υπερέβαιναν κατά πολύ τα καθήκοντά τους και απερίσκεπτα προσπαθούσαν να εκμεταλλευθούν την δυστυχία του συνανθρώπου τους.

XVI. Που ανήκει εκκλησιαστικώς η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά

Αν προσέξουμε τους εκκλησιαστικούς θεσμούς από πιο κοντά, θα διαπιστώσουμε ότι η Μονή του Σινά ανήκει ουσιαστικά στην δικαιοδοσία της Εκκλησίας του Σινά, της οποίας προΐσταται ο Αρχιεπίσκοπος Σινά και Ραϊθώ (Raithu, αραβ. الطور; Ατ-Τουρ; At-Tur). Τόσο η παραθαλάσσια πόλη ατ-Τουρ (στην δυτική παραλία της χερσονήσου), όσο και η Μονή ανήκουν σήμερα στην Αίγυπτο στην Διοίκηση (Governorate) Νότιου Σινά, της οποίας μάλιστα πρωτεύουσα είναι το ατ-Τουρ (ή ατ-Τορ). Τον αρχιεπίσκοπο της Εκκλησίας, ο οποίος είναι και ο ηγούμενος της Μονής του Σινά, ορίζει κατά παράδοσιν ο 'Ορθόδοξος' (: Χαλκηδόνιος) Πατριάρχης Ιεροσολύμων – και όχι ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Τις τελευταίες δεκαετίες την θέση αυτή κατέχει ο αρχιεπίσκοπος Δαμιανός. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Saint_Catherine%27s_Monastery#History
https://en.wikipedia.org/wiki/Church_of_Sinai
https://en.wikipedia.org/wiki/Archbishop_of_Mount_Sinai_and_Raithu
https://en.wikipedia.org/wiki/El_Tor,_Egypt

Υπάγεται λοιπόν η Μονή στο λεγόμενο 'Ελληνικό' (κυριολεκτικά: Ρωμαϊκό/Ρουμ) 'Ορθόδοξο' (Χαλκηδόνιο) Πατριαρχείο Ιεροσολύμων στο οποίο προαναφέρθηκα – συνεπώς, εκκλησιαστικά δεν σχετίζεται με την Αίγυπτο, είτε με το Κοπτικό 'Ορθόδοξο' (Μονοφυσιτικό ή Μιαφυσιτικό) Πατριαρχείο της Αλεξάνδρειας, είτε με το λεγόμενο 'Ελληνικό' (κυριολεκτικά: Ρωμαϊκό/Ρουμ) 'Ορθόδοξο' (Χαλκηδόνιο) Πατριαρχείο της Αλεξάνδρειας.

Ενδεικτικό του πόσο άσχετη είναι η Μονή της Αγίας Αικατερίνης του Σινά, είτε με το νεο-ελληνικό κράτος, είτε με τον ελληνικό λαό, είτε -ακόμη περισσότερο- με τους πιστούς χριστιανούς ορθοδόξους που ζουν στην Ελλάδα είναι το εξής γεγονός. Τμήμα της χριστιανικής σιναϊτικής παράδοσης είναι και οι Άγιοι Τριάκοντα Τρεις Πατέρες εν Ραϊθώ αναιρεθέντες, οι οποίοι όμως παραμένουν ελάχιστα γνωστοί ακόμη και στους πιστούς στην Ελλάδα, όπως επίσης και σε όσους κάνουν τουρισμό στο Σινά. Αντίθετα όμως αυτοί οι Άγιοι είναι ευρέως γνωστοί ανάμεσα στους Ρώσσους χριστιανούς ορθοδόξους, όπως πολλαπλές δημοσιεύσεις τεκμηριώνουν. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Holy_fathers_slain_at_Sinai_and_Raithu
https://mused.com/el/stories/502/oi-agioi-pateres-pou-sphakhtekan-sto-sina-kai-ste-raithou/
https://www.agioskosmas.gr/calendar.asp?cal_id=3571
https://www.oca.org/saints/lives/2016/01/14/100173-holy-monastic-fathers-slain-at-sinai-and-raithu
https://www.holytrinityorthodox.com/calendar/index.php?year=2010&today=27&month=1&trp=0&tzo=-6
https://orthochristian.com/100399.html
https://www.goarch.org/chapel/saints?contentid=2462&type=saints

Όπως θα μπορούσε κανείς εύκολα να υποθέσει, η ιδιαιτερότητα και η μοναδικότητα της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά την έβαλαν στο στόχαστρο πολλών ιδιαίτερα σημαντικών εχθρών, οι οποίοι δεν ήταν ούτε νομάδες, ούτε μουσουλμάνοι, αλλά χριστιανοί αντιπάλων εκκλησιών. Τέτοιες ιδιότυπες καταστάσεις είχαν να κάνουν με τον ορισμό της Εκκλησίας του Σινά {ως αυτοκέφαλης ή ως αυτόνομης εντός της δικαιοδοσίας του λεγόμενου 'Ελληνικού' (κυριολεκτικά: Ρωμαϊκού/Ρουμ) 'Ορθόδοξου' (Χαλκηδόνιου) Πατριαρχείου Ιεροσολύμων, κλπ} και με την διάθεση δήθεν προστασίας των περιουσιακών της στοιχείων ή δήθεν δωρεών προς αυτήν.

Πολλοί φέρνουν στο μυαλό τους εύκολα το γεγονός ότι, πριν συμπληρωθούν εκατό χρόνια από την ανέγερση του Ιουστινιάνειου τείχους στην Μονή του Σινά, αυτή βρέθηκε ανεπιστρεπτί εντός μουσουλμανικής επικράτειας, αλλά όλοι ξεχνούν ότι πολύ μεγαλύτερες αντιπαραθέσεις, συρράξεις, συγκρούσεις, πόλεμοι, μάχες και αιματοχυσίες έλαβαν χώραν ανάμεσα σε χριστιανούς παρά μεταξύ μουσουλμάνων και χριστιανών. Φυσικά κάνω λόγο για την σφοδρή και μακραίωνη σύγκρουση η οποία χαρακτήρισε τις σχέσεις Κωνσταντινούπολης–Νέας Ρώμης και Ρώμης ήδη πολλούς αιώνες πριν από το Πρώτο Σχίσμα (867). Ουσιασττικά επρόκειτο για μία μαζική σύγκρουση της Ρώμης με όλα τα πατριαρχεία της Ανατολής (Αντιοχείας, Αλεξανδρείας, Κωνσταντινουπόλεως και Ιεροσολύμων) και αυτή επήρε πολλές και ποικίλες μορφές, συμπεριλαμβανομένων και των ατελείωτων προσπαθειών διάβρωσης των εν λόγω πατριαρχείων.

Ήδη πριν διατάξει να ανεγερθεί το τείχος που περιβάλλει την Μονή του Σινά, ο Ιουστινιανός Α' είχε αντιμετωπίσει την έχθρα και την λύσσα της 'φιλο-ρωμαϊκής' πλευράς (ή 'κόμματος') των εν Κωνσταντινουπόλει ιερέων, θεολόγων και κρατικών παραγόντων. Αυτοί, γνωρίζοντας τους μύχιους στόχους του αυτοκράτορα, σκαιώς συνωμότησαν εναντίον του και προκάλεσαν την Στάση του Νίκα (532). Ο έντονος καισαροπαπισμός ήταν εξυπαρχής η φύση της εν Κωνσταντινουπόλει εξουσίας, ενώ στην Ρώμη είχε ήδη από τα χρόνια του Μεγάλου Κωνσταντίνου αναπτυχθεί μία συνεχώς ανερχόμενη παποκαισαρική πλευρά η οποία απεχθανόταν και μισούσε θανάσιμα την αυτοκρατορική εξουσία της Κωνσταντινούπολης-Νέας Ρώμης. Αυτές οι καταστάσεις οδήγησαν σύντομα στην διαμόρφωση μίας φιλορωμαϊκής πλευράς στην Κωνσταντινούπολη και μίας φιλο-κωνσταντινουπολιτικής πλευράς στην Ρώμη.

Αν χίλια χρόνια αργότερα, οι πρώτοι πήραν την μορφή των λεγομένων 'Ενωτικών' και οι δεύτεροι αποκλήθηκαν 'Ανθενωτικοί', αυτό έχει πολύ μικρή σημασία, διότι αποτελεί την ύσταση φάση μιας μακραίωνης αντιπαράθεσης που δεν έχει απλά και μόνο δογματικό περιεχόμενο και υλικά-κοσμικά συμφέροντα αλλά προέρχεται από πολύ γενικώτερες διαφορές κοσμοαντίληψης και κοσμοθεώρησης.

Πλην όμως, η φιλο-κωνσταντινουπολιτική πλευρά της Ρώμης ήταν ισχνή και, για να προλάβει το κακό, ο Ιουστινιανός Α' είχε επιβάλει (537) την αυτοκρατορική εκλογή και επικύρωση των Παπών της Ρώμης, διότι αυτοί αποτελούσαν το επίκεντρο της αντι-κωνσταντινουπολιτικής υστερίας και δράσης. Τόσο ισχυρή ήταν αυτή η πλευρά, ώστε η επιβολή των προσηλωμένων στα πρωτεία του αυτοκράτορα Παπών της Ρώμης δεν στάθηκε ικανή για να ξερριζωθεί η παποκαισαρική διαστροφή της Ρώμης. Αυτή συνεχώς βυσσοδομούσε προσπαθώντας να ανατρέψει τον Ιουστινιάνειο θεσμό (537-752), τον οποίο σήμερα οι δυτικοί ψευτο-ιστορικοί αποκαλούν με εσφαλμένο και παραχαρακτικό τρόπο "Βυζαντινούς Πάπες" με σκοπό να αποκρύψουν επιμελώς το καθοριστικό ιστορικό γεγονός ότι η μόνη Ρώμη ήδη από τα χρόνια του Μεγάλου

Κωνσταντίνου ήταν η Νέα Ρώμη–Κωνσταντινούπολη, ενώ η (παλαιά) Ρώμη είχε ουσιαστικά μεταβληθεί σε μία Αντι-Ρώμη. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Byzantine_Papacy

Ουσιαστικά άρκεσαν λίγες δεκαετίες μετά τον μονομερή, αυθαίρετο και άκυρο τρόπο αναίρεσης του Ιουστινιάνειου θεσμού εκ μέρους της Ρώμης (752) για να εκδηλωθεί με ορμή η αντι-κωνσταντινουπολιτική υστερία της Ρώμης πρώτα με την ανερμάτιστη στέψη του βαρβάρου Καρλομάγνου ως τάχα Ρωμαίου αυτοκράτορα (800) και έπειτα με το Πρώτο ('Φώτειο') Σχίσμα (867). Μέσα σε όλη αυτή την σύγκρουση, η οποία υπέφωσκε ήδη επί αιώνες πριν την σφοδρή εκδήλωσή της, το κάθε τι μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και χρησιμοποιήθηκε (ή τουλάχιστον έγινε σχετική απόπειρα) ως όπλο για τον πόλεμο αυτών των δύο κόσμων. Το ίδιο συνέβη και με την Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά.

Το γεγονός, το οποίο ανέφερα παραπάνω (στο κεφάλαιο XI), δηλαδή η άρνηση των μοναχών της Μονής του Σινά να επιτρέψουν στον Βαλδουίνο Α' του σταυροφορικού 'βασιλείου' των Ιεροσολύμων να εισέλθει και να διανυκτερεύσει στον ιερό περίβολο (το 1116, δηλαδή το 510 από Εγείρας), δεν ήταν βέβαια ούτε μία σύμπτωση, ούτε ένα καπρίτσιο, ούτε μία περιφρονητική στάση απέναντι σε ένα Αντίχριστο βάρβαρο που ήταν ένα άθλιο ενεργούμενο του Πάπα. Δεν ήταν καν μία διάθεση εκδίκησης για την (τότε) προ 62 ετών απαράδεκτη και πρόστυχη στάση του παπικού απεσταλμένου απέναντι στον Μιχαήλ Κηρουλάριο, γεγονός που οδήγησε στο οριστικό Σχίσμα (1054). Ήταν η αυθεντική έκφραση της πιο ανένδοτης στάσης όλων των ανατολικών Εκκλησιών (Χαλκηδονίων και μη) κατά της αντιχριστιανικής Ρώμης. Και μέσα από αυτό το πρίσμα θα πρέπει κάποιος να δει διαχρονικά την λειτουργία της Μονής του Σινά.

Η Ρώμη πάντοτε εποφθαλμιούσε την Μονή του Σινά και ασταμάτητα ραδιουργούσε για να θέσει τα πατριαρχεία της Ανατολής υπό κηδεμονία. Όπως μπορεί κάποιος να υποθέσει, χάρη στην αδιάκοπτη μουσουλμανική κυριαρχία στην ευρύτερη περιοχή μετά τις κατακτήσεις της περιόδου 636-642, η Μονή του Σινά ήταν ένας απόμακρος τόπος και ένας απομονωμένος θεσμός που δεν ενεπλάκη στις όποιες συγκρούσεις και αντεγκλήσεις μεταξύ των ανατολικών πατριαρχείων και της Ρώμης. Τα σοβαρά και κρίσιμα προβλήματα εμφανίστηκαν με τις Σταυροφορίες. Βεβαίως, ουδέποτε -ούτε για ένα συντομώτατο χρονικό διάστημα- ανήκε η Μονή του Σινά στην επικράτεια ενός σταυροφορικού κράτους. Και είδαμε πόσο σωστά και απαξιωτικά συμπεριφέρθηκαν οι μοναχοί της μονής στον βάρβαρο Βαλδουίνο Α' το 1116.

Ωστόσο, υπήρχαν αρκετές ανησυχίες και πολλές αγωνίες των μοναχών κατά την περίοδο των Σταυροφοριών. Αυτές σφυρηλάτησαν και βελτίωσαν τις ήδη καλές

σχέσεις που διατηρούσε η Μονή του Σινά με τα διαδοχικά ισλαμικά κράτη στην επικράτεια των οποίων αυτή ανήκε.

Σήμερα ωστόσο, ηλίθιοι προπαγανδιστές, άξεστοι ψευτο-πανεπιστημιακοί, και αμόρφωτοι δημοσιογράφοι προσπαθούν με χονδροκομμένο τρόπο να προβάλουν σύγχρονα μέτρα και σταθμά στο ιστορικό παρελθόν και να σύρουν μία υποθετική (και βεβαίως ανύπαρκτη) γραμμή μιας δήθεν συνέχειας από τους Αγιουμπίδες και τους Μαμελούκους μέχρι τους σημερινούς ισλαμιστές, φονταμενταλιστές, εξτρεμιστές και μέλη ισλαμικών τρομοκρατικών οργανώσεων που είναι κακούργοι δολοφόνοι. Αλλά αυτό είναι εντελώς λάθος, διότι το πολιτικό ισλάμ, ο ουαχαμπισμός, και κάθε σχέση μουσουλμάνων με την πολιτική είναι ολότελα αντι-ισλαμικά διότι δεν υπάρχει και ιστορικώς δεν υπήρξε ποτέ 'πολιτική' στο Ισλάμ.

Όλες αυτές οι σύγχρονες καταστάσεις είναι συνεπακόλουθα αποικιοκρατικής κατάκτησης και εκπαιδευτικής-μορφωτικής-ακαδημαϊκής-κοινωνικής παρέμβασης, καθώς και έντονης αλλοίωσης-διαστροφής των μουσουλμανικών κοινωνιών. Η ιστορική πραγματικότητα είναι ότι οι μοναχοί της μονής και, γενικώτερα, όλοι οι χριστιανοί (Χαλκηδόνιοι και μη) ανατολικά της Αδριατικής και του Ιονίου, όταν ενδεχομένως έμπαιναν στο δίλημμα, προτιμούσαν πάντοτε να ζουν εντός της μουσουλμανικής επικράτειας παρά να είναι εκτεθειμένοι στην παπική διαστροφή. Το ίδιο είχε άλλωστε χαρακτηρίσει τους Συρο-Αραμαίους, τους Κόπτες της Αιγύπτου και τους Βερβέρους (που όλοι τους ήταν 'Μονοφυσίτες'/'Μιαφυσίτες') κατά την πρώιμη διάδοση του Ισλάμ τον 7ο αιώνα, όπως προανέφερα. Είχαν προτιμήσει να ζουν εντός της μουσουλμανικής επικράτειας παρά να είναι κάτοικοι της Ανατολικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.

Ποιες ήταν οι ανησυχίες, οι αγωνίες, και τα προβλήματα των μοναχών της Μονής του Σινά που οφείλονταν στις Σταυροφορίες;

Πρώτον, το ενδεχόμενο της σταθεροποίησης των σταυροφορικών κρατών και μιας πιθανής επέκτασης των ορίων τους. Αυτό αποτελούσε πρόβλημα εξυπαρχής (1099), δηλαδή από την ίδρυση του βασιλείου των Ιεροσολύμων.

Δεύτερον και σημαντικώτερον, το γεγονός ότι το λεγόμενο 'Ελληνικό' (κυριολεκτικά: Ρωμαϊκό/Ρουμ) 'Ορθόδοξο' (Χαλκηδόνιο) Πατριαρχείο Ιεροσολύμων είχε εκ των πραγμάτων υποχρεωθεί να περιορισθεί σε εκούσια εξορία στην Κωνσταντινούπολη, λόγω των σταυροφορικών βιαιοπραγιών, λεηλασιών και σφαγών εναντίον των κατακτηθέντων πληθυσμών αδιακρίτως θρησκείας (Χριστιανωσύνη, Ισλάμ, και Ιουδαϊσμός). Όπως ήδη προανέφερα (κεφάλαιο Χ ενότητα Ζ), από το 1099 έως το 1187, για σχεδόν ένα αιώνα, οι 'Ορθόδοξοι' (Χαλκηδόνιοι) πατριάρχες Ιεροσολύμων έδρευαν στην Κωνσταντινούπολη.

Τρίτον και ακόμη σημαντικώτερον, από το 1204 μέχρι το 1261, η Ρωμανία (Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία) είχε κατακτηθεί από τους Σταυροφόρους, οπότε το μόνο ομόθρησκο κράτος, από το οποίο θα μπορούσαν οι μοναχοί της Μονής του Σινά να ζητήσουν υλική βοήθεια και θρησκευτική καθοδήγηση, είχε παύσει να υπάρχει για σχεδόν έξι δεκαετίες.

Η εξορία του πατριαρχείου, από το οποίο η Εκκλησία του Σινά εξηρτάτο (1099-1187), και η διάλυση του κράτους, το οποίο είχε ιδρύσει και περιτειχίσει την Μονή του Σινά (1204-1261), προξενούσαν τεραστια ανησυχία στους μοναχούς εξαιτίας των κτημάτων

και των περιουσιακών στοιχείων που η μονή διέθετε σε διάφορους τόπους εκτός του Σινά και εκτός της Αιγύπτου, όπως για παράδειγμα στην Άκρα, την Λαοδίκεια, την Αντιόχεια, την Κύπρο, την Κωνσταντινούπολη, και την Κρήτη, η οποία ήταν πλέον εκτεθειμένη στους μοχθηρούς, απάνθρωπους και αντίχριστους Σταυροφόρους. Ο φόβος λοιπόν μη τυχόν κατασχεθούν αυτά τα περουσιακά στοιχεία έφερε σε επαφή τον ηγούμενο της μονής με την Ρώμη. Η επικοινωνία διήρκεσε μερικούς αιώνες, όπως θα περιγραφεί συντόμως παρακάτω.

Μέσα από τα υπάρχοντα επίσημα έγγραφα, οι υποκριτές και μοχθηροί υπάλληλοι της Κουρίας της Ρώμης και ο θρησκευτικός προϊστάμενός τους εμφανίζονται βέβαια με προστατευτικές, φιλικές και αδελφικές διαθέσεις, αναγνωρίζοντας τα περιουσιακά στοιχεία της Μονής του Σινά, αλλά απαιτούν την καταβολή φόρων (ιδιαίτερα της δεκάτης), ενώ παράλληλα δράττονται της ευκαιρίας για να προβληθούν ως εγγυητές και να θέσουν τους μοναχούς της μονής και τις περιουσίες τους υπό την 'προστασία' τους (ειδικές παπικές βούλες του 1217, 1226 και 1227) – κάτι που μοναχοί δεν είχαν ζητήσει ή επιθυμήσει. Εδώ ισχύει αυτό που λένε ότι δηλαδή δεν είναι ποτέ δυνατόν να βάλουν τον λύκο να φυλάει τα πρόβατα.

Σύγχρονοι μελετητές ωστόσο είναι συχνά τόσο αφελείς ώστε να θεωρούν τέτοιες αναφορές μέσα σε παπικά έγγραφα ως 'προνόμια', ενώ αυτά δεν είναι τίποτα περισσότερο από μία έμμεση αλλά προφανής δήλωση διάθεσης 'σταδιακής' κλοπής και 'βαθμιαίας' υπεξαίρεσης των μοναστικών περιουσιών σε ένα εύθετο, κατάλληλο, μέλλον. Είναι όμως αδύνατο να δει κάποιος την Ιστορία των σχέσεων και των επικοινωνιών των ηγουμένων της Μονής του Σινά με την Ρώμη έξω από τα πλαίσια της σύγκρουσης αυτών των δύο κόσμων, δηλαδή του καισαροπαπισμού και του παποκαισαρισμού.

Αυτής της βαθύτατης διαφοράς, η οποία ανάγεται στα προχριστιανικά χρόνια και στις μεγάλες αρχαίες ανατολικές αυτοκρατορίες, η θρησκευτική επένδυση-επικάλυψη ('Ορθοδοξία', 'Καθολικισμός') παίζει μικρό ρόλο. Όταν μετά την ψευτοχριστιανική Σύνοδο της Λυόν (1274), ο πάπας Γρηγόριος Ι' και οι καρδινάλιοί του θέλησαν τάχα να επικυρώσουν τα 'προνόμια' που είχε προσφέρει ο Ονώριος Γ' (αναφορικά με την περιουσία της Μονής του Σινά στην Κύπρο και στην Κρήτη), το μόνο το οποίο πραγματικά συνέβαινε ήταν μία έκφραση ιοβόλου μίσους εναντίον της -μόλις σπελευθερωμένης από την λατινική πανούκλα- Κωνσταντινούπολης και εναντίον της -άρτι ανασυσταθείσης- Ρωμανίας (1261). Δεν υπήρχε τίποτα το 'θετικό' για την Μονή της Αγίας Αικατερίνης του Σινά σε όλα αυτά. Πάντοτε άρρωστη, σάπια και σατανική, η παποκαισαρική εξουσία δεν 'καταλαμβάνει' τους στόχους της στρατιωτικά αλλά με υποκρισία, ατιμία και απάτη, δηλαδή με οικονομικά, διπλωματικά, και κοινωνικά μέσα, προάγοντας έτσι κάθε είδους διαφθορά.

Αν αυτή την πραγματικότητα διαφορετικοί επιφανειακοί ερευνητές αποτύχουν να δουν, μελετήσουν, περιγράψουν και ανασυστήσουν, είναι προτιμώτερο να μη γράφουν τις άχρηστες ασυναρτησίες τους που απλώς εμπεριέχουν πάρα πολλές λεπτομέρειες αλλά καμμία ουσία. Παράδειγμα:
Nicholas Coureas, The Orthodox Monastery of Mt. Sinai and Papal Protection of its Creatan and Cypriot Properties; Michel Balard, ed., Autour de la première croisade: Actes du Colloque de la Society for the Study of the Crusades and the Latin East (Clermont-Ferrad, 22-25 Juin 1995) (Publications de la Sorbonne, 1996), σελ. 475-484

https://ia804604.us.archive.org/15/items/balard-autour-de-la-premiere-croisade/Balard%20%28ed.%29%2C%20Autour%20de%20la%20premiere%20croisade%20%28Byzantina%20Sorbonensia%2014%29%20.pdf

Αντίστοιχα έδρασε και το Πατριαρχείο της Κωνσταντινούπολης το 1575, όταν ο πατριάρχης Ιερεμίας Β' (εκλεγμένος ή διορισμένος τρις: 1572-1579; 1580-1584; 1587-1595) 'παραχώρησε' καθεστώς αυτονομίας στην Μονή του Σινά, κάτι που επικυρώθηκε και το 1782. Τέτοιες αποφάσεις, όπως και αργότερα (το 1593) η αναγνώριση του αυτοκέφαλου του Πατριαρχείου της Μόσχας ήταν διαστάσεις της ακόμη και τότε συνεχιζόμενης σύγκρουσης ανάμεσα στο Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως και στον Αντίχριστο πάπα της Ρώμης. Με δεδομένη την αποδοχή του Αστί ναμέ ως αυθεντικού από τους Οθωμανούς σουλτάνους (ενώ -όπως προανέφερα- δεν ήταν), ο πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως είχε συμφέρον να μην είναι η Μονή του Σινά συνάρτηση της σύγκρουσης Ορθοδοξίας-Καθολικισμού αλλά ολότελα αυτόνομη.

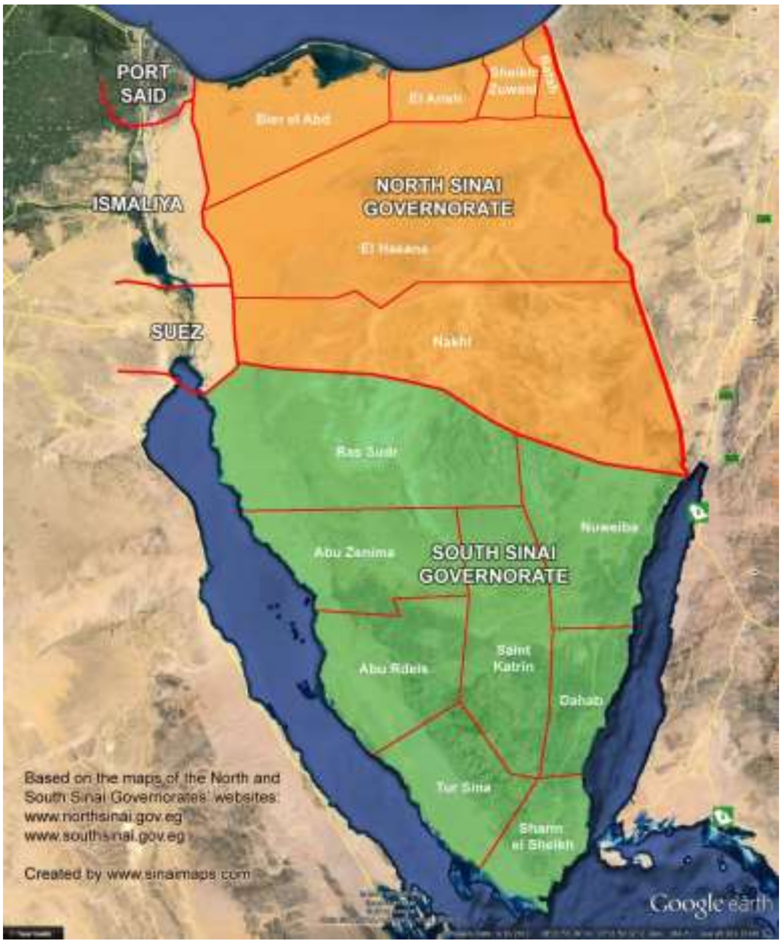

XVII. Ποια είναι η ιστορική σημασία της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά

Ενώ η ιστορική σημασία της Μονής του Σινά είναι μία αντικειμενικώς προσεγγίσιμη και υπολογίσιμη πραγματικότητα, η οποία εντοπίζεται και εξακριβώνεται με βάση την ιστορική διαδρομή της μονής και το έργο, το οποίο αυτή διαχρονικά επιτέλεσε σε ψυχικό-πνευματικό-λατρευτικό-θρησκευτικό-μορφωτικό-καλλιτεχνικό επίπεδο, η αξία της σήμερα δεν είναι άλλη από αυτήν που ο κάθε άνθρωπος, χριστιανός ή μη, κληρικός ή μη, επιστήμων ή μη, καλλιτέχνης ή μη, ταξειδιώτης ή μη, και το κάθε

κράτος, είτε σχετίζεται με την μονή κατά κάποιον τρόπον είτε όχι, είτε ενδιαφέρεται για την μόνή (με καλό ή με κακό σκοπό) είτε όχι, της αποδίδουν.

Υπάρχουν αμφότερα: ένας αντικειμενικός τρόπος να δει κάποιος την αλήθεια και ένας υποκειμενικός τρόπος να αποδώσει αξία, τιμή, προσοχή και θαυμασμό σε ένα ιστορικό μνημείο, ή -για να το πω σωστά- σε ένα πρωτοφανή όγκο θησαυρών του παρελθόντος. Αλλά δεν πρέπει ποτέ να αυταπατάσαι! Το δεύτερο είναι υποκειμενικό και καταδεικνύεται, ή -αν προτιμάς- προσμετράται με βάση την στάση, συμπεριφορά ή δράση των ανθρώπων και των κρατών. Χωρίς συγκεκριμένα προγράμματα, χωρίς εκδηλωμένο ενδιαφέρον, και χωρίς εμφανές έργο-προσφορά που να δημοσιεύει ή να αναδεικνύει τμήμα των θησαυρών της μονής, κανένας άνθρωπος και κανένα κράτος δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι 'ενδιαφέρεται' ή έστω ότι αποδίδει τα δέοντα σε ένα ιστορικό θεσμό 1500 ετών.

Και που ξέρεις; Αν η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά ευρισκόταν καμμιά 500αριά χιλιόμετρα (σε ευθεία γραμμή) στα βορειοδυτικά, μπορεί να είχε από καιρού βομβαρδιστεί και ήδη κονιορτοποιηθεί, ενώ οι λιγοστοί πλέον μοναχοί της θα είχαν εξοντωθεί. Δεν θα ήταν ούτε οι πρώτοι, ούτε οι τελευταίοι μοναχοί και ιερείς της Γάζας στους οποίους θα είχε συμβεί κάτι τέτοιο.

Η ιστορική διαδρομή της μονής και το έργο της δεν έχουν ακόμη αποτιμηθεί πλήρως και επακριβώς, παρά τις πολλές δημοσιεύσεις που έχουν τυπωθεί, παρουσιασθεί και συζητηθεί. Αυτό είναι φυσικό επειδή τεράστιος όγκος πρωτότυπου υλικού -υπαρκτού στην βιβλιοθήκη της μονής ή αλλού πλην όμως ιστορικώς επιτελεσμένου στην μονή- δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί. Και αν και πολλοί συνέγραψαν σύντομες ή μακροσκελείς ιστορίες ή παρουσιάσεις της μονής, ιστορικοί οιασδήποτε εξειδίκευσης δεν έχουν ακόμη σωστά αναδείξει την ιστορική σημασία της Μονής του Σινά και δεν έχουν επισημάνει την διαχρονική ιδιαιτερότητά της.

Βεβαίως η ιστορία της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά αποτελεί τμήμα της Ιστορίας του Χριστιανικού Μοναχισμού των Ανατολικών Εκκλησιών (Χαλκηδονίων και μη). Ως τέτοιο, χαρακτηρίζεται από το έργο των μοναχών οι οποίοι έζησαν πολλά χρόνια της ζωής τους στην μονή, αφήνοντας έτσι πίσω τους ένα πρωτοφανή όγκο χειρογράφων. Έχει σημασία να προσέξουμε σε ποιες γλώσσες είναι γραμμένα τα εν λόγω χειρόγραφα, για να καταλάβουμε την ταυτότητα των αφανών και ανωνύμων μοναχών που σφιέρωσαν τις ζωές τους στο να παραλάβουμε εμείς το έργο τους.

Σήμερα, σώζονται 3307 χειρόγραφα στην Βιβλιοθήκη της Μονής του Σινά. Αυτός ο όγκος, αν και τεράστιος, δεν πρέπει να σε εκπλήσσει ιδιαίτερα, διότι -όπως θα αναφέρω παρακάτω- υπάρχουν πολλά άλλα χειρόγραφα (συχνά ιδιαίτερα μεγάλου μεγέθους), τα οποία έχουν αγορασθεί και μεταφερθεί αλλού, ενώ -επιπλέον- υπήρξαν και πολλά άλλα, τα οποία έχουν καταστραφεί. Ούτε και αυτή η αναφορά πρέπει να προξενεί έκπληξη, διότι σε παλαιότερες εποχές, όταν πραγματικά υπήρχε πολιτισμός και παραγόταν πολιτισμικό έργο, δεν επικρατούσαν τα σημερινά κριτήρια που είναι δηλωτικά της πτώσης και της καταβαράθρωσης των ημερών μας.

Πολλοί αρχαιοδίφες, φιλόλογοι, ερευνητές, και ταξειδιώτες του 19ου αιώνα, οι οποίοι επισκέφθηκαν την Μονή του Σινά και αγόρασαν χειρόγραφα, τα οποία σήμερα ευρίσκονται σε διάφορες βιβλιοθήκες και μουσεία της Ευρώπης, έγραψαν ότι ευρήκαν τα όσα αγόρασαν σε χώρους συγκέντρωσης άχρηστου υλικού, κάτι που σημαίνει ότι,

αν αυτά τότε δεν αγοράζονταν, θα είχαν καεί στο φούρνο της μονής. Είναι λοιπόν σαφές ότι άγνωστος σε μας όγκος υλικού είχε αυτήν την μοίρα.

Από τα προαναφερμένα χειρόγραφα, σχεδόν τα δύο τρίτα έχουν γραφεί σε 'ελληνικά' (αλεξανδρινή κοινή ή ρωμαϊκά των χριστιανικών αυτοκρατορικών χρόνων). Τα υπόλοιπα είναι γραμμένα σε συριακά αραμαϊκά, παλαιστινιακά αραμαϊκά, κοπτικά, αρμενικά, γεωργιανά, καυκασιανά αλβανικά, και γκεζ (: Ge'ez, αβησσυνικά), δηλαδή σε όλες τις μεγάλες γλώσσες χριστιανικής λατρείας και πατρολογίας των ανατολικών λαών. Υπάρχουν επίσης χειρόγραφα σε λατινικά και αραβικά (είτε χριστιανικού είτε ισλαμικού περιεχομένου), και περίπου 7000 βιβλία τα οποία χρονολογούνται στους πρώτους αιώνες της τυπογραφίας (15ο-18ο αιώνα) και έχουν τυπωθεί σε κάποιες από τις προαναφερμένες γλώσσες, όπως επίσης και σε εβραϊκά, λατινικά, σλαβονικά, περσικά, οθωμανικά τουρκικά, και πολωνικά. Η συλλογή της μονής περιλαμβάνει πάνω από 2000 εικόνες ιστορικής αξίας σε ανατολική ρωμαϊκή ('βυζαντινή'), συριακή αραμαϊκή, κοπτική, κρητική και γεωργιανή τχνοτροπία. Και τέλος, το νεώτερο τμήμα της βιβλιοθήκης της μονής έχει συγκεντρωμένα περίπου 8000 βιβλία τυπωμένα κατά τους τελευταίους δύο αιώνες.

Η ύπαρξη χειρογράφων σε τόσες σημαντικές χριστιανικές γλώσσες μας βοηθάει να καταλάβουμε τι ακριβώς ήταν η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά και ποια είναι η ιστορική της αξία. Στον ευρύτερο χώρο της Ανατολικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, όπου πρώτα εμφανίστηκε το φαινόμενο του χριστιανικού μοναχισμού, εντοπίζονται περιοχές στις οποίες έχουν ανεγερθεί πολλά μοναστήρια κοντά το ένα στο άλλο. Εκεί είναι φυσιολογικό να ανευρίσκονται περισσότερα χειρόγραφα και λοιπά ιστορικά τεκμήρια της δράσης των μοναχών που είχαν αφιερώσει τμήμα των ζωών τους στα εκεί μοναστήρια. Τέτοιοι χώροι όμως είναι λίγοι και στις περισσότερες περιπτώσεις έχουμε μεμονωμένες μονές κοντά σε κάποιες πόλεις ή χωριά.

Τρεις περιοχές με συγκεντρωμένα πολλά μοναστήρια σχετικώς κοντά το ένα στο άλλο σημειώνονται σε όλο τον τεράστιο χώρο ανάμεσα στην Αδριατική και το Ιόνιο από την μία πλευρά και το Ιράν από την άλλη. Παρά τις συχνά αντίξοες συνθήκες, αυτά τα μοναστήρια συνέχισαν να λειτουργούν μέχρι σήμερα. Με κριτήρια αρχαιότητας, αυτές οι περιοχές είναι κατά σειράν:
- το Ουάντι Νατρούν στην Αίγυπτο (πέρα από το δυτικό Δέλτα στην μέση της απόστασης Καΐρου - Αλεξανδρείας) όπου μοναχισμός σημειώνεται από τον 3ο χριστιανικό αιώνα,
- το Τουρ Αμπντίν στην Βόρεια Μεσοποταμία (ΝΑ Τουρκία, ανάμεσα στο Μάρντιν / Mardin και το Τζίζρε / Cizre) όπου μοναχισμός αναφέρεται από τον 4ο χριστιανικό αιώνα, και
- ο Άθως (το Άγιον Όρος), όπου οι καταβολές του μοναχικού βίου ανάγονται στον 9ο αιώνα. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Wadi_El_Natrun
https://en.wikipedia.org/wiki/Tur_Abdin#Antiquity
https://en.wikipedia.org/wiki/Tur_Abdin#Monasteries
https://en.wikipedia.org/wiki/Mor_Hananyo_Monastery
https://en.wikipedia.org/wiki/Dayro_d-Mor_Gabriel
https://en.wikipedia.org/wiki/Monastery_of_Mar_Awgin
https://en.wikipedia.org/wiki/Mount_Athos#History
https://en.wikipedia.org/wiki/Monastic_community_of_Mount_Athos#History
https://en.wikipedia.org/wiki/Christian_monasticism#Eastern_Christian_monasticism

https://en.wikipedia.org/wiki/Eastern_Christian_monasticism
https://en.wikipedia.org/wiki/Chronology_of_early_Christian_monasticism
https://en.wikipedia.org/wiki/Eastern_Christian_monasticism#Later_Byzantine_monasticism
Επίσης:
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_monasteries_in_Armenia
https://en.wikipedia.org/wiki/Mor_Mattai_Monastery
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_monasteries_in_Syria
https://en.wikipedia.org/wiki/Monastery_of_Saint_George_of_Choziba

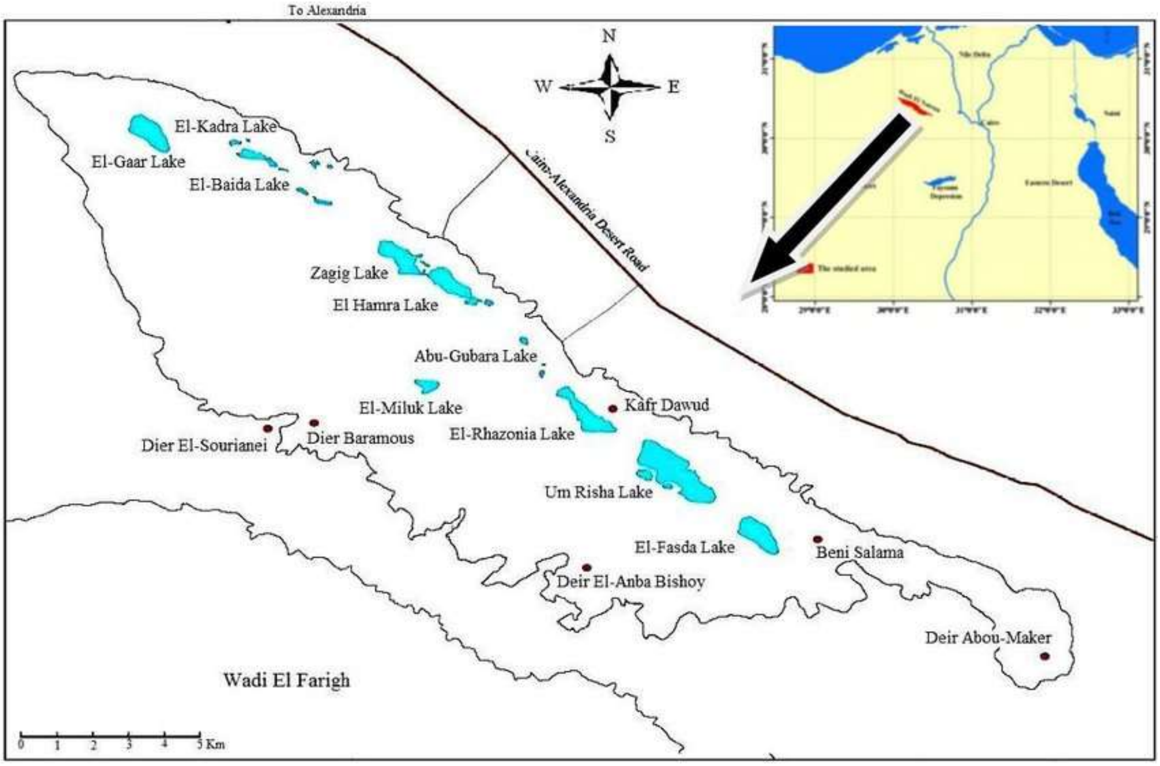

Οι λίμνες του Ουάντι Νατρούν και τα μοναστήρια του

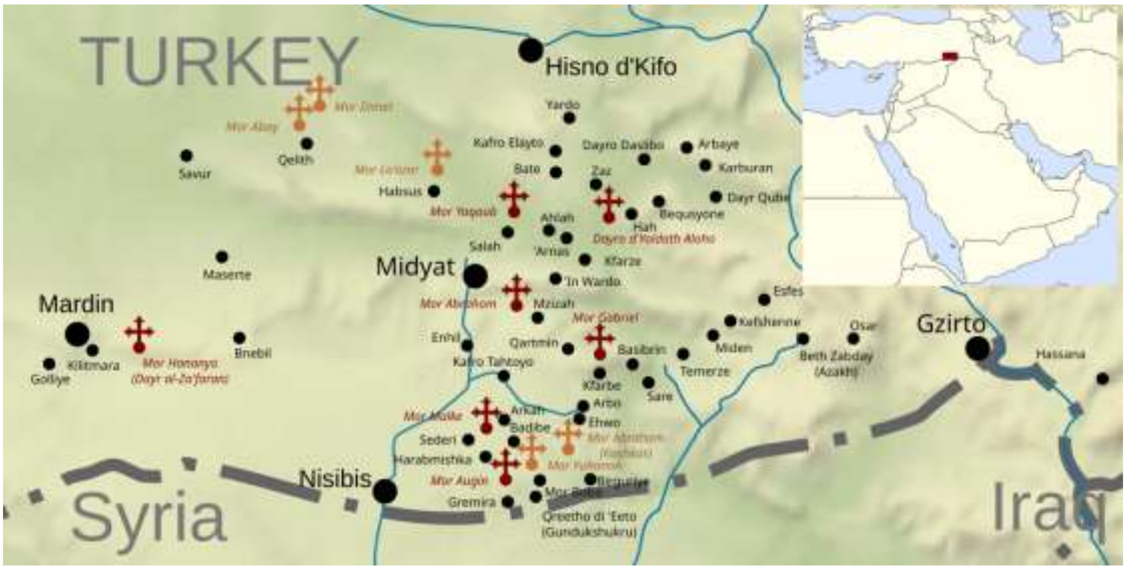

Τα μοναστήρια και οι κυριώτερες εκκλησίες του Τουρ Αμπντίν

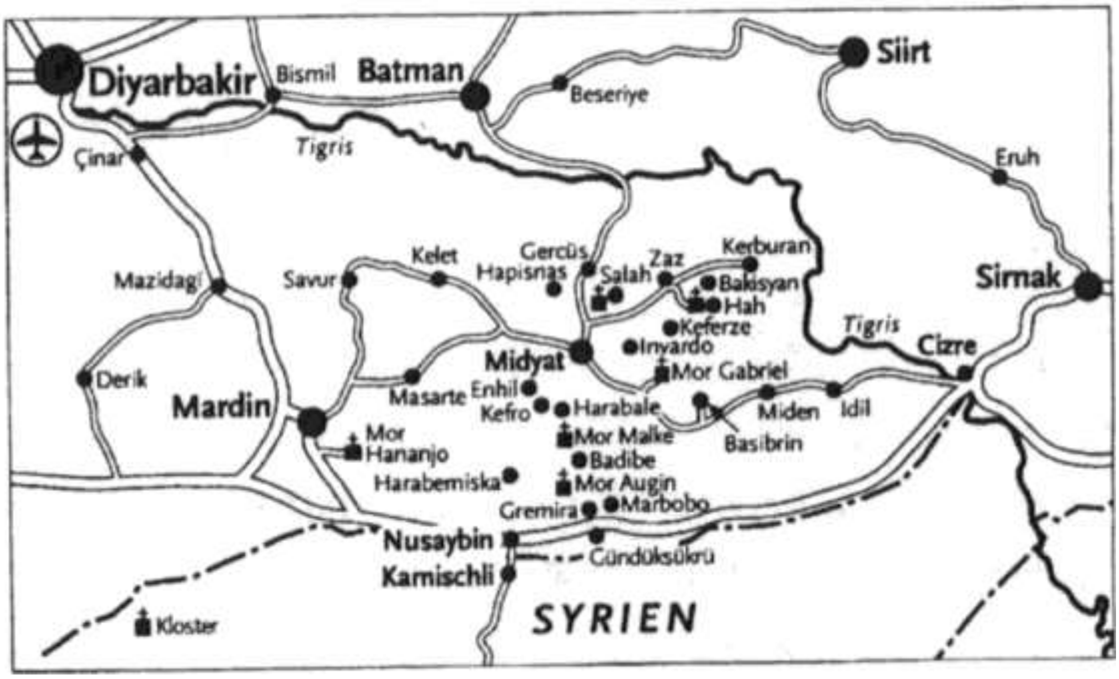

Στα προαναφερμένα τρία κέντρα ανατολικού χριστιανικού μοναχισμού τα επικρατούντα δόγματα ήταν:
-στο Ουάντι Νατρούν: 'Μονοφυσιτισμός' ('Μιαφυσιτισμός'),
-στο Τουρ Αμπντίν: 'Μονοφυσιτισμός' ('Μιαφυσιτισμός'), και
-στον Άθω: 'Ορθοδοξία' (Χαλκηδόνιο δόγμα).

Τα προαναφερμένα τρία κέντρα ανατολικού χριστιανικού μοναχισμού εξαρτούνται:
-το Ουάντι Νατρούν από το Κοπτικό Ορθόδοξο ('Μονοφυσιτικό' ή 'Μιαφυσιτικό') Πατριαρχείο της Αλεξάνδρειας,
-το Τουρ Αμπντίν από το Συριακό Ορθόδοξο ('Μονοφυσιτικό' ή 'Μιαφυσιτικό') Πατριαρχείο της Αντιόχειας, και
-ο Άθως από το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως.

Στα προαναφερμένα τρία κέντρα ανατολικού χριστιανικού μοναχισμού η γλώσσα λειτουργίας και καταγραφής χειρογράφων ήταν:

-στο Ουάντι Νατρούν: κοπτικά,
-στο Τουρ Αμπντίν: συριακά αραμαϊκά, και
-στον Άθω: αρχικά, αλεξανδρινή κοινή και ρωμαϊκά ('μεσαιωνικά ελληνικά') των χριστιανικών αυτοκρατορικών χρόνων. Στα οθωμανικά χρόνια υπήρχαν σερβικές, ρωσσικές, αλβανικές, ρωμαϊκές μονές, καθώς και άλλες μονές χωρίς συγκεκριμένη εθνο-γλωσσική διάκριση. Σήμερα, από τις είκοσι μονές, οι δέκα-επτά είναι νεο-ελληνικές και επιπλέον υπάρχουν μία ρωσσική μονή (Αγίου Παντελεήμονος), μία βουλγαρική μονή (Ζωγράφου), και μία σερβική μονή (Χιλανδαρίου). Τέλος, από την Μονή της Μεγίστης Λαύρας εξαρτάται η Σκήτη του Τιμίου Προδρόμου, η οποία είναι ένα ρουμανικό κοινόβιο. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/St._Panteleimon_Monastery
https://en.wikipedia.org/wiki/Zograf_Monastery
https://en.wikipedia.org/wiki/Hilandar
https://en.wikipedia.org/wiki/Great_Lavra
https://en.wikipedia.org/wiki/Prodromos,_Mount_Athos

Τα μοναστήρια του Άθω

Αν επεκτάθηκα σε όλα τα προαναφερμένα, είναι για να αντιληφθείς καλλίτερα την σύγκριση που τώρα θα κάνω. Μόνον έτσι μπορεί κάποιος να κατανοήσει -στις σωστές διαστάσεις της- την ιστορική σημασία και ιδιαιτερότητα της Μονής του Σινά. Αν λοιπόν αυτή ανήκε εκκλησιαστικώς, όπως ήδη προανέφερα, στην δικαιοδοσία του λεγόμενου 'Ελληνικού' (Ρωμαϊκού/Ρουμ) 'Ορθόδοξου' (Χαλκηδόνιου) Πατριαρχείου Ιεροσολύμων, τα σωζόμενα τεκμήρια μας πείθουν ωστόσο ότι δεν ήταν αυστηρών δογματικών επιλογών σχετικά με τα μέλη (μοναχούς) της.

Με άλλα λόγια, η ύπαρξη ενός μεγάλου αριθμού (και αριθμητικά και συγκριτικά) χειρογράφων σε κοπτικά, συριακά αραμαϊκά, αρμενικά, γεωργιανά, καυκασιανά αλβανικά, και γκεζ (: Ge'ez, αβησσυνικά) πιστοποιεί απολύτως την εντελώς και

υποδειγματικώς ανεκτική στάση της διοίκησης της μονής, η οποία ντε φάκτο ακολουθούσε το χαλκηδόνιο δόγμα, απέναντι σε Συρο-Αραμαίους, Κόπτες, Αλβανούς του Καυκάσου, Αρμένιους, Γεωργιανούς, και Αβησσυνούς που -όλοι τους- διαρρήδην απέρριπταν τις αποφάσεις της Συνόδου της Χαλκηδόνας (451) και, ενώ οι ίδιοι αυτο-απεκαλούντο 'Ορθόδοξοι', εθεωρούντο ως Μονοφυσίτες (ή Μιαφυσίτες) από το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως.

Αυτή η ανοχή απέναντι σε άλλα ανατολικά χριστιανικά δόγματα (ή τουλάχιστον μόνον απέναντι στους λεγόμενους 'Μονοφυσίτες' ή 'Μιαφυσίτες') ήταν η συνταγή της επιτυχίας και της δημιουργίας ενός ψυχικού, πνευματικού, λατρευτικού, μορφωτικού, θρησκευτικού, και καλλιτεχνικού πλούτου που δεν έχει το ίσο του. Πιθανώτατα, αυτό να ήταν η επιθυμία και η παρακαταθήκη του Ιουστινιανού Α', ο οποίος ευρίσκεται στην απαρχή της λειτουργίας αυτού του πολιτισμικώς τόσο καρποφόρου και τόσο δημιουργικού θεσμού. Υπενθυμίζω ότι συχνά-πυκνά ο Ιουστινιανός Α' είχε θεωρηθεί ως φιλο-μονοφυσιτικών ή κρυπτο-μονοφυσιτικών τάσεων.

Όπως και αν έχει το θέμα, αυτή η ιδιαιτερότητα της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά υπήρξε μοναδικό φαινόμενο στην Ιστορία της Χριστιανωσύνης.

Αντίθετα από τα μοναστήρια του Ουάντι Νατρούν, τα οποία ήταν κοπτικά και 'μονοφυσιτικά' ('μιαφυσιτικά'), δηλαδή ομόδοξα και ομόγλωσσα, ...
αντίθετα από τα μοναστήρια του Τουρ Αμπντίν, τα οποία ήταν συριακά αραμαϊκά και 'μονοφυσιτικά' ('μιαφυσιτικά'), δηλαδή ομόδοξα και ομόγλωσσα, ...
και
αντίθετα από τα μοναστήρια του Άθω, τα οποία -αρκετά μεταγενέστερα- ήταν όλα ομόδοξα αν και πολύγλωσσα και πολυεθνικά, ...
... η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά προσέφερε ένα πολυεθνικό, πολύγλωσσο και πολύδοξο πλαίσιο μοναστικού βίου. Ως τέτοιο υπήρξε το μόνο μοναστήρι.

Με τα σημερινά εκφραστικά μέσα, θα το αποκαλούσαμε 'διεθνικό' ή 'υπερεθνικό' και 'υπερδογματικό'.

Αυτόν τον χαρακτήρα, η Μονή του Σινά πιστά ετήρησε στην μακραίωνη ιστορία της, ολότελα απορρίπτοντας τον ψευδέστατο, 'μονόγλωσσο', 'μονοεθνικό' ή ακόμη και ρατσιστικό ελληνοκεντρικό ρόλο τον οποίο αισχροί παραχαράκτες, υποκινούμενοι από πολιτικά, ψευτο-ακαδημαϊκά, και ψευτο-θρησκευτικά συμφέροντα θέλουν να 'φορέσουν' στην Μονή του Σινά, έτσι παραχαράσσοντας την αλήθεια, αλλοιώνοντας την Ιστορία, και αποβλακώνοντας τους μίζερους παραλήπτες αυτής της αθλιότητας, δηλαδή τα θύματα της κακεντρεχούς προπαγάνδας τους.

Η Μονή του Σινά δεν υπήρξε ποτέ αποκλειστικά ανατολική ρωμαϊκή 'ορθόδοξη', πόσο μάλλον 'ελληνική', εφόσον ο ιδρυτής της ήταν ένας κορυφαίος ρωμαίος χριστιανός αυτοκράτορας, ο οποίος έκλεισε μια για πάντα την βαρβαρική αθλιότητα της λεγόμενης φιλοσοφικής 'σχολής' της Αθήνας. Όσοι, εγκληματίες πληρωμένοι από αμερικανικές, αγγλικές, ή γαλλικές μυστικές υπηρεσίες, χαρακτηρίζουν την Μονή του Σινά ως 'ελληνική' ηθελημένα εξυβρίζουν τον ιδρυτή της. Αυτοί οι αμόρφωτοι και άξεστοι παραχαράκτες εκτελούν, ως θλιβεροί δούλοι, το έργο που τους ορίζει ο Πάπας της Ρώμης με σκοπό την τελική αλλοίωση του ιστορικού ρόλου της μονής.

Αν και δεν υπάρχουν ιστορικές μαρτυρίες, οι οποίες να επεξηγούν γιατί, πως, και με ποιο σκοπό ο Ιουστινιανός Α' εμπνεύστηκε ένα τέτοιο ρόλο, πολυεθνικό, πολύγλωσσο

και πολύδοξο, για την Μονή του Σινά, όσοι έχουν μελετήσει και ερευνήσει καλά την Ιστορία της Ανατολής κατά την Ύστερη Αρχαιότητα μπορούν να καταλάβουν τι θα είχε κατά νουν ως πρότυπο ο αυτοκράτορας ο οποίος ίδρυσε την μονή. Για να κάνω σαφές τι ακριβώς εννοώ, τονίζω ότι ένα σωστό υπόβαθρο για σχετικές μελέτες και έρευνες απαιτεί σπουδές σε ιρανολογία (παχλεβί, μέσα περσικά, σογδιανικά), Ιστορία του Σασανιδικού Ιράν, Ιστορία των ιρανικών και ιρανογενών θρησκειών, αραμαϊκά και συριακά αραμαϊκά, κοπτικά, Ιστορία των ανατολικών χριστιανισμών (δηλαδή του 'μονοφυσιτισμό' / 'μιαφυσιτισμό' και του νεστοριανισμό), Ιστορία των γνωστικισμών και του μανιχεϊσμού, Ιστορία του ραββινικού ιουδαϊσμού και των ταλμουδικών ακαδημιών, Ιστορία και Γλώσσες/Λογοτεχνίες του Καυκάσου (Γεωργία, Αρμενία, Αλβανία του Καυκάσου), και Ιστορία των Δρόμων του Μεταξιού, των Μπαχαρικών και των Λιβανωτών.

Με ένα τέτοιο υπόβαθρο, ένας ιστορικός ιρανολόγος καθώς και πολλοί άλλοι ειδικοί στους προαναφερμένους τομείς των ανατολιστικών (οριενταλιστικών) επιστημών θα εγνώριζαν ασφαλώς για το τεράστιο, πρωτοφανές και παγκοσμίως κορυφαίο ιρανικό πανεπιστήμιο-ερευνητικό κέντρο-βιβλιοθήκη-μεταφραστικό κέντρο-αυτοκρατορικό αρχείο-νοσοκομείο Τζοντ-ε Σαπούρ (Gundeshapur/ گندیشاپور), το οποίο είχε ιδρύσει στην Νότια Υπερτιγριανή, όχι μακριά από τα Σούσα, κοντά στο σύγχρονο Ντεζφούλ (ΝΔ Ιράν) ο Σασανίδης αυτοκράτορας (σαχινσάχ: 'βασιλεύς βασιλέων') Σαπούρ Α' (βασιλεία: 240-270) τον 3ο χριστιανικό αιώνα (γύρω στο 256-260).

Βεβαίως, πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα, αστεροσκοπεία, νοσοκομεία, μεταφραστικά κέντρα, και βιβλιοθήκες-αρχεία είχαν προϋπάρξει και στην Ασία και στην Αφρική. Αλλά στα σασανιδικά χρόνια σημειώνεται για πρώτη φορά το γεγονός επιστήμονες τόσων πολλών ειδικοτήτων, μεταφραστές, ερευνητές και σοφοί από τόσα πολλά και διαφορετικά πολιτισμικά υπόβαθρα να συνεργάζονται όλοι μαζί με σκοπό την σύνθεση μια παγκόσμιας επιστήμης διατυπωμένης σε πολλές γλώσσες. Ιρανοί, Αραμαίοι, Κόπτες, Ινδοί, Υεμενίτες, Τουρανοί, Κινέζοι και άλλοι ζούσαν, μελετούσαν και παρήγαγαν ένα πρωτοφανές έργο που ποτέ μέχρι τότε η ανθρωπότητα δεν είχε δει.

Ένα αιώνα μετά την ισλαμική κατάκτηση του Ιράν (636-651), ο Οίκος Σοφίας (Μπέιτ αλ-Χέκμα), ο οποίος θεμελιώθηκε στην νεόδμητη τότε Βαγδάτη ήταν απλά και μόνον μία αναπροσαρμογή του Τζοντ-ε Σαπούρ πάνω σε ισλαμικές αρχές και έννοιες και γι'αυτό και απετέλεσε την αρχή του εξιρανισμού του Ισλάμ. Τότε, το σασανιδικό κέντρο σοφίας και επιστήμης περιήλθε σιγά-σιγά σε παρακμή, εφόσον σχεδόν όλοι οι επιστήμονες και σοφοί προσέτρεξαν σε ό,τι εμφανώς φαινόταν ως το νέο επίκεντρο της προϊσλαμικής ιρανικής πολιτισμικής και επιστημονικής κληρονομιάς. Χάρη σ' αυτήν έγινε η Βαγδάτη παγκοσμίως το μεγαλύτερο κέντρο επιστήμης και σοφίας.

Είναι μάλιστα πολύ καλά γνωστό ότι τρεις αιώνες μετά την σύσταση αυτού του παγκοσμίως μοναδικού κέντρου σοφίας και επιστημών, ο Ιουστινιανός ήξερε γι'αυτό. Μάλιστα γνωρίζουμε ότι εκεί κατευθύνθηκαν και έμειναν για κάποιο χρονικό διάστημα οι τελευταίοι φιλόσοφοι της 'σχολής των Αθηνών', όταν την έκλεισε ο κορυφαίος Ρωμαίος αυτοκράτορας. Σχετικά:
https://www.iranicaonline.org/articles/gondesapur/
https://en.wikipedia.org/wiki/Gundeshapur
https://www.academia.edu/69429218/The_Influence_of_Gondeshapur_Medicine_during_the_Sassanid_Dynasty_and_the_Early_Islamic_Period

https://irangashttour.com/2021/09/07/gundeshapur-the-restoration-of-a-historical-site/
https://en.wikipedia.org/wiki/Shapur_I
http://www.bede.org.uk/justinian
https://www.academia.edu/2131801/Justinian_Malalas_and_the_end_of_Athenian_philosophical_teaching_in_AD_529
https://en.wikipedia.org/wiki/Platonic_Academy#Neoplatonic_Academy

Είναι λοιπόν πολύ πιθανό αυτό το πλαίσιο να θέλησε να μεταφέρει εντός της χριστιανικής πνευματικότητας, θεολογίας και λατρείας ο Ιουστινιανός Α'. Έχοντας αφαιρέσει το σύνολο των ειδικοτήτων σχετικά τον επιστητό κόσμο και προσπαθώντας να συστήσει μία πολυεθνική κοινότητα χριστιανών μοναχών, ασκητών, θεολόγων, και ιερέων, κάποιοι από τους οποίους θα ήταν πολύγλωσσοι, προφανώς θα ευρήκε την τοποθεσία ιδιαίτερη πρόσφορη για κάτι τέτοιο. Ιδανικά απομακρυσμένη από τόπους που θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν ως 'πατρική γη' για τους Συρο-Αραμαίους, τους Κόπτες, τους Ρωμιούς, τους Αρμένιους, τους Γεωργιανούς και τους Αβησσυνούς, η Μονή του Σινά, ευρισκόμενη στα όρια του συρο-αραμαϊκού και του κοπτικού κόσμου, κοντά στα πιο απομεμακρυσμένα σημεία της αυτοκρατορίας, δίπλα σε τόπους κορυφαίας σημασίας για την βιβλική παράδοση, η Μονή του Σινά διέθετε ό,τι απαιτείτο για να συσταθεί ένα φυτώριο οικουμενικού χριστιανικού μοναχισμού ικανού να υπερβεί τις άχρηστες δογματικές διαφοροποιήσεις. Αυτή την ιδιαιτερότητα διετήρησε μέχρι σήμερα η Μονή του Σινά, ακόμη και αν είναι παρατημένη από τους περισσότερους αφορώμενους.

XVIII. Πόσο σημαντική υπήρξε η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά στα νεώτερα χρόνια

Α. Ο Σιναϊτικός Κώδιξ
Ύστερα από όλα αυτά, θα φανεί παράξενο ή υπερβολικό να ισχυρισθεί κάποιος ότι η Μονή και το εκεί επιτελεσμένο έργο ήσκησαν σημαντική επίδραση και στον σύγχρονο κόσμο, ιδιαίτερα μάλιστα στις επιστήμες της φιλολογίας και της παλαιογραφίας, στις βιβλικές σπουδές, και στην έρευνα για τον πρώιμο χριστιανισμό. Και όμως δεν είναι! Όλα αυτά οφείλονται αποκλειστικά στον Σιναϊτικό Κώδικα, στην περιπετειώδη -αν όχι μυθική- ανεύρεσή του και μεταφορά του σε ευρωπαϊκά ερευνητικά κέντρα, καθώς και στην σχετική έρευνα που επακολούθησε.

Όλη αυτή η ιστορία, για πολλές πτυχές της οποίας ακόμη αντιπαρατίθενται μεταξύ τους ειδικοί ερευνητές στις δημοσιεύσεις τους, περιλαμβάνει Γερμανούς επιστήμονες, Ρώσσους Τσάρους, τον ίδιο τον Στάλιν, και ως συνεπακόλουθο μία αμερικανική αποστολή με σκοπό την απόπειρα καταγραφής (εντός έξι μηνών το 1949-1950) σχεδόν ενός εκατομμυρίου φόλιος (folios: τεραστίου μεγέθους σελίδες) χειρογράφων. Επίσης, υπάρχουν πολλά άλλα, συχνά εντυπωσιακά, παραλειπόμενα. Και όμως, ο Σιναϊτικός Κώδικας δεν ήταν αρχικά παρά μόνον ένα χειρόγραφο της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά! (Υπάρχουν πολλά και διαφορετικά μεγέθη φόλιος αλλά το συνηθέστερο είναι σε διαστάσεις πλάτους-ύψους 30.5x48.3 cm.) Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Folio
https://en.wikipedia.org/wiki/Book_size#Common_formats_and_sizes
Aziz Suryal Attia, The Monastery of St. Catherine and the Mount Sinai Expedition, Proceedings of the American Philosophical Society 96(5): 578-586.
https://www.jstor.org/stable/3143659

Όπως ήδη έχεις ακουστά, κατά τον 18ο, 19ο, και 20ο αιώνα, οι μεγάλες ευρωπαϊκές δυνάμεις απεκδύθηκαν σε ένα 'ιμπεριαλιστικό' ανταγωνισμό, ο οποίος δεν προσέλαβε μόνον μία αποικιοκρατική κατακτητική διάσταση, μία στρατιωτική μορφή ευθείας σύγκρουσης, μία οικονομική αντιπαράθεση είτε στην υπεξαίρεση φυσικού πλούτου από κατεχόμενες υπερπόντιες εκτάσεις (αποικίες) είτε στην βιομηχανική παραγωγή, και μία πολιτική-κοινωνική πόλωση γύρω από αντίπαλα ιδεώδη (κοινοβουλευτική δημοκρατία, συνταγματική βασιλεία, απόλυτη μοναρχία, κλπ), αλλά και επήρε μία όψη πνευματικού-ακαδημαϊκού-επιστημονικού-ερευνητικού πολέμου.

Σε αυτό το επίπεδο, αρχαιοδίφες, αντικέρ-αρχαιοκάπηλοι, πρωτοπόροι εξερευνητές που περπάτησαν σε πρότερον άγνωστες (στους δυτικούς) περιοχές, αποκρυπτογράφοι αρχαίων γραφών, αρχαιολόγοι, φιλόλογοι, γλωσσολόγοι, ακαδημαϊκοί, καθηγητές και άλλοι πανεπιστημιακοί, στρατιωτικοί, διπλωμάτες, αρχιτέκτονες, τυχοδιώκτες, απλοί ταξειδιώτες ή ακόμη σχεδιαστές και ζωγράφοι στην υπηρεσία των μυστικών εταιρειών των χωρών τους, θρησκειολόγοι, ιστορικοί, εθνογράφοι, γεωγράφοι, λογοτέχνες (συχνά ομοφυλόφιλοι), ιεραπόστολοι, επιχειρηματίες, και αργόσχολοι πρίγκηπες ή άλλοι εύποροι ευγενείς ξεχύθηκαν σε περιοχές της Ασίας, της Αφρικής και της Ανατολικής Ευρώπης σαν ένα πρωτοφανές λεφούσι ή, πιο σωστά, σαν ορδές κλεπτομανών οι οποίοι ήθελαν να αφαιρέσουν από όλους εκείνους τους τόπους και λαούς το κάθε τι αξιόλογο που υπήρχε, να το μεταφέρουν πίσω στην χώρα τους, και να το καταχωνιάσουν και μελετήσουν εκεί.

Ήταν μία αυθεντική απόπειρα βίαιης κλοπής όλου του υπόλοιπου κόσμου από το παρελθόν του και την κληρονομιά του, ή -αν προτιμάς- μία μοχθηρή προσπάθεια ολοκληρωτικής απόσπασης όλων των (ή -στην χειρότερη περίπτωση- των βασικών) συστατικών στοιχείων της ταυτότητας των άλλων εθνών (τα οποία είχαν βεβαίως

απροσμέτρητα μεγαλύτερο ιστορικό βάθος και αξία από τους δυτικούς κλεπτομανείς), αρχειοθέτησης και μουσειοποίησής (δηλαδή πλήρους απονέκρωσής) τους.

Ήταν σχεδόν μία λαίλαπα, και ο τρόπος με τον οποίο δρούσαν όλοι αυτοί θα σε έκανε να νομίσεις ότι έτρεχαν ενάντια στον χρόνο για το ποιος θα μαζέψει τα περισσότερα. Η αγορά, κατοχή και μεταφορά ενός σημαντικού ιστορικού χειρογράφου στην πρωτεύουσα της χώρας του ερευνητή-συλλέκτη αρχαιοτήτων έπαιρνε συχνά-πυκνά διαστάσεις εγκωμίων για αυτά τα αισχρά ανδραγαθήματα στις εφημερίδες (φυλλάδες) των αντιστοίχων πατρίδων τους και έτσι προσελάμβαναν στο μυαλό του δυτικού μέσου ανθρώπου ένα χαρακτήρα εθνικού γοήτρου και νίκης. 'Ήταν' η δική 'του' 'επιτυχία'! Η αποκρυπτογράφηση μιας γλώσσας από ένα γλωσσομαθή ειδικό μιας χώρας εκλαμβανόταν κυριολεκτικά ως 'θρίαμβος' και 'υπεροχή' επί ενός γειτονικού αντιπάλου κράτους.

Οι χώρες που προξένησαν και συμμετείχαν στον ανταγωνισμό αυτό ήταν: Γαλλία, Αγγλία, (Βαυαρία και Πρωσσία πριν συσταθεί η) Γερμανία, Αυστρουγγαρία, Δανία, Ολλανδία, Ελβετία, Σουηδία, Βέλγιο, Ρωσσία, (Πεδεμόντιο και Σαβοΐα πριν ενωθεί η) Ιταλία, και -με κάποια καθυστέρηση- οι ΗΠΑ. Μόνον μετά το τέλος του Α' ΠΠ, στις παραπάνω χώρες προστέθηκαν η Πολωνία, η Ουγγαρία και η Τσεχοσλοβακία. Πριν μάλιστα ενωθούν σε ένα κράτος η Ιταλία και η Γερμανία, συχνά εμφανιζόταν το (τότε) 'λογικό' φαινόμενο ένας Ιταλός να εργάζεται για γαλλικά ή αγγλικά συμφέροντα και ένας Γερμανός να εργάζεται για τσαρικά ρωσσικά συμφέροντα.

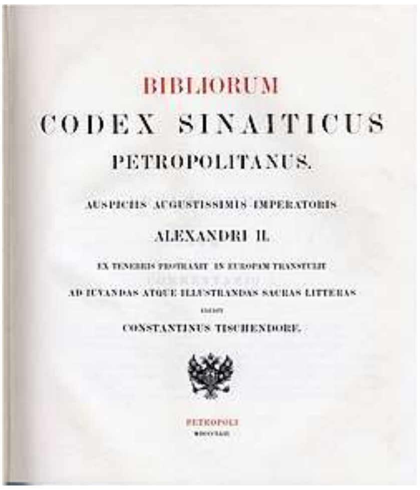

Με τα παραπάνω δεδομένα, μπορείς να καταλάβεις καλλίτερα τον κόσμο στον οποίο έζησε και έδρασε ο Γερμανός φιλόλογος Κωνσταντίνος φον Τίσεν-ντορφ (Constantin von Tischendorf; 1815-1874). Αυτός ήταν ήδη ένας ξεχωριστός επιστήμονας, ερευνητής και τεξειδιώτης πριν φθάσει στην Αίγυπτο και στο Σινά στα 29 του το 1844. Έχοντας σπουδάσει θεολογία, φιλοσοφία και φιλολογία, αναγνωρίσθηκε σε νεαρή ηλικία ως εξαιρετικός παλαιογράφος και αποκρυπτογράφος παλιμψήστων. Έτσι λέγονται τα χειρόγραφα, στα οποία ένα αρχικό κείμενο έχει σχεδόν σβυσθεί για να γραφεί πάνω του ένα άλλο κείμενο. Τέτοιες καταστάσεις ήταν συχνές σε χώρες όπου δεν υπήρχε αφθονία υλικού διαθέσιμου προς συγγραφήν, αντίθετα με την Μεσοποταμία (όπου χρησιμοποιούσαν αργιλώδεις πινακίδες που τις έψηναν) και την Αίγυπτο (όπου παρεσκεύαζαν παπύρους).

Η δουλειά του φον Τίσεν-ντορφ στον Codex Ephraemi Rescriptus ήταν εντελώς πρωτοποριακή: είχε αποκρυπτογραφήσει (διαβάσει) το κατώτερο κείμενο (1840-1843) και μάλιστα το είχε επίσης επιμεληθεί (1843-1845). Το αρχικό κείμενο του εν λόγω παλιμψήστου (του 5ου αιώνα) είχε σχεδόν ολότελα σβυσθεί για να χρησιμοποιηθεί (τον 12ο αιώνα) αυτή η περγαμηνή (209 φύλλα διαστάσεων 32x26 cm) για την καταγραφή ρωμαϊκών (: μεσαιωνικών ελληνικών) μεταφράσεων (από τα συριακά αραμαϊκά) πολλών έργων του Εφραίμ του Σύρου, ενός κορυφαίου Πατέρα της Χριστιανικής Εκκλησίας και ιδρυτή της Σχολής της Νίσιβης που έζησε τον 4ο αιώνα.

Ο φον Τίσεν-ντορφ είχε καταφέρει λοιπόν να ανασυστήσει το αρχικό κείμενο εκείνου του παλιμψήστου το οποίο δεν ήταν τίποτα άλλο από τμήματα της Παλαιάς Διαθήκης και ολόκληρο το κείμενο της Νέας Διαθήκης (με μερικά κενά επειδή το αρχικό κείμενο είχε τόσο καλά σβυσθεί ώστε να μην μπορεί να ανακτηθεί). Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Constantin_von_Tischendorf#Early_life_and_education
https://en.wikipedia.org/wiki/Codex_Ephraemi_Rescriptus
https://en.wikipedia.org/wiki/Palimpsest

Αυτό ήταν ήδη το παρελθόν του φον Τίσεν-ντορφ πριν φθάσει στην Μονή του Σινά και ανακαλύψει εκεί το τι έκτοτε αποκαλείται 'Σιναϊτικός Κώδιξ' (Codex Sinaiticus). Αυτό είναι, όπως και οι ήδη τότε γνωστοί Codex Vaticanus και Codex Alexandrinus, το αρχαιότερο πλήρως σωζόμενο κείμενο της Καινής Διαθήκης και χρονολογείται στο πρώτο μισό του 4ου αιώνα, ενώ ο Codex Vaticanus τοποθετείται χονδρικά στην ίδια εποχή και ο Codex Alexandrinus στο πρώτο μισό του 5ου αιώνα.

Ωστόσο, πριν εν συντομία περιγράψω τον Σιναϊτικό Κώδικα, την ανακάλυψη και την μεταφορά του σε ευρωπαϊκές βιβλιοθήκες και μουσεία, θα υπογραμμίσω ότι, χάρη στις συγκριτικές μελέτες που έγιναν στο καινοδιαθηκικό κείμενο ανάμεσα στους τρεις προαναφερμένους κώδικες και άλλα ιστορικά τεκμήρια, αναπτύχθηκαν καίριοι τομείς της φιλολογίας και ιδιαίτερα η Κριτική Κειμένου (Critical studies; Textual criticism), δηλαδή η μελέτη και η ταύτιση κειμενικών διαφορών από την ιστορική καταγραφή ενός αρχικού κειμένου από διαφορετικούς γραφείς εδώ και εκεί. Έτσι, ενώ μέχρι την ξαφνική ανακάλυψη του Σιναϊτικού Κώδικα από τον φον Τίσεν-ντορφ (1844), το καινοδιαθηκικό κείμενο του Βατικανού Κώδικα εθεωρείτο ως το μόνο πραγματικά

αυθεντικό, όλα άλλαξαν με την έναρξη συγκριτικών μελετών πάνω στα χειρόγραφα που 'έφερε' ο πολυπράγμων Γερμανός ερευνητής και επιστήμων στην Ευρώπη. Μόνον έτσι, άρχισαν οι φιλόλογοι να έχουν μια πραγματικά κριτική ματιά πάνω στα ιστορικά κείμενα τα οποία είχαν διασωθεί χάρη σε αντιγραφές χειρογράφων. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Codex_Sinaiticus
https://en.wikipedia.org/wiki/Constantin_von_Tischendorf#Discovery_of_the_Codex_Sinaiticus_Bible_manuscripts
https://en.wikipedia.org/wiki/Constantin_von_Tischendorf#Tischendorf's_motivation
https://en.wikipedia.org/wiki/Textual_criticism
https://en.wikipedia.org/wiki/Textual_criticism#History
https://en.wikipedia.org/wiki/Critical_apparatus
https://en.wikipedia.org/wiki/Critical_apparatus#Biblical_studies
https://en.wikipedia.org/wiki/Documentary_hypothesis
https://en.wikipedia.org/wiki/Julius_Wellhausen
https://en.wikipedia.org/wiki/Textual_variants_in_the_Hebrew_Bible#Legend
https://en.wikipedia.org/wiki/Textual_criticism_of_the_New_Testament

Ο Σιναϊτικός Κώδιξ είναι ένας από τους τέσσερις κώδικες σε μεγαλογράμματο γραφή και -όπως και ο Βατικανός, ο Αλεξανδρινός, και ο Codex Ephraemi Rescriptus που προανέφερα- περιλαμβάνει το συνολικό κείμενο της Βίβλου (Παλαιάς και Καινής Διαθήκης). Αποτελείται από περισσότερα από 400 φύλλα περγαμηνής (διαστάσεων 38x34.5 cm), από τα οποία 347 φύλλα σήμερα βρίσκονται στην British Library, 43 φύλλα στην Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου της Λειψίας, 12 φύλλα και 14 θραύσματα περγαμηνής στην Μονή του Σινά, και 3 θραύσματα περγαμηνής στην Ρωσσική Εθνική Βιβλιοθήκη στην Πετρούπολη. Υποτίθεται ότι στην αρχική του μορφή, πλήρης ο Σιναϊτικός Κώδιξ θα απετελείτο από 710 φύλλα περγαμηνής (φόλιος).

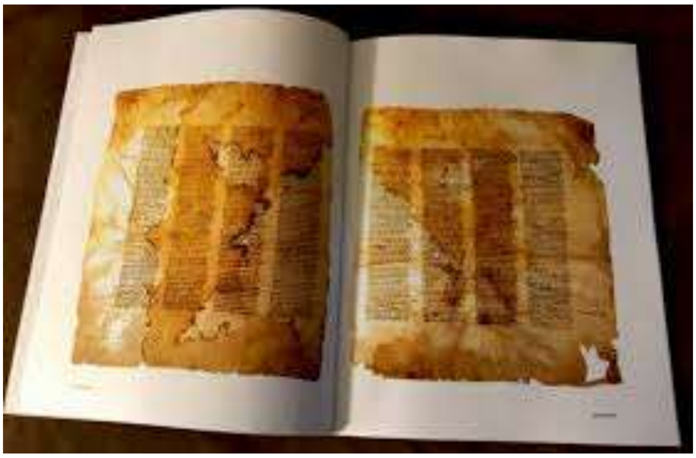

Όλο το κείμενο είναι γραμμένο στην λεγόμενη αλεξανδρινή γραφή (οι άλλοι δύο κύριοι τύποι γραφής χειρογράφων είναι η βυζαντινή ή μικρογράμματος και η λεγόμενη 'δυτική' γραφή, η οποία χρησιμοποιήθηκε στην Συρία). Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Alexandrian_text-type
https://en.wikipedia.org/wiki/Textual_criticism#New_Testament
https://en.wikipedia.org/wiki/Byzantine_text-type
https://en.wikipedia.org/wiki/Western_text-type
https://en.wikipedia.org/wiki/Caesarean_text-type
https://en.wikipedia.org/wiki/Great_uncial_codices

Τα αλλεπάλληλα ταξείδια του φον Τίσεν-ντορφ στο Σινά αποτελούν ένα θρύλο της επιστήμης, της πολιτικής, του ανταγωνισμού των αποικιοκρατικών δυνάμεων, και της Ιστορίας του τυχοδιωκτισμού, θέματα για τα οποία έχει χυθεί πολύ μελάνι. Ο Ahmed Shams ('The treasures of the Holy Monastery of St. Catherine at Mount Sinai: from the treasury of 6th century CE to the museum of 21st century CE') σε ένα εκλαϊκευτικό άρθρο δημοσιευμένο το 2011 παραπέμπει σε δημοσίευση της Άννας Ζαχάροβα (A. V. Zakharova / Анна Владимировна Захарова) όπου υπάρχει χρονολογικός πίνακας της ανεύρεσης και μεταφοράς του Σιναϊτικού Κώδικα στην Ευρώπη, όπως άλλωστε και όλων των κινήσεων και της αλληλογραφίας του φον Τίσεν-ντορφ από το 1844 μέχρι το 1870, όπως προκύπτει ύστερα από έρευνες και δημοσιεύσεις της ρωσσίδας καθηγήτριας. Ο πίνακας καλύπτει 5 από τις 12 σελίδες του άρθρου του. Σχετικά: https://www.academia.edu/813678/The_treasures_of_the_Holy_Monastery_of_Saint_Catherine_at_Mount_Sinai_from_the_treasury_of_6th_century_CE_to_the_museum_of_21st_century_CE
Επίσης: https://www.hist.msu.ru/departments/8841/people/teachers/13062/

Στο επόμενο σάιτ θα βρεις ολόκληρο το μακροσκελέστατο άρθρο της Ζαχάροβα και ολόκληρη την ιντερνετική Έκθεση The Codex Sinaiticus and the Manuscripts of Sinai in the Collestions of the National Library of Russia με το σύνολο των σχετικών με το θέμα ιστορικών τεκμηρίων, επιστολών, χειρογράφων, κλπ. που υπάρχουν στα ρωσσικά κρατικά αρχεία:
https://expositions.nlr.ru/eng/ex_manus/CodexSinaiticus/zah/index.php

Όταν ο φον Τίσεν-ντορφ ευρήκε αρχικά τον Σιναϊτικό Κώδικα (1844), ουσιαστικά είχε ανακαλύψει μόνο 43 φόλιος από το σύνολο του κώδικα και τα είχε παρουσιάσει στο βασιλιά της Σαξονίας Friedrich August II. Εννέα χρόνια αργότερα, σε νέο του ταξείδι στο Σινά, και ένα χρόνο έπειτα, κατά την νέα επάνοδό του στην Μονή του Σινά, εντόπισε το μεγαλύτερο τμήμα του κώδικα (1854). Από τότε και μέχρι το 1859 διαδραματίστηκε μία απίστευτη διελκυστίνδα συνομιλιών, αλλεπαλλήλων αιτήσεων και προσφορών ανταλλαγμάτων, 'υπογείων' διαπραγματεύσεων (πίσω από την πλάτη άλλων, καθώς και πολλών διαφωνιών και διαπληκτισμών ανάμεσα στους μοναχούς, τον ηγούμενο της Μονής, και τον πατριάρχη Ιεροσολύμων σχετικά με
- την τύχη των χειρογράφων, δηλαδή την δωρεά τους στον Τσάρο Αλέξανδρο Β',
- τις συνθήκες μέσα στις οποίες αυτή θα γινόταν, και
- τα ανταλλάγματα που θα ελάμβαναν όλοι οι παράγοντες του τρομερού αυτού αλισβερισιού.

Μόνον τον Σεπτέμβρη του 1859, έφθασε ο κώδικας στην Πετρούπολη. Τότε ξέσπασε και η αντιπαράθεση ανάμεσα στον αρχιεπίσκοπο Κύριλλο του Σινά, ο οποίος είχε την υποστήριξη των Ρώσσων, και στον πατριάρχη Ιεροσολύμων (Κύριλλο Β' Ιεροσολύμων; 1792-1877, με θητεία από το 1845 έως το 1872) που είχε εξασφαλίσει την συμπάθεια του σουλτάνου. Έτσι, τότε σημειώθηκαν και οι πρώτες σχετικά με το θέμα φήμες στον ευρωπαϊκό τύπο. Ωστόσο, μόλις τον Οκτώβρη του 1862, ο κώδικας παρουσιάστηκε στον Αλέξανδρο Β' ως ένδειξη εκτίμησης και ευχαριστιών των μοναχών για το ρωσσικό αυτοκρατορικό ενδιαφέρον και την προσφορά προστασίας για την συλλογή χειρογράφων της μοναστικής κοινότητας. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Cyril_II_of_Jerusalem

Κατά την περίοδο 1860-1865, επανειλημμένα ο αρχιεπίσκοπος Κύριλλος του Σινά κατηγορήθηκε ότι είχε παραβιάσει τους μοναστικούς κανονισμούς. Στην συνέχεια,

ξέσπασε μετωπική αντιπαράθεση (1865-1866) ανάμεσα στους μοναχούς της μονής από την μια πλευρά και τον αρχιεπίσκοπο/ηγούμενο και τον βοηθό του από την άλλη. Οι πρώτοι ισχυρίζονταν ότι υπήρχε συμφωνία με τον φον Τίσεν-ντορφ, ενώ ο Κύριλλος το ηρνείτο διαρρήδην, υπολογίζοντας στην υποστήριξη του σουλτάνου και μάλιστα συγγράφοντας και ένα ειδικό μνημόνιο σχετικά. Τον Γενάρη του 1867, οι μοναχοί εξέλεξαν ως ηγούμενο και αρχιεπίσκοπο τον Καλλίστρατο, καθαιρώντας τον Κύριλλο.

Χάρη στις άοκνες προσπάθειες του Ρώσσου πρέσβη στην Υψηλή Πύλη Νικολάι Πάβλοβιτς Ιγκνάτιεφ (1832-1908: αντιπροσώπευσε τον Τσάρο στην Οθωμανική Αυτοκρατορία από το 1864 μέχρι το 1877), ο Κύριλλος Β' Ιεροσολύμων συγκάλεσε μία τοπική σύνοδο για να εξετάσει επισταμένως το θέμα της Μονής Σινά τον Ιούνιο του 1867, ανεγνώρισε τον Καλλίστρατο του Σινά, ζήτησε στην συνέχεια την παρέμβαση της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ρωσσίας στο θέμα της Μονής, και κατάφερε να μεταπείσει τον πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριο ΣΤ', ο οποίος παλαιότερα υποστήριζε τον αρχιεπίσκοπο Κύριλλο του Σινά αλλά τελικά ανεγνώρισε τον Καλλίστρατο τον Γενάρη του 1868.

'Ετσι, τον Φλεβάρη του 1868, ο Ρώσσος πρόξενος στο Κάιρο επιφορτίστηκε με το καθήκον να πείσει τον Χεντίβη (Αντιβασιλέα) Ισμαήλ της Αιγύπτου για την ανάγκη να αναγνωρίσει την εκλογή του αρχιεπισκόπου Καλλιστράτου. Όταν τον Μάρτη του 1868 ο φον Τίσεν-ντορφ αποπειράθηκε να μεσολαβήσει ανάμεσα στην Ρωσσία και τους μοναχούς, ο κόμης Μόδεστος Αντρέγιεβιτς Κορφ (1800-1876), μυστικοσύμβουλος του Τσάρου, απέρριψε την προσφορά, εφόσον η υπόθεση ευρισκόταν πλέον εξ ολοκλήρου σε ρωσσικά διπλωματικά χέρια. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Nikolay_Pavlovich_Ignatyev
https://ru.wikipedia.org/wiki/Корф,_Модест_Андреевич

Επακολούθως, τον Μάιο του 1868, ο Ιγκνάτιεφ επιφόρτισε τον Αρχιμανδρίτη Αντωνίνο (κατά κόσμον Αντρέι Ιβάνοβιτς Καπούστιν, 1817-1894) με το καθήκον να τακτοποιήσει το θέμα του κώδικα, προσφέροντας τις απαραίτητες τσαρικές εγγυήσεις και ένα σημαντικό χρηματικό ποσό στην κοινότητα των μοναχών της μονής του Σινά. Ο Καπούστιν είχε χρηματίσει ιερέας της ρωσσικής κοινότητας της Αθήνας στα χρόνια του Όθωνα (1847-1860), συμμετάσχει ως βυζαντινολόγος σε ανασκαφές, ιερουργήσει για μία πενταετία στην εκκλησία της ρωσσικής πρεσβείας στην Κωνσταντινούπολη, και από το 1865 διορισθεί επί κεφαλής της ρωσσικής ορθόδοξης εκκλησιαστικής αποστολής στα Ιεροσόλυμα, όπου επιτέλεσε τεράστιο έργο ολοσχερώς ανασχετικό της εκεί διαβρωτικής δράσης Καθολικών και Προτεσταντών. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Antonin_Kapustin

Ο Καπούστιν απέδωσε την ευθύνη για όλη την παρεξήγηση και την ήδη μακρόχρονη σύγχυση στον φον Τίσεν-ντορφ, μετέφερε την πλήρη αποδοχή και αναγνώριση του Καλλιστράτου του Σινά εκ μέρους της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ρωσσίας, και εγγυήθηκε για την τσαρική προστασία και το χρηματικό ποσό που θα καταβαλλόταν στους μοναχούς για την αγορά του κώδικα. Οπότε, τον Ιούνιο του 1868, το Συμβούλιο της Μονής ευχαρίστως αποδέχθηκε την προσφορά και με επιστολή επιβεβαίωσε στον ρωσσικό υποπρόξενο στο Κάιρο ότι ο δωρητής του κώδικα στην Ρωσσία ήταν το ίδιο το Συμβούλιο – και όχι ο πρώην αρχιεπίσκοπος Κύριλλος.

Τον επόμενο μήνα, ο αρχιεπίσκοπος Καλλίστρατος εξ ονόματος των μοναχών της Μονής έγραψε στον Ιγκνάτιεφ ότι ο Σιναϊτικός Κώδιξ εδωρήθη από την Μονή στον Τσάρο και έτσι τον Αύγουστο του 1868, ο κόμης Αλέξανδρος Βλάντιμιροβιτς

Άντλερμπεργκ (1818-1888), αναπληρωτής υπουργός της Αυτοκρατορικής Αυλής και των (Αυτοκρατορικών) Δωρεών διαβεβαίωσε ότι ο Τσάρος Αλέξανδρος Β' προσέφερε 9000 ρούβλια, τιμητικές διακρίσεις, και ιδιαίτερες εγγυήσεις για την Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά. Τον επόμενο μήνα, ο Καλλίστρατος του Σινά υπέγραψε το επίσημο πιστοποιητικό. Σχετικά:
https://ru.wikipedia.org/wiki/Адлерберг,_Александр_Владимирович

Αν σήμερα το μείζον τμήμα του Σιναϊτικού Κώδικα βρίσκεται στην Αγγλία, αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι Άγγλοι προσέφεραν 100.000 λίρες στερλίνες στον Στάλιν το 1933 για να αγοράσουν τον κώδικα.

Εδώ πρέπει να τονίσω ότι, αν επεκτάθηκα κάπως στο θέμα της ανακάλυψης, της μεταφοράς στην Ευρώπη, των σχετικών δολοπλοκιών, και της τελικής δωρεάς του Σιναϊτικού Κώδικα στην Ρωσσία, είναι για να σου δώσω την ευκαιρία να προσέξεις κάτι το πολύ σημαντικό που εντοπίζεται ανάμεσα στις γραμμές. Σε όλη αυτή την μακρόχρονη ιστορία, η οποία έλαβε χώρα πριν από 150-180 χρόνια, το νεοελληνικό κράτος ήταν ολότελα απόν. Αυτό δείχνει ότι δεν ήταν μόνον ο ιδρυτής της μονής Ιουστινιανός Β' που ήταν άσχετος με την ανύπαρκτη τότε (ακόμη και ως) επαρχία 'Ελλάδα', με τους όποιους 'Έλληνες' (: ειδωλολάτρες), και με κάθε τι το θεωρητικά 'ελληνικό', αλλά και το νεοσύστατο ψευτοκράτος 'Ελλάδα', το οποίο επεκαλείτο ως δική του μία ανύπαρκτη και ολότελα ψεύτικη ιστορία, μία ιστορική παραχάραξη, και μία ψευδεπίγραφη ταυτότητα, που δεν αισθάνθηκε τότε να έχει την παραμικρή σχέση και δεν εξεδήλωσε το παραμικρό ενδιαφέρον για την Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά και τους πρωτοφανείς θησαυρούς του ούτως ή άλλως ουδέποτε 'ελληνικού' μοναστηριού αυτού.

Β. O Codex Climaci Rescriptus (ο επαναγραμμένος Κώδιξ του Ιωάννου της Κλίμακος)

Υπήρξαν αρκετοί δυτικοί επιστήμονες που ακολούθησαν στα βήματα του φον Τίσεν-ντορφ. Και, αντίστοιχα, ανευρέθηκαν εξίσου σημαντικοί κώδικες και παλίμψηστα που προσέφεραν πρωτότυπο υλικό για την μελέτη σήμερα πλέον χαμένων γλωσσών, κυρίως των παλαιστινιακών αραμαϊκών που αποτελούν μία από τις πιο ξεχωριστές αραμαϊκές γλώσσες της Ύστερης Αρχαιότητας.

Μία εντελώς ιδιαίτερη περίπτωση πρωτοπόρων επιστημόνων ήταν οι αγγλίδες δίδυμες αδελφές Agnes Smith Lewis (1843-1926) και Margaret Dunlop Gibson (1843-1920) που έμειναν περισσότερο γνωστές ως "οι αδελφές Σμιθ" ή "the Westminster Sisters". Αυτές σε νεαρή ηλικία εξοικειώθηκαν με τις βασικές ευρωπαϊκές γλώσσες

κάνοντας πολλά ταξείδια στην Ευρώπη και έγιναν ενεργά μέλη της Πρεσβυτεριανής Εκκλησίας της Αγγλίας. Έτσι, το 1868 ταξείδεψαν στην Αίγυπτο, κάνοντας την τυπική κρουαζιέρα των αποικιοκρατικών χρόνων μέχρι το Ασουάν, και επισκέφθηκαν την Παλαιστίνη. Δύο χρόνια αργότερα δημοσίευσαν τις ταξειδιωτικές εμπειρίες τους (Agnes Smith Lewis, Eastern Pilgrims: The Travels of Three Ladies; London, 1870).

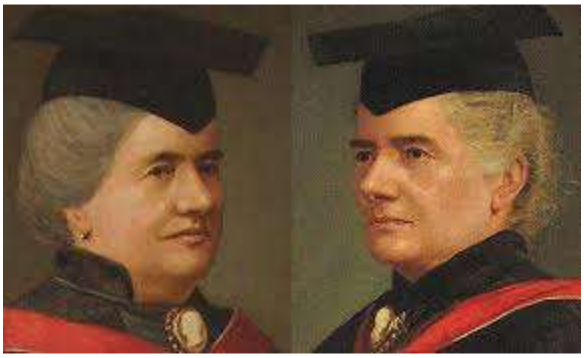
Agnes Smith Lewis & Margaret Dunlop Gibson

Στην συνέχεια, επέμειναν στην προσπάθειά τους να μάθουν αρκετές ανατολικές γλώσσες (ιδιαίτερα συριακά αραμαϊκά και αραβικά), ενώ το 1883 έκαναν ένα ταξείδι στην Ελλάδα και εξοικειώθηκαν με τα νέα ελληνικά, δείχνοντας ιδιαίτερο ζήλο για την Ορθοδοξία και κάνοντας πολλές συζητήσεις με μοναχούς. Έτσι ξεκίνησε το μεγάλο ενδιαφέρον τους για την Μονή του Σινά, η οποία εξαιτίας του φον Τίσεν-ντορφ ευρισκόταν ήδη στο επίκεντρο των συζητήσεων επιστημόνων, ερευνητών, πρωτοπόρων ταξειδιωτών, και πολλών τυχοδιωκτών. Αυτή είναι η καταγραφή των ταξειδιωτικών τους εντυπωσεων: Agnes Smith Lewis, Glimpses of Greek Life and Scenery (London, 1884).

Το γεγονός, το οποίο παρεκίνησε το ενδιαφέρον των αδελφών Σμιθ για την Μονή του Σινά, ήταν η εγκατάστασή τους στο Κέιμπριτζ και οι εκεί πανεπιστημιακές σπουδές τους σε συριακά αραμαϊκά υπό τον Άγγλο οριενταλιστή και βιβλιστή James Rendel Harris. Έτσι, το 1892, οι αδελφές Σμιθ ταξείδεψαν στο Σινά όπου εντόπισαν ένα από τα αρχαιότερα αντίγραφα Ευαγγελίων σε συριακά αραμαϊκά. Την επόμενη χρονιά (1893) επέστρεψαν με μία μεγάλη ομάδα κορυφαίων επιστημόνων με σκοπό να ολοκληρώσουν την αντιγραφή του όλου χειρογράφου. Συμμετείχαν οι καθηγητές Robert L. Bensly, Francis C. Burkitt και J. Rendel Harris. Σχετικά: Margaret Dunlop Gibson, How the Codex was Found (Cambridge, 1895)

Το 1893-1894, οι αδελφές Σμιθ και η ομάδα τους έκαναν μία πρώτη προσπάθεια να αρχειοθετήσουν τα συριακά και τα αραβικά χειρόγραφα της Μονής. Το παλίμψηστο με τα συριακά Ευαγγέλια είχε σβυσθεί για να γραφεί υστερογενώς το συριακό κείμενο Ζωές Αγίων Γυναικών από τον Ιωάννη Έγκλειστο το 779 και, εκτός από τα Ευαγγέλια, περιλάμβανε 6ου αιώνα φόλιος με υποκείμενο (μερικώς σβυσμένο και επιτυχώς ανακτηθέν / αποκρυπτογραφηθέν) το συριακό απόκρυφο Κοίμηση της Θεοτόκου. Τα κείμενα αυτά δημοσιεύθηκαν δύο χρόνια αργότερα (1895). Σχετικά: https://ia801204.us.archive.org/30/items/apocryphasyriac00goog/apocryphasyriac00goog.pdf

Ακόμη πιο σημαντική ανακάλυψη ήταν η εκ μέρους της Agnes Smith Lewis αγορά, μελέτη και έκδοση του λεγόμενου Codex Climaci Rescriptus, ενός παλιμψήστου το οποίο δεν ανευρέθηκε ολόκληρο αλλά τμηματικά: η ερευνήτρια αγόρασε αρχικά

κάποια παλίμψηστα από ένα αρχαιοπώλη στο Κάιρο (1895), έπειτα το μεγαλύτερο τμήμα του όλου συνόλου χειρογράφων από ένα ανώνυμο Γερμανό στο Βερολίνο (1905), και τέλος κάποια άλλα χειρόγραφα από ένα Αιγύπτιο τυχοδιώκτη στο Πορτ Τωφίκ (Port Tewfik: το μεσογειακό λιμάνι απέναντι από το Πορτ Σαΐντ, στην ανατολική όχθη του καναλιού του Σουέζ) το 1906.

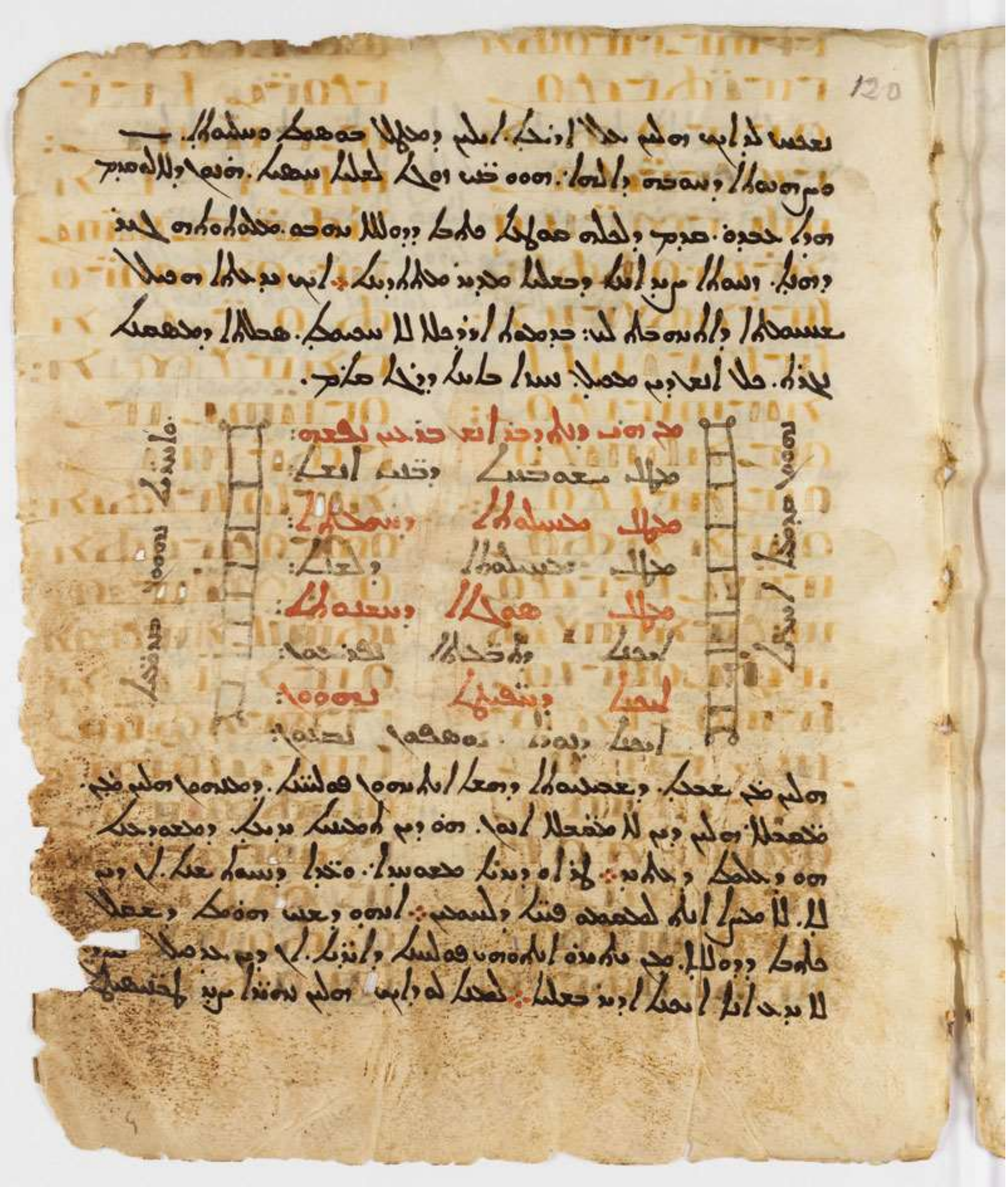

Ο Codex Climaci Rescriptus είναι ένα σπάνιας αξίας παλίμψηστο επειδή απετέλεσε μία από τις ελάχιστες βάσεις για την μελέτη των παλαιστινιακών αραμαϊκών. Πιο συγκεκριμένα, κάτω από την καταγραφή μιας συριακής μετάφρασης (8ου–9ου αιώνα) έργων του Ιωάννη της Κλίμακος, κορυφαίου Σιναΐτη μοναχού και ύστερα ηγουμένου της Μονής (που έζησε τον 6ο–7ο αιώνα), εντοπίσθηκαν παλαιστινιακά αραμαϊκά και ελληνικά κείμενα του 5ου–7ου αιώνα. Τα ανακτηθέντα κείμενα είναι ευαγγελιστάρια (lectionaries) με επιλογές κειμένων από τα Ευαγγέλια, τις Επιστολές, αγιογραφικές

ιστορίες, καθώς και περικοπές από την Παλαιά Διαθήκη σε παλαιστινιακά αραμαϊκά και σε ελληνικά.

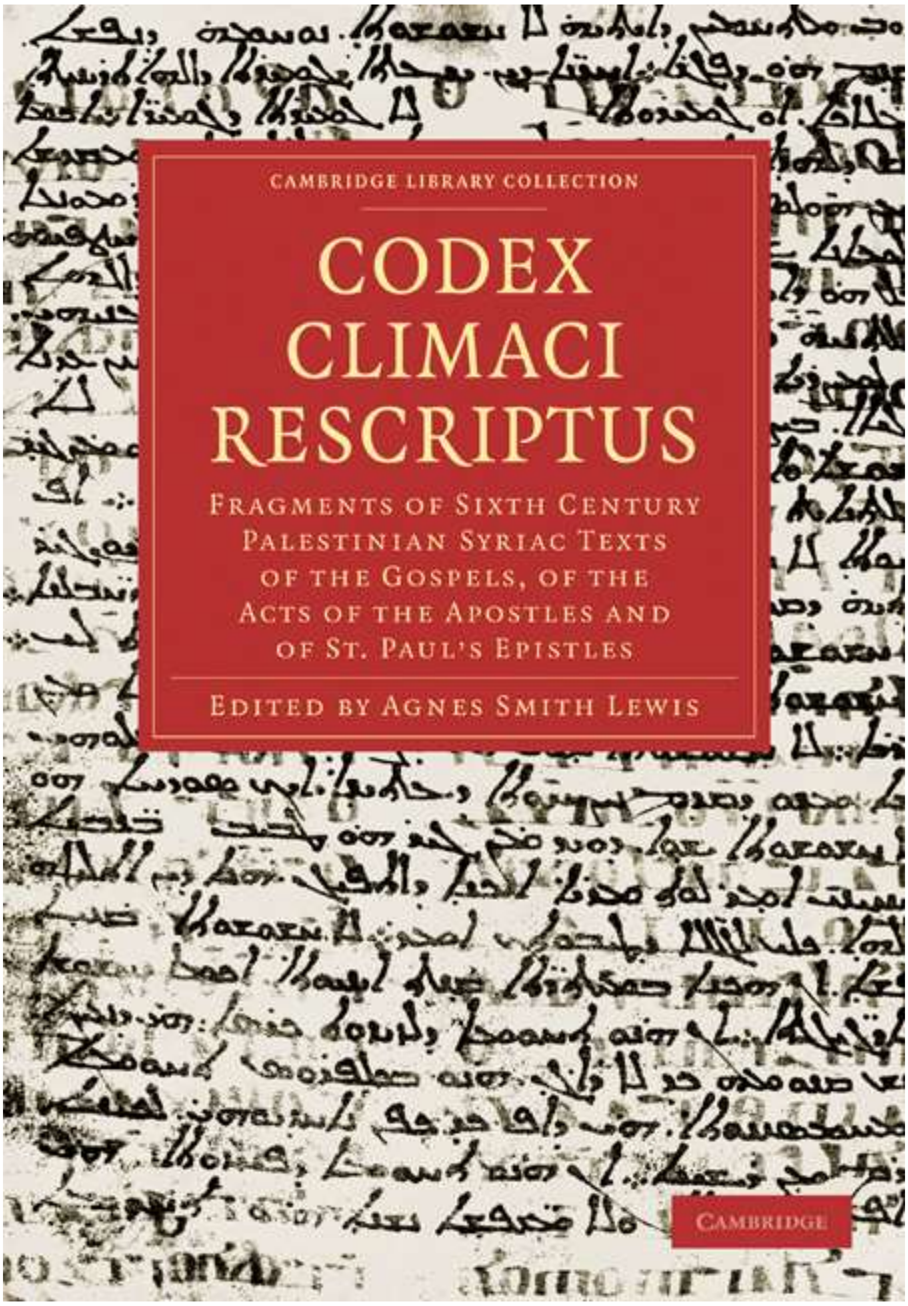

Ο επαναγραμμένος Κώδιξ του Ιωάννου της Κλίμακος αποτελείται από 146 φόλιος από τα οποία
α) τα 112 είναι διαστάσεων 23 cm x 18.5 cm και γραμμένα σε παλαιστινικά αραμαϊκά (σε συριακή Εστρανγκελό γραφή) και
β) τα 34 είναι διαστάσεων 23 cm x 15.5 cm και γραμμένα σε ελληνικά (σε ιδιότυπη Καισαρική μεγαλογράμματο γραφή, δηλαδή της Καισαρείας της Παλαιστίνης).

Οι ανακαλύψεις που έγιναν στην Μονή το 1975 έφεραν στο φως και άλλα, επιπλέον, φύλλα του κώδικα. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Saint_Catherine%27s_Monastery#Manuscripts_and_icons

https://en.wikipedia.org/wiki/Agnes_Smith_Lewis_and_Margaret_Dunlop_Gibson
https://en.wikipedia.org/wiki/Codex_Climaci_Rescriptus
https://en.wikipedia.org/wiki/John_Climacus
https://en.wikipedia.org/wiki/Syriac_alphabet#Classical_%CA%BEEs%E1%B9%AD rang%C4%93l%C4%81
https://en.wikipedia.org/wiki/Christian_Palestinian_Aramaic

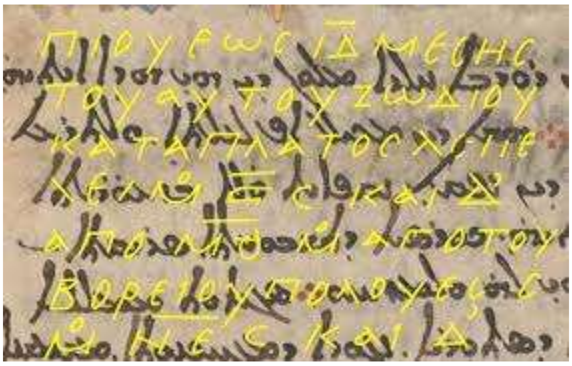

Περισσότερα: https://www.museumofthebible.org/ccr-creative-commons-licensed-images

Σε πολλά από τα επόμενα ταξείδια τους στο Σινά και στην Αίγυπτο, οι αδελφές Σμιθ (οι οποίες δεν τιμήθηκαν ποτέ με καμμία διάκριση από τα αγγλικά πανεπιστήμια) ευρήκαν και αγόρασαν πολλά άλλα παλίμψηστα, από τα οποία τα πιο ενδιαφέροντα είναι ένα αγιογραφικό χειρόγραφο με τον Βίο των 40 ανωνύμων οσιομαρτύρων των εν Σινά και Ραϊθώ αναιρεθέντων (The Forty Martyrs of the Sinai Desert) γραμμένο σε παλαιστινιακά αραμαϊκά (πάνω στο οποίο είχε γραφεί ένα χριστιανικό αραβικό κείμενο του 8ου αιώνα) και πολλά φύλλα ενός άλλου χειρογράφου με χριστιανικά κηρύγματα σε συριακά, κάτω από τα οποία εντοπίστηκαν αποσπάσματα Κορανίου χρονολογημένα προ της καταγραφής από τον Ουθμάν – κάτι το εξαιρετικά σπάνιο. Σχετικά:
https://archive.org/details/Lewis1912FortyMartyrsOfSinaiDesert
https://archive.org/details/LeavesFromThreeAncientQurans
https://ia904605.us.archive.org/18/items/LeavesFromThreeAncientQurans/Leaves%20from%20three%20Ancient%20Qur%27ans%3B%20Possibly%20Pre-Othmanic-Mingana%2C%20Lewis.pdf
https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_the_Quran#The_Quran_before_Uthman
https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_the_Quran#Uthmanic_canonization

Γ. Ο Codex Sinaiticus Syriacus (ο Συριακός Σιναϊτικός Κώδιξ)

Αυτός ο κώδικας είναι ένα ακόμη τεκμήριο του αμύθητου πλούτου, τον οποίο διασώζει η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά. Όπως και τα λεγόμενα Ευαγγέλια του Curetone {γνωστά και ως Curetonian Gospels; ο William Cureton (1808-1864) ήταν ένας Άγγλος οριενταλιστής ο οποίος μέσα σε ένα όγκο χειρογράφων ευρεθέντων στο Συριακό Μοναστήρι του Ουάντι Νατρούν και μεταφερθέντων στην British Library εντόπισε ένα χειρόγραφο με τα Ευαγγέλια σε συριακά αραμαϊκά}, ο Συριακός Σιναϊτικός Κώδιξ αποτελεί ένα εύρημα τεράστιας σημασίας διότι περιλαμβάνει 179 φόλιος του 4ου αιώνα με τα τέσσερα Ευαγγέλια που χρονολογούνται πριν από την Πεσιτά (Peshitta), η οποία αποτελεί την καθιερωμένη εκδοχή της Βίβλου σε συριακά αραμαϊκά, και μάλιστα έχουν σημαντική κειμενική διαφοροποίηση από το κείμενό της.

Ο Συριακός Σιναϊτικός Κώδιξ που μαζί με τα Ευαγγέλια του Curetone ονομάζεται και Ευαγγέλιον Νταμφαρσέ (Evangelion Dampharshe, δηλαδή Χωριστά Ευαγγέλια) είναι ένα παλίμψηστο που είχε μισοσβυσθεί για να γραφούν αγιογραφικά κείμενα και βίοι μαρτύρων κατά τα τέλη του 7ου αιώνα {χρονολογία: 697/Agnes S. Lewis, Select Narratives of Holy Women from the Syro-Antiochene or Sinai Palimpsest as Written Above the Old Syriac Gospels by John the Stylite, or Beth Mari-Qanu in ADD 778 (Studia Sinaitica IX–X; C. J. Clay; London, 1900)}. Το υποκείμενο όμως και ανακτηθέν κείμενο περιλαμβάνει μία αρχική μορφή ευαγγελικού κειμένου σε αρχαία συριακά αραμαϊκά (Old Syriac), το οποίο είχε προφανώς αντιγραφεί από σήμερα πλέον χαμένα αρχικά χειρόγραφα. Στην περίπτωση αυτή βέβαια, όπως και σε εκείνη του W. Cureton, οδηγούμαστε συνεκδοχικά στην αποδοχή της θέσης ότι τα πρώτα Ευαγγέλια είχαν γραφεί σε αρχαία συριακά αραμαϊκά του 1ου αιώνα – κάτι που θα αποτελούσε όντως 'επανάσταση' στις βιβλικές σπουδές όπως αυτές έχουν παρασκευασθεί από τους δυτικούς θεολόγους κατά τους τελευταίους αιώνες με σκοπό να ταιριάζουν με τα ψέμματα και τις ιστορικές παραχαράξεις που αυτοί έχουν συνθέσει, επιβάλει και διαδώσει.

Επειδή ο όρος 'Ευαγγέλιον Νταμφαρσέ' (Χωριστά Ευαγγέλια) για τα κείμενα του Συριακού Σιναϊτικού Κώδικα μπορεί να σου φαίνεται παράξενος, παραθέτω εδώ τους τύπους (ή κατηγορίες) καινοδιαθηκικών και παλαιοδιαθηκικών κειμένων που υπάρχουν στα συριακά αραμαϊκά:

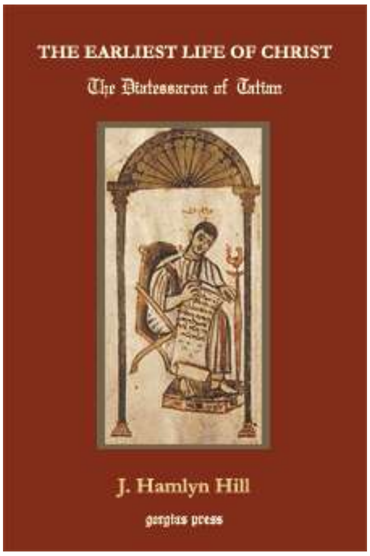

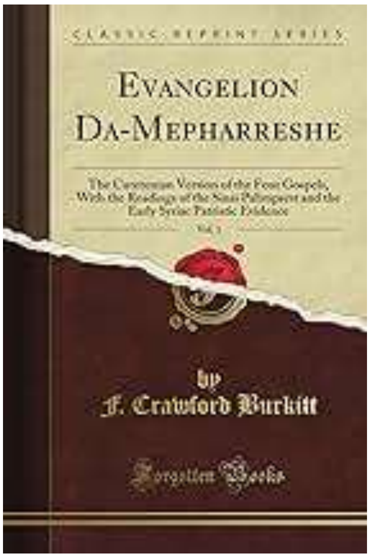

Το Διατεσσάρων του Τατιανού: Ευαγγέλιον Νταμχαλτέ / δεξιά: σύγχρονη έκδοση συριακών χωριστών Ευαγγελίων (Ευαγγάλιον Νταμφαρσέ)

1- Ευαγγέλιο Νταμχαλτέ (Evangelion Damhalte: Μεικτά Ευαγγέλια): αυτό στα ελληνικά λέγεται 'Διατεσσάρων' και έχει συντεθεί από τον Τατιανό (κατά προσέγγιση: 120-180) κορυφαίο Αραμαίο θεολόγο, φιλόσοφο, φιλόλογο, Απολογητή, και Πατέρα της Χριστιανικής Εκκλησίας. Πρόκειται για μία μοναδικώς μεγαλοφυή απόπειρα εναρμονισμού των κειμένων των τεσσάρων ευαγγελίων στην μορφή που ο ίδιος τα εγνώριζε στα αρχαία συριακά αραμαϊκά. Αυτή ήταν η βασική μορφή ευαγγελικών κειμένων που χρησιμοποιούσαν οι εκκλησίες των χριστιανών Αραμαίων σε όλη την Ανατολή, δηλαδή σε εκτάσεις της ΝΑ Τουρκίας, σε Συρία, Λίβανο, Ιράκ, Ισραήλ-Παλαιστίνη, Ιορδανία, Ιράν, Περσικό Κόλπο, Αραβία και Ινδία. Η χρήση του άρχισε να υποχωρεί μόνον μετά τον 5ο αιώνα και την διάδοση της Πεσιτά (δες παρακάτω).

2- Ευαγγέλιο Νταμφαρσέ (Evangelion Dampharshe): αυτά υπάρχουν από τον 1ο και τον 2ο αιώνα και η χρήση τους διατηρήθηκε, παράλληλα με το Νταμχαλτέ, μέχρι την σύνταξη και διάδοση της Πεσιτά. Αποτελούν 'χωριστά' καταγραμμένα στα συριακά αραμαϊκά Ευαγγέλια (των τεσσάρων ευαγγελιστών).

Απόσπασμα του Διατεσσάρων του Τατιανού από την υπ'αριθμόν 24 περγαμηνή από την Δούρα Ευρωπό της Ανατολικής Συρίας (αρχές 3ου αιώνα) "Uncial 0212" κατά την αρίθμηση του Gregory-Aland

3- Πεσιτά (Peshitto ή Peshitta): αποτελεί μετάφραση της Παλαιάς Διαθήκης (καθώς και των δευτεροκανονικών βιβλίων) από τα εβραϊκά και του μεγαλύτερου τμήματος της Καινής Διαθήκης (πλην ορισμένων Επιστολών και της Αποκάλυψης) από τα

'ελληνικά' (αλεξαδρινή κοινή) σε 'κλασικά' συριακά αραμαϊκά. Βαθμιαία, η Πεσιτά αντικατέστησε τα προαναφερμένα 1 και 2.

Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι, αναφορικά με το παλαιοδιαθηκικό κείμενο, η Πεσιτά δεν είναι τίποτα περισσότερο από ένα επιπλέον Ταργκούμ, δηλαδή μία 'μετάφραση' της Παλαιάς Διαθήκης από εβραϊκά σε αραμαϊκά. Ως τέτοιο, αποτελεί συνέχεια μίας παράδοσης α) των Ιουδαίων οι οποίοι καατά την βαβυλώνια αιχμαλωσία είχαν σιγά-σιγά ξεχάσει την μητρική τους γλώσσα και συνηθίσει να ομιλούν αραμαϊκά, καθώς και β) όσων Αραμαίων (όπως για παράδειγμα οι Σαμαρείτες) και Αδιαβηνών είχαν εντωμεταξύ ασπασθεί την ιουδαϊκή θρησκεία.

Τα αρχαιότερα Ταργκουμίμ (μεταφράσεις) χρονολογούνται στον 2ο προχριστιανικό αιώνα, αλλά προφανώς η αρχή τους ανάγεται στον Έσδρα και στην πρώιμη μεταβαβυλώνια εποχή (δηλαδή τα μέσα αχαιμενιδικά χρόνια: 5ος και 4ος αιώνας).

4- Συρο-Εξαπλά (Syro-Hexaplar version): συριακή μετάφραση των Εξαπλών του Ωριγένη, η οποία αποτελεί έργο του Αραμαίου (μονοφυσίτη ή μιαφυσίτη) επισκόπου Παύλου του Τέλλα (στην Οσροηνή της ΒΔ Μεσοποταμίας) που εκείνος ολοκλήρωσε το 617. Αυτή η έκδοση χρησιμοποιήθηκε περισσότερο από μονοφυσίτες (ή μιαφυσίτες) 'δυτικούς' Αραμαίους και λιγώτερο από νεστοριανούς 'ανατολικούς' Αραμαίους.

5- Η μετάφραση του Ακσεναγιά Μαμπουγκάγια (Φιλοξένου του Μαμπούγκ): αυτή (Philoxenian version) διατάχθηκε από τον κορυφαίο Αραμαίο μονοφυσίτη (ή μιαφυσίτη) θεολόγο, συγγραφέα, επίσκοπο και υπέρμαχο του Μονοφυσιτισμού (ή Μιαφυσιτισμού), ο οποίος πέθανε το 523, και επιτελέσθηκε από τον βοηθό του, χωρεπίσκοπο Πολύκαρπο.

Ως ανάγκη για την μετάφραση αυτή θεωρήθηκε το γεγονός ότι σε μερικά σημεία η Πεσιτά φαινόταν τότε να δικαιώνει τις θέσεις του Νεστόριου, ο οποίος ευρσκόταν στους αντίποδες των Μονοφυσιτών (ή Μιαφυσιτών). Ως επίσκοπος του Μαμπούγκ (σήμερα ονομασμένη Μανμπίτζ, η πόλη αυτή ονομαζόταν στα αρχαία ελληνικά

Βαμβύκη ή και Ιεράπολις επειδή ήταν κέντρο λατρείας της αρχαίας αραμαϊκής θεάς Αταργάτης), ο Φιλόξενος υπήρξε διαπρύσιος κήρυκας του Μονοφυσιτισμού (ή Μιαφυσιτισμού) και συνέβαλε καθοριστικά στην ανατροπή του Φλαβιανού Β' πατριάρχη Αντιοχείας και στην αντικατάστασή του από τον Σευήρο Αντιοχείας (που είναι επίσης γνωστός ως 'Στέμμα των Συρο-Αραμαίων' ή και 'Σευήρος της Γάζας'). - και

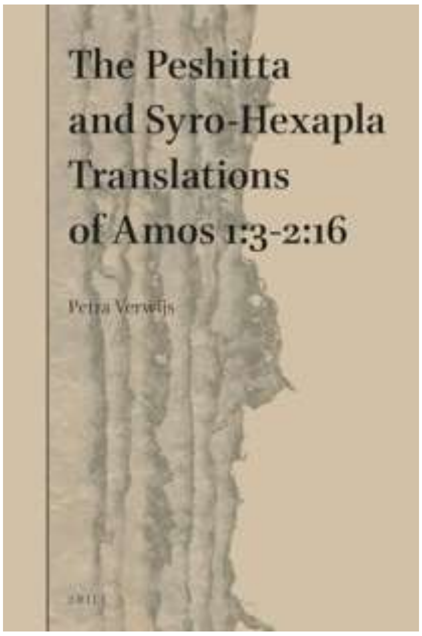

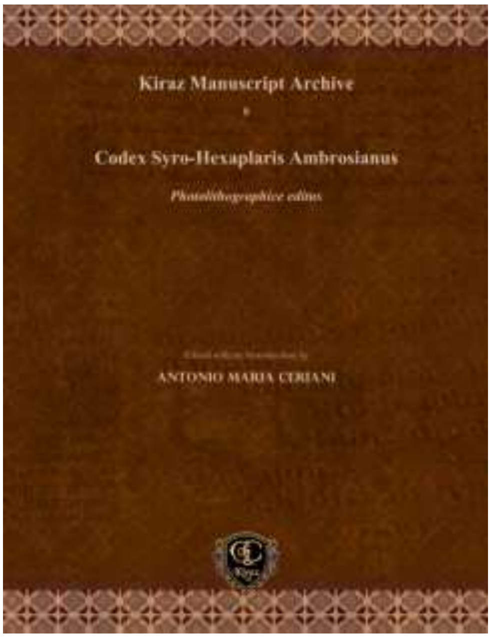

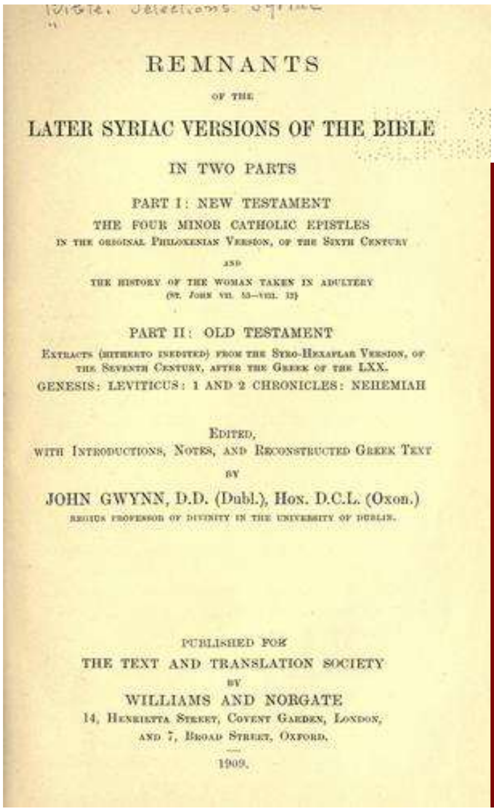
REMNANTS
OF THE
LATER SYRIAC VERSIONS OF THE BIBLE
IN TWO PARTS
PART I: NEW TESTAMENT
THE FOUR MINOR CATHOLIC EPISTLES
IN THE ORIGINAL PHILOXENIAN VERSION, OF THE SIXTH CENTURY
AND
THE HISTORY OF THE WOMAN TAKEN IN ADULTERY
(ST. JOHN VII. 53—VIII. 12)
PART II: OLD TESTAMENT
EXTRACTS (HITHERTO INEDITED) FROM THE SYRO-HEXAPLAR VERSION, OF THE SEVENTH CENTURY, AFTER THE GREEK OF THE LXX.
GENESIS: LEVITICUS: 1 AND 2 CHRONICLES: NEHEMIAH
EDITED,
WITH INTRODUCTIONS, NOTES, AND RECONSTRUCTED GREEK TEXT
BY
JOHN GWYNN, D.D. (Dubl.), HON. D.C.L. (Oxon.)
REGIUS PROFESSOR OF DIVINITY IN THE UNIVERSITY OF DUBLIN.
PUBLISHED FOR
THE TEXT AND TRANSLATION SOCIETY
BY
WILLIAMS AND NORGATE
14, HENRIETTA STREET, COVENT GARDEN, LONDON,
AND 7, BROAD STREET, OXFORD.
1909.

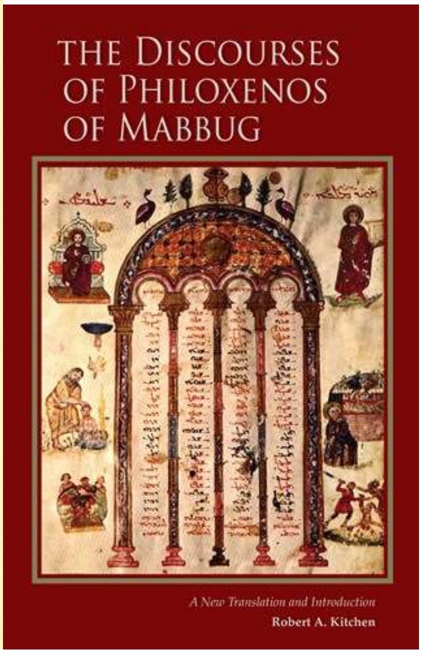

Σχετικά: https://syri.ac/other/bibleapocrypha/NT/philoxenian https://openlibrary.org/books/OL7013917M/Remnants_of_the_later_Syriac_versions_of_the_Bible.

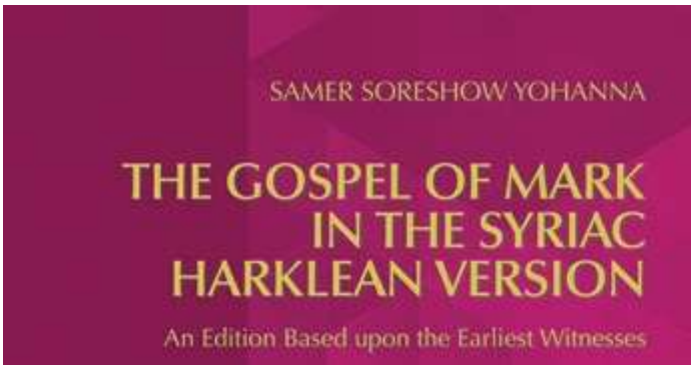

Σχετικά: https://evangelicaltextualcriticism.blogspot.com/2015/07/book-review-gospel-of-mark-in-syriac.html

6- Η μετάφραση του Θωμά του Χαρκέλ (Harklean version): αυτή ολοκληρώθηκε το 616. Ο μεταφραστής είχε την μετάφραση του Φιλοξένου του Μαμπούγκ ως πρότυπο σε μεγάλη έκταση και κατά τα λοιπά απέδωσε το ελληνικό κείμενο σχεδόν λέξη προς λέξη. Η συριακή έκδοση αυτή περιλαμβάνει για πρώτη φορά και τις μικρές Επιστολές και την Αποκάλυψη.

Μονοφυσίτης (ή μιαφυσίτης), ο Αραμαίος Θωμάς του Χαρκέλ είχε σπουδάσει στο κορυφαίο συρο-αραμαϊκό κέντρο χριστιανικής θεολογίας στο Κενεσρέ (Qenneshre) της Βόρειας Μεσοποταμίας και είχε γίνει επίσκοπος του Μαμπούγκ. Πλην όμως το 602 καθαιρέθηκε από τον επίσκοπο Δομιτιανό της Μελιτηνής, οπότε και κατέφυγε σε κοπτικό μοναστήρι έξω από την Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου, όπου και εργάστηκε πάνω στην μετάφραση αυτή την οποία του είχε παραγγείλει ο πατριάρχης Αντιοχείας Αθανάσιος Α' Γκαμολό. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Syriac_Sinaiticus
https://en.wikipedia.org/wiki/Curetonian_Gospels
https://en.wikipedia.org/wiki/William_Cureton
https://en.wikipedia.org/wiki/Peshitta
https://en.wikipedia.org/wiki/Diatessaron
https://en.wikipedia.org/wiki/Gospel_harmony
https://en.wikipedia.org/wiki/Tatian
https://en.wikipedia.org/wiki/Syriac_versions_of_the_Bible#Old_Syriac_version
https://en.wikipedia.org/wiki/Syriac_alphabet#Classical_%CA%BEEs%E1%B9%ADrang%C4%93l%C4%81
https://en.wikipedia.org/wiki/Syriac_language#History
https://makhtbonutho.blogspot.com/2020/08/peshitto-syriac-new-testament-in.html
https://en.wikipedia.org/wiki/Targum
https://en.wikipedia.org/wiki/Ezra
https://en.wikipedia.org/wiki/Syro-Hexaplar_version
https://en.wikipedia.org/wiki/Paul_of_Tella
https://en.wikipedia.org/wiki/Hexapla
https://gedsh.bethmardutho.org/Philoxenos-of-Mabbug
https://en.wikipedia.org/wiki/Philoxenus_of_Mabbug
https://en.wikipedia.org/wiki/Philoxenian_version
https://en.wikipedia.org/wiki/Manbij
https://en.wikipedia.org/wiki/Harklean_version
https://en.wikipedia.org/wiki/Thomas_of_Harqel

Για να ολοκληρώσω το θέμα, προσθέτω ότι ο Συριακός Σιναϊτικός Κώδιξ βρέθηκε επίσης από τις αδελφές Σμιθ, μελετήθηκε και φωτογραφήθηκε από τους καθηγητές που τις συνόδευσαν το 1893 (δες παραπάνω, συγκεκριμένα, την 4η παράγραφο της ενότητας Β. O Codex Climaci Rescriptus), και σήμερα ευρίσκεται στην Μονή του Σινά.

Δ. Το Χειρόγραφο με το Συριακό-Αραμαϊκό κείμενο της Απολογίας του Αγίου Αριστείδου

Αυτό ευρήκε στην βιβλιοθήκη της Μονής ο Άγγλος οριενταλιστής και βιβλιστής James Rendel Harris, κατά το πρώτο του ταξείδι στην Αίγυπτο και την Παλαιστίνη (το 1888-1889), όταν αγόρασε 47 χειρόγραφα και κώδικες με κείμενα σε εβραϊκά, συριακά αραμαϊκά, αρμενικά, γκεζ (αβησσυνικά), αραβικά και λατινικά (πριν δηλαδή συνοδεύσει το 1893 μαζί με άλλους επιστήμονες τις αδελφές Σμιθ στο Σινά). Η χρονική συγκυρία, κατά την οποία έγινε η ανακάλυψη, είχε όμως ιδιαίτερη σημασία. Το 1878, Καθολικοί Αρμένιοι μοναχοί δημοσίευσαν ένα χειρόγραφο, το οποίο ευρισκόταν στην κατοχή τους και περιλάμβανε μία αρμενική μετάφραση μικρού τμήματος της Απολογίας του Αγίου Αριστείδου. Κατά την δημοσίευση, προσέθεσαν μία δική τους λατινική μετάφραση για να διευκολύνουν τους αναγνώστες. Ωστόσο, αυτή η έκδοση επέσυρε άγρια κριτική από την πλευρά ρατσιστών και εθνικιστών οριενταλιστών όπως ο Ερνέστος Ρενάν (Ernest Renan), ο οποίος δεν ήθελε να δεχθεί ότι τα αρμενικά χειρόγραφα ήταν αυθεντικά. Είχε δηλαδή προκληθεί μία τεράστια αντιπαράθεση.

Το συριακό χειρόγραφο, το οποίο ευρήκε ο J. Rendel Harris, περιελάμβανε ολόκληρο το κείμενο. Και όταν αυτός εξέδιδε το συριακό κείμενο σε αγγλική μετάφραση, ο J.A. Robinson πρόσεξε ότι το κείμενο αυτό, του οποίου δεν σώζεται χειρόγραφο γραμμένο στα ελληνικά, είχε συμπεριληφθεί ως ομιλία μέσα σε ένα θρησκευτικό μυθιστόρημα των αρχών του 11ου αιώνα με τίτλο 'Βαρλαάμ και Ιωσαφάτ', πλην όμως αυτό είναι ένα αρκετά συντμημένο κείμενο. Έτσι, με την έκδοση της μετάφρασης του συριακού χειρογράφου ξεκίνησε και η συζήτηση για την χρονολόγηση της Απολογίας, η οποία αποτελεί το δεύτερο αρχαιότερο χριστιανικό απολογητικό κείμενο.

J. Rendel Harris

Η Απολογία του Αγίου Αριστείδου, αν είναι ένα αυθεντικό κείμενο, αποτελεί την αποστολή την οποία απέστειλε ο Αθηναίος φιλόσοφος Αριστείδης Μαρκιανός (Marcianus Aristides) στον αυτοκράτορα Αδριανό (ή Αντωνίνο Πίο, δεδομένου ότι υπάρχουν διαφορές από το αρμενικό στην συριακό χειρόγραφο). Άγιος και για τους Ορθοδόξους και για τους Καθολικούς, ο Αριστείδης φαίνεται ότι αποδέχθηκε την Χριστιανωσύνη στις αρχές του 2ου αιώνα και πέθανε γύρω στο 133-134 (ή μετά το 140).

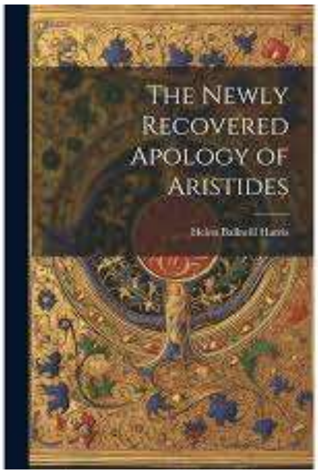

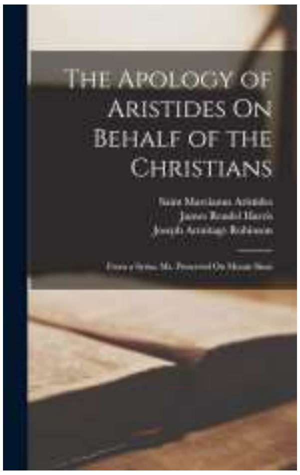

Αναφερόμενος από τον Ευσέβιο Καισαρείας και τον Ιερώνυμο, ο Άγιος Αριστείδης θεωρείται ως ο συγγραφέας ενός αρκετά ιδιότυπου ιστορικο-φιλοσοφικο-θεολογικού δοκιμίου, μέσα στο οποίο ο ίδιος διαιρεί όλη την ανθρωπότητα σε τέσσερα μόνον έθνη (δηλαδή Βαρβάρους, Έλληνες, Ιουδαίους και Χριστιανούς), προβαίνοντας μάλιστα σε άτυπες πολιτισμικές συγκρίσεις, ξεχωρίζοντας μόνον τρεις μεγάλους πολιτισμούς (Χαλδαίους, Έλληνες και Αιγύπτιους), και θεωρώντας τους Χαλδαίους ανώτερους αν και αποπλανημένους, τους Έλληνες περισσότερο ανήθικους, αφελείς, άπιστους και αμαρτωλούς, και τους Αιγύπτιους ως τους ιδιαίτερα απονενοημένους, εφόσον αυτοί 'λατρεύουν ακόμη και άγρια θηρία'. Στην συνέχεια, παρουσιάζει τους Ιουδαίους καλλίτερους από τους προαναφερμένους αλλά εσφαλμένους σε πολλά θέματα, ενώ στο τέλος εκθειάζει τους Χριστιανούς ως ανώτερους όλων και γι' αυτό ζητάει από τον αυτοκράτορα να σταματήσουν οι εναντίον τους διωγμοί. Όπως καταλαβαίνεις, οι συζητήσεις για το θεωρητικό υπόβαθρο και την θεολογική-φιλοσοφική ταυτότητα ενός τέτοιου κειμένου δεν τελειώνουν ποτέ. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/J._Rendel_Harris
https://en.wikipedia.org/wiki/Apology_of_Aristides
https://en.wikipedia.org/wiki/Aristides_of_Athens
https://www.tertullian.org/fathers/#Aristides
https://www.tertullian.org/fathers/aristides_05_trans.htm
https://www.tertullian.org/fathers/aristides_02_trans.htm
https://en.wikipedia.org/wiki/Barlaam_and_Josaphat

Ε. Ο Codex Sinaiticus Rescriptus (Επαναγραμμένος Σιναϊτικός Κώδιξ)

Ένας ακόμη σημαντικός θησαυρός της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά είναι ο Επαναγραμμένος Σιναϊτικός Κώδιξ, ο οποίος δεν πρέπει να συγχέεται με τον προαναφερμένο (στο κεφάλαιο XVIII ενότητα Β) Κώδικα του Ιωάννου της Κλίμακος (Codex Climaci Rescriptus).

Ο Επαναγραμμένος Σιναϊτικός Κώδιξ αποτελεί ένα σύνολο 19 χειρογράφων σε παλαιστινιακά αραμαϊκά που περιλαμβάνουν την Παλαιά Διαθήκη, περικοπές Ευαγγελίων και Επιστολών από Ευαγγελιστάρια, αποσπάσματα από το Παλαιό Ευαγγελιστάριο των Ιεροσολύμων (Sinai, Greek NF MG 32; Georgian NF 19, 71), πρότερον άγνωστες ομιλίες του Ιωάννου Χρυσοστόμου, Κατηχήσεις του Κυρίλλου Ιεροσολύμων (του 4ου αιώνα), και αρκετά αγιογραφικά κείμενα.

Τα χειρόγραφα του κώδικα ήταν παλίμψηστα που είχαν σβυστεί κατά τα τέλη του 10ου αιώνα για να γραφούν διάφορες ομιλίες και ένα γεωργιανό Ιαντγκαρί (Iadgari /

იადგარი), δηλαδή μία Οκτώηχος, ένα βιβλίο με ύμνους καταταγμένους ανά ένα έκαστο εκ των οκτώ διαφορετικών χριστιανικών ήχων. Σχετικά:
https://ka.wikipedia.org/wiki/ იადგარი
https://en.wikipedia.org/wiki/Octoechos_(liturgy)
https://www.loc.gov/item/00279387041-ms/
https://www.loc.gov/item/00279388355-ms/

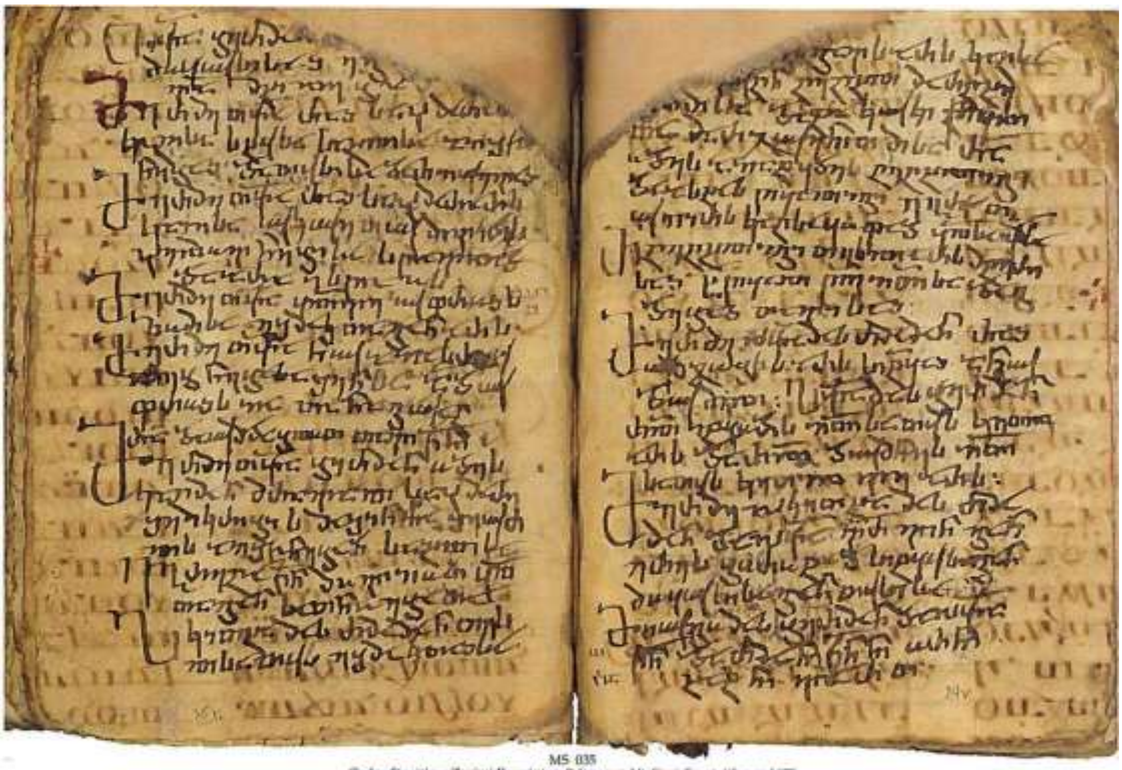

MS 035
Codex Sinaiticus Zosimi Rescriptus. Palimpsest. Mt. Sinai, Egypt, 6th c. and 979

Περισσότερα: https://www.schoyencollection.com/scribes-collection/colophons/codex-sinaticus-zosimi-rescriptus-ms-035

Ιστορικώς πολύ ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι ένα τμήμα των παλιμψήστων περγαμηνών είχε ήδη κατά τον 10ο αιώνα 'ταξειδέψει', δηλαδή μεταφερθεί, από την Παλαιστίνη στο Σινά. Αυτά είχε πάρει μαζί του ο Ιοανέ Ζοσιμέ (Ιωάννης Ζώσιμος), ένας γεωργιανός μοναχός, θεολόγος, συγγραφέας, αρχειοθέτης και καλλιγράφος, ο οποίος -αφού πέρασε μερικές δεκαετίες στο μοναστήρι Μαρ Σαμπά (Ιερά Λαύρα του Οσίου Σάββα του Ηγιασμένου) στην Κοιλάδα των Κέδρων της Παλαιστίνης- έφυγε και πήγε να εγκατασταθεί στο Σινά γύρω στο 970. Πολύγλωσσος και ιδιαίτερα εξοικειωμένος με την βιβλιοδεσία, την οργάνωση βιβλιοθηκών, την κατάταξη και αρχειοθέτηση χειρογράφων, και την τακτοποίηση του συγκεντρωμένου όγκου υλικού, σύντομα έγινε ο βιβλιοθηκάριος της μονής και προσέφερε έτσι σημαντικό έργο.

Ο Ιοανέ Ζοσιμέ έμεινε επίσης γνωστός για την κλίση και την έφεσή του στον μυστικισμό, την εκτεταμένη χρήση αριθμολογίας στα κείμενά του, τις αλληγορίες και τους συμβολισμούς που περιλάμβαναν τα ποιήματά του, και ιδιαίτερα μάλιστα για τον "Επαινο και Δόξα για την Γεωργιανή Γλώσσα", μέσα στο οποίο κάνει καλυμμένες συγκρίσεις ανάμεσα στα γεωργιανά και στα ρωμέικα ('μεσαιωνικά ελληνικά') για να δείξει ότι η μητρική του γλώσσα είναι κατ'εξοχήν ενδεδειγμένη για την επιτυχή κρυπτογράφηση μυστικών όρων και προορισμένη να παίξει καθοριστικό ρόλο κατά το Πλήρωμα του Χρόνου. Σχετικά:

https://en.wikipedia.org/wiki/John_Zosimus
https://en.wikipedia.org/wiki/Mar_Saba
Sebastian P. Brock, Sinai: a Meeting Point of Georgian with Syriac and Christian Palestinian Aramaic, in Dali Chitunashvili (ed.), The Caucasus between East and West (Tbilisi, 2012), pp. 482–494 - https://syri.ac/bibliography/53122578
https://www.researchgate.net/profile/Gocha-Kuchukhidze/publication/348406758_Georgian_Hymnography/links/5ffd5543299bf140888c93fb/Georgian-Hymnography.pdf
https://georgiatoday.ge/manuscript-by-john-zosimus-is-coming-to-georgia/
http://kartvelologi.tsu.ge/public/en/arqive/13/11
http://www.openlibrary.ge/handle/123456789/318
https://ka.wikipedia.org/wiki/ქებაჲ_და_დიდებაჲ_ქართულისა_ენისაჲ
ქებაჲ და დიდებაჲ ქართულისა ენისაჲ
https://www.youtube.com/watch?v=UmlbiGPeI2E

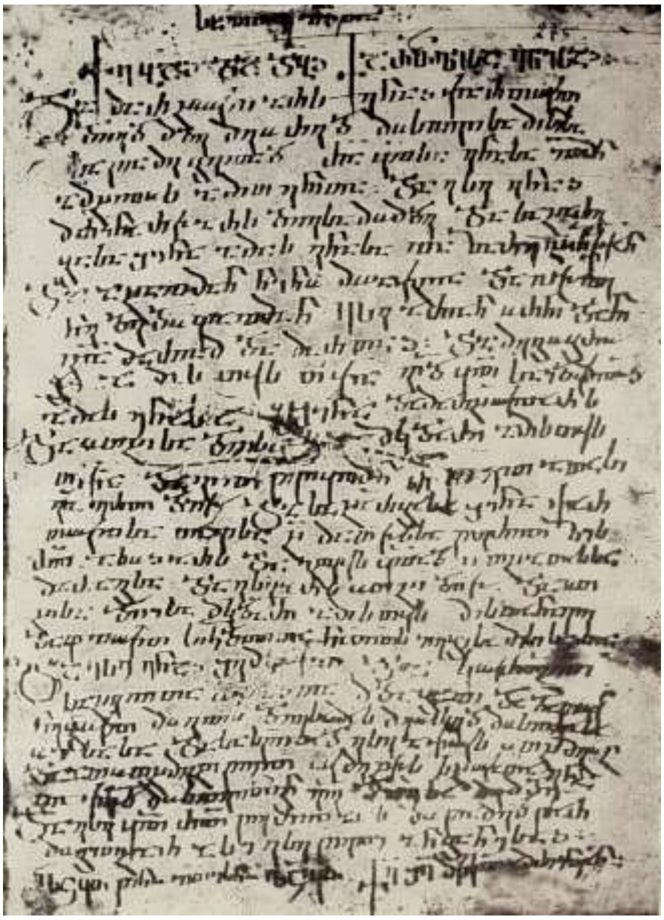

Ιοανέ Ζοσιμέ, Έπαινος και Δόξα για την Γεωργιανή Γλώσσα

Κατά τον 19ο αιώνα, ο Επαναγραμμένος Σιναϊτικός Κώδιξ μεταφέρθηκε σε ευρωπαϊκά μουσεία, ερευνητικά κέντρα, και βιβλιοθήκες σε δύο διαφορετικές περιστάσεις:

πρώτον, ο φον Τίσεν-ντορφ επήρε (μαζί με τον Σιναϊτικό Κώδικα) περίπου τα 2/3 του Codex Sinaiticus Rescriptus κατά την περίοδο 1855-1857 (και τα κατέθεσε στην τσαρική αυτοκρατορική Βιβλιοθήκη της Πετρούπολης, δηλαδή την σημερινή Εθνική Βιβλιοθήκη της Ρωσσίας), και

δεύτερον, ο Γερμανός ιεραπόστολος, ερευνητής και συλλέκτης Friedrich Heinrich Ludwig Grote (1861-1922), κατά τα πολλαπλά ταξείδια του στο Σινά, κατάφερε μέσα σε ανεξιχνίαστες συνθήκες να πάρει μαζί του σχεδόν όλο το υπόλοιπο.

Αργότερα, από την Συλλογή Γκρότε διάφοροι άλλοι συλλέκτες και αντικέρ αγόρασαν πολλά χειρόγραφα και έτσι αυτά σήμερα ευρίσκονται στις ΗΠΑ και στην Νορβηγία.

Τέλος, το 1975, όταν πολλά χειρόγραφα της Μονής του Σινά ανευρέθηκαν επί τόπου και ταυτίστηκαν σωστά από ερευνητές, έγινε αμέσως αντιληπτό ότι είχαν έτσι εντοπισθεί και τα υπόλοιπα τμήματα του κώδικα αυτού: εκείνα τα οποία έλειπαν.
Σχετικά:
https://de.wikipedia.org/wiki/Friedrich_Heinrich_Ludwig_Grote#Literatur
https://pure.manchester.ac.uk/ws/portalfiles/portal/83075756/Sinai_Syriac_Manuscripts_in_Exile.pdf

Στην διεθνή βιβλιογραφία ο κώδιξ αυτός (Sin. Georg. 34; Tsagareli 81) αναφέρεται για πρώτη φορά στην επιστημονική δημοσίευση του Γεωργιανού-Ρώσσου-Σοβιετικού καθηγητή Αλεξάνδρου Αντόνοβιτς Τσαγκαρέλι το 1888 {Alexander Tsagareli, Katalog Gruzinskikh rukopisej Sinajskogo monastyrja, Palestinskij Sbornik IV, 1 (St Petersburg, 1888), pp. 193–240 / Александр Антонович Цагарели, Каталог грузинских рукописей Синайского монастыря: Православный Палестинский сборник. Выпуск 10. (Т. 4. Вып. 1.) с. 193–240, 1 л. ил.}. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Alexander_von_Zagareli

ΣΤ. Συμπληρωματικά

Στις παραπάνω πέντε ενότητες θέλησα να δώσω μόνον ένα δείγμα της τεράστιας σημασίας την οποία η Μονή του Σινά είχε κατά τους τελευταίους δύο αιώνες. Ως προς την ανεύρεση πρωτογενούς υλικού, την βελτίωση των επιστημονικών μεθόδων, τον εντοπισμό πηγών μελέτης πολλών γλωσσών και γραφών, και την έρευνα ιστορικών χειρογράφων κομβικής σημασίας για την πρόοδο της φιλολογίας, της θεολογίας, της ιστορίας, καθώς και πολλών άλλων κλάδων των ανθρωπιστικών και ανατολιστικών επιστημών, η Μονή του Σινά υπήρξε ένας από τους πιο σημαντικούς τόπους-κέντρα παγκόσμιας πολιτισμικής κληρονομιάς, και για τον χριστιανικό κόσμο ένα αληθινό χρυσωρυχείο δεύτερο μόνο ως προς την Βιβλιοθήκη του Βατικανού.

Τόσο σημαντική υπήρξε η Μονή του Σινά που ασφαλώς και δικαιώνει όλα τα ιδρύματα που έχουν θεμελιωθεί και τα προγράμματα ερευνών και δημοσίευσης υλικού που έχουν αναληφθεί. Εννοείται βέβαια ότι σημασία στην Μονή αποδίδουν

όσοι έχουν στήσει αυτά τα ιδρύματα, λάβει τα κατάλληλα μέτρα, και προωθήσει τα προγράμματα που υποστηρίζουν είτε την έρευνα του αμύθητου θησαυρού που φυλάσσεται εκεί, είτε στην δημοσίευση και γνωστοποίησή του. Κάνω λόγο επί ίσοις όροις για κρατική και για ιδιωτική πρωτοβουλία. Όσοι δεν ενδιαφέρθηκαν για να προσφέρουν με κάποιον από τους παραπάνω τρόπους ή στους προαναφερμένους τομείς, δεν αποδίδουν σημασία στην Μονή και δεν ενδιαφέρονται για τίποτα σχετικό με αυτήν, όσα ψέμματα και αν ισχυρίζονται.

Αλλά κακά τα ψέμματα. Τόσο είναι το ακόμη μη ερευνημένο υλικό ώστε κυριολεκτικά όποια προσπάθεια και να αναληφθεί σχετικά, πάντα θα υπολείπονται πολλά να γίνουν. Συχνά μία προσπάθεια γίνεται αιτία για περισσότερο ενδιαφέρον εκ μέρους άλλων. Έτσι, για παράδειγμα, η εκδήλωση ενδιαφέροντος από την American Foundation of for the Study of Man, εκ μέρους της Βιβλιοθήκης του Κονγκρέσου και των American Schools of Oriental Research και σε συνεργασία με το (τότε) Farouk I University in Alexandria, για να συγκεντρωθεί ολόκληρος ο θησαυρός της Μονής σε μικροφίλμς ευαισθητοποίησε τον τελευταίο βασιλιά της Αιγύπτου και έτσι ανεγέρθηκε το 1951 δίπλα στην νότια πλευρά του τείχους της Μονής του Σινά ένα κτήριο όπου μεταφέρθηκαν και αρχειοθετήθηκαν τα χειρόγραφα και οι ιστορικές εκδόσεις βιβλίων της πρώτης περιόδου τυπογραφίας.

Βεβαίως η αμερικανική αποστολή υπό την διεύθυνση του Kenneth Clark (1898-1979) δεν υπήρξε εξαντλητική – κάτι που σημαίνει ότι έκτοτε και μόνο στο επίπεδο της φιλμογράφησης υπολειπόταν τεράστιος όγκος εργασίας. Σχετικά:
https://evangelicaltextualcriticism.blogspot.com/2017/08/more-manuscripts-from-library-of.html
https://www.loc.gov/collections/greek-and-armenian-patriarchates-of-jerusalem/articles-and-essays/microfilming-projects-at-mount-sinai-and-jerusalem/
https://www.loc.gov/collections/manuscripts-in-st-catherines-monastery-mount-sinai/
Aziz Suryal Atiya, The Monastery of St. Catherine in Mount Sinai, Cairo, 1950
https://dn721901.ca.archive.org/0/items/dli.ministry.17394/ignca-s13569-rb.pdf
https://en.wikipedia.org/wiki/Kenneth_Willis_Clark

Στο δεύτερο μισό του 20ου αιώνα συντάχθηκαν αρκετοί κατάλογοι κωδίκων, όπως ο Catalogue of all manuscripts in the Monastery of St. Catharine on Mount Sinai by Murad Kamil, Wiesbaden (O. Harrassowitz), 1970 (Collection consists of 3329 mss. in 12 languages, such as Arabic, Armenian, Coptic, Ethiopic, Georgian, Greek, Latin, Persian, Polish, Slavonic, Syriac and Turkish and a collection of Arabic and Turkish scrolls, totalling 1742. See World Survey of Islamic mss., v. 1, p. 225)
https://digitallibrary.al-furqan.com/our_library_item/id/8978

Επίσης: Ioannes Chr. Tarnanides, The Slavonic Manuscripts Discovered in 1975 at St. Catherine's Monastery on Mount Sinai, (Hellenic Association for Slavic Studies) Salonica, 1988
https://ia600908.us.archive.org/28/items/theslavonicmanuscriptdiscoveredin1975atstcatherinesmonasteryonmountsinaiioannisctarnanidis1988/The%20Slavonic%20Manuscript%20Discovered%20in%201975%20at%20St%20Catherine%27s%20Monastery%20on%20Mount%20Sinai%20-%20Ioannis%20C%20Tarnanidis%201988.pdf

Επίσης: πολλά συνεχιζόμενα προγράμματα έχουν ξεκινήσει προ 30 και πλέον ετών. Ένα από αυτά είναι το Slavonic Manuscripts Project που ξεκίνησε το 1992. Σχετικά:

Heinz Miklas, St. Catherine's Monastery on Mount Sinai and the Balkan-Slavic Manuscript-Tradition
http://slovo-aso.cl.bas.bg/sinai.html#project
Πρόσεξε στην ενότητα 4. The Project:
"Since many of the manuscripts have come down in a very bad condition, and quite a few of them contain palimpsests, this task will only be accomplished by a whole generation of scholars of various disciplines. So far most of the specialists working on single manuscripts or single collections have not been in close contact, even if the Ligatus initiative of the University of the Arts in London has undertaken some first steps in the right direction."

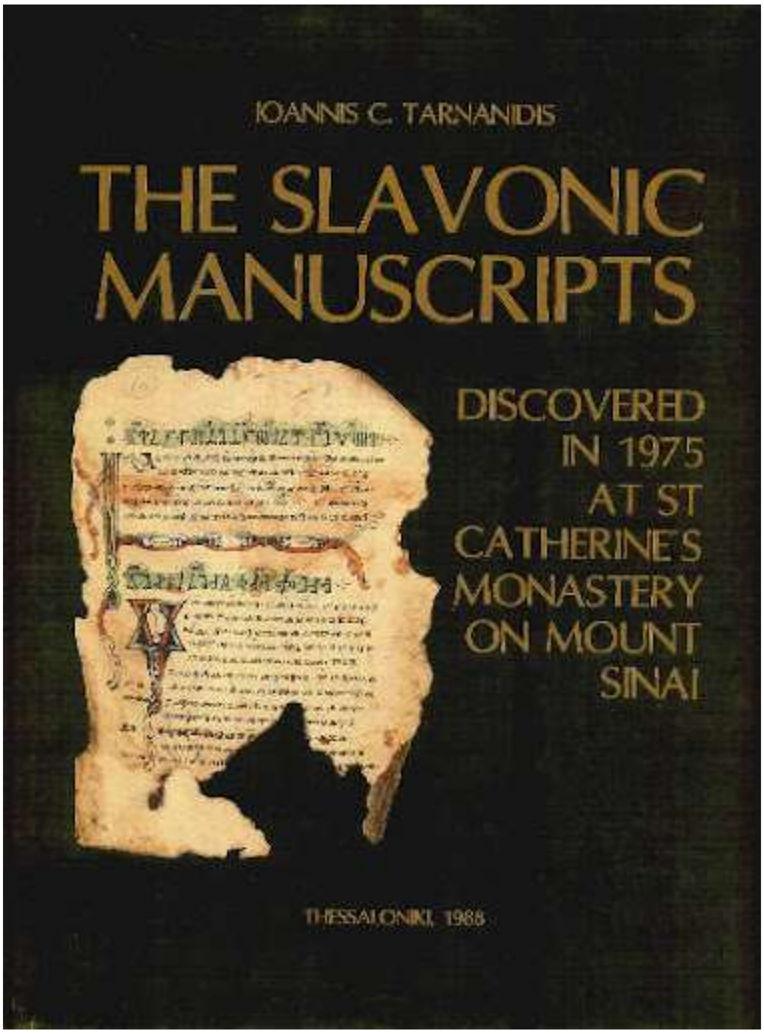

Και: Heinz Miklas, 'Excavating' the Palimpsests in the Glagolitic Manuscripts from Sinai: https://austriaca.at/0xc1aa5572%200x003e8cb3.pdf

Άλλο συνεχιζόμενο (από το 2002) πρόγραμμα είναι το Sinaitic Manuscripts Documentation Project ή όπως ορίζεται στο σάιτ του University of California, Los Angeles (UCLA): The Sinai Manuscripts Digital Library. Πρόσεξε παρακάτω τις λεπτομέρειες και τα στοιχεία που αναφέρονται σχετικά με το πρόγραμμα:
The Sinai Manuscripts Digital Library is a publication of St. Catherine's Monastery of the Sinai, Egypt, in collaboration with the UCLA Library and Early Manuscripts Electronic Library (EMEL). It hosts online the results of the Sinai Library Digitization

Project, a ten-year collaborative effort to digitize the unparalleled manuscript library of St. Catherine's Monastery.

St. Catherine's Monastery of the Sinai preserves one of the world's oldest continually operating libraries. It holds some 4,559 manuscr ipt codices, with works in 13 languages written from the 4th to the 19th century. These include the New Finds, a cache of approximately 1,100 fragmentary manuscripts discovered in 1975 when monks cleared debris from an earthquake-damaged room in the north wall of the Monastery.

The Sinai Library Digitization Project is digitizing the Monastery's manuscripts in two phases:

Phase One
Arabic and Syriac manuscripts 1,172 codices (400,000 pages)
February 2018 through March 2022

Phase Two
Greek, Georgian, Slavonic and other languages 3,387 codices (1.1 million pages)
Dates to be determined
Σχετικά: https://sinaimanuscripts.library.ucla.edu/about

Εντελώς άλλο συνεχιζόμενο (από το 2001) πρόγραμμα είναι το Library Conservation Project (A project by Ligatus for the conservation and preservation of the world's oldest library). Σχετικά:
https://www.ligatus.org.uk/stcatherines/node/649
https://www.ligatus.org.uk/stcatherines/node/722
https://www.ligatus.org.uk/stcatherines/node/3876

Velios, Athanasios and Pickwoad, Nicholas (2005) The Database of the St. Catherine's Library Conservation Project in Sinai, Egypt. IS&T Archiving 2005, Conference Proceedings, 2. pp. 73-78.
https://ualresearchonline.arts.ac.uk/id/eprint/1582/

Και φυσικά δεν αναφέρω εδώ την Saint Catherine Foundation, την οποία θα αναφέρω στο επόμενο κεφάλαιο.

Ωστόσο, πρέπει να προσθέσω ότι και μόνον οι σωζόμενες περίπου 2050 εικόνες που χρονολογούνται στην περίοδο ανάμεσα στον 6ο και τον 15ο αιώνα και ανήκουν σε διαφορετικές τεχνοτροπίες θα αρκούσαν για να συσταθεί ένα από τα πλουσιώτερα μουσεία-πινακοθήκες στον κόσμο. Τέλος, το ψηφιδωτό της Μεταμόρφωσης του Σωτήρα που ανήκει στα χρόνια του Ιουστινιανού έχει την αξία εκείνων της Αγίας Σοφίας στην Πόλη και του Αγίου Βιτάλιου στην Ραβέννα.

Θα ολοκληρώσω τονίζοντας ότι πάντοτε ενώ η αξία του γνωστού είναι υπολογίσιμη, η αξία του άγνωστου είναι ανυπολόγιστη. Αυτό έχει έτσι επειδή κανένας δεν γνωρίζει εκ των προτέρων τι ακριβώς είναι το επόμενο άγνωστο που θα γίνει γνωστό. Αν στην πραγματικότητα αυτή, προσθέσει κάποιος την όλη ιστορική διαδρομή της Μονής του Σινά, καθώς και τον πολυεθνικό, πολύγλωσσο και πολύδοξο χαρακτήρα της και πλαίσιο μοναστικού βίου, τότε εύκολα καταλαβαίνει πόσα απρόσμενα και απίστευτα μπορούν να ανακαλυφθούν σε ένα μέχρι σήμερα μη μελετημένο χειρόγραφο.

Και αυτό δεν οφείλεται στο γεγονός ότι δεν μπορούμε να πιθανολογήσουμε τι κείμενα μπορεί πάνω κάτω να έγραψαν οι μοναχοί μιας μονής, αλλά στην αδιανόητη για τον οιονδήποτε φύση ενός παλιμψήστου. Με άλλα λόγια, είναι δυνατόν κάποιοι μοναχοί-γραφείς να χρησιμοποίησαν μία περγαμηνή όπου ήταν γραμμένο ένα κείμενο σε μία άγνωστή τους γλώσσα ή ένα κείμενο με τον συγγραφέα του οποίου διαφωνούσαν. Σε αμφότερες τις περιστάσεις θα είχαν σβύσει το αρχικό κείμενο, του οποίου όμως η ανάκτηση μπορεί να αλλάξει ολότελα τις γνώσεις μας για ένα θέμα.

Από: https://bibliotecamiguelcatalan.wordpress.com/2018/10/24/algunas-cosas-curiosas-sobre-las-bibliotecas/

Τι καλλίτερο πράδειγμα από το παρακάτω;
Ο σύγχρονος ερευνητής μέσα από αποσυναρμολογημένους κώδικες της Μονής του Σινά, των οποίων τα φύλλα μπορεί να ευρίσκονται σήμερα σε 5-6 διαφορετικά σημεία της Γης, ανασυστήνει μία συριακή μετάφραση έργων του Γαληνού.
https://www.academia.edu/971175/Membra_disjecta_sinaitica_I_a_reconstitution_of_the_Syriac_Galen_Palimpsest_

Άλλα παραδείγματα είναι πρόσφατες δημοσιεύσεις που βασίζονται στο 'νέο υλικό' που ανευρέθηκε στην Μονή στις αρχές της δεκαετίας του 1970. Αυτό πιστοποιεί ότι στην μονή ζούσαν κατά περιόδους μοναχοί εξοικειωμένοι με ανατολικά συριακά και συνεπώς ήσαν Νεστοριανοί, ή ακόμη και Αλβανοί του Καυκάσου. Σχετικά:
Grigory Kessel, An East Syriac Book in the library of St.Catherine's Monastery, Sinai: the case of M20N from the 'New Finds'
https://www.academia.edu/1524870/An_East_Syriac_Book_in_the_library_of_St_Catherine_s_Monastery_Sinai_the_case_of_M20N_from_the_New_Finds_

Είναι ιδιαίτερα αξιοσημείωτο ότι στην Μονή του Σινά ανευρέθηκαν τα μόνα υπαρκτά στον κόσμο χειρόγραφα σε καυκασιανά αλβανικά, ενώ όλη η υπόλοιπη ιστορική τεκμηρίωση που διαθέτουμε στην γλώσσα αυτή είναι επιγραφική. Σχετικά:
Jost Gippert, Wolfgang Schulze, Zaza Aleksidze, Jean-Pierre Mahé (eds.), The Caucasian Albanian Palimpsests of Mt Sinai (Monumenta Palaeographica Medii Aevi, Series Ibero-Caucasica SIBE 2, Turnhout: Brepols, 2008), 2 volumes, xxiv + 530 pp., ISBN 978-2-503-53116-8
Βιβλιοκρισία του προαναφερθέντος από τον Jost Gippert:
https://www.academia.edu/116836490/The_Caucasian_Albanian_palimpsests_of_Mt_Sinai
Γενικές πληροφορίες για τα καυκασιανά αλβανικά
https://en.wikipedia.org/wiki/Caucasian_Albanian_language

Όλα αυτά μας κάνουν να αισθανόμαστε ακόμη πιο έντονη την ανάγκη για διεπιστημονικές (interdisciplinary) σπουδές, μελέτες και ειδικούς. Η φύση των θησαυρών της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά είναι τέτοια ώστε πλέον να απαιτείται μεθοδευμένη προετοιμασία ειδικών ερευνητών ικανών να καλύπτουν από μόνοι τους δύο ή τρεις επιστημονικούς κλάδους (ή ειδικεύσεις), δηλαδή συριακά-αραβικά-γεωργιανά, ή αρμενικά-ελληνικά-αραβικά, ή κοπτικά-συριακά-εβραϊκά, ή ελληνικά-παλαιστινιακά αραμαϊκά-συριακά, κοκ.

XIX. Χώρες που εμφανώς σχετίζονται με την Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά σε ιστορικό, κρατικό, θρησκευτικό και επιστημονικό-ακαδημαϊκό επίπεδο

Είναι σαφές ότι η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά δεν ανήκε ποτέ στο νεοελληνικό κράτος. Ούτε η Ελλάδα ως κράτος, ούτε και κάποιος Νεοέλληνας επιστήμονας δεν ενδιαφέρθηκε για τους θησαυρούς της Μονής κατά τον 19ο και τις αρχές του 20ου αιώνα σε επίπεδο πρωτοπορειακής έρευνας, αγοράς, μελέτης, αποκρυπτογράφησης, δημοσίευσης χειρογράφων, και αρχειοθέτησης των εκεί θησαυρών – τουλάχιστον σε βαθμό ικανό να συγκριθεί με ένα από τα πολλά παραδείγματα Ευρωπαίων και Αμερικανών ερευνητών και επιστημόνων που μόλις προανέφερα. Ακόμη και ο ρωμέικης καταγωγής Οθωμανός φιλόλογος και ιστορικός, ο οποίος εργάστηκε στην Βιβλιοθήκη του Ορθοδόξου (Χαλκηδόνιου) Πατριαρχείου Ιεροσολύμων και αργότερα δίδαξε στο Πανεπιστήμιο της Πετρούπολης της Ρωσσίας (παίρνοντας μάλιστα ρωσσική υπηκοότητα), Αθανάσιος Παπαδόπουλος-Κεραμεύς (1856-1912) δεν πρόλαβε να ασχοληθεί με την Μονή του Σινά. Σχετικά: https://en.wikipedia.org/wiki/Athanasios_Papadopoulos-Kerameus

Α. Αίγυπτος: μία δυτική αποικία

Εντωμεταξύ, οι διεθνείς εξελίξεις δεν αποτελούν ούτε αποτέλεσμα θεωρητικολογίας, ούτε συνάρτηση κάποιου νεφελώδους και ουσιαστικά ανύπαρκτου μυθεύματος περί δικαίου, ούτε συνέπεια αδράνειας βασισμένης σε άγνοια και ιστορική παραχάραξη. Έτσι, όπως προανέφερα στο κεφάλαιο XIV (στις πρώτες πέντε παραγράφους), δεν απαιτήθηκε να τερματιστεί βίαια το Χεντιβάτο (ή Αντιβασιλεία) και ως θεσμός να αντικατασταθεί από το 'Σουλτανάτο της Αιγύπτου' (έπειτα από αποικιοκρατικού χαρακτήρα παρέμβαση των Άγγλων το 1914), για να αποσπασθεί (κατά το 'Επεισόδιο της Άκαμπα' ή την 'Κρίση της Τάμπα') και να περιληφθεί ντε φάκτο στην αιγυπτιακή επικράτεια η χερσόνησος του Σινά. Αυτό έγινε ήδη το 1906. Έτσι, η όλη ευρύτερη περιοχή, στην οποία ευρίσκεται η ιστορική μονή, εδώ και 119 χρόνια ανήκει στην Αίγυπτο (πλην των περιόδων ισραηλινής κατοχής), όποια κρατική μορφή και αν αυτή η χώρα προσέλαβε.

Αυτά όλα τα τονίζω επειδή είναι εμφανές ότι η παρεμβαλλόμενη αποικιοκρατική δύναμη (δηλαδή η Αγγλία) δεν θέλησε να γίνει ποτέ η χερσόνησος του Σινά ένα θέμα προς συζήτησιν σε διεθνή φόρα ή μία παράγραφος σε διεθνείς συνθήκες. Δεν υπάρχει καμμία Συνθήκη των Σεβρών ή Συνθήκη της Λωζάνης για την χερσόνησο του Σινά.

Ανασυσταθέν χάρη σε
α) γαλλική παρέμβαση (το 1798),
β) αγγλογαλλικό παρεμβατισμό μακρόχρονης διάρκειας και πολλαπλών-περιπλόκων διαστάσεων, και
γ) συνεχή ευρωπαϊκή παρουσία, παρείσφρυση και επίδραση επί της τοπικής κοινωνίας, ...
... το έδαφος της Κοιλάδας του Νείλου συνέβη να 'γίνει' ένα σύγχρονο κράτος – όχι επειδή οι κάτοικοί του ενδιαφέρθηκαν ποτέ για κάτι τέτοιο (ίσα-ίσα το αντέκρουσαν και το καταπολέμησαν πλειστάκις στα χρόνια της γαλλικής εξουσίας και κατά τις πρώτες δεκαετίες της εξουσίας της ψευτοδυναστείας του Μουχάμαντ Άλυ, πριν έκτοτε παραμείνουν για πάντα αδιάφοροι για το κράτος 'τους' και την ξενόφερτη, αλβανική, ηγετική του κάστα), αλλά επειδή αυτή ήταν η αποικιοκρατική απόφαση που τους είχε λάχει.

Ενάντια σε μία ξένη απόφαση για την χώρα τους οι Αιγύπτιοι δεν κινήθηκαν ποτέ κατά τα τελευταία 3000 χρόνια – εκτός και αν ο ξεσηκωμός τους ήταν ήδη συνέπεια άλλης ξένης απόφασης. Οπότε, γι'αυτούς το να ανήκει το Σινά στην χώρα τους ή όχι δεν ήταν ποτέ μία υπόθεση μεγάλης σημασίας. Εάν θα πολεμούσαν, θα το έκαναν μόνον επειδή έτσι θα τους είχε φανατίσει ένας περιστασιακός ηγέτης ή ενδεχομένως κάποιοι ιμάμηδες, και μέχρις ότου παρατήσουν τα όπλα τους και τρέξουν να σωθούν, συχνά μάλιστα βγάζοντας τις αρβύλες τους, όπως έκαναν στον πόλεμο του 1967, επειδή τα ποδάρια τους είναι συνηθισμένα στην καυτή άμμο. Και πως να είναι αλλοιώς, εφόσον Αιγύπτιοι πολέμησαν για την χώρα τους για τελευταία φορά πριν από δύο χιλιετίες, στα πτολεμαϊκά χρόνια, ενάντια στους Ρωμαίους και τους Συρο-Αραμαίους των Σελευκιδών; Στα ρωμαϊκά χρόνια, αν ποτέ χρειαζόταν, Ρωμαίοι πολεμούσαν για την Αίγυπτο, και στα ισλαμικά χρόνια Τουρανοί Μαμελούκοι.

Κάτω από την πίεση της συμμετοχής της στην λεγόμενη 'διεθνή κοινότητα' (ο όρος είναι μία φενάκη), η σύγχρονη Αίγυπτος, ως κράτος-κυβέρνηση πρώτα και ως ερευνητές-επιστήμονες ύστερα, έδειξε ένα αξιοσημείωτο ενδιαφέρον για την Μονή του Σινά. Όχι ότι μπορεί αυτό να θεωρηθεί αντίβαρο στην έντονη δυτικοευρωπαϊκή και

βορειοαμερικανική ερευνητική ορμή βέβαια, αλλά στον δυτικό οριενταλισμό είναι πάντοτε δυνατόν να εντοπισθούν υστερόβουλα κίνητρα και ύπουλες προθέσεις. Να διαγραφεί (αποκρυβεί) ο σαφής και ιστορικά αντι-δυτικός, αντι-καθολικός, αντι-φράγκικος, αντι-ευρωπαϊκός χαρακτήρας των μοναχών και των ηγουμένων της μονής είναι εμφανώς μία δυτική πρόθεση. Αν κάτι τέτοιο επιτευχθεί χάρη σε σημερινούς Αιγύπτιους επιστήμονες-ειδικούς στο θέμα, αυτό θα αποτελεί σαφώς μία σημαντική αποικιοκρατική δυτική επιτυχία σε επιστημονικό, ακαδημαϊκό, πνευματικό, εκπαιδευτικό και μορφωτικό επίπεδο.

Και δυστυχώς οι Αιγύπτιοι επιστήμονες, οι οποίοι μπορεί να είναι δήθεν πατριωτικοί και αντιδυτικοί σε συμπεριφορικό-νοοτροπικό ή θρησκευτικό ή πολιτικό επίπεδο, δεν αντιλαμβάνονται καθόλου ότι η απόρριψη της αποικιοκρατίας (decolonization) και του εκδυτικισμού (deWesternization) πρέπει να υφίστανται κατ'εξοχήν και προπαντός σε επιστημονικό, ακαδημαϊκό, πνευματικό, εκπαιδευτικό και μορφωτικό επίπεδο. Έτσι καταλήγουν σε κενό, στείρο και ατελέσφορο αντι-δυτικό πολιτικό-οικονομικό λόγο, ο οποίος δεν μπορεί παρά να προέρχεται από αμόρφωτα και ανίδεα ανεγκέφαλα, τα οποία δεν καταλαβαίνουν ότι οι πιο σημαντικές διαστάσεις της αποικιοκρατίας ήταν σε άλλα επίπεδα πολύ πιο καθοριστικά από την πολιτική, την οικονομία και τον στρατό.

Από: http://slovo-aso.cl.bas.bg/sinai.html (όπου υπάρχει και List of Manuscripts and XML encoding με συνδέσμους για το κάθε χειρόγραφο)

Β. Ο Λιβανέζος Χριστιανός Ναούμ Σουκέιρ στην υπηρεσία των Άγγλων, η προσάρτηση του Σινά, και η πρώτη 'Ιστορία του Σινά' στα σύγχρονα αραβικά

Και όντως, ολότελα αποικιοκρατικού χαρακτήρα είναι και η έναρξη του συγχρόνου αιγυπτιακού, φιλολογικού περισσότερο και λιγώτερο ακαδημαϊκού, ενδιαφέροντος για την Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά, την ιστορία και τους θησαυρούς της.

Ο Ναούμ Μπέης Μπεν Μπισάρα Νικόλα Σουκέιρ, περισσότερο γνωστός ως Ναούμ Σουκέιρ (نعوم_شقير /Nahum ή Naoum Shuqair; 1863-1922), ήταν ένας Λιβανέζος χριστιανός, ο οποίος γεννήθηκε στην Κάσμπα (κάστρο) του Σουεϊφάτ (Choueifat ή Shuwayfat/شويفات) έξω από την Βηρυττό σε μία σημαντική οικογένεια (ένας συγγενής του ήταν ο πρώτος δήμαρχος της πόλης του) υεμενικής καταγωγής. Μετά από σπουδές στο τότε Syrian Evangelical College ή Syrian Protestant College (δηλαδή το μετά το

1920 γνωστό ως American University of Beirut), οι οποίες τον έκαναν να μισεί την πατρίδα του, δηλαδή την Οθωμανική Αυτοκρατορία, και κάθε τι το μουσουλμανικό, έφυγε στην Αίγυπτο, όπου κατατάχθηκε στον αγγλικό στρατό και στάλθηκε αμέσως με το μικρό εκστρατευτικό σώμα (relief force), το οποίο είχε εντολή να σώσει (1884-1885) τον στρατηγό Γκόρντον (Gordon Pasha) στο Χαρτούμ.

Ναούμ Μπέης Σουκέιρ

Μετά την αποτυχία της αποστολής (έφθασαν με καθυστέρηση δυο ημερών από τα γεγονότα) και την επιστροφή του από το Χαρτούμ, ο Ναούμ Σουκέιρ εργάστηκε στο Ασουάν ως μεταφραστής όντας στέλεχος στο Frontier Corps, και αργότερα ως κατάσκοπος στο τμήμα μυστικών υπηρεσιών. Ακολούθησε διάφορους Άγγλους αξιωματικούς στο Σουδάν, τον ταγματάρχη Reginald Wingate στο Τοκάρ, συμμετείχε σε πολλές εκστρατείες (Ντόνγκολα/Dongola Campaign και Ομντουρμάν/Omdurman Campaign) και μάχες (στην Φάρκα/Farka, στο αλ Χαφίρ/El-Hafir και στο Καράρι / Karari), και μάλιστα συγκέντρωσε για τις ανάγκες της υπηρεσίας του ένα ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό εγγράφων και τεκμηρίων της λεγόμενης 'Επανάστασης του Μάχντι' (επρόκειτο για μία μη θρησκευτικού χαρακτήρα εθνικο-απελευθερωτική εξέγερση εναντίον της αποικιοκρατικής πανούκλας της Αγγλίας) και του 'μαχντικού' κράτους του Σουδάν (αυτό ήταν το πρώτο σύγχρονο ελεύθερο αφρικανικό κράτος).

Αυτά τα έγγραφα μετέφερε στην στρατιωτική διοίκηση στο Κάιρο, τα κατέταξε και τα μελέτησε, και έτσι σήμερα αυτά αποτελούν ένα σημαντικό τμήμα των κρατικών σουδανικών αρχείων (National Archives in Khartoum). Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Choueifat
https://online-exhibit.aub.edu.lb/exhibits/show/founders--legacy---honoring-th/----founding-of-the-syrian-pro
https://en.wikipedia.org/wiki/American_University_of_Beirut#History

https://en.wikipedia.org/wiki/Mount_Lebanon_Mutasarrifate#Al-Nahda
https://en.wikipedia.org/wiki/Charles_George_Gordon#The_capture_of_Khartoum
https://en.wikipedia.org/wiki/Nile_Expedition
https://en.wikipedia.org/wiki/Reginald_Wingate#Military_career

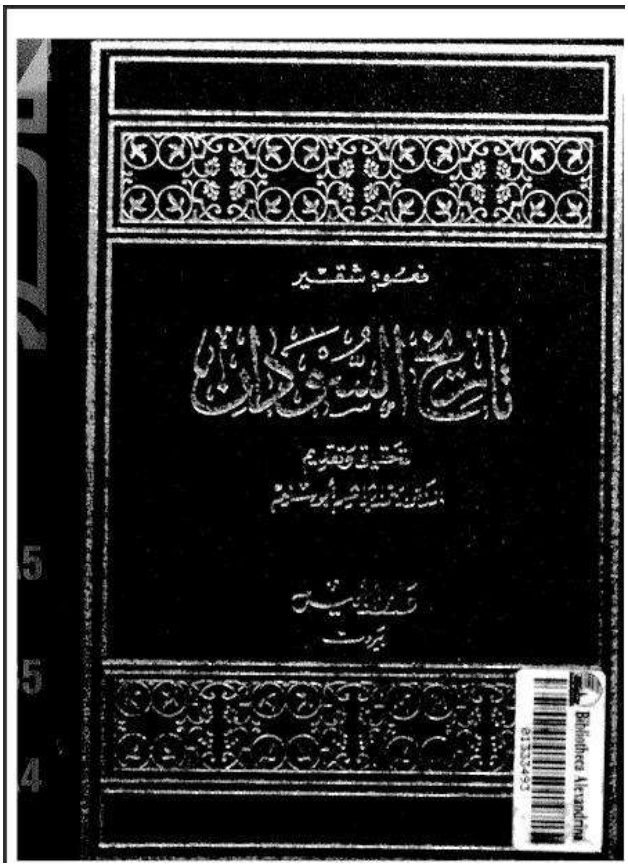

Ιστορία του Σουδάν, υπό Ναούμ Σουκέιρ

Μόλις το 1904, κατάφερε ο Ναούμ Σουκέιρ, ο οποίος εντωμεταξύ είχε προαχθεί σε 'μπέη' από την αγγλική αποικιοκρατική διοίκηση, να εκδώσει σε ένα τόμο την Ιστορία του Σουδάν (تاريخ السودان), ογκώδες έργο εκ χιλίων και πλέον σελίδων που επιμελήθηκε και εξέδωσε εκνέου μέσα στα πλαίσια μιας σειράς (أدباء و علماء و مؤرخون في تاريخ السودان/ Writers, scholars and historians in the history of Sudan) το 1981 ο δρ. Μουχάμαντ Ιμπραήμ Αμπού Σαλίμ (Muhammad Ibrahim Abu Salim) στην Βηρυττό. Πιο πριν, ήδη το 1894, είχε εκδώσει ένα αρκετά μικρότερο αλλά θεματικώς πιο εξειδικευμένο βιβλίο με μεγάλο εθνογραφικό ενδιαφέρον (أمثال العوام في مصر والسودان والشام/ Proverbs of common people in Egypt, Sudan and Sham / Παροιμίες απλών ανθρώπων στην Αίγυπτο, το Σουδάν και την Συρο-Παλαιστίνη). Σχετικά:
https://ar.wikipedia.org/wiki/نعوم_شقير
https://dn720003.ca.archive.org/0/items/20211108_20211108_2021/تاريخ%20السودان%20ت%20أبو%20سليم.pdf
https://ia802801.us.archive.org/4/items/AmthalAlAwamFeyMisrWaAlSudanWaAlSham/AmthalAlAwamFeyMisrWaAlSudanWaAlSham.pdf

Από το 1900, ήταν ο διευθυντής του Ιστορικού Τμήματος της Αγγλικής Διεύθυνσης Μυστικών Υπηρεσιών, η οποία μεταφέρθηκε στο Χαρτούμ, αν και το αρχιστρατηγείο ήταν στο Κάιρο. Γι'αυτό και η σημαντική δραστηριότητα, την οποία είχε ο Σουκέιρ στο Σινά, τεκμηριώνεται κυρίως χάρη σε πολλά έγγραφα (της Συλλογής των, εντελώς

αγγλοκρατούμενων, 'Αιγυπτιακών' Στρατιωτικών Μυστικών Υπηρεσιών) που σήμερα ευρίσκονται στα Σουδανικά Εθνικά Αρχεία.

Το 1906, ο Ναούμ Σουκέιρ έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην σύγκρουση μεταξύ των οθωμανικών αρχών από την μια και από την άλλη των Άγγλων αποικιοκρατών και των Αιγυπτίων δούλων τους στο λεγόμενο 'Επεισόδιο της Άκαμπα' (ή 'Κρίση της Τάμπα'). Αυτό ήταν μία αψιμαχία, η οποία έλαβε χώρα στην περιοχή του μυχού του Κόλπου της Άκαμπα. Σήμερα, η Άκαμπα είναι το επίνειο της Ιορδανίας και μία σχετικώς μεγάλη πόλη. Πιο δυτικά, η Εϊλάτ είναι μία μικρή ισραηλινή πόλη και λιμάνι που αναπτύχθηκε μετά την άφιξη σιωνιστών εποίκων στην στενή περιοχή δυτικά των ιορδανοϊσραηλινών και ανατολικά των αιγυπτοϊσραηλινών συνόρων. Στα νοτιοδυτικά της συνοριακής γραμμής Αιγύπτου-Ισραήλ ευρίσκεται ένα αιγυπτιακό θέρετρο, η Τάμπα. Πριν από ένα αιώνα, ήταν απλώς ένα τοπωνύμιο γνωστό στις φυλές των βεδουίνων που κατοικούσαν τριγύρω.

Η εν λόγω αψιμαχία προκλήθηκε εξαιτίας της ασάφειας που υπήρχε στην περιοχή ανατολικά της Αιγύπτου, οθωμανικής επαρχίας και χεντιβάτου-αντιβασιλείας επί ένα σιώνα. Όπως προανέφερα, τα σύνορα μεταξύ της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και της 'επαρχίας' της, η οποία ουσιαστικά τελούσε υπό γαλλο-αγγλική κατοχή, ήταν πάντα ασαφή. Η ασάφεια διατηρήθηκε και μετά την δημιουργία της Διώρυγας του Σουέζ που ποτέ της δεν απετέλεσε τότε συνοριακή γραμμή. Μάλιστα, στο τι τότε λεγόταν 'Σινά' συμπεριλαμβανόταν και η περιοχή του σημερινού νότιου Ισραήλ που ονομάζεται 'Έρημος του Νέγκεβ' (ο όρος ήταν τότε ανύπαρκτος).

Η αψιμαχία οφειλόταν στο γεγονός ότι οι Οθωμανοί είχαν αρχίσει την κατασκευή της σιδηροδρομικής γραμμής Βερολίνου-Ιστάνμπουλ-Βαγδάτης με την βοήθεια των

Γερμανών και έτσι έκαναν σχέδια, τα οποία μάλιστα σύντομα υλοποίησαν, για ένα παρακλάδι που θα περνούσε από Ιεροσόλυμα και θα έφθανε στην Μεδίνα. Ήθελαν λοιπόν να κάνουν μία προέκταση προς τα δυτικά για το επίνειο που θα μπορούσε να γίνει (και έγινε) η Άκαμπα – κάτι το πολύ αντίθετο στα αγγλικά αποικιοκρατικά σχέδια. Οι Άγγλοι κινητοποίησαν μάλιστα και δύο πολεμικά τους πλοία αλλά οι Οθωμανοί επέμεναν, πλην όμως τελικά κάμφθηκαν ύστερα από εκδήλωση γαλλικών και ρωσσικών πιέσεων προς τον Σουλτάνο, παράλληλα με μία σχετικά απρόσμενη γερμανική αποστασιοποίηση από το εν λόγω θέμα. Σχετικά με τους οθωμανικούς σιδηροδρόμους:
https://en.wikipedia.org/wiki/Hejaz_railway
https://en.wikipedia.org/wiki/Jezreel_Valley_railway
https://en.wikipedia.org/wiki/Jaffa%E2%80%93Jerusalem_railway
https://en.wikipedia.org/wiki/Berlin%E2%80%93Baghdad_railway
https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_rail_transport_in_Turkey#Ottoman_Empire_period
https://wilburstravels.com/2021/08/01/the-railroad-in-damascus-2/

Έτσι το 1906, η συνοριακή γραμμή μεταξύ της Αιγύπτου και της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας ορίσθηκε από την Άκαμπα μέχρι την Ράφα. Η ιστορία αυτή ήταν άκρως ιδιότυπη και σχεδόν παρανοϊκή, διότι ουσιαστικά ορίζονταν ύστερα από οικτρές αποικιοκρατικές παρεμβάσεις τα σύνορα μιας επαρχίας μιας χώρας, δηλαδή της Αιγύπτου, με το υπόλοιπο της χώρας, δηλαδή την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Ήταν δηλαδή σαν να θέλουν σήμερα οι ΗΠΑ να ορίσουν μέσα στην Ελλάδα που πέφτει γραμμή 'συνόρων' μεταξύ Μακεδονίας και Θεσσαλίας.

Στην 'Κρίση της Τάμπα' ανακατεύθηκαν μάλιστα πολλοί άλλοι παράγοντες, δεδομένου ότι είχε ήδη αρχίσει η σιωνιστική επιχείρηση εποικισμού της Παλαιστίνης και ήδη τότε υπήρχαν κάποιες σιωνιστικές ομάδες που ήθελαν να εγκατασταθούν στην Γάζα και στην Ράφα και μάλιστα να κατασκευάσουν ένα τεράστιο κανάλι που

θα έφερνε στις σιωνιστικές κοινότητες εποίκων-κιμπούτζ της Παλαιστίνης νερό από τον Νείλο! Σχετικά:
https://www.encyclopedia.com/humanities/encyclopedias-almanacs-transcripts-and-maps/aqaba-incident
https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_the_Negev_during_the_Mamluk_and_Ottoman_periods#Territorial_history
https://en.wikipedia.org/wiki/Taba_Crisis#1892:_Border_redefinitions
https://en.wikipedia.org/wiki/Taba_Crisis#1899/1900:_Beersheba_and_the_Beersheba_District
https://en.wikipedia.org/wiki/Taba_Crisis#1902:_The_el-Arish%E2%80%93Rafah_affair
https://en.wikipedia.org/wiki/Taba_Crisis#1906:_The_Taba_Crisis
Alexander Knesevich and the Consular Agency in Gaza, 1905–1914
https://www.palestine-studies.org/en/node/226045
https://www.palestine-studies.org/sites/default/files/jq-articles/Pages_from_JQ_71_-_Halevy_0.pdf
https://ia600207.us.archive.org/13/items/britishdocuments05grea/britishdocuments05grea.pdf
https://archive.org/details/britishdocuments05grea/page/189/mode/1up?view=theater
https://archive.org/details/britishdocuments05grea/page/n8/mode/1up?view=theater

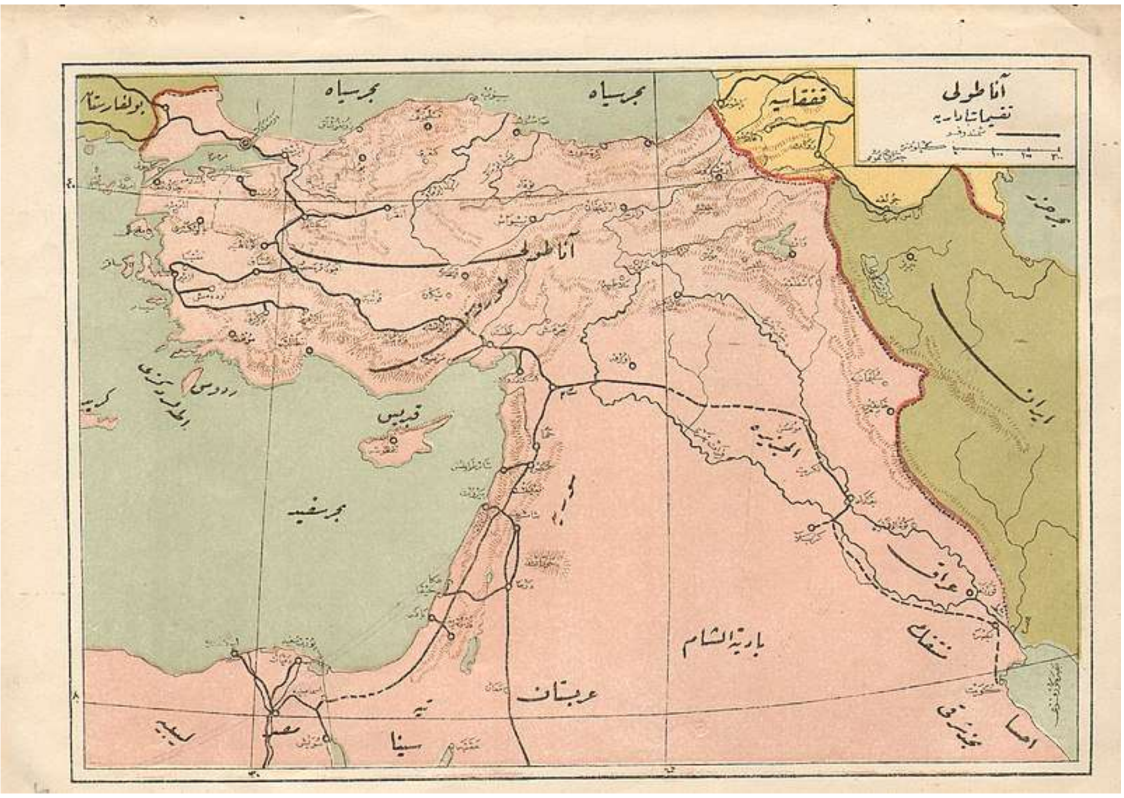

Επιπλέον για την Κρίση της Τάμπα:
Dr Yunan Labib Rizq, Historical Roots of the Taba Problem (Table of Contents, Foreword, Introduction and Part 1 of the book); Misr al-Nahdah, the Center for Egyptian Archives and Contemporary History, General Egyptian Book Organization,

168 pages + 39 pages reprint in English of "Correspondence Respecting the TurcoEgyptian Frontier in the Sinai Peninsula")
https://apps.dtic.mil/sti/tr/pdf/ADA338010.pdf

Dotan Halevy, Marginal Diplomacy: Alexander Knesevich and the Consular Agency in Gaza, 1905–1914
https://www.palestine-studies.org/sites/default/files/jq-articles/Pages_from_JQ_71_-_Halevy_0.pdf

Ghazi F. al-Atnah, Salah Khairani, Muhammad al-Tarawinah, Jabr M. al-Khatib: The Issue of Aqaba in 1906 through Archive Documents and Ottoman Sources
https://search.emarefa.net/en/detail/BIM-1688217-the-issue-of-aqaba-in-1906-through-archive-documents-and-ott
https://www.researchgate.net/publication/367045923_The_Issue_of_Aqaba_in_1906_Through_Archive_Documents_and_Ottoman_Sources

Nurit Kliot, The Evolution of the Egypt Israel Boundary: from Colonial Foundations to Peaceful Borders, International Boundaries Research Unit BOUNDARY & TERRITORY BRIEFING Volume 1 Number 8
https://www.durham.ac.uk/media/durham-university/research-/research-centres/ibru-centre-for-borders-research/maps-and-databases/publications-database/boundary-amp-territory-briefings/btb_1-8.pdf

Case concerning the location of boundary markers in Taba between Egypt and Israel; REPORTS OF INTERNATIONAL ARBITRAL AWARDS, 29 September 1988, volume XX, pp. 1-118
https://legal.un.org/riaa/cases/vol_xx/1-118.pdf

British Documents on the Origins of the War, 1898-1914; vol. V The Near East, the Macedonian Problem and the Annexation of Bosnia; edited by Temperley, Harold William Vazeille (1879-1939) and Gooch, G. P. (George Peabody; 1873-1968); London 1928 (vols. 1-11) https://catalog.hathitrust.org/Record/000401929 and
https://archive.org/details/britishdocuments05grea/page/n9/mode/2up

Ο Ναούμ Σουκέιρ εγνώριζε για το Σινά ήδη πριν μετατεθεί εκεί και παρευρεθεί στις τελικές διαπραγματεύσεις ανάμεσα σε Οθωμανούς και Άγγλους/Αιγύπτιους. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ο διοικητής της περιοχής ήταν πάντοτε ένα στέλεχος που υπαγόταν στον Άγγλο Διοικητή των Μυστικών Υπηρεσιών στην Αίγυπτο. Έτσι, κατά την 'Κρίση της Τάμπα', ο Σουκέιρ ήταν ο γραμματέας της αγγλικής/αιγυπτιακής αντιπροσωπείας που συναντήθηκε επί τόπου με τους Οθωμανούς με σκοπό να συμφωνήσουν για τις διάφορες λεπτομέρειες και να ορίσουν-τακτοποιήσουν τις εκκρεμότητες της συμφωνίας. Έτσι, μετά από μία μακρά περίοδο διαβίωσης στο Σινά και συνεχών μετακινήσεων στις διάφορες περιοχές του, ύστερα από πολλές συζητήσεις με τους μοναχούς της μονής, και έπειτα από εξαιρετική εξοικείωση με τους βεδουίνους και τις διαφορετικές φυλές των νομάδων του Σινά, συνέγραψε ο Σουκέιρ την πρώτη ιστορία του Σινά στα αραβικά.

"Η Ιστορία του Σινά και των Αράβων" (δηλαδή των Βεδουίνων νομάδων της εκεί περιοχής) κυκλοφόρησε το 1916 και επανεκδόθηκε το 1991 από τον δρα Μουχάμαντ Ιμπραήμ Αμπού Σαλίμ. Το ογκωδέστατο έργο (πάνω από 800 σελίδες) περιλαμβάνει μία πολύ ενδιαφέρουσα Εισαγωγή, όπου παρατίθενται εξονυχιστικές περιγραφές της Γεωγραφίας του Σινά, και ένα αρκετά πρωτότυπο Επίλογο, στον οποίο ο συγγραφέας προσπαθεί να συσχετίσει το Σινά ιστορικώς με την Αραβία, την Παλαιστίνη, και την Μεσοποταμία.

Ως βιβλίο, η 'Ιστορία του Σινά' του Ναούμ Σουκέιρ δείχνει επίσης συστηματική μελέτη της μέχρι τότε δυτικής επιστημονικής και μη βιβλιογραφίας, την οποία ωστόσο ο συγγραφέας δεν παραθέτει (κάτι το φυσιολογικό εφόσον απειροελάχιστοι αναγνώστες του θα διάβαζαν μία δυτική ευρωπαϊκή γλώσσα), και αρκετά καλή γνώση των περιόδων της Ύστερης Αρχαιότητας στην ευρύτερη περιοχή, με έντονη αναφορά τα βασίλεια των Ιουδαίων, και των Ναβατηνών (Αραμαίων) της Πέτρας (Ρέκεμ) στην σημερινή Ιορδανία. Σχετικά:
https://dn720005.ca.archive.org/0/items/20211109_20211109_1718/تاريخ%20سيناء.pdf

Αγγλικός χάρτης της Αιγύπτου, δημοσιευμένος το 1894, δείχνει τα σύνορα της Αιγύπτου όπως τα είχε προσδιορίσει ο Λόρδος Κρόμερ (Cromer) το 1892.

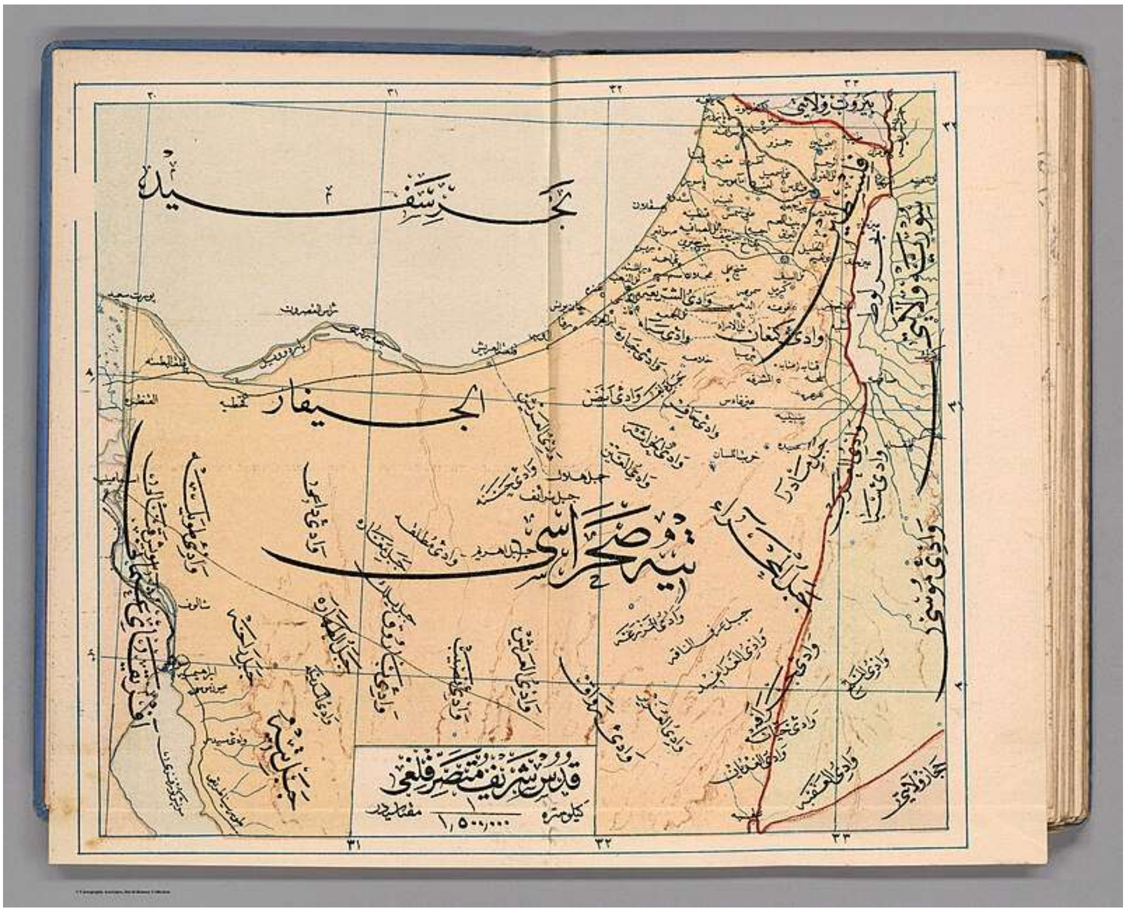

Οθωμανικός χάρτης από το 1907 μέχρι το 1912. Ο χάρτης τιτλοφορείται "Περιοχή της Ιερουσαλήμ". Η Αίγυπτος δεν αναφέρεται καθόλου. Δυτικά του Κόλπου του Σουέζ, η περιοχή ονομάζεται "Οθωμανική Αφρική".

Ο Ναούμ Σουκέιρ έπαιξε σημαντικό κοινωνικό και πολιτικό ρόλο στην Αίγυπτο των αρχών του 20ου αιώνα. Επικεφαλής της Saint George Charitable Society, ήταν ένας από τους ιδρυτές της Syria Relief Society. Ξεχωριστό μέλος των εν Αιγύπτω Συρίων κσι Λιβανέζων (οι οποίοι τότε εννοούντο ως ένα και ενιαίο έθνος και ονομάζονταν 'Λεβαντίνοι'/Levantines), προέτρεπε στους συμπατριώτες του να αναμειχθούν με την αιγυπτιακή κοινωνία, διατηρώντας ωστόσο την ταυτότητά τους. Αυτό δείχνει ότι ο Σουκέιρ ήθελε να τους χρησιμοποιήσει στο έπακρο για να συμβάλει κατά το δυνατόν στον εκδυτικισμό της Αιγύπτου. Γνωστό μέλος μιάς μασωνικής στοάς στο Κάιρο, είχε συμβάλει στο φθοροποιό και διαβρωτικό εργο αυτών των απατεώνων που τόσα δεινά επέσυραν για την ευρύτερη περιοχή. Πέθανε το 1922 χωρίς ωστόσο να προλάβει να δημοσιεύσει την Ιστορία της Υεμένης που είχε συγγράψει και η οποία δεν έχει έκτοτε εκδοθεί αλλά υπάρχει μόνον ως χειρόγραφο (تاريخ اليمن / History of Yemen). Επιπλέον: المؤرخ نعوم شقير يشرح في خطبة نادرة عمرها 105 سنوات / https://essevir.info/node/5365

Γ. Οι δυτικές αποικιοκρατικές χώρες, η κατεύθυνση της επιστημονικής έρευνας και μελέτης των θησαυρών της Μονής του Σινά, και το ίδρυμα Saint Catherine Foundation

Από όλες τις οργανώσεις, ιδρύματα και εταιρείες που συστάθηκαν στην Δύση με την Μονή και τους θησαυρούς ως επίκεντρο ενδιαφέροντος ξεχωρίζει η Saint Catherine Foundation (διεύθυνση: 14 Cleveland Row, London SW1A 1DP; τηλ. +44 20 7396 5420) στην Αγγλία. Αυτό το ίδρυμα αυτοπροσδιορίζεται ως εξής: "The Saint Catherine Foundation is a registered charity in England and Wales (Charity Number 1053138).

We are also a company limited by guarantee (Company Number 3091163)". Σημειώνω ότι αυτό δεν πρέπει να συγχέεται με την The Royal Foundation of St Katharine που αποτελεί ένα θρησκευτικό φιλανθρωπικό ίδρυμα στο East End του Λονδίνου. Η Saint Catherine Foundation ιδρύθηκε πριν από 30 χρόνια, το 1996. Στο σάιτ του ιδρύματος τονίζονται τα εξής:

Since its inception in 1996, the Saint Catherine Foundation has been supporting and promoting public research and education into and around St Catherine's Monastery and its library, architecture, icons and treasures. The London-based Foundation, together with branches in New York (American Associates of the Saint Catherine Foundation) and Geneva (Swiss Friends of the Saint Catherine Foundation), raises funds to support conservation and education projects at Saint Catherine's Monastery, Sinai. Σχετικά:
https://www.saintcatherinefoundation.org/about-us

Σε ένα πρώτο επίπεδο, αυτή η εξέλιξη μπορεί να σου φαίνεται αδιάφορη ή ακόμη και αρκετά καθυστερημένη, αλλά δεν είναι καθόλου έτσι. Το αγγλικό αυτό ίδρυμα δεν θα είχε νόημα να ιδρυθεί πριν από το 1933, όταν η Αγγλία αγόρασε από τον Στάλιν τον Σιναϊτικό Κώδικα. Κάθε αποικιοκρατική απόπειρα ή δραστηριότητα γίνεται πάντοτε πάνω στην βάση πολλών τεκμηρίων, αρχαιοτήτων, χειρογράφων, ή άλλων μνημείων, αποσπασμένων από τους ιστορικούς τόπους τους και συγκεντρωμένων σε κάποιες βιβλιοθήκες ή μουσεία σε μία από τις βασικές αποικιοκρατικές χώρες. Δεν είναι ούτε η κατάσταση στην Ευρώπη κατά την δεκαετία του 1930, ούτε ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος, ούτε ο μετέπειτα Ψυχρός Πόλεμος που 'καθυστέρησαν' ενδεχομένως την ίδρυση της Saint Catherine Foundation. Ουσιαστικά, καθυστέρησε μόνο 5 χρόνια η σύσταση αυτού του ιδρύματος: από το 1991 και την ανασύσταση της Ρωσσίας.

Την Ρωσσία, ως ηγέτιδα δύναμη του ορθοδόξου χριστιανικού κόσμου, θέλησε να προλάβει η Αγγλία με την κίνηση αυτή. Γι' αυτό και το ίδρυμα εξυπαρχής προσέλαβε βασιλική υποστήριξη. Να τι διαβάζει ο επισκέπτης του σάιτ τους σχετικά με τους 'λόγους' και την 'αφορμή' που δόθηκε για την σύσταση του σημαντικού αυτού ιδρύματος:
A pledge to save a unique heritage and support research and education

In 1995, His Majesty King Charles III, then HRH Prince of Wales, visited Saint Catherine's Monastery, bringing attention to this 'great spiritual treasure' and its need to be preserved for future generations.

Special focus was placed on the unique manuscripts of the Monastery library. Kept in the dry desert environment, artefacts dating back as far as the 4th Century AD had survived remarkably well but needed specialist attention.

Funds were raised to train one of the Monastery's Fathers in conservation and preservation, but it quickly became apparent that he alone would not be able to tackle all the work needed to protect and preserve the manuscripts and their valuable bindings.

The Saint Catherine Foundation was founded in 1996 to support the Monastery, helping to raise funds for the essential work to conserve and preserve these historic manuscripts, and provide the access to technologies for the wider sharing of original research and learning.

Έτσι λοιπόν, βασιλικός προστάτης (royal patron) ορίστηκε για το ίδρυμα ο τότε μέλλων (και σήμερα εν ενεργεία) αρχηγός του αγγλικού κράτους:
We are proud to have had the former Prince of Wales as our Royal Patron. Since before the inception of the Saint Catherine Foundation in 1996, HM The King has been committed to Saint Catherine's Monastery and the historic artefacts that reside there!

Και για να μην υπάρχει η παραμικρή αμφιβολία για την αποικιοκρατική φύση και δράση του εν λόγω ιδρύματος, επιβλητικά παρατίθεται ως εμβληματική πρόταση και περιγραφή της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά ένα απόσπασμα από τον Tancred or, The New Crusade (1847), τρίτομο έργο του χειρότερου ιμπεριαλιστή του 19ου αιώνα, πρωθυπουργού της Αγγλίας, Benjamin Disraeli (1804-1881). Μέσα στο αισχρό, αναθεωρητιστικό και ρατσιστικό έργο αυτό, ο συγγραφέας αποπειράται να βρει τρόπους να συμβιβάσει τον Ιουδαϊσμό και το τι ο ίδιος ονομάζει Χριστιανωσυνη, δηλαδή τα αιρετικά παρακλάδια των δυτικών ψευτο-χριστιανισμών, τα οποία -όλα- ευρίσκονται στους αντίποδες της Ιστορίας της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά.

Με άλλα λόγια, το κακουργηματικό αυτό ίδρυμα επικαλείται τα λόγια ενός Σεφαρδίτη Ιουδαίου (του μόνου ιουδαϊκής καταγωγής Άγγλου πρωθυπουργού), ο οποίος έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην διαμόρφωση της ψευδοϊστορικής πλάνης και του βρωμερού ιδεολογήματος του λεγόμενου "ιουδαιο-χριστιανικού κόσμου", το οποίο πρόσφατα επικαλέστηκε ο Νετανιάχου:
"Israel is the Guardian of Christianity": Netanyahu Sends out Powerful Message to the World | APT
https://www.youtube.com/watch?v=SNmeC1_EqEs

Να λοιπόν το απόσπασμα από τον Τανκρέδο που παραθέτουν σε ξεχωριστό πλαίσιο οι οργανωτές της Saint Catherine Foundation:
"Between the Egyptian and Arabian deserts, formed by two gulfs of the Erythræan sea, is a peninsula of granite mountains. […] On one of these elevations, more than five thousand feet above the ocean, is a convent; again, nearly three thousand feet above this convent, is a towering peak, and this is Mount Sinai. […] This is the traditional scene of the greatest event of time".

Όπως βλέπεις, λογιωτατίζει ο άξεστος Ντισραέλι γράφοντας "Erythræan sea" αντί "Red Sea" που θα καταλάβαινε εύκολα ο μέσος Άγγλος τηε εποχής του. Δεν είναι τυχαίο αυτό, ούτε το κάνει εξεπίτηδες! Δεν απευθύνεται στον τελευταίο άλλωστε ο Ντισραέλι. Οι αρχαιοπρεπείς όροι εκλαμβάνονται διαφορετικά από την στρούγκα των κακούργων ρατσιστών και παρανοϊκών εσχατολόγων στην οποία ανήκε. Συνιστούν κρυφό υπαινιγμό για την ανασύσταση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας από την ανάποδη, δηλαδή με τα Ιεροσόλυμα ως πρωτεύουσα και τα γελοία ψευδοϊστορικά δόγματα και αντι-επιστημονικά παρασκευάσματα του "ελληνορωμαϊκού πολιτισμού" και της "ιουδαιο-χριστιανικής" παράδοσης ως κρατική ιδεολογία. Και αντίθετα με το ιστορικό αυτοκρατορικό κράτος των Ρωμαίων, το οποίο στήθηκε πάνω στις μάχες των στρατιωτών του, αυτή η ανασυσταθείσα ψευδο-αυτοκρατορία θα εδράζεται πάνω σε πλάνες, απάτες, τεχνάσματα και ελεεινές ψευδο-μάχες κατά τις οποίες λίγοι πάνοπλοι στρατιώτες με μικρή σωματική ισχύ αλλά με τεράστια τεχνολογική υποστήριξη θα σκοτώνουν άοπλους πεινασμένους πρότερον αποπλανημένους και παγιδευμένους. Έτσι, αν για κάποιους η απόσταση ανάμεσα στην πρωθυπουργία Ντισραέλι και σε εκείνην του Νετανιάχου είναι ένας αιώνας, για μένα δεν είναι παρά ένα δευτερόλεπτο.

Είναι με άλλα λόγια ιδιαίτερα σαφές ότι η Saint Catherine Foundation δεν συνιστά το αποτέλεσμα ενός εγγενώς επιστημονικού-ακαδημαϊκού ενδιαφέροντος, αλλά αποτελεί μία άκρως μεροληπτική, διαστρεβλωτική και παραχαρακτική προσπάθεια με σκοπό να παρουσιασθεί ο απίστευτος θησαυρός της μονής υπό το πρίσμα μιας αποτρόπαιας παραποίησης που να ταιριάζει απόλυτα στα πρόστυχα, τερατουργηματικά και σατανικά γεωπολιτικά και εσχατολογικά σχέδια της Δύσης και βεβαίως για να χαθεί η αλήθεια και να λανσαριστεί η μονή ως τάχα 'προπύργιο της Δύσης' στην Ανατολή, ενώ -όπως ήδη προανέφερα και ξέρεις πολύ καλά- η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά υπήρξε ιστορικά ένας ανατολικός χριστιανικός θεσμός που δεν θέλησε ποτέ του να λερωθεί και να μιανθεί από την σύφιλη των Φράγκων και την πανούκλα των Σταυροφόρων.

Τώρα, για να καταλάβεις το πως και με πόσο χρήμα πάνε να επιτύχουν τον σκοπό τους, δεν έχεις παρά να ρίξεις μια ματιά στην σελίδα στην οποία αναφέρουν τα projects τους! Κινητοποιώντας όλους τους ειδικούς τους, οι οποίοι συστηματικά και εγκληματικά, ο καθένας στον τομέα του θα πει, ανάμεσα σε πολλές αλήθειες, τα άθλια ψέμματα που τους συμφέρουν για να παραχαραχθεί η ιστορική πραγματικότητα, οι Άγγλοι αποικιοκράτες είναι, μαζί με τους Γάλλους, Αμερικανούς και άλλους δυτικούς συμμάχους τους, ασύγκριτα πιο μπροστά από οποιαδήποτε άλλη χώρα επειδή έχουν ειδικούς σε όλους τους σχετιζόμενους τομείς ανθρωπιστικών και οριενταλιστικών επιστημών.

Θα ήταν λοιπόν αστείο να σκεφθούν η Αίγυπτος (ως χώρα όπου ευρίσκεται η μονή), η Τουρκία (ως διάδοχο κράτος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας), η Ελλάδα και άλλες μικρές ορθόδοξες (Ρουμανία, Σερβία, Βουλγαρία, Γεωργία, Μακεδονία, Κύπρος) ή

μονοφυσιτικές (μιαφυσιτικές) χώρες (Αβησσυνία, Αρμενία), ή ακόμη και ανατολικές χριστιανικές κοινότητες στην Διασπορά να αντιπαραταχθούν σε κάτι τέτοιο ως επιστημονικό και ερευνητικό πρόγραμμα. Δεν έχουν τους ειδικούς διότι η κάθε μία από αυτές τις χώρες δεν έχει επιστήμονες εξειδικευμένους παρά μόνον σε ιστορικά θέματα και τομείς που αφορούν την ίδια τους την χώρα ή ίσως και κάποια γειτονική.

Η μόνη χώρα που μπορεί να αντιπαρατεθεί σε κάτι τέτοιο, επειδή διαθέτει ειδικούς ερευνητές και επιστήμονες σε όλους τους τομείς που καλύπτουν η ιστορία και τα μνημεία, χειρόγραφα, εικόνες, κλπ της Μονής του Σινά είναι η Ρωσσία. Οπότε εύκολα αντιλαμβάνεσαι ότι η ιστορική σημασία του θησαυρού της μονής υπολείπεται κατά πολύ της γεωπολιτικής σημασίας του ιστορικού μοναστηριού μέσα στα πλαίσια των διεθνών σχέσεων σήμερα. Πολύ περισσότερο, εφόσον δύο υπερδυνάμεις, δηλαδή η Κίνα και η Ινδία, ολότελα απουσιάζουν από το πεδίο επειδή δεν έχουν ειδικούς. Κάτι τέτοιες καταστάσεις άλλωστε κάνουν τις καταρρέουσες χώρες της Δύσης να πιστεύουν ότι δεν έχουν 'ακόμη' χάσει το παιχνίδι.

Να και τα προγράμματα που η Saint Catherine Foundation υποστηρίζει, ή μάλλον για να αποτυπώσω το στυλ τους "Types of projects we support" (είναι σαν να σου λένε 'the sky is the limit'!):
1- Research and Education

2- Conservation and Preservation

3- Monastic Life and Traditions

4- Stainless Steel Boxing Project

This ongoing project will protect 2,187 manuscripts from further damage and pigment loss, which can be caused by the dry and dusty Sinai environment.
https://www.saintcatherinefoundation.org/stainless-steel-boxing-project

5- University of the Arts Collaboration (Camberwell/Ligatus)
Since the inception of the Saint Catherine Foundation, we've supported a wide range of cultural, historical and conservational activities to protect, promote and share the insights provided by Saint Catherine's Monastery and the library that is houses.

6- Fire Safety Project (Installing a water-operated fire-fighting system)
The installation of a water-operated firefighting system across the Monastery campus was completed in 2020.

7- South Range Project (Reconfiguring the Library and creating conservation and digitisation studios.)
The original layout of the library was reconfigured with improved structural strength, state-of-the-art security and safety systems, inbuilt passive climatic control, making the best use of the available space.

8- Codex Sinaiticus Project (Broadening access to the earliest surviving Bible)
In 1975, renovation works following an earthquake led to the discovery of 12 complete leaves and more than 20 fragments of the Codex Sinaiticus, the oldest surviving copy of the Bible. The original scriptures contained in the fragments are overlayered with Arabic gospels and Syriac manuscripts. Work has been carried out with the three centres housing the codex to conserve, digitise, commentate and disseminate this inestimable treasure.
Αυτό το πρόγραμμα δεν πρέπει να συγχέεται με την ομώνυμη διεθνή συνέργεια (κύτταξε παρακάτω).

9- East Wing Cells (Project Renovation of historic cells)
Originally dating from the 13th and 14th centuries, the cells situated along the Monastery's East Wing were built of earth and timber which had deteriorated over time

10- Printed Books Survey (Documenting 954 early printed books with pioneering technology)
Specialist conservators have been using pioneering digital technology to prioritise and manage the future conservation of the Monastery's historic collection of early printed books.

11- Water Wells Project (Creating new wells to supply the Monastery's water)
The original water reserve situated above the library held insufficient water to deliver an effective fire response, for the new water-powered fire protection system.

12- Manuscript Survey (Surveying over 3,000 manuscripts for long-term conservation work)
Specialist conservators from around the world assessed 3,306 manuscripts to enable conservation to be scheduled according to need and significance. The manuscripts were documented across 15 separate trips. Tens of thousands of drawings and digital photographs created the largest body of information on bookbinding in the Christian Middle East.

13- Archbishop Porphyrios III Library Project (Disinfestation of the book collection of Archbishop Porphyrios III)
Noted scholar, Archbishop Porphyrios III, held a substantial library with books dating back to the 15th century. Over 3,000 books in the Monastery's Cairo dependency, had developed a serious infestation.The fragility of the books meant that the books had to be sealed in plastic and flooded with carbon dioxide and phosphine to remove the infestation under the supervision of specialist, Dr Robert Child.

14- Kitchen Project (Relocating the Monastery kitchen from beneath the library)
In 2004, the old gas-fired kitchen, located immediately below the library, was dismantled, and moved to a new position in the eastern quarter of the Monastery, reducing the risk of damage by fire. A steel frame and a fire-extinguishing system, fireproof steel doors, and new waste, plumbing and electrical connections future-proofed the new kitchen from future natural disasters.

15- Design of conservation and digitisation studios (Creating specialist suites for ongoing care and conservation)
The creation of specialist areas equipped with the correct technology and tools for ongoing conservation and digitisation minimises the risk in transporting books and manuscripts during the conservation process. It also enables us to optimise the time available to the visiting conservation teams. With modern technology and the right equipment, we can take multiple images of a single manuscript using different types of light to reveal the different layers of text that make up the palimpsest.

16- Cell 31A Project (Conserving an Arabic manuscript discovered in a disused cell)
In 2003, a set of manuscript fragments were discovered glued to the wall in cell 31A. The leaves were written in Arabic and stuck fast with animal glue. Specialist conservators removed the fragments and preserved them, enabling them to be studied for further insights into a bygone era and to be protected as an item of historical reference.

17- Achtinames Project (Conserving a historic manuscript)
The Achtiname, which, according to legend, was gifted by the Prophet Muhammad to the Monastery in the 7th century, grants the Fathers special privileges and protection. The library holds a later manuscript copy dating from the 16th century, which confirms the right to religious freedom and movement within Muslim countries and encouraged the peaceful coexistence of the two dominant religions in the region during that period. The monastery's copy was repaired and remounted in 2001.

Εδώ θέλω να παρατηρήσω ότι με μία χαρακτηριστικά αποικιοκρατική τακτική και συμπεριφορά κολακείας προς τον υποτελή λαό ανιδέων και αμορφώτων, τον οποίο σε καμμία περίπτωση δεν θέλουν οι αποικιοκράτες να εκπαιδεύσουν και να μορφώσουν (διότι σε τέτοια περίσταση δεν θα μπορούσαν πλέον να τον αποχαυνώνουν και να τον κοροϊδεύουν), ονομάζουν το πρόγραμμα "Achtinames" (Αχτιναμές) - κάτι που είναι η παραφθορά του περσικού "Αστί-ναμέ" στα ρωμέικα (νεοελληνικά). Βεβαίως, υποτελής λαός ανιδέων και αμορφώτων είναι εν προκειμένω οι λιγοστοί μοναχοί της Μονής, οι χώρες με ορθόδοξη χριστιανική πίστη και όλοι οι Ορθόδοξοι χριστιανοί σε οιαδήποτε χώρα του κόσμου. Κανονικά, ακούγοντάς τους να το προφέρουν λάθος, θα έπρεπε να τους διορθώσουν και να επιμείνουν. Όμως, οι αποικιοκράτες δεν κάνουν ποτέ κάτι τέτοιο. Χρησιμοποιούν δηλαδή τον σωστό όρο ανάμεσά τους σε σεμινάρια, διαλέξεις

και επιστημονικά συνέδρια και αφήνουν να διατηρείται το κάθε λάθος και η κάθε ανακρίβεια ή παραφθορά, όταν ευρίσκονται ανάμεσα στους μη δυτικούς υποτελείς τους. Η γαλατική ευγένεια σε τέτοιες περιπτώσεις είναι μία αισχρή προσβολή. Εδώ υπενθυμίζω: https://en.wikipedia.org/wiki/Ashtiname_of_Muhammad

18- Water Storage Project (Removing risk posed by overhead water storage)
In 1999, the Monastery's water tank was relocated to a new site outside of the Monastery's walls, removing the risk of flooding. For many years, the Monastery's water storage tank had been resting upon the roof of the South Wing, directly above the library. In an area where earthquakes are common, this had posed an extraordinary threat to the historic manuscripts and printed books.
https://www.saintcatherinefoundation.org/our-projects

Ενδεικτικά, μία από τις πολλές εκδόσεις του ιδρύματος:
https://web.archive.org/web/20150213034339/http://www.saintcatherinefoundation.org/files/8013/2983/0724/Sinaiticus_2008-email.pdf

Πολύ ενδιαφέρον έχει η σελίδα των Θεματοφυλάκων (Trustees) του ιδρύματος! Εκεί παρουσιάζονται τα ονόματα των επιτρόπων και του Saint Catherine Foundation, και των American Associates of the Saint Catherine Foundation, και των Swiss Friends of the Saint Catherine Foundation. Μπορεί κάποιος να ανεύρει και μερικούς Έλληνες, αλλά το ελληνικό κράτος και όλοι οι θεσμοί του λάμπουν διά της απουσίας τους. Και ωστόσο πρέπει να τονίσω ότι Honorary Patron των American Associates of the Saint Catherine Foundation δεν είναι άλλος από τον HRH Prince El Hassan bin Talal of Jordan. Προφανώς, ο Χασεμίτης πρίγκηπας, ως απόγονος του προφήτη Μωάμεθ, είναι πολύ πιο σχετικός με την Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά από οποιονδήποτε Έλληνα υπήκοο, πολιτικό ή αξιωματούχο! Και σε ένα τόσο γελοίο κράτος με ψεύτικα πανεπιστήμια, σιχαμερά πνευματικά ιδρύματα, κατάπτυστη "Εκκλησία", και πλήθος 'πολιτών' επιπέδου γουρουνιών (για να μην πω αρουραίων ή κατσαρίδων), δεν θα μπορούσε ποτέ να υπάρξει ένα ίδρυμα ονόματι "Έλληνες Φίλοι του Saint Catherine Foundation'. Σχετικά:
https://www.saintcatherinefoundation.org/trustees
https://www.aascf.org/

Δ. Η διεθνής συνέργεια The Codex Sinaiticus Project
Αυτή δεν πρέπει να συγχέεται με το υπ' αριθμόν 8 πρόγραμμα (Codex Sinaiticus Project) του Ιδρύματος Saint Catherine Foundation στην προηγούμενη ενότητα. Εδώ έχουμε την συνεργασία σημαντικών ιδρυμάτων και ομάδων ειδικών από την Αγγλία, την Γερμανία, την Ρωσσία, την Αίγυπτο και τις ΗΠΑ με σκοπό την υλοποίηση ενός φιλόδοξου και πολυδιάστατου προγράμματος. Σχετικά:
https://codexsinaiticus.org/en/

Οι τέσσερις κύριοι εταίροι είναι τα ιδρύματα τα οποία κατέχουν τμήματα του Σιναϊτικού Κώδικα, δηλαδή πιο συγκεκριμένα
- The British Library (Αγγλία),
- Leipzig University Library (Γερμανία),
- Η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά (Αίγυπτος), και
- Η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ρωσσίας (Πετρούπολη).
Η σειρά δείχνει μόνο τον όγκο του υπαρκτού ή συγκεντρωθέντος υλικού.
Περισσότερα: παραπάνω, κεφάλαιο XVIII, ενότητα Α

Συνεργαζόμενα ιδρύματα είναι τα εξής:
- Institute for Textual Scholarship and Electronic Editing (ITSEE), University of Birmingham, Αγγλία,
- Institut für neutestamentliche Textforschung, University of Münster, Γερμανία,
- Göttinger DigitalisierungsZentrum (Centre for Retrospective Digitization), Göttingen State and University Library, Γερμανία, και
- Society of Biblical Literature, Atlanta, ΗΠΑ.

Υπάρχει μία αξιοπρόσεκτη λίστα χορηγών οι οποίοι προσφέρουν γενναιόδωρη οικονομική υποστήριξη στο πρόγραμμμα. Πρέπει να την αναφέρω εδώ και να δώσω μερικές λεπτομέρειες για να μην υπάρξουν ασάφειες και ερωτηματικά. Νάτην:
- The Arts and Humanities Research Council, UK
- Deutsche Forschungsgemeinschaft (German Research Foundation)
- Stavros S. Niarchos Foundation
- Leventis Foundation
- Mariposa Foundation
- J. F. Costopoulos Foundation
- Hellenic Foundation
- American Friends of Saint Catherine's Monastery
- American Trust for the British Library
Σχετικά: https://codexsinaiticus.org/en/project/participants.aspx

Σημειώνω ότι το ίδρυμα Leventis Foundation έχει έδρα στην Ελβετία και γραφεία στην Κύπρο και στην Νιγηρία. https://www.leventisfoundation.org/contact-us
Το ίδρυμα Hellenic Foundation ευρίσκεται στο Σικάγο του Ιλλινόις (ΗΠΑ) και γι' αυτό πληροφορίες βρίσκεις εδώ: https://www.hellenicfoundation.org/contact-us

Εξάλλου, το ίδρυμα Stavros S. Niarchos Foundation έχει γραφεία στην Αθήνα, το Μόντε Κάρλο (Μονακό), και την Νέα Υόρκη: https://www.snf.org/en/contact-us/
Το ίδρυμα J. F. Costopoulos Foundation ευρίσκεται στην Αθήνα, όπως μπορείς να δεις στον επόμενο σύνδεσμο και είναι ουσιαστικά το μόνο ελληνικό ίδρυμα που συμμετέχει στο φιλόδοξο πρόγραμμα αυτό: https://costopoulosfoundation.org/en/

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τους εξής πέντε καίριους άξονες δραστηριότητας:
- Ιστορική έρευνα
- Συντήρηση
- Ψηφιοποίηση
- Μεταγραφή
- Διάδοση

Σχετικά: https://codexsinaiticus.org/en/project/default.aspx

Στην συνέχεια παραθέτω μικρά επεξηγηματικά αποσπάσματα ανά άξονα από το σάιτ του προγράμματος, καθώς και τους συνδέσμους.

Historical research
In order to clarify the circumstances under which Codex Sinaiticus came to be dispersed between the four institutions holding parts of the manuscript today, the project has undertaken new archival research to identify and study all relevant archival documents. The documents identified through this research are being used as the basis for a new account of the modern history of Codex Sinaiticus, to be agreed by all four partner institutions.
https://codexsinaiticus.org/en/codex/history.aspx

Conservation
The conservation strategy for the Codex Sinaiticus Project was set out by its Conservation Working Party. An initial assessment of the manuscript's leaves in all four locations investigated how much work would be required to stabilise them before digitisation and to preserve them for the future. A detailed assessment has been carried out in London, Leipzig and St Petersburg and is underway in St Catherine's Monastery.
https://codexsinaiticus.org/en/project/conservation.aspx

Digitisation
Digitial photography of the geographically distributed leaves of Codex Sinaiticus is central to the Project's virtual reunification of the manuscript. Careful imaging of the original leaves provides a life-like view of the pages, thus allowing, for the first time, worldwide access to the manuscript. Images of every leaf were taken under evenly distributed ('standard') lighting for the main view of the manuscript. Images of every leaf have also been taken under raking light (i.e. lighting only from an angle) to emphasise the physical characteristics of the manuscript.
https://codexsinaiticus.org/en/project/digitisation.aspx

Transcription
A major research project which is led by the Institute for Textual Scholarship and Electronic Editing (ITSEE) at the University of Birmingham and funded by the UK's Arts and Humanities Research Council, has transcribed the texts of Codex Sinaiticus. The result is a uniquely detailed digital transcription of a Biblical codex.
https://codexsinaiticus.org/en/project/transcription.aspx

Dissemination
The project has identified a range of products that will build upon the full scholarly reappraisal of the Codex and its texts and will also help to bring alive this iconic manuscript for everyone. The website is the main medium for making Codex Sinaiticus accessible. Other project outputs include a print facsimile, a conference, an exhibition and a popular book.
https://codexsinaiticus.org/en/project/edition.aspx

Ε. Το Πρόγραμμα Ψηφιοποίησης των Σιναϊτικών Παλιμψήστων (The Sinai Palimpsests Project)

Αυτό είναι επίσης γνωστό και ως Sinai Library Digitization Project. Λίγο πιο πάνω (στο κεφάλαιο XVIII, ενότητα ΣΤ), αναφέρθηκα στο πρόγραμμα Sinaitic Manuscripts Documentation Project (ή The Sinai Manuscripts Digital Library). Όπως εξήγησα παραθέτοντας απόσπασμα από το σάιτ του University of California, Los Angeles (UCLA), αυτό είναι μία δημοσίευση της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά σε συνεργασία με την Βιβλιοθήκη του συγκεκριμένου πανεπιστημίου και το τμήμα Early Manuscripts Electronic Library (EMEL). Το πρόγραμμα εκείνο απλώς κάνει διεθνώς γνωστά μέσω Ιντερνέτ τα αποτελέσματα των εργασιών του παρόντος προγράμματος, the Sinai Library Digitization Project (ή The Sinai Palimpsests Project), το οποίο δεν ψηφιοποιεί μόνον όλα τα χειρόγραφα της μονής αλλά συμβάλλει καθοριστικά στην έρευνα των παλιμψήστων διευκολύνοντας αποτελεσματικά την ανάγνωση/ανάκτηση των υποκειμένων κειμένων (που είχαν σβυστεί για να γραφούν τα υπερκείμενα που διαβάζονται από τους ειδικούς μελετητές πολύ εύκολα).

Πιο συγκεκριμένα, στο ειδικό σάιτ της μονής για τα παλίμψηστα, καθώς και στην αντίστοιχη σελίδα του συγκεκριμένου πανεπιστημίου, διαβάζουμε σχετικά:
The Sinai Palimpsests Project is a collaboration of St. Catherine's Monastery of the Sinai and the Early Manuscripts Electronic Library, generously funded by Arcadia over a five-year period. Its primary goals are to:
- Make erased ancient texts in St. Catherine's palimpsests legible using spectral imaging.
- Identify the erased texts and describe their paleography.
- Publish an online digital library of Sinai palimpsests featuring high-quality digital images that are searchable through an electronic catalog.

Σχετικά με τα παλίμψηστα, τις τεχνολογίες που συμβάλλουν στην ανάκτηση των υποκειμένων κειμένων, και τα επιτεύγματα του προγράμματος, σημειώνονται τα εξής:
The Library of Sinai
Built between 548 and 565 CE, St. Catherine's Monastery is the world's oldest continually operating monastery, and its library holds an exceptional collection of manuscripts from the first millennium CE. Among these are more than 160 known palimpsests, the erased layers of which preserve unstudied texts from as early as the 4th century.

Palimpsests
Palimpsests are recycled manuscripts. When the need for a new text outweighed the value or usefulness of an older manuscript, ancient and medieval scribes would sometimes disassemble the older codex, scrape and wash its parchment folios to erase the ink, and re-use the old folios in a new codex, with new text written over the old. The erased layer of writing is normally faintly visible under the new writing, but not legible.

Spectral Imaging
Innovations in spectral imaging have made it possible to recover a large percentage of these erased texts, making legible again texts which were erased centuries ago. Spectral imaging involves capturing images under illumination with different wavelengths of light and then processing these images by sophisticated means to bring to light information, which is not readily discernible to the naked eye.

Recovering Ancient Erased Texts in Sinai
The application of state-of-the-art spectral imaging at St. Catherine's Monastery is recovering lost chapters of history. The palimpsests of Sinai contain thousands of rewritten folios that preserve erased copies of classical, Christian and Jewish texts in ten languages (Greek, Syriac, Georgian, Arabic, Christian Palestinian Aramaic, Latin, Caucasian Albanian, Armenian, Slavonic, and Ethiopic) and in many ancient scripts. Some of these erased texts survive in no other form. Prior to the Sinai Palimpsests Project, only three of the 160 known palimpsests of Sinai had been thoroughly studied and published in scholarly editions.* Scholars participating in the project are making discoveries that expand the body of texts available to historians, linguists and paleographers, and provide new evidence for reconstructing the history of the monastery and of the many peoples who have visited it since its founding in the 6th century.
----
* Syriac 30, oldest surviving copy of the Christian Gospels in Syriac (4th/5th century). Published: W. Cureton, Remains of a Very Ancient Recension of the Four Gospels in Syriac, hitherto unknown in Europe (1858); F.C. Burkitt, Evangelion da-Mepharreshe: the Curetonian Version of the Four Gospels, with the Readings of the Sinai Palimpsest and the early Syriac Patristic evidence (2 vols., 1904); A. Hjelt, Syrus Sinaiticus (1930).

Georgian NF 13 & Georgian NF 55, only surviving manuscripts in the language and alphabet of Caucasian Albania, a kingdom that thrived in modern-day Azerbaijan from the 3rd century BCE to the 8th century CE. Published: J. Gippert, W. Schulze, Z. Aleksidze, and J.-P. Mahe, The Caucasian Albanian Palimpsests of Mount Sinai (2 vols Brepols, 2008)
http://www.sinaipalimpsests.org/about-project/index.html

(όμοια σελίδα στο άλλο σάιτ) https://sinaied.library.ucla.edu/about-project/

Σχετικά με την συνεργασία επιστημόνων και ειδικών σε προηγμένες τεχνολογίες, την μέθοδο εργασίας τους, και τις πιο ξεχωριστές από τις ανακαλύψεις τους, σημειώνονται τα εξής:

Palimpsests and Scholarship

An international team of 23 world-renowned scholars, each an expert in ancient languages and manuscript studies, are working with the project to identify and describe the undertexts of Sinai palimpsests, after they are rendered legible via spectral imaging. With more than 160 palimpsest manuscripts now recognized in the library of St. Catherine's Monastery, Sinai may hold the world's largest collection of palimpsests, and yet in only a minority of cases have the erased texts been identified with confidence. In even fewer cases has a Sinai palimpsest been the subject of detailed scholarly study. Through this project, the great majority of erased texts in Sinai palimpsests are identified for the first time.

The palimpsests of St. Catherine's Monastery preserve classical, Christian and Jewish texts in at least ten languages (Greek, Syriac, Georgian, Arabic, Christian Palestinian Aramaic, Latin, Caucasian Albanian, Armenian, Slavonic, and Ethiopic) and in many ancient scripts. Through the application of innovative techniques in spectral imaging and image processing, the Sinai Palimpsest Project renders visible the erased undertext that has been hidden for centuries.

Working Method

Claudia Rapp, Project Scholarly Director, works onsite to create a codicological description of each written object, prior to image capture. This information both guides the camera operators who spectrally image the fragile palimpsests and enables the scholars to understand the codicological context in which the erased texts are preserved today.

Once a palimpsest has been imaged and imaging scientists have processed the spectral data to maximize the legibility of its erased texts, the scholars work in dialogue with the scientists to identify and describe the erased texts and other relevant features that are then presented in a searchable catalog. Doug Emery, Project Data Manager, has worked closely with Claudia Rapp and others to design a sophisticated database of Sinai palimpsests.

Discoveries

The scholars are constantly making new discoveries concerning ancient languages, texts and script styles. They are also learning more about the history of manuscript production and use, and especially about methods of palimpsestation. At this stage in the project, preliminary results include:

- Erased text in Ethiopic and Latin, demonstrating the centrality of the Monastery of Saint Catherine in the world of medieval Christendom;
- Earliest surviving copies of several texts from the Hippocratic corpus, demonstrating the level of erudition in the monastery;
- Discovery of two previously unknown classical Greek medical texts;
- A large number of texts written in Christian Palestinian Aramaic, many of them previously unattested, thus adding significantly to the existing corpus of writing in this semitic language, a relative of Syriac, that fell out of use after the 12th century;

- A surprising amount of yet-to-be-identified texts written in Latin, sometimes in very early scripts;
- The identification of a folio from a work of the ancient physician Galen, in Syriac translation, which demonstrates the Sinai provenance of a manuscript that is otherwise dispersed among collections of Rome, Harvard, Paris, and a private U.S. collector;
- A significant number of pages written in different variants of Greek majuscule of the to 4th to the 9th century, thus contributing to a more nuanced understanding of the development of Greek script over time;
- New evidence for the reconstruction of the history of scripts. The writing of one text over another clarifies their historical relationships, and when different scripts (e.g., Greek and Syriac) are written one over another, evidence for the dating of one script can help date the other;
- Many double palimpsest folios, as parchment sheets were re-used multiple times.
https://sinaied.library.ucla.edu/palimpsests-and-scholarship/index.html
https://sinaied.library.ucla.edu/st-catherine%e2%80%99s-monastery-its-library-and-its-palimpsests/index.html
Επίσης:
https://sinai.library.ucla.edu/terms-of-use/contributors
https://www.emelibrary.org/projects/sinai-library-digitization-project/
http://www.sinaipalimpsests.org/contact/index.html
https://sinai.library.ucla.edu/
Γενικώτερη παρουσίαση:
https://www.madamasr.com/en/2018/01/07/feature/culture/layers-of-history-the-sinai-palimpsests-project/

Από: https://madainproject.com/saint_catherine_monastery_library

ΣΤ. Πρόσφατες αιγυπτιακές προσπάθειες για γενικώτερη ανάπτυξη του Σινά, και εγγενή εμπόδια

Από τα παραπάνω γίνεται σαφές ότι η Αίγυπτος δεν διαθέτει τις προϋποθέσεις για να αναλάβει (ούτε και ανέλαβε ποτέ) σε ακαδημαϊκό-επιστημονικό επίπεδο την κεντρική οργάνωση, συντονισμό και καθοδήγηση των επιβαλλομένων ερευνών και μελετών του απέραντου θησαυρού της Μονής του Σινά, των προσπαθειών ανάδειξής του, και των μεθόδων διάδοσής του – κάτι που αποτελεί ένα τεράστιο και μακρόπνοο έργο πολλών δεκαετιών.

Το επίπεδο των αιγυπτιακών πανεπιστημίων δεν περιλαμβάνει τομείς εξειδίκευσης στις περισσότερες από τις γλώσσες και τις γραφές στις οποίες έχει καταγραφεί ο απίστευτος και παγκοσμίως μοναδικός πλούτος της εν λόγω μονής. Με άλλα λόγια, στην Αίγυπτο δεν υπάρχουν πανεπιστημιακά τμήματα για αραμαϊκά, φοινικικά, αρχαία εβραϊκά, συριακά αραμαϊκά, παλαιστινιακά αραμαϊκά, γεωργιανά, αρμενικά και καυκασιανά αλβανικά, και πολλούς άλλους τομείς απαραίτητους για την μελέτη του συγκεντρωμένου θησαυρού, καθώς και την γνώση και κατανόηση του ιστορικού πλαισίου μέσα στο οποίο αυτός διαμορφώθηκε.

Ακόμη χειρότερα, στην Αίγυπτο, όπως και σε όλες τις μουσουλμανικές χώρες (καθώς και σε πολλές άλλες, μη μουσουλμανικές, χώρες της Ασίας, της Αφρικής και της Λατινικής Αμερικής), επικρατεί η εντελώς ασυνάρτητη, ηλίθια και καταστροφική αντίληψη ότι χριστιανική θεολογία είναι ένας τομέας τον οποίο σπουδάζουν μόνο χριστιανοί, ενώ ισλαμική θεολογία είναι ένα αντικείμενο σπουδών, το οποίο μελετούν μόνο μουσουλμάνοι. Στα ψευτο-πανεπιστήμια της Αιγύπτου, του Ιράκ, της Τυνησίας, της Αλγερίας και όλων των άλλων μουσουλμανικών χωρών δεν υπάρχει ούτε για δείγμα ένας ειδικός σε χριστιανική θεολογία, πατερικά κείμενα, γνωστικισμούς, ερμητισμό, μανιχεϊσμό, χριστιανικούς γνωστικισμούς, χριστιανικές δογματικές διαφορές, καθώς και στις γλώσσες και στις γραφές στις οποίες αυτές εκφράστηκαν και καταγράφηκαν.

Ένας Αιγύπτιος, Ιρακινός ή Αλγερινός ειδικός στην Ιστορία του Νεστοριανισμού ή του Μανιχεϊσμού με γνώση συριακών, μέσων περσικών, παχλεβί, σογδιανικών, ουϊγουρικών ή κινεζικών είναι κάτι το τόσο απίθανο να υπάρξει, ώστε να φαντάζει πιθανώτερο για τις προκαταδικασμένες χώρες αυτές να στείλουν πρώτες κάποια διαστημόπλοια στον Άρη ή να αποκτήσουν πιο αποτελεσματικά όπλα από τα πυρηνικά.

Ακόμη χειρότερα για το τρισάθλιο, αισχρό και πρόστυχο ψευτο-πανεπιστήμιο Αλ Άζχαρ του Καΐρου, το οποίο έχει ουσιαστικά υπεξαιρέσει και κλέψει το ιστορικό όνομα και την μεγάλη φήμη ενός ιστορικού πανεπιστημίου όπου πριν από δέκα αιώνες δίδασκαν κορυφαίοι σοφοί της εποχής με ολότελα διαφορετικό τρόπο και με άλλες μεθόδους από τις σημερινές, αυτό προάγει θρησκευτικό μίσος, πνευματικές διακρίσεις, μεθοδευμένη υποτίμηση ορισμένων γνωστικών αντικειμένων που κακώς διδάσκει, αντι-επιστημονικό χουλιγκανισμό, επιλεκτική και συστηματική κοροϊδία ορισμένων θρησκειών, και γελοίες αντι-ακαδημαϊκές μεθόδους όπως για παράδειγμα την μελέτη θρησκευτικών κειμένων (όπως τα ιερά έπη του Ινδουϊσμού ή το Περί Αιρέσεων του Ιωάννου Δαμασκηνού/οι αναφορές μου οφείλονται σε προσωπική εμπειρία και γνωριμία με συγκεκριμένα άτομα) από πρόχειρες αγγλικές μεταφράσεις και όχι από πρωτότυπα κείμενα και μόνον ύστερα από εκμάθηση αρχαίων γλωσσών.

Με άλλα λόγια, όποιος σπουδάζει Ινδουϊσμό στην Μόσχα, το Βερολίνο ή το Παρίσι, το κάνει από έφεση για μάθηση και διάθεση για εξειδίκευση σε ένα πολιτισμό προς τον οποίο έλκεται, ενώ εκείνος που τάχα σπουδάζει Ινδουϊσμό στο Αλ Άζχαρ του

Καΐρου, το κάνει για να κοροϊδέψει τον Ινδουϊσμό και να λέει ότι αυτή η θρησκεία είναι κατώτερη από το Ισλάμ, επειδή τάχα διαδίδει ηλίθιες δοξασίες ότι τάχα οι αγελάδες είναι 'ιερές'. Αυτή η μεθοδευμένη άρνηση σεβασμού προς άλλες θρησκείες καθιστά το Αλ Άζχαρ ένα απαγορευμένο αίσχος που πρέπει είτε να κλείσει είτε να αλλάξει άρδην εκπαραθυρώνοντας το 100% του διδακτικού προσωπικού. Και βεβαίως όλο αυτό δεν εκπροσωπεί το ιστορικό Ισλάμ διότι ο τελευταίος Μουγάλ αυτοκράτορας του Χιντουστάν, ο οποίος πέθανε εξόριστος στην Μυανμάρ, έλεγε ότι Ινδουϊσμός και Ισλάμ είναι ουσιωδώς παρεμφερείς θρησκείες με όρους συμβολιστικής αναλογίας και διαφορετικής ορολογίας για τα ίδια θέματα του ψυχικού κόσμου.

Εκείνο όμως το οποίο δυτικές μυστικές υπηρεσίες και πανεπιστήμια των δυτικών αποικιοκρατικών χωρών επιμόνως και τεχνηέντως αποκρύπτουν είναι το ότι η ψευτο-ακαδημαϊκή αυτή συμπεριφορά του Αλ Άζχαρ είναι εντελώς ανιστόρητη και δεν ανταποκρίνεται στο ιστορικό παρελθόν αυτού του πανεπιστημίου. Επιβλήθηκε μαζί με τον Μουχάμαντ Άλυ και την αντιβασιλεία (χεντιβάτο) στις αρχές του 19ου αιώνα από Γάλλους και Άγγλους οριενταλιστές-συμβούλους και καθοδηγητές του ανίδεου και άξεστου αυτού στρατιώτη, οι οποίοι επεδίωκαν με μεθόδους ψυχολογικής χειραγώγησης των μαζών από την μια να κρατήσουν τους ντόπιους αμόρφωτους και αδιάφορους για την όποια προσπάθεια ανάκτησης του αρχαίου αιγυπτιακού πολιτισμού (αποκρυπτογράφηση, μελέτη και δημοσίευση κειμένων, ανασκαφές, κοκ), καθώς και πολλών άλλων αρχαίων ανατολικών πολιτισμών, και από την άλλη να τους κάνουν να μισήσουν το 'άλλο', το κάθε άλλο, ακόμη και το δικό τους, ανώτερο παρελθόν και να προσκολληθούν στην άγνοια, στην αμάθεια και στον βαρβαρισμό τους εκλαμβάνοντάς τα ως ταυτότητά τους.

Έτσι, αυτά τα χαρακτηριστικά στοιχεία με μαθηματική ακρίβεια -και με την εκ μέρους δυτικών οριενταλιστών επινόηση και διάδοση μερικών πνευματικών και ιδεολογικών μολύνσεων και πανδημιών όπως ο ισλαμισμός, το πολιτικό ισλάμ, ο ουαχαμπισμός και ο παναραβισμός- θα τους οδηγούσαν στην τελική καταστροφή και εξόντωσή τους, την οποία άρχισες μόλις να βλέπεις στην Γάζα, η οποία -αφού χαρακτηρίστηκε επί δύο αιώνες από παρεμφερείς καταστάσεις άγνοιας και χειραγώγησης- είναι σήμερα το εργαστήρι όλων των μελλοντικών θεατρικών πράξεων που προετοιμάστηκαν ήδη από πριν από την άφιξη του Ναπολέοντα στην Αίγυπτο 1798.

Αυτή είναι μία άρρωστη σεκταριστική νοοτροπία που σκοτώνει ολόκληρους λαούς όταν επικρατεί. Θα μπορούσε κανείς να την περιγράψει ως οργανωμένη αδιαφορία για το 'άλλο', πλην όμως συνιστά μία πεισματική εμμονή σε ένα ιστορικά στρεβλό εγωκεντρισμό και σε μία ηλίθια πεποίθηση ότι το τι ξέρουν και το τι πιστεύουν είναι το σωστό. Αλλά τι άλλο είναι η ηλιθιότητα παρά η εντύπωση κάποιου ότι ξέρει ενώ δεν ξέρει τίποτα; Όταν μία τέτοια κατάσταση δεν επικρατεί μόνον ανάμεσα στον λαό αλλά και στον λεγόμενο κύκλο των πανεπιστημιακών, επιστημόνων, διανοουμένων και πνευματικών ταγών, τότε μπορείς να είσαι σίγουρος ότι η χώρα συνεχίζει να είναι μία αποικία κατάλληλα κοροϊδευμένη και χρησιμοποιημένη από εκείνους οι οποίοι την κρατούν στην κατάσταση αυτή και εμποδίζουν μία εκρηκτική απόρριψη που θα έστελνε στην απαιτητή ανεργία το 95% του λεγόμενου επιστημονικού δυναμικού των άχρηστων αιγυπτιακών πανεπιστημίων.

Εννοείται ότι αναφέρομαι αποκλειστικά στους τομείς των ανθρωπιστικών επιστημών, οι οποίοι είναι οι μόνοι πραγματικά κρίσιμοι τομείς γνώσης. Άλλωστε και μόνο το γεγονός ότι ο μέσος αμόρφωτος και άξεστος βλάκας κάτοικος της Αιγύπτου δίνει μεγαλύτερη σημασία στο να γίνει κάποιος πολιτικός μηχανικός από το να ειδικευθεί

σε συριακά αραμαϊκά ή γεωργιανά είναι αρκετό για να καταλάβουμε τι παχυλή αμάθεια και τι αποκρουστική βαρβαρότητα επικρατούν στην κατ' όνομα μόνον υφιστάμενη χώρα αυτή από όπου απουσιάζει ολότελα η αυτογνωσία.

Άλλωστε, πως να μην είναι έτσι τα πράγματα εφόσον ακόμη και η αιγυπτιολογία, η επιστήμη που ερευνά την αιγυπτιακή προχριστιανική αρχαιότητα, διδάσκεται στα πανεπιστήμια με άκρως ελλειματικό και λαθεμένο τρόπο, αφήνοντας έξω τεράστιους τομείς, όπως η διάδοση αιγυπτιακών λατρειών, κοσμολογιών, εσχατολογιών και θρησκειών στην Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία και στην Ευρώπη πέραν των ρωμαϊκών συνόρων.

Οι γνωστικισμοί, χριστιανικοί και μη, οι οποίοι γεννήθηκαν στην Αίγυπτο και ο μανιχεϊσμός που διαδόθηκε έντονα εκεί (σε βαθμό που ο Διοκλητιανός προκήρυξε διωγμό εναντίον των Μανιχαίων της Αλεξάνδρειας) δεν διδάσκονται σε κανένα αιγυπτιακό πανεπιστήμιο. Είναι ολότελα άγνωστα θέμαατα.

Το μόνο που απομένει στην Αίγυπτο -και στο οποίο οφείλω να ομολογήσω ότι καταβάλλει αξιόλογες προσπάθειες- είναι η διαχείριση της πολιτισμικής κληρονομιάς, η μουσειολογία, οι σύγχρονες τεχνολογίες, και εν γένει τομείς που ελάχιστα αφορούν το περιεχόμενο των αρχαίων πολιτισμών. Βούλγαροι αιγυπτιολόγοι είναι λοιπόν πολύ καλλίτεροι των Αιγυπτίων ομολόγων τους στην ανάλυση της ουσίας και του περιεχομένου του αρχαίου αιγυπτιακού πολιτισμού.

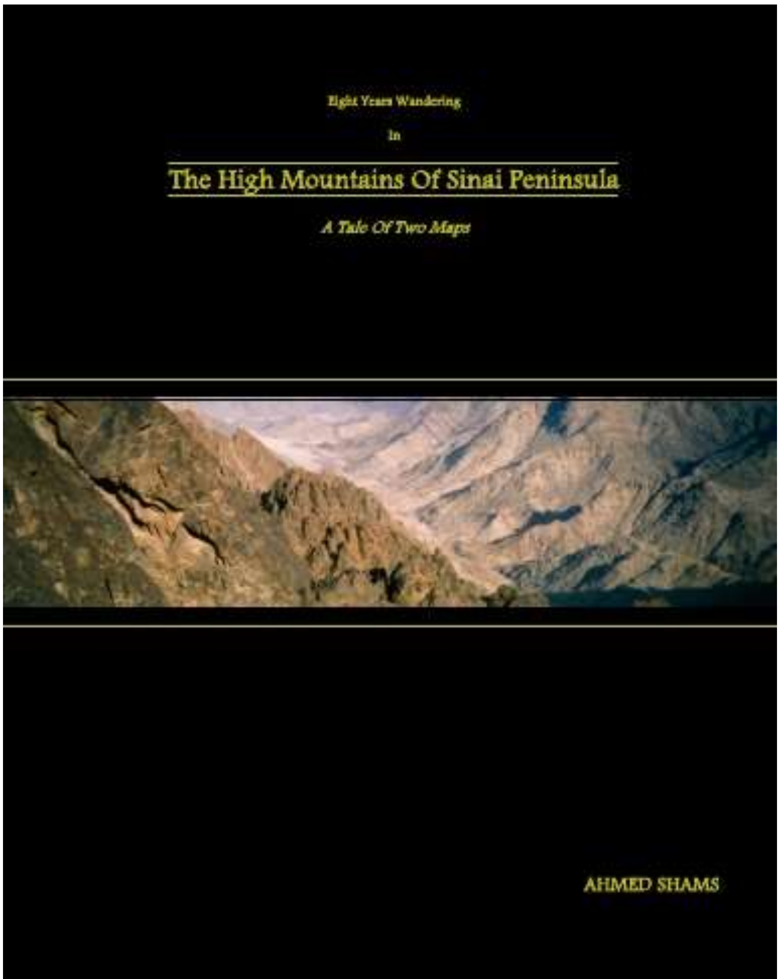

Ένας Αιγύπτιος επιστήμονας με εξειδίκευση στην σύγχρονη χαρτογραφία, καθώς και στην διαχείριση της πολιτισμικής κληρονομιάς της χερσονήσου του Σινά, είναι ο δρ. Ahmed Shams {PhD σε Management and Development of Cultural Heritage (MDCH) το 2013 από το IMT Institute for Advanced Studies Lucca, Italy (jointly with EURAC research AlpEnv Institute for Alpine Environment, Italy: SinaiAlps project}. Ενδεικτικά παραθέτω εδώ δύο από τις δεκάδες δημοσιεύσεις του σχετικά με το Σινά: The treasures of the Holy Monastery of Saint Catherine at Mount Sinai: from the treasury of 6th century CE to the museum of 21st century CE https://www.academia.edu/813678/The_treasures_of_the_Holy_Monastery_of_Saint_Catherine_at_Mount_Sinai_from_the_treasury_of_6th_century_CE_to_the_museum_of_21st_century_CE

Integrated cluster of centralized heritage-based nano-economies in the High Mountains of Sinai Peninsula
https://www.academia.edu/593192/Integrated_cluster_of_centralized_heritage_based_nano_economies_in_the_High_Mountains_of_Sinai_Peninsula

Ο δρ. Ahmed Shams, ο οποίος διδάσκει στο MA International Cultural Heritage Management (ICHM) του Durham University, συνεργάζεται με το The Endangered Archaeology in the Middle East and North Africa — EAMENA Project at the School of Archaeology, University of Oxford, στο οποίο είναι από το 2018 εμπειρογνώμων για το πρόγραμμα The SinaiArchaeoWater (SAW) project. Σχετικά: https://eamena.org/article/sinaiarchaeowater-project-saw

Ο δρ. Ahmed Shams είναι ο ιδρυτής του προγράμματος Sinai Peninsula Research (SPR), το οποίο ο ίδιος περιγράφει ως "a 23-year field survey and cross-disciplinary and inter-sectoral project with 14,000 plus points-of-interest GIS database" με σκοπό να "to promote informed regional and local (municipal) spatial planning, governance, and natural and cultural landscape management in Sinai Peninsula".

Με μία 20ετή εμπειρία σε θέματα σχετικά με το Σινά και με εκτεταμένη προσωπική επιτόπια έρευνα και οδοιπορία, ο δρ. Ahmed Shams δημοσίευσε μία σειρά τριών άρθρων υπό τον γενικό τίτλο The Sinai's Maps Trilogy, την οποία περιγράφει ως "the first ever concise history of mapping and mapmaking in Sinai Peninsula — a game changer article series by Sinai Peninsula Research (SPR) on the nature of the international boundary and postcolonial maps, and contemporary spatial planning, governance, landscape, and land use and ownership across the peninsula". Σχετικά: https://durham.academia.edu/AhmedShams

Αν επεκτάθηκα κάπως στην παρουσίαση του έργου ενός Αιγύπτιου επιστήμονα σχετικά με την χαρτογραφία, τις σύγχρονες τεχνολογίες και την διαχείριση της πολιτισμικής κληρονομιάς του Σινά, είναι για να καταδείξω ότι στην Αίγυπτο υπάρχουν τέτοιοι ειδικοί, όπως και υπάρχουν ισλαμολόγοι και αραβολόγοι, οι οποίοι μπορούν να δημοσιεύσουν, παρουσιάσουν και αναλύσουν την αναφορά της Μονής του Σινά και ποικίλων σχετικών με αυτήν καταστάσεων σε όλα τα ιστορικά νομικά έγγραφα της Αιγύπτου που σώζονται από τα χρόνια των Φατεμιδών κυρίως μέχρι σήμερα. Όμως, η Ελλάδα δεν διαθέτει ούτε ένα ειδικό ακόμη και για τα θέματα αυτά. Έλληνες ειδικοί με το τεχνικό υπόβαθρο και τις σπουδές του δρα Ahmed Shams υπάρχουν αρκετοί, αλλά κανένας τους δεν έχει ασχοληθεί με το Σινά. Το ίδιο αφορά και την Τουρκία, διάδοχο κρατικό θεσμό της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Ζ. Το Αιγυπτιακό Great Transfiguration Project

Οπότε, ό,τι 'καλλίτερο' θα μπορούσε κανείς να περιμένει από το αιγυπτιακό κράτος για το Σινά, μετά την σταδιακή εκκαθάρισή του από ισλαμιστές και τρομοκράτες, δεν μπορεί να είναι τίποτα περισσότερο από το Great Transfiguration Project. Είναι όντως σχεδόν ηλίθιο να διαμαρτύρεται κανείς γι'αυτό. Είναι σαν να απαιτεί ένας γονιός από το 7χρονο παιδί του να συγγράψει μία διατριβή επί υφηγεσία! Αυτή είναι η απλή πραγματικότητα. Να αντιδράσει κάποιος και πρέπει και επιβάλλεται. Ιδιαίτατα μάλιστα αν είναι αφορώμενος! Αλλά θα πρέπει ο αντιδρών να λειτουργήσει σαν να μην υπάρχουν Αίγυπτος, Ελλάδα, Τουρκία και Ισραήλ. Αλλοιώς δεν θα καταφέρει τίποτα.

Το Great Transfiguration Project δεν είναι κάτι το νέο. Ήταν υπό μελέτη για πολλά χρόνια. Φυσικά και δεν μπορούσε να αρχίσει η υλοποίησή του, ενόσω η ευρύτερη περιοχή του Σινά ευρισκόταν υπό την απειλή των ισλαμιστών, των τζιχαντιστών, και όλων των πληρωμένων εξτρεμιστών, οι οποίοι για λογαριασμό των εργοδοτών τους αναλάμβαναν δραστηριότητες ισλαμικής τρομοκρατίας και αντικαθεστωτικού χάους. Είναι αλήθεια ότι όλα αυτά ταλάνισαν επί μακρόν την Αίγυπτο, αρχής γενομένης το 2013 με την βίαιη ανατροπή του ισλαμιστικού επιτελείου του προέδρου Μόρσι από τον σημερινό πρόεδρο ελ Σίσι. Η εκρίζωση αυτής της κατάρας ήταν έργο το οποίο διάρκεσε σχεδόν 10 χρόνια, αν και βεβαίως υπάρχει και άλλη ερμηνεία αυτού του γεγονότος: είναι ενδεχόμενο οι ξένοι εργοδότες των πληρωμένων τρομοκρατών να μην τους 'χρειάζονται' επί του παρόντος.

Το βόρειο Σινά χαρακτηρίζεται περισσότερο ως έρημος, ενώ το Νότιο Σινά αποτελεί μία δύσβατη ορεινή περιοχή. Η ισλαμική τρομοκρατία στην περιοχή είχε εκδηλωθεί στο βόρειο Σινά, αλλά η απειλή διάδοσής της στον νότο ήταν μεγάλη. Και ενώ το βόρειο Σινά ήταν μία περιοχή με φτωχούς Αιγύπτιους και φτωχότερους Βεδουίνους, το νότιο Σινά είχε σιγά-σιγά από το 1990 αναπτυχθεί ως τουριστικό θέρετρο. Έχουμε να κάνουμε όμως με ένα εντελώς διαφορετικό πρότυπο τουρισμού από το τι ξέρεις, δηλαδή το τι αναπτύχθηκε ως τουρισμός στην Ιταλία το 1950, στην Ελλάδα το 1960, στην Ισπανία το 1970, και στην Τουρκία το 1980.

Ενώ στις προαναφερμένες βόρειες μεσογειακές χώρες, οι διάφορες παραλιακές πόλεις, κωμοπόλεις, χωριά και κατοικημένα νησιά έγιναν τα κέντρα ενός τουρισμού αρχικά ενός ή δύο αστέρων ως επί το πλείστον και ο τουρισμός έγινε αφορμή επικοινωνίας και επαφών ανάμεσα σε πολιτιστικώς διαφορετικά σύνολα (δηλαδή τους ντόπιους νότιο-Ευρωπαίους και τους βόρειο-Ευρωπαίους τουρίστες), στο νότιο Σινά (μετά την επιστροφή της χερσονήσου από το Ισραήλ στην Αίγυπτο) ανεγέρθηκαν θέρετρα κατά μήκος των ακτών, ιδιαίτερα των ανατολικών της χερσονήσου, σε πρότερον εντελώς ακατοίκητες περιοχές. Στο Σαρμ ελ Σεΐχ (Sharm El Sheikh), κοντά στο νότιο άκρο της ανατολικής παραλίας της χερσονήσου του Σινά, δηλαδή στην αρχή του Κόλπου της Άκαμπα, το 1990 υπήρχε μονάχα ένα ξενοδοχείο και κανένας ντόπιος κάτοικος.

Η πόλη, η οποία συν τω χρόνω δημιουργήθηκε, αποτελείται από κατοικίες εργατών, υπαλλήλων και διευθυντών που απασχολούνται στον τουριστικό τομέα, κτήρια της διοίκησης, της αστυνομίας, και άλλων κρατικών θεσμών των οποίων οι υπάλληλοι έρχονται -όλοι- εδώ μόνο και μόνο για να εργαστούν. Οι οικογένειές τους ζουν αλλού. Με άλλα λόγια, αν εξαιτίας ενός συμβάντος ο τουρισμός πέσει στο 0 (μηδέν), όλη αυτή η 'πόλη' θα ερημώσει τελείως, αφού οι εργαζόμενοι θα απολυθούν και θα επιστρέψουν στα σπίτια τους, ενώ τα ξενοδοχεία θα κλείσουν. Όπως στο Σαρμ ελ Σεΐχ, έτσι και στο Δάχαμπ (Dahab, 80 χμ βόρεια του Σαρμ ελ Σεΐχ), στην Νουέιμπα (Nuweiba, 70 χμ βόρεια του Δάχαμπ), και στην Τάμπα (Taba, 70 χμ βόρεια της Νουέιμπα, ακριβώς δίπλα στην ισραηλινή συνοριακή γραμμή), δεν προϋπήρχαν ούτε μικρά έστω χωριά εντοπίων κατοίκων. Στην Νουέιμπα μόνον υπήρχε καταυλισμός Βεδουίνων, αλλά όπως ξέρεις, αυτοί οι νομαδικοί πληθυσμοί μετακινούνται μένοντας μικρό σχετικώς χρονικό διάστημα σε ένα τόπο.
https://en.wikipedia.org/wiki/Sharm_El_Sheikh
https://en.wikipedia.org/wiki/Dahab
https://en.wikipedia.org/wiki/Nuweiba
https://en.wikipedia.org/wiki/Taba,_Egypt

Έχω περάσει πολλές φορές από την περιοχή, έχω συναντήσει τον διοικητή του Νότιου Σινά (για επαγγελματικούς λόγους, το 2005), δεν έχω πάει ποτέ στην Μονή της Αγίας Αικατερίνης, έχω διασχίσει την χερσόνησο από διαφορετικούς δρόμους (αναλόγως

των περιστάσεων) στις δεκαετίες του 1990, του 2000, και του 2010, και έχω υπάρξει αυτόπτης μάρτυρας του εκεί τουρισμού και στα πάνω του και στα κάτω του. Όταν ταξείδεψα στο Σινά για τελευταία φορά, το καλοκαίρι του 2020, δηλαδή μεσούσης της πανδημίας (όταν άρχισαν να επιτρέπονται εκνέου οι αεροπορικές πτήσεις), επήγα από το Κάιρο στην Νουέιμπα για να πάρω το φέρρυ μπωτ για την Άκαμπα της Ιορδανίας (πριν συνεχίσω προς Αμμάν και εκείθεν αεροπορικώς). Δεν επιτρεπόταν ακόμη στα λεωφορεία της γραμμής να διασχίσουν την χερσόνησο: υπήρχε ακόμη στρατός παντού για λόγους ασφαλείας και συχνά σταματούσαμε σε σημεία ελέγχου, παρά το γεγονός ότι η δράση των τρομοκρατών ευρισκόταν από 1-2 χρόνια σε ύφεση. Οπότε, χρειάστηκε να 'κατεβούμε' μέχρι το Σαρμ ελ Σεΐχ και να 'ανεβούμε' μέχρι την Νουέιμπα, όπου πρόλαβα το φέρρυ μπωτ από τύχη και περίπου 15 λεπτά μετά την υποτιθέμενη ώρα απόπλου του! Αυτά όλα στα αναφέρω για να αντιληφθείς πάνω σε τι υπόβαθρο και σε ποια 'προϊστορία' έρχεται τώρα να υλοποιηθεί το περίφημο Great Transfiguration Project.

Όπως μπορείς να καταλάβεις, το μόνο που θα μπορούσαν να 'σκεφθούν' οι Αιγύπτιοι δεν ήταν κάτι άλλο από την μεταφορά της επιτυχίας τους από τον παραθαλάσσιο τουρισμό στα ενδότερα της ορεινής χερσονήσου και ιδιαίτερα στο νότιο ήμισύ της. Φυσικά, η γλώσσα του Μάρκετινγκ θα αλλάξει κάπως, αλλά αυτή θα είναι η μόνη αλλαγή. Οπότε, ήδη κάνουν λόγο τονίζοντας μάλιστα ότι "Egypt rolls out the red carpet for spiritual seekers, eco-tourists, and wellness warriors alike"! Είναι εγγενώς και αμετακλήτως ανίκανοι να συλλάβουν την ιστορικότητα και την πνευματικότητα του χώρου, να εκτιμήσουν την αξία του ρόπου μέσα στα πλαίσια των ανατολιστικών εξερευνήσεων και μελετών τις οποίες συνοπτικά προανέφερα, και να αντιληφθούν ποιες μπορεί να είναι οι αυθεντικές, ουσιαστικές και υπαρκτές ανάγκες της Μονής και του ευρύτερου χώρου. Αναφορά της διαφημιστικής (κατ' ουσίαν δυσφημιστικής) πρότασης στα αγγλικά:
https://bodyandsoulinternational.com/activities/2211-great-transfiguration-project-egypt

Ετοιμάσου λοιπόν τώρα για μία μεγάλη και άσχημη βουτιά στον σιχαμερό βόθρο της λεγόμενης "οικονομίας του πεντάστερου τουρισμού"! Παραθέτω στην συνέχεια το τι περιλαμβάνει το διαβόητο αυτό 'πρόγραμμα', το οποίο είναι "Eco-Luxury, Moses-Approved"!! Εννοείται ότι παρουσιάζεται ως "αίτημα επενδυτών" και αυτό θα

μπορούσε ενδεχομένως να είναι κάτι το θεμιτό, αλλά σε μία χώρα όπου όλοι τρέχουν πίσω από το χρήμα και ακόμη οι πιο 'θρήσκοι' μουσουλμάνοι είναι απλώς άπιστοι παραδόπιστοι, δεν υφίστανται κριτήρια συνυπολογισμού όλων των παραμέτρων μιας τόσο πολυδιάστατης υπόθεσης. Ακριβώς γι'αυτόν τον λόγο και επειδή όλοι κατά βάθος αντιλαμβάνονται ότι ένα τέτοιο αίσχος οικτρώς και αθλίως παραχαράσσει, αλλοιώνει και ακόμη γελοιοποιεί το ιστορικό περιβάλλον μέσα στο οποίο υπήρξε, άναπτύχθηκε και λειτούργησε η Μονή του Σινά, γι'αυτό και προσθέτουν κωμικά ψέμματα όταν γράφουν για να προπαγανδίσουν το εν λόγω πρόγραμμα.

Παράδειγμα: " The project has long been demanded by investors and Sinai residents"! Αλήθεια; Ποιοι είναι οι 'μόνιμοι κάτοικοι' του Σινά; Απλώς δεν υπάρχουν! Εκτός αν υπολογίζουν τους νομάδες της χερσονήσου και τους κατοίκους των πόλεων των

μεσογειακών παραλίων του βόρειου Σινά, πλην όμως κανένας τους δεν ενδιαφέρεται για το πρόγραμμα αυτό, επειδή κανένας τους δεν έχει να κερδίσει τίποτα από αυτό. Για την πραγματικότητα του νότιου Σινά, οι μόνοι 'μόνιμοι κάτοικοι' είναι πιθανόν κάποιοι εξωγήινοι!

Ο παραλογισμός της απόπειρας φαίνεται σε προτάσεις του στυλ: "achieve the optimum use of St Catherine’s natural resources and the legacy of an area full of religious sites that has been in desperate need of infrastructure and utility networks". Μόνον απολίτιστοι, βάρβαροι και καννίβαλοι μπορούν να ισχυριστούν ότι "θρησκευτικοί χώροι έχουν ανάγκη υποδομών και δικτύων κοινής ωφέλειας".

Το πρόγραμμα αυτό βέβαια, όπως προανέφερα, δεν είναι νέο. Είχε αρχικά ανακοινωθεί ήδη το 2020 και έκτοτε προωθήθηκε από την New Urban Communities Authority (σε συνεργασία με τα Υπουργεία Τουρισμού και Περιβάλλοντος) που, όπως το όνομά της δηλώνει, παρασκευάζει πόλεις στην μέση του πουθενά, εκμεταλλευόμενη την ανάγκη ξενοδοχειακών επιχειρήσεων για επενδύσεις σε χώρους ερημικούς και πρότερον ακατοίκητους. Το τερατώδες πρόγραμμα περιλαμβάνει 14 αναπτυξιακά σχέδια για την περιοχή! Τα κυριώτερα από αυτά είναι τα εξής:

- Ένα κέντρο πληροφοριών για τους τουρίστες (the Visitor Center)

- Το Peace Building and Square, το οποίο θα περιλαμβάνει μουσείο, θέατρο, και αίθουσες συμβουλίων και διαλέξεων, συνολικά 12000 τμ.

- Την περιοχή Wadi Al-Deir (Ουάντι αλ Ντέιρ: το όνομα σημαίνει 'Κοιλάδα του Μοναστηριού') από όπου θα ξεκινούν οργανωμένα μονοπάτια για οδοιπορία ή ορειβασία. Εκεί θα υπάρχει και ένας σταύλος για καμήλες για όσους επιθυμούν τέτοιου τύπου διακοπές.

- Το 'οικολογικό' κατάλυμμα (eco-lodge) στο Wadi El-Raha (Ουάντι αλ Ράχα: το όνομα σημαίνει 'Κοιλάδα της Ανάπαυσης'). Αυτό θα περιλαμβάνει 192 δωμάτια και 56 σουίτες, καθώς και ένα κήπο μέσα στην έρημο για όσους επιθυμούν να κάνουν πρακτική στο Ζεν. Είναι αυτονόητο ότι το πρόγραμμα θα συμπεριλάβει ήδη υπαρκτές δομές στην περιοχή. Σχετικά: https://stcatherinesvillage.southsinaihotels.com/en/

- Το Ξενοδοχείο του Όρους με 144 δωμάτια και σουίτες (συνολικά 12900 τμ) θα προσφέρει ποικίλες δυνατότητες θέας προς την ιστορική μονή (κάτι το ενδεικτικό για το τι μυαλά επινόησαν το όλο πρόγραμμα / περισσότερα παρακάτω), στο οροπέδιο του Όρους, και στο Ουάντι αλ Ράχα. Μάλιστα, το ξενοδοχείο θα συσσωματώσει σπήλαια στα βουνά έτσι καταστρέφοντάς τα, ώστε να προσφέρει όσο το δυνατόν πιο εντυπωσιακές δυνατότητες θέας.

- Μία 'οικιστική γειτονιά' (αυτός είναι ένας κωμικό-τραγικός όρος και μετάφραση του ηλίθιου αγγλικού όρου 'residential neighborhood') με ένα προκλητικό αριθμό από 21 ξενοδοχεία και 546 βίλλες, σαλέ (chalets), ή "cozy homes"!

- Ένα χώρο υποδοχής (έκτασης 1200 τμ)

- Ένα τουριστικό παζάρι με 16 μαγαζιά (έκτασης 1500 τμ) όπου ο κάθε τουρίστας θα "haggle over souvenirs, local crafts, and maybe even some fresh baklava"!

- Ένα τζαμί θα κτιστεί επίσης στον κακότυχο εκείνο τόπο και θα ονομάζεται the Holy Valley Mosque. Μάλιστα για να ικανοποιεί πλήρως την ατζέντα μιας κατηγορίας αμορφώτων, ηλιθίων και φανατικών ψευτο-μουσουλμάνων, θα κτιστεί σε εποπτικό σημείο, έτσι ώστε να ευρίσκεται 'υψηλότερα' από την ιστορική Μονή – κάτι που εκφράζει τις απαιτήσεις των κρετίνων των ημερών μας που ποτέ τους δεν διάβασαν ούτε μισό ιστορικό κείμενο των ισλαμικών χρόνων, αλλά πίστεψαν τους εμπρηστικούς λόγους των αμόρφωτων ιμάμηδών τους. Αυτό το άχρηστο σε μουσουλμάνους τζαμί θα παραμένει εσαεί σχεδόν τελείως άδειο, διότι οι μόνοι προσερχόμενοι στην εκεί προσευχή θα είναι οι εργαζόμενοι στις εκεί ξενοδοχειακές και τουριστικές μονάδες, πλην όμως αυτοί έχουν ήδη δωμάτια/χώρους προσευχής στα γραφεία και στους χώρους εργασίας τους. Ωστόσο, να πως διαφημίζουν αυτό το άχρηστο τζαμί οι άθλιοι προαγωγοί κάθε υλισμού και καταναλωτισμού:

"A (Holy) New Era: St. Catherine’s spiritual side gets a nod too, with the Holy Valley Mosque towering over a brand-new heritage town center. Surrounding it are upgraded shops and bazaars, blending tradition with modern vibes in perfect harmony—just like that cool, tranquil feeling you get when you find the perfect falafel".

Όπως βλέπεις, το βαθύτερο 'νόημα' της κατασκευής του εν λόγω τζαμιού είναι η ικανοποίηση των ιδιοτελών επιδιώξεων και των ταπεινών ορέξεων των ηλιθίων Αιγυπτίων στους οποίους έτσι το βαθύτατα βαρβαρικό κράτος ρίχνει στάχτη στα μάτια παίρνοντας μία ακόμη προθεσμία ανοχής και παράταση επιβίωσης. Αυτή η αθλιότητα είναι η σύγχρονη Αίγυπτος που κρετίνοι στην Ελλάδα, από την χολέρα τους, θέλουν να βλέπουν ως τάχα 'σύμμαχο χώρα'.

- Ένα σύμπλεγμα κυβερνητικών και διοικητικών κτηρίων θα προστεθεί σε όλα τα προαναφερμένα, κάπως όπως λένε στα ελληνικά "δεν λείπει ο Μάρτης από την Σαρακοστή". Θα υπάρξει λοιπόν ένα κτήριο δημοτικού συμβουλίου με "spacious open areas, ample parking, and a happening social club, all sprawled across 1920 m² of urban goodness". Όπως αντιλαμβάνεσαι, αυτό θα είναι ένα εντελώς γελοίο τσίρκο, δεδομένου ότι δεν υπάρχει κανένας δήμος, ούτε και μπορεί να υπάρξει, εφόσον ο μόνος πραγματικός εντόπιος πληθυσμός είναι οι νομάδες, και ακόμη περισσότερο, επειδή όλα τα μέλη του υποτιθέμενου 'δημοτικού συμβουλίου' είναι δημότες άλλων

πόλεων και χωριών, όπου υπάρχουν τα σπίτια τους και ζουν οι οικογένειές τους. Με άλλα λόγια, αυτά τα κτήρια θα κτιστούν για ένα ψευτο-δημοτικό συμβούλιο-φάρσα.

Περισσότερα: https://orthodoxtimes.com/world-heritage-watch-demands-st-catherine-monastery-be-designated-a-unesco-world-heritage-site-in-danger/

- Ένα επιπλέον αεροδρόμιο μέσα στα βουνά του Σινά, σαν να μην έφθανε εκείνο στο Σαρμ ελ Σεΐχ (η απόσταση από το θέρετρο στην Μονή είναι σχεδόν 200 χμ) για να διευκολυνθούν πτήσεις τσάρτερ από την άλλη άκρη του κόσμου και για να έρχονται άσχετοι, αμόρφωτοι και ηλίθιοι τουρίστες που θα βαυκαλίζονται ότι επισκέφθηκαν τον τόπο αυτό και θα μετατρέψουν την ιστορική Μονή σε ένα περιθωριακό, γραφικό και σχεδόν αστείο bibelot (μπιμπλό).

- Τέλος, ένα ολόκληρο οδικό δίκτυο θα καταστρέψει ανεπιστρεπτί το ιστορικό τοπίο, εκτρωματικά επιβάλλοντας εξόχως προσβλητικά της Ιστορίας της Μονής του Σινά στοιχεία νεωτερισμού, μοντερνισμού, καταναλωτισμού, υλισμού, εκδυτικισμού, αθεϊσμού, κερδοσκοπίας, αποβλάκωσης, και ριζικής αποκοπής από κάθε είδους πνευματικό βίο. Με άλλα λόγια, όλα τα προαναφερμένα σχέδια και τμήματα του εν λόγω προγράμματος, εάν υλοποιηθούν, ντε φάκτο καθιστούν καταγέλαστο, άχρηστο και ακόμη παρανοϊκό τον ιστορικό τρόπο διαβίωσης και σωματικής-πνευματικής άσκησης όλων των μοναχών, έτσι εξεπίτηδες εκδιώκοντάς τους από εκεί, δεδομένου ότι η ιστορική μονή δεν θα είχε ποτέ συσταθεί και λειτουργήσει δίπλα σε πορνεία.

Κλείνω την περιγραφή, αναφερόμενος στην υποκριτική, πολιτικάντικη και αίσχιστη περιγραφή του όλου προγράμματος από τον Αιγύπτιο πρωθυπουργό Μουστάφα Μαντμπούλυ (مصطفى كمال مدبولي / Mostafa Madbouly) ως "Egypt's gift to the world and all religions". Αυτό είναι ένα πρόστυχο ψέμμα. Ουσιαστικά, δεν υπάρχει τίποτα στο όλο πρόγραμμα που να σχετίζεται με τις λοιπές, εκτός της περιοχής, θρησκείες όπως ο

Ιουδαϊσμός, ο Παρσισμός, ο Ινδουϊσμός, ο Βουδισμός, κλπ. Έπειτα, στο Ισλάμ δεν προσφέρει απολύτως τίποτα το τζαμί το οποίο απρεπέστατα θα ανεγερθεί, διότι σε όλα τα κτήρια, ακόμη και τα ξενοδοχεία, υπάρχουν (όπως μόλις προανέφερα) δωμάτια-τζαμιά για τους εργάτες, υπαλλήλους και διευθυντές που είναι μουσουλμάνοι και θέλουν να προσευχηθούν. Και, τέλος, το πρόγραμμα αυτό όχι μόνον δεν προσφέρει αλλά βλάπτει σημαντικά την Χριστιανωσύνη και ιδιαίτατα την συγκεκριμένη Μονή, θλιβερώς αλλοιώνοντας το ιστορικό τοπίο μέσα στο οποίο οι μοναχοί -στην μοναξιά- έζησαν, αφιέρωσαν τις ζωές τους στον Θεό, και άφησαν το σωσμένο σήμερα έργο τους παρακαταθήκη για την ανθρωπότητα.

Τότε, γιατί λέει ο Αιγύπτιος πρωθυπουργός μία τόσο ανιστόρητη αθλιότητα;

Προφανώς για να δώσει την ευκαιρία σε χιλιάδες καλοπληρωμένους, χυδαίους, και άξεστους δημοσιογράφους να ισχυριστούν, ψευδώς και παραχαρακτικώς, ότι το τρισάθλιο πρόγραμμα "honors the region’s rich history—Islamic, Christian, and Jewish alike". Αυτό το ψέμμα δηλητηριάζει όλο τον κόσμο, διότι ακόμη και στους αιώνες της Ισλαμικής Ιστορίας, με εξαίρεση τους Βεδουίνους νομάδες, η Ιστορία του Σινά ήταν εμφαντικώς χριστιανική, όπως ήδη εκτενώς εξήγησα.

Αλλά τι άλλο μπορεί να περιμένει κάποιος από τα ξωφλημένα ΜΜΕ και από τους χρηματισμένους ψευτο-δημοσιογράφους που περιγράφουν το εν λόγω πρόγραμμα ως «spiritual awakening» και ως «Egypt’s way of saying "Welcome to our little slice of heaven"»; Σχετικά:
https://bodyandsoulinternational.com/activities/2211-great-transfiguration-project-egypt
https://www.egypttoday.com/Article/1/134461/A-close-look-at-Egypt%E2%80%99s-Great-Transfiguration-Project-in-St
https://www.dailynewsegypt.com/2024/09/28/egypt-pushes-forward-with-great-transfiguration-project-in-saint-catherine/
Επίσης:
https://egyptindependent.com/saint-catherine-gets-a-makeover-as-egypt-unveils-the-great-transfiguration-project/
Egypt Reopens Historic Sinai Valleys to Tourists After 10 Years
https://www.egypt-business.com/web/details/2529-Egypt-Reopens-Historic-Sinai-Valleys-to-Tourists-After-10-Years/437004
Egypt Reopens Historic Sinai Valleys to Tourists After 10 Years
https://see.news/egypt-reopens-historic-sinai-valleys-to-tourists-after-10-years
Egypt denies court ruling threatens historic monastery
https://www.arabnews.com/node/2602742/middle-east
Egypt reopens historic library in Sinai after renovations
https://www.arabnews.com/node/1209916/offbeat
Επικριτική παρουσίαση:
Egypt’s Sinai Megaproject Is Erasing Bedouin Culture
https://newlinesmag.com/spotlight/egypts-sinai-megaproject-is-erasing-bedouin-culture/
https://culturalpropertynews.org/egypts-great-transfiguration-project-threatens-saint-catherines-monastery/

Ήταν προκαταδικασμένη η θλιβερή αποικία των δυτικών αποικιοκρατικών χωρών ονόματι Αίγυπτος να συνθέσει ένα τόσο εκτρωματικό σχέδιο, αναπαράγοντας το τουριστικό πρότυπο των σιναϊτικών παραλίων στα ενδότερα της χερσονήσου;

Τα ψεύτικα (αριστερά) και τα αληθινά (δεξιά) παράλια της Ερυθράς Θαλάσσης

Η αλήθεια είναι ότι το ίδιο μοντέλο υιοθετήθηκε πρώτα στα αιγυπτιακά παράλια της Ερυθράς Θαλάσσης, δηλαδή το Άυν Σόχνα (العين السخنة /Ain Sokhna; 55 χμ νότια του Σουέζ), Ζααφαράνα (الزعفرانة/ Zaafarana; 62 χμ νότια του Άυν Σόχνα), Ελ Γκούνα (الجونة /El Gouna; 280 χμ νότια του Ζααφαράνα), Χουργκάντα (αλ Γαρντάκα στα αραβικά/ الغردقة/ al Ghardaq/Hurghada; 20 χμ νότια του Ελ Γκούνα), Σαφάγκα (سفاجا /Safaga; 53 χμ νότια από την Χουργκάντα), Αλ Κουσέιρ (القصير /El Qoseir; 85 χμ νοτια από την Σαφάγκα), και Μέρσα Άλαμ (مَرْسَى عَلَم /Marsa Alam; 130 χμ νότια πό το Αλ Κουσέιρ). Προσθέτω ότι παρά την στρατιωτική κατοχή του τριγώνου του Χαλάυμπ στα σύνορα με το Σουδάν (στο οποίο ανήκει πολιτικά η περιοχή αυτή), η Αίγυπτος δεν ανέπτυξε τουρισμό είτε στο Σαλαταΐν (πάνω στην συνοριακή γραμμή) είτε στην πόλη του Χαλάυμπ. Σχετικά: https://en.wikipedia.org/wiki/Ain_Sokhna

https://www.tripadvisor.com/Tourism-g1133136-Zafarana_Red_Sea_and_Sinai-Vacations.html
https://ar.wikipedia.org/wiki/الزعفرانة_(مصر)
https://en.wikipedia.org/wiki/El_Gouna
https://en.wikipedia.org/wiki/Hurghada
https://en.wikipedia.org/wiki/Safaga
https://en.wikipedia.org/wiki/El_Qoseir
https://en.wikipedia.org/wiki/Marsa_Alam
https://en.wikipedia.org/wiki/Shalateen
https://en.wikipedia.org/wiki/Halaib_Triangle

Όμως σχεδόν σε όλα αυτά τα μέρη δεν υπήρχαν ούτε πόλεις, ούτε χωριά πιο πριν. Στην Χουργκάντα που είναι σήμερα η μεγαλύτερη πόλη της Αιγύπτου (με περίπου 230000 'πληθυσμό', δηλαδή εκεί εργαζόμενους στον τομέα του τουρισμού Αιγύπτιους που κατάγονται από άλλες περιοχές της χώρας όπου ζουν οι οικογένειές τους) στα παράλια της Ερυθράς Θαλάσσης νότια του Σουέζ, μόλις το 1905 συστάθηκε ένα μικρό ψαροχώρι από Αμπάμπντα (μία φυλή των νομάδων Μπέτζα). Το ίδιο ισχύει και για την Σαφάγα και το Αλ Κουσέιρ: ήταν ιστορικοί καταυλισμοί των Μπέτζα, οι οποίοι είναι απόγονοι των αρχαίων Βλεμμύων και κατοικούν τα παράλια και την ενδοχώρα της νοτιοανατολικής Αιγύπτου, του Σουδάν και της βόρειας Ερυθραίας. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Ababda_people
https://en.wikipedia.org/wiki/Beja_people
https://en.wikipedia.org/wiki/Blemmyes

Αυτή η κατάσταση δεν χαρακτηρίζει μόνον τα παράλια της Αιγύπτου στην Ερυθρά Θάλασσα αλλά και τα παράλια του Σουδάν, όπως και το βόρειο τμήμα των παραλίων της Ερυθραίας. Ιστορικώς, τα παράλια της ανατολικής Αφρικής κατοικούνται κυρίως από τους συνεχώς μετακινούμενους νομαδικούς πληθυσμούς των Μπέτζα, οι οποίοι αναλόγως των διαφόρων εποχών διαμένουν πίσω από μερικά βουνά στην ενδοχώρα ή κατεβαίνουν κοντά στην θάλασσα. Βεβαίως και υπήρχαν λιμάνια στην παραλία αυτή από την Αρχαιότητα, αλλά αυτά δεν είχαν τίποτα το κοινό με την Αλεξάνδρεια, την Τύρο, την Καρχηδόνα, κλπ. Ουσιαστικά, εξυπηρετούσαν μόνον τις ανάγκες του εμπορίου της χώρας είτε στα αυτοκρατορικά χρόνια, είτε στην περίοδο της ρωμαϊκής κατοχής (όλοι οι Ρωμαίοι αυτοκράτορες μέχρι και τον Διοκλητιανό ήταν 'φαραώ' στην Αίγυπτο και έτσι τα ονόματά τους έχουν διασωθεί γραμμένα σε ιερογλυφικά) και μετέπειτα στα ισλαμικά χρόνια. Οπότε, η σημασία τους και ο πληθυσμός τους αυξάνονταν ή μειώνονταν ανάλογα με την εξέλιξη των εμπορικών σχέσεων.

Στα φατεμιδικά χρόνια αυξήθηκε το εμπόριο και η ναυσιπλοΐα προς την Υεμένη και την Ινδία. Έτσι, το πιο σημαντικό λιμάνι στα τότε αιγυπτιακά παράλια της Ερυθράς Θαλάσσης ήταν το Αϋντάμπ, 20 χμ βόρεια από την πόλη-λιμάνι Χαλάυμπ. Όταν αυτό παρήκμασε, το Σουάκιν (ή Σαουάκιν / 50 χμ νότια του σημερινού Πορτ Σουντάν) αναπτύχθηκε κατά τα οθωμανικά χρόνια ως το μεγαλύτερο λιμάνι της Ανατολικής Αφρικής βόρεια από το Κέρας. Ήταν ένα κέντρο διαμετακομιστικού εμπορίου και επιπλέον αποτελούσε την κύρια πύλη όλων των Αφρικανών μουσουλμάνων προς την Μέκκα και την Μεδίνα. Νούβιοι, Φούρι, Σουδανοί Κουσίτες, Μαροκινοί ή Αλγερινοί Βέρβεροι, Τουαρέγκ του Μάλι και της Σαχάρας, υπήκοοι του θρυλικού βασιλείου της Ζάρια (ή Ζαζάου στην σημερινή βόρεια Νιγηρία) με Χάουσα ως μητρική γλώσσα και άλλοι Κενταφρικανοί από το Κάνεμ Μπόρνου έπλεαν από το Σουάκιν για την Τζέντα, πριν συνεχίσουν για το Χατζ (Ιερό Προσκύνημα). Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/%CA%BFAydhab

https://en.wikipedia.org/wiki/Suakin

Σουάκιν, Οθωμανικής εποχής κτήριο κτισμένο από κοράλλια

Σουάκιν

Αλλά το Πορτ Σουντάν είναι μία σύγχρονη πόλη-λιμάνι που έκτισαν οι Άγγλοι αποικιοκράτες από το 1905 μέχρι το 1909, ολοκληρώνοντας την αποικιοκρατική κατάκτηση του Σουδάν και μειώνοντας δραστικά την ιστορική σημασία του Σουάκιν. Αλλά και το Ντουνγκουνάμπ (ανάμεσα στο Πορτ Σουντάν και στο Χαλάυμπ) και το Τοκάρ (ανάμεσα στο Σουάκιν και τα σύνορα της Ερυθραίας) ήταν καταυλισμοί των Μπέτζα, οι οποίοι αποτελούν σήμερα το σύνολο των εντοπίων στο Σουάκιν και στο Πορτ Σουντάν.

Νοτιώτερα, μόνιμη κατοίκηση στα αφρικανικά παράλια της Ερυθράς Θαλάσσης σημειώνεται στην Μασάουα (δεύτερη σε μέγεθος πόλη της Ερυθραίας), η οποία αποτελεί από τον 11ο αιώνα το διάδοχο επίνειο της περιοχής μετά την Άδουλη που έχει ανασκαφεί 40 χμ νότια από την Μασάουα και υπήρξε το ιστορικό λιμάνι του αβησσυνικού βασιλείου της Αξώμης μέχρι την πτώση του (στα τέλη του 7ου αιώνα) και την προσάρτηση των ανατολικών αφρικανικών παραλίων στο χαλιφάτο. Μόνιμη κατοίκηση πιο νότια σημειώνεται στα παράλια ανάμεσα στο Τίο και στο Άσαμπ, κοντά στα σύνορα του Τζιμπουτί, όπου ζουν οι Άφαρ, ένα ιστορικό ανατολικό αφρικανικό έθνος. Το ίδιο αφορά το Κέρας της Αφρικής και τα σομαλικά παράλια,

όπου παρατηρούμε ιστορικά την ύπαρξη μονίμων κατοίκων και την ανάπτυξη πολλών και συχνά ισχυρών ισλαμικών σουλτανάτων. Ο λόγος που συμβαίνει αυτό είναι γεωγραφικός και κλιματολογικός: αντίθετα από τα σχεδόν έρημα και κατάξερα παράλια βορείως της Μασάουα, στις ακτές της νότιας Ερυθραίας, της Σομαλίας και ακόμη πιο νότια υπάρχουν μεγάλη βλάστηση, αγροτική παραγωγή, οργανωμένη αλιεία, συστηματικό θαλάσσιο και ηπειρωτικό εμπόριο, καθώς και συγκέντρωση πλούτου χάρη στους μουσώνες. Σχετικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Dungonab_Bay
https://en.wikipedia.org/wiki/Port_Sudan
https://en.wikipedia.org/wiki/Tokar,_Sudan
https://en.wikipedia.org/wiki/Massawa
https://en.wikipedia.org/wiki/Adulis
https://en.wikipedia.org/wiki/Tiyo
https://en.wikipedia.org/wiki/Assab

Οθωμανικά κτήρια στην Μασάουα

Ιταλικά κτήρια στην Μασάουα

Οπότε, οι αρχιτέκτονες και πολιτικοί μηχανικοί που ανήγειραν τα πρώτα ξενοδοχεία στα αιγυπτιακά παράλια της Ερυθράς Θαλάσσης δεν είχαν κάποιο σημείο αναφοράς, για να σεβαστούν την ιστορικότητα του τοπίου. Η μόνη λοιπόν πηγή έμπνευσης, την οποία θα μπορούσαν να έχουν, ήταν περισσότερο τα ιστορικά κοραλλένια κτήρια του Σουάκιν και λιγώτερο εκείνα της Μασάουα. Αλλά επιθυμώντας να θέσουν τις βάσεις ενός μαζικού τουρισμού της εσχάτης υποστάθμης, ισοπέδωσαν και εκμηδένισαν την ιστορικότητα των χώρων που προανέφερα, οικοδομώντας κατασκευαστικά τέρατα για μάζες αμορφώτων και αξέστων Αμερικανών και βορειο-Ευρωπαίων οι οποίοι, αντί να πληρώσουν διακοπές αξίας, στυλ και πολυτελείας στο Κάπρι, στο Αμάλφι και στο Πόρτο Φίνο, κατέληξαν σε κάτι που τους ταίριαζε, καθώς θύμιζε ένα Λας Βέγκας σε παραλία, και ήταν στην "Αίγυπτο". Αυτό το αίσχος μεταφέρθηκε στην συνέχεια στα παράλια του Σινά και τώρα επιχειρείται να επιβληθεί στον ορεινό όγκο της χερσονήσου.

Ωστόσο, για άτομα με καλή γνώση της ευρύτερης περιοχής και εμπειρία ζωής σε διάφορα σημεία και μέρη, όλο αυτό το έκτρωμα δεν είναι απρόσμενο ή πρωτόγνωρο. Έχει ήδη εφαρμοστεί με αποτρόπαιο τρόπο και αλλού. Άλλωστε, στην ευρύτερη αυτή περιοχή, οι Αιγύπτιοι σε καμμία περίπτωση δεν είναι (ούτε άλλωστε και μπορούν να θεωρηθούν ως) οι πιο ανίδεοι, οι πιο άξεστοι, οι πιο απολίτιστοι και οι πιο αναίσθητοι. Υπάρχουν άλλοι πολύ χειρότεροι. Όντως!

Τέτοιες αποκρουστικές καταστάσεις πρωτοσυνάντησα στο χατζ (προσκύνημα) που έκανα σε Μέκκα και Μεδίνα το 1995. Τότε κατάλαβα ότι τα απολίτιστα γουρούνια της σαουδικής οικογένειας (δυστυχώς, πρέπει να κυριολεκτώ) και οι ζοφεροί Ουαχαμπίτες σύμμαχοί τους που άρπαξαν από τους Χασεμίτες την εξουσία στην Χετζάζη (Αραβία) το 1924-1925 (οκτώ μόλις χρόνια αφού οι τελευταίοι είχαν προδώσει και ανατρέψει τους Οθωμανούς, το 1916-1917), εξαιτίας της ψευτο-πίστης τους, της αμορφωσιάς τους, και του βαρβαρισμού τους, ολοσχερώς κατέστρεψαν την ιστορικότητα του χώρου. Σχεδόν εβδομήντα (70) χρόνια είχαν μεσολαβήσει από την άνοδο του ουαχαμπικού βαρβαρισμού μέχρι την επίσκεψή μου στις δύο πόλεις, οπότε συνάγω ότι, αν υποτεθεί ότι ταξείδευα εκεί στα μέσα του 1960, η κατάσταση δεν θα ήταν τόσο σιχαμερή όσο όταν την αντίκρυσα. Και αντίστοιχα βέβαια, από το 1995 μέχρι σήμερα, τριάντα (30) χρόνια έχουν παρέλθει και συνεπώς μπορεί κανείς να είναι σίγουρος ότι όλα εκεί έχουν κατά πολύ χειροτερεύσει – όπως άλλωστε προγραμματίζεται να χειροτερεύσουν και τριγύρω από την Μονή του Σινά στο εγγύς μέλλον, αν δεν υπάρχουν αντιδράσεις.

Τι ήταν λοιπόν το αποκρουστικό θέαμα που αντίκρυσα στην Μέκκα το 1995; Αυτό θα μπορούσε να γίνει υπόθεση εκτεταμένης περιγραφής αλλά συμβολικά και συνοπτικά θα αναφέρω ένα παράδειγμα. Είχε ήδη κτισθεί το τότε γνωστό ως Makkah Hilton Towers ξενοδοχείο, ακριβώς δίπλα στο ανακαινισμένο και επεκταμένο Μεγάλο Τζαμί της Μέκκας, και ήταν τόσο υψηλό (κτισμένο μάλιστα πάνω σε λόφο) που από τα δωμάτιά του ο Κααμπά φαινόταν κάτω σαν ένα βότσαλο της παραλίας δίπλα στα πόδια σου. Θα ήταν σαν να κτιζόταν ένα 30όροφο κτήριο στο Μοναστηράκι και να έβλεπες τον ναό του Θησείου σαν ένα πετραδάκι δίπλα στα παπούτσια σου. Βεβαίως, Τούρκοι, Ιρανοί, και άλλοι, πολιτισμένοι μουσουλμάνοι από την Ασία, την Αφρική και την Ευρώπη έκαναν δριμύτατη κριτική αλλά οι περισσότεροι αραβόφωνοι δεν καταλάβαιναν. Και για τους Σαουδάραβες, είτε κριτική είτε αυτοκριτική είναι απλώς 'κινέζικα'. Σχετικά:
https://www.lastminute.com.au/Mecca-Hotels-Makkah-Towers.h17947.Hotel-Information

https://www.abc.net.au/listen/programs/latenightlive/why-have-meccas-historical-buildings-been-destroyed/5869064

Οθωμανική Μέκκα

Ουαχαμπική Σαουδική Ισλαμο-τρομοκρατική κατεξευτελισμένη Μέκκα

Τώρα, η επιδείνωση έχει φθάσει σε επίπεδο παροξυσμού, βίαιου κατεξευτελισμού του χώρου, απόλυτης βεβήλωσης του ιερού, και μανιασμένης εξολόθρευσης όλων των στοιχείων της ιστορικότητας του τόπου. Δεν κάνω καν λόγο για πνευματικότητα. Αυτή η κατασκευαστική υστερία και η διεστραμμένη επιδίωξη ανέγερσης ολοένα μεγαλυτέρων αρχιτεκτονικών τεράτων έφθασε στο απροχώρητο με την έναρξη της κατασκευής του Abraj Kudai hotel το 2015. Ο προϋπολογισμός έφθανε στα 3.5 δις δολλάρια και το συνολικό εμβαδόν είχε σχεδιασθεί για περίπου 1.4 εκ. τμ. Ακόμη δεν έχουν γίνει τα εγκαίνια αυτού του συνόλου 12 πύργων 45 ορόφων και 10000 δωματίων που θα αποτελέσουν το μεγαλύτερο ξενοδοχείο του κόσμου, όταν θα λειτουργήσει. Σχετικά: https://en.wikipedia.org/wiki/Abraj_Kudai

Η προκλητική και βαρβαρική κατασκευή προξένησε θύελλα αντιδράσεων και συνέβαλε στην επινόηση μιας νέας λέξης, Mecca-hattan αντί Manhattan! Σχετικά: "The city is turning into Mecca-hattan", says Irfan Al-Alawi, director of the UK-based Islamic Heritage Research Foundation, which campaigns to try to save what little heritage is left in Saudi Arabia's holy cities.

https://www.theguardian.com/artanddesign/architecture-design-blog/2015/may/22/worlds-biggest-hotel-to-open-in-mecca

Η τραγική ιστορία του ακόμη μη εγκαινιασμένου ξενοδοχείου Abraj Kudai της Μέκκας πρέπει να γίνει ένα καλό μάθημα για τους Αιγύπτιους και να χρησιμοποιηθεί συστηματικά ως πειστικό επιχείρημα από όσους θέλουν να μπλοκάρουν το βαρβαρικό πρόγραμμα Great Transfiguration Project που η Αίγυπτος θέλει να επιβάλει στο Σινά και ειδικά στην Μονή της Αγίας Αικατερίνης. Έτσι λοιπόν πρέπει να διατυμπανισθεί τι είναι πολύ πιθανό να συμβεί στο Σινά μετά την οργάνωση των εργοταξίων και την έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών.

Την 11 Σεπτεμβρίου 2015 λοιπόν ένας τεράστιος ερπυστριοφόρος γερανός, εξαιτίας των επικρατούντων ισχυρών ανέμων, κατέρρευσε με ορμή καταπάνω σε ένα τμήμα του Μεγάλου Τζαμιού της Μέκκας (στο σημείο που καλύπτει την απόσταση ανάμεσα στην Σάφα και την Μάρουα), έτσι σκοτώνοντας με αποτρόπαιο τρόπο πάνω από 110 άτομα και τραυματίζοντας άσχημα και καταδικαστικά άλλους 400 προσκυνητές. Περισσότερα θα βρεις εδώ και στο βίντεο που αναφέρω ενδεικτικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Mecca_crane_collapse
Dozens Killed in Mecca Crane Accident
https://www.youtube.com/watch?v=Ey6cZa3Tres

Abraj Kudai hotel – το σιχαμερό σχέδιο

Καταλαβαίνεις λοιπόν τι θα συμβεί, αν ένας ερπυστριοφόρος γερανός στην άκρη ενός ανεμοδαρμένου βράχου 400 μ πάνω από την μονή πεταχθεί ξαφνικά στο κενό από κανένα δυνατό ανεμοστρόβιλο και πάει και πέσει σαν φονικό αστροπελέκι πάνω στους δύστυχους μοναχούς, στέλνοντάς τους έτσι μια και καλή στον Παράδεισο και κάνοντας το ιστορικό μοναστήρι σκέτο λαμπόγυαλο! Τότε όμως δεν θα θρηνήσουμε

μόνον θύματα αλλά και ολόκληρη την πολιτισμική κληρονομιά μιάμισης χιλιετίας που η ανθρωπότητα δεν θα έχει σταθεί ικανή να προστατεύσει, αν δεν απαγορεύσει στην Αίγυπτο την παράλογη και αποτροπιαστική απόπειρα βεβήλωσης του Όρους και της Μονής Σινά.

Υπάρχει ένας επιπλέον λόγος που Αιγύπτιοι αρχιτέκτονες και πολιτικοί μηχανικοί κατέληξαν σε κάτι το τόσο τερατώδες. Κατά τις τελευταίες 3-4 δεκαετίες ολοένα και περισσότεροι Αιγύπτιοι πηγαίνουν για σπουδές ή εργασία στην Σαουδική Αραβία. Ο πετρελαϊκός πλούτος της χώρας εκείνης σε συνδυασμό με την φτώχεια της Αιγύπτου τους θολώνει το μυαλό και απερίσκεπτα μιμούνται τον σαουδικό βαρβαρισμό που ακόμη και η νεώτερη αιγυπτιακή παράδοση δεν επιτρέπει σε κανένα να ακολουθεί.

Πως μπορεί λοιπόν να περιγραφεί με ακρίβεια το Great Transfiguration Project; Πολύ απλά αποτελεί μεταφορά στην Αίγυπτο του μοντέλου της σαουδοποίησης ή ουαχαμποποίησης της Μέκκας.

Είναι η ουαχαμποποίηση του Σινά.

XX. Συμπεράσματα – Α': Το κύριο αλλά αποσιωπημένο πρόβλημα της Μονής και τα πολλά, ως επί το πλείστον ασυνειδητοποίητα, προβλήματα των μοναχών

Α. Αδράνεια της διοίκησης, έλλειψη οράματος, δραματική μείωση του αριθμού των μοναχών, και μονομερής επιλογή μοναχών μόνο μεταξύ των Ελλήνων πολιτών

Μετά από τα παραπάνω είναι εύκολο να αντιληφθούμε πόσο κοντά στο τέλος της ύπαρξής της έχει φθάσει η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά. Αυτό έχει πολύ λίγο να κάνει με τα προαναφερμένα σχέδια της αιγυπτιακής κυβέρνησης, ή με τον φρικτό περίγυρο και τους πολέμους στην ευρύτερη περιοχή της λεγόμενης Μέσης Ανατολής, ή με την ισραηλινή περίοδο κατοχής του Σινά. Όπως στην κάθε περίπτωση, όλα τα προβλήματα που εμφανίζονται σε ένα άνθρωπο, θεσμό, ίδρυμα ή κράτος, οφείλονται στον ίδιο. Οι εξωτερικοί λόγοι μπορεί να είναι ενδεχομένως υπαρκτοί αλλά στην πραγματικότητα είναι πάντοτε δευτερεύοντες. Για όλα τα προβλήματα που έχει κάποιος, φταίει βασικά εκείνος – και κανένας άλλος.

Ποιο είναι το κύριο αλλά αποσιωπημένο πρόβλημα της Μονής του Σινά;

Όπως ξέρουμε γενικά όλοι και όπως εύκολα συνάγεται και από τα προαναφερμένα (αναφορικά με την Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά), τα τελευταία 140 χρόνια (από το 1885) ήταν μία περίοδος ριζικών αλλαγών, συγκλονιστικών ανατροπών, τεραστίων αναπροσαρμογών, νέων προσεγγίσεων, διαφορετικών αντιλήψεων, απρόβλεπτων πρακτικών, και πολλαπλών αντιξοοτήτων. Αλλά εις πείσμα όλων αυτών των εντόνων και τόσο καθοριστικών χαρακτηριστικών, η γεραρά Μονή έζησε κατά την περίοδο αυτή σε μία όλως εξωπραγματική (και συνεπώς προβληματική) 'σταθερότητα', 'ηρεμία' και αδιατάρακτη ησυχία τάφου. Ζούσαν και ζουν σαν να είχαν/έχουν αποκοπεί από τον υπόλοιπο κόσμο. Όσο και αν αυτό αντιστοιχεί κατά κάποιον τρόπο στον ρυθμό και στον προορισμό της ζωής ενός μοναχού, σήμερα αυτή η κατάσταση δεν μπορεί να συνεχιστεί στον ίδιο βαθμό, διότι απλά θα καταστρέψει την μονή, οδηγώντας της σε οριστικό τέλος, δηλαδή σε ανυπαρξία.

Όλα αυτά λοιπόν δεν προμήνυαν τίποτα το καλό, διότι έδειχναν ότι απουσίαζε μία δύναμη ικανή να φέρει αποφασιστικά την ιστορική μονή απέναντι στις προκλήσεις και στα καλέσματα της νέας εποχής και να την αναδιοργανώσει κατάλληλα ώστε απρόσκοπτα αυτή να συνεχίσει το έργο της και να προσθέσει μάλιστα σ' αυτό επιπλέον διαστάσεις και απαραίτητες δραστηριότητες που οι διαμορφούμενες συνθήκες επέβαλλαν/επιβάλλουν.

Αυτή η πολύ αρνητική σταθερότητα, η οποία ήταν ταυτόσημη οκνηρίας, αδράνειας, ή ακινησίας, φαίνεται από την πολύ αργή εναλλαγή ηγουμένων (: αρχιεπισκόπων του Σινά) στην κορυφή της μονής. Είναι ιδιαίτερα αξιοσημείωτο ότι μόνον πέντε άτομα ευρέθηκαν στην θέση του ηγουμένου της μονής κατά τα τελευταία 140 χρόνια. Αυτό, πιθανόν, είναι ένδειξη ισχύος, πλούτου και ευνομίας για μία αυτοκρατορία, αλλά για την συγκεκριμένη μονή αποτελεί απόδειξη κακού απομονωτισμού που δεν συνιστά τόσο παραδοσιακό αναχωρητισμό όσο αυτοκαταστροφικό στρουθοκαμηλισμό.

Να λοιπόν ποιοι ήταν οι ηγούμενοι της μονής από το 1885 μέχρι σήμερα:
Πορφύριος Α' (21 Αυγούστου 1885 – 7 Μαΐου 1904),
Πορφύριος Β' (7 Μαΐου 1904 – 1 Ιουλίου 1926),
Πορφύριος Γ' (29 Ιουλίου 1926 – 24 Νοεμβρίου 1968),
Γρηγόριος Β' (4 Ιανουρίου 1969 – 11 Σεπτεμβρίου 1974) και
Δαμιανός Α' (10 Δεκεμβρίου 1974 – καθαιρέθηκε την 30η Ιουλίου 2025).
Σχετικά:
https://el.wikipedia.org/wiki/Αρχιεπίσκοπος_Σινά,_Φαράν_και_Ραϊθώ,_Πορφύριος_Α'
https://el.wikipedia.org/wiki/Αρχιεπίσκοπος_Σινά,_Φαράν_και_Ραϊθώ,_Πορφύριος_Β'
https://el.wikipedia.org/wiki/Αρχιεπίσκοπος_Σινά,_Φαράν_και_Ραϊθώ,_Πορφύριος_Γ'
https://el.wikipedia.org/wiki/Αρχιεπίσκοπος_Σινά,_Φαράν_και_Ραϊθώ,_Γρηγόριος_Γ'
https://el.wikipedia.org/wiki/Αρχιεπίσκοπος_Σινά,_Φαράν_και_Ραϊθώ,_Δαμιανός
Rapid developments: Part of the Sinai Monastery Brotherhood dismissed Abbot Damianos
https://orthodoxtimes.com/rapid-developments-part-of-the-sinai-monastery-brotherhood-dismissed-abbot-damianos/

Patriarchate of Jerusalem's three-member delegation in Athens over Sinai Monastery issue
https://orthodoxtimes.com/patriarchate-of-jerusalems-three-member-delegation-in-athens-over-sinai-monastery-issue/

Θα ήταν άδικο να περιγράψει κάποιος τους προαναφερμένους πέντε αρχιεπισκόπους Σινά ως ανεκπαίδευτα ή ανίδεα άτομα που δεν άξιζαν την θέση την οποία κατείχαν. Ήταν μορφωμένοι, καλά εκπαιδευμένοι, με αρκετά ταξείδια και με ικανοποιητική γνώση του κόσμου. Αλλά δεν προλάβαιναν τις εξελίξεις και δεν είχαν μία δραστήρια στάση απέναντι στις πραγματικές ανάγκες της μονής σε μία περίοδο εντυπωσιακών ανακαλύψεων σχετικά με τους θησαυρούς της. Αν θέλεις, δεν είχαν μερικούς σωστούς συμβούλους, ικανούς να δουν την μονή αυτή και την θέση της μέσα στον κόσμο από κοντά και από μακριά.

Αντίθετα, είχαν μερικούς πολύ κακούς συμβούλους, όχι με την έννοια ότι τους είχαν προσλάβει ή τους είχαν -κάποιοι τρίτοι- επιβάλει στην μονή αλλά υπό την έποψη ότι οι ίδιοι οι μοναχοί και η ηγεσία της μονής τους είχαν δώσει υπέρμετρη σημασία, ενώ ουσιαστικά δεν τους χρειάζονταν καθόλου. Σ' αυτό οφείλω να ομολογήσω ότι έπαιξε κάποιο ρόλο η καταγωγή των μοναχών από την Ελλάδα και η εγγενής σχέση τους με την Εκκλησία της Ελλάδας, η οποία είναι ένας άθλιος, ψευτο-χριστιανικός θεσμός ολότελα διαβρωμένος από τους Ιησουίτες και από τους Μασώνους και εξωφρενικώς υποταγμένος στο νεοελληνικό κράτος και στους αντιχριστιανικούς πάτρονές του, δηλαδή την Αγγλία, την Γαλλία, την Αμερική, την Ευρωπαϊκή Ένωση και το ΝΑΤΟ.

Μιλώντας (κεφάλαιο Χ ενότητα Β) για τον Κόπτη Πατριάρχη Αλεξανδρείας Σενουτέ Γ', ανέφερα τους τρομερούς διωγμούς τους οποίους υπέστη και την εξορία στην οποία υποχρεώθηκε να ζήσει για πολλά χρόνια επειδή πολέμησε με όλες του τις δυνάμεις τον σιωνισμό και το πολιτικό ισλάμ που αποτελούν τις δύο όψεις του ιδίου νομίσματος. Πες μου λοιπόν πότε εκφράσθηκε η υποστήριξη της πρόστυχης και σατανικής ψευτο-Εκκλησίας της Ελλάδας προς τον Σενουτέ Γ'! Όσο και να ψάξεις δεν θα μπορέσεις ποτέ να μου απαντήσεις! Ούτε μία φορά δεν υποστήριξε η Ελλάδα ή η ψευτο-Εκκλησία της τους κατατρεγμένους Κόπτες. Αυτό το έγκλημα, σεκταριστικό και αντι-χριστιανικό στην φύση του, απαιτεί αναθεματισμό όλων των τότε ζωντανών ιεραρχών και γενική καθαίρεση του συνόλου των σημερινών επισκόπων και μητροπολιτών της Εκκλησίας της Ελλάδας, η οποία -ανακαινισμένη και αποκαθαρμένη από φιλοπαπισμό, μασωνία και ιησουϊτισμό- οφείλει να επιβάλει στην κυβέρνηση της χώρας συνολική διακοπή σχέσεων Ελλάδας και Ισραήλ.

Σε κανένα από τους προαναφερμένους δυτικούς αποικιοκρατικούς θεσμούς και κράτη δεν πέφτει λόγος για την Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά. Δεν υπάρχουν τυχόν 'συμφέροντα' που μπορούν αυτές οι χώρες να έχουν αναφορικά με την μονή. Όπως και αν αυτά νοηθούν, τα λεγόμενα συμφέροντα των κακουργηματικών δυτικών αποικιοκρατικών χωρών για την μονή είναι ταυτόσημα με τον αμετάκλητο θάνατο της Μονής, οπότε οφείλουν να απορριφθούν βίαια και με κάθε τρόπο. Και συνεπώς δεν είναι δυνατόν αυτά ούτως ή άλλως να 'συνυπολογιστούν' από τους μοναχούς και την ηγεσία της μονής. Οι επαφές που οι μοναχοί αυτοί (ή κάποιοι από αυτούς) είχαν με υπαλλήλους του νεοελληνικού ψευτοκράτους, δηλαδή τα ρατσιστικά σκουλήκια της ΚΥΠ (είτε αυτά εργάζονται για την συγκεκριμένη υπηρεσία είτε είναι εγκάθετοί της εργαζόμενοι σε άλλες υπηρεσίες, πρεσβείες ή υπουργεία) ντε φάκτο καταστρέφουν την μονή.

Το γιατί αυτό συμβαίνει είναι πολύ απλό και εύκολο να καταλάβουμε. Η Μονή της Αγίας Αικατερίνης είναι ένας θεσμός ιδρυμένος από την χριστιανική Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία. Το άχρηστο, θεοκατάρατο και αποσπασματικό ψευτο-κράτος 'Ελλάδα' φέρει ένα βέβηλο, ανίερο και πρόστυχο όνομα συνώνυμο του αίσχους για τις αξίες και τα κριτήρια της Ρωμιοσύνης και της Ορθοδοξίας. Εάν θα επρόκειτο να είναι συνέχεια του κράτους του Κωνσταντίνου ΙΑ' Παλαιολόγου, θα λεγόταν 'Ρωμανία' και θα ευρισκόταν στους αντίποδες του δήθεν νεο-ελληνικού κρατιδίου.

Αλλά κάτι τέτοιο θα συνιστούσε μακρόπνοη απειλή για τα συμφέροντα της Αγγλίας, της Γαλλίας, της Αμερικής και του Βατικανού, οπότε αυτό είναι το τι αυτά τα κράτη απέτρεψαν με την παρασκευή του εξυπαρχής νεκρού κρατιδίου, το οποίο λειτούργησε ως τάφος του γένους των Ρωμιών, σήψη της πίστης και εξαφάνιση της ταυτότητάς τους. Και έτσι αυτό συμπεριφέρθηκε απέναντι σε όλους τους ορθόδοξους χριστιανούς Ρωμιούς εκτός των συνόρων του, όπως επίσης και απέναντι σε όλους τους ιστορικούς θεσμούς, οι οποίοι είχαν εκπορευθεί από το ορθόδοξο αυτοκρατορικό κράτος της Κωνσταντινούπολης, συμπεριλαμβανομένης της Μονής του Σινά. Το μόνο που θα μπορούσαν τα ηλίθια σκουλήκια της ΚΥΠ να 'συμβουλέψουν' δεν ήταν παρά να συνεχίσουν ο ηγούμενος και οι μοναχοί την 'πεπατημένη', δηλαδή να συνεχίσουν την φθοροποιό αδράνειά τους, η οποία εμφανώς σήμερα γίνεται κατανοητό ότι ήταν ο λόγος αποδυνάμωσης και πτώσης της μονής. Ο τελευταίος των ηγουμένων δεν ήταν και δεν θα μπορούσε παρά να είναι το 'παιδί της μεταπολίτευσης': ανέλαβε τον Σεπτέμβρη του 1974. Οποία σύμπτωσις!

Έτσι όμως συμπαρασύρθηκαν στον όλεθρο τον οποίο η θεοκατάρατη μεταπολίτευση προκλήθηκε για να επιφέρει στο πλέον άχρηστο στους πάτρονές του κρατίδιο. Η καταστροφή της Ελλάδας, η οποία έχει αρχίσει να συντελειται, ήταν ορατή από το 1974. Η ίδια κατάρα έπεσε και πάνω στην Μονή του Σινά. Μη νομίζεις ότι κάποια πράγματα είναι δύσκολο να εφαρμοστούν! Αρκεί ολίγων δεκαετιών αδράνεια και όλες οι συμφορές ξεδιπλώνονται αφανιστικά και με τρόπο που κανένας δεν μπορεί πλέον να αποτρέψει.

Η αλήθεια είναι μία: δεν μπορεί η ΚΥΠ ή το νεοελληνικό κρατίδιο να ορίζει τα της Μονής του Σινά, διότι αυτό την κατέστρεψε. Και απαγορεύεται στην Ελλάδα να έχει σχέσεις, πόσο μάλλον συνεργασία ή συμμαχία, με το Ισραήλ. Σκοτώστε όσους λένε το αντίθετο, πριν αυτοί σας ενταφιάσουν, οδηγώντας την χώρα σε ολοσχερή και τελική εξαφάνιση!

Και δεν έχουν δικαίωμα η ανύπαρκτη ψευτοχώρα Ελλάδα και η αναθεματισμένη και αντίχριστη Αρχιεπισκοπή Αθηνών να διεκδικούν τίποτα από την Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά. Αν μπορούν με άδολο και ανιδιοτελή τρόπο να προσφέρουν, χωρίς να ζητούν ανταλλάγματα, τότε καλώς! Αλλοιώς επιβάλλεται να αφήσουν τις πραγματικά χριστιανικές και ορθόδοξες χώρες να αναλάβουν την προστασία και ενδυνάμωση της ιστορικής μονής.

Έτσι λοιπόν, βουλιαγμένοι στην αδράνεια, οι μοναχοί και ο ηγούμενος δεν είχαν ένα όραμα για την πλήρη αναδιάρθρωση και αναδιοργάνωση της μονής, την έρευνα, την μελέτη και την δημοσίευση των θησαυρών της, καθώς και την απαραίτητη επέκταση του ιστορικού ιδρύματος. Όμως ένα όραμα ήταν απαραίτητο και έπρεπε να είναι τόσο πρωτοποριακό και τόσο επαναστατικό που να δώσει στην διοίκηση της μονής τα ηνία των πρωτοβουλιών για το θέμα.

Έτσι, μέσα στην 'σταθερότητα' και την 'ησυχία', οι μοναχοί της μονής μειώνονταν επικίνδυνα. Σε ιστορικές εποχές, όλοι τους μαζί ήταν 200, 300 ή 400. Και κάλυπταν πολλές εκκλησίες, χώρες, γλώσσες και χριστιανικά δόγματα της Ανατολής, όπως άλλωστε προανέφερα και οι ίδιοι οι θησαυροί της μονής τεκμηριώνουν από μόνοι τους. Σήμερα όμως οι μοναχοί είναι περίπου τριάντα (30)! Αυτό είναι μία συμφορά διότι δείχνει ότι σε μία περίοδο κατά την οποία θα απαιτούντο 300 ή 500 επίλεκτοι και κατάλληλα εκπαιδευμένοι ασκητές για να πάρουν στα χέρια τους την κατάσταση, η μονή δεν έχει παρά ελάχιστους και δυστυχώς σχεδόν όλους ελληνικής καταγωγής, δηλαδή ανίκανους να συλλάβουν στις πραγματικές διαστάσεις του τον απίστευτο πλούτο των θησαυρών του ιδρύματος όπου ανήκουν.

Συνεπώς, η πρώτη -επείγουσα- μέριμνα ενός νέου ηγουμένου θα πρέπει να είναι η τάχιστη ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού της μονής. Απαιτούνται Κόπτες, Συρο-Αραμαίοι, Αρμένιοι, και Αβησσυνοί (Μονοφυσίτες ή Μιαφυσίτες), όπως επίσης Γεωργιανοί, Σλαβομακεδόνες, Ρώσσοι, Σέρβοι, Βούλγαροι, Ρουμάνοι, και βεβαίως Έλληνες, Αλβανοί ή Κύπριοι ('Ορθόδοξοι', δηλαδή Χαλκηδόνιοι) μοναχοί με καλή γνώση τουλάχιστον μίας γλώσσας Πατερικής Θεολογίας και μίας σύγχρονης διεθνούς γλώσσας. Βέβαια, παράλληλα με τα πνευματικά, θρησκευτικά και λοιπά κοινοβιακά καθήκοντά τους, θα πρέπει επίσης να υποκινηθούν να εκμάθουν επιπλέον γλώσσες Πατερικής Θεολογίας. Αν μέσα στα επόμενα δέκα (10) χρόνια η Μονή του Σινά δεν έχει καταφέρει να στεγάζει περίπου 100 μοναχούς, ο κίνδυνος τερματισμού των εκεί μοναστικών δραστηριοτήτων δεν θα έχει παρέλθει.

Β. Το μορφωτικό-πνευματικό επίπεδο των μοναχών δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των καιρών.

Για να μπορέσει κάποιος να σταθεί ικανός, σωστός και αποτελεσματικός μοναχός στην Μονή του Σινά, πρέπει πριν από όλα να νοιώσει ότι δεν είναι Έλληνας, Ρώσσος, Συρο-Αραμαιος, Αιγύπτιος, Αρμένιος, ή Βούλγαρος αλλά ανήκει στο οικουμενιστικό αυτοκρατορικό κράτος της Ανατολής και στην αληθινή Χριστιανωσύνη, δηλαδή στην Ανατολή. Δεν υπάρχει κάτι που μπορεί να λέγεται 'δυτικός ή φιλοδυτικός μοναχός της Μονής του Σινά'. Είναι προτιμώτερο να κλείσει μια για πάντα η ιστορική μονή, αν πρόκειται να παραχαραχθεί ο ιστορικός χαρακτήρας της, ο οποίος ήταν τόσο έντονα, κάθετα και αμετάκλητα αντι-παπικός, αντι-καθολικός και αντι-δυτικός, ώστε ο σταυροφορικός ψευτο-βασιλιάς Βαλδουίνος Α', όπως προανέφερα, δεν έγινε δεκτός στην ιστορική Μονή.

Κανένας δεν πρέπει να έχει την παραμικρή αμφιβολία σχετικά με το εξής: κάθε υποκριτικά επιδεικνυόμενο 'επιστημονικό ενδιαφέρον' για τους θησαυρούς της Μονής δεν είναι, στο βάθος των διεστραμμένων μυαλών της Δύσης, παρά ένας καλός 'δούρειος ίππος' για την άλωση της ιστορικής μονής από ιησουίτες, μασώνους και σιωνιστές. Η τελική απονέκρωση της Μονής του Σινά, η παύση του ανατολικού χριστιανικού μοναχισμού, η αρχειοποίηση-μουσειοποίηση της μονής, η μετατροπή της σε ένα δήθεν επιστημονικό μοναστήρι, και η παρασκηνιακή επιτέλεση σατανικών οργίων με σκοπό την βεβήλωση του χώρου είναι ο κρυφός στόχος και η μύχια σκέψη κάθε δήθεν 'καλοπροαίρετου' δυτικού συμβούλου, ερευνητή, διπλωμάτη ή πολιτικού. Αυτή είναι η πραγματικότητα, την οποία κάθε υποψήφιος μοναχός στην ιστορική μονή πρέπει να ξέρει ότι θα έχει να αντιμετωπίσει.

Βεβαίως υπάρχει μία αμετάκλητη αλήθεια: ένας μοναχός είναι ένας ασκητής με ψυχικό, πνευματικό, λατρευτικό και κοινοβιακό έργο να επιτελέσει. Ένας μοναχός δεν είναι υποχρεωτικά (δεν επιβάλλεται να είναι) ένας φιλόλογος. Σαφέστατα. Αλλά αν ένας μοναχός μπορέσει, δίπλα στα άλλα καθήκοντα, ενδιαφέροντα, απασχολήσεις και έρευνές του, να προσθέσει και την εκμάθηση γλωσσών, φιλολογιών, ιστοριών και θεολογιών, τόσο το καλλίτερο!

Σήμερα οι λιγοστοί εναπομένοντες μοναχοί της Μονής του Σινά δεν συναισθάνονται ότι δεν διαθέτουν τις ικανότητες οι οποίες θα τους επέτρεπαν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις ή προκλήσεις των καιρών. Αυτό βεβαίως σημαίνει ότι δεν συναισθάνονται την βουλιμία και την παθιασμένη ανυπομονησία με τις οποίες οι υπαρκτοί, φθονεροί και κακεντρεχείς εχθροί τους περιμένουν να ρουφήξουν την ιστορική μονή μέσα στο χάος της διαφθοράς τους.

Αναφορικά με τους ίδιους τους μοναχούς πρέπει να τονιστεί ότι ακόμη και η δική τους γνώση της Ιστορίας της ίδιας της Μονής της Αγίας Αικατερίνης είναι ελάχιστη, επιφανειακή, και ειλικρινά μη επιτρεπτή. Θα το πω εδώ και πάλι: κατά κανόνα ένας μοναχός δεν είναι και δεν χρειάζεται να είναι ιστορικός. Σαφέστατα! Πλην όμως οι περιστάσεις στις οποίες ευρισκόμαστε επιβάλλουν ολική ανατροπή της παλαιότερης κατάστασης με σκοπό την αποτροπή των πολύ χειροτέρων δεινών τα οποία έρχονται. Ακόμη και μία ματιά στο σάιτ της μονής φανερώνει τον επιφανειακό και ανεπίτρεπτο τρόπο με τον οποίο οι μοναχοί και ο καθαιρεμένος πλέον ηγούμενός τους βλέπουν τα πράγματα και αντιμετωπίζουν το τεράστιο ιστορικό βάρος της μονής.

Πρόσεξε για παράδειγμα το περιεχόμενο (δεν ασχολούμαι με την μορφή) των εξής σελίδων:
https://www.sinaimonastery.com/index.php/en/
https://www.sinaimonastery.com/index.php/en/history
https://www.sinaimonastery.com/index.php/en/history/sinai-monasticism
https://web.archive.org/web/20131024112202/http://www.sinaimonastery.com/en/index.php?lid=77
https://www.sinaimonastery.com/index.php/en/description/the-monastery/within-the-walls
https://www.sinaimonastery.com/index.php/en/library/codex-sinaiticus

Ακόμη και αν τα συγκρίνεις με την σχετική με την Μονή του Σινά σελίδα του (ούτως ή άλλως σύντομου και ομοιόμορφου για την κάθε παρουσίαση μνημείου παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς) σάιτ της ΟΥΝΕΣΚΟ, τα παραπάνω φαίνονται επιεικώς απαράδεκτα. Πρόσεξε ότι η σελίδα του διεθνούς οργανισμού έχει τους εξής επτά (7)

συνδέσμους: Description, Maps, Documents, Gallery, Video, Indicators, και Assistance! Σχετικά: https://whc.unesco.org/en/list/954

Είναι οικτρό φαινόμενο το ίδιο το σάιτ της Μονής να εμφανίζει σελίδες ασυγκρίτως κατώτερες εκείνων της Wikipedia που στο κάτω-κάτω της γραφής δεν είναι παρά μία εκλαϊκευτική ιντερνετική εγκυκλοπαίδεια. Ενδεικτικά:
https://en.wikipedia.org/wiki/Saint_Catherine%27s_Monastery
https://en.wikipedia.org/wiki/Saint_Catherine%27s_Monastery#Manuscripts_and_icons

https://www.bartehrman.com/codex-sinaiticus/

Προσωπικά, ρίχνοντας μια ματιά στο σάιτ της Μονής και προσέχοντας ιδιαίτερα τις σελίδες που αναφέρονται στην Ιστορία (συνδέσμους προς αυτές μόλις παρέθεσα), αισθάνθηκα την ανάγκη να γελάσω. Μία συγκριτική αντιπαράθεση δημιουργήθηκε ακαριαία στο μυαλό μου: ήταν μία υπόθεση περιεχομένου και ιστορικής απόστασης.

Αναλογίστηκα ότι πριν από 110 χρόνια αραβόγλωσσοι, ικανοί να διαβάσουν το βιβλίο του Λιβανέζου Ναούμ Σουκέιρ αξιωματικού και υπαλλήλου των αγγλικών μυστικών υπηρεσιών (στον οποίο προαναφέρθηκα στο κεφάλαιο XIX ενότητα Β), θα κατατοπίζονταν ασυγκρίτως καλλίτερα από το σημερινό σάιτ της Μονής! Και ενώ στην προτελευταία παράγραφο της ενότητας εκείνης μιλάω για το βιβλίο του, το οποίο ήταν το πρώτο στα αραβικά για το Σινά, και παραθέτω σύνδεσμο για το PDF, εδώ θα μεταφράσω ένα μικρό απόσπασμα από το βιβλίο εκείνο για να κάνεις τις απαραίτητες συγκρίσεις. Είναι σαν να προχώρησε ανάποδα η Ιστορία!

Το απόσπασμα είναι ένα πολύ μικρό τμήμα από το (επιλεγμένο ως ανάγνωσμα του Ιδρύματος Χεντάουι) βιβλίο του Ναούμ Σουκέιρ. Το ίδρυμα αυτό είναι "είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός που στοχεύει στη διάδοση της γνώσης και του πολιτισμού και στην ενστάλαξη της αγάπης για την ανάγνωση μεταξύ των αραβόφωνων". https://www.hindawi.org/about/

Ο τίτλος και ο υπότιτλος (μεταφράζω από τα αραβικά) είναι: "Σχετικά με την Αρχαία και Σύγχρονη Ιστορία της Μονής του Όρους Σινά" και (1η ενότητα) "Οι Ερημίτες στο Σινά, και οι Διωγμοί τους από τους Βεδουίνους".

Η ελληνική μετάφραση του κειμένου έχει ως εξής:
"Φαίνεται ότι οι ερημίτες άρχισαν να μεταναστεύουν στη χερσόνησο του Σινά και να κατοικούν στους ιερούς τόπους της ήδη από τον δεύτερο αιώνα της εποχής μας, μετά τους διωγμούς που υποκίνησαν οι ειδωλολάτρες (الوثنيون) εναντίον των Χριστιανών στην Αίγυπτο και στην Συρία. Τα σημαντικότερα μέρη όπου εγκαταστάθηκαν οι ερημίτες και οι μοναχοί ήταν το Όρος Μωυσή, το Ουάντι Φαϊράν, και το Ουάντι αλ-Χαμάμ, βόρεια της πόλης του Όρους Σινά, η οποία παλαιότερα ονομαζόταν "Ραϊθώ" (ريثو) ή "Ράγια" (راية)..

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι αυτά τα μέρη έσφυζαν από ερημίτες και μοναχούς στις αρχές του τέταρτου χριστιανικού αιώνα. Αυτοί οι πτωχοί άνθρωποι διέφυγαν από τους διωγμούς του αστικού πληθυσμού μόνο και μόνο για να πέσουν θύματα του διωγμού των Βεδουίνων (أهل البادية). Εξήγησα ήδη στο προηγούμενο κεφάλαιο ότι οι Ναβαταίοι (الأنباط), οι οποίοι εμπορεύονταν με την Αίγυπτο μέσω της χερσονήσου του Σινά και διατηρούσαν αυτή την διαδρομή ασφαλή, παρήκμασαν μετά την κατάληψη της πρωτεύουσάς τους από τους Ρωμαίους (الرومان) κατά το έτος 106. Οι Βεδουίνοι, από τον ποταμό Ιορδάνη μέχρι την Ερυθρά Θάλασσα (من نهر الأردن إلى البحر الأحمر), έμειναν χωρίς περιορισμούς, ζώντας από κατακτήσεις και λεηλασίες. Συχνά έκαναν επιδρομές, λεηλατούσαν και βασάνιζαν τους μοναχούς του Σινά, επιδεινώνοντας τη δυστυχία που αυτοί είχαν επιφέρει στον εαυτό τους.

Ο πρώτος, ο οποίος έγραψε για τους μοναχούς του Όρους Σινά, καθώς και για τους διωγμούς που αυτοί υπέστησαν ήταν ο Διονύσιος, Πατριάρχης Αλεξανδρείας (ديونيسيوس البطريرك الإسكندري), το 205.

Η εκκλησιαστική παράδοση υποστηρίζει ότι η Αγία Ελένη (القديسة هيلانة), μητέρα του Μεγάλου Κωνσταντίνου (قسطنطين الكبير; 323–337), διέταξε να ανεγερθούν δύο πύργοι για τους μοναχούς στο σημείο ακριβώς όπου ευρίσκεται τώρα κτισμένη η σημερινή μονή, με σκοπό να τους προστατεύσει από τις επιδρομές των Βεδουίνων. Αυτός ο τόπος ευρισκόταν κοντά στην ιστορική Εκκλησία της Φλεγόμενης Βάτου (كنيسة العليقة), όπου ο Θεός (الله) μίλησε στον Προφήτη Μωυσή. Η Αγία Ελένη μπορεί επίσης να έκτισε την Εκκλησία της Φλεγόμενης Βάτου, η οποία παραμένει εντός των τειχών της μονής μέχρι σήμερα.

Αλλά η κατασκευή αυτών των δύο πύργων δεν εμπόδισε νέους διωγμούς των Αράβων (اضطهاد العربان) εναντίον των μοναχών. Επιπλέον, οι διωγμοί δεν προερχόνταν μόνο από την αραβική έρημο (من بادية العرب), αλλά και (من العدوة الغربية للبحر الأحمر) από την αντίθετη, δυτική, πλευρά της Ερυθράς Θάλασσας, από όπου οι Μπέζα (البجاة/Βλέμμυες) ορμούσαν κατά της γης των μοναχών και τους βασάνιζαν. Ο (الراهب أمونيوس الإسكندري) μοναχός Αμμώνιος της Αλεξάνδρειας, ο οποίος επισκέφθηκε την μονή του Σινά μέσω Ιεροσολύμων (القدس) το 373, έγραψε ότι κατά τη διάρκεια της επίσκεψής του, Άραβες εισέβαλαν (غزا العرب) στην μονή του Όρους Σινά και σκότωσαν σαράντα από τους μοναχούς, και οι Μπέτζα εισέβαλαν στην μονή της Ράγια (Ραϊθώ / غزا البجاة رهبان راية) και σκότωσαν επίσης σαράντα από εκεί μοναχούς. Ο προαναφερμένος μοναχός κατέγραψε την είδηση αυτής της εισβολής κατά την επιστροφή του στην Αλεξάνδρεια στα κοπτικά (بالقبطية/μπ' αλ κιμπτίγια) και (η αφήγηση) παρέμεινε (καταγραμμένη μόνο στην γλώσσα αυτή) μέχρις ότου ένας Έλληνας μοναχός (راهب يوناني/ράχαμπ γιουνάνι) ονόματι Γιουχάνα (يوحنا), ο οποίος μιλούσε άπταιστα κοπτικά, την ευρήκε και την μετέφρασε στα ελληνικά (اليونانية). Φαίνεται ότι ένας Άραβας μοναχός από τους μοναχούς της μονής, ο οποίος μιλούσε ελληνικά πολύ καλά, την μετέφρασε στα αραβικά. Όταν επισκέφτηκα το μοναστήρι το 1905, εξέτασα την αραβική μετάφραση και ήταν γραμμένη σε απλό εκκλησιαστικό ύφος κάτι που υποδεικνύει πλήρως την κατάσταση του μοναχισμού και των μοναχών σε εκείνες τις αρχαίες εποχές. Βεβαιώνω ότι το παρουσίασα ως έχει, αφού βελτίωσα ελαφρώς τη διατύπωσή του για να ολοκληρώσω το (προς τους αναγνώστες) όφελος".
https://www.hindawi.org/books/91480429/3.1.5/

Μετά το σημείο αυτό, ο Ναούμ Σουκέιρ παραθέτει την αραβική μετάφραση (που είχε ο ίδιος δει και διαβάσει στην μονή το 1905) της ελληνικής μετάφρασης του αρχικού κοπτικού πρωτοτύπου με την αφήγηση του μοναχού Αμμωνίου αναφορικά με τις επιδρομές Βλεμμύων (Μπέτζα) και Αράβων στο Σινά και τον μαρτυρικό θάνατο των μοναχών.

Είναι θλιβερό το γεγονός ότι η παρουσίαση της Μονής του Σινά στό ίδιο το σάιτ της δεν φθάνει σε ένα επίπεδο αξιοπρεπές και αποδεκτό, ικανό να συμπεριλάβει πολλά από τα διασωσμένα ιστορικά στιγμιότυπα τα οποία -όπως το παραπάνω- απλοί ξένοι στάθηκαν ευτυχείς να παρουσιάσουν στα προ 110 ετών δημοσιευμένα βιβλία τους. Το κείμενο του Αμμωνίου και το βιβλίο του Ναούμ Σουκέιρ χρήζουν όντως εκτεταμένου σχολιασμού και προσφέρουν την ευκαιρία πολλών παρατηρήσεων αλλά κάτι τέτοιο θα ήταν εδώ εκτός θέματος. Μετέφρασα το παραπάνω απόσπασμα μόνο και μόνο για να σου δείξω τι δεν έχουν κάνει όλοι αυτοί οι μοναχοί και ηγούμενοι: δεν έχουν καν σκεφθεί να μεταφρράσουν αυτό το ιστορικό πλέον βιβλίο από τα αραβικά σε συριακά αραμαϊκά, αρμενικά, γεωργιανά, κοπτικά, νέα ελληνικά, σλαβο-μακεδονικά, σερβικά, βουλγαρικά, ρουμανικά, αλβανικά, ρωσσικά, λευκορωσσικά, ουκρανικά και μερικές

άλλες γλώσσες. Συνεπώς, δεν έχουν καν παρουσιάσει την μονή τους κατά τον προσήκοντα τρόπο.

Ο χώρος τον οποίο κατοικούσαν οι Βλέμμυες (πρόγονοι των συγχρόνων Μπέτζα) στην ανατολική έρημο της Αιγύπτου και του Σουδάν ήταν αρκετά μακριά από το νότιο άκρο του Σινά. Η ιστορική πληροφορία (η αφήγηση του μοναχού Αμμωνίου), την οποία διασώζει η ιστορική πηγή που ανακάλυψε ο Ναούμ Σουκέιρ πριν από ένα αιώνα στην Μονή του Σινά χρήζει ιδιαίτερης έρευνας.

Η μόνη αιτία για όλα αυτά ήταν η αδράνεια και η αναισθησία που αποτελούν τα συνεπακόλουθα της προσκόλλησης στο νεο-ελληνικό κράτος και του συσχετισμού με την Εκκλησία της Ελλάδος, συνθήκες και καταστάσεις δηλαδή που επιφέρουν θάνατο στην Μονή του Σινά. Δεν υπάρχει σωτηρία μέσα σε ένα τέτοιο πλαίσιο, όπως άλλωστε δεν θα υπάρξει σωτηρία ή επιβίωση ούτε για την εκκλησία αυτή ούτε και για την χώρα-παρασκεύασμα των δυτικών αποικιοκρατών. Το μόνο λοιπόν πραγματικό συμφέρον της Μονής της Αγίας Αικατερίνης του Σινά είναι να μην ακολουθήσει αυτούς τους θεσμούς στην άβυσσο που τους επιφυλάσσεται.

Αυτό θα συμβεί μόνον με έντονη, επίμονη και μακρά προσπάθεια των μοναχών και του νέου ηγουμένου εντός ολόκληρου του χώρου των ανατολικών χριστιανισμών

('Ορθοδοξία' και 'Μονοφυσιτισμός'/'Μιαφυσιτισμός', ή αν προτιμάς, Χαλκηδόνιους και μη Χαλκηδόνιους). Κάθε συνεργασία με Καθολικούς ή Προτεστάντες αιρετικούς θα συνιστά προδοσία της Ιστορίας της Μονής και προφανώς ατιμία και αμαρτία για ένα μοναχό.

Όπως φαίνεται από τους τίτλους των τριών τελευταίων κεφαλαίων, τα καθαυτό συμπεράσματά μου ολοκληρώνονται εδώ. Ό,τι ακολουθεί στα επόμενα δύο τελευταία κεφάλαια του βιβλίου-απάντησής μου είναι ουσιαστικά δύο προτάσεις για το πως θα διασωθεί ιστορικά η μονή, συνεχίζουσα το πνευματικό, λατρευτικό και κοινοβιακό έργο της, και για το πως αυτή θα λάμψει απ' άκρου εις άκρον της Γης σε επίπεδο ακαδημαϊκό, επιστημονικό, ερευνητικό, μορφωτικό και πολιτιστικό.

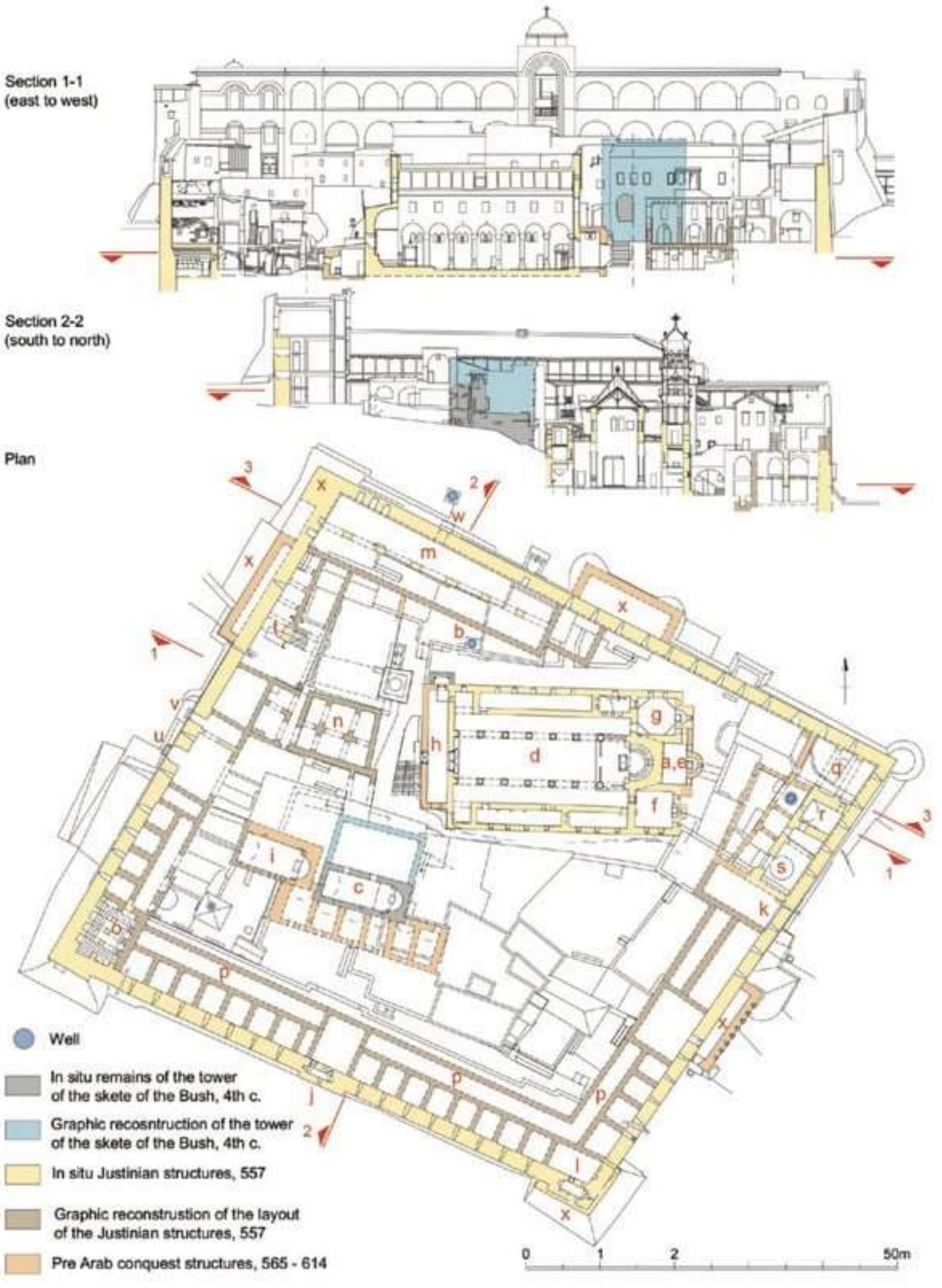

XXI. Συμπεράσματα – Β': Πως μπορεί να διασωθεί ιστορικά και σε μεγάλη προοπτική η Μονή της Αγίας Αικατερίνης του Σινά

Οι μοναχοί και ο ηγούμενος της μονής θα πρέπει πριν από όλα να αντιληφθούν ότι η σωτηρία και η επιβίωση της μονής εναπόκεινται μόνον σ'αυτούς τους ίδιους και σε κανένα άλλο. Το πρώτο σημαντικό και καθοριστικό χαρακτηριστικό της Ιστορίας της Μονής, το οποίο πρέπει να ανακτηθεί, είναι ακριβώς το τι αναφέρω παραπάνω, στο κεφάλαιο XVII:

"η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά προσέφερε ένα πολυεθνικό, πολύγλωσσο και πολύδοξο πλαίσιο μοναστικού βίου. Ως τέτοιο υπήρξε το μόνο μοναστήρι".

Πρέπει λοιπόν να μετατρέψουν την ιστορική μονή σε ένα χώρο συνεύρεσης -ψυχικής, πνευματικής, λατρευτικής, θρησκευτικής και μοναστικής αρχικώς και επιστημονικής, ερευνητικής, ακαδημαϊκής και μορφωτικής δευτερευόντως- ανάμεσα σε μοναχούς από όλες τις χώρες με 'ορθόδοξες' και 'μονοφυσιτικές'/'μιαφυσιτικές', ή αν προτιμάς με Χαλκηδόνιες και μη Χαλκηδόνιες Εκκλησίες και κοινότητες. Στο παρόν κεφάλαιο, θα εξηγήσω πως θα επιτευχθεί αυτό αρχικώς σε επίπεδο πνευματικό και κοινοβιακό.

Μία ολιγάριθμη αντιπροσωπεία θα πρέπει να επισκεφθεί τα (Χαλκηδόνια και μη Χαλκηδόνια) Πατριαρχεία της Αντιόχειας, των Ιεροσολύμων και της Αλεξάνδρειας (κύτταξε σχετικά παραπάνω, στο κεφάλαιο Χ, ενότητες Β', ΣΤ' και Ζ'), όπως επίσης και το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, το Πατριαρχείο Μόσχας, τις δύο έδρες της Αρμενικής Αποστολικής Εκκλησίας {στο Ετσμιατζίν της Αρμενίας και στο Αντέλιας (أنطلياس / Antelias) του Λιβάνου}, τον 'Καθολικό' (πρόκειται για θρησκευτικό όρο άσχετο με την Παπική Ρώμη) Πατριάρχη Όλης της Γεωργίας, τις δύο κεφαλές της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας της Μολδαβίας (Μολντόβα) που εξαρτώνται από την Ρωσσία και την Ρουμανία αντίστοιχα, και βεβαίως τις κεφαλές των ορθοδόξων εκκλησιών της Λευκορωσσίας (Μπέλαρους), της Ρουμανίας, της Βουλγαρίας, της Σερβίας, της Μακεδονίας, της Ελλάδας, της Αλβανίας και της Κύπρου, για να ζητήσουν την βοήθεια και την συνδρομή τους στην μεθοδική, συστηματική αύξηση του αριθμού των μοναχών της Μονής του Σινά. Σημειώνω ότι Μαρωνίτες και Μελκίτες θα πρέπει να μην συνυπολογιστούν στην προσπάθεια αυτή και να μην προσεγγιστούν από τους αντιπροσώπους της μονής.

Σκοπός θα πρέπει να είναι ένας ορθολογικός και καλά μεθοδευμένος εμπλουτισμός του ανθρώπινου δυναμικού της μονής με μοναχούς, οι οποίοι να έχουν συγκεκριμένα προσόντα και να επιθυμούν να τα ενισχύσουν και να επεκτείνουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους. Βεβαίως ένας αρχικός υπολογισμός των πραγματικών αναγκών της μονής σε μία προοπτική 10-20 ετών θα πρέπει να έχει ήδη γίνει. Για να το πω με ένα πολύ πρακτικό τρόπο, η μονή χρειάζεται ένα εξαιρετικό HR Manager με σωστό όραμα για το μέλλον της.

Όσο περισσότερο πολυεθνικό, πολυγλωσσικό και πολύδοξο πλαίσιο μοναστικού βίου ανασυσταθεί στην Μονή του Σινά, τόσο ισχυρώτερη πρόκειται να είναι η δυναμική της επιβίωσης της ιστορικής μονής, τόσο εντονώτερο θα είναι το ενδιαφέρον όλων των ορθοδόξων χωρών να συνεισφέρουν με περισσότερο ανθρώπινο δυναμικό στο μέλλον, και τόσο γρηγορώτερα θα έλθει η επανάκαμψη του κορυφαίου αυτού χριστιανικού θεσμού σε μία εποχή καταβαράθρωσης των ηθών, διαφθοράς των χαρακτήρων, και εκφυλισμού της ανθρωπότητας εν γένει και της Χριστιανωσύνης ειδικώτερα.

Κάνοντας λόγο για πολύδοξο πλαίσιο μοναστικού βίου, πρέπει να αποσαφηνίσω εξυπαρχής ότι εννοώ μόνον τα δύο ανατολικά χριστιανικά δόγματα, δηλαδή τους Χαλκηδόνιους ('Ορθόδοξους') και μη Χαλκηδόνιους ('Μονοφυσίτες' ή 'Μιαφυσίτες'). Καθολικοί και Προτεστάντες πρέπει να κρατηθούν εκτός των τειχών της μονής.

Αναφερόμενος σε πολυεθνικό και πολυγλωσσικό πλαίσιο μοναστικού βίου, πιστεύω ότι πρέπει να διακριθούν δύο κριτήρια κατά την πρόταση / επιλογή νέων μοναχών, δηλαδή
α) η γνώση εκκλησιαστικών και πατερικών γλωσσών
και
β) η γνώση συγχρόνων γλωσσών των ανατολικών χριστιανικών λαών.

Ως κεντρικές γλώσσες επικοινωνίας όλων των μοναχών (σημερινών και μελλοντικών) θα πρέπει να επιλεγούν τα ρωσσικά, τα αραβικά και τα ελληνικά. Όλοι οι μοναχοί θα πρέπει να κατέχουν τουλάχιστον δύο από αυτές τις τρεις γλώσσες. Σε περίπτωση που οι γνώσεις των σημερινών μοναχών δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις αυτές, θα προβλεφθούν σεμινάρια εκμάθησης ξένων γλωσσών είτε ανάμεσα στους παρόντες είτε ανάμεσα στους πρώτους επιλεγμένους ως νέους μοναχούς.

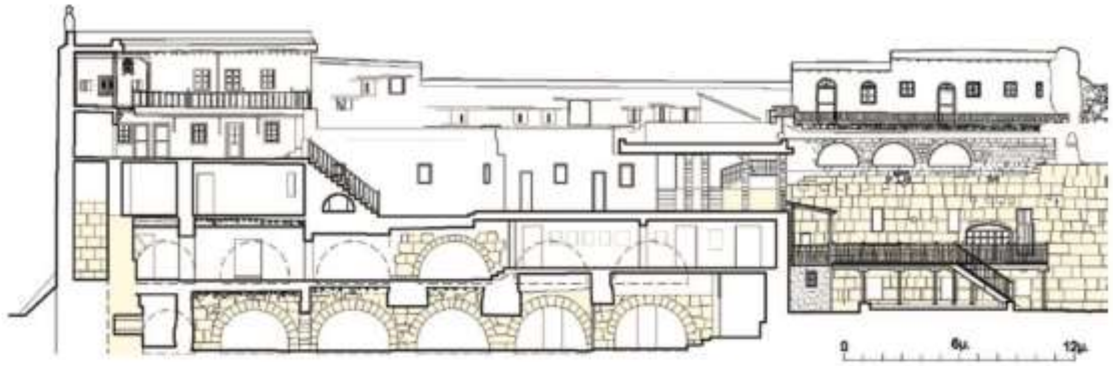

Σχετικά: https://mused.com/stories/45/architecture-the-monastery-of-the-sinai-its-founders-and-the-sacristy-quarters/

Αναφορικά με την γνώση εκκλησιαστικών και πατερικών γλωσσών, ως κριτήριο επιλογής νέων μοναχών θα πρέπει να εκληφθεί η τέλεια γνώση τουλάχιστον μίας εκκλησιαστικής γλώσσας και η διάθεση εκμάθησης τουλάχιστον μίας δεύτερης. Θα πρέπει ασφαλώς να δοθεί προτεραιότητα σε μοναχούς με πολύ καλή γνώση δύο εκκλησιαστικών γλωσσών.

Αφού λοιπόν ετοιμαστεί ένας κατάλογος με πλήρη ιεράρχηση των προσόντων των προς επιλογήν/αποδοχήν νέων μοναχών σύμφωνα με τα προαναφερμένα, η ολιγάριθμη αντιπροσωπεία, η οποία θα αναλάβει να επισκεφθεί τις αρχές των προαναφερμένων πατριαρχείων και εκκλησιαστικών αρχών, θα πρέπει να έχει ως πρωταρχικό στόχο να ζητήσει από τις οργανώσεις αυτές να τους προτείνουν κάποιο διοικητικό στέλεχός τους (ένα ανά κράτος / εκκλησία) ως μόνιμο αντιπρόσωπο-μέλος μιας "Συμβουλευτικής Επιτροπής της Μονής της Αγίας Αικατερίνης του Σινά".

Αυτή η επιτροπή θα συνέρχεται κατά τακτά χρονικά διαστήματα online με σκοπό να συζητήσει την περαιτέρω επιλογή και πρόταση νέων μοναχών, να καταγράψει την πνευματική-μοναστική απόδοση των ήδη επιλεγμένων και αποδεκτών από την Μονή

του Σινά νέων μοναχών, και να συζητήσει περαιτέρω προοπτικές ενδυνάμωσης του ανθρώπινου δυναμικού της μονής. Με άλλα λόγια, η επιτροπή αυτή θα λειτουργεί ως εκφραστής του ενδιαφέροντος όλων των ανατολικών εκκλησιών, στο σύνολό τους, για την Μονή του Σινά και θα υλοποιεί με την συστηματική και μεθοδευμένη επιλογή νέων μοναχών την συνολική προσπάθεια για την επιβίωση, ανανέωση, και δυναμική επανάκαμψη της μονής στο επίκεντρο των διεθνών θρησκευτικών πραγμάτων.

XXII. Συμπεράσματα – Γ': Πως μπορεί να ωφεληθεί η ανθρωπότητα από τους θησαυρούς της Μονής

Στο προηγούμενο κεφάλαιο, εξήγησα πως θα γίνει δυνατόν να μετατραπεί η ιστορική μονή σε ένα χώρο συνεύρεσης ανάμεσα σε μοναχούς από όλες τις χώρες με 'ορθόδοξες' και 'μονοφυσιτικές'/'μιαφυσιτικές' (Χαλκηδόνιες και μη Χαλκηδόνιες) Εκκλησίες και κοινότητες, αρχικώς σε επίπεδο πνευματικό και μοναστικό.

Στο παρόν -τελευταίο- κεφάλαιο, θα εξηγήσω πως θα επιτευχθεί αυτό σε επίπεδο επιστημονικό, ερευνητικό, ακαδημαϊκό και μορφωτικό. Στο κεφάλαιο XIX ενότητα Ζ, περιέγραψα διεξοδικώς και με τα μελανώτερα χρώματα το -ανακοινωμένο αλλά ακόμη μη υλοποιημένο- αιγυπτιακό πρόγραμμα Great Transfiguration Project. Και ναι! Επέρριψα όλες τις ευθύνες στην -αποικιοκρατική και συνεπώς εκδυτικισμένη και αλλοιωμένη, υλιστική και συνεπαγωγικώς υποτελή σε δυτικές επιταγές και επιλογές- φύση της αιγυπτιακής κοινωνίας, καθώς και στην αναπόφευκτα παρεμφερή ποιότητα των όποιων αιγυπτιακών κυβερνητικών αποφάσεων.

Όμως, είναι επίσης αλήθεια ότι για το οικτρό αυτό πρόγραμμα φταίει και η Μονή της Αγίας Αικατερίνης του Σινά – όχι υπό την έννοια ότι συνέβαλε στην διαμόρφωσή του αλλά υπό την έποψη ότι δεν απασχολήθηκε επί μακρόν ούτως ώστε με τις δικές της έγκαιρες δραστηριότητες και την δική της δημιουργική τάση να αποτρέψει ακόμη και την αρχική σύλληψη του εν λόγω προγράμματος, πόσο μάλλον την προπαρασκευή του. Έτσι, δυστυχώς ή ευτυχώς, συμβαίνει παντού και πάντα! Όπου αφήνεται κατά τύχην κενό, τρέχουν άλλοι να καταλάβουν τον χώρο. Είναι φυσική συνέπεια, αλλά οι άνθρωποι πρέπει να το αναλογίζονται πριν αυτό συμβεί.

Κανένα Great Transfiguration Project δεν θα είχε ποτέ μπει ως αρχική ιδέα στο μυαλό Αιγυπτίων επενδυτών, κυβερνητικών παραγόντων, και τεχνικών συμβούλων, αν η ιστορική μονή είχε σωστά, μεθοδικά και επί δεκαετίες δραστηριοποιηθεί με σκοπό την δική της απαιτητή επέκταση, ανανέωση, και ακτινοβολία απ' άκρου εις άκρον της Γης. Για μία ακόμη φορά πρέπει να τονισθεί και να εξαχθεί ως τελικό συμπέρασμα ότι ο εναγκαλισμός με το νεο-ελληνικό κράτος, το Υπουργείο Εξωτερικών, την ΚΥΠ, και

άλλους κρατικούς οργανισμούς, καθώς και την Εκκλησία της Ελλάδας αποδείχθηκε καταστροφικός και θανάσιμος για την Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά.

Όλοι αυτοί οι τρισάθλιοι και τιποτένιοι παράγοντες, όπως άλλωστε και οι άξεστοι, αμόρφωτοι και ψευδολογούντες, αισχροί ψευτο-πατριώτες, σωβινιστές, ρατσιστές και κακούργοι των ελληνικών πανεπιστημίων, των εκδοτικών οίκων, και της μυσαρής ελληνικής δημοσιογραφίας δεν νοιάζονται και δεν νοιάστηκαν ποτέ για την Μονή της Αγίας Αικατερίνης του Σινά. Το μόνο που τους ενδιαφέρει είναι το θεοκατάρατο τομάρι τους και η λερωμένη τσέπη τους όπου μπαίνουν τα βρωμερά λεφτά όσων τους χρηματοδοτούν ώστε με τον πρόστυχο λόγο τους και τα απατηλά και διεστραμμένα κείμενά τους να αποχαυνωθούν οι αναγνώστες τους και γενικώτερα όλος ο λαός και να μην προλάβουν να αντιδράσουν στην επερχόμενη εξαφάνιση της υπόστασής τους.

Πως μπορεί να μετατραπεί η ιστορική μονή σε ένα χώρο συνεύρεσης ανάμεσα σε μοναχούς από όλες τις χώρες με 'ορθόδοξες' και 'μονοφυσιτικές'/'μιαφυσιτικές' (Χαλκηδόνιες και μη Χαλκηδόνιες) Εκκλησίες και κοινότητες σε επίπεδο ερευνητικό, επιστημονικό, ακαδημαϊκό και μορφωτικό;

Ένα πρώτο στάδιο προς την κατεύθυνση αυτή θα ήταν η θεμελίωση του Διεθνούς Χριστιανικού Ορθοδόξου Ερευνητικού Πανεπιστημίου της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά.

Τι μπορεί, ως θεσμός αμέσως υπαγόμενος στην Μονή, ένα τέτοιο πανεπιστήμιο να είναι;

Διεθνές Ανατολικό Χριστιανικό Ορθόδοξο Ερευνητικό Πανεπιστήμιο της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά

Ένα τέτοιο πανεπιστήμιο, οικοδομημένο σε κοιλάδες της χερσονήσου του Σινά όχι μακριά από την ιστορική μονή, θα λειτουργούσε πρωταρχικά για να
1- εξυπηρετήσει τις ανάγκες πλήρους εξερεύνησης, μελέτης, δημοσίευσης και σχολιασμού των θησαυρών της μονής,
2- προαγάγει διεθνώς τους επιστημονικούς κλάδους στους οποίους αυτοί υπάγονται,

3- διαμορφώσει επιστήμονες που, επιστρέφοντας στις χώρες τους και διδάσκοντας σε οποιαδήποτε άλλη χώρα, θα καθιστούσαν την ιστορική μονή περισσότερο γνωστή, θαυμαστή και αγαπητή διεθνώς,
4- οργανώσει ετήσια επιστημονικά συνέδρια στο Σινά,
5- εκδώσει -χάρη σε δικό του τυπογραφείο και εκδοτικό οίκο με έδρα επίσης στο Σινά- τους ακόμη αδημοσίευτους θησαυρούς του μοναστηριού, τις σχετικές μελέτες, και κάθε τι που αφορά την Ιστορία της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά.

Είναι εύκολα αντιληπτό ότι αυτό, ως σχέδιο, είναι πολύ πιο μακρόπνοο από το προηγούμενο, το οποίο παρουσίασα στο πρότερο κεφάλαιο XXI. Όμως, και το πιο μεγαλεπήβολο σχέδιο αρχίζει πάντοτε από κάποια μικρά, αλλά τόσο σημαντικά, βήματα.

Όπως και στην προηγούμενη περίπτωση, μία ολιγάριθμη αντιπροσωπεία, με ένα αρχικό σχεδιάγραμμα της ακαδημαϊκής δομής, διάρθρωσης και οργάνωσης του εν λόγω πανεπιστημίου, θα πρέπει αρχικά να επισκεφθεί τις ίδιες χώρες, κοινότητες, πατριαρχεία και εκκλησιαστικές αρχές και να συνεργαστεί πρωταρχικά μαζί τους για την συγκεκριμένη προοπτική, συναντώντας στην συνέχεια πανεπιστημιακές αρχές και ενδιαφερόμενους επενδυτές, επιστημονικά ερευνητικά ιδρύματα, χριστιανικές οργανώσεις, και ενδιαφερόμενες ιστορικές και θρησκευτικές εταιρείες. Έτσι, μετά από πολλές διαβουλεύσεις, θα είναι δυνατόν να οργανωθεί μία, θεμελιακής σημασίας, 'Διεθνής Οργανωτική Επιτροπή του Διεθνούς Ανατολικού Χριστιανικού Ορθοδόξου Ερευνητικού Πανεπιστημίου της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά', βασικό σημείο εκκίνησης όλων των προεργασιών, οι οποίες θα απαιτηθεί να συντονιστούν ώστε να ξεκινήσει στην συνέχεια η υλοποίηση του σχεδίου σε κατασκευαστικό και σε ακαδημαϊκό επίπεδο.

Καταλαβαίνεις ότι σε ένα τόσο μεγαλόπνοο σχέδιο, το όριο είναι το Στερέωμα. Στο σημείο αυτό, είναι πολύ νωρίς για να κάνω μία γενικώτερη γεωπολιτική ανάλυση των άκρως εντυπωσιακών επιπτώσεων της ίδρυσης ενός τέτοιου πανεπιστημίου με τέτοιες προοπτικές σε ένα τέτοιο χώρο. Όμως είναι η μόνη μέθοδος όχι μόνον απλά επιβίωσης (όπως προανέφερα στην τελευταία παράγραφο της ενότητας Α στο κεφάλαιο XX, σε δέκα χρόνια πρέπει να είναι περίπου 100 στο σύνολό τους οι σημερινοί και οι μελλοντικοί επίλεκτοι μοναχοί) αλλά και δραστικής επέκτασης της μονής.

Αλλά κάτι το καίριο πρέπει να γίνει καθαρά αντιληπτό: πολλές φορές, συμβαίνει σε ανθρώπους, κοινωνίες, κράτη, εταιρείες, ή οργανισμούς να φθάνουν σε ένα κομβικό σημείο από το οποίο και πέρα για να μπορέσουν να επιβιώσουν πρέπει να διαλέξουν σύμφωνα με το γαλλικό δίλημμα: quitte ou double. Αυτό είναι μία ιδιαίτερη έκφραση για την οποία δεν υπάρχει ακριβής μετάφραση και στην οποία κοντινή απόδοση είναι το αγγλικό ρητό to win the horse or lose the saddle. Με άλλα λόγια, όσοι απρόσμενα ευρίσκονται σε τέτοιες περιστάσεις πρέπει είτε να διπλασιάσουν την προσπάθειά τους είτε να τα παρατήσουν όλα.

Ένα πρόγραμμα, όπως το τι ακριβώς συνιστώ εδώ, αποκτάει στην συνέχεια την δική του δυναμική, ντε φάκτο τραβώντας προς τα πάνω την κινητήρια αρχή. Η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά έχει ό,τι απαιτείται για να μεταβληθεί σε ένα κορυφαίο θρησκευτικό, πνευματικό και ακαδημαϊκό κέντρο ανατολικών χριστιανισμών με παγκόσμια ακτινοβολία και με μεγαλύτερη επιρροή στα διεθνή πράγματα, έστω και χωρίς να είναι ένα κράτος. Αλλά απαιτείται να αποκτηθούν πρώτα τα κατάλληλα

εργαλεία για κάτι τέτοιο, και ένα τέτοιο διεθνές ανατολικό χριστιανικό 'ορθόδοξο' πανεπιστήμιο θα είναι καθοριστικής σημασίας.

Υπάρχει όμως ένας υποχρεωτικός όρος για να επιτύχει ένα τέτοιο σχέδιο: πρέπει να κρατηθούν μακριά οι Καθολικοί και οι Προτεστάντες, το Βατικανό, η Αγγλία, η Γαλλία, οι ΗΠΑ, η Ευρωπαϊκή Ένωση, όλοι οι δυτικοί ακαδημαϊκοί και μορφωτικοί θεσμοί, καθώς και (αναφορικά με τους νεο-Έλληνες) οι εφοπλιστές του Λονδίνου και η λεγόμενη 'Ομογένεια' στις ΗΠΑ.

Σμικρογραφίες χειρογράφου του έργου 'Χριστιανική Τοπογραφία' του Κοσμά Ινδικοπλεύστη, το οποίο φυλάσσεται στην Μονή του Σινά

Είναι εξάλλου αυτονόητο ότι η απόπειρα αυτή θα ναυαγήσει εξυπαρχής, αν υπάρξει επικοινωνία με οποιονδήποτε θεσμό του ελληνικού κράτους και με την Εκκλησία της Ελλάδας, όπως επίσης και με τον οποιονδήποτε θεσμό του αιγυπτιακού κράτους, πριν έχουν φθάσει σε ένα προχωρημένο στάδιο οι επαφές με την Ρωσσία, το Πατριαρχείο της Μόσχας, και μερικές άλλες χώρες και Εκκλησίες.

Στην συνέχεια θα παρουσιάσω ένα προτρεπτικό, ενδεικτικό σχεδιάγραμμα της ακαδημαϊκής δομής και διάρθρωσης του προτεινόμενου θεσμού "Διεθνές Ανατολικό Χριστιανικό Ορθόδοξο Ερευνητικό Πανεπιστήμιο της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά". Με αυτό θα ολοκληρώσω την απάντησή μου.

Προτρεπτικό Πρόγραμμα και Τμήματα Σπουδών και Ερευνών του Διεθνούς Ανατολικού Χριστιανικού Ορθόδοξου Ερευνητικού Πανεπιστημίου της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά

Προπαρασκευαστικό Τμήμα
Τμήμα Εκμάθησης Ρωσσικής Γλώσσας
Τμήμα Εκμάθησης Σύγχρονης Αραβικής Γλώσσας

Τμήμα Εκμάθησης Νέας Ελληνικής Γλώσσας

Κατά το προπαρασκευαστικό έτος σπουδών, όλοι οι φοιτητές θα καταταγούν σε ένα από τα παραπάνω τμήματα ταχείας εκμάθησης των συγκεκριμένων γλωσσών, οι οποίες θα είναι οι μόνες επίσημες γλώσσες του πανεπιστημίου, με καθημερινά (6 ημέρες την εβδομάδα) μαθήματα 6 ωρών. Όσοι φοιτητές έχουν μία από τις τρεις αυτές γλώσσες ως μητρική θα εγγραφούν υποχρεωτικά στο ένα από τα υπόλοιπα δύο τμήματα. Οι γλώσσες φοίτησης θα αναφέρονται στα πτυχία και στα διπλώματα που θα απονέμονται κατά την αποπεράτωση των σπουδών.

Πανεπιστημιακά Τμήματα Σπουδών και Ερευνών (34)
(τρεις κύκλοι -ήτοι: πτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών- σπουδών και ερευνών)
Σε ένα αρχικό στάδιο λειτουργίας του πανεπιστημίου, θα υπάρχουν πανεπιστημιακά τμήματα, τα οποία θα οδηγούν σε πτυχίο, και άλλα πανεπιστημιακά τμήματα, στα οποία οι φοιτητές θα παρακολουθούν κατ'επιλογήν μαθήματα για να συμπληρώσουν τον απαιτούμενο αριθμό μαθημάτων για το πτυχίο (4 έτη x 7 μαθήματα: 28).

Τμήματα τα οποία οδηγούν σε πτυχίο:
Τμήμα Αραμαϊκών-Συριακών και Αραμαϊκών Παλαιστινιακών Σπουδών
Τμήμα Κοπτικών Σπουδών
Τμήμα Εβραϊκών Σπουδών και Ιουδαϊσμού
Τμήμα Ανατολικών Ρωμαϊκών Σπουδών
Τμήμα Αρμενικών Σπουδών
Τμήμα Γεωργιανών Σπουδών
Τμήμα Αξωμιτικών-Αβησσυνικών (Γκεζ) Σπουδών
Τμήμα Λατινικών Σπουδών
Τμήμα Σλαβονικών Σπουδών
(Τα παραπάνω τμήματα προσφέρουν μαθήματα γλώσσας, φιλολογίας, ιστορίας, γλωσσολογίας και αρχαιολογίας.)

Τμήματα τα οποία αρχικά προσφέρουν κατ' επιλογήν μαθήματα:
Τμήμα Ιστορίας της Χριστιανωσύνης στην Ανατολή (Ευρώπη, Ασία και Αφρική)
Τμήμα Ιστορίας του Νεστοριανισμού και της διάδοσής του στην Ασία
Τμήμα Ιστορίας των Γνωστικισμών
Τμήμα Ιστορίας του Μανιχεϊσμού και της διάδοσής του στην Ασία
Τμήμα Ιστορίας του Ισλάμ και του Ισλαμικού Πολιτισμού
(Τα παραπάνω τμήματα προσφέρουν μαθήματα Ιστορίας Θρησκειών.)

Τμήμα Ανατολικών Πατρολογιών
Τμήμα Ελληνικής Πατρολογίας
Τμήμα Λατινικής Πατρολογίας
(Τα παραπάνω τμήματα προσφέρουν μαθήματα θεολογίας.)

Τμήμα Ιρανικών Σπουδών
Τμήμα Αραβικών Σπουδών
Τμήμα Τουρανικών και Οθωμανικών Τουρκικών Σπουδών
Τμήμα Ρωσσικών Σπουδών
Τμήμα Σλαυικών Σπουδών
(Τα παραπάνω τμήματα προσφέρουν μαθήματα γλώσσας, φιλολογίας, ιστορίας, γλωσσολογίας και αρχαιολογίας.)

Τμήμα Αρχαίων Ανατολικών Πολιτισμών και Ιστορίας
Τμήμα Ιστορίας των Δρόμων του Μεταξιού, των Μπαχαρικών και των Λιβανωτών
Τμήμα Ιστορίας των Αρχαίων Πολιτισμών της Ευρώπης, της Βόρειας Ασίας, και της Ιστορίας των Μεταναστεύσεων
Τμήμα Ιστορίας των Ισλαμικών Κρατών
Τμήμα Ιστορίας των Σταυροφοριών και Νεώτερης Δυτικής Αποικιοκρατίας
(Τα παραπάνω τμήματα προσφέρουν μαθήματα Ιστορίας και Ιστορίας Πολιτισμών.)

Τμήμα Ινδολογίας
Τμήμα Σινολογίας
Τμήμα Αφρικανικών Σπουδών
(Τα παραπάνω τμήματα προσφέρουν μαθήματα γλώσσας, φιλολογίας, ιστορίας, γλωσσολογίας και αρχαιολογίας.)

Τμήμα Ιστορίας της Χριστιανικής Τέχνης και Αρχιτεκτονικής

Τμήμα Εθνογραφίας και Γλωσσολογίας της Ερυθράς Θαλάσσης

Τμήμα Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας, Μουσειολογίας, και της Ιστορίας του Βιβλίου και της Τυπογραφίας

Τμήμα Προηγμένων Τεχνολογιών Απαραιτήτων για την Αρχαιογνωσία

Οι φοιτητές θα έχουν μεγάλη ευκολία να διαλέξουν κατ'επιλογήν μαθήματα, πέραν των βασικών και υποχρεωτικών, ανάμεσα στα ανάλογα τμήματα σπουδών.

Σμικρογραφία χειρογράφου του 10ου αιώνα με δέκα έξι (16) Ομιλίες του Γρηγορίου Ναζιανζηνού (4ου αιώνα): είναι ο πλουσιώτερα διακοσμημένος κώδικας της Μονής του Σινά. Από: https://mused.com/items/146952/gregory-of-nazianzus-liturgical-homilies/

Μετά τις προπαρασκευαστικές σπουδές, από το πρώτο πανεπιστημιακό έτος, οι φοιτητές θα παρακολουθούν βασικά-υποχρεωτικά μαθήματα και κατ'επιλογήν μαθήματα. Όμως, στην πρώτη κατηγορία μαθημάτων, θα πρέπει να παρακολουθούν

εξίσου υποχρεωτικά σεμινάρια πρακτικής εξάσκησης με το αντικείμενο των σπουδών, το οποίο θα περιστρέφεται γύρω από τα χειρόγραφα της Μονής του Σινά.

Κατά τον δεύτερο (μεταπτυχιακό) και τρίτο (διδακτορικό) κύκλο σπουδών, στις εκεί απαιτούμενες εργασίες (διατριβές), προτεραιότητα θα δίνεται στην δημοσίευση, μετάφραση και σχολιασμό πρωτότυπου υλικού από την Μονή του Σινά, όπως επίσης και σε συγκριτικές μελέτες κειμένων.

Στους πτυχιούχους του πανεπιστημίου θα δίνεται προτεραιότητα στην αποδοχή σε ανώτερο κύκλο σπουδών και στην πρόσληψη-συμμετοχή σε νέα προγράμματα που θα εγκαινιασθούν από θεσμούς υποστηρικτικούς του εν λόγω πανεπιστημίου με σκοπό την δημοσίευση ολόκληρου του θησαυρού της Μονής του Σινά.